

Διοργανικό εγχειρίδιο σύνταξης κειμένων

EL

Διοργανικό εγχειρίδιο σύνταξης κειμένων

Ευρωπαϊκή Ένωση

Αυτό το PDF αντικατοπτρίζει το περιεχόμενο του επιγραμμικού *Διοργανικού εγχειριδίου σύνταξης κειμένων* κατά την ημερομηνία της τελευταίας ενημέρωσης.

Ημερομηνία τελευταίας ενημέρωσης: 21.8.2026

Δεδομένου ότι ο ιστότοπος ενημερώνεται συνεχώς, συνιστάται να ανατρέχετε στη σελίδα «Τελευταία νέα» για τυχόν τροποποιήσεις:

<https://style-guide.europa.eu/el/news>

Λουξεμβούργο: Υπηρεσία Εκδόσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, 2026

© Ευρωπαϊκή Ένωση, 2026

Εικόνα εξωφύλλου: © istockphoto.com/TCmake_photo

Οικολογικά σήματα, σημείο 5.3.2: FSC © FSC Belgium asbl/vzw; PEFC © PEFC Belgium

Η αναπαραγωγή επιτρέπεται εφόσον αναφέρεται η πηγή.

Για κάθε χρήση ή αναπαραγωγή στοιχείων που δεν ανήκουν στην Ευρωπαϊκή Ένωση, ενδέχεται να απαιτείται άδεια απευθείας από τους κατόχους των σχετικών δικαιωμάτων.

Ιστότοπος του *Διοργανικού εγχειριδίου σύνταξης κειμένων*: ISSN 1831-5380

Βασικά σημεία αναφοράς

Νομική βάση

Απόφαση 69/13/Ευρατόμ, ΕΚΑΧ, ΕΟΚ, της 16ης Ιανουαρίου 1969, περί εγκαταστάσεως Υπηρεσίας Επισήμων Εκδόσεων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων (ΕΕ L 13 της 18.1.1969), η οποία καταργήθηκε και αντικαταστάθηκε τελευταία με την απόφαση 2009/496/ΕΚ, Ευρατόμ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου, της Επιτροπής, του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, του Ελεγκτικού Συνεδρίου, της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής και της Επιτροπής των Περιφερειών, της 26ης Ιουνίου 2009 σχετικά με την οργάνωση και τη λειτουργία της Υπηρεσίας Επισήμων Εκδόσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ L 168 της 30.6.2009, σ. 41):

«Άρθρο 1

Η Υπηρεσία Εκδόσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης αποτελεί διοργανική υπηρεσία η οποία έχει ως αντικείμενο εργασίας την εξασφάλιση, υπό τους καλύτερους δυνατούς όρους, της έκδοσης των δημοσιεύσεων των θεσμικών οργάνων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων και της Ευρωπαϊκής Ένωσης.»

Σημείωση: Η ονομασία που χρησιμοποιείται στην απόφαση 2009/496/ΕΚ, Ευρατόμ (Υπηρεσία Επισήμων Εκδόσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης) τροποποιήθηκε με διορθωτικό. Η νέα ονομασία είναι: Υπηρεσία Εκδόσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

*

Η συμβουλευτική επιτροπή εκδόσεων της Επιτροπής καθόρισε την έννοια της δημοσίευσης ως «ένα πολλαπλούν γραπτό του οποίου η έκδοση συνεπάγεται δαπάνη από τον προϋπολογισμό και που προορίζεται κυρίως για κοινό εκτός των κοινοτικών οργάνων».

Η Υπηρεσία Εκδόσεων είναι επιφορτισμένη, μεταξύ άλλων:

- να τυποποιήσει τα σχήματα,
- να εναρμονίσει την παρουσίαση των δημοσιεύσεων.

Σημείωση: Σύμφωνα με την προαναφερθείσα απόφαση, η ονομασία «Υπηρεσία Επισήμων Εκδόσεων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων» τροποποιήθηκε σε «Υπηρεσία Εκδόσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης», από την 1η Ιουλίου 2009.

Εντολή

Για τη σύνταξη του παρόντος εγγράφου συνεργάστηκαν:

- η **διοργανική επιτροπή**, την οποία όρισε η διοικούσα επιτροπή της Υπηρεσίας Εκδόσεων και στην οποία συμμετέχουν γενικοί εκπρόσωποι των ακόλουθων οργάνων: Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, Ευρωπαϊκή Επιτροπή, Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα, Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο, Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή, Ευρωπαϊκή Επιτροπή των Περιφερειών,
- το **τμήμα γενικού συντονισμού του Εγχειριδίου σύνταξης κειμένων**, που έχει δημιουργηθεί στην Υπηρεσία Εκδόσεων,
- οι **διοργανικές γλωσσικές ομάδες** (μία ανά γλώσσα), οι εκπρόσωποι των οποίων ορίζονται από τα μέλη της διοργανικής επιτροπής.

Η διοργανική επιτροπή ορίζει τους επίσημους εκπροσώπους οι οποίοι συμμετέχουν απευθείας στις εργασίες στο πλαίσιο των ομάδων. Η επιτροπή αυτή μπορεί να ενεργήσει ως διαιτησία σε περίπτωση σοβαρού προβλήματος.

Το τμήμα γενικού συντονισμού είναι υπεύθυνο για τη συνολική διαχείριση της διαδικασίας· καθορίζει την ημερήσια διάταξη των εργασιών, φροντίζει να υπάρχει συνοχή στις αποφάσεις που λαμβάνουν οι διάφορες ομάδες, εξασφαλίζει την επικαιροποίηση και την εξέλιξη της διαδικασίας. Επίσης, είναι επιφορτισμένο με τη διαχείριση όλου του δικτυακού τόπου του Εγχειριδίου και συμμετέχει άμεσα στην εξέλιξή του.

Κάθε γλωσσική ομάδα είναι υπεύθυνη για την επεξεργασία και την παρακολούθηση της αντίστοιχης γλωσσικής έκδοσης με την υποστήριξη του τμήματος γενικού συντονισμού. Οι εκπρόσωποι της Υπηρεσίας Εκδόσεων στις εν λόγω ομάδες εξασφαλίζουν τον συντονισμό των εργασιών και φροντίζουν για τη διαβίβαση των πληροφοριών στο τμήμα γενικού συντονισμού. Στις γλωσσικές αυτές ομάδες συμμετέχουν εκπρόσωποι των διαφόρων γλωσσικών τμημάτων των οργάνων: νομομαθείς γλωσσολόγοι, μεταφραστές, ορολόγοι, διορθωτές κ.λπ.

Επίσης, ανάλογα με τα εκάστοτε θέματα, ζητείται η συνδρομή διαφόρων αρχών λήψης αποφάσεων, και ειδικότερα της Γενικής Γραμματείας, της Υπηρεσίας Πρωτοκόλλου και των αρμόδιων για τις εξωτερικές σχέσεις υπηρεσιών της Επιτροπής. Συχνή επικοινωνία υπάρχει επίσης με διάφορους διεθνείς οργανισμούς, κυρίως στον τομέα της τυποποίησης (ISO).

Εισαγωγικό σημείωμα

Ως συνέχεια μιας πορείας που ξεκίνησε το 1993 με τον *Οδηγό του εκδότη*, το *Διοργανικό εγχειρίδιο σύνταξης κειμένων* εκδόθηκε αρχικά το 1997 σε 11 γλώσσες, με τον αριθμό αυτό να αυξάνεται προοδευτικά σε 24. Χάρη στον αριθμό των γλωσσικών κοινοτήτων που έχουν συμμετάσχει σ' αυτή τη διαδικασία, το *Διοργανικό εγχειρίδιο σύνταξης κειμένων* συνιστά επίτευγμα γλωσσικής εναρμόνισης μοναδικό στο είδος του. Προορίζεται να χρησιμεύσει, σε όλα τα θεσμικά και λοιπά όργανα και τους οργανισμούς της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ως εργαλείο αναφοράς για τον γραπτό λόγο.

Για την επικαιροποίησή του χρειάστηκε να συσταθεί μια διοργανική επιτροπή καθοδήγησης, η οποία όρισε εκπροσώπους σε κάθε όργανο και για κάθε γλώσσα. Αυτοί εργάζονται υπό την εποπτεία μιας ομάδας συντονισμού που βρίσκεται στην Υπηρεσία Εκδόσεων.

Η αναγκαία προσπάθεια εναρμόνισης των, μερικές φορές αποκλινουσών, πρακτικών υπηρετεί τον στόχο της πολυγλωσσίας των οργάνων, που επιβάλλει τη συγκρισιμότητα μεταξύ των κειμένων σε όλες τις επίσημες γλώσσες και, παράλληλα, τον σεβασμό της ιδιαιτερότητας κάθε γλώσσας.

Το μέρος I συγκεντρώνει τους κανόνες που εφαρμόζονται αυστηρά κατά τη σύνταξη των πράξεων που δημοσιεύονται στην Επίσημη Εφημερίδα και το μέρος II τα κύρια τεχνικά ή συντακτικά πρότυπα που εφαρμόζονται στις γενικές εκδόσεις. Επιπλέον, πέρα από τις συμφωνίες που αφορούν ειδικά την κάθε γλώσσα, οι οποίες απαρτίζουν το μέρος IV, οι 24 ομάδες καθόρισαν ενιαίους συμβατικούς κανόνες εργασίας για όλες τις γλώσσες, οι οποίοι απαριθμούνται στο μέρος III του Εγχειριδίου. Αυτό το τμήμα συνιστά πραγματικό καταλύτη για τη συνέχιση της εναρμόνισης μεταξύ όλων των γλωσσών αλλά και όλων των οργάνων.

Οι ενιαίοι συμβατικοί κανόνες που αναφέρονται στο Εγχειρίδιο υπερισχύουν καταρχήν κάθε άλλης λύσης που προτείνεται αλλού ή εφαρμοζόταν προηγουμένως. Η εφαρμογή τους επιβάλλεται σε όλα τα στάδια της γραπτής διαδικασίας.

Τέλος, το παρόν έργο θεσπίζει, πάνω απ' όλα, μια διαδικασία δυναμικής συνεργασίας μεταξύ όλων των χρηστών του, καθώς η ίδια η φύση του επιτάσσει τη συνεχή επικαιροποίησή του. Ως εκ τούτου, οι συντάκτες του Εγχειριδίου καλούν όλους να συνεισφέρουν ενεργά σ' αυτή την προσπάθεια, κοινοποιώντας τους κάθε χρήσιμη πληροφορία, επισημαίνοντας τυχόν λάθη ή παραλείψεις ή υποβάλλοντας τις προτάσεις τους στην ακόλουθη υπηρεσία:

Office des publications de l'Union européenne (Υπηρεσία Εκδόσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης)
Coordination «Code de rédaction» (Συντονισμός «Διοργανικό εγχειρίδιο σύνταξης κειμένων»)
 (Unité A.1.002)
 L-2985 Luxembourg
 LUXEMBOURG
 Ηλεκτρονική διεύθυνση:

- [ερωτήσεις γενικής φύσεως](mailto:op-isg-coordination@publications.europa.eu)
 (OP-ISG-coordination@publications.europa.eu),
- [ερωτήσεις σχετικά με την ελληνική γλώσσα](mailto:op-code-de-redaction-el@publications.europa.eu)
 (op-code-de-redaction-el@publications.europa.eu).

Πίνακας περιεχομένων

Βασικά σημεία αναφοράς	4
Εισαγωγικό σημείωμα	6
ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ – Επίσημη Εφημερίδα	12
Εισαγωγή	13
1. Διάρθρωση της Επίσημης Εφημερίδας	19
1.1. Γενική διάρθρωση	19
1.2. Σειρά L	20
1.2.1. Κατάταξη των πράξεων	20
1.2.2. Αρίθμηση των πράξεων	22
1.2.3. Περιεχόμενο	25
1.3. Σειρά C	30
1.3.1. Κατάταξη των εγγράφων	30
1.3.2. Αρίθμηση των εγγράφων	31
1.3.3. Περιεχόμενο	33
2. Συστατικά στοιχεία μιας νομικής πράξης	36
2.1. Τίτλος	36
2.2. Προοίμιο	37
2.2.1. Σημεία αναφοράς	37
2.2.2. Αιτιολογικές σκέψεις	38
2.3. Άρθρα (διατακτικό)	40
2.4. Καταληκτική στερεότυπη φράση στους κανονισμούς	41
2.5. Τελική διατύπωση (τόπος, ημερομηνία και υπογραφή)	41
2.6. Παραρτήματα	43
2.7. Υποδιαιρέσεις των πράξεων	43
3. Κανόνες σύνταξης	45
3.1. Παραπομπές στην Επίσημη Εφημερίδα	45
3.2. Κανόνες παραπομπής σε πράξη	48
3.2.1. Μορφές του τίτλου	48
3.2.2. Μνεία σε πράξη	50
3.2.3. Παραπομπές σε υποδιαιρέσεις πράξεων	52
3.2.4. Αναφορές σε τροποποιήσεις πράξεων	53
3.3. Τροποποιητικές διατάξεις	53
3.3.1. Τροποποιήσεις εντός του κειμένου	53
3.3.2. Προσθήκες και αρίθμηση	56
3.4. Σειρά παράθεσης	56
3.4.1. Σειρά μνείας των Συνθηκών	56
3.4.2. Σειρά των οργάνων-συντακτών	57
3.4.3. Σειρά μνείας των χωρών	58
3.4.4. Σειρά μνείας των γλωσσών και πολύγλωσσα κείμενα	58
3.4.5. Νομίσματα	58
3.5. Απαριθμήσεις	58
3.5.1. Παρουσίαση των απαριθμήσεων	58

3.5.2.	Απαριθμήσεις πράξεων	59
3.6.	Ορισμοί	60
3.7.	Διεθνείς συμφωνίες	60
	Ανακεφαλαιωτικοί πίνακες	61
	ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ – Γενικές εκδόσεις	67
4.	Προετοιμασία εγγράφων και αναγνωριστικοί κωδικοί	68
4.1.	Συντάκτες, εντολείς, Υπηρεσία Εκδόσεων και τυπογραφεία	68
4.1.1.	Οι υπηρεσίες-συντάκτες και η Υπηρεσία Εκδόσεων	68
4.1.2.	Διαχείριση των εκδοτικών έργων στην Υπηρεσία Εκδόσεων	69
4.1.3.	Διόρθωση στην Υπηρεσία Εκδόσεων	69
4.2.	Πρωτότυπα έγγραφα («χειρόγραφα»)	71
4.2.1.	Αρχή της αλυσίδας παραγωγής	71
4.2.2.	Λογική δομή των εγγράφων	72
4.2.3.	Σύνταξη του κειμένου	73
4.2.4.	Έγγραφα έτοιμα για αναπαραγωγή	76
4.3.	Τύποι εκδόσεων	76
4.3.1.	Μονογραφίες	77
4.3.2.	Διαρκείς πηγές	77
4.3.3.	Συνδυασμός σειρών και μονογραφιών	77
4.4.	Αναγνωριστικοί κωδικοί που χορηγούνται από την Υπηρεσία Εκδόσεων	78
4.4.1.	Διεθνής τυποποιημένος αριθμός βιβλίου (ISBN)	78
4.4.2.	Διεθνής τυποποιημένος αριθμός σειράς (ISSN)	80
4.4.3.	Αναγνωριστικός κωδικός ψηφιακού αντικειμένου (DOI)	82
4.4.4.	Αριθμός καταλόγου	82
4.5.	Αναγνωριστικός κωδικός που χορηγείται από το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης	83
5.	Διάρθρωση μιας έκδοσης	84
5.1.	Εξώφυλλο	84
5.1.1.	Συστατικά στοιχεία του εξωφύλλου	84
5.1.2.	Χρήση των χρωμάτων στα εξώφυλλα	86
5.2.	Σελίδα τίτλου	87
5.3.	Οπίσθια όψη της σελίδας τίτλου	88
5.3.1.	Συστατικά στοιχεία	88
5.3.2.	Πληροφορίες για την έντυπη έκδοση	89
5.4.	Copyright	89
5.4.1.	Σημείωση για τα δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας	90
5.4.2.	Άδεια περαιτέρω χρήσης και όροι περαιτέρω χρήσης	92
5.4.3.	Στοιχεία που προστατεύονται από δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας και χρησιμοποιούνται σε έκδοση	94
5.4.4.	Άλλες δηλώσεις αποποίησης ευθύνης	96
5.5.	Προκαταρκτικά και τελικά κείμενα	96
5.5.1.	Αφιέρωση	96
5.5.2.	Πρόλογος, προοίμιο και εισαγωγή	96
5.5.3.	Πίνακας περιεχομένων	97
5.5.4.	Βιβλιογραφία	97
5.5.5.	Ευρετήριο	97

5.6.	Υποδιαίρεσεις του κειμένου	98
5.7.	Απαριθμήσεις	99
5.8.	Επισήμανση	100
5.9.	Αναφορές	101
5.9.1.	Αναφορές στη νομοθεσία της Ένωσης	101
5.9.2.	Αναφορές στις Συνθήκες	102
5.9.3.	Αναφορές σε υποθέσεις του Δικαστηρίου και του Γενικού Δικαστηρίου	104
5.9.4.	Βιβλιογραφικές αναφορές	106
5.10.	Παραθέματα	111
5.11.	Εικονογραφήσεις	113
5.12.	Πίνακες	114
ΜΕΡΟΣ ΤΡΙΤΟ – Συμβατικοί κανόνες κοινοί για όλες τις γλώσσες		115
6.	Τυπογραφικές ενδείξεις και αναθεώρηση κειμένων	116
6.1.	Ανάγνωση χειρογράφου	116
6.2.	Ηλεκτρονικά χειρόγραφα	116
6.3.	Διορθωτικά σύμβολα	116
6.4.	Διαστήματα και σημεία στίξης	118
6.5.	Αριθμοί και σημεία στίξης	119
7.	Συντομογραφίες χωρών, γλωσσών και νομισμάτων	120
7.1.	Χώρες	120
7.1.1.	Ονομασίες και συντομογραφίες	120
7.1.2.	Σειρά απαρίθμησης χωρών	122
7.2.	Γλώσσες	124
7.2.1.	Σειρά γλωσσών και κωδικοί ISO (πολύγλωσσα κείμενα)	124
7.2.2.	Απαρίθμηση γλωσσών (μονόγλωσσα κείμενα)	126
7.2.3.	Αναφορά των γλωσσών δημοσίευσης	127
7.2.4.	Το γλωσσικό καθεστώς των θεσμικών οργάνων	127
7.3.	Νομίσματα	128
7.3.1.	Ευρώ και λεπτά	128
7.3.2.	Σειρά αναφοράς των νομισμάτων και κωδικοί ISO	129
7.3.3.	Κανόνες γραφής νομισματικών μονάδων	130
8.	Υποσημειώσεις και παραπομπές σε αυτές	134
8.1.	Παραπομπές σε υποσημειώσεις	134
8.2.	Διάταξη υποσημειώσεων	135
9.	Άλλοι συμβατικοί κανόνες	136
9.1.	Διευθύνσεις	136
9.1.1.	Διευθύνσεις: γενικές αρχές	136
9.1.2.	Διευθύνσεις σε μονόγλωσσα έγγραφα	137
9.1.3.	Διευθύνσεις σε πολύγλωσσα έγγραφα	139
9.1.4.	Διευθύνσεις στα κράτη μέλη: παρουσίαση και παραδείγματα	140
9.1.5.	Διευθύνσεις στα κράτη μέλη: ιδιαίτερα χαρακτηριστικά	143

9.2.	Ηλεκτρονικές διευθύνσεις	145
9.3.	Αριθμοί τηλεφώνου	145
9.4.	Βιβλιογραφικές αναφορές και αναφορές στην Επίσημη Εφημερίδα	147
9.5.	Διοικητική δομή της Ευρωπαϊκής Ένωσης: επίσημες ονομασίες και σειρά αναφοράς	147
9.5.1.	Θεσμικά και λοιπά όργανα	147
9.5.2.	Διοργανικές υπηρεσίες	150
9.5.3.	Αποκεντρωμένοι οργανισμοί	150
9.5.4.	Οργανισμοί και φορείς της κοινής εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφάλειας	153
9.5.5.	Εκτελεστικοί οργανισμοί	153
9.5.6.	Οργανισμοί και λοιπά όργανα Ευρατόμ	153
9.5.7.	Λοιποί οργανισμοί	154
9.6.	Γενικές διευθύνσεις και υπηρεσίες της Επιτροπής: επίσημη ονομασία	155
ΜΕΡΟΣ ΤΕΤΑΡΤΟ – Συμβατικοί κανόνες για την ελληνική γλώσσα		158
10.	Οδηγίες για την παρουσίαση των κειμένων	159
10.1.	Στίξη	159
10.1.1.	Τελεία	159
10.1.2.	Κόμμα	160
10.1.3.	Άνω τελεία	170
10.1.4.	Διπλή τελεία	172
10.1.5.	Παρένθεση	173
10.1.6.	Αγκύλες	173
10.1.7.	Εισαγωγικά	174
10.1.8.	Ενωτικό — Παύλα μεσαίου μεγέθους — Μεγάλη παύλα (διπλή ή μονή)	175
10.1.9.	Αποσιωπητικά	178
10.1.10.	Κάθετος	179
10.2.	Χρήση πλάγιων χαρακτήρων	180
10.3.	Κεφαλαία και μικρά	182
10.4.	Το τελικό νι	191
10.5.	Ξενικά κύρια ονόματα	194
10.5.1.	Ανθρωπωνύμια	195
10.5.2.	Τοπωνύμια	197
10.5.3.	Ονομασίες ενωσιακών προγραμμάτων	198
10.6.	Συντομογραφίες	198
10.7.	Αρκτικόλεξα	199
10.8.	Αριθμοί, ημερομηνίες και ώρες	202
10.8.1.	Αριθμοί	202
10.8.2.	Ημερομηνίες και ώρες	209
10.9.	Προβλήματα απόδοσης στην ελληνική γλώσσα	210
10.10.	Νομοτεχνικά θέματα — Μερικές διαφορές μεταξύ του ελληνικού και του ενωσιακού νομοτεχνικού συστήματος	216
11.	Βιβλιογραφία αναφοράς	220
Παραρτήματα		222
Παράρτημα Α1	Οδηγός γραφικής παρουσίασης του ευρωπαϊκού εμβλήματος	223
Παράρτημα Α2	Εμβλήματα	227
Παράρτημα Α3	Συντομογραφίες, μονάδες μέτρησης, σημεία και σύμβολα	235

Παράρτημα Α4	Συντμήσεις και αρκτικόλεξα	243
Παράρτημα Α5	Κατάλογος χωρών, εδαφών και νομισμάτων	259
Παράρτημα Α6	Κωδικοί χωρών και εδαφών	276
Παράρτημα Α7	Κωδικοί νομισμάτων	280
Παράρτημα Α8	Κωδικοί γλωσσών (Ευρωπαϊκή Ένωση)	288
Παράρτημα Α9	Θεσμικά και λοιπά όργανα και οργανισμοί: πολύγλωσσος κατάλογος	289
Παράρτημα Α10	Περιφέρειες	340
Παράρτημα Γ	Διάφορα	349
Ευρετήριο		350

Μέρος Πρώτο

Επίσημη Εφημερίδα

Εδώ περιγράφονται η *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*, τα έγγραφα που δημοσιεύονται σε αυτήν και οι ειδικοί κανόνες σύνταξης. Συνοδεύεται από τους κανόνες που διατυπώνονται στο τρίτο και τέταρτο μέρος, καθώς και από τα παραρτήματα, που επίσης εφαρμόζονται στα κείμενα που δημοσιεύονται στην Επίσημη Εφημερίδα.

Εισαγωγή

Ιστορικό

1952

Μετά την έναρξη ισχύος της Συνθήκης ΕΚΑΧ δημιουργείται επίσημη εφημερίδα για τη δημοσίευση ανακοινώσεων, αποφάσεων κ.λπ.

Η Επίσημη Εφημερίδα εκδίδεται για πρώτη φορά στις 30 Δεκεμβρίου.

Από το 1952 έως τις 19 Απριλίου 1958, ο τίτλος της είναι *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Άνθρακα και Χάλυβα*. Οι επίσημες γλώσσες είναι η γαλλική, η γερμανική, η ιταλική και η ολλανδική.

1958

Μετά την έναρξη ισχύος των δύο επόμενων Συνθηκών, της Συνθήκης ΕΟΚ και της Συνθήκης Ευρατόμ, ο τίτλος της Επίσημης Εφημερίδας τροποποιείται σε *Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων*.

Η νέα Επίσημη Εφημερίδα εκδίδεται για πρώτη φορά στις 20 Απριλίου.

1968

Τον Ιανουάριο δημιουργούνται οι σειρές L (*Législation*) και C (*Communications et informations*).

Το πρώτο τεύχος της [σειράς L](#) εκδίδεται στις 3 Ιανουαρίου.

Το πρώτο τεύχος της [σειράς C](#) εκδίδεται στις 12 Ιανουαρίου.

1978

Δημιουργείται η [σειρά S](#) (Συμπλήρωμα στην Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων) για τη δημοσίευση των προκηρύξεων συμβάσεων δημόσιων έργων· το πρώτο τεύχος εκδίδεται στις 7 Ιανουαρίου. Προηγουμένως οι προσκλήσεις υποβολής προσφορών και οι ανακοινώσεις του Ευρωπαϊκού Ταμείου Ανάπτυξης δημοσιεύονταν, αντίστοιχα, στη σειρά L, έως το τέλος του 1974, και στη σειρά C, έως το τέλος του 1977.

1981

Διάθεση στο κοινό της βάσης δεδομένων CELEX (*Communitatis Europaeae Lex*), «διοργανικού συστήματος αυτοματοποιημένης πολυγλωσσικής τεκμηρίωσης για το κοινοτικό δίκαιο».

Η CELEX διατίθεται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή σε απευθείας σύνδεση (online) και σε μαγνητικές ταινίες.

1986

Η σειρά S διατίθεται σε ηλεκτρονική μορφή [[βάση δεδομένων TED](#) (Tenders Electronic Daily)].

1987

Οι σειρές L και C διατίθενται υπό μορφή μικροφωτοδελτίων.

1991

Τον Ιανουάριο δημιουργείται η [σειρά C ... A](#).

1992

Τον Οκτώβριο η CELEX μεταφέρεται από την Επιτροπή στην Υπηρεσία Εκδόσεων.

1997

Η σειρά S διατίθεται σε CD-ROM.

1998

Οι σειρές L και C διατίθενται στο διαδίκτυο (στον ιστότοπο [EUR-Lex](#)).

Από την 1η Ιουλίου η σειρά S παύει να εκδίδεται σε έντυπη μορφή και διατίθεται αποκλειστικά σε CD-ROM και στο διαδίκτυο (βάση δεδομένων TED).

1999

Από τις 31 Αυγούστου, τμήμα της σειράς C αρχίζει να δημοσιεύεται αποκλειστικά σε ηλεκτρονική μορφή με τα στοιχεία «[C ... E](#)».

2001

Οι σειρές L και C διατίθενται σε CD-ROM.

2002

Από την 1η Ιανουαρίου, η πρόσβαση στον EUR-Lex παρέχεται δωρεάν.

2003

Από την 1η Φεβρουαρίου, με βάση τη Συνθήκη της Νίκαιας, ο τίτλος της Επίσημης Εφημερίδας τροποποιείται σε: *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

2004

Από την 1η Μαΐου η Επίσημη Εφημερίδα εκδίδεται σε 20 γλώσσες, λόγω της διεύρυνσης. Με βάση τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 930/2004 του Συμβουλίου γίνεται παρέκκλιση όσον αφορά την έκδοση της Επίσημης Εφημερίδας στη μαλτέζικη γλώσσα: για διάστημα τριών ετών (1.5.2004 έως 30.4.2007) τα θεσμικά όργανα υποχρεούνται να δημοσιεύουν στα μαλτέζικα μόνο τους κανονισμούς που εκδίδονται από κοινού από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο.

Η χρωματιστή λωρίδα στη ράχη του εξωφύλλου καταργείται από την 1η Μαΐου και κάθε γλωσσική έκδοση αναγνωρίζεται από έναν κωδικό ISO στο εξώφυλλο.

Επίσης, από την 1η Μαΐου, στις βάσεις δεδομένων CELEX και EUR-Lex καταχωρίζονται και οι 20 γλωσσικές εκδόσεις.

Η τελευταία έντυπη έκδοση του *Ευρετηρίου της ισχύουσας κοινοτικής νομοθεσίας* κυκλοφορεί τον Ιούλιο. Έκτοτε, το Ευρετήριο υπάρχει μόνο σε ηλεκτρονική μορφή στον ιστότοπο EUR-Lex.

Από την 1η Νοεμβρίου τα δεδομένα της CELEX ενσωματώνονται στον EUR-Lex και από τις 31 Δεκεμβρίου η CELEX δεν επικαιροποιείται πλέον.

2007

Από την 1η Ιανουαρίου η Επίσημη Εφημερίδα εκδίδεται σε 23 γλώσσες, λόγω της προσχώρησης της Ρουμανίας και της Βουλγαρίας και της απόφασης να δημοσιεύεται το παράγωγο δίκαιο και στην ιρλανδική γλώσσα. Όσον αφορά την έκδοση της Επίσημης Εφημερίδας στα ιρλανδικά, γίνεται παρέκκλιση παρόμοια με εκείνη που αφορούσε τη μαλτέζικη γλώσσα: για διάστημα πέντε ετών (1.1.2007 έως 31.12.2011) τα θεσμικά όργανα υποχρεούνται να δημοσιεύουν στα ιρλανδικά μόνο τους κανονισμούς που εκδίδονται από κοινού από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο [κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 920/2005 του Συμβουλίου].

Από την 1η Ιανουαρίου καθιερώνεται νέα διάρθρωση για την κατάταξη των πράξεων που δημοσιεύονται στην Επίσημη Εφημερίδα.

2009

Από την 1η Δεκεμβρίου, ημερομηνία έναρξης ισχύος της Συνθήκης της Λισαβόνας, προστίθεται ένας προσωρινός τίτλος L V, «Πράξεις εκδιδόμενες, από την 1η Δεκεμβρίου 2009, δυνάμει της Συνθήκης

για την Ευρωπαϊκή Ένωση, της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της Συνθήκης Ευρατόμ». Αυτός ο τίτλος καταργήθηκε στις 31 Δεκεμβρίου.

2010

Από την 1η Ιανουαρίου καθιερώνεται η νέα διάρθρωση για την κατάταξη των πράξεων που δημοσιεύονται στην Επίσημη Εφημερίδα, η οποία λαμβάνει υπόψη τις τροποποιήσεις που επήλθαν με τη Συνθήκη της Λισαβόνας.

2012

Η παρέκκλιση που έγινε το 2007 για τα ιρλανδικά παρατείνεται για άλλα πέντε χρόνια με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1257/2010 του Συμβουλίου (1.1.2012 έως 31.12.2016).

2013

Από την 1η Ιουλίου, λόγω της προσχώρησης της Κροατίας, η Επίσημη Εφημερίδα δημοσιεύεται σε 24 γλώσσες.

2014

Η παραγωγή της σειράς C ... Ε σταματά την 1η Απριλίου.

2016

Δημιουργούνται οι σειρές L ... Ι και C ... Ι την 1η Ιανουαρίου. Τον Μάρτιο εισάγεται το ELI ([αναγνωριστικό ευρωπαϊκής νομοθεσίας](#)) στον ιστότοπο [EUR-Lex](#).

2017

Η παρέκκλιση που έγινε για τα ιρλανδικά παρατείνεται εκ νέου με τον κανονισμό (ΕΕ, Ευρατόμ) 2015/2264 του Συμβουλίου, αλλά το πεδίο εφαρμογής της πρέπει σταδιακά να μειωθεί με σκοπό να έχει εξαλειφθεί έως τις 31 Δεκεμβρίου 2021.

2022

Η παρέκκλιση που είχε γίνει για τα ιρλανδικά παύει να ισχύει από την 1η Ιανουαρίου.

2023

Από την 1η Οκτωβρίου η Επίσημη Εφημερίδα εκδίδεται ανά πράξη.

Οι σειρές L ... Ι, C ... Α και C ... Ι καταργούνται.

Διαβίβαση κειμένων των θεσμικών και λοιπών οργάνων και των οργανισμών

Ο πλήρης κατάλογος με τις ονομασίες των θεσμικών και λοιπών οργάνων και των οργανισμών βρίσκεται στο [σημείο 9.5](#).

Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο (Βρυξέλλες, Λουξεμβούργο, Στρασβούργο)

Η αποστολή των κειμένων στην Επίσημη Εφημερίδα γίνεται από διάφορες υπηρεσίες.

Ευρωπαϊκό Συμβούλιο (Βρυξέλλες)

Τα κείμενα αποστέλλονται μέσω της Γενικής Γραμματείας του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Βρυξέλλες)

Τα κείμενα αποστέλλονται μέσω της Γενικής Γραμματείας.

Ευρωπαϊκή Επιτροπή (Βρυξέλλες, Λουξεμβούργο)

Κάθε αίτημα για δημοσίευση κειμένων της Επιτροπής στην Επίσημη Εφημερίδα διαβιβάζεται μέσω της Γενικής Γραμματείας, είτε πρόκειται για δεσμευτικές νομικές πράξεις ([σειρά L](#)), προτάσεις, ανακοινώσεις και πληροφορίες της Επιτροπής ([σειρά C](#)) είτε για προκηρύξεις συμβάσεων δημόσιων έργων ή ανακοινώσεις του Ευρωπαϊκού Ταμείου Ανάπτυξης ([σειρά S](#)).

Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Λουξεμβούργο)

Τα κείμενα διατίθενται από τη Γραμματεία του Δικαστηρίου.

Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (Φρανκφούρτη)

Τα κείμενα διατίθενται από τη Γενική Διεύθυνση Γραμματείας και Γλωσσικών Υπηρεσιών ή από τη Γενική Διεύθυνση Νομικών Υπηρεσιών, κατά περίπτωση.

Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο (Λουξεμβούργο)

Τα κείμενα αποστέλλονται από τη μονάδα «Επικοινωνία και εκθέσεις».

Ύπατος Εκπρόσωπος της Ένωσης για θέματα εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφαλείας (Βρυξέλλες)

Τα κείμενα αποστέλλονται μέσω της Γενικής Γραμματείας του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή (Βρυξέλλες)

Τα κείμενα των διαφόρων μονάδων αποστέλλονται μέσω της Γενικής Γραμματείας.

Ευρωπαϊκή Επιτροπή των Περιφερειών (Βρυξέλλες)

Τα κείμενα των διαφόρων μονάδων αποστέλλονται μέσω της Γενικής Γραμματείας.

Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων (Λουξεμβούργο)

Τα κείμενα αποστέλλονται από τους συντάκτες τους.

Ευρωπαίος Διαμεσολαβητής (Στρασβούργο) και Ευρωπαίος Επόπτης Προστασίας Δεδομένων (Βρυξέλλες)

Τα κείμενα αποστέλλονται από τους συντάκτες τους.

Οργανισμοί

Για τον κατάλογο των οργανισμών, βλ. [σημεία 9.5.3 έως 9.5.6](#).

Πολύγλωσσος κατάλογος των θεσμικών και λοιπών οργάνων και των οργανισμών: βλ. [παράρτημα A9](#).

LegisWrite και EdiT

Το LegisWrite είναι ένα ηλεκτρονικό μέσο δημιουργίας, αναθεώρησης και ανταλλαγής επίσημων εγγράφων ανάμεσα στα διάφορα όργανα, είτε πρόκειται για νομοθετικά κείμενα είτε όχι, με σκοπό την ενιαία δόμηση και παρουσίασή τους.

Περισσότερες πληροφορίες για το LegisWrite (προσβάσιμο στους/στις υπαλλήλους των θεσμικών και λοιπών οργάνων της ΕΕ):

<https://webgate.ec.europa.eu/fpfis/wikis/pages/viewpage.action?pageId=216418878> (en)

Το XML εργαλείο σύνταξης νομοθετικών κειμένων EdiT δημιουργήθηκε το 2021. Θα αντικαταστήσει σταδιακά το LegisWrite.

Περισσότερες πληροφορίες για το EdiT (προσβάσιμο στους/στις υπαλλήλους των θεσμικών και λοιπών οργάνων της ΕΕ):

<https://europe.europa.eu/sharepoint.com/teams/GRP-PRO-SG-EU-PMH-IT-training-support/SitePages/Edit.aspx> (en)

Έντυπα και ηλεκτρονικά βοηθήματα

Τα κύρια έντυπα και ηλεκτρονικά βοηθήματα για τα κείμενα που δημοσιεύονται στην Επίσημη Εφημερίδα είναι τα ακόλουθα:

- α) για θέματα γραμματικής, σύνταξης και λεξιλογίου στην ελληνική γλώσσα:
 - 1) Βοσταντζόγλου Θεολόγης, *Αντιλεξικόν ή Ονομαστικόν της Νεοελληνικής*, Δομή, Αθήνα 1962
 - 2) Γραμματική της Νέας Ελληνικής γλώσσας, Ε' και ΣΤ' Δημοτικού, ΟΕΔΒ, Αθήνα 2009
 - 3) Δημητράκος Δημήτριος, *Μέγα λεξικόν όλης της Ελληνικής Γλώσσας*, 15 τόμοι, Δομή, Αθήνα 1950
 - 4) ΕΕΔΕΕ, *Το κόκκινο βιβλιαράκι του κειμενογράφου*, Ένωση Εταιριών Διαφήμισης και Επικοινωνίας Ελλάδος, Αθήνα 2009
 - 5) Ινστιτούτο Νεοελληνικών Σπουδών [Ίδρυμα Μανόλη Τριανταφυλλίδη], *Λεξικό της Κοινής Νεοελληνικής*, Θεσσαλονίκη 1998 (10η ανατ. 2017)
 - 6) Ινστιτούτο Νεοελληνικών Σπουδών [Ίδρυμα Μανόλη Τριανταφυλλίδη], *Νεοελληνική Γραμματική (της Δημοτικής)*, ανατύπωση της έκδοσης του ΟΕΣΒ (1941) με διορθώσεις, Θεσσαλονίκη 2002
 - 7) Ιορδανίδου Άννα, *Τα ρήματα της Νέας Ελληνικής*, εκδόσεις Πατάκη, Αθήνα 1991 (ανατ. 2003)
 - 8) Ιορδανίδου Άννα (επιμ.), *Πολυμήχανον, Οδηγός της Νεοελληνικής Γλώσσας*, εκδόσεις Πατάκη, Αθήνα 1999
 - 9) Ιορδανίδου Άννα, *Συνηθισμένες γλωσσικές απορίες*, Άσπρη λέξη, Αθήνα 2009
 - 10) Καλαϊτζάκης Φάνης, *Το κόμμα και τα άλλα σημεία στίξης στη νεοελληνική γλώσσα*, εκδόσεις Σαββάλα, Αθήνα 2001
 - 11) Κλαίρης Χρήστος, Μπαμπινιώτης Γεώργιος, , *Γραμματική της Νέας Ελληνικής, Δομολειτουργική-Επικοινωνιακή*, Ελληνικά Γράμματα, Αθήνα 2005
 - 12) Κριαράς Εμμανουήλ, *Νέο ελληνικό λεξικό της σύγχρονης δημοτικής γλώσσας*, Εκδοτική Αθηνών, Αθήνα 1995
 - 13) Μπαμπινιώτης Γεώργιος, *Λεξικό της Νέας Ελληνικής Γλώσσας*, Κέντρο Λεξικολογίας, Αθήνα 2012 (τέταρτη έκδοση)
 - 14) Μπαμπινιώτης Γεώργιος, *Ορθογραφικό λεξικό της Νέας Ελληνικής Γλώσσας*, Κέντρο Λεξικολογίας, Αθήνα 2008
 - 15) Παπαζαφείρη Ιωάννα, *Λάθη στη χρήση της γλώσσας μας*, τόμος Ι, Σμίλη, Αθήνα 1996
 - 16) Παπαζαφείρη Ιωάννα, *Λάθη στη χρήση της γλώσσας μας*, τόμος ΙΙ, Σμίλη, Αθήνα 1997
 - 17) Πάπυρος Εκδοτικός Οργανισμός, *Πάπυρος Larousse – Το Παπυράκι, Εικονογραφημένο εγκυκλοπαιδικό λεξικό και πλήρες λεξικό της Νέας Ελληνικής γλώσσας*, Αθήνα 2003
 - 18) Συντακτικό της Νέας Ελληνικής, ΟΕΔΒ, Αθήνα 1992

- 19) Τζάρτζανος Αχιλλεύς Α., *Νεοελληνική σύνταξις*, δεύτερη έκδοση, Αδελφοί Κυριακίδη, Θεσσαλονίκη 1945, 2 τόμοι
 - 20) Τζάρτζανος Αχιλλεύς Α., *Γραμματική της Νέας Ελληνικής Γλώσσας*, εκδόσεις Κακουλίδης, Αθήνα 1954
 - 21) Holton David, Mackridge Peter, Φιλιππάκη-Warburton Ειρήνη, *Γραμματική της Ελληνικής Γλώσσας*, εκδόσεις Πατάκη, Αθήνα 1999.
- β) για θέματα σχετικά με τη νομοτεχνική:
- [Κοινό βοήθημα για την παρουσίαση και τη σύνταξη των πράξεων που εκδίδονται σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία](#) (Κοινοβούλιο, Συμβούλιο, Επιτροπή), έκδοση 2025 (*)
 - [Κοινός πρακτικός οδηγός του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, του Συμβουλίου και της Επιτροπής για τα πρόσωπα που συμβάλλουν στη σύνταξη των νομοθετικών κειμένων της Ευρωπαϊκής Ένωσης](#), Υπηρεσία Εκδόσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, 2015
 - *Τυπικό των πράξεων του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης* (Συμβούλιο), έκδοση 2023
 - [Legislative drafting – a Commission manual / Règles de technique législative à l'usage des services de la Commission](#) (*) (δεν υπάρχει επίσημη μετάφραση στα ελληνικά).
- γ) για τις συντομογραφίες, τα αρκτικόλεξα και τις συντμήσεις:
- *Πολύγλωσσο γλωσσάριο συντομογραφιών* (Συμβούλιο)
 - [IATE](#) (Inter-Active Terminology for Europe: σύστημα δεδομένων ορολογίας για τη συλλογή, διάδοση και κοινή διαχείριση ορολογίας μεταξύ των θεσμικών και λοιπών οργάνων και των οργανισμών της Ευρωπαϊκής Ένωσης).
- δ) για την επαλήθευση των τίτλων, των περιεχομένων, των τελευταίων τροποποιήσεων κ.λπ. των πράξεων:
- [EUR-Lex](#) (παρέχει πρόσβαση στο δίκαιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Το σύστημα επιτρέπει την πρόσβαση στην Επίσημη Εφημερίδα, καθώς και στις Συνθήκες, τη νομοθεσία, τη νομολογία και τις προπαρασκευαστικές πράξεις).

Εξάλλου, διάφορα τεύχη της Επίσημης Εφημερίδας χρησιμεύουν ως μόνιμη αναφορά σχετικά με τη γεωργία, την αλιεία, τις εμπορικές συμφωνίες, τη συνδυασμένη ονοματολογία, τις συμφωνίες με τρίτες χώρες κ.λπ.

(*) Εσωτερικός σύνδεσμος. Πρόκειται για έγγραφο εργασίας που προορίζεται για τους/τις υπαλλήλους των ευρωπαϊκών θεσμικών οργάνων.

1. Διάρθρωση της Επίσημης Εφημερίδας

Οι νομικές πράξεις και τα έγγραφα της ΕΕ δημοσιεύονται σε διαφορετικές σειρές της Επίσημης Εφημερίδας.

1.1. Γενική διάρθρωση

Η Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης περιλαμβάνει τρεις σειρές:

- τη [σειρά L](#): Νομοθεσία,
- τη [σειρά C](#): Ανακοινώσεις και Πληροφορίες,
- τη [σειρά S](#): Συμπλήρωμα στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Οι σειρές L και C εκδίδονται ανά πράξη καθημερινά από Δευτέρα έως Παρασκευή και, σε επείγουσες περιπτώσεις, το Σάββατο, την Κυριακή και τις αργίες.

Έκδοση της Επίσημης Εφημερίδας ανά πράξη

Έως τις 30 Σεπτεμβρίου 2023 η Επίσημη Εφημερίδα αποτελούσε συγκεντρωτική ημερήσια έκδοση εγγράφων τα οποία δημοσιεύονταν την ίδια ημέρα. Από την 1η Οκτωβρίου 2023, με την εισαγωγή της έκδοσης ανά πράξη, κάθε τεύχος της Επίσημης Εφημερίδας περιέχει μόνο ένα έγγραφο.

Η έκδοση μίας πράξης κάθε φορά αυξάνει τόσο την ευελιξία όσο και την ταχύτητα της διαδικασίας δημοσίευσης. Όλα τα έγγραφα εκδίδονται πλέον αυτοτελώς, γεγονός που καθιστά περιττή τη χρήση πρόσθετων σειρών για επείγουσες εκδόσεις. Ως εκ τούτου, οι σειρές L ... I και C ... I έχουν καταργηθεί από την 1η Οκτωβρίου 2023 και παραμένουν μόνο οι κύριες σειρές L και C. Καταργήθηκε επίσης η σειρά C ... A.

Η παραπομπή στην Επίσημη Εφημερίδα αναφέρει τη σειρά της, τον αριθμό του εγγράφου (με εξαίρεση τις διεθνείς συμφωνίες και τα διορθωτικά), την ημερομηνία έκδοσης και το ELI· ο αριθμός σελίδας είναι πλέον παρωχημένος. Για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τους τρόπους παραπομπής στην Επίσημη Εφημερίδα, βλ. [σημείο 3.1. «Παραπομπές στην Επίσημη Εφημερίδα»](#).

Σειρά L

Η σειρά L [L = législation (νομοθεσία)] περιλαμβάνει τους ακόλουθους τίτλους:

- νομοθετικές πράξεις (L I),
- μη νομοθετικές πράξεις (L II),
- λοιπές πράξεις (L III),
- διορθωτικά.

Βλ. επίσης [σημείο 1.2. «Σειρά L»](#).

Σειρά C

Η σειρά C [C = communications (ανακοινώσεις)] περιλαμβάνει τους ακόλουθους τίτλους:

- ψηφίσματα, συστάσεις και γνωμοδοτήσεις (C I),
- ανακοινώσεις (C II),
- προπαρασκευαστικές πράξεις (C III),
- πληροφορίες (C IV),
- γνωστοποιήσεις (C V),
- διορθωτικά.

Η πολυμορφία των εγγράφων που δημοσιεύονται στη σειρά C συνεπάγεται μεγαλύτερη ποικιλία στη μορφή των κειμένων (τυπογραφική παρουσίαση) απ' ό,τι στη σειρά L, αλλά οι κανόνες που ακολουθούνται είναι οι ίδιοι και για τις δύο σειρές.

Βλ. επίσης [σημείο 1.3. «Σειρά C»](#).

Η σειρά C πριν από την 1η Οκτωβρίου 2023

Η σειρά C συμπληρωνόταν από τις σειρές C ... A, C ... E (η οποία έπαψε να εκδίδεται την 1η Απριλίου 2014) και C ... I. Στη θέση των αποσιωπητικών μπαίνει ο αριθμός της ημερήσιας Επίσημης Εφημερίδας C με την ίδια ημερομηνία έκδοσης:

- Σειρά C ... A [A = annexe (παράρτημα)]
Η σειρά αυτή προοριζόταν για τη δημοσίευση ανακοινώσεων γενικών διαγωνισμών, προκηρύξεων κενών θέσεων και κοινών καταλόγων (ποικιλίες γεωργικών ειδών κ.λπ.).
- Σειρά C ... E [E = électronique (ηλεκτρονική)]
Η σειρά αυτή υπήρχε μόνο σε ηλεκτρονική μορφή και προοριζόταν για τη δημοσίευση συγκεκριμένων κειμένων, όπως για τις θέσεις του Συμβουλίου στο πλαίσιο της συνήθους νομοθετικής διαδικασίας ή για πρακτικά και κείμενα που εκδίδονταν από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο. Είναι διαθέσιμη στον ιστότοπο [EUR-Lex](#) (και στη μορφή μηνιαίων DVD που παράγονταν την περίοδο που εκδιδόταν).
- Σειρά C ... I (I = isolé).

EE C 137 της 27.5.2010

EE C 137 A της 27.5.2010

EE C 137 E της 27.5.2010

EE C 119 I της 5.4.2018

Σειρά S

Η σειρά S [S = supplément (συμπλήρωμα)] προορίζεται για τη δημοσίευση των προκηρύξεων συμβάσεων δημόσιων έργων, καθώς και των ανακοινώσεων του Ευρωπαϊκού Ταμείου Ανάπτυξης και άλλων θεσμικών και λοιπών οργάνων και οργανισμών. Η σειρά S διατίθεται στο διαδίκτυο ([βάση δεδομένων TED](#)).

1.2. Σειρά L

Η σειρά L περιλαμβάνει νομοθετικές, μη νομοθετικές και λοιπές πράξεις που ομαδοποιούνται με βάση τον τίτλο και την υποδιαίρεση.

1.2.1. Κατάταξη των πράξεων

Οι πράξεις κατατάσσονται με βάση τον τίτλο (L I, L II κ.λπ.) και την υποδιαίρεση (κανονισμοί, οδηγίες κ.λπ.) με τη σειρά που παρατίθεται κατωτέρω (βλ. επίσης τη [διάρθρωση της Επίσημης Εφημερίδας στη βάση EUR-Lex](#))

Επίσημη Εφημερίδα — Σειρά L

L I — Νομοθετικές πράξεις

- Κανονισμοί
- Οδηγίες
- Αποφάσεις
- Προϋπολογισμοί

L II — Μη νομοθετικές πράξεις

- Διεθνείς συμφωνίες
- Κανονισμοί
- Οδηγίες
- Αποφάσεις

- Συστάσεις
- Κατευθυντήριες γραμμές
- Εσωτερικοί κανονισμοί και κανονισμοί διαδικασίας
- Πράξεις που εκδίδονται από φορείς που έχουν συσταθεί με διεθνείς συμφωνίες
- Διοργανικές συμφωνίες

L III — Λοιπές πράξεις

- Ευρωπαϊκός Οικονομικός Χώρος

Σημείωση: Ο τίτλος L IV, «Πράξεις που εκδόθηκαν πριν από την 1η Δεκεμβρίου 2009 δυνάμει της Συνθήκης ΕΚ, της Συνθήκης ΕΕ και της Συνθήκης Ευρατόμ», χρησιμοποιήθηκε προσωρινά μετά την 1η Ιανουαρίου 2010 για πράξεις που εκδόθηκαν πριν από την 1η Δεκεμβρίου 2009 δυνάμει της Συνθήκης ΕΚ, της Συνθήκης ΕΕ και της Συνθήκης Ευρατόμ. Ο τίτλος αυτός είναι πλέον παρωχημένος.

Σε κάθε τίτλο, οι πράξεις κατατάσσονται σύμφωνα με:

- τον τύπο (κανονισμός, οδηγία, απόφαση, προϋπολογισμός κ.λπ.) και
- τη σειρά των οργάνων-συντακτών (βλ. [σημείο 3.4.2](#)): Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, Ευρωπαϊκό Συμβούλιο, Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και Συμβούλιο, Συμβούλιο, Ευρωπαϊκή Επιτροπή, Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα, Ελεγκτικό Συνέδριο κ.λπ.

Σημείωση: Στον τίτλο L II, στις υποδιαίρεσεις «Κανονισμοί», «Οδηγίες» και «Αποφάσεις», σύμφωνα με την προαναφερθείσα σειρά και για τα οικεία όργανα-συντάκτες, οι πράξεις κατατάσσονται ως εξής:

- 1) πράξεις που βασίζονται απευθείας στις Συνθήκες·
- 2) κατ' εξουσιοδότηση πράξεις·
- 3) εκτελεστικές πράξεις.

Για παραδείγματα, βλ. [«Ανακεφαλαιωτικοί πίνακες»](#).

Τίτλοι

Η σειρά L της Επίσημης Εφημερίδας περιλαμβάνει τους ακόλουθους τίτλους.

L I — Νομοθετικές πράξεις

Ο τίτλος αυτός περιλαμβάνει τις «νομοθετικές πράξεις» κατά την έννοια της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, δηλαδή κανονισμούς, οδηγίες, αποφάσεις που εκδόθηκαν:

- είτε με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία (δηλαδή από κοινού από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο),
- είτε με ειδική νομοθετική διαδικασία (δηλαδή από το Συμβούλιο με τη συμμετοχή του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου ή από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο με τη συμμετοχή του Συμβουλίου).

Οι νομοθετικές πράξεις περιλαμβάνουν επίσης τον ετήσιο προϋπολογισμό της Ένωσης (καθώς και τους σχετικούς διορθωτικούς προϋπολογισμούς), διότι αυτός θεσπίζεται με ειδική νομοθετική διαδικασία.

Σημείωση: Ο «ετήσιος προϋπολογισμός» της Ευρωπαϊκής Ένωσης ονομαζόταν στο παρελθόν «γενικός προϋπολογισμός». Το 2022 τροποποιήθηκε κατ' αντιστοιχία και ο τίτλος της πράξης με την οποία εγκρίνεται οριστικά ο προϋπολογισμός («Οριστική έγκριση του ετήσιου προϋπολογισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης»).

Πριν από την 1η Δεκεμβρίου 2009, ο προϋπολογισμός της Ευρωπαϊκής Ένωσης δημοσιευόταν στο τμήμα L II (Μη νομοθετικές πράξεις) με την πράξη έγκρισης υπό τον τίτλο «Οριστική έγκριση του γενικού προϋπολογισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης». Οι καταστάσεις εσόδων και δαπανών των οργανισμών, που δημοσιεύονταν στη σειρά L, δημοσιεύονται πλέον στη σειρά C.

L II — Μη νομοθετικές πράξεις

Ο τίτλος αυτός περιλαμβάνει τις «μη νομοθετικές πράξεις» κατά την έννοια της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, δηλαδή κανονισμούς, οδηγίες και αποφάσεις που δεν έχουν εκδοθεί με νομοθετική διαδικασία [τις κατ' εξουσιοδότηση πράξεις (άρθρο 290), τις εκτελεστικές πράξεις (άρθρο 291) και τις πράξεις που βασίζονται απευθείας στις Συνθήκες (π.χ. πράξεις σχετικές με διεθνείς συμφωνίες, αποφάσεις ΚΕΠΠΑ κ.λπ.)], καθώς και άλλες πράξεις (κατευθυντήριες γραμμές της ΕΚΤ, συστάσεις κ.λπ.).

L III — Λοιπές πράξεις

Ο τίτλος αυτός περιλαμβάνει τις «λοιπές πράξεις», όπως τις πράξεις του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου.

1.2.2. Αρίθμηση των πράξεων

Οι αριθμοί δίνονται από την Υπηρεσία Εκδόσεων.

Με εξαίρεση τις διεθνείς συμφωνίες και τα διορθωτικά, όλες οι πράξεις και τα υπόλοιπα κείμενα φέρουν αριθμό. Ο αριθμός αυτός είναι μοναδικός και είτε αποτελεί μέρος του τίτλου είτε τοποθετείται στο τέλος του τίτλου εντός αγκυλών. Αντιπροσωπεύει επίσης τον αριθμό της Επίσημης Εφημερίδας στην οποία δημοσιεύεται η πράξη ή το κείμενο.

Στοιχεία της αρίθμησης

Ο αριθμός της πράξης περιλαμβάνει τρία στοιχεία, που εμφανίζονται με την ακόλουθη σειρά:

- το αρκτικόλεξο του τομέα, το οποίο τίθεται εντός παρενθέσεως («ΕΕ» για την Ευρωπαϊκή Ένωση, «Ευρατόμ» για την Ευρωπαϊκή Κοινότητα Ατομικής Ενέργειας, «ΕΕ, Ευρατόμ» για την Ευρωπαϊκή Ένωση και την Ευρωπαϊκή Κοινότητα Ατομικής Ενέργειας, «ΚΕΠΠΑ» για την κοινή εξωτερική πολιτική και πολιτική ασφάλειας),
- αναφορά στο έτος δημοσίευσης, που αποτελείται από τέσσερα ψηφία,
- τον αύξοντα αριθμό, με βάση μια ετήσια ακολουθία, ο οποίος αποτελείται από όσα ψηφία χρειάζεται:

(τομέας) EEEE/A

Σημείωση: Για ορισμένες πράξεις, ο αριθμός που δίνεται από την Υπηρεσία Εκδόσεων δεν περιλαμβάνει τομέα και τοποθετείται εντός αγκυλών στο τέλος του τίτλου. Ο αριθμός αυτός δεν θεωρείται μέρος του τίτλου και δεν αναφέρεται στις παραπομπές στην εν λόγω πράξη:

[EEEE/A]

Πριν από την 1η Ιανουαρίου 2015

Η αρίθμηση των πράξεων εμφάνιζε διαφορές ανάλογα με τον τύπο της πράξης. Όταν γίνεται παραπομπή σε πράξη που δημοσιεύθηκε πριν από την 1.1.2015, πρέπει να χρησιμοποιείται ο αρχικός αυτός τρόπος αρίθμησης.

Γενικοί κανόνες

- α) Όταν ο αύξων αριθμός προηγείται του έτους, χρησιμοποιείται η ένδειξη «αριθ.»:
- κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 16/2010 της Επιτροπής
απόφαση αριθ. 284/2010/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου
- Αντιστρόφως, όταν το έτος προηγείται του αύξοντος αριθμού, δεν χρησιμοποιείται η ένδειξη «αριθ.»:
- απόφαση 2010/300/ΕΕ της Επιτροπής
- β) Η ένδειξη του έτους περιλαμβάνει τέσσερα ψηφία (δύο πριν από την 1η Ιανουαρίου 1999):
- κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 2820/98 του Συμβουλίου
κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 23/1999 της Επιτροπής
απόφαση 2010/294/ΕΕ του Συμβουλίου

- Σημείωση:** Τα αρκτικόλεξα που αναφέρονται στον τομέα άλλαξαν στο πέρασμα του χρόνου σε συνάρτηση με τις νέες Συνθήκες, καθώς και τις τροποποιήσεις των Συνθηκών που εγκρίθηκαν:
- πριν από την 1η Νοεμβρίου 1993: τα αρκτικόλεξα που χρησιμοποιούνται είναι «ΕΟΚ», «ΕΚΑΧ», «Ευρατόμ»,
 - από την 1η Νοεμβρίου 1993 (ημερομηνία έναρξης ισχύος της Συνθήκης του Μάαστριχτ): το αρκτικόλεξο «ΕΚ» διαδέχεται το αρκτικόλεξο «ΕΟΚ». Προστίθενται επίσης τα αρκτικόλεξα «ΔΕΥ» (για τη δικαιοσύνη και τις εσωτερικές υποθέσεις), «ΚΕΠΠΑ» (για την κοινή εξωτερική πολιτική και πολιτική ασφάλειας) και «ΣΚΜ» (για τις συμβάσεις που υπογράφονται μεταξύ κρατών μελών),
 - από τις 24 Ιουλίου 2002: το αρκτικόλεξο «ΕΚΑΧ» δεν χρησιμοποιείται πλέον,
 - 1η Δεκεμβρίου 2009: μετά την έναρξη ισχύος της Συνθήκης της Λισαβόνας, εισάγεται το αρκτικόλεξο «ΕΕ» (το «ΕΚ» καθίσταται «ΕΕ»). Από τα αρκτικόλεξα που εισήχθησαν μετά την έναρξη ισχύος της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση, το «ΚΕΠΠΑ» διατηρείται, ενώ το «ΔΕΥ» και το «ΣΚΜ» δεν χρησιμοποιούνται πλέον.

Αρίθμηση

Πράξεις οι οποίες δημοσιεύθηκαν πριν από την 1η Ιανουαρίου 2015 λαμβάνουν αύξοντα αριθμό από μία από τις αριθμητικές ακολουθίες που προσδιόριζαν τον τύπο της πράξης, ενώ η σειρά αναφοράς των στοιχείων εξαρτάται από τον τύπο της πράξης.

Κανονισμοί

Η αρίθμηση των κανονισμών γίνεται ως εξής: προηγείται το αρκτικόλεξο (εντός παρενθέσεως) και ακολουθούν ο αύξων αριθμός και το έτος:

κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 641/2010

Η αρίθμηση των κανονισμών άλλαξε στο πέρασμα του χρόνου. Τα διάφορα στάδια είναι τα ακόλουθα:

- από το 1952 έως τις 31 Δεκεμβρίου 1962:
κανονισμός αριθ. 17
- από την 1η Ιανουαρίου 1963 έως τις 31 Δεκεμβρίου 1967 (στον αριθμό αναφοράς της πράξης προστίθενται το έτος και η αναφορά στην/στις εκάστοτε Συνθήκη/-ες):
κανονισμός αριθ. 1009/67/ΕΟΚ
- από την 1η Ιανουαρίου 1968 (η θέση της αναφοράς στη/στις Συνθήκη/-ες αλλάζει):
κανονισμός (ΕΟΚ) αριθ. 1470/68

Οδηγίες

Στις οδηγίες, το έτος ακολουθείται από τον αύξοντα αριθμό και το αρκτικόλεξο:

οδηγία 2010/24/ΕΕ του Συμβουλίου

Από την 1η Ιανουαρίου 1992 έως τις 31 Δεκεμβρίου 2014, ο αριθμός δινόταν από τη Γενική Γραμματεία του Συμβουλίου.

Ορισμένες παλαιότερες οδηγίες φέρουν τακτικό αριθμητικό στον τίτλο:

πρώτη οδηγία 73/239/ΕΟΚ του Συμβουλίου

Αποφάσεις

Στις αποφάσεις που δημοσιεύονται υπό τον τίτλο L I, ο αύξων αριθμός ακολουθείται από το έτος και το αρκτικόλεξο:

απόφαση αριθ. 477/2010/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου

Στις αποφάσεις που εκδόθηκαν με νομοθετική διαδικασία ακολουθείται η ίδια σειρά αρίθμησης με αυτή των κανονισμών: απόφαση αριθ. 477/2010/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 478/2010 της Επιτροπής, κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 479/2010 της Επιτροπής κ.λπ.

Στις αποφάσεις που δημοσιεύονται υπό τον τίτλο L II, η αναφορά στο έτος ακολουθείται από τον αύξοντα αριθμό και το αρκτικόλεξο:

απόφαση 2010/294/ΕΕ του Συμβουλίου

Προϋπολογισμοί

Οι πράξεις οριστικής έγκρισης του γενικού προϋπολογισμού και των διορθωτικών προϋπολογισμών φέρουν αριθμό ο οποίος εμφανίζεται στο εξώφυλλο και στον τίτλο (π.χ. «2010/117/ΕΕ, Ευρατόμ»), αλλά δεν παρατίθεται στις παραπομπές.

Διπλή αρίθμηση

Κάποιες πράξεις παίρνουν διπλή αρίθμηση:

- τον αριθμό που δίνεται από την Υπηρεσία Εκδόσεων, π.χ. «(ΕΕ) 2015/299»· και
- έναν αριθμό που δίνεται από το όργανο-συντάκτη ⁽¹⁾, π.χ. «ΕΚΤ/2015/5», «ATALANTA/4/2015» κ.λπ.

Σε νομικές πράξεις της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας (ΕΚΤ) και σε αποφάσεις της Επιτροπής Πολιτικής και Ασφάλειας, ο αριθμός δίνεται από το όργανο-συντάκτη και τίθεται εντός παρενθέσεων:

κανονισμός (ΕΕ) 2015/534 της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας [...] (ΕΚΤ/2015/13)
απόφαση (ΕΕ) 2015/299 της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας [...] (ΕΚΤ/2015/5)
κατευθυντήρια γραμμή (ΕΕ) 2015/732 της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας [...] (ΕΚΤ/2015/20)
απόφαση (ΚΕΠΠΑ) 2015/711 της Επιτροπής Πολιτικής και Ασφάλειας [...] (ATALANTA/4/2015)

Σημείωση: Αποφάσεις, κατευθυντήριες γραμμές και συστάσεις της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας που δημοσιεύθηκαν πριν από την 1η Ιανουαρίου 2015 αναφέρονται μόνο με τον αριθμό που τους δόθηκε από το όργανο-συντάκτη:

- (4) Η απόφαση (ΕΕ) 2016/1975 της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας (ΕΚΤ/2016/39) ⁽²⁾ αναφέρεται στις αρμοδιότητες της εκτελεστικής επιτροπής βάσει του άρθρου 3 παράγραφος 2 της απόφασης ΕΚΤ/2013/54 της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας ⁽³⁾. Η απόφαση ΕΚΤ/2013/54 καταργήθηκε με την απόφαση (ΕΕ) 2020/637 (ΕΚΤ/2020/24). [...]
- (2) Απόφαση (ΕΕ) 2016/1975 της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας, της 8ης Νοεμβρίου 2016, σχετικά με την εκχώρηση των αρμοδιοτήτων χορήγησης προσωρινής πιστοποίησης (ΕΚΤ/2016/39) (ΕΕ L 304 της 11.11.2016, σ. 9, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2016/1975/oj>).
- (3) Απόφαση ΕΚΤ/2013/54 της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας, της 20ής Δεκεμβρίου 2013, σχετικά με τις διαδικασίες πιστοποίησης των φορέων παραγωγής στοιχείων ασφαλείας του ευρώ και στοιχείων του ευρώ και την τροποποίηση της απόφασης ΕΚΤ/2008/3 (ΕΕ L 57 της 27.2.2014, σ. 29, ELI: [http://data.europa.eu/eli/dec/2013/106\(3\)/oj](http://data.europa.eu/eli/dec/2013/106(3)/oj)).

Για ορισμένες πράξεις, ο αριθμός που δίνεται από την Υπηρεσία Εκδόσεων δεν περιλαμβάνει τον τομέα και μπαίνει μέσα σε αγκύλες στο τέλος του τίτλου. Στις πράξεις αυτές περιλαμβάνονται: οι αποφάσεις διαφόρων συμβουλίων και επιτροπών που δημιουργούνται από διεθνείς συμφωνίες, οι πράξεις που αφορούν τον Ευρωπαϊκό Οικονομικό Χώρο (ΕΟΧ) και την Ευρωπαϊκή Ζώνη Ελεύθερων Συναλλαγών (ΕΖΕΣ) και οι κανονισμοί της Οικονομικής Επιτροπής των Ηνωμένων Εθνών για την Ευρώπη (ΟΕΕ/ΗΕ):

απόφαση αριθ. 1/2015 της Επιτροπής των Πρέσβων ΑΚΕ-ΕΕ [...] [2015/1909]
απόφαση της Μεικτής Επιτροπής του ΕΟΧ αριθ. 159/2014 [...] [2015/94]
απόφαση της Εποπτεύουσας Αρχής της ΕΖΕΣ αριθ. 226/17/COL [...] [2018/564]
κανονισμός αριθ. 78 της Οικονομικής Επιτροπής των Ηνωμένων Εθνών για την Ευρώπη (ΟΕΕ/ΗΕ) [...] [2015/145]

Πριν από την 1η Ιανουαρίου 2015

Οι πράξεις που αφορούν τον Ευρωπαϊκό Οικονομικό Χώρο (ΕΟΧ) ή την Ευρωπαϊκή Ζώνη Ελεύθερων Συναλλαγών (ΕΖΕΣ) και οι κανονισμοί της Οικονομικής Επιτροπής των Ηνωμένων Εθνών για την Ευρώπη (ΟΕΕ/ΗΕ) φέρουν μόνο έναν αριθμό, που είχε δοθεί από το όργανο-συντάκτη.

⁽¹⁾ Με τον όρο αυτό νοούνται όλα τα θεσμικά και λοιπά όργανα και οι οργανισμοί της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Μη αριθμημένες πράξεις ή έγγραφα

Οι διεθνείς συμφωνίες (βλ. σημείο 1.2.3, «[L II — Μη νομοθετικές πράξεις](#)») και τα διορθωτικά δεν αριθμούνται.

Όσον αφορά τις διεθνείς συμφωνίες, η Ευρωπαϊκή Ένωση δεν μπορεί να δώσει αριθμό μονομερώς, δεδομένου ότι είναι ένα μόνο από τα συμβαλλόμενα μέρη της συμφωνίας.

Πριν από την 1η Οκτωβρίου 2023

Τα παρακάτω έγγραφα, όπως ακριβώς και οι διεθνείς συμφωνίες και τα διορθωτικά, δεν έπαιρναν καθόλου αριθμό:

- οι ανακοινώσεις σχετικά με την έναρξη ισχύος μιας διεθνούς συμφωνίας, και
- εσωτερικοί κανονισμοί και κανονισμοί διαδικασίας.

1.2.3. Περιεχόμενο

Εδώ παρατίθενται κατάλογος και παραδείγματα πράξεων οι οποίες δημοσιεύονται στη σειρά L, με τις πράξεις συγκεντρωμένες στους σχετικούς τίτλους και στις σχετικές υποδιαίρεσεις.

L I — Νομοθετικές πράξεις

α) Κανονισμοί

Πρόκειται για τους κανονισμούς που εκδόθηκαν είτε από κοινού από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο (συνήθης νομοθετική διαδικασία) είτε από ένα από τα δύο θεσμικά όργανα με τη συμμετοχή του άλλου (ειδική νομοθετική διαδικασία):

κανονισμός (ΕΕ) 2015/475 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου

κανονισμός (ΕΕ) 2017/1939 του Συμβουλίου

β) Οδηγίες

Πρόκειται για τις οδηγίες που εκδόθηκαν είτε από κοινού από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο (συνήθης νομοθετική διαδικασία) είτε από ένα από τα δύο θεσμικά όργανα με τη συμμετοχή του άλλου (ειδική νομοθετική διαδικασία):

οδηγία (ΕΕ) 2015/254 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου

οδηγία (ΕΕ) 2015/121 του Συμβουλίου

γ) Αποφάσεις

Πρόκειται για τις αποφάσεις που εκδόθηκαν είτε από κοινού από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο (συνήθης νομοθετική διαδικασία) είτε από ένα από τα δύο θεσμικά όργανα με τη συμμετοχή του άλλου (ειδική νομοθετική διαδικασία):

απόφαση (ΕΕ) 2015/601 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου

απόφαση (ΕΕ, Ευρατόμ) 2015/457 του Συμβουλίου

δ) Προϋπολογισμοί

Στην υποδιαίρεση αυτή δημοσιεύονται οι ετήσιοι προϋπολογισμοί και οι σχετικοί διορθωτικοί προϋπολογισμοί της Ένωσης, των οποίων προηγείται η πράξη οριστικής έγκρισης:

οριστική έκδοση (ΕΕ, Ευρατόμ) 2023/278 του ετήσιου προϋπολογισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το οικονομικό έτος 2023

οριστική έκδοση (ΕΕ, Ευρατόμ) 2023/1752 του διορθωτικού προϋπολογισμού αριθ. 2 της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το οικονομικό έτος 2023

Ο αριθμός αποδίδεται στην οριστική έγκριση, δηλαδή στην πράξη που προηγείται του ετήσιου ή του διορθωτικού προϋπολογισμού. Ο ετήσιος προϋπολογισμός δεν φέρει κανέναν αριθμό, σε αντίθεση με τους διορθωτικούς προϋπολογισμούς, στους οποίους δίνεται ένας αριθμός από το όργανο-συντάκτη («διορθωτικός προϋπολογισμός αριθ. 2 της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το οικονομικό έτος 2023»).

L II — Μη νομοθετικές πράξεις

α) Διεθνείς συμφωνίες

Ως «διεθνείς συμφωνίες» (στο εξής: συμφωνίες) νοούνται: οι συμφωνίες που συνάπτονται από την Ευρωπαϊκή Ένωση ή την Ευρωπαϊκή Κοινότητα Ατομικής Ενέργειας, οι συμβάσεις που υπογράφονται μεταξύ κρατών μελών, οι συμφωνίες, οι συμβάσεις και τα πρωτόκολλα που συνάπτονται από τους αντιπροσώπους των κυβερνήσεων των κρατών μελών που συνέρχονται στο πλαίσιο του Συμβουλίου, οι εσωτερικές συμφωνίες μεταξύ των αντιπροσώπων των κυβερνήσεων των κρατών μελών που συνέρχονται στο πλαίσιο του Συμβουλίου, οι συμφωνίες με τη μορφή ανταλλαγής επιστολών κ.λπ.

Οι συμφωνίες, όπως ορίζεται ανωτέρω, δεν αριθμούνται. Η Υπηρεσία Εκδόσεων τους δίνει μόνο τον αριθμό Επίσημης Εφημερίδας (ο οποίος εμφανίζεται στην επικεφαλίδα της Επίσημης Εφημερίδας).

Η υποδιαίρεση αυτή περιλαμβάνει:

- τις αποφάσεις σχετικά με μια συμφωνία στις οποίες επισυνάπτεται το κείμενο της συμφωνίας:

απόφαση (ΕΕ) 2015/209 του Συμβουλίου, της 10ης Νοεμβρίου 2014, σχετικά με την υπογραφή εξ ονόματος της Ευρωπαϊκής Ένωσης και την προσωρινή εφαρμογή της συμφωνίας επιστημονικής και τεχνολογικής συνεργασίας μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των Φερόων Νήσων για τη σύνδεσή τους με το πρόγραμμα-πλαίσιο «Ορίζοντας 2020» για την έρευνα και την καινοτομία (2014-2020)

συμφωνία επιστημονικής και τεχνολογικής συνεργασίας μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των Φερόων Νήσων για τη σύνδεσή τους με το πρόγραμμα-πλαίσιο «Ορίζοντας 2020» για την έρευνα και την καινοτομία (2014-2020)

απόφαση (ΕΕ) 2015/105 του Συμβουλίου, της 14ης Απριλίου 2014, σχετικά με την υπογραφή, εξ ονόματος της Ένωσης, και την προσωρινή εφαρμογή πρωτοκόλλου της συμφωνίας εταιρικής σχέσης και συνεργασίας μεταξύ των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων και των κρατών μελών τους, αφενός, και της Δημοκρατίας του Αζερμπαϊτζάν, αφετέρου, για συμφωνία-πλαίσιο μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της Δημοκρατίας του Αζερμπαϊτζάν σχετικά με τις γενικές αρχές για τη συμμετοχή της Δημοκρατίας του Αζερμπαϊτζάν σε προγράμματα της Ένωσης

πρωτόκολλο της συμφωνίας εταιρικής σχέσης και συνεργασίας μεταξύ των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων και των κρατών μελών τους, αφενός, και της Δημοκρατίας του Αζερμπαϊτζάν, αφετέρου, για συμφωνία-πλαίσιο μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της Δημοκρατίας του Αζερμπαϊτζάν σχετικά με τις γενικές αρχές για τη συμμετοχή της Δημοκρατίας του Αζερμπαϊτζάν σε προγράμματα της Ένωσης

- τις αποφάσεις σχετικά με μια συμφωνία στις οποίες δεν επισυνάπτεται το κείμενο της συμφωνίας:

απόφαση (ΕΕ) 2015/1796 του Συμβουλίου, της 1ης Οκτωβρίου 2015, σχετικά με τη σύναψη της συμφωνίας επιστημονικής και τεχνολογικής συνεργασίας μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενέργειας και της Ελβετικής Συνομοσπονδίας για τη σύνδεση της Ελβετικής Συνομοσπονδίας με το πρόγραμμα-πλαίσιο για την έρευνα και την καινοτομία «Ορίζοντας 2020» και με το πρόγραμμα έρευνας και εκπαίδευσης της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενέργειας, με το οποίο συμπληρώνεται το πρόγραμμα «Ορίζοντας 2020», καθώς και τη ρύθμιση της συμμετοχής της Ελβετικής Συνομοσπονδίας στις δραστηριότητες ITER που διεξάγονται από την επιχείρηση Σύντηξη για Ενέργεια

- τις ανακοινώσεις σχετικά με την έναρξη ισχύος των συμφωνιών:

ενημέρωση που αφορά την έναρξη ισχύος της συμφωνίας μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της Σάντα Λουσία σχετικά με την απαλλαγή από την υποχρέωση θεώρησης για βραχεία διαμονή [2023/2212]

Σημείωση: Αυτές είναι οι μόνες ανακοινώσεις που δημοσιεύονται στη σειρά L.

β) Κανονισμοί

Πρόκειται για ορισμένους κανονισμούς του Συμβουλίου (τους κανονισμούς που βασίζονται απευθείας στις Συνθήκες και τους εκτελεστικούς κανονισμούς), κανονισμούς της Επιτροπής (τους κανονισμούς που βασίζονται απευθείας στις Συνθήκες και τους κατ' εξουσιοδότηση και τους εκτελεστικούς κανονισμούς) και κανονισμούς της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας:

κανονισμός (ΕΕ) 2015/106 του Συμβουλίου
εκτελεστικός κανονισμός (ΕΕ) 2015/81 του Συμβουλίου
κατ' εξουσιοδότηση κανονισμός (ΕΕ) 2015/281 της Επιτροπής
εκτελεστικός κανονισμός (ΕΕ) 2015/52 της Επιτροπής
κανονισμός (ΕΕ) 2015/534 της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας [...] (ΕΚΤ/2015/13)

Οι κανονισμοί της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας, οι οποίοι φέρουν επίσης έναν εσωτερικό αριθμό που δίνεται από το όργανο-συντάκτη («ΕΚΤ/2015/13»), δημοσιεύονται με διπλή αρίθμηση (βλ. «[Διπλή αρίθμηση](#)» στο σημείο 1.2.2).

γ) Οδηγίες

Πρόκειται για ορισμένες οδηγίες του Συμβουλίου (τις οδηγίες που βασίζονται απευθείας στις Συνθήκες και τις εκτελεστικές οδηγίες) και οδηγίες της Επιτροπής (τις οδηγίες που βασίζονται απευθείας στις Συνθήκες και τις εκτελεστικές και τις κατ' εξουσιοδότηση οδηγίες):

οδηγία (ΕΕ) 2015/652 του Συμβουλίου
οδηγία (ΕΕ) 2015/565 της Επιτροπής
κατ' εξουσιοδότηση οδηγία (ΕΕ) 2015/573 της Επιτροπής
εκτελεστική οδηγία (ΕΕ) 2015/1168 της Επιτροπής

δ) Αποφάσεις

Οι αποφάσεις αυτές είναι οι ακόλουθες:

- οι αποφάσεις των αντιπροσώπων των κυβερνήσεων των κρατών μελών, οι αποφάσεις του Συμβουλίου και των αντιπροσώπων των κυβερνήσεων των κρατών μελών και οι αποφάσεις που λαμβάνονται με κοινή συμφωνία των αντιπροσώπων των κυβερνήσεων των κρατών μελών:

απόφαση (ΕΕ, Ευρατόμ) 2015/578 των αντιπροσώπων των κυβερνήσεων των κρατών μελών

- ορισμένες αποφάσεις του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου:

απόφαση (ΕΕ) 2015/1614 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου

- οι αποφάσεις του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου:

απόφαση (ΕΕ) 2018/509 του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου

- ορισμένες αποφάσεις του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου:

απόφαση (ΕΕ) 2015/468 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου

- ορισμένες αποφάσεις του Συμβουλίου (οι αποφάσεις που βασίζονται απευθείας στις Συνθήκες, συμπεριλαμβανομένων των αποφάσεων ΚΕΠΠΑ, και οι εκτελεστικές αποφάσεις):

απόφαση (ΕΕ) 2015/1025 του Συμβουλίου

εκτελεστική απόφαση (ΕΕ) 2015/156 του Συμβουλίου

απόφαση (ΚΕΠΠΑ) 2015/76 του Συμβουλίου

- οι αποφάσεις της Επιτροπής (οι αποφάσεις που βασίζονται απευθείας στις Συνθήκες, οι κατ' εξουσιοδότηση και οι εκτελεστικές αποφάσεις):

απόφαση (ΕΕ) 2015/119 της Επιτροπής

κατ' εξουσιοδότηση απόφαση (ΕΕ) 2015/1602 της Επιτροπής

εκτελεστική απόφαση (ΕΕ) 2015/103 της Επιτροπής

- οι αποφάσεις της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας:

απόφαση (ΕΕ) 2015/299 της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας [...] (ΕΚΤ/2015/5)

Οι αποφάσεις της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας, οι οποίες φέρουν επίσης έναν εσωτερικό αριθμό που δίνεται από το όργανο-συντάκτη («ΕΚΤ/2015/5»), δημοσιεύονται με διπλή αρίθμηση (βλ. «[Διπλή αρίθμηση](#)» στο σημείο 1.2.2).

Σημείωση: Πριν από την 1η Δεκεμβρίου 2009 υπήρχαν δύο τύποι αποφάσεων (για τις οποίες σε ορισμένες γλώσσες χρησιμοποιούνταν διαφορετικοί όροι): αφενός οι συνήθεις αποφάσεις που περιλάμβαναν στο τέλος του διατακτικού ένα άρθρο με αναφορά στον αποδέκτη/-ες και αριθμό κοινοποίησης κάτω από τον τίτλο, και αφετέρου οι αποφάσεις *sui generis*, στις οποίες το διατακτικό εισαγόταν με τη φράση «αποφασίζει», και όχι «εξέδωσε την παρούσα απόφαση». Ο διαχωρισμός αυτός καταργήθηκε με την έναρξη ισχύος της Συνθήκης της Λισαβόνας. Παρ' όλα αυτά, σε ορισμένες περιπτώσεις, χρησιμοποιούνται αποφάσεις χωρίς αποδέκτη/-ες με τον ίδιο τρόπο όπως οι αποφάσεις *sui generis*.

ε) Συστάσεις

Πρόκειται για τις συστάσεις του Συμβουλίου με βάση τα άρθρα 121, 126, 140 και 292 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, τις συστάσεις της Επιτροπής (άρθρο 292) και τις συστάσεις της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας (άρθρο 292):

σύσταση (ΕΕ) 2015/1029 του Συμβουλίου

σύσταση (ΕΕ) 2015/682 της Επιτροπής

Οι συστάσεις της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας, οι οποίες φέρουν έναν εσωτερικό αριθμό που δίνεται από το όργανο-συντάκτη, δημοσιεύονται με διπλή αρίθμηση (βλ. «[Διπλή αρίθμηση](#)» στο σημείο 1.2.2).

Οι λοιπές συστάσεις δημοσιεύονται στη σειρά C.

στ) Κατευθυντήριες γραμμές

Πρόκειται για τις κατευθυντήριες γραμμές της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας. Οι πράξεις αυτές, οι οποίες φέρουν έναν εσωτερικό αριθμό που δίνεται από το όργανο-συντάκτη («ΕΚΤ/2015/20»), δημοσιεύονται με διπλή αρίθμηση (βλ. «[Διπλή αρίθμηση](#)» στο σημείο 1.2.2):

κατευθυντήρια γραμμή (ΕΕ) 2015/732 της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας [...] (ΕΚΤ/2015/20)

ζ) Εσωτερικοί κανονισμοί και κανονισμοί διαδικασίας

Πρόκειται για τους εσωτερικούς κανονισμούς και τους κανονισμούς διαδικασίας των θεσμικών και λοιπών οργάνων· οι εσωτερικοί κανονισμοί των οργανισμών δημοσιεύονται στη σειρά C. Οι εσωτερικοί κανονισμοί έχουν στο τέλος του τίτλου τους έναν αριθμό σε αγκύλες:

εσωτερικός κανονισμός της Επιτροπής των Περιφερειών [EEEE/A]

εσωτερικός κανονισμός του Ελεγκτικού Συνεδρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης [EEEE/A]

τροποποιήσεις των οδηγιών προς τον γραμματέα του Γενικού Δικαστηρίου [EEEE/A]

Εάν ο εσωτερικός κανονισμός προσαρτάται σε μια πράξη, κατατάσσεται στον τίτλο στον οποίο δημοσιεύεται και η πράξη και δεν φέρει αρίθμηση:

απόφαση (ΕΕ) 2015/354 του Συμβουλίου, της 2ας Μαρτίου 2015, για την έγκριση του εσωτερικού κανονισμού της επιτροπής επενδυτικής διευκόλυνσης που συστάθηκε υπό την αιγίδα της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων (πράξη στην οποία προσαρτάται ο εσωτερικός κανονισμός)

η) Πράξεις που εκδίδονται από φορείς που έχουν συσταθεί με διεθνείς συμφωνίες

Πρόκειται για αποφάσεις φορέων που έχουν συσταθεί με διεθνείς συμφωνίες, καθώς και για κανονισμούς της Οικονομικής Επιτροπής των Ηνωμένων Εθνών για την Ευρώπη (ΟΕΕ/ΗΕ). Οι πράξεις αυτές φέρουν διπλή αρίθμηση (βλ. «[Διπλή αρίθμηση](#)» στο σημείο 1.2.2):

απόφαση αριθ. 1/2015 της Επιτροπής των Πρέσβων ΑΚΕ-ΕΕ [...] [2015/1909]

απόφαση αριθ. 1/2015 της μεικτής επιτροπής ΕΕ-Ελβετίας [...] [2015/542]

κανονισμός αριθ. 78 της Οικονομικής Επιτροπής των Ηνωμένων Εθνών για την Ευρώπη (ΟΕΕ/ΗΕ) [...] [2015/145]

απόφαση αριθ. 3/JP/2018 [...] [2019/347]

θ) Διοργανικές συμφωνίες

Οι διοργανικές συμφωνίες ρυθμίζουν ορισμένες πτυχές διαβούλευσης και συνεργασίας μεταξύ των θεσμικών οργάνων της ΕΕ και είναι προϊόν συναίνεσης μεταξύ τους, δηλαδή συνιστούν μια μορφή κοινού εσωτερικού κανονισμού.

Τα θεσμικά όργανα δημοσιεύουν αυτές τις συμφωνίες στη σειρά L ή στη σειρά C ανάλογα με το περιεχόμενο, το πεδίο εφαρμογής και τα αποτελέσματά τους.

L III — Λοιπές πράξεις

Ευρωπαϊκός Οικονομικός Χώρος

Αυτή η υποδιαίρεση περιλαμβάνει:

- τις αποφάσεις που εκδόθηκαν στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου (ΕΟΧ):

απόφαση της Μεικτής Επιτροπής του ΕΟΧ αριθ. 159/2014 [...] [2015/94]

- τις πράξεις που εκδόθηκαν στο πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Ζώνης Ελευθέρων Συναλλαγών (ΕΖΕΣ):

απόφαση της Εποπτεύουσας Αρχής της ΕΖΕΣ αριθ. 226/17/COL [...] [2018/564]

απόφαση της μόνιμης επιτροπής των κρατών της ΕΖΕΣ αριθ. 2/2015/ME [...] [2015/2024]

- τον κανονισμό διαδικασίας του Δικαστηρίου της ΕΖΕΣ.

Οι πράξεις αυτές, με εξαίρεση τον κανονισμό διαδικασίας του Δικαστηρίου της ΕΖΕΣ, φέρουν διπλή αρίθμηση (βλ. «[Διπλή αρίθμηση](#)» στο σημείο 1.2.2).

Στις πράξεις που εκδίδονται από την Εποπτεύουσα Αρχή της ΕΖΕΣ, το έτος στον αριθμό της πράξης αναγράφεται με δύο μόνο ψηφία: αριθ. 226/17/COL («COL»: Σώμα της Εποπτεύουσας Αρχής / Collège de l'Autorité de surveillance).

Διορθωτικά

Τα διορθωτικά είναι δυνατόν να δημοσιεύονται σε ορισμένες μόνο γλώσσες και μπορεί να διαφέρουν στο μέγεθος και στο περιεχόμενο από τη μια γλώσσα στην άλλη (είναι τα μόνα έγγραφα της Επίσημης Εφημερίδας που δεν έχουν το ίδιο περιεχόμενο και την ίδια έκταση σε όλες τις γλώσσες).

Τα διορθωτικά δεν αριθμούνται, καθώς δεν θεωρούνται χωριστές πράξεις. Ωστόσο, λαμβάνουν τον αριθμό Επίσημης Εφημερίδας EEEE/9AAAA, του οποίου ο πενταψήφιος αύξων αριθμός αρχίζει πάντα από 9.

Επίσημη Εφημερίδα
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

EL
Σειρά L

2023/90103

17.11.2023

Διορθωτικό στην εκτελεστική απόφαση (ΕΕ) 2023/2484 της Επιτροπής, της 9ης Νοεμβρίου 2023, για την τροποποίηση της εκτελεστικής απόφασης 2012/715/ΕΕ όσον αφορά τη συμπερίληψη της Ταϊβάν στον κατάλογο τρίτων χωρών που καταρτίστηκε με την εν λόγω απόφαση

(Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης L, 2023/2484, 10 Νοεμβρίου 2023)

Σημείωση: Σε περίπτωση που το διορθωτικό αφορά τροποποίηση τίτλου πράξης, στον τίτλο του διορθωτικού η πράξη αναφέρεται με τον τίτλο πριν από τη διόρθωση και έπεται η σωστή αναγραφή του τίτλου στο κείμενο του διορθωτικού.

1.3. Σειρά C

Η σειρά C περιλαμβάνει ευρύ φάσμα εγγράφων ομαδοποιημένων ανά τίτλο και υποδιαίρεση.

1.3.1. Κατάταξη των εγγράφων

Η σειρά C της Επίσημης Εφημερίδας περιλαμβάνει ευρύ φάσμα εγγράφων. Ακολουθεί ενδεικτικός κατάλογος των εγγράφων ομαδοποιημένων ανά τίτλο και υποδιαίρεση (για τη σειρά εμφάνισης, βλ. [τη διάρθρωση της Επίσημης Εφημερίδας στην EUR-Lex](#)).

Επίσημη Εφημερίδα — Σειρά C

C I — Ψηφίσματα, συστάσεις και γνωμοδοτήσεις

- Ψηφίσματα
- Συστάσεις
- Γνωμοδοτήσεις

C II — Ανακοινώσεις

- Διοργανικές συμφωνίες
- Κοινές δηλώσεις
- Ανακοινώσεις των θεσμικών και λοιπών οργάνων και των οργανισμών της Ευρωπαϊκής Ένωσης

C III — Προπαρασκευαστικές πράξεις

- Πρωτοβουλίες των κρατών μελών
- Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο
- Συμβούλιο
- Ευρωπαϊκή Επιτροπή
- Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης
- Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα
- Ελεγκτικό Συνέδριο
- Υπάτος Εκπρόσωπος της Ένωσης για θέματα εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφαλείας
- Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή
- Επιτροπή των Περιφερειών
- Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων
- Οργανισμοί της Ευρωπαϊκής Ένωσης

C IV — Πληροφορίες

- Πληροφορίες προερχόμενες από τα θεσμικά και λοιπά όργανα και τους οργανισμούς της Ευρωπαϊκής Ένωσης
- Πληροφορίες προερχόμενες από τα κράτη μέλη
- Πληροφορίες σχετικά με τον Ευρωπαϊκό Οικονομικό Χώρο (πρώτα οι πληροφορίες που προέρχονται από τα θεσμικά όργανα, και έπειτα οι πληροφορίες που προέρχονται από τα κράτη μέλη)
- Πληροφορίες προερχόμενες από τρίτες χώρες

C V — Γνωστοποιήσεις

- Διοικητικές διαδικασίες
- Δικαιοδοτικές διαδικασίες
- Διαδικασίες που αφορούν την εφαρμογή της κοινής εμπορικής πολιτικής
- Διαδικασίες που αφορούν την εφαρμογή της πολιτικής ανταγωνισμού
- Λοιπές πράξεις

Σε καθεμία από αυτές τις υποδιαίρεσεις, τα έγγραφα κατατάσσονται σύμφωνα με τη σειρά των οργάνων-συντακτών (βλ. [σημείο 3.4.2](#)).

1.3.2. Αρίθμηση των εγγράφων

Ενημερωτικός αριθμός

Τα έγγραφα που δημοσιεύονται στη σειρά C, με εξαίρεση τα διορθωτικά, λαμβάνουν ενημερωτικό αριθμό από την Υπηρεσία Εκδόσεων.

Ο αριθμός αυτός αποτελείται από:

- α) το γράμμα «C» που αντιστοιχεί στη σειρά C
- β) το έτος δημοσίευσης, αποτελούμενο από τέσσερα ψηφία
- γ) τον αύξοντα αριθμό, που βασίζεται σε ετήσια ακολουθία και περιλαμβάνει όσα ψηφία είναι αναγκαία.

C/EEEE/A

Ο αριθμός αυτός τίθεται κάτω από τον τίτλο, κεντραρισμένος και εντός παρενθέσεως.

Ο ενημερωτικός αριθμός είναι πανομοιότυπος με τον αριθμό Επίσημης Εφημερίδας που εμφανίζεται στην επικεφαλίδα της Επίσημης Εφημερίδας.

Πριν από την 1η Οκτωβρίου 2023

Ο ενημερωτικός αριθμός περιλάμβανε:

- α) το έτος δημοσίευσης:
 - i) έως τις 31 Δεκεμβρίου 1998: τα δύο τελευταία ψηφία του έτους·
 - ii) από την 1η Ιανουαρίου 1999: και τα τέσσερα ψηφία του έτους,
- β) τον αριθμό της Επίσημης Εφημερίδας·
- γ) έναν αύξοντα αριθμό που έδειχνε τη σειρά δημοσίευσης στην Επίσημη Εφημερίδα.

98/C 45/01

2010/C 2/08

Ειδική αρίθμηση

Ορισμένα έγγραφα περιλαμβάνουν τη δική τους αρίθμηση στον τίτλο:

- οι θέσεις του Συμβουλίου στο πλαίσιο της συνήθους νομοθετικής διαδικασίας:

θέση (ΕΕ) αριθ. 11/2010 του Συμβουλίου σε πρώτη ανάγνωση

Σημείωση: Παλαιότερα, στο πλαίσιο της διαδικασίας συναπόφασης, υπήρχαν οι «κοινές θέσεις του Συμβουλίου»:

κοινή θέση (ΕΚ) αριθ. 14/2005 του Συμβουλίου

- οι κρατικές ενισχύσεις:

κρατική ενίσχυση C 32/09

Σημείωση: Προσοχή στην αρίθμηση: C 55/99, C 55/2000 (τέσσερα ψηφία για το 2000), C 55/01 κ.λπ.

- οι υποθέσεις του Δικαστηρίου, του Γενικού Δικαστηρίου ή του Δικαστηρίου Δημόσιας Διοίκησης:

υπόθεση C-187/10 (Δικαστήριο)

υπόθεση T-211/10 (Γενικό Δικαστήριο — από τις 15 Νοεμβρίου 1989)

υπόθεση F-29/10 (Δικαστήριο Δημόσιας Διοίκησης — από τις 23 Ιουλίου 2005 έως τις 31 Αυγούστου 2016)

πριν από τις 15 Νοεμβρίου 1989 (μόνο για το Δικαστήριο): υπόθεση 84/81

Σημείωση: Το Δικαστήριο Δημόσιας Διοίκησης, συσταθέν το 2004, καταργήθηκε την 1η Σεπτεμβρίου 2016, μετά τη μεταφορά των αρμοδιοτήτων του στο Γενικό Δικαστήριο.

- οι γνώμες του Ελεγκτικού Συνεδρίου:

γνώμη αριθ. 01/2022 (πριν από την 1η Ιανουαρίου 2022: γνώμη αριθ. 1/2021)

- οι υποθέσεις του Δικαστηρίου της ΕΖΕΣ:

υπόθεση E-5/10

- οι προκηρύξεις γενικών διαγωνισμών (που δημοσιεύονταν στη σειρά C ... A μέχρι τις 30 Σεπτεμβρίου 2023):

γενικός διαγωνισμός EPSO/AD/177/10

- οι προκηρύξεις κενών θέσεων:

COM/2010/10275

- οι αποφάσεις της διοικητικής επιτροπής για τον συντονισμό των συστημάτων κοινωνικής ασφάλισης:

απόφαση αριθ. H8 της 17ης Δεκεμβρίου 2015 (επικαιροποιήθηκε με μικρές τεχνικές διευκρινίσεις στις 9 Μαρτίου 2016) σχετικά με τις μεθόδους λειτουργίας και τη σύνθεση της τεχνικής επιτροπής για την ηλεκτρονική επεξεργασία δεδομένων της διοικητικής επιτροπής για την κοινωνική ασφάλιση των διακινούμενων εργαζομένων

- οι διορθωτικοί προϋπολογισμοί των οργανισμών:

κατάσταση εσόδων και δαπανών του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Φαρμάκων για το οικονομικό έτος 2010 — Διορθωτικός προϋπολογισμός αριθ. 1

- οι προσκλήσεις για υποβολή προτάσεων:

πρόσκληση για υποβολή προτάσεων IX-2011/01 — Επιχορηγήσεις πολιτικών κομμάτων σε ευρωπαϊκό επίπεδο

Σημείωση: Έως τις 23 Ιουλίου 2002 (ημερομηνία εκπνοής της Συνθήκης ΕΚΑΧ) υπήρχαν οι «σύμφωνες γνώμες» του Συμβουλίου:

σύμφωνη γνώμη αριθ. 22/96

σύμφωνη γνώμη αριθ. 6/2002

1.3.3. Περιεχόμενο

Εδώ παρατίθεται κατάλογος των τύπων των εγγράφων που δημοσιεύονται στη σειρά C, με τα έγγραφα συγκεντρωμένα στους σχετικούς τίτλους και στις σχετικές υποδιαίρεσεις.

C I — Ψηφίσματα, συστάσεις και γνωμοδοτήσεις

Ο τίτλος αυτός περιλαμβάνει:

- ψηφίσματα [π.χ. (μη νομοθετικά) ψηφίσματα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, ψηφίσματα του Συμβουλίου και των αντιπροσώπων των κυβερνήσεων των κρατών μελών που συνέρχονται στο πλαίσιο του Συμβουλίου, ψηφίσματα του Συμβουλίου, ψηφίσματα της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής, ψηφίσματα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής των Περιφερειών],
- συστάσεις (π.χ. συστάσεις του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου προς το Συμβούλιο, συστάσεις του Συμβουλίου, συστάσεις της Επιτροπής, συστάσεις της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας),
- γνωμοδοτήσεις οι οποίες ζητούνται προαιρετικά (π.χ. γνωμοδοτήσεις του Συμβουλίου, γνωμοδοτήσεις της Επιτροπής, γνώμες της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας, γνώμες του Ελεγκτικού Συνεδρίου, γνωμοδοτήσεις της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής, γνωμοδοτήσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής των Περιφερειών, γνωμοδοτήσεις του Ευρωπαϊκού Επόπτη Προστασίας Δεδομένων κ.λπ.).

C II — Ανακοινώσεις

Ο τίτλος αυτός περιλαμβάνει:

- διοργανικές συμφωνίες (συμπεριλαμβανομένων των αποφάσεων για την τροποποίηση των συμφωνιών αυτών) · τα θεσμικά όργανα τις δημοσιεύουν στη σειρά L ή στη σειρά C ανάλογα με το περιεχόμενο, το πεδίο εφαρμογής και τα αποτελέσματά τους,
- κοινές δηλώσεις,
- τις ανακοινώσεις των θεσμικών και λοιπών οργάνων και των οργανισμών της Ευρωπαϊκής Ένωσης [π.χ. ορισμένες αποφάσεις του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, ανακοινώσεις του Συμβουλίου, ορισμένες αποφάσεις της Επιτροπής, ανακοινώσεις της Επιτροπής, κοινοί κατάλογοι των ποικιλιών των ειδών των γεωργικών φυτών και των ειδών κηπευτικών, επεξηγηματικές σημειώσεις της συνδυασμένης ονοματολογίας (ΣΟ), ενιαία εφαρμογή της συνδυασμένης ονοματολογίας, μη διατύπωση αντιρρήσεων σχετικά με κοινοποιηθείσα συγκέντρωση, εγκρίσεις κρατικών ενισχύσεων, αποφάσεις διαχειριστικών φορέων, κινήσεις διαδικασίας κ.λπ.].

C III — Προπαρασκευαστικές πράξεις

Ο τίτλος αυτός περιλαμβάνει:

- τις πρωτοβουλίες των κρατών μελών,
- τις προπαρασκευαστικές πράξεις των θεσμικών και λοιπών οργάνων και των οργανισμών της Ευρωπαϊκής Ένωσης (π.χ. νομοθετικά ψηφίσματα, θέσεις και ψηφίσματα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, θέσεις του Συμβουλίου, γνώμες στο πλαίσιο υποχρεωτικής διαβούλευσης και συστάσεις της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας, γνώμες του Ελεγκτικού Συνεδρίου στο πλαίσιο υποχρεωτικής διαβούλευσης, γνωμοδοτήσεις της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής στο πλαίσιο υποχρεωτικής διαβούλευσης, γνωμοδοτήσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής των Περιφερειών στο πλαίσιο υποχρεωτικής διαβούλευσης κ.λπ.).

C IV — Πληροφορίες

Ο τίτλος αυτός περιλαμβάνει:

- πληροφορίες προερχόμενες από τα θεσμικά και λοιπά όργανα και τους οργανισμούς της Ευρωπαϊκής Ένωσης (π.χ. δηλώσεις των αντιπροσώπων των κυβερνήσεων των κρατών μελών που συνέρχονται στο πλαίσιο του Συμβουλίου, πράξεις του Συμβουλίου, αποφάσεις του Συμβουλίου, ετήσιες εκθέσεις του Συμβουλίου, εκθέσεις για τη δημοσιονομική και χρηματοοικονομική διαχείριση των θεσμικών και λοιπών οργάνων, πρακτικά των συνεδριάσεων του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, αποφάσεις του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, αποφάσεις της Επιτροπής, ανακοινώσεις της Επιτροπής σχετικά με τον διορισμό μελών, ισοτιμίες του ευρώ, περιλήψεις των αποφάσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης σχετικά με τις άδειες εμπορίας, ορισμό δικαστών του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ετήσια έκθεση του Ελεγκτικού Συνεδρίου, ειδικές εκθέσεις του Ελεγκτικού Συνεδρίου, επιτόκιο που εφαρμόζει η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα, αποφάσεις της διοικητικής επιτροπής για τον συντονισμό των συστημάτων κοινωνικής ασφάλισης, πράξεις προερχόμενες από τους οργανισμούς, εσωτερικούς κανονισμούς των οργανισμών κ.λπ.),
- πληροφορίες προερχόμενες από τα κράτη μέλη (π.χ. πληροφορίες που διαβιβάζουν τα κράτη μέλη για τις χορηγούμενες κρατικές ενισχύσεις, υποχρεώσεις δημόσιας υπηρεσίας, αποσπάσματα αποφάσεων εθνικών δικαστηρίων, ισοζύγια αποθεμάτων προϊόντων στην ΕΕ, διάφορες εθνικές διαδικασίες, καταλόγους προϊόντων κ.λπ.),
- πληροφορίες σχετικά με τον Ευρωπαϊκό Οικονομικό Χώρο [καταρχάς πληροφορίες προερχόμενες από τα θεσμικά όργανα (Μεικτή Επιτροπή του ΕΟΧ, Εποπτεύουσα Αρχή της ΕΖΕΣ, μόνιμη επιτροπή των κρατών της ΕΖΕΣ κ.λπ.), ακολούθως πληροφορίες προερχόμενες από τα κράτη της ΕΖΕΣ ή τα κράτη μέλη του ΕΟΧ],
- πληροφορίες προερχόμενες από τρίτες χώρες.

C V — Γνωστοποιήσεις

Ο τίτλος αυτός περιλαμβάνει:

- οι διοικητικές διαδικασίες (π.χ. προκηρύξεις διαγωνισμών, ανακοινώσεις προσλήψεων ή κενών θέσεων, προσκλήσεις υποβολής προσφορών, προσκλήσεις εκδήλωσης ενδιαφέροντος, προκηρύξεις δημοπρασιών, οδηγοί για τους υποψηφίους γενικών διαγωνισμών, πίνακες επιτυχόντων κ.λπ.),
- οι δικαιοδοτικές διαδικασίες (ανακοινώσεις σχετικά με τις υποθέσεις του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ανακοινώσεις σχετικά με τις υποθέσεις του Δικαστηρίου της ΕΖΕΣ κ.λπ.),
- οι διαδικασίες που αφορούν την εφαρμογή της κοινής εμπορικής πολιτικής (προκηρύξεις σχετικά με τις διαδικασίες αντνιτάμπινγκ, προτάσεις για θέση καταγγελιών στο αρχείο, ανακοινώσεις για την έναρξη διαδικασίας κατά των επιδοτήσεων, ανακοινώσεις σχετικά με τα αντισταθμιστικά μέτρα που ισχύουν κ.λπ.),

- οι διαδικασίες που αφορούν την εφαρμογή της πολιτικής ανταγωνισμού (κρατικές ενισχύσεις, προηγούμενες γνωστοποιήσεις συγκέντρωσης, ανακοινώσεις των κυβερνήσεων των κρατών μελών, αποδείξεις παραλαβής καταγγελίας κ.λπ.),
- λοιπές πράξεις (π.χ. ανακοινώσεις προς τα πρόσωπα, τις ομάδες και τις οντότητες κάποιου καταλόγου, δημοσιεύσεις αιτήσεων, δημοσιεύσεις περιλήψεων συγγραφών υποχρεώσεων, ενημερωτικές κοινοποιήσεις σχετικά με δημόσιες διαβουλεύσεις, προκηρύξεις δημοπρασιών, ανακοινώσεις σχετικά με αίτηση προερχόμενη από κράτος μέλος κ.λπ.).

Διορθωτικά

Τα διορθωτικά είναι δυνατόν να δημοσιεύονται μόνο σε ορισμένες γλώσσες και μπορούν να διαφέρουν από γλώσσα σε γλώσσα ως προς την έκταση και το περιεχόμενο.

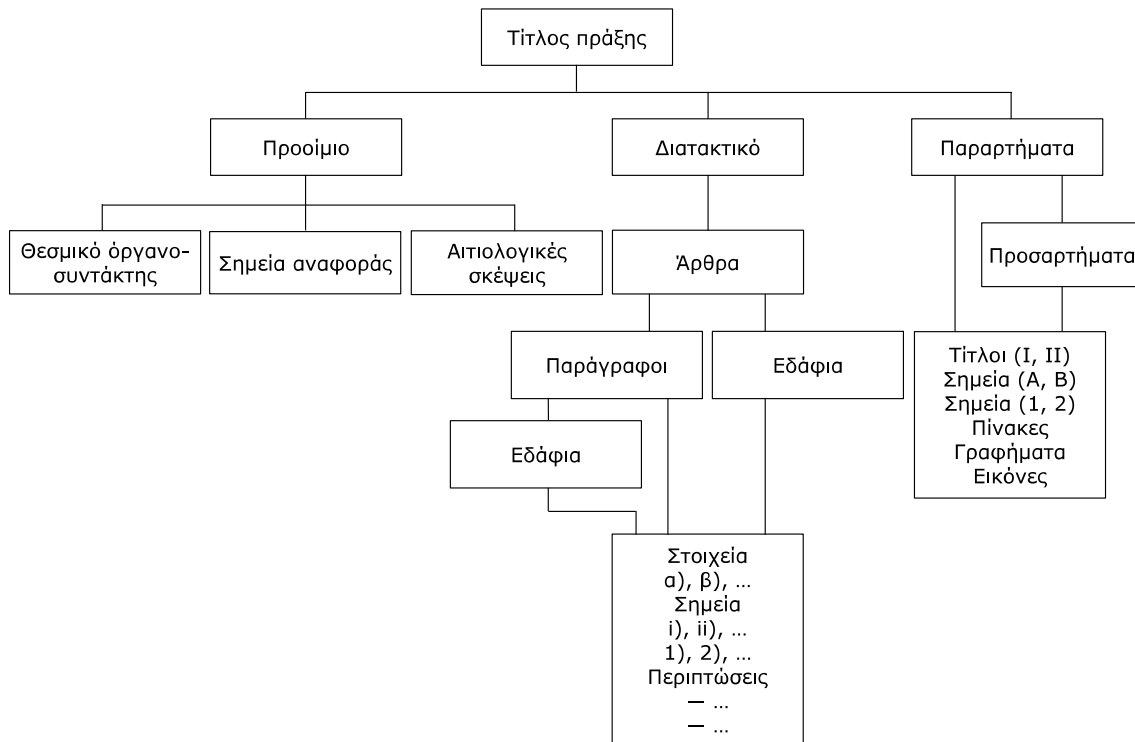
Τα διορθωτικά δεν λαμβάνουν ενημερωτικό αριθμό. Ωστόσο, λαμβάνουν τον αριθμό Επίσημης Εφημερίδας C/EEEE/9AAAA, του οποίου ο πενταψήφιος αύξων αριθμός αρχίζει πάντα από 9.

Σημείωση: Οι μη κυρωμένες Συνθήκες, οι ενοποιημένες Συνθήκες καθώς και τα διορθωτικά στις Συνθήκες δημοσιεύονται στη σειρά C (χωρίς να ανήκουν σε κάποιον τίτλο).

2.

Συστατικά στοιχεία μιας νομικής πράξης

Στο διάγραμμα αυτό παρουσιάζονται τα βασικά συστατικά στοιχεία μιας πράξης. Ανάλογα με την περιπλοκότητα ενός κειμένου, το προοίμιο, το διατακτικό και τα παραρτήματα μπορούν να αποτελούνται από διάφορα στοιχεία, όπως μέρη, τίτλους, κεφάλαια ή τμήματα.

2.1. Τίτλος

Τα συστατικά στοιχεία του πλήρους τίτλου μιας πράξης είναι:

- ο τύπος της πράξης (κανονισμός, οδηγία κ.λπ.),
- ο αριθμός [δηλαδή το/τα αρκτικόλεξο/-α του/των τομέα/-ων («ΕΕ», «Ευρατόμ», «ΕΕ, Ευρατόμ», «ΚΕΠΠΑ»), το έτος και ο αύξων αριθμός της πράξης],
- το όνομα του οργάνου-συντάκτη της πράξης,
- η ημερομηνία έκδοσης (ή η ημερομηνία υπογραφής για τις πράξεις που εκδίδονται από κοινού από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο),
- η συνοπτική παράθεση του αντικειμένου,
- στις πράξεις με διπλή αρίθμηση, ο αριθμός που δόθηκε από το όργανο-συντάκτη (βλ. «[Διπλή αρίθμηση](#)» στο σημείο 1.2.2).

Οι κανόνες που ακολουθούνται για την αναφορά σε έναν τίτλο παρατίθενται στο [σημείο 3.2](#).

Επισημαίνεται ότι, αν ο τίτλος μιας πράξης έχει τροποποιηθεί από άλλη πράξη ή έχει διορθωθεί με διορθωτικό, πρέπει πάντα στη συνέχεια να παρατίθεται ο τροποποιημένος ή διορθωμένος τίτλος.

Σημείωση: Στην πρώτη σελίδα μιας πράξης, ο όρος «κωδικοποίηση» ή «αναδιατύπωση» πρέπει να τίθεται κάτω από τον τίτλο. Ο όρος αυτός, πάντα με πεζούς και μαύρους χαρακτήρες, βρίσκεται κάτω από τον τίτλο και μέσα σε παρένθεση. Δεν αναφέρεται σε περίπτωση παραπομπής στην εν λόγω πράξη.

2.2. Προοίμιο

Ο όρος «προοίμιο» περιλαμβάνει ό,τι βρίσκεται μεταξύ του τίτλου και του διατακτικού της πράξης.

2.2.1. Σημεία αναφοράς

Στα σημεία αναφοράς προσδιορίζονται:

1) η **νομική βάση** της πράξης:

- α) οι πράξεις πρωτογενούς δικαίου (Συνθήκες, πράξεις προσχώρησης, πρωτόκολλα που προσαρτώνται στις Συνθήκες) και οι διεθνείς συμφωνίες (συμφωνίες, πρωτόκολλα, συμβάσεις), που αποτελούν τη γενική νομική βάση της πράξης:

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση [και ιδίως το άρθρο / τα άρθρα...],

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης [και ιδίως το άρθρο / τα άρθρα...],

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενέργειας [και ιδίως το άρθρο / τα άρθρα...],

Έχοντας υπόψη την πράξη προσχώρησης της Αυστρίας, της Φινλανδίας και της Σουηδίας,

Το/τα αρκτικόλεξο/-α της/των Συνθήκης/-ών δεν αναφέρεται/-ονται.

Στην περίπτωση παράθεσης περισσότερων Συνθηκών, αυτές αναφέρονται σε ξεχωριστά εδάφια με την ακόλουθη σειρά: Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση, Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, Συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενέργειας.

Οι πράξεις πρωτογενούς δικαίου παρατίθενται χωρίς παραπομπή σε υποσημείωση με αναφορά στην Επίσημη Εφημερίδα. Οι διεθνείς συμφωνίες, συμπεριλαμβανομένων των σχετικών πρωτοκόλλων, μπορούν να παρατεθούν με τη συνοπτική τους μορφή και να περιλαμβάνουν παραπομπή σε υποσημείωση με αναφορά στην Επίσημη Εφημερίδα.

- β) κατά περίπτωση, οι πράξεις του παράγωγου δικαίου που αποτελούν την ειδική νομική βάση της πράξης. Παρατίθενται με τον πλήρη τίτλο τους και συνοδεύονται από παραπομπή σε υποσημείωση με αναφορά στην Επίσημη Εφημερίδα:

Έχοντας υπόψη την οδηγία 2010/30/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 19ης Μαΐου 2010, για την ένδειξη της κατανάλωσης ενέργειας και λοιπών πόρων από τα συνδεδεμένα με την ενέργεια προϊόντα μέσω της επισήμανσης και της παροχής ομοιόμορφων πληροφοριών σχετικά με αυτά ⁽¹⁾ [...]

[...]

⁽¹⁾ ΕΕ L 153 της 18.6.2010, σ. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2010/30/oj>.

- 2) οι **προπαρασκευαστικές πράξεις** (π.χ. προτάσεις, πρωτοβουλίες, αιτήσεις, συστάσεις, εγκρίσεις ή γνωμοδοτήσεις που προβλέπονται στις Συνθήκες), που ενδεχομένως συνοδεύονται από παραπομπή σε υποσημείωση:

Έχοντας υπόψη την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου ⁽¹⁾,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής ⁽²⁾,

⁽¹⁾ Γνώμη της 5ης Μαΐου 2010 (δεν έχει ακόμη δημοσιευθεί στην Επίσημη Εφημερίδα).

⁽²⁾ Γνώμη της 17ης Φεβρουαρίου 2010 (δεν έχει ακόμη δημοσιευθεί στην Επίσημη Εφημερίδα).

Εάν η Συνθήκη απαιτεί να ζητηθεί η γνώμη θεσμικού ή άλλου οργάνου, και η διαβούλευση κατέληξε στην έκδοση γνώμης, το σχετικό σημείο αναφοράς

διατυπώνεται ως εξής: «Έχοντας υπόψη [...]» και ακολουθεί υποσημείωση με αναφορά στην Επίσημη Εφημερίδα ή την ένδειξη «γνώμη (ημερομηνία) (δεν έχει ακόμη δημοσιευθεί στην Επίσημη Εφημερίδα)».

Εάν η Συνθήκη απαιτεί να ζητηθεί η γνώμη θεσμικού ή άλλου οργάνου, αλλά η διαβούλευση δεν κατέληξε στην έκδοση γνώμης, η σχετική νομική βάση διατυπώνεται ως εξής: «Αφού ζητήθηκε η γνώμη [...]» (χωρίς υποσημείωση και άλλη διευκρίνιση).

3) στις νομοθετικές πράξεις:

α) η διαβίβαση του σχεδίου της πράξης στα εθνικά κοινοβούλια:

Κατόπιν διαβίβασης του σχεδίου νομοθετικής πράξης στα εθνικά κοινοβούλια,

β) η ακολουθούμενη διαδικασία:

α) συνήθης νομοθετική διαδικασία:

Αποφασίζοντας σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία ⁽³⁾,
[...]

(³) Θέση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 10ης Μαρτίου 2009 (ΕΕ C 87 Ε της 1.4.2010, σ. 191) και θέση του Συμβουλίου σε πρώτη ανάγνωση της 15ης Φεβρουαρίου 2010 (ΕΕ C 107 Ε της 27.4.2010, σ. 1). Θέση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 7ης Ιουλίου 2010 (δεν έχει ακόμη δημοσιευθεί στην Επίσημη Εφημερίδα) και απόφαση του Συμβουλίου της 8ης Νοεμβρίου 2010.

β) συνήθης νομοθετική διαδικασία, με την επιτροπή συνδιαλλαγής:

Αποφασίζοντας σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία, βάσει του κοινού σχεδίου που ενέκρινε η επιτροπή συνδιαλλαγής στις 24 Ιανουαρίου 2011 ⁽²⁾,
[...]

(²) Θέση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 23ης Απριλίου 2009 (ΕΕ C 184 Ε της 8.7.2010, σ. 312), θέση του Συμβουλίου σε πρώτη ανάγνωση της 11ης Μαρτίου 2010 (ΕΕ C 122 Ε της 11.5.2010, σ. 1), θέση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 6ης Ιουλίου 2010 (δεν έχει ακόμη δημοσιευθεί στην Επίσημη Εφημερίδα), νομοθετικό ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 15ης Φεβρουαρίου 2011 (δεν έχει ακόμη δημοσιευθεί στην Επίσημη Εφημερίδα) και απόφαση του Συμβουλίου της 31ης Ιανουαρίου 2011.

γ) ειδική νομοθετική διαδικασία:

Αποφασίζοντας σύμφωνα με ειδική νομοθετική διαδικασία,

Όλα τα σημεία αναφοράς εισάγονται με κεφαλαίο γράμμα και τελειώνουν με κόμμα.

Έως τις 30 Νοεμβρίου 2010, στα ελληνικά, η εισαγωγική φράση των σημείων αναφοράς [«Έχοντας υπόψη:»] αναφερόταν μόνο μία φορά και κάθε σημείο αναφοράς εισαγόταν με μικρό γράμμα.

2.2.2. Αιτιολογικές σκέψεις

Στις αιτιολογικές σκέψεις περιέχεται η αιτιολόγηση του διατακτικού (των άρθρων) της πράξης.

Οι αιτιολογικές σκέψεις εισάγονται με τη φράση «Εκτιμώντας τα ακόλουθα:», αριθμούνται με αραβικούς αριθμούς εντός παρενθέσεως και κάθε περίοδος σε κάθε αιτιολογική σκέψη αρχίζει με κεφαλαίο γράμμα και τελειώνει με τελεία, εκτός από την τελευταία περίοδο της τελευταίας αιτιολογικής σκέψης, που τελειώνει με κόμμα.

α) Οι αιτιολογικές σκέψεις παρατίθενται ως εξής:

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 763/2008 θεσπίζει κοινούς κανόνες για τη δεκαετή παροχή πλήρων δεδομένων σχετικά με τον πληθυσμό και τη στέγαση.
- (2) Για να αξιολογείται η ποιότητα των στατιστικών δεδομένων που διαβιβάζονται στην Επιτροπή (Eurostat) από τα κράτη μέλη, είναι αναγκαίο να καθοριστούν οι ρυθμίσεις και η δομή των εκθέσεων ποιότητας.
- (3) [...]
- (4) Τα μέτρα που προβλέπονται στον παρόντα κανονισμό είναι σύμφωνα με τη γνώμη της επιτροπής του ευρωπαϊκού στατιστικού συστήματος,

Στο κείμενο η αναφορά στις αιτιολογικές σκέψεις γίνεται ως εξής (αριθμοί χωρίς παρένθεση):

αιτιολογική σκέψη 1, αιτιολογική σκέψη 2 κ.λπ.

β) Όταν υπάρχει μόνο μία αιτιολογική σκέψη, αυτή δεν αριθμείται και τελειώνει με κόμμα. Ευθυγραμμίζεται με το υπόλοιπο κείμενο και βρίσκεται σε ξεχωριστό εδάφιο κάτω από την εισαγωγική φράση:

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

Η Επιτροπή, για να καλυφθούν οι ανάγκες σε στατιστικές για τα σχετικά λεπτομερή θέματα που παρατίθενται στο παράρτημα Ι του κανονισμού (ΕΕ) 2019/1700, θα πρέπει να προσδιορίσει τον αριθμό και τους τίτλους των μεταβλητών για το σύνολο δεδομένων που χρησιμοποιείται στον τομέα της χρήσης των τεχνολογιών πληροφόρησης και επικοινωνίας για το έτος αναφοράς 2023,

Σημείωση: — Έως τις 6 Φεβρουαρίου 2000 οι αιτιολογικές σκέψεις άρχιζαν με μικρό γράμμα και τελείωναν με άνω τελεία, εκτός από την τελευταία, που τελείωνε με κόμμα (η δομή αυτή χρησιμοποιείται ακόμη σε ορισμένες πράξεις του Συμβουλίου):

Εκτιμώντας ότι:

η Επιτροπή [...]· (πρώτη αιτιολογική σκέψη και επόμενες)

η γνώμη [...], (τελευταία αιτιολογική σκέψη)

Εφόσον οι αιτιολογικές σκέψεις δεν αριθμούνταν, η αναφορά σε αυτές εντός κειμένου γινόταν ως εξής: πρώτη, δεύτερη, τρίτη αιτιολογική σκέψη κ.λπ.

Σε ορισμένες πράξεις (ιδίως σε κανονισμούς αντιντάμπινγκ και κατά των επιδοτήσεων) οι αιτιολογικές σκέψεις εισάγονταν με τη φράση «Εκτιμώντας τα ακόλουθα:» και τα διάφορα επιχειρήματα αναγνωρίζονταν με αριθμημένα σημεία στο περιθώριο [(1), (2) κ.λπ.], άρχιζαν με κεφαλαίο γράμμα και τελείωναν με τελεία (κανόνας που έγινε η σημερινή συνήθης πρακτική).

Μεταξύ Δεκεμβρίου 1998 και της 6ης Φεβρουαρίου 2000 ήταν αποδεκτοί και οι δύο τρόποι γραφής.

- Στα ψηφίσματα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου σχετικά με την απαλλαγή όσον αφορά την εκτέλεση του προϋπολογισμού, που δημοσιεύονται στη σειρά L, τα σημεία αναφοράς παρατίθενται με παύλες και οι αιτιολογικές σκέψεις με γράμματα:

- έχοντας υπόψη τους οριστικούς ετήσιους λογαριασμούς της Ευρωπαϊκής Αστυνομικής Ακαδημίας για το οικονομικό έτος 2008,
- έχοντας υπόψη την έκθεση του Ελεγκτικού Συνεδρίου για τους ετήσιους λογαριασμούς της Ευρωπαϊκής Αστυνομικής Ακαδημίας για το οικονομικό έτος 2008, συνοδευόμενη από τις απαντήσεις της Ακαδημίας ⁽¹⁾,
- έχοντας υπόψη τη σύσταση του Συμβουλίου [...], [...]
- A. λαμβάνοντας υπόψη ότι η Ακαδημία [...],
- B. λαμβάνοντας υπόψη ότι το Ελεγκτικό Συνέδριο στην έκθεσή του [...],

2.3. Άρθρα (διατακτικό)

Γενικά

Το διατακτικό, το οποίο αποτελεί το κανονιστικό μέρος μιας πράξης, υποδιαιρείται σε άρθρα. Εάν το διατακτικό είναι απλό και δεν απαιτείται η διαίρεση σε πολλά άρθρα, περιλαμβάνει ένα μόνο άρθρο «Άρθρο μόνο».

Σημείωση: Όταν μια πράξη περιλαμβάνει περισσότερα του ενός άρθρα, αυτά έχουν διαδοχική αρίθμηση (Άρθρο 1, Άρθρο 2, Άρθρο 3 κ.λπ.). Η αρίθμηση είναι συνεχής από την αρχή έως το τέλος του διατακτικού.

Τα άρθρα μπορούν να ομαδοποιούνται σε μέρη, τίτλους, κεφάλαια και τμήματα (βλ. ανακεφαλαιωτικό πίνακα στο [σημείο 2.7](#)).

Το άρθρο περιλαμβάνει μία ή περισσότερες ολοκληρωμένες περιόδους, οι οποίες παρατίθενται είτε η μία μετά την άλλη είτε σε διαφορετικά «εδάφια» (τα εδάφια δεν αριθμούνται) ή σε «παραγράφους» (οι παράγραφοι αριθμούνται με αραβικούς αριθμούς). Οι παράγραφοι ή τα εδάφια μπορούν ενδεχομένως να περιέχουν υποδιαίρεσεις (στοιχεία, σημεία, περιπτώσεις). (Για την ορολογία των διαφόρων υποδιαίρεσεων του άρθρου, βλ. [σημείο 2.7](#) και τη σελίδα Ανακεφαλαιωτικοί πίνακες — «[Δομή των πράξεων](#)».)

Τελευταίο άρθρο (οδηγίες και αποφάσεις)

Στις οδηγίες και, κατά περίπτωση, στις αποφάσεις, στο τελευταίο άρθρο του διατακτικού αναφέρονται οι αποδέκτες.

Οδηγίες

Η παρούσα οδηγία απευθύνεται στα κράτη μέλη.

ή

Η παρούσα οδηγία απευθύνεται στα κράτη μέλη σύμφωνα με τις Συνθήκες. (Όταν η οδηγία δεν απευθύνεται σε όλα τα κράτη μέλη: κράτη μέλη τα οποία δεν ανήκουν στη ζώνη του ευρώ κ.λπ.)

ή

Η παρούσα οδηγία απευθύνεται στα κράτη μέλη που [...] (π.χ. που διαθέτουν εσωτερικές πλωτές οδούς όπως αυτές αναφέρονται στο άρθρο 1 παράγραφος 1).

ή

Η παρούσα οδηγία απευθύνεται στη(ν)/στο [...] [παρατίθεται η πλήρης (επίσημη) ονομασία του κράτους μέλους].

Αποφάσεις

- αποφάσεις που απευθύνονται σε όλα τα κράτη μέλη:

Η παρούσα απόφαση απευθύνεται στα κράτη μέλη.

- αποφάσεις που απευθύνονται σε ορισμένα κράτη μέλη:

Η παρούσα απόφαση απευθύνεται στα κράτη μέλη σύμφωνα με τις Συνθήκες.

ή

Η παρούσα απόφαση απευθύνεται στη(ν)/στο [...] [παρατίθεται η πλήρης (επίσημη) ονομασία του κράτους μέλους / των κρατών μελών].

- αποφάσεις που απευθύνονται σε ιδιώτες:

Η παρούσα απόφαση απευθύνεται στον/στη(ν)/στο [...] [ονομασία της εταιρείας ή του φορέα].

Σημείωση:	— Χρησιμοποιούνται οι επίσημες (πλήρεις) ονομασίες των κρατών μελών (βλ. σημείο 7.1.1), σύμφωνα με την εθιμοτυπική σειρά:
	Η παρούσα απόφαση απευθύνεται στην Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας, στην Ιταλική Δημοκρατία και τη Ρουμανία.
—	Στο τελευταίο άρθρο των κατευθυντήριων γραμμών της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας εμφανίζονται οι αποδέκτες:
	Η παρούσα κατευθυντήρια γραμμή απευθύνεται σε όλες τις κεντρικές τράπεζες του Ευρωσυστήματος.

2.4. Καταληκτική στερεότυπη φράση στους κανονισμούς

Στους κανονισμούς μετά το τελευταίο άρθρο, ακολουθεί η ακόλουθη καταληκτική στερεότυπη φράση:

Ο παρών κανονισμός είναι δεσμευτικός ως προς όλα τα μέρη του και ισχύει άμεσα σε κάθε κράτος μέλος.

ή

Ο παρών κανονισμός είναι δεσμευτικός ως προς όλα τα μέρη του και ισχύει άμεσα στα κράτη μέλη σύμφωνα με τις Συνθήκες.

[Η φράση αυτή χρησιμοποιείται όταν μια πράξη δεν εφαρμόζεται σε όλα τα κράτη μέλη και μέσα σε όλα τα κράτη μέλη (π.χ. κράτη μέλη που δεν συμμετέχουν στο ευρώ) — βλ., π.χ., τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1210/2010 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου.]

Η καταληκτική στερεότυπη φράση δεν αποτελεί μέρος του τελευταίου άρθρου και έχει ξεχωριστή τυπογραφική παρουσίαση. Τίθεται χωριστά, με κεντρική στοίχιση, και το πλάτος κειμένου είναι μικρότερο από αυτό των άρθρων.

2.5. Τελική διατύπωση (τόπος, ημερομηνία και υπογραφή)

Όλες οι πράξεις τελειώνουν ως εξής:

- αρχικά προσδιορίζεται ο τόπος και η ημερομηνία,
- και ακολουθεί η υπογραφή.

Τόπος και ημερομηνία

Στις πράξεις του παράγωγου δικαίου, ο τόπος και η ημερομηνία αναγράφονται ως εξής:

Βρυξέλλες, 1η Σεπτεμβρίου 2010.

Λουξεμβούργο, 12 Απριλίου 2018.

Η ημερομηνία είναι αυτή στην οποία υπογράφεται (πράξεις που εκδίδονται από κοινού από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο) ή εκδίδεται η πράξη (στις υπόλοιπες περιπτώσεις).

Στις Συνθήκες, στις διεθνείς συμφωνίες κ.λπ. η ημερομηνία υπογραφής γράφεται ολογράφως:

Έγινε στις Βρυξέλλες, στις είκοσι τέσσερις Μαρτίου δύο χιλιάδες δέκα, σε δύο γνήσια αντίτυπα, στην αγγλική γλώσσα.

Ο τόπος της υπογραφής των πράξεων των θεσμικών οργάνων μπορεί να είναι οι Βρυξέλλες (γενικά), το Λουξεμβούργο (για τις πράξεις του Συμβουλίου που υπογράφονται κατά τις συνεδριάσεις του Απριλίου, του Ιουνίου και του Οκτωβρίου), το Στρασβούργο (κυρίως για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, ακόμα και όταν υπογράφει με το Συμβούλιο) ή η Φρανκφούρτη (για τις περισσότερες πράξεις της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας).

Λουξεμβούργο, 24 Ιουνίου 2025.

Υπογραφές (ενδεικτικός κατάλογος)

Στις πράξεις του παράγωγου δικαίου:

Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο	Ευρωπαϊκό Συμβούλιο	Συμβούλιο
Για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο Ο Πρόεδρος / Η Πρόεδρος ... (αρχικά ονόματος και πλήρες επώνυμο)	Για το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο Ο Πρόεδρος / Η Πρόεδρος ... (αρχικά ονόματος και πλήρες επώνυμο)	Για το Συμβούλιο Ο Πρόεδρος / Η Πρόεδρος ... (αρχικά ονόματος και πλήρες επώνυμο)

Επιτροπή		
Κανονισμοί, οδηγίες, αποφάσεις χωρίς αποδέκτες	Αποφάσεις με αποδέκτες	
Για την Επιτροπή Ο Πρόεδρος / Η Πρόεδρος ... (πλήρες ονοματεπώνυμο)	Για την Επιτροπή, εξ ονόματος του/της Προέδρου, ... (πλήρες ονοματεπώνυμο) Μέλος της Επιτροπής	Για την Επιτροπή ... (πλήρες ονοματεπώνυμο) Αντιπρόεδρος
Για την Επιτροπή, εξ ονόματος του/της Προέδρου, ... (πλήρες ονοματεπώνυμο) Αντιπρόεδρος	Για την Επιτροπή, εξ ονόματος του/της Προέδρου, ... (πλήρες ονοματεπώνυμο) Γενικός Διευθυντής / Γενική Διευθύντρια Γενική Διεύθυνση ...	Για την Επιτροπή ... (πλήρες ονοματεπώνυμο) Μέλος της Επιτροπής

Μεικτή Επιτροπή του ΕΟΧ	Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα	
	Κανονισμοί, κατευθυντήριες γραμμές	Αποφάσεις, συστάσεις
Για τη Μεικτή Επιτροπή του ΕΟΧ Ο Πρόεδρος / Η Πρόεδρος ... (πλήρες ονοματεπώνυμο)	Για το διοικητικό συμβούλιο της ΕΚΤ Ο Πρόεδρος / Η Πρόεδρος της ΕΚΤ ... (πλήρες ονοματεπώνυμο)	Ο Πρόεδρος / Η Πρόεδρος της ΕΚΤ ... (πλήρες ονοματεπώνυμο)
	Για την εκτελεστική επιτροπή της ΕΚΤ Ο Πρόεδρος / Η Πρόεδρος της ΕΚΤ ... (πλήρες ονοματεπώνυμο)	

Στις διεθνείς συμφωνίες:

Συμφωνίες, πρωτόκολλα, συμβάσεις	
Για την Ευρωπαϊκή Ένωση (υπογραφή)	Για τα κράτη μέλη (υπογραφή)

Συμφωνίες υπό μορφή ανταλλαγής επιστολών	
Εξ ονόματος του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης	Για την Ευρωπαϊκή Ένωση

2.6. Παραρτήματα

Το παράρτημα μιας πράξης περιέχει γενικά κανόνες ή τεχνικά στοιχεία τα οποία, για πρακτικούς λόγους, δεν περιλαμβάνονται στο κυρίως κείμενο του διατακτικού και έχουν συχνά τη μορφή πίνακα ή καταλόγου.

Το διατακτικό πρέπει πάντοτε να προσδιορίζει σαφώς, στο κατάλληλο σημείο και με ειδική παραπομπή (π.χ. «που παρατίθεται στο παράρτημα», «που παρατίθεται στο παράρτημα Ι», «που απαριθμούνται στο παράρτημα»), τον σύνδεσμο μεταξύ των διατάξεων του και του παραρτήματος.

Παρότι δεν υφίστανται αυστηροί κανόνες σχετικά με την παρουσίαση των παραρτημάτων, αυτά υποδιαιρούνται κατά κανόνα σε σημεία που προσδιορίζονται με αραβικούς αριθμούς οι οποίοι ακολουθούνται από τελεία σε όλα τα επίπεδα (π.χ. «10.2.3.»).

2.7. Υποδιαιρέσεις των πράξεων

Ονομασία στοιχείων	Αρίθμηση	Αναφορά μέσα στο κείμενο
Πράξεις		
Προοίμιο ⁽¹⁾		
Σημείο αναφοράς ⁽¹⁾		(σ)το πρώτο σημείο αναφοράς
Αιτιολογική σκέψη, μη αριθμημένη (εάν υπάρχει μόνο μία αιτιολογική σκέψη) ⁽¹⁾		(σ)την αιτιολογική σκέψη ⁽²⁾
Αιτιολογική σκέψη, αριθμημένη ⁽¹⁾	(1), (2)	(σ)την αιτιολογική σκέψη 1 ⁽²⁾
Διατακτικό ⁽³⁾		
Άρθρο ⁽³⁾	Άρθρο μόνο Άρθρο 1, 2	(σ)το άρθρο μόνο (σ)το άρθρο 1, 2
Παράγραφος ⁽³⁾	1., 2.	(σ)την παράγραφο 1, 2
Εδάφιο ⁽⁴⁾		(σ)το πρώτο, δεύτερο, τρίτο εδάφιο (σ)το άρθρο 1 πρώτο εδάφιο (σ)το άρθρο 1 παράγραφος 1 δεύτερο εδάφιο
Στοιχείο	α), β)	(σ)το στοιχείο α), β) (σ)το άρθρο 1 στοιχείο α)
Σημείο ⁽³⁾	i), ii), 1), 2)	(σ)το σημείο i), ii) (σ)το σημείο 1), 2) (σ)το άρθρο 1 παράγραφος 1 στοιχείο α) σημείο i) 1)
Περίπτωση ⁽⁵⁾	— [Εισάγεται με μεγάλη παύλα.]	(σ)την πρώτη, δεύτερη περίπτωση (σ)το άρθρο 1 παράγραφος 1 στοιχείο α) σημείο i) 1) πρώτη περίπτωση

(συνέχεια)

Ονομασία στοιχείων	Αρίθμηση	Αναφορά μέσα στο κείμενο
Παράρτημα		
	Παράρτημα Παράρτημα I, II (ή A, B)	(σ)το παράρτημα (σ)το παράρτημα I, II (ή A, B)
Προσάρτημα		
	Προσάρτημα Προσάρτημα 1, 2	(σ)το προσάρτημα 1, 2 (του παραρτήματος)
Άλλες υποδιαίρεσεις των πράξεων και των παραρτημάτων τους		
Μέρος	Μέρος I, II (ή: Μέρος Πρώτο, Μέρος Δεύτερο)	(σ)το μέρος I, II (ή: πρώτο μέρος, δεύτερο μέρος)
Τίτλος	Τίτλος I, II	(σ)τον τίτλο I, II (σ)το [μέρος I] τίτλος I
Κεφάλαιο	Κεφάλαιο I, II (ή κεφάλαιο 1, 2) (και όχι «Κεφάλαιο πρώτο»)	(σ)το κεφάλαιο I, II (ή κεφάλαιο 1, 2) (σ)το [μέρος I τίτλος I] κεφάλαιο I
Τμήμα	Τμήμα 1, 2 (και όχι «Πρώτο τμήμα»)	(σ)το τμήμα 1, 2 (σ)το [μέρος I τίτλος I κεφάλαιο 1] τμήμα 1
Σημείο ⁽⁶⁾	I, II (ή A, B) I. (ή A. ή 1.)	(σ)το σημείο I, II [το (στο) σημείο A, B] (σ)το σημείο I (A, 1) (και όχι «υπό το σημείο» κ.λπ.)

⁽¹⁾ Βλ. [σημείο 2.2.](#)

⁽²⁾ Πριν από τις 7 Φεβρουαρίου 2000, όταν οι αιτιολογικές σκέψεις δεν αριθμούνταν: στην πρώτη, δεύτερη αιτιολογική σκέψη.

⁽³⁾ Όταν παρεμβάλλονται στο διατακτικό ισχύουσας πράξης άρθρα, παράγραφοι ή άλλες υποδιαίρεσεις οι οποίες προσδιορίζονται είτε με αριθμό είτε με γράμμα, τότε αποκτούν τον αριθμό ή το γράμμα της αμέσως προηγούμενης υποδιαίρεσης του ίδιου επιπέδου, με την προσθήκη του γράμματος «α», «β», «γ», «δ» κ.ο.κ. Βλ. επίσης [σημείο 3.3.2.](#)

⁽⁴⁾ Υποδιαίρεσεις παραγράφου.

⁽⁵⁾ Πριν από την εισαγωγή του εργαλείου σύνταξης το 2021, οι περιπτώσεις μπορούσαν να χρησιμοποιηθούν ως πρώτο επίπεδο σε απαριθμήσεις.

⁽⁶⁾ Χρησιμοποιείται ορισμένες φορές σε συστάσεις, ψηφίσματα, διακηρύξεις και δηλώσεις.

Σημείωση:

- Η εισαγωγική φράση μιας απαρίθμησης τελειώνει πάντα με διπλή τελεία.
- Τα αριθμημένα στοιχεία του πίνακα αυτού δεν είναι ταξινομημένα με μια ορισμένη σειρά. Η σειρά μπορεί να ποικίλλει ανάλογα με τη φύση του κειμένου.

3.

Κανόνες σύνταξης

Τα κείμενα που προορίζονται για δημοσίευση στην Επίσημη Εφημερίδα πρέπει να είναι διαθέσιμα σε καθεμία από τις επίσημες γλώσσες της ΕΕ και διέπονται από αυστηρούς κανόνες σύνταξης.

Οι διάφορες γλωσσικές εκδόσεις των κειμένων που δημοσιεύονται στην Επίσημη Εφημερίδα έχουν πλήρη αντιστοιχία (synoptism), δηλαδή το κείμενο βρίσκεται στην ίδια σελίδα της ίδιας Επίσημης Εφημερίδας σε όλες τις γλώσσες.

Στις πράξεις που δημοσιεύονται στην Επίσημη Εφημερίδα πρέπει επίσης να ακολουθούνται οι κανόνες που παρατίθενται στο [τρίτο](#) και το [τέταρτο](#) μέρος του παρόντος Διοργανικού εγχειριδίου, καθώς και στα [παράρτηματα](#), ιδίως όσον αφορά τη χρήση κεφαλαίων και πεζών, τις συντομογραφίες, τις διευθύνσεις κ.λπ.

3.1. Παραπομπές στην Επίσημη Εφημερίδα

Οι παραπομπές στην Επίσημη Εφημερίδα γίνονται με τη χρήση ενός από τους ακόλουθους τρεις τύπους:

Πλήρης τίτλος

Ο πλήρης τίτλος πρέπει να αναγράφεται ως εξής: *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης* (με πλάγιους χαρακτήρες).

Χρησιμοποιείται:

- α) στο κείμενο:

Το συμβούλιο διοίκησης της Αρχής ορίζει δύο μέλη του συμβουλίου προσφυγών και δύο αναπληρωματικά από πίνακα των επικρατέστερων υποψηφίων τον οποίο προτείνει η Επιτροπή, μετά από δημόσια πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος η οποία δημοσιεύεται στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης* και μετά από διαβούλευση με το συμβούλιο εποπτών.

- β) στις διατάξεις έναρξης ισχύος των πράξεων:

Ο παρών κανονισμός αρχίζει να ισχύει την εικοστή ημέρα από τη δημοσίευσή του στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

- γ) στα διορθωτικά, κάτω από τον τίτλο, όπου γίνεται αναφορά στην Επίσημη Εφημερίδα:

- για έγγραφα δημοσιευμένα μεταξύ της 1ης Φεβρουαρίου 2003 και της 30ής Σεπτεμβρίου 2023:

(*Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης* L 107 της 25ης Απριλίου 2015)

(*Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης* C 275 της 4ης Αυγούστου 2023)

- για έγγραφα δημοσιευμένα μετά τις 30 Σεπτεμβρίου 2023:

(*Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης* L, 2023/2122, 18 Οκτωβρίου 2023)

(*Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης* C, C/2023/100, 6 Οκτωβρίου 2023)

Σημείωση: Έως και τις 31 Ιανουαρίου 2003 η αναφορά είχε την εξής μορφή: *Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων*.

Στο διορθωτικό σε πράξη που δημοσιεύθηκε στην ειδική έκδοση της Επίσημης Εφημερίδας, η παραπομπή στην ειδική έκδοση προστίθεται κάτω από την παραπομπή στην αρχική δημοσίευση:

(*Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων* L 151 της 5ης Ιουλίου 1972)
(Ελληνική ειδική έκδοση: Κεφάλαιο 02 τόμος 001 σ. 157)

Συντετμημένος τίτλος

Ο συντετμημένος τίτλος πρέπει να αναγράφεται ως εξής: Επίσημη Εφημερίδα (όχι με πλάγιους χαρακτήρες).

Χρησιμοποιείται:

- α) στις υποσημειώσεις:

(¹) Δεν έχει ακόμη δημοσιευθεί στην Επίσημη Εφημερίδα.

- β) σε λιγότερο επίσημα κείμενα.

Συντομογραφία

Η συντομογραφία πρέπει να αναγράφεται ως εξής: EE L, EE C, EE S.

Οι σειρές L ... I, C ... A, C ... I καταργήθηκαν από την 1η Οκτωβρίου 2023, ενώ η σειρά C ... E έπαψε να εκδίδεται την 1η Απριλίου 2014.

Χρησιμοποιείται:

- α) στις υποσημειώσεις που περιέχουν αναφορά στην Επίσημη Εφημερίδα:

(¹) EE L, 2023/2387, 2.10.2023, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2023/2387/oj.

(¹) EE C, C/2023/90, 2.10.2023, ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2023/90/oj>.

- β) στους πίνακες:

EE L, 2023/2387, 2.10.2023, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2023/2387/oj

Στις περιπτώσεις όπου η συντομογραφία «EE» δεν είναι αρκετά σαφής, π.χ. στις πράξεις κοινών οργάνων ή στις διεθνείς συμφωνίες, η Επίσημη Εφημερίδα αναφέρεται ως «EE EE»:

(¹) EE EE L, 2024/2509, 26.9.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2509/oj>.

Σημείωση: Η αναφορά στην Επίσημη Εφημερίδα άλλαξε στο πέρασμα του χρόνου:

- πριν από την 1η Ιουλίου 1967: συνεχής σελιδαρίθμηση, ακολουθούμενη από τα δύο τελευταία ψηφία του έτους:

EE 106 της 30.10.1962, σ. 2553/62

- από την 1η Ιουλίου 1967 κάθε Επίσημη Εφημερίδα αρχίζει στη σελίδα 1:

EE 174 της 31.7.1967, σ. 1

- την 1η Ιανουαρίου 1968 δημιουργούνται οι [σειρές L και C](#):

EE L 32 της 6.2.1968, σ. 6

EE C 1 της 12.1.1968, σ. 1

- την 1η Ιανουαρίου 1978 δημιουργείται η [σειρά S](#):

EE S 1 της 7.1.1978, σ. 1

— την 1η Ιανουαρίου 1991 δημιουργείται η σειρά C ... A (η οποία έπαψε να εκδίδεται την 1η Οκτωβρίου 2023):
EE C 291 A της 8.11.1991, σ. 1
— στις 31 Αυγούστου 1999 δημιουργείται η σειρά C ... E (η οποία έπαψε να εκδίδεται την 1η Απριλίου 2014):
EE C 247 E της 31.8.1999, σ. 28
— την 1η Ιανουαρίου 2016 δημιουργούνται οι σειρές L ... I και C ... I (η οποία έπαψε να εκδίδεται την 1η Οκτωβρίου 2023):
EE L 11 I της 16.1.2016, σ. 1
EE C 15 I της 16.1.2016, σ. 1
— από την 1η Οκτωβρίου 2023 η Επίσημη Εφημερίδα εκδίδεται ανά πράξη:
EE L, 2023/2387, 2.10.2023, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2023/2387/oj
EE C, C/2023/90, 2.10.2023, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2023/90/oj
Για τα έγγραφα που έχουν δημοσιευθεί στη σειρά L πριν από την έναρξη της έκδοσης ανά πράξη, συνιστάται η προσθήκη του ELI στην υπάρχουσα παραπομπή στην Επίσημη Εφημερίδα, εάν αυτό είναι διαθέσιμο:
EE L 314 της 6.12.2022, σ. 26, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2022/2371/oj
Πριν από την 1η Οκτωβρίου 2023, στα έγγραφα της σειράς C δεν δινόταν ELI.

Αναγνωριστικό ευρωπαϊκής νομοθεσίας

Από την 1η Οκτωβρίου 2023, με την έναρξη της έκδοσης της Επίσημης Εφημερίδας ανά πράξη, το αναγνωριστικό ευρωπαϊκής νομοθεσίας (ELI) δίνεται σε κάθε έγγραφο που δημοσιεύεται είτε στη σειρά L είτε στη σειρά C.

Το αναγνωριστικό ευρωπαϊκής νομοθεσίας (ELI) είναι ένα σύστημα χάρη στο οποίο η εθνική και η ενωσιακή νομοθεσία καθίστανται διαθέσιμες ηλεκτρονικά σε τυποποιημένη μορφή, έτσι ώστε να εξασφαλίζεται η πρόσβαση, η ανταλλαγή και επαναχρησιμοποίησή τους σε διασυνοριακό επίπεδο (για περισσότερες πληροφορίες, βλ. [EUR-Lex](#)).

Το ELI, όταν δίνεται σε έγγραφο της Επίσημης Εφημερίδας, περιέχει ένα σταθερό σκέλος (<http://data.europa.eu/eli/>), μεταβλητά σκέλη ανάλογα με τη σειρά της Επίσημης Εφημερίδας και τη συντομογραφία «oj»:

- Σειρά L
<http://data.europa.eu/eli/είδος πράξης/έτος/αύξων αριθμός/oj>

<http://data.europa.eu/eli/dec/2023/2065/oj>

- Σειρά C
<http://data.europa.eu/eli/σειρά ΕΕ/έτος/αύξων αριθμός/oj>

<http://data.europa.eu/eli/C/2023/100/oj>

Όσον αφορά τα διορθωτικά, το ELI περιέχει τα **στοιχεία της αρχικής δημοσίευσης**, τη λέξη «**corrigendum**» (διορθωτικό) και την **ημερομηνία δημοσίευσης** με τη μορφή εεεε-μμ-ηη, ακολουθούμενη από τη συντομογραφία «oj»:

- Σειρά L
<http://data.europa.eu/eli/dec/2023/2065/corrigendum/2023-10-12/oj>

- Σειρά C
<http://data.europa.eu/eli/C/2023/100/corrigendum/2023-10-17/oj>

Το αναγνωριστικό αυτό αποτελεί υποχρεωτικό στοιχείο των παραπομπών στη σειρά L της Επίσημης Εφημερίδας. Για τις παραπομπές στη σειρά C της Επίσημης Εφημερίδας, η χρήση του ELI είναι προαιρετική, αλλά συνιστάται.

Σημείωση: Δεν πρέπει να προστίθεται κωδικός γλώσσας στο τέλος του ELI, καθώς αυτός δεν αποτελεί μέρος του αναγνωριστικού. Η τυποποιημένη μορφή ELI πρέπει να τηρείται για να διασφαλίζεται η λειτουργικότητα του συστήματος ELI:

<http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2597/oj>

(και όχι <https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2024/2597/oj?locale=el>)

3.2. Κανόνες παραπομπής σε πράξη

Ο τρόπος παραπομπής σε μια πράξη ή σε υποδιαίρεσεις της διέπεται από ειδικούς κανόνες.

3.2.1. Μορφές του τίτλου

Ο τίτλος μιας πράξης μπορεί να έχει δύο μορφές: πλήρης τίτλος ή συνοπτικός τίτλος.

Ο **πλήρης τίτλος** χρησιμοποιείται όταν μια πράξη μνημονεύεται για πρώτη φορά στο σώμα του κειμένου μιας άλλης πράξης. Στην περίπτωση αυτή δίνονται σε υποσημείωση τα στοιχεία της Επίσημης Εφημερίδας στην οποία δημοσιεύθηκε η πράξη. Στα σημεία αναφοράς, ο πλήρης τίτλος της πράξης παρατίθεται στο σώμα του κειμένου, ενώ στις αιτιολογικές σκέψεις, στα άρθρα και στα παραρτήματα ο τίτλος παρατίθεται στην υποσημείωση.

Για τις επόμενες παραπομπές στην πράξη, χρησιμοποιείται ο **συνοπτικός τίτλος** της, χωρίς αναφορά του οργάνου-συντάκτη ή της παραπομπής στην Επίσημη Εφημερίδα.

Πλήρης τίτλος

Τα συστατικά στοιχεία του πλήρους τίτλου μιας πράξης είναι:

- ο τύπος της πράξης (κανονισμός, οδηγία κ.λπ.),
- ο αριθμός [δηλαδή το/τα αρκτικόλεξο/-α του/των τομέα/-ων («ΕΕ», «Ευρατόμ», «ΕΕ, Ευρατόμ», «ΚΕΠΠΑ»), το έτος και ο αύξων αριθμός της πράξης],
- το όνομα του οργάνου-συντάκτη της πράξης,
- η ημερομηνία έκδοσης (ή η ημερομηνία υπογραφής για τις πράξεις που εκδίδονται από κοινού από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο),
- η συνοπτική παράθεση του αντικειμένου,
- στις πράξεις με διπλή αρίθμηση, ο αριθμός που δόθηκε από το όργανο-συντάκτη (βλ. «**Διπλή αρίθμηση**» στο σημείο 1.2.2).

Η σειρά παράθεσης αυτών των στοιχείων διαφέρει ανάλογα με τη γλώσσα. Στα ελληνικά, η ημερομηνία περιλαμβάνεται σε κόμματα, τόσο στη σελίδα των περιεχομένων όσο και στο κείμενο.

Ο πλήρης τίτλος συνοδεύεται πάντα από παραπομπή στην Επίσημη Εφημερίδα στην οποία δημοσιεύθηκε η πράξη. Στα σημεία αναφοράς, ο πλήρης τίτλος παρατίθεται στο σώμα του κειμένου και η παραπομπή σε υποσημείωση:

Έχοντας υπόψη τον κανονισμό (ΕΕ) 2015/476 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Μαρτίου 2015, για τα μέτρα που μπορεί να λάβει η Ένωση μετά από έκθεση που εγκρίνει το Όργανο Επίλυσης Διαφορών του ΠΟΕ σχετικά με μέτρα αντανάμπινγκ και αντεπιδοτήσεων ⁽¹⁾ [...]

⁽¹⁾ ΕΕ L 83 της 27.3.2015, σ. 6, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2015/476/oj>.

Όταν μια πράξη παρατίθεται για πρώτη φορά σε μια αιτιολογική σκέψη, σε ένα άρθρο ή σε ένα παράρτημα, ο πλήρης τίτλος της παρατίθεται σε υποσημείωση μαζί με την παραπομπή στην Επίσημη Εφημερίδα:

- (14) Θεωρείται ότι οι συναλλαγές χρηματοδότησης τίτλων, όπως ορίζονται στον κανονισμό (ΕΕ) 2015/2365 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (2), δεν συμβάλλουν στη διαδικασία αναζήτησης τιμής [...]
- (2) Κανονισμός (ΕΕ) 2015/2365 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 25ης Νοεμβρίου 2015, περί διαφάνειας των συναλλαγών χρηματοδότησης τίτλων και επαναχρησιμοποίησης, και περί τροποποίησης του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 648/2012 (ΕΕ L 337 της 23.12.2015, σ. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2015/2365/oj>).

Σημείωση: Η παράθεση του πλήρους τίτλου περιλαμβάνει όλες τις λέξεις από τις οποίες αποτελείται ο τίτλος, όπως «και την τροποποίηση [...]» ή «και την κατάργηση [...]», αλλά όχι τις λέξεις που προστίθενται κάτω από τον τίτλο: «κωδικοποίηση», «αναδιατύπωση» κ.λπ.

Συνοπτικός τίτλος

Ο συνοπτικός τίτλος χρησιμοποιείται στις αιτιολογικές σκέψεις, στα άρθρα και στα παραρτήματα. Τα συστατικά του στοιχεία είναι:

- ο τύπος της πράξης,
- ο αριθμός [δηλαδή το/τα αρκτικόλεξο/-α του/των τομέα/-ων («ΕΕ», «Ευρατόμ», «ΕΕ, Ευρατόμ», «ΚΕΠΠΑ»), το έτος και ο αύξων αριθμός της πράξης],
- το όνομα του οργάνου-συντάκτη της πράξης, όταν παρατίθεται για πρώτη φορά,
- σε πράξεις με διπλή αρίθμηση, ο αριθμός που δόθηκε από το όργανο-συντάκτη (βλ. «[Διπλή αρίθμηση](#)» στο σημείο 1.2.2).

- (45) Τα καθαρόαιμα ζώα αναπαραγωγής που είναι εγγεγραμμένα σε βιβλία αναπαραγωγής θα πρέπει να ταυτοποιούνται σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) 2016/429 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (2).
- [...]

- (2) Κανονισμός (ΕΕ) 2016/429 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 9ης Μαρτίου 2016, σχετικά με τις μεταδοτικές νόσους των ζώων και για την τροποποίηση και την κατάργηση ορισμένων πράξεων στον τομέα της υγείας των ζώων («νόμος για την υγεία των ζώων») (ΕΕ L 84 της 31.3.2016, σ. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2016/429/oj>).

Ο συνοπτικός τίτλος χωρίς αναφορά στο όργανο-συντάκτη και χωρίς παραπομπή σε υποσημείωση χρησιμοποιείται για αναφορές στον τίτλο μιας πράξης που έχει ήδη παρατεθεί:

- (46) Στην περίπτωση των καθαρόαιμων ιπποειδών αναπαραγωγής, ο κανονισμός (ΕΕ) 2016/429 ορίζει [...]

Σημείωση: Όταν παρατίθεται ένας συγκεκριμένος κατ' εξουσιοδότηση ή εκτελεστικός κανονισμός, είτε με τον πλήρη είτε με τον συνοπτικό του τίτλο, η αναφορά στον τύπο της πράξης περιέχει πάντα τον όρο «κατ' εξουσιοδότηση» ή «εκτελεστικός»:

Το παράρτημα του εκτελεστικού κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 540/2011 τροποποιείται σύμφωνα με το παράρτημα II του παρόντος κανονισμού.

Αντίθετα, η αναφορά στον τύπο της πράξης δεν περιλαμβάνει τον όρο «κατ' εξουσιοδότηση» ή «εκτελεστικός» όταν στο κείμενο της πράξης υπάρχει αναφορά στην ίδια την πράξη, για παράδειγμα: «εξέδωσε τον παρόντα κανονισμό», «το παράρτημα του παρόντος κανονισμού», «Η παρούσα οδηγία απευθύνεται στα κράτη μέλη», «το άρθρο 2 της παρούσας απόφασης» κ.λπ.

3.2.2. Μνεία σε πράξη

Στον τίτλο

Στον τίτλο πράξης δεν παρατίθεται ποτέ ο πλήρης τίτλος άλλης πράξης και δεν υπάρχει ποτέ παραπομπή σε υποσημείωση που περιλαμβάνει τον τίτλο της άλλης πράξης.

Ημερομηνία

Η ημερομηνία της παρατιθέμενης πράξης κανονικά παραλείπεται:

Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 127/2010 της Επιτροπής, της 5ης Φεβρουαρίου 2010, σχετικά με την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2042/2003 για τη διαρκή αξιοποίηση αεροσκαφών και αεροναυτικών προϊόντων, εξαρτημάτων και εξοπλισμού και για την έγκριση των φορέων και του προσωπικού που είναι αρμόδιοι για τα εν λόγω καθήκοντα

Η ημερομηνία αναφέρεται μόνο στις περιπτώσεις που δεν έχει δοθεί αριθμός στην πράξη:

Απόφαση 2008/182/Ευρατόμ του Συμβουλίου, της 25ης Φεβρουαρίου 2008, σχετικά με την τροποποίηση της απόφασης της 16ης Δεκεμβρίου 1980 για τη σύσταση της συμβουλευτικής επιτροπής για το πρόγραμμα σύντηξης

Απόφαση 2005/769/ΕΚ της Επιτροπής, της 27ης Οκτωβρίου 2005, για τη θέσπιση κανόνων σχετικά με τη σύναψη συμβάσεων επισιτιστικής βοήθειας από τις ΜΚΟ που εξουσιοδοτούνται από την Επιτροπή να αγοράσουν και να κινητοποιήσουν προϊόντα που χορηγούνται δυνάμει του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1292/96 και για την κατάργηση της απόφασης της 3ης Σεπτεμβρίου 1998

Όργανο-συντάκτης

Το όργανο-συντάκτης αναφέρεται μόνο όταν είναι διαφορετικό:

Κατ' εξουσιοδότηση κανονισμός (ΕΕ) 2015/281 της Επιτροπής, της 26ης Νοεμβρίου 2014, σχετικά με την αντικατάσταση των παραρτημάτων Ι και ΙΙ του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1215/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τη διεθνή δικαιοδοσία, την αναγνώριση και την εκτέλεση αποφάσεων σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις

Σημείωση: Ωστόσο, προκειμένου να αποφευχθούν ορισμένες ασαφείς υβριδικές μορφές, όταν παρατίθενται πολλές πράξεις διαφορετικών οργάνων-συντακτών, αναφέρονται πάντοτε τα αντίστοιχα όργανα-συντάκτες (ακόμη και αν αυτό συνεπάγεται επανάληψη του ονόματος του οργάνου-συντάκτη):

Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 86/2010 της Επιτροπής, της 29ης Ιανουαρίου 2010, περί τροποποίησης του παραρτήματος Ι του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1005/2008 του Συμβουλίου όσον αφορά τον ορισμό των προϊόντων αλιείας και του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1010/2009 της Επιτροπής όσον αφορά την ανταλλαγή πληροφοριών για επιθεωρήσεις σε σκάφη τρίτων χωρών και διοικητικές διευθετήσεις για τα πιστοποιητικά αλιευμάτων

Παράθεση του αντικειμένου

Το αντικείμενο της πράξης μπορεί να παρατεθεί με συντετμημένη μορφή ή μπορεί να παραλειφθεί:

Κανονισμός (ΕΕ) 2015/1525 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 9ης Σεπτεμβρίου 2015, για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 515/97 του Συμβουλίου περί της αμοιβαίας συνδρομής μεταξύ των διοικητικών αρχών των κρατών μελών και της συνεργασίας των αρχών αυτών με την Επιτροπή, με σκοπό τη διασφάλιση της ορθής εφαρμογής των τελωνειακών και γεωργικών ρυθμίσεων (πλήρης παράθεση του αντικειμένου)

Οδηγία 2010/3/ΕΕ της Επιτροπής, της 1ης Φεβρουαρίου 2010, για τροποποίηση της οδηγίας 76/768/ΕΟΚ του Συμβουλίου σχετικά με τα καλλυντικά προϊόντα (παράθεση του αντικειμένου με συντετμημένη μορφή)

Κανονισμός (ΕΕ) 2015/847 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 20ής Μαΐου 2015, περί στοιχείων που συνοδεύουν τις μεταφορές χρηματικών ποσών και περί κατάργησης του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1781/2006 (παράλειψη του αντικειμένου)

Παραλείπονται τα τμήματα «για την τροποποίηση [...]» και «και για την κατάργηση [...]»:

Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 165/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 4ης Φεβρουαρίου 2014, για τους ταχογράφους στον τομέα των οδικών μεταφορών, ο οποίος καταργεί τον κανονισμό (ΕΟΚ) αριθ. 3821/85 του Συμβουλίου σχετικά με τη συσκευή ελέγχου στον τομέα των οδικών μεταφορών και τροποποιεί τον **κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 561/2006 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την εναρμόνιση ορισμένων κοινωνικών διατάξεων στον τομέα των οδικών μεταφορών**

Περίληπτικά, όταν μια πράξη παρατίθεται στον τίτλο μιας άλλης πράξης, αναφέρεται **χωρίς την ημερομηνία έκδοσής της** (εκτός από κάποιες σπάνιες εξαιρέσεις), **με το όνομα του οργάνου-συντάκτη εάν το όργανο-συντάκτης είναι διαφορετικό** και με πλήρη ή συνοπτική παράθεση του **αντικειμένου** ή χωρίς παράθεση του **αντικειμένου**, ανάλογα με τις ανάγκες του οργάνου-συντάκτη.

Σε σημείο αναφοράς

Οι πράξεις του πρωτογενούς δικαίου παρατίθενται χωρίς παραπομπή σε υποσημείωση. Ωστόσο, οι διεθνείς συμφωνίες μπορεί να παρατεθούν με τον συνοπτικό τους τίτλο και/ή με παραπομπή σε υποσημείωση (βλ. [σημείο 2.2.1](#)).

Ωστόσο, παρατίθεται πάντα ο πλήρης τίτλος μιας πράξης παράγωγου δικαίου, και ακολουθεί παραπομπή σε υποσημείωση όπου αναφέρεται η Επίσημη Εφημερίδα στην οποία δημοσιεύθηκε η πράξη:

Έχοντας υπόψη την οδηγία 2010/30/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 19ης Μαΐου 2010, για την ένδειξη της κατανάλωσης ενέργειας και λοιπών πόρων από τα συνδεόμενα με την ενέργεια προϊόντα μέσω της επισήμανσης και της παροχής ομοιόμορφων πληροφοριών σχετικά με αυτά ⁽¹⁾, και ιδίως το άρθρο 10, [...]

(1) ΕΕ L 153 της 18.6.2010, σ. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2010/30/oj>.

Σημείωση: Στην περίπτωση παραπομπής στον κανονισμό υπηρεσιακής κατάστασης των υπαλλήλων, παρατίθεται το ουσιώδες τμήμα του αντικειμένου, ακολουθούμενο μόνο από το θεσμικό όργανο και τον αριθμό του κανονισμού:

Έχοντας υπόψη τον κανονισμό υπηρεσιακής καταστάσεως των υπαλλήλων της Ευρωπαϊκής Ένωσης και το καθεστώς που εφαρμόζεται επί του λοιπού προσωπικού της Ευρωπαϊκής Ένωσης, όπως θεσπίστηκε με τον κανονισμό (ΕΟΚ, Ευρατόμ, ΕΚΑΧ) αριθ. 259/68 του Συμβουλίου ⁽¹⁾,

[...]

(1) ΕΕ L 56 της 4.3.1968, σ. 1, ELI: [http://data.europa.eu/eli/reg/1968/259\(1\)/oj](http://data.europa.eu/eli/reg/1968/259(1)/oj).

Σε αιτιολογική σκέψη, άρθρο ή παράρτημα

Κατά κανόνα, στις αιτιολογικές σκέψεις, στα άρθρα και στα παραρτήματα, παρατίθεται μόνο ο συνοπτικός τίτλος μιας πράξης:

- Όταν μια πράξη παρατίθεται για πρώτη φορά, ο συνοπτικός τίτλος περιλαμβάνει το όνομα του οργάνου-συντάκτη της πράξης και ακολουθείται από παραπομπή σε υποσημείωση, όπου αναφέρονται ο πλήρης τίτλος της πράξης και η Επίσημη Εφημερίδα στην οποία δημοσιεύθηκε η πράξη:

(5) Όταν καθίσταται αναγκαία η λήψη μέτρων εμπορικής άμυνας, τα εν λόγω μέτρα θα πρέπει να θεσπίζονται σύμφωνα με τις γενικές διατάξεις του κανονισμού (ΕΕ) 2015/478 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽⁶⁾ [...]

(6) Κανονισμός (ΕΕ) 2015/478 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Μαρτίου 2015, περί κοινού καθεστώτος εισαγωγών (ΕΕ L 83 της 27.3.2015, σ. 16, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2015/478/oj>).

Κατά κανόνα, στο διατακτικό (δηλαδή στα άρθρα) δεν παρατίθενται πράξεις στις οποίες δεν έχει ήδη γίνει παραπομπή στα σημεία αναφοράς ή στις αιτιολογικές σκέψεις.

- Όταν η πράξη έχει ήδη παρατεθεί στα σημεία αναφοράς ή αλλού στο κείμενο (εκτός από τον τίτλο), ο συνοπτικός τίτλος δεν περιλαμβάνει το όργανο-συντάκτη και δεν ακολουθείται από παραπομπή σε υποσημείωση:

2. Για τους σκοπούς των άρθρων 5 έως 8 του παρόντος κανονισμού, η Επιτροπή επικουρείται από την επιτροπή μέτρων διασφάλισης η οποία συστάθηκε βάσει του άρθρου 3 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ) 2015/478.

Μπορεί να υπάρχουν ορισμένες εξαιρέσεις στον κανόνα αυτό, ιδίως στην περίπτωση παραρτημάτων που περιλαμβάνουν έντυπα ή άλλου είδους έγγραφα που προορίζονται για μεμονωμένη χρήση, στα οποία ενδέχεται να είναι αναγκαία η επανάληψη του πλήρους τίτλου και της πηγής δημοσίευσης μιας πράξης η οποία έχει ήδη παρατεθεί.

Προκειμένου να είναι ευανάγνωστοι, μακροσκελείς κατάλογοι πράξεων μπορεί να περιλαμβάνουν τους πλήρεις τίτλους στο σώμα του κειμένου και μόνο τις παραπομπές στην Επίσημη Εφημερίδα στις υποσημειώσεις.

3.2.3. Παραπομπές σε υποδιαίρεσεις πράξεων

1. Τα διάφορα στοιχεία μιας αναφοράς παρατίθενται πάντοτε με φθίνουσα σειρά (από τη γενικότερη στην ειδικότερη υποδιαίρεση) και δεν χωρίζονται με κόμματα:

το άρθρο 1 παράγραφος 2 στοιχείο α) του κανονισμού [...]
στο άρθρο 2 και στο άρθρο 3 παράγραφος 2 προβλέπεται ότι [...]
στο άρθρο 1 παράγραφος 1 δεύτερη περίοδος [...]
στο άρθρο 2 δεύτερο εδάφιο και στο άρθρο 3 προβλέπεται ότι [...]

2. Όταν γίνεται αναφορά σε υποδιαίρεσεις του ίδιου επιπέδου, δεν επαναλαμβάνεται το όνομα της υποδιαίρεσης:

τα κεφάλαια I και II
τα άρθρα 1, 4 και 9
η πρώτη και η τρίτη περίπτωση

Στην περίπτωση αναφοράς άρθρων, παραγράφων και άλλων υποδιαίρεσεων με συνεχόμενη αρίθμηση πρέπει να γίνει διάκριση μεταξύ της φράσης «άρθρα 2, 3 και 4» (που αποκλείει τυχόν προστιθέμενα άρθρα όπως 3α, 3β κ.λπ.) και της φράσης «άρθρα 2 έως 4» (που περιλαμβάνει όλες τις τροποποιήσεις).

3. Όταν γίνεται αναφορά σε υποδιαίρεσεις του ίδιου επιπέδου από τις οποίες μία ή περισσότερες συνοδεύονται από μικρότερες υποδιαίρεσεις, επαναλαμβάνεται η σχετική ονομασία πριν από κάθε υποδιαίρεση:

το άρθρο 2 και το άρθρο 3 παράγραφος 1 του κανονισμού [...] (και όχι «τα άρθρα 2 και 3 παράγραφος 1 του κανονισμού [...]»)
το άρθρο 2, το άρθρο 5 παράγραφοι 2 και 3 και τα άρθρα 6 έως 9 του κανονισμού [...]
[...] και ιδίως το άρθρο 1 παράγραφος 1 στοιχείο β) και παράγραφος 3 στοιχείο γ), [...]

4. Πρέπει να αποφεύγεται η επανάληψη της ίδιας ονομασίας για διαφορετικές υποδιαίρεσεις:

στο σημείο ii) 2) (και όχι «στο σημείο ii) σημείο 2) [...]»)

5. Η αναφορά σε ένα παράρτημα γίνεται ως εξής:

Τα ποσοστά των επιστροφών που καθορίζονται στον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 223/2007 αντικαθίστανται από τα ποσοστά που αναφέρονται στο παράρτημα του παρόντος κανονισμού.

Οι ισχυρισμοί υγείας που παρατίθενται στο παράρτημα Ι του παρόντος κανονισμού μπορούν να διατυπώνονται [...]

Το παράρτημα Ι αντικαθίσταται από το κείμενο του παραρτήματος Ι του παρόντος κανονισμού.

Η αναφορά στις διατάξεις ενός παραρτήματος έχει την εξής μορφή:

σημείο (ή ενότητα) 2.1.3.7 iii) 2) τέταρτη περίπτωση του παραρτήματος του παρόντος κανονισμού

Τα κείμενα των διεθνών συμφωνιών δεν φέρουν την ένδειξη «Παράρτημα»:

Το κείμενο της συμφωνίας επισυνάπτεται στην παρούσα απόφαση. (Σημειωτέον ότι χρησιμοποιείται ο όρος «επισυνάπτεται» και όχι «προσαρτάται».)

3.2.4. Αναφορές σε τροποποιήσεις πράξεων

Οι υποσημειώσεις που παραπέμπουν στην Επίσημη Εφημερίδα δεν αναφέρονται πλέον στην τελευταία τροποποίηση μιας πράξης, αλλά περιορίζονται στην αρχική δημοσίευσή της. Οι πράξεις στις οποίες γίνεται παραπομπή στα κείμενα που δημοσιεύονται στην Επίσημη Εφημερίδα νοούνται στην εκάστοτε ισχύουσα μορφή τους. Οι αναφορές «όπως τροποποιήθηκε τελευταία με», «διορθώθηκε» και «καταργήθηκε από» δεν χρησιμοποιούνται πλέον.

Παραταύτα, μπορεί να γίνει παραπομπή σε συγκεκριμένο χωρίο όπως αυτό ίσχυε σε συγκεκριμένη χρονική στιγμή ή να δοθεί έμφαση σε μια τροποποιητική πράξη. Σε αυτή την περίπτωση, η τροποποιητική πράξη παρατίθεται ως «στατική παραπομπή» με τον συνοπτικό τίτλο και παραπομπή σε υποσημείωση όταν αναφέρεται για πρώτη φορά:

(6) Το κείμενο του παραρτήματος III Β του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 517/94 όπως τροποποιήθηκε από τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1398/2007 της Επιτροπής ⁽⁵⁾ διαγράφηκε [...]

⁽⁵⁾ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1398/2007 της Επιτροπής, της 28ης Νοεμβρίου 2007, για την τροποποίηση των παραρτημάτων II, III Β και VI του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 517/94 του Συμβουλίου περί της θέσπισης κοινών κανόνων για τις εισαγωγές κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων από ορισμένες τρίτες χώρες τα οποία δεν καλύπτονται από διμερείς συμφωνίες, πρωτόκολλα ή άλλους διακανονισμούς ή άλλους κοινοτικούς κανόνες εισαγωγής (ΕΕ L 311 της 29.11.2007, σ. 5, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2007/1398/oj>).

3.3. Τροποποιητικές διατάξεις

Υπάρχουν διατάξεις όσον αφορά τις τροποποιήσεις και την αρίθμηση εντός των τροποποιούμενων πράξεων.

3.3.1. Τροποποιήσεις εντός του κειμένου

1. Όταν αντικαθίσταται **ολόκληρο άρθρο** μιας πράξης, το νέο κείμενο αρχίζει με τον προσδιορισμό του άρθρου, τίθεται εντός εισαγωγικών και στοιχίζεται στο αριστερό περιθώριο:

Το άρθρο 3 της απόφασης 2001/689/ΕΚ αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«Άρθρο 3

Τα οικολογικά κριτήρια για την κατηγορία προϊόντων “πλυντήρια πιάτων”, καθώς και οι αντίστοιχες απαιτήσεις εκτίμησης και εξακρίβωσης, ισχύουν μέχρι τις 28 Αυγούστου 2009.».

Σημείωση: Στα ελληνικά, το κείμενο του καινούργιου άρθρου ακολουθείται από σημεία στίξης μετά το τέλος των εισαγωγικών, ανεξάρτητα από τη στίξη πριν από τα εισαγωγικά.

2. Όταν η τροποποίηση αφορά **υποδιαίρεση του άρθρου που φέρει αριθμητική ή άλλη ένδειξη (παράγραφος, σημείο, στοιχείο, περίπτωση κ.λπ.)**, το νέο κείμενο αρχίζει με εισαγωγικά και ακολουθεί η ένδειξη (αριθμός, γράμμα, μεγάλη παύλα) της παραγράφου, του σημείου, του στοιχείου, της περίπτωσης κ.λπ.:

Ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 409/2009 τροποποιείται ως εξής:

1) Στο άρθρο 3, **το στοιχείο ζ)** αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«**ζ)** ως “μορφή μεταποίησης” νοείται ο τρόπος με τον οποίο έχουν διατηρηθεί οι ιχθύες (εάν είναι νωποί, νωποί-παστοί ή κατεψυγμένοι).».

2) Στο άρθρο 4, **η παράγραφος 1** αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«**1.** Οι κοινοτικοί συντελεστές μετατροπής που προβλέπονται στα παραρτήματα II, III και IV εφαρμόζονται για τη μετατροπή του βάρους μεταποιηθέντων ιχθύων σε βάρος ζωντανών ιχθύων.».

Εάν αντικαθίσταται μόνο το πρώτο εδάφιο μιας παραγράφου, δεν αναφέρεται ο αριθμός της παραγράφου στο νέο κείμενο:

3) Στο άρθρο 28 παράγραφος 1, **το πρώτο εδάφιο** αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«Κάθε πρόταση ή πρωτοβουλία υποβαλλόμενη στη νομοθετική αρχή από την Επιτροπή, από τον ύπατο εκπρόσωπο της Ένωσης για θέματα εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφάλειας (“ύπατος εκπρόσωπος”) ή από κράτος μέλος, και δυνάμενη να έχει επιπτώσεις στον προϋπολογισμό, συμπεριλαμβανομένων των μεταβολών στον αριθμό των θέσεων απασχόλησης, πρέπει να συνοδεύεται από δημοσιονομικό δελτίο και από την αξιολόγηση που προβλέπεται στο άρθρο 27 παράγραφος 4.».

3. Όταν πρόκειται για υποδιαίρεση που δεν φέρει αριθμητική ή άλλη ένδειξη, ακολουθείται η εξής πρακτική:

1) Στο άρθρο 19, **το πρώτο εδάφιο** αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«Τα μέλη των επιστημονικών επιτροπών, οι επιστημονικοί σύμβουλοι του σώματος συμβούλων και οι εξωτερικοί εμπειρογνώμονες δικαιούνται αποζημίωση για τη συμμετοχή τους, αυτοπροσώπως ή εξ αποστάσεως με τη χρήση ηλεκτρονικών μέσων, στις συνεδριάσεις των επιτροπών, στα θεματικά εργαστήρια, στις ομάδες εργασίας και σε άλλες συνεδριάσεις και εκδηλώσεις που διοργανώνονται από την Επιτροπή, καθώς και για τις υπηρεσίες που προσφέρουν ως εισηγητές για ένα συγκεκριμένο ζήτημα, όπως προβλέπεται στο παράρτημα III.».

7) Στο άρθρο 15 παράγραφος 2, **το δεύτερο εδάφιο** αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«Οι παραγωγοί καταβάλλουν, πριν από την 1η Ιουνίου που έπεται της σχετικής περιόδου εμπορίας, ποσό ίσο με 500 ευρώ ανά τόνο για τις ποσότητες ζάχαρης που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο στοιχείο γ) για τις οποίες δεν μπορούν να παράσχουν στο κράτος μέλος επαρκή στοιχεία που να αποδεικνύουν ότι το ραφινάρισμα πραγματοποιήθηκε για βάσιμους και εξαιρετικούς τεχνικούς λόγους.».

4. Όταν αντικαθίσταται **περίοδος** μιας υποδιαίρεσης, ακόμα και αν είναι η πρώτη περίοδος παραγράφου, η χαρακτηριστική ένδειξη της υποδιαίρεσης δεν επαναλαμβάνεται:

γ) Στην παράγραφο 4, **η πρώτη περίοδος** αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«Σε περίπτωση που διαπιστωθεί επί κοινοτικού αλιευτικού σκάφους σοβαρή παράβαση, όπως ορίζεται στο τμήμα I παράγραφος 1 του παραρτήματος VI του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 302/2009, το κράτος μέλος σημαίας διασφαλίζει ότι, μετά την επιθεώρηση, το αλιευτικό σκάφος που φέρει τη σημαία του παύει κάθε αλιευτική δραστηριότητα.».

Όταν η τροποποίηση αφορά **μέρος μιας περιόδου** (έκφραση, λέξη κ.λπ.), η εν λόγω τροποποίηση γράφεται σε μία μόνο σειρά:

Στο άρθρο 7 της απόφασης 2005/692/EK, η ημερομηνία «31 Δεκεμβρίου 2010» αντικαθίσταται από την ημερομηνία «30 Ιουνίου 2012».

Σημείωση: Για λόγους σαφήνειας και για την αποφυγή προβλημάτων μετάφρασης, η αντικατάσταση ολόκληρων άρθρων, παραγράφων, σημείων, στοιχείων ή περιπτώσεων πρέπει να προτιμάται από την παρεμβολή ή την απάλειψη περιόδων ή τμημάτων περιόδων. Όταν, αντιθέτως, πρόκειται απλώς για την αλλαγή μιας ημερομηνίας ή μιας έκφρασης, τροποποιείται μόνον η σχετική ημερομηνία ή έκφραση.

5. Η εισαγωγική φράση ποικίλλει ανάλογα με το αν υπάρχουν μία ή περισσότερες τροποποιήσεις:

α) εάν υπάρχουν πολλές τροποποιήσεις, η εισαγωγική φράση έχει ως εξής:

Ο κανονισμός (ΕΕ) 2017/745 τροποποιείται ως εξής:

1) στο άρθρο 1 παράγραφος 2, το δεύτερο εδάφιο τροποποιείται ως εξής:

α) ... ·

β) ... ·

2) το άρθρο 17 τροποποιείται ως εξής:

α) η παράγραφος 5 τροποποιείται ως εξής:

i) ... ·

ii) ... ·

β) εάν υπάρχει μία μόνο τροποποίηση, η εισαγωγική φράση έχει ως εξής:

Το άρθρο 3 της απόφασης 2007/884/EK αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

(και όχι:

«Η απόφαση 2007/884/EK τροποποιείται ως εξής:

Το άρθρο 3 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:»)

6. Όταν τροποποιείται ένα παράρτημα, οι εισαγωγικές φράσεις που χρησιμοποιούνται είναι οι ακόλουθες:

Το παράρτημα [...] τροποποιείται ως εξής:

ή, εάν οι τροποποιήσεις παρατίθενται στο παράρτημα της τροποποιητικής πράξης:

Το παράρτημα III του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2074/2005 τροποποιείται σύμφωνα με το παράρτημα της παρούσας απόφασης.

Εάν αντικαθίσταται ολόκληρο το παράρτημα, η εισαγωγική φράση έχει ως εξής:

Το παράρτημα του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 7/2010 αντικαθίσταται από το κείμενο του παραρτήματος του παρόντος κανονισμού.

Το νέο κείμενο έχει ως εξής:

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

«ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

.....»

3.3.2. Προσθήκες και αρίθμηση

Όταν παρεμβάλλονται στο διατακτικό ισχύουσας πράξης άρθρα, παράγραφοι ή άλλες υποδιαίρεσεις οι οποίες προσδιορίζονται είτε με αριθμό είτε με γράμμα, τότε αποκτούν τον αριθμό ή το γράμμα της αμέσως προηγούμενης υποδιαίρεσης του ίδιου επιπέδου, με την προσθήκη του γράμματος «α», «β», «γ», «δ» κ.ο.κ. Τα άρθρα που παρεμβάλλονται μετά το άρθρο μόνο προσδιορίζονται ως «άρθρο 1α», «άρθρο 1β» κ.ο.κ. Ομοίως, ένα άρθρο που παρεμβάλλεται ανάμεσα στο άρθρο 1α και το άρθρο 1β προσδιορίζεται ως «άρθρο 1αα».

Ειδικοί κανόνες εφαρμόζονται στις ακόλουθες περιπτώσεις:

- στις εξαιρετικές περιπτώσεις που εισάγονται άρθρα, παράγραφοι ή άλλες αριθμημένες υποδιαίρεσεις πριν από την πρώτη υποδιαίρεση του ίδιου επιπέδου, τότε προσδιορίζονται με το σύμβολο «-»: «άρθρο -1», «άρθρο -1α», «παράγραφος -1», «παράγραφος -1α», «στοιχείο -α)», «στοιχείο -αα)» κ.ο.κ.,
- σε περιπτώσεις ακόμη πιο περίπλοκων παρεμβολών, λύση μπορεί να αποτελέσει και πάλι η χρήση του συμβόλου «-». Για παράδειγμα, να παρεμβληθεί το άρθρο 1-α ανάμεσα στο άρθρο 1 και στο άρθρο 1α.

Όταν παρεμβάλλονται άρθρα, παράγραφοι ή άλλες υποδιαίρεσεις οι οποίες προσδιορίζονται είτε με αριθμό είτε με γράμμα, δεν πρέπει να αναριθμούνται τα άρθρα, οι παράγραφοι ή οι άλλες υποδιαίρεσεις που ακολουθούν, καθώς μπορεί να υφίστανται παραπομπές σε αυτά σε άλλες πράξεις. Μόνο κατά την κωδικοποίηση ή την αναδιατύπωση γίνεται αναρίθμηση.

(Πηγή: [Κοινό βοήθημα](#), σημείο Γ. 8.3.2.)

3.4. Σειρά παράθεσης

Οι Συνθήκες, τα όργανα-συντάκτες, οι χώρες και τα νομίσματα παρατίθενται με συγκεκριμένη σειρά και σε καθορισμένη μορφή.

3.4.1. Σειρά μνείας των Συνθηκών

Από την 1η Δεκεμβρίου 2009 (ημερομηνία έναρξης ισχύος της Συνθήκης της Λισαβόνας), η σειρά με την οποία παρατίθενται οι Συνθήκες (ιδίως στα σημεία αναφοράς) είναι η ακόλουθη:

- Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση,
- Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης,
- Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενέργειας,

Σημείωση: Έως τις 30 Νοεμβρίου 2009, η σειρά αναφοράς των Συνθηκών ήταν η ακόλουθη:

- Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας,
- Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Άνθρακα και Χάλυβα (η Συνθήκη ΕΚΑΧ έπαψε να ισχύει στις 23 Ιουλίου 2002),
- Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενέργειας,
- Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση (η Συνθήκη αυτή μνημονεύεται σε ορισμένες πράξεις· συνήθως, όμως, μνημονεύεται τελευταία),

Η σειρά με την οποία μνημονεύονται οι Κοινότητες διαφοροποιείται στο πέρασμα του χρόνου:

- 1) Έως το τέλος του 1997, η σειρά με την οποία εμφανίζονταν οι Κοινότητες στους τίτλους των πράξεων διέφερε από χρόνο σε χρόνο ως εξής:
 - Ε(Ο)Κ, Ευρατόμ, ΕΚΑΧ: 1968, 1971, 1974, 1977, 1980, 1983, 1986, 1989, 1992, 1995,
 - Ευρατόμ, ΕΚΑΧ, Ε(Ο)Κ: 1969, 1972, 1975, 1978, 1981, 1984, 1987, 1990, 1993, 1996,
 - ΕΚΑΧ, Ε(Ο)Κ, Ευρατόμ: 1970, 1973, 1976, 1979, 1982, 1985, 1988, 1991, 1994, 1997.
- 2) Από το 1998 έως τις 23 Ιουλίου 2002, η σειρά αναφοράς ήταν αμετάβλητη και είχε ως εξής:
 - ΕΚ, ΕΚΑΧ, Ευρατόμ

- 3) Από τις 24 Ιουλίου 2002 (μετά τη λήξη ισχύος της Συνθήκης ΕΚΑΧ) έως τις 30 Νοεμβρίου 2009, οι Κοινότητες μνημονεύονταν ως εξής:
 - ΕΚ, Ευρατόμ
 - 4) Από την 1η Δεκεμβρίου 2009:
 - ΕΕ, Ευρατόμ
- Οι όροι «Ευρωπαϊκή Οικονομική Κοινότητα» και «Ευρωπαϊκή Κοινότητα» χρησιμοποιούνταν ως εξής:
- «Ευρωπαϊκή Οικονομική Κοινότητα» ή «ΕΟΚ» για τις πράξεις που είχαν εκδοθεί πριν από την 1η Νοεμβρίου 1993,
 - «Ευρωπαϊκή Κοινότητα» ή «ΕΚ» για τις πράξεις που είχαν εκδοθεί μετά την 1η Νοεμβρίου 1993.

Αναφορά στις Συνθήκες

Πρέπει να χρησιμοποιείται ο πλήρης τίτλος των Συνθηκών όταν αναφέρεται για πρώτη φορά.

Για επόμενες αναφορές:

- 1) όταν αναφέρεται μία μόνο Συνθήκη στο ίδιο κείμενο, χρησιμοποιείται η λέξη «Συνθήκη»,
- 2) όταν αναφέρονται περισσότερες Συνθήκες στο ίδιο κείμενο, χρησιμοποιείται η πλήρης ονομασία, στο μέτρο του δυνατού. Διαφορετικά τίθεται το αρκτικόλεξο της Συνθήκης:
 - «Συνθήκη ΕΕ» για τη Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση,
 - «ΣΛΕΕ» για τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης,
 - «Συνθήκη ΕΚ» για τη Συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας,
 - «Συνθήκη Ευρατόμ» για τη Συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενέργειας,
 - «Συνθήκη ΕΚΑΧ» για τη Συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Άνθρακα και Χάλυβα.

Σημείωση: Οι διατάξεις των Συνθηκών επαναριθμήθηκαν το 1999 (Συνθήκη του Άμστερνταμ) και το 2009 (Συνθήκη της Λισαβόνας). Το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης και το Ελεγκτικό Συνέδριο ακολουθούν ιδιαίτερους κανόνες κατά την αναφορά σε άρθρα, ανάλογα με το αν επιθυμούν να αναφερθούν σε εκδόσεις των Συνθηκών προγενέστερες ή μεταγενέστερες από τις εν λόγω διαδοχικές επαναριθμήσεις.

3.4.2. Σειρά των οργάνων-συντακτών

Η σειρά με την οποία τα όργανα-συντάκτες εμφανίζονται στους τίτλους και τις υποδιαίρέσεις της Επίσημης Εφημερίδας (στις σειρές L και C) είναι η ακόλουθη:

- αντιπρόσωποι των κυβερνήσεων των κρατών μελών (συνερχόμενοι ή μη στο πλαίσιο του Συμβουλίου),
- Συμβούλιο και αντιπρόσωποι των κυβερνήσεων των κρατών μελών,
- Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο,
- Ευρωπαϊκό Συμβούλιο,
- Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και Συμβούλιο,
- Συμβούλιο,
- Ευρωπαϊκή Επιτροπή,
- Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης,
- Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα,
- Ελεγκτικό Συνέδριο,
- Υπάτος Εκπρόσωπος της Ένωσης για θέματα εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφαλείας,
- Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή,
- Ευρωπαϊκή Επιτροπή των Περιφερειών,
- Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων,
- Ευρωπαίος Διαμεσολαβητής,
- Ευρωπαίος Επόπτης Προστασίας Δεδομένων,

- οργανισμοί,
- φορείς που δημιουργούνται με διεθνείς συμφωνίες.

Για πράξεις και πληροφορίες σχετικές με τον Ευρωπαϊκό Οικονομικό Χώρο (τίτλοι L III και C IV), η σειρά των οργάνων-συντακτών είναι η ακόλουθη:

- Μεικτή Επιτροπή του ΕΟΧ,
- Εποπτεύουσα Αρχή της ΕΖΕΣ,
- μόνιμη επιτροπή των κρατών της ΕΖΕΣ,
- συμβουλευτική επιτροπή του ΕΟΧ,
- Δικαστήριο της ΕΖΕΣ.

Για την εθιμοτυπική σειρά και τις διάφορες ονομασίες των θεσμικών και λοιπών οργάνων και των οργανισμών, βλ. [σημείο 9.5](#).

3.4.3. Σειρά μνείας των χωρών

Για τις ονομασίες, τις συντομογραφίες και τη σειρά αναφοράς των χωρών, βλ. [σημείο 7.1](#) και [παράρτημα A5](#) και [A6](#).

Σημείωση: Στις αναφορές σε διεθνείς συμφωνίες με κράτη των οποίων η ονομασία έχει τροποποιηθεί, πρέπει να χρησιμοποιείται οπωσδήποτε η ονομασία που ισχύει τη στιγμή της υπογραφής των εν λόγω πράξεων και να μην αντικαθίσταται με την καινούργια ονομασία.

3.4.4. Σειρά μνείας των γλωσσών και πολύγλωσσα κείμενα

Για τα ονόματα, τις συντομογραφίες και τη σειρά αναφοράς των γλωσσών, βλ. [σημείο 7.2](#).

3.4.5. Νομίσματα

Για τα ονόματα, τις συντομογραφίες και τη σειρά αναφοράς των νομισμάτων, βλ. [σημείο 7.3](#) και [παράρτημα A7](#).

Για τους κανόνες γραφής νομισματικών μονάδων, βλ. [σημείο 7.3.3](#).

3.5. Απαριθμήσεις

Η απαρίθμηση στοιχείων και πράξεων εντός ενός κειμένου ακολουθεί συγκεκριμένους κανόνες.

3.5.1. Παρουσίαση των απαριθμήσεων

1. Αν πριν από τα τμήματα μιας απαρίθμησης υπάρχει εισαγωγική φράση, τότε κάθε τέτοια φράση τελειώνει με διπλή τελεία, ακόμη και αν έπεται άλλη εισαγωγική φράση:

Ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1623/2000 τροποποιείται ως εξής:

1) Το άρθρο 92 τροποποιείται ως εξής:

α) η παράγραφος 2 τροποποιείται ως εξής:

i) το στοιχείο γ) αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«γ) τον τόπο εγκατάστασης και ... δυναμικότητα μεταποίησης.»

2. Τα στοιχεία στην απαρίθμηση είναι πεζά γράμματα που ακολουθούνται από μονή παρένθεση για το πρώτο επίπεδο, μικροί λατινικοί αριθμοί που ακολουθούνται από μονή παρένθεση για το δεύτερο επίπεδο και σημεία με αραβικούς αριθμούς για το τρίτο επίπεδο. Περιπτώσεις που εισάγονται με παύλα χρησιμοποιούνται για το τέταρτο επίπεδο.

Η παρούσα οδηγία εφαρμόζεται:

- α) ...:
- i) ...:
- 1) ...:
- ...

Κατ' εξαίρεση, στο άρθρο με τους ορισμούς και στις τροποποιητικές διατάξεις (βλ. [σημείο 3.3](#)), η απαρίθμηση ξεκινά με σημεία με αραβικούς αριθμούς που ακολουθούνται από μονή παρένθεση για το πρώτο επίπεδο, με στοιχεία με πεζά γράμματα που ακολουθούνται από μονή παρένθεση για το δεύτερο επίπεδο και με μικρούς λατινικούς αριθμούς που ακολουθούνται από μονή παρένθεση για το τρίτο επίπεδο.

3. Αν τα τμήματα της απαρίθμησης εισάγονται με αριθμό ή γράμμα, τότε χωρίζονται με άνω τελεία. Εκείνα που εισάγονται με παύλες χωρίζονται μεταξύ τους με κόμμα.

Η παρούσα οδηγία εφαρμόζεται σε:

- α) ...·
- β) ...:
- i) ...·
- ii) ...·
- iii) ...:
- 1) ...·
- 2) ...:
- ...,
- ...,
- ...·
- 3) ...

4. Στους πίνακες ή σε καταλόγους, δεν είναι υποχρεωτική η χρήση στίξης στα τμήματα απαρίθμησης.

3.5.2. Απαριθμήσεις πράξεων

Στην απαρίθμηση πράξεων του ίδιου τύπου, εάν το όργανο-συντάκτης είναι το ίδιο για όλες τις πράξεις, δεν επαναλαμβάνεται:

στους κανονισμούς (ΕΚ) αριθ. 715/2007 ⁽⁷⁾ και (ΕΚ) αριθ. 595/2009 ⁽⁸⁾ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου

Το/τα αρκτικόλεξο/-α του/των τομέα/-ων επαναλαμβάνεται/-ονται σε κάθε αριθμό, επειδή αποτελεί/-ούν αναπόσπαστο τμήμα του αριθμού της πράξης:

τους κανονισμούς (ΕΚ) αριθ. 45/2001 και (ΕΚ) αριθ. 223/2009

Προτιμάται η παράθεση των πράξεων με χρονολογική σειρά.

3.6. Ορισμοί

Έκφραση ή λέξη της οποίας δίνεται ο ορισμός τίθεται εντός εισαγωγικών (ανωφερών στην περίπτωση εισαγωγικών εντός άλλων εισαγωγικών):

Η Επιτροπή τονίζει ότι, σύμφωνα με τον κανονισμό για τη ναυπηγική βιομηχανία, με τον όρο «ναυπήγηση» νοείται η κατασκευή, στην Κοινότητα, αυτοπρωθούμενων ποντοπόρων εμπορικών πλοίων.

Ο ίδιος κανόνας εφαρμόζεται και στην περίπτωση ορισμών σε υποδιαίρεσεις του κειμένου:

Για τους σκοπούς του παρόντος κανονισμού, ισχύουν οι ακόλουθοι ορισμοί:

- 1) «περιβαλλοντικά βιώσιμη επένδυση»: επένδυση σε μία ή περισσότερες οικονομικές δραστηριότητες οι οποίες χαρακτηρίζονται περιβαλλοντικά βιώσιμες, δυνάμει του παρόντος κανονισμού·
- 2) «συμμετέχων στις χρηματοπιστωτικές αγορές»: συμμετέχων [...]

Τα σημεία αριθμούνται με αραβικούς αριθμούς που ακολουθούνται από μονή παρένθεση. Όπου χρειάζονται περισσότερες υποδιαίρεσεις, χρησιμοποιούνται πεζά γράμματα που ακολουθούνται από μονή παρένθεση στη δεύτερη υποδιαίρεση και μικροί λατινικοί αριθμοί που ακολουθούνται από μονή παρένθεση στην τρίτη υποδιαίρεση.

3.7. Διεθνείς συμφωνίες

Οι διεθνείς συμφωνίες μπορεί να συνδέονται με πράξη του παράγωγου δικαίου, με την οποία κατά κανόνα εγκρίνονται. Επισυνάπτονται (και δεν «προσαρτώνται») στην πράξη αυτή (απόφαση ή κανονισμός).

Εφόσον οι πράξεις αυτές έχουν υπογραφεί και από τρίτες χώρες, δεν επιτρέπονται αλλαγές στα κείμενα των πράξεων αυτών.

Στις διεθνείς συμφωνίες, η ημερομηνία γράφεται ολογράφως (βλ. [σημείο 2.5](#)).

Ανακεφαλαιωτικοί πίνακες

Περιεχόμενο των σειρών

L ⁽¹⁾	C ⁽²⁾	S
Νομοθετικές πράξεις (L I) Μη νομοθετικές πράξεις (L II) Λοιπές πράξεις (L III)	Ψηφίσματα, συστάσεις και γνωμοδοτήσεις (C I) Ανακοινώσεις (C II) Προπαρασκευαστικές πράξεις (C III) Πληροφορίες (C IV) Γνωστοποιήσεις (C V)	Δημόσιες συμβάσεις (προσκλήσεις υποβολής προσφορών): έργα, προμήθειες, υπηρεσίες (ανοικτές, κλειστές, ταχείες διαδικασίες) Προκηρύξεις των θεσμικών και λοιπών οργάνων και των οργανισμών και προγράμματα της Ευρωπαϊκής Ένωσης (π.χ. Ευρωπαϊκό Ταμείο Ανάπτυξης, Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων κ.λπ.)

⁽¹⁾ Η σειρά αυτή συμπληρώνεται από τη σειρά L ... I (η οποία έπαψε να εκδίδεται την 1η Οκτωβρίου 2023) (βλ. επίσης [σημείο 1.1](#)).

⁽²⁾ Η σειρά αυτή συμπληρώνεται από τις σειρές C ... A (η οποία έπαψε να εκδίδεται την 1η Οκτωβρίου 2023), C ... E (η οποία έπαψε να εκδίδεται την 1η Απριλίου 2014) και C ... I (η οποία έπαψε να εκδίδεται την 1η Οκτωβρίου 2023) (βλ. επίσης [σημείο 1.1](#)).

Χαρακτηριστικά στοιχεία των κανονισμών, των οδηγιών και των αποφάσεων (L I και L II)

Θεσμικό όργανο	Τύπος της πράξης	Φύση της διαδικασίας	Στοιχεία αναγνώρισης — νομοθετική / μη νομοθετική πράξη	Τίτλοι	Υπογραφή
Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο + Συμβούλιο	Κανονισμός	Νομοθετική (συνήθης νομοθετική διαδικασία)	Πρώτο σημείο αναφοράς: Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη [...], και ιδίως το άρθρο [...] + σημείο αναφοράς: Αποφασίζοντας σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία	L I	Πρόεδρος του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου + Πρόεδρος του Συμβουλίου
	Οδηγία	Νομοθετική (συνήθης νομοθετική διαδικασία)	Πρώτο σημείο αναφοράς: Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη [...], και ιδίως το άρθρο [...] + σημείο αναφοράς: Αποφασίζοντας σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία	L I	Πρόεδρος του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου + Πρόεδρος του Συμβουλίου
	Απόφαση	Νομοθετική (συνήθης νομοθετική διαδικασία)	Πρώτο σημείο αναφοράς: Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη [...], και ιδίως το άρθρο [...] + σημείο αναφοράς: Αποφασίζοντας σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία	L I	Πρόεδρος του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου + Πρόεδρος του Συμβουλίου
	Απόφαση [π.χ. κινητοποίηση (ενεργοποίηση) του Ευρωπαϊκού Ταμείου Προσαρμογής στην Παγκοσμιοποίηση]	Μη νομοθετική	Πρώτο σημείο αναφοράς: Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη [...] δεν υπάρχει σημείο αναφοράς σχετικά με τη νομοθετική διαδικασία	L II	Πρόεδρος του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου + Πρόεδρος του Συμβουλίου
Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο	Κανονισμός	Νομοθετική (ειδική νομοθετική διαδικασία)	Πρώτο σημείο αναφοράς: Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη [...], και ιδίως το άρθρο [...] + σημείο αναφοράς: Αποφασίζοντας σύμφωνα με ειδική νομοθετική διαδικασία	L I	Πρόεδρος του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου
	Απόφαση	Μη νομοθετική	Πρώτο σημείο αναφοράς: Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη [...], και ιδίως το άρθρο [...] δεν υπάρχει σημείο αναφοράς σχετικά με τη νομοθετική διαδικασία	L II	Πρόεδρος του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου

(συνέχεια)

Θεσμικό όργανο	Τύπος της πράξης	Φύση της διαδικασίας	Στοιχεία αναγνώρισης — νομοθετική / μη νομοθετική πράξη	Τίτλοι	Υπογραφή
Ευρωπαϊκό Συμβούλιο	Απόφαση	Μη νομοθετική	Πρώτο σημείο αναφοράς: Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη [...], και ιδίως το άρθρο [...] δεν υπάρχει σημείο αναφοράς σχετικά με τη νομοθετική διαδικασία	L II	Πρόεδρος του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου
Συμβούλιο	Κανονισμός	Νομοθετική (ειδική νομοθετική διαδικασία)	Πρώτο σημείο αναφοράς: Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη [...], και ιδίως το άρθρο [...] + σημείο αναφοράς: Αποφασίζοντας σύμφωνα με ειδική νομοθετική διαδικασία	L I	Πρόεδρος του Συμβουλίου
	Κανονισμός (που βασίζεται απευθείας στις Συνθήκες)	Μη νομοθετική	Πρώτο σημείο αναφοράς: Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη [...], και ιδίως το άρθρο [...] δεν υπάρχει σημείο αναφοράς σχετικά με τη νομοθετική διαδικασία	L II	Πρόεδρος του Συμβουλίου
	Εκτελεστικός κανονισμός	Μη νομοθετική	Πρώτο σημείο αναφοράς: Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη [...], + δεύτερο σημείο αναφοράς: Έχοντας υπόψη [...], και ιδίως το άρθρο [...] δεν υπάρχει σημείο αναφοράς σχετικά με τη νομοθετική διαδικασία	L II	Πρόεδρος του Συμβουλίου
	Οδηγία	Νομοθετική (ειδική νομοθετική διαδικασία)	Πρώτο σημείο αναφοράς: Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη [...], και ιδίως το άρθρο [...] + σημείο αναφοράς: Αποφασίζοντας σύμφωνα με ειδική νομοθετική διαδικασία	L I	Πρόεδρος του Συμβουλίου
	Οδηγία (που βασίζεται απευθείας στις Συνθήκες)	Μη νομοθετική	Πρώτο σημείο αναφοράς: Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη [...], και ιδίως το άρθρο [...] δεν υπάρχει σημείο αναφοράς σχετικά με τη νομοθετική διαδικασία	L II	Πρόεδρος του Συμβουλίου
	Εκτελεστική οδηγία	Μη νομοθετική	Πρώτο σημείο αναφοράς: Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη [...], + δεύτερο σημείο αναφοράς: Έχοντας υπόψη [...], και ιδίως το άρθρο [...] δεν υπάρχει σημείο αναφοράς σχετικά με τη νομοθετική διαδικασία	L II	Πρόεδρος του Συμβουλίου
	Απόφαση	Νομοθετική (ειδική νομοθετική διαδικασία)	Πρώτο σημείο αναφοράς: Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη [...], και ιδίως το άρθρο [...] + σημείο αναφοράς: Αποφασίζοντας σύμφωνα με ειδική νομοθετική διαδικασία	L I	Πρόεδρος του Συμβουλίου
	Απόφαση (που βασίζεται απευθείας στις Συνθήκες· περιλαμβάνονται οι αποφάσεις ΚΕΠΠΑ)	Μη νομοθετική	Πρώτο σημείο αναφοράς: Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη [...], και ιδίως το άρθρο [...] ή, στην περίπτωση των αποφάσεων ΚΕΠΠΑ, πρώτο σημείο αναφοράς: Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση, και ιδίως το άρθρο [...] δεν υπάρχει σημείο αναφοράς σχετικά με τη νομοθετική διαδικασία	L II	Πρόεδρος του Συμβουλίου
	Εκτελεστική απόφαση	Μη νομοθετική	Πρώτο σημείο αναφοράς: Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη [...], + δεύτερο σημείο αναφοράς: Έχοντας υπόψη [...], και ιδίως το άρθρο [...] δεν υπάρχει σημείο αναφοράς σχετικά με τη νομοθετική διαδικασία	L II	Πρόεδρος του Συμβουλίου
Επιτροπή	Κανονισμός (που βασίζεται απευθείας στις Συνθήκες)	Μη νομοθετική	Πρώτο σημείο αναφοράς: Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη [...], και ιδίως το άρθρο [...] δεν υπάρχει σημείο αναφοράς σχετικά με τη νομοθετική διαδικασία	L II	Πρόεδρος της Επιτροπής

(συνέχεια)

Θεσμικό όργανο	Τύπος της πράξης	Φύση της διαδικασίας	Στοιχεία αναγνώρισης — νομοθετική / μη νομοθετική πράξη	Τίτλοι	Υπογραφή
	Κατ' εξουσιοδότηση κανονισμός	Μη νομοθετική	Πρώτο σημείο αναφοράς: Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη [...], + δεύτερο σημείο αναφοράς: Έχοντας υπόψη [...], και ιδίως το άρθρο [...] δεν υπάρχει σημείο αναφοράς σχετικά με τη νομοθετική διαδικασία	L II	Πρόεδρος της Επιτροπής
	Εκτελεστικός κανονισμός	Μη νομοθετική	Πρώτο σημείο αναφοράς: Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη [...], + δεύτερο σημείο αναφοράς: Έχοντας υπόψη [...], και ιδίως το άρθρο [...] δεν υπάρχει σημείο αναφοράς σχετικά με τη νομοθετική διαδικασία	L II	Πρόεδρος της Επιτροπής
	Οδηγία (που βασίζεται απευθείας στις Συνθήκες)	Μη νομοθετική	Πρώτο σημείο αναφοράς: Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη [...], και ιδίως το άρθρο [...] δεν υπάρχει σημείο αναφοράς σχετικά με τη νομοθετική διαδικασία	L II	Πρόεδρος της Επιτροπής
	Κατ' εξουσιοδότηση οδηγία	Μη νομοθετική	Πρώτο σημείο αναφοράς: Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη [...], + δεύτερο σημείο αναφοράς: Έχοντας υπόψη [...], και ιδίως το άρθρο [...] δεν υπάρχει σημείο αναφοράς σχετικά με τη νομοθετική διαδικασία	L II	Πρόεδρος της Επιτροπής
	Εκτελεστική οδηγία	Μη νομοθετική	Πρώτο σημείο αναφοράς: Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη [...], + δεύτερο σημείο αναφοράς: Έχοντας υπόψη [...], και ιδίως το άρθρο [...] δεν υπάρχει σημείο αναφοράς σχετικά με τη νομοθετική διαδικασία	L II	Πρόεδρος της Επιτροπής
	Απόφαση (που βασίζεται απευθείας στις Συνθήκες)	Μη νομοθετική	Πρώτο σημείο αναφοράς: Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη [...], και ιδίως το άρθρο [...] δεν υπάρχει σημείο αναφοράς σχετικά με τη νομοθετική διαδικασία	L II	Πρόεδρος της Επιτροπής Μέλος της Επιτροπής (εάν υπάρχουν αποδέκτες)
	Κατ' εξουσιοδότηση απόφαση	Μη νομοθετική	Πρώτο σημείο αναφοράς: Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη [...], + δεύτερο σημείο αναφοράς: Έχοντας υπόψη [...], και ιδίως το άρθρο [...] δεν υπάρχει σημείο αναφοράς σχετικά με τη νομοθετική διαδικασία	L II	Πρόεδρος της Επιτροπής Μέλος της Επιτροπής (εάν υπάρχουν αποδέκτες)
	Εκτελεστική απόφαση	Μη νομοθετική	Πρώτο σημείο αναφοράς: Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη [...], + δεύτερο σημείο αναφοράς: Έχοντας υπόψη [...], και ιδίως το άρθρο [...] δεν υπάρχει σημείο αναφοράς σχετικά με τη νομοθετική διαδικασία	L II	Πρόεδρος της Επιτροπής Μέλος της Επιτροπής (εάν υπάρχουν αποδέκτες)

(συνέχεια)

Θεσμικό όργανο	Τύπος της πράξης	Φύση της διαδικασίας	Στοιχεία αναγνώρισης — νομοθετική / μη νομοθετική πράξη	Τίτλοι	Υπογραφή
Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα	Κανονισμός	Μη νομοθετική	Πρώτο σημείο αναφοράς: <i>Έχοντας υπόψη [...], και ιδίως [...]</i> δεν υπάρχει σημείο αναφοράς σχετικά με τη νομοθετική διαδικασία	L II	Πρόεδρος της ΕΚΤ
	Απόφαση	Μη νομοθετική	Πρώτο σημείο αναφοράς: <i>Έχοντας υπόψη [...], και ιδίως [...]</i> δεν υπάρχει σημείο αναφοράς σχετικά με τη νομοθετική διαδικασία	L II	Πρόεδρος της ΕΚΤ
	Κατευθυντήρια γραμμή	Μη νομοθετική	Πρώτο σημείο αναφοράς: <i>Έχοντας υπόψη [...], και ιδίως [...]</i> δεν υπάρχει σημείο αναφοράς σχετικά με τη νομοθετική διαδικασία	L II	Πρόεδρος της ΕΚΤ

Αρίθμηση των Επίσημων Εφημερίδων

Ημερομηνία	Αριθμός
από το 1952 έως τις 30.6.1967 (συνεχής αρίθμηση των σελίδων για όλο το έτος, με αναφορά του έτους)	ΕΕ 106 της 30.12.1962, σ. 2553/62
από 1.7.1967 έως 31.12.1967 (οι σελίδες κάθε τεύχους αρχίζουν από τον αριθμό 1)	ΕΕ 174 της 31.7.1967, σ. 1
από το 1968 (δημιουργία της ΕΕ L και της ΕΕ C)	ΕΕ L 76 της 28.3.1968, σ. 1 ΕΕ C 108 της 19.10.1968, σ. 1
από το 1978 (δημιουργία της ΕΕ S)	ΕΕ S 99 της 5.5.1978, σ. 1
από το 1991 έως τις 30.9.2023 (ΕΕ C ... A)	ΕΕ C 194 A της 31.7.2008, σ. 1
από τις 31.8.1999 μέχρι τις 31.3.2014 (ΕΕ C ... E)	ΕΕ C 189 E της 26.7.2008, σ. 1
από την 1.1.2016 έως τις 30.9.2023 (L ... I και C ... I)	ΕΕ L 11 I της 16.1.2016, σ. 1 ΕΕ C 15 I της 16.1.2016, σ. 1
από 1.10.2023 (έναρξη της έκδοσης της Επίσημης Εφημερίδας ανά πράξη)	ΕΕ L, 2023/2387, 2.10.2023, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2023/2387/oj ΕΕ C, C/2023/90, 2.10.2023, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2023/90/oj

Αρίθμηση των πράξεων (σειρά L)

Κανονισμοί

Ημερομηνία	Αριθμός
από το 1952 έως τις 31.12.1962	κανονισμός αριθ. 17
από 1.1.1963 έως 31.12.1967	κανονισμός αριθ. 1009/67/EOK
από 1.1.1968 έως 31.10.1993	κανονισμός (ΕΟΚ) αριθ. 1470/68
από 1.11.1993 έως 31.12.1998	κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 3031/93
από 1.1.1999 έως 30.11.2009	κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 302/1999 κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1288/2009
από 1.12.2009 έως 31.12.2014	κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1178/2009
από 1.1.2015 και εξής	κανονισμός (ΕΕ) 2015/475

Οδηγίες, αποφάσεις

Πράξεις	Ημερομηνία	Αριθμός
Οδηγία (L I και L II)	έως 31.12.2014	οδηγία 2010/13/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου οδηγία 2010/12/ΕΕ του Συμβουλίου οδηγία 2010/29/ΕΕ της Επιτροπής
	από 1.1.2015 και εξής	οδηγία (ΕΕ) 2015/254 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου οδηγία (ΕΕ) 2015/121 του Συμβουλίου οδηγία (ΕΕ) 2015/565 της Επιτροπής
Απόφαση (L I)	έως 31.12.2014	απόφαση αριθ. 284/2010/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου
	από 1.1.2015 και εξής	απόφαση (ΕΕ) 2015/601 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου
Απόφαση (L II)	έως 31.12.2014	απόφαση 2010/261/ΕΕ της Επιτροπής απόφαση 2010/204/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου απόφαση 2010/231/ΚΕΠΠΑ του Συμβουλίου
	από 1.1.2015 και εξής	απόφαση (ΕΕ) 2015/119 της Επιτροπής απόφαση (ΕΕ) 2015/468 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου απόφαση (ΚΕΠΠΑ) 2015/76 του Συμβουλίου

Συστάσεις, κατευθυντήριες γραμμές (L II)

Πράξεις	Ημερομηνία	Αριθμός
Σύσταση	έως 31.12.2014	2009/1019/ΕΕ
	από 1.1.2015 και εξής	(ΕΕ) 2015/682
Κατευθυντήρια γραμμή	έως 31.12.2014	2009/1021/ΕΕ (ΕΚΤ/2009/28)
	από 1.1.2015 και εξής	(ΕΕ) 2015/732 (ΕΚΤ/2015/20)

Σημείωση: Οι συστάσεις δημοσιεύονται:

- στη σειρά L (μη νομοθετικές πράξεις - L II): συστάσεις του Συμβουλίου (άρθρα 121, 126 και 140 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης), της Επιτροπής (άρθρο 292), της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας (άρθρο 292),
- στη σειρά C (ψηφίσματα, συστάσεις και γνωμοδοτήσεις - C I): συστάσεις του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου προς το Συμβούλιο, καθώς και συστάσεις του Συμβουλίου, της Επιτροπής, της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας,
- στη σειρά C (προπαρασκευαστικές πράξεις - C III): συστάσεις της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας (άρθρα 129 και 219).

Αποφάσεις ΕΟΧ, αποφάσεις και συστάσεις ΕΖΕΣ

Πράξεις	Ημερομηνία	Αριθμός
Απόφαση της Μεικτής Επιτροπής του ΕΟΧ	έως 31.12.2014 (έπαιρναν αριθμό μόνο από το όργανο-συντάκτη)	αριθ. 119/2009
	από 1.1.2015 και εξής (διπλή αρίθμηση)	αριθ. 159/2014 [2015/94]
Απόφαση της Εποπτεύουσας Αρχής της ΕΖΕΣ	έως 31.12.2014 (έπαιρναν αριθμό μόνο από το όργανο-συντάκτη)	αριθ. 133/09/COL
	από 1.1.2015 και εξής (διπλή αρίθμηση)	αριθ. 30/15/COL [2015/1813] αριθ. 226/17/COL [2018/564]
Σύσταση της Εποπτεύουσας Αρχής της ΕΖΕΣ	έως 31.12.2014 (έπαιρναν αριθμό μόνο από το όργανο-συντάκτη)	αριθ. 119/07/COL
	από 1.1.2015 και εξής (διπλή αρίθμηση)	αριθ. Α/ΕΕ/COL [ΕΕΕΕ/Α]

Δομή των πράξεων

Αρθρο 1

Ο κανονισμός [...] τροποποιείται ως εξής:

1) Το άρθρο 1 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«Άρθρο 1

1.

2.

Αρθρο 1α

```
.....  
.....  
..... *
```

.....

.....

.....

.....

.....

.....

».

2) Στο άρθρο 4 προστίθεται η ακόλουθη παράγραφος:

«5. :

(α)

.....

.....

.....

.....

β):

i) :

1):

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

$\gamma)$ _____

οιδήματι πρώτο	οιδήματι δεύτερο

παράγραφος 1

άρθρο 1

παράγρα-
φος 2

πρώτο εδάφιο	δεύτερο εδάφιο	τρίτο εδάφιο

άρθρο 1α

σημείο 1)

άρθρο 1

ΣΗΜΕΙΑ

ΑΡΘΡΟ

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΙ

ΕΛΛΑΦΙΑ

ΑΡΘΡΟ

ΕΛΛΑΦΙΑ

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΣ

ΣΤΟΙΧΕΙΑ

ΠΕΡΙΠΤΩΣΕΙΣ

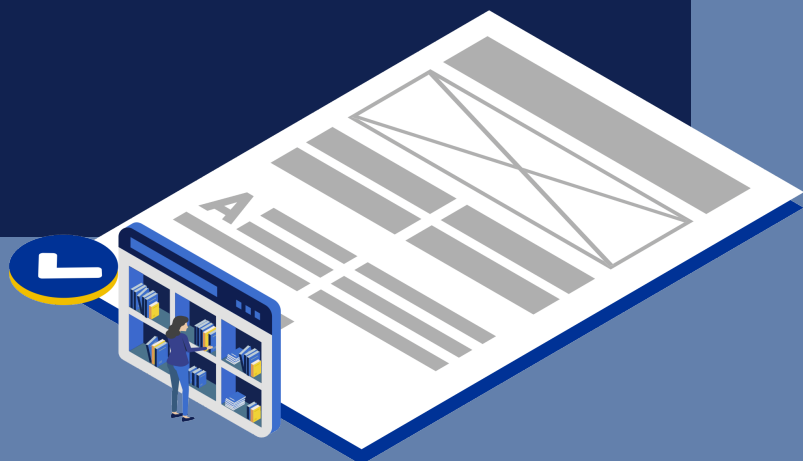
ονομασία

αναφορά

Μέρος Δεύτερο

Γενικές εκδόσεις

Οι γενικές εκδόσεις περιλαμβάνουν αναγνωριστικούς κωδικούς και συντακτικά στοιχεία όπως ανακοινώσεις περί πνευματικής ιδιοκτησίας, και ακολουθούν συγκεκριμένους κανόνες όσον αφορά την επισήμανση, τις παραπομπές, τα παραθέματα κ.λπ.

4.

Προετοιμασία εγγράφων και αναγνωριστικοί κωδικοί

Στην προετοιμασία των εγγράφων συμμετέχουν διάφοροι συντελεστές στη διάρκεια της διαδικασίας έκδοσης, και ανάλογα με τον τύπο της έκδοσης χορηγούνται οι κατάλληλοι αναγνωριστικοί κωδικοί.

4.1. Συντάκτες, εντολές, Υπηρεσία Εκδόσεων και τυπογραφεία

Στη διαδικασία παραγωγής ενός κειμένου συμμετέχουν οι υπηρεσίες-συντάκτες, οι υπεύθυνοι παραγωγής και οι διορθωτές.

4.1.1. Οι υπηρεσίες-συντάκτες και η Υπηρεσία Εκδόσεων

Τα θεσμικά και λοιπά όργανα και οι οργανισμοί της Ευρωπαϊκής Ένωσης μπορούν να απευθυνθούν στην Υπηρεσία Εκδόσεων για όλες τις εκδοτικές τους ανάγκες. Η Υπηρεσία Εκδόσεων θέτει στη διάθεση των υπηρεσιών-συνακτών τις ακόλουθες, μεταξύ άλλων, υπηρεσίες:

- προετοιμασία των έντυπων και των πολυμεσικών εκδόσεων (CD-ROM, DVD, ιστότοποι, ηλεκτρονικά βιβλία) και συμβάσεις με εξωτερικούς παρόχους,
- γραφιστικό σχεδιασμό,
- διόρθωση,
- POD [εκδόσεις που εκτυπώνονται κατόπιν παραγγελίας (printing on demand)],
- χορήγηση των αναγνωριστικών κωδικών (ISBN, ISSN, DOI, αριθμοί καταλόγου — βλ. [σημείο 4.4](#)).

Σημείωση: Για τις εκδόσεις που ετοιμάζονται απευθείας από την Υπηρεσία Εκδόσεων, οι αναγνωριστικοί κωδικοί χορηγούνται αυτόματα.

Συνοπτική περιγραφή της διαδικασίας

Οι υπηρεσίες-συντάκτες πρέπει καταρχάς να υποβάλουν αίτηση παροχής υπηρεσιών στην υπηρεσία-εντολέα του θεσμικού ή άλλου οργάνου ή οργανισμού στο(ν) οποίο ανήκουν. Στη συνέχεια, καταρτίζεται και διαβιβάζεται στην Υπηρεσία Εκδόσεων αίτηση έκδοσης. Με βάση την εκτίμηση ή τον προϋπολογισμό της δαπάνης που καταρτίζεται, η Υπηρεσία Εκδόσεων ετοιμάζει τα δελτία παραγγελίας και τα διαβιβάζει στην υπηρεσία-εντολέα για υπογραφή.

Μετά την παραλαβή του οριστικού χειρογράφου και του υπογεγραμμένου δελτίου παραγγελίας, η Υπηρεσία Εκδόσεων προβαίνει στην τυπογραφική προετοιμασία και στην προκαταρκτική ανάγνωση του εγγράφου. Στο τελικό στάδιο της διαδικασίας παραγωγής δίνεται η εντολή «τυπωθήτω» έπειτα από έλεγχο του αριθμού των αντιτύπων, των αναγνωριστικών κωδικών (ISBN, ISSN, DOI, αριθμός καταλόγου) και των τρόπων παράδοσης των αντιτύπων.

Μετά την παράδοση σε κυκλοφορία, η Υπηρεσία Εκδόσεων προβαίνει στην εκτίμηση της ποιότητας της έκδοσης και ελέγχει τη συμφωνία των προϊόντων με τα στοιχεία του τιμολογίου.

Όσον αφορά τις περιοδικές εκδόσεις, καλό είναι να αποφεύγεται κάθε αλλαγή τίτλου ή παρουσίασης στη διάρκεια του έτους, διότι οι αλλαγές αυτού του είδους επιφέρουν περιπλοκές και καθυστερήσεις στη σειρά και την καταλογογράφηση, δυσχεραίνουν την πώληση και προκαλούν σύγχυση στους αναγνώστες.

Για τις υπηρεσίες-συντάκτες

Παραγωγή έκδοσης / δημιουργία αφίσας / προσέλευση συγκεκριμένου κοινού-στόχου; Όλες οι απαντήσεις στις τεχνικές και διοικητικές φύσεως απορίες σας βρίσκονται στη διεύθυνση:

<https://op.europa.eu/en/web/publicare/providing-publishing-and-preservation-services>

(Εσωτερικός σύνδεσμος για τους υπαλλήλους των θεσμικών και λοιπών οργάνων και των οργανισμών της Ευρωπαϊκής Ένωσης)

4.1.2. Διαχείριση των εκδοτικών έργων στην Υπηρεσία Εκδόσεων

Παρέμβαση των υπευθύνων παραγωγής

Οι υπεύθυνοι/-ες παραγωγής προβαίνουν στην τυπογραφική προετοιμασία του χειρογράφου.

Οι τυπογραφικές ενδείξεις, η επιλογή των χαρακτήρων, ο καθορισμός του σχήματος και ο προγραμματισμός των προθεσμιών πρέπει να ανταποκρίνονται στα στοιχεία που αναφέρονται στις συμβάσεις-πλαίσια, στις προσκλήσεις υποβολής προσφορών και στα δελτία παραγγελίας.

Οι υπεύθυνοι/-ες παραγωγής ελέγχουν τους διεθνείς αναγνωριστικούς κωδικούς [ISBN, ISSN, DOI (βλ. [σημείο 4.4](#))], καθώς και τον εσωτερικό αριθμό καταλόγου της Υπηρεσίας Εκδόσεων.

Το εξώφυλλο αποτελεί αντικείμενο ιδιαίτερα προσεκτικής μελέτης· αν το πάχος του τεύχους το επιτρέπει, ο τίτλος τυπώνεται και στη ράχη.

Η εντολή «τυπωθήτω» δίνεται αφού προηγουμένως γίνει έλεγχος, κυρίως, των πρωτοσέλιδων (τίτλος, copyright, πίνακας περιεχομένων κ.λπ.). Το «τυπωθήτω» πρέπει να δίνεται πάντοτε γραπτώς προς το τυπογραφείο και να αναφέρει τα εξής στοιχεία:

- τον τίτλο της δημοσίευσης,
- την ένδειξη της γλώσσας (ή των γλωσσών) έκδοσης,
- τον αριθμό των αντιτύπων,
- τα κύρια χαρακτηριστικά της έκδοσης,
- την προθεσμία (ή τις προθεσμίες) παράδοσης σε κυκλοφορία, συμπεριλαμβανομένων των ενδείξεων που αφορούν τις προκαταβολικές και τις μερικές παραδόσεις,
- τον τόπο (ή τους τόπους) παράδοσης, με ενδεχόμενη κατανομή.

Γραφίστες/-ριες

Το τμήμα γραφιστικής εκπονεί μελέτες και μακέτες για αφίσες, φυλλάδια, εξώφυλλα και σελίδες-υποδείγματα. Οι εν λόγω μελέτες και μακέτες μπορούν να υποβάλλονται στις υπηρεσίες-συντάκτες πριν από τη στοίχιση.

Οι γραφίστες/-ριες μπορούν επίσης να συμβάλουν στην ανάπτυξη των οπτικών ταυτοτήτων (λογότυποι, γραφήματα κ.λπ.) και στον γραφιστικό σχεδιασμό των ιστοτόπων (οπτική παρουσίαση, εμβλήματα κ.λπ.).

4.1.3. Διόρθωση στην Υπηρεσία Εκδόσεων

Οι διορθωτές/-ριες, εξετάζοντας προσεκτικά από νέα σκοπιά το κείμενο που πρόκειται να δημοσιευθεί, είναι επιφορτισμένοι/-ες με καθήκοντα γλωσσικού ελέγχου (τήρηση των γλωσσικών και των συμβατικών κανόνων) και τεχνικού ελέγχου (τήρηση των τυπογραφικών κανόνων). Ωστόσο, δεν είναι αναθεωρητές: πρέπει να παραμένουν ουδέτεροι ως προς τις επιδιώξεις του συντάκτη, που είναι και ο μόνος υπεύθυνος για το περιεχόμενο του κειμένου.

Επιμέλεια των χειρογράφων

Τα χειρόγραφα παραδίδονται στους/στις διορθωτές/-ριες για «επιμέλεια» (γλωσσικό και τεχνικό έλεγχο). Αυτό το στάδιο, που προηγείται της παραγωγής, αποσκοπεί στη διόρθωση των ορθογραφικών και γραμματικών λαθών και στην εξάλειψη κάθε ανακρίβειας και ανακολουθίας, έτσι ώστε το μήνυμα να είναι απόλυτα κατανοητό. Πρέπει επίσης να ελέγχεται εξονυχιστικά η ομοιογένεια όλων των στοιχείων του χειρογράφου. Κάθε ασάφεια ή κάθε πρόβλημα αντιμετωπίζεται σε στενή συνεργασία με την υπηρεσία-συντάκτη.

Οι διορθωτές/-ριες μεριμνούν επίσης για την εναρμόνιση του κειμένου με τους κανόνες και τις διοργανικές συμβατικές ρυθμίσεις του παρόντος Εγχειριδίου.

Σημείωση: Κατόπιν σχετικού αιτήματος της υπηρεσίας-συντάκτη ή με την εκ των προτέρων συμφωνία της, μπορούν να γίνουν παρεμβάσεις ευρύτερης κλίμακας (συντακτική αναθεώρηση του κειμένου).

Η αρίθμηση των σελίδων του χειρογράφου, που πρέπει να γίνεται από την υπηρεσία-συντάκτη, ελέγχεται και, ενδεχομένως, συμπληρώνεται. Πρέπει να επισημαίνεται αμέσως κάθε στοιχείο που λείπει από το χειρόγραφο. Πρέπει να ελέγχεται επίσης η αντιστοιχία παραπομπών και υποσημειώσεων του κειμένου.

Η αντιπαραβολή μεταξύ των διαφόρων γλωσσικών αποδόσεων ενός χειρογράφου αποτελεί αρμοδιότητα και ευθύνη της υπηρεσίας-συντάκτη. Ωστόσο, η Υπηρεσία Εκδόσεων μπορεί, κατά περίπτωση, να αναλάβει την εν λόγω αντιπαραβολή αν η υπηρεσία-συντάκτης ορίσει ικανοποιητικές προθεσμίες.

Ο πρώτος στόχος της επιμέλειας των χειρογράφων είναι να διευκολυνθεί η εργασία της στοιχειοθεσίας, έτσι ώστε να αποφευχθούν αργότερα πρόσθετα έξοδα. Συνεπώς, η ποιότητα του χειρογράφου που παραδίδεται στον τυπογράφο αποτελεί στοιχείο μεγάλης σημασίας για τη συνέχεια της διαδικασίας παραγωγής. Οι υπηρεσίες-συντάκτες, συμμορφούμενες με τους κανόνες που αφορούν την προετοιμασία και την παρουσίαση των χειρογράφων (βλ. [σημείο 4.2](#)) και μεριμνώντας για την άψογη ποιότητα του κειμένου, έχουν τη δυνατότητα να περιορίσουν το κόστος παραγωγής, συμβάλλοντας συγχρόνως στην ταχύτερη διεκπεραίωσή της (καθώς η εντολή «τυπωθήτω» μπορεί να δοθεί ακόμη και με βάση τα πρώτα τυπογραφικά δοκίμια).

Ένα ελλιπές χειρόγραφο μπορεί να επιστραφεί στον συντάκτη του.

Ένα καλό χειρόγραφο εγγυάται γρήγορη και καλής ποιότητας παραγωγή.

Τυπογραφικά δοκίμια και διορθώσεις του συντάκτη

Τα τυπογραφικά δοκίμια επανεξετάζονται από τους/τις διορθωτές/-ριες, οι οποίοι/-ες ελέγχουν την αντιστοιχία του κειμένου με το χειρόγραφο που παραδόθηκε και τη συμμόρφωσή του με τους κανόνες που ισχύουν για κάθε γλώσσα. Παράλληλα, αποστέλλεται στην υπηρεσία-συντάκτη μια πρώτη δέσμη τυπογραφικών δοκιμών για έγκριση και πιθανή εισαγωγή διορθώσεων του συντάκτη.

Οι διορθώσεις του συντάκτη στα τυπογραφικά δοκίμια πρέπει να περιορίζονται στα βασικά. Η υπηρεσία-συντάκτης πρέπει να μεριμνά ώστε οι διορθώσεις της να είναι σαφείς και ευκρινείς και να γίνονται με τέτοιον τρόπο ώστε ο διορθωτής να μην είναι υποχρεωμένος να επανεξετάσει το έργο στίχο προς στίχο (διορθώσεις με κόκκινο, ευκρινείς, ενδεχομένως σε κύκλο ή σημειωμένες στο περιθώριο· να αποφεύγεται ο σχολιασμός των διορθώσεων του συντάκτη σε χωριστό φύλλο).

Ο τυπογράφος θεωρεί διόρθωση του συντάκτη —που συνεπάγεται πρόσθετη χρέωση— κάθε διόρθωση στο τυπογραφικό δοκίμιο η οποία απομακρύνεται από το αρχικό χειρόγραφο (βελτιώσεις, επανορθώσεις, εναρμονίσεις, ενημερώσεις, διευκρινίσεις που οφείλονται σε συγκεκριμένο ή ανεπαρκώς προετοιμασμένο χειρόγραφο κ.λπ.). Στο στάδιο αυτό, δεν πρέπει πλέον να γίνονται υφολογικές τροποποιήσεις, ούτε να επικαιροποιούνται αριθμητικά στοιχεία που παραλαμβάνονται την τελευταία στιγμή και είναι πιο πρόσφατα από την περίοδο αναφοράς του έργου, ούτε να προστίθενται σημεία στίξης με στόχο την επίτευξη μιας απατηλής τελειότητας.

Κάθε προσθήκη ή διαγραφή, είτε πρόκειται για ένα κόμμα είτε για ολόκληρες παραγράφους, αποτελεί διόρθωση του συντάκτη που πρέπει, στο μέτρο του δυνατού, να αποφεύγεται λόγω των καθυστερήσεων και των δαπανών που συνεπάγεται. Οι δαπάνες μπορεί να είναι σημαντικές και

προφανώς δυσανάλογες με τις ζητούμενες διορθώσεις. Η παραμικρή τροποποίηση μπορεί να οδηγήσει στην εκ νέου στοιχειοθεσία ολόκληρων παραγράφων ή σε νέα σελιδοποίηση πολλών φύλλων ή και ολόκληρου του έργου, με πιθανή επίπτωση στη σελιδορίθμηση, στα περιεχόμενα και τις παραπομπές στο κείμενο ή στο ευρετήριο (στην περίπτωση διορθώσεων που κρίνονται απόλυτα αναγκαίες, η υπηρεσία-συντάκτης έχει την ευθύνη να προβεί στις συνακόλουθες αλλαγές).

Η στοιχειοθεσία απαιτεί κατά κανόνα δύο τυπογραφικά δοκίμια. Στο πρώτο τυπογραφικό δοκίμιο ο/η διορθωτής/-ρια διαβάζει ολόκληρο το κείμενο και το συγκρίνει με το χειρόγραφο· επαληθεύει ότι δεν έχει παραλειφθεί κανένα από τα στοιχεία του κειμένου και ότι έχουν τηρηθεί όλες οι τυπογραφικές οδηγίες. Στη συνέχεια, στο δεύτερο τυπογραφικό δοκίμιο γίνεται έλεγχος των διορθώσεων που έγιναν στο πρώτο. Δεν γίνεται καταρχήν δεκτή καμία διόρθωση του συντάκτη κατά τη φάση του δεύτερου τυπογραφικού δοκιμίου.

Όσον αφορά τις περιοδικές ή τις επείγουσες εκδόσεις, καλό είναι, ανάλογα με τις προθεσμίες, να τηρείται από τις υπηρεσίες-συντάκτες μια ημερομηνία ολοκλήρωσης της σύνταξης. Η απαίτηση αυτή επιτρέπει όχι μόνο την τήρηση των προθεσμιών αλλά και την αποφυγή διορθώσεων της τελευταίας στιγμής από τον συντάκτη και, συνεπώς, την αποφυγή πρόσθετων δαπανών.

Τέλος, πρέπει να σημειωθεί ότι η Υπηρεσία Εκδόσεων δεν μπορεί να δεχτεί την εκτέλεση διορθώσεων του συντάκτη χωρίς την επίσημη συμφωνία των υπηρεσιών-εντολέων.

4.2. Πρωτότυπα έγγραφα («χειρόγραφα»)

Από τα τέλη της δεκαετίας του 1990, τα χειρόγραφα καταρτίζονται σε ηλεκτρονική μορφή (Word, PDF, HTML κ.λπ.). Η σύνταξη και η επεξεργασία του κειμένου συνδέονται άμεσα με τη χρήση συγκεκριμένων διαδικασιών πληροφορικής (μακροεντολές, προγράμματα διόρθωσης κ.λπ.). Στο σημείο αυτό περιγράφονται οι διαδικασίες που συνιστώνται για την καλύτερη επεξεργασία των κειμένων προς δημοσίευση, οι οποίες απλώς συμπληρώνουν την παραδοσιακή μέθοδο επεξεργασίας κειμένου (γλωσσική προετοιμασία).

Επιπλέον, οι συστάσεις αυτές επικεντρώνονται στην επεξεργασία αρχείων σε μορφή Word (Word είναι το πρότυπο εργαλείο για την καταχώριση πρωτότυπων εγγράφων εντός των ευρωπαϊκών θεσμικών οργάνων). Οι βασικές αρχές που περιγράφονται παρακάτω μπορούν να προσαρμοστούν εύκολα σε οποιοδήποτε άλλο λογισμικό της αγοράς.

4.2.1. Αρχή της αλυσίδας παραγωγής

Τα πρωτότυπα έγγραφα που παρέχονται από τους συντάκτες («χειρόγραφα») πρέπει να προετοιμάζονται προσεκτικά και οργανωμένα. Για να εξασφαλιστεί η αποτελεσματική και, κατ'επέκταση, γρήγορη παραγωγή τους, συνιστάται να παγιωθούν «αλυσίδες παραγωγής» μεταξύ των υπηρεσιών-συντακτών, της Υπηρεσίας Εκδόσεων και των τυπογραφείων.

Ως «αλυσίδα παραγωγής» νοούνται απλά οι κοινές αρχές εργασίας που καθορίζονται ήδη από τη δημιουργία του κειμένου με ηλεκτρονικά μέσα:

- φύλλα στυλ / πρότυπα ή πρωτόκολλα οροσήμανσης (βλ. [σημείο 4.2.2](#)),
- τυποποιημένοι κανόνες σύνταξης (με την εφαρμογή των κανόνων και των συμβάσεων του παρόντος Εγχειριδίου το συντομότερο δυνατόν στη διαδικασία σύνταξης εγγράφων).

Κατά την έναρξη οποιασδήποτε εργασίας, ο/η υπεύθυνος/-η παραγωγής πρέπει να καθορίσει όλες τις παραμέτρους παραγωγής σε άμεση συνεννόηση με τον συντάκτη και τον τυπογράφο. Θα πρέπει πρώτα να καθοριστεί η απαιτούμενη διαμόρφωση των αρχείων. Σε αυτό το στάδιο όμως πρέπει να καθοριστεί με ακρίβεια η χρήση πρωτοκόλλων οροσήμανσης ή φύλλων στυλ (βλ. [σημείο 4.2.2](#)), ο ορισμός των οποίων εξαρτάται άμεσα από τα προγράμματα επανακωδικοποίησης/ανάκτησης που χρησιμοποιούν τα τυπογραφεία.

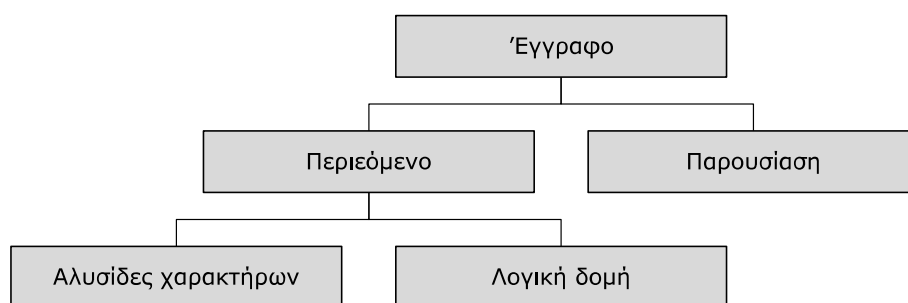
Σε μια τέτοια διαδικασία, κάθε ενέργεια πρέπει να ανεβαίνει όσο το δυνατόν ψηλότερα στην αλυσίδα παραγωγής. Πλεονεκτήματα: η σύνταξη του χειρογράφου μπορεί να βελτιωθεί αποφεύγοντας τον πολλαπλασιασμό των περιττών χειροκίνητων και ίσως δαπανηρών παρεμβάσεων που συχνά οδηγούν

σε λάθη. Το αποτέλεσμα είναι ότι η παραγωγή γίνεται πολύ πιο γρήγορα, η ποιότητα είναι καλύτερη και το κόστος παραγωγής μειώνεται.

Τέλος, ένα σταθερό και ενιαίο πλάνο εργασίας επιτρέπει σε κάθε παρεμβαίνοντα να βελτιστοποιήσει τις διαδικασίες του. Εάν το σύστημα αυτό διαδοθεί, μπορούν να καθοριστούν ίδιες διαδικασίες για όλους τους εμπλεκόμενους στη διαδικασία παραγωγής, συμπεριλαμβανομένων των τυπογραφείων, γεγονός το οποίο, σε έκτακτες περιπτώσεις, επιτρέπει στην Υπηρεσία Εκδόσεων, και επομένως στους συντάκτες, να μπορέσουν να απευθυνθούν γρήγορα σε άλλον συμβαλλόμενο σε περίπτωση ανάγκης, χωρίς ξαφνική διακοπή της διαδικασίας παραγωγής.

4.2.2. Λογική δομή των εγγράφων

Ένα τυπωμένο έγγραφο αποτελείται από δύο στοιχεία: το *περιεχόμενο*, δηλαδή ακολουθίες χαρακτήρων που συνδέονται με τη λογική δομή τους, και την *παρουσίαση*.

Η παρουσίαση, η οποία υπάγεται στον τομέα της τυπογραφίας, ολοκληρώνεται από τον τυπογράφο, σύμφωνα με τις υπάρχουσες οπτικές ταυτότητες και τις προτάσεις των γραφιστών. Τις περισσότερες φορές, η παρουσίαση του αρχικού εγγράφου, η σελιδοποίησή του κ.λπ., δεν αντιστοιχούν στην τελική παρουσίαση που παράγεται από τον τυπογράφο. Ως εκ τούτου, κατά τη σύνταξη του χειρογράφου, το να προσπαθήσει κανείς να προσεγγίσει την παρουσίαση του τελικού προϊόντος συχνά δεν ωφελεί, ή ακόμα και δυσχεραίνει τη διαδικασία (για παράδειγμα, δεν πρέπει να χωρίζονται οι λέξεις με ενωτικά —παρά μόνο μέσω αυτόματου συλλαβισμού—, διότι αυτά θα πρέπει να αφαιρεθούν κατά την επεξεργασία του εγγράφου από τον τυπογράφο).

Ωστόσο, ο τυπογράφος πρέπει απαραιτήτως να αναγνωρίζει τα διάφορα μέρη του κειμένου. Για τον λόγο αυτό, κατά την πληκτρολόγηση, ο συντάκτης πρέπει να προσέχει τα εξής:

- να εφαρμόζει ένα φύλλο στυλ,
- να εφαρμόζει ένα σύστημα οροσήμων με βάση ένα καθορισμένο πρωτόκολλο.

Φύλλα στυλ

Προκειμένου να ερμηνευτεί σωστά το κείμενο από τον τυπογράφο, είναι σημαντική η σωστή σήμανση των διαφόρων επιπέδων του κειμένου (τίτλοι, τρέχον κείμενο, σχόλια κ.λπ.).

Για τον λόγο αυτό, το Word προσφέρει μια απλή λύση, η οποία πρέπει όμως να χρησιμοποιείται προσεκτικά: τα στυλ. Κάθε στοιχείο του κειμένου διαφοροποιείται με την εφαρμογή ενός διαφορετικού δείκτη (στυλ):

- επίπεδο τίτλου (Heading 1, Heading 2 κ.λπ.),
- τρέχον κείμενο, στοιχισμένο στο κέντρο, στοιχισμένο αριστερά κ.λπ. (Normal κ.λπ.),
- παραπομπές, πλαίσια, υποσημειώσεις κ.λπ.

Κάθε στοιχείο πρέπει να έχει ένα ενιαίο στυλ, το οποίο κατά προτίμηση να ακολουθεί μια λογική δομή.

Μην αλλάζετε, για παράδειγμα, τους τίτλους κατά το δοκούν (μαύρα, πλάγια κ.λπ.)!

Όμως, εάν κάθε συντάκτης επιλέγει ελεύθερα τον τρόπο χρήσης των στυλ, αυτό μπορεί να δημιουργήσει σύντομα το εξής πρόβλημα: ο τρόπος επεξεργασίας κάθε έργου θα είναι διαφορετικός,

με μια πληθώρα στυλ, που μπορεί γρήγορα να μην είναι εύκολο να ελεγχθούν. Ως εκ τούτου, η τυποποίηση των στυλ είναι επιθυμητή, ακόμα και απαραίτητη.

Στην ιδανική περίπτωση, τα φύλλα στυλ που χρησιμοποιούνται στα διάφορα κείμενα πρέπει να έχουν μια κοινή βάση (ένα τυποποιημένο φύλλο). Παράλληλα, τα φύλλα στυλ μπορεί να συνοδεύονται από ειδικά πρότυπα, τα οποία μπορούν να καλύψουν την ποικιλία των παρουσιάσεων (ως «ειδικό πρότυπο» νοείται η προσαρμογή ενός ενιαίου φύλλου στυλ στην τυπογραφική παρουσίαση του προς σύνταξη κειμένου).

Η προσεκτική χρήση των στυλ, ιδίως για τη διαφοροποίηση των τίτλων, έχει ένα πρόσθετο πλεονέκτημα στο Word: επιτρέπει στον συντάκτη να δημιουργήσει πίνακα περιεχομένων αυτόματα, το οποίο είναι αδύνατο με την κατά βούληση διαφοροποίηση των τίτλων από τον συντάκτη.

Πρωτόκολλο οροσήμανσης

Μια άλλη τεχνική διαφοροποίησης των στοιχείων του κειμένου είναι η εφαρμογή ενός «πρωτοκόλλου οροσήμανσης», δηλαδή η επισήμανση του λογικού επιπέδου όλων των στοιχείων του κειμένου (π.χ. τίτλος κεφαλαίου, ενότητας, τρέχον κείμενο, κείμενο σε εσοχή, παραπομπές). Ένα πρωτόκολλο οροσήμανσης πρέπει να περιλαμβάνει την περιγραφή των εν λόγω στοιχείων, τα ορόσημα και την επιθυμητή τυπογραφική παρουσίαση.

Τα ορόσημα έχουν συνήθως μια μορφή του τύπου <MARKER>, όπως για παράδειγμα το ορόσημο <TCHAP>, που δηλώνει έναν τίτλο κεφαλαίου. Προέρχονται από τη γλώσσα σήμανσης SGML (standard generalised markup language). Οι εξελίξεις που έχουν συμβεί από τότε που αναπτύχθηκε η γλώσσα SGML είναι πολλές, με σημαντικότερη την επί του παρόντος επικράτηση της XML.

Τα ορόσημα που χρησιμοποιούνται σε αυτά τα πρωτόκολλα έχουν το πλεονέκτημα ότι μπορούν να ερμηνευθούν απευθείας από τα προγράμματα σελιδοποίησης (καθώς και από τα προηγμένα προγράμματα επεξεργασίας κειμένου), ενώ καθιστούν περιττή την επίπονη επιμέλεια των εγγράφων πριν από την εκτύπωση. Η εφαρμογή πρωτοκόλλων οροσήμανσης προϋποθέτει την επίτευξη συμφωνίας σε αρκετά πρώιμο στάδιο και μάλιστα, στην ιδανική περίπτωση, στην αρχή της κατάρτισης του έργου.

Στην περίπτωση πολύγλωσσων εγγράφων, καλό είναι να υπάρξει συνεργασία με την εκάστοτε μεταφραστική υπηρεσία. Η υπηρεσία αυτή, ενεργώντας ως πολλαπλασιαστής κειμένων μέσω της προσθήκης των επιθυμητών γλωσσικών εκδόσεων, επεξεργάζεται το οροσημασμένο κείμενο δίνοντας έτσι προσοχή στο περιεχόμενό του χωρίς δαπάνη πόρων για την περιττή αναπαραγωγή μιας παρουσίασης. Πρέπει, επίσης, να αναφερθεί ότι ένα οροσημασμένο έγγραφο, που περιέχει όσο το δυνατόν λιγότερους κωδικούς μορφοποίησης, προσφέρεται καλύτερα για επεξεργασία με εργαλεία προηγμένης γλωσσικής τεχνολογίας.

4.2.3. Σύνταξη του κειμένου

Οδηγίες δακτυλογράφησης

Για τη βελτιστοποίηση των διαδικασιών εργασίας προκειμένου το κείμενο να τεθεί σε παραγωγή (χαρτί, CD/DVD, διαδίκτυο κ.λπ.), είναι απαραίτητο να τηρούνται οι παρακάτω οδηγίες.

Γενικά

- Να γίνεται δακτυλογράφηση «με το χιλιόμετρο» (δηλαδή χωρίς σελιδοποίηση).
- Το κείμενο να μη στοιχίζεται πλήρως και να μην εισάγεται ενωτικό στο τέλος της αράδας παρά μόνο μέσω αυτόματου συλλαβισμού.
- Για τις αποστάσεις των σημείων στίξης βλ. [σημείο 6.4](#).
- Να γίνεται λογική και ομοιογενής επεξεργασία του κειμένου (να χρησιμοποιούνται οι ίδιες ρυθμίσεις για τα ίδια στοιχεία ενός εγγράφου).

Ειδικοί χαρακτήρες

- Να χρησιμοποιούνται οι διαθέσιμοι ειδικοί χαρακτήρες.
- Να αποφεύγεται οποιαδήποτε μεταγραφή («ss» αντί «ß», «ue» αντί «ü» κ.λπ.).
- Να χρησιμοποιούνται πάντα οι αριθμοί 1 και 0 από το πληκτρολόγιο και όχι τα κεφαλαία I ή O.
- Για τα αποσιωπητικά (...) να πληκτρολογείται: «Alt» πατημένο + 0133, ή «Ctrl», «Alt» πατημένα + τελεία (.) [να μη χρησιμοποιούνται τρεις συνεχόμενες τελείες (...)].

Αριθμοί

- Αριθμοί που εκφράζουν ποσότητες: κάθε ομάδα τριών ψηφίων να διαχωρίζεται με προστατευμένο (σταθερό) διάστημα και όχι με τελεία (π.χ. 300 000).
- Αριθμοί που εκφράζουν αρίθμηση, όπως χρονολογίες, σελίδες κ.λπ.: χωρίς διάστημα (παραδείγματα: 1961, σ. 2064).
- Δεκαδικοί αριθμοί: με υποδιαστολή (π.χ. 13,6) και όχι με τελεία.
- Κανόνες γραφής αριθμών: βλ. επίσης [σημείο 10.8](#).

Προστατευμένα διαστήματα

- Χρησιμοποιούνται όταν δεν θέλουμε να κόβονται στο τέλος της αράδας ομάδες χαρακτήρων που πρέπει να παραμείνουν ενωμένες.
- Να χρησιμοποιούνται, για παράδειγμα, στις ακόλουθες περιπτώσεις, πέρα από τις περιπτώσεις που αναφέρονται στους κανόνες στίξης (βλ. [σημείο 6.4](#)):

αριθ.	EE L	10•000
σ.	EE C	κ. C.•M. Dupont

Σημείωση: Στο Word, για το προστατευμένο διάστημα πληκτρολογείται ο κωδικός *Alt 0160*.

Γραφήματα, εικόνες και πίνακες

- Τα γραφήματα και οι εικόνες να παραδίδονται σε ξεχωριστά αρχεία, με υψηλής ανάλυσης μορφοποίηση.
- Να ελέγχονται τα δικαιώματα αναπαραγωγής / πνευματικής ιδιοκτησίας για τις εικόνες και τις φωτογραφίες.
- Να σημειώνεται ο χώρος στον οποίο εισάγεται η εικόνα / το γράφημα με ένα ευκρινές ορόσημο (<IMAGE1>, <GRAPH1>, <TABLE1> κ.λπ.).
- Τα αρχεία Excel να παραδίδονται χωριστά.

Εισαγωγικά

- Να χρησιμοποιούνται τα ειδικά εισαγωγικά για κάθε γλώσσα.
- Στα ελληνικά, υπάρχουν τρία επίπεδα εισαγωγικών (εντός παρενθέσεως ο κωδικός που χρησιμοποιείται για την πληκτρολόγηση):

επίπεδο 1	«...»	(Alt 0171 / Alt 0187) (αρχικό παράθεμα)
επίπεδο 2	“...”	(Alt 0147 / Alt 0148) (παράθεμα μέσα σε παράθεμα)
επίπεδο 3	‘...’	(Alt 0145 / Alt 0146) (παράθεμα μέσα σε παράθεμα μέσα σε παράθεμα)

Απόστροφος

- Να χρησιμοποιείται η σωστή τυπογραφική απόστροφος (' ή ' , σύμφωνα με την οικογένεια των χρησιμοποιούμενων χαρακτήρων), η οποία παράγεται με την πληκτρολόγηση *Alt 0146* (ή με τη χρήση του κατάλληλου πλήκτρου, όταν αυτό διατίθεται), και όχι με τη χρήση του πλήκτρου «'».

Κεφαλαία και μικρά

- Να μην πληκτρολογούνται οι τίτλοι με κεφαλαία.
- Να τονίζονται τα κεφαλαία όταν χρειάζεται (π.χ. Έρευνα). Βλ. επίσης [σημείο 10.3](#).
- Να χρησιμοποιούνται τα κεφαλαία/μικρά σύμφωνα με τους κανόνες του παρόντος Εγχειριδίου (βλ. [σημείο 10.3](#)).

Υποσημειώσεις

- Για την εισαγωγή υποσημειώσεων στο Word, να γίνεται πάντα επιλογή από το μενού *References/ Insert footnote*.
- Για ένα κείμενο που προορίζεται για έντυπη έκδοση, είναι ουσιαστικά άσκοπη, ή ακόμα και κουραστική, η μορφοποίηση των αριθμών των σημειώσεων με το χέρι. Παράδειγμα: Το Word εφαρμόζει 1 αλλά οι διορθωτές εφαρμόζουν (1). Ο τυπογράφος έχει μόνο την επιλογή *Insert footnote*, οπότε θα μορφοποιήσει τους αριθμούς των σημειώσεων σωστά, σύμφωνα με τους κανόνες του παρόντος Εγχειριδίου.
- Να γίνεται ευκρινής αρίθμηση των υποσημειώσεων με αραβικούς αριθμούς (άλλα σύμβολα, όπως αστερίσκοι ή γράμματα, να χρησιμοποιούνται σε μεμονωμένες περιπτώσεις).
- Στις υποσημειώσεις βάζουμε πάντοτε τελεία.
- Να αποφεύγεται η χρήση υποσημειώσεων τύπου «Ομοίως» (η σελιδοποίηση του τυπωμένου έργου θα είναι διαφορετική από εκείνη του χειρογράφου).
- Η παραπομπή σε υποσημείωση (συμπεριλαμβανομένης της παρένθεσης) στοιχειοθετείται πάντοτε με όρθια λευκά στοιχεία (ακόμα και στα κείμενα ή στους τίτλους που είναι στοιχειοθετημένα με πλάγια ή μαύρα στοιχεία).

Παύλες

- Για την εισαγωγή των στοιχείων μιας απαρίθμησης να χρησιμοποιείται η μεγάλη παύλα (*Alt 0151*) (κανόνας για όλες τις γλώσσες).
- Στα ελληνικά, μπορούν να χρησιμοποιηθούν οι μεγάλες παύλες αντί για παρένθεση (βλ. [σημείο 10.1.8](#)).

Τίτλοι

- Να μη μορφοποιείται το έγγραφο κατά το δοκούν, αλλά να χρησιμοποιούνται μόνο φύλλα στυλ.
- Σε περίπτωση απουσίας κάποιου συγκεκριμένου φύλλου στυλ, να χρησιμοποιούνται τα στυλ του Word (*Heading 1*, *Heading 2*, *Normal* κ.λπ.).
- Να μην πληκτρολογούνται ποτέ οι τίτλοι με κεφαλαία.

Σημείωση: Εάν χρησιμοποιήσετε τα στυλ του Word, στην τελική επεξεργασία του κειμένου μπορεί να δημιουργηθεί αυτόματα ένας πίνακας περιεχομένων. Κατά τη μετατροπή του αρχείου σε μορφή PDF, οι τίτλοι αυτοί θα δημιουργήσουν αυτόματα υπερσυνδέσμους (σελιδοδείκτες ή bookmarks), στοιχεία που είναι απαραίτητα για την άνετη ανάγνωση μακροσκελών εγγράφων PDF.

Άλλες συστάσεις

Όταν ένα χειρόγραφο παραδίδεται σε περισσότερα από ένα μέρη, η υπηρεσία-συντάκτης πρέπει να φροντίσει, κατά την παράδοση του πρώτου μέρους, να παράσχει έναν πίνακα περιεχομένων (έστω και προσωρινό), έτσι ώστε οι διορθωτές/-ριες να έχουν μια σφαιρική άποψη σχετικά με αυτό.

Κάθε χειρόγραφο πρέπει να ελέγχεται προσεκτικά από την υπηρεσία-συντάκτη πριν σταλεί στην Υπηρεσία Εκδόσεων. Τυχόν αναθεωρήσεις πρέπει να γίνονται κατ' εξαίρεση και να είναι απολύτως σαφείς, ευανάγνωστες και ακριβείς. Σημαντικές αναθεωρήσεις που γίνονται στο στάδιο της πρώτης επεξεργασίας πρέπει να πληκτρολογηθούν εκ νέου, επηρεάζουν τη σελιδοποίηση (ενίοτε την αλλάζουν ριζικά, επιφέροντας διαδοχικές αλλαγές) και συχνά απαιτούν τη δημιουργία πρόσθετων εκδόσεων και επανέλεγχο (με αποτέλεσμα να δημιουργούνται καθυστερήσεις στις προθεσμίες παραγωγής και αύξηση του κόστους).

Τέλος, θα πρέπει, στο μέτρο του δυνατού, να μη γίνονται σύνθετες καταχωρίσεις που προκύπτουν από συγκέντρωση κειμένων που έχουν μορφοποιηθεί με διαφορετικές εφαρμογές λογισμικού.

4.2.4. Έγγραφα έτοιμα για αναπαραγωγή

Για τα κείμενα που θα αναπαραχθούν όπως είναι (camera-ready), η υπηρεσία-συντάκτης φροντίζει να έχουν γίνει όλες οι αναγκαίες επεμβάσεις στο κείμενο, ώστε να μην υπάρχουν διορθώσεις στο στάδιο της αναπαραγωγής (εκτός από εξαιρετικές περιπτώσεις).

Στο στάδιο της σύνταξης, μια δεύτερη προσεκτική ανάγνωση πρέπει να γίνεται αμέσως μετά την πληκτρολόγηση του κειμένου, πριν από οποιαδήποτε οριστική σελιδοποίηση. Η σελιδοποίηση αυτή θα πρέπει επίσης να υποβληθεί σε ενδελεχή τυπογραφικό έλεγχο πριν από οποιαδήποτε εκτύπωση.

Τα κείμενα που προορίζονται για φωτογραφική ανατύπωση έχουν τις σελίδες τους αριθμημένες κατά συνεχή τρόπο, η δε αρίθμηση αρχίζει από τη σελίδα του τίτλου (συμπεριλαμβανομένης). Στην αρίθμηση αυτή συμπεριλαμβάνονται οι λευκές σελίδες. Πρέπει να σημειωθεί ότι —γενικά— τα μέρη και τα κεφάλαια αρχίζουν σε δεξιά σελίδα (καλή σελίδα), που έχει μονό αριθμό. Αν το κείμενο του προηγούμενου μέρους ή κεφαλαίου τελειώνει σε σελίδα με μονό αριθμό, παρεμβάλλεται μία λευκή σελίδα που προηγείται του νέου μέρους ή του νέου κεφαλαίου. Για παράδειγμα, αν το κεφάλαιο I τελειώνει στη σελίδα 19, το κεφάλαιο II θα αρχίσει στη σελίδα 21 και η σελίδα 20 θα παραμείνει λευκή.

Το διάστημα που προηγείται ενός τίτλου ή υπότιτλου πρέπει πάντα να είναι μεγαλύτερο από το διάστημα που το χωρίζει από το κείμενο (ο χρυσός κανόνας είναι δύο προς ένα).

Μεταξύ των παραγράφων (αριθμημένων ή μη) πρέπει να υπάρχει διπλό διάστιχο.

Με κανέναν τρόπο δεν πρέπει να αρχίζει σελίδα με την τελευταία σειρά μιας παραγράφου. Είναι προτιμότερο, σ' αυτή την περίπτωση μόνο, να υπερβούμε κατά μία σειρά το πλαίσιο της προηγούμενης σελίδας. Επίσης, πρέπει να αποφεύγεται να τελειώνει μια σελίδα με τίτλο ή υπότιτλο, με παύλα ή με την πρώτη σειρά μιας απαρίθμησης.

Τα παραθέματα και οι απαριθμήσεις πρέπει να στοιχίζονται αριστερά, χωρίς εσοχή.

4.3. Τύποι εκδόσεων

Σε διεθνές επίπεδο, η αναγνώριση και η κατηγοριοποίηση των εγγράφων διέπονται από διάφορες συμβάσεις και πρότυπα, και ειδικότερα, από τα παρακάτω:

- ISO 690:2021: βιβλιογραφικές παραπομπές
<https://www.iso.org/standard/72642.html>
- ISO 5127:2017: πληροφορίες και τεκμηρίωση, λεξιλόγιο
<https://www.iso.org/standard/59743.html>
- ISO 2108:2017: διεθνής τυποποιημένος αριθμός βιβλίου (ISBN)
<https://www.iso.org/standard/65483.html>
<https://www.isbn-international.org>
- ISO 3297:2022: διεθνής τυποποιημένος αριθμός σειράς (ISSN)
<https://www.iso.org/standard/84536.html>
- διεθνώς τυποποιημένη βιβλιογραφική περιγραφή [International Standard Bibliographic Description (ISBD)], Διεθνής Ομοσπονδία Ενώσεων Βιβλιοθηκών και Ιδρυμάτων [International Federation of Library Associations and Institutions (IFLA)]
https://www.ifla.org/files/assets/cataloguing/isbd/isbd-cons_2007-en.pdf

Οι πιστοποιήσεις συμμόρφωσης με τα πρότυπα ISO χορηγούνται από τα μέλη του ISO (<https://www.iso.org/members.html>).

Σύμφωνα με τις εν λόγω συμβάσεις και πρότυπα, οι εκδόσεις διακρίνονται σε δύο μεγάλες κατηγορίες: μεν στις μονογραφίες και στις διαρκείς πηγές.

4.3.1. Μονογραφίες

Σύμφωνα με το πρότυπο ISO 2108:2020 (ISBN), οι μονογραφίες είναι μη περιοδικές εκδόσεις οι οποίες ολοκληρώνονται σε έναν μόνο τόμο ή πρόκειται να ολοκληρωθούν σε περιορισμένο αριθμό ξεχωριστών τόμων, οι οποίοι μπορούν να εκδοθούν ταυτόχρονα, χωρίς όμως αυτό να είναι απαραίτητο, και να τεθούν στη διάθεση του κοινού υπό οποιαδήποτε μορφή (βιβλίο με σκληρό εξώφυλλο, χαρτόδετο βιβλίο, βιβλίο ήχου σε κασέτα, CD, DVD, βιβλίο σε γραφή Μπράιλ, διαδικτυακός τόπος, ηλεκτρονικό βιβλίο κ.λπ.).

Οι πολύτομες μονογραφίες περιέχουν συγκεκριμένο αριθμό διακριτών μερών (ξεχωριστοί τόμοι), εκτός από τις εκδόσεις κατά τεύχη. Συντάσσονται ή εκδίδονται ως σύνολο. Τα ξεχωριστά μέρη μπορούν να έχουν δικό τους τίτλο και ανάληψη ευθύνης.

Κάθε μονογραφία αναγνωρίζεται από έναν διεθνή τυποποιημένο αριθμό βιβλίου ή ISBN [international standard book number (βλ. [σημείο 4.4.1](#))].

4.3.2. Διαρκείς πηγές

Σύμφωνα με τους όρους του προτύπου ISO 3297:2022 (ISSN), οι διαρκείς πηγές είναι έργα που τίθενται στη διάθεση του κοινού υπό οποιαδήποτε μορφή, δεν έχουν προκαθορισμένη διάρκεια κυκλοφορίας και οι διαδοχικές ή διαρκώς επικαιροποιούμενες εκδόσεις τους φέρουν κατά κανόνα έναν αριθμό σειράς ή μια χρονολογική σήμανση. Οι διαρκείς πηγές περιλαμβάνουν:

- τις σειρές, οι οποίες ορίζονται ως πηγές που εκδίδονται διαδοχικά ή σε ξεχωριστά μέρη, χωρίς προκαθορισμένη διάρκεια κυκλοφορίας και κατά κανόνα με αρίθμηση [εφημερίδες, περιοδικές εκδόσεις (έντυπες ή ηλεκτρονικές), ετήσιες εκδόσεις (εκθέσεις, κατάλογοι, ευρετήρια κ.λπ.), ανασκοπήσεις και συλλογές μονογραφιών],
- τις διαρκώς επικαιροποιούμενες πηγές, οι οποίες ορίζονται ως διαρκείς πηγές οι οποίες συμπληρώνονται από ενημερώσεις που ενσωματώνονται στο σύνολο και δεν έχουν προκαθορισμένη διάρκεια κυκλοφορίας (βάσεις δεδομένων, εκδόσεις με αφαιρούμενα φύλλα που ενημερώνονται συνεχώς ή ιστότοποι που επικαιροποιούνται διαρκώς, όπως η διαδικτυακή μορφή του παρόντος Εγχειριδίου).

Σημείωση: Μια συλλογή είναι ένα σύνολο ξεχωριστών εκδόσεων, καθεμία από τις οποίες φέρει δικό της τίτλο, οι οποίες συνδέονται μεταξύ τους με έναν συγκεντρωτικό τίτλο ο οποίος ισχύει για το σύνολο. Ο εν λόγω συγκεντρωτικός τίτλος είναι ο τίτλος της συλλογής. Κάθε ξεχωριστή έκδοση μπορεί ενδεχομένως να φέρει αρίθμηση. Οι εκδόσεις που ανήκουν σε μια συλλογή μπορούν να είναι μονογραφίες ή περιοδικές εκδόσεις.

Κάθε διαρκής πηγή αναγνωρίζεται μέσω ενός διεθνούς τυποποιημένου αριθμού σειράς ή ISSN [international standard serial number (βλ. [σημείο 4.4.2](#))].

4.3.3. Συνδυασμός σειρών και μονογραφιών

Ορισμένες σειρές, όπως οι ετήσιοι κατάλογοι και οι μονογραφικές συλλογές, μπορεί να θεωρηθούν και μονογραφίες όταν χρησιμοποιούνται για κάποιους συγκεκριμένους σκοπούς, π.χ. εμπορικούς. Πρέπει να μπορούν να αγοραστούν ανά τόμο ή με συνδρομή.

Οι εκδόσεις αυτές πρέπει αρχικά να θεωρηθούν σειρές και να λάβουν ISSN. Στη συνέχεια, λαμβάνουν ISBN, ο οποίος χορηγείται στις μονογραφίες.

4.4. Αναγνωριστικοί κωδικοί που χορηγούνται από την Υπηρεσία Εκδόσεων

Από το 2001 η Υπηρεσία Εκδόσεων ενεργεί ως επίσημη αρχή για την χορήγηση των παρακάτω αναγνωριστικών κωδικών στις εκδόσεις των θεσμικών και λοιπών οργάνων και των οργανισμών της Ευρωπαϊκής Ένωσης: ISBN (διεθνής τυποποιημένος αριθμός βιβλίου), ISSN (διεθνής τυποποιημένος αριθμός σειράς —για περιοδικές εκδόσεις και άλλες διαρκείς πηγές) και DOI (αναγνωριστικός κωδικός ψηφιακού αντικειμένου). Οι παραπάνω διεθνείς αναγνωριστικοί κωδικοί βοηθούν στην ενιαία και αποκλειστική ταξινόμηση των εκδόσεων σε όλο τον κόσμο. Σε κάθε προϊόν (βιβλία, φυλλάδια, αφίσες κ.λπ.) χορηγείται επίσης ένας εσωτερικός αναγνωριστικός κωδικός (αριθμός καταλόγου) σε κάθε μορφή του (χαρτί, ηλεκτρονικό, CD/DVD κ.λπ.).

Η χορήγηση των αναγνωριστικών κωδικών προϋποθέτει, για τις υπηρεσίες-συντάκτες, την υποχρεωτική κατάσταση δύο έντυπων αντιγράφων του έργου στην Υπηρεσία Εκδόσεων, καθώς και την αποστολή του σε ηλεκτρονική μορφή (PDF).

Όταν γίνεται κάποια αίτηση έκδοσης, οι αναγνωριστικοί κωδικοί χορηγούνται αυτόματα από την Υπηρεσία Εκδόσεων.

4.4.1. Διεθνής τυποποιημένος αριθμός βιβλίου (ISBN)

Σε κάθε μονογραφική έκδοση (βλ. [σημείο 4.3.1](#)) χορηγείται ένας διεθνής τυποποιημένος αριθμός βιβλίου (ISBN) από την Υπηρεσία Εκδόσεων.

Η χορήγηση ενός ISBN δεν έχει καμία νομική σημασία ή αξία όσον αφορά την κατοχή πνευματικών δικαιωμάτων για το εν λόγω έργο ούτε και όσον αφορά το περιεχόμενό του.

Μόλις ο ISBN χορηγηθεί σε ένα προϊόν, δεν μπορεί ούτε να τροποποιηθεί ούτε να αντικατασταθεί ούτε και να ξαναχρησιμοποιηθεί.

Απαιτείται ξεχωριστός ISBN:

- για κάθε γλώσσα στην οποία πραγματοποιείται μια έκδοση,
- για κάθε ξεχωριστή μορφή ενός προϊόντος [στην περίπτωση ενός δημοσιευμένου έργου το οποίο είναι διαθέσιμο υπό διαφορετικές μορφές (PDF, HTML κ.λπ.), κάθε μορφή πρέπει να λάβει ξεχωριστό ISBN],
- για κάθε ξεχωριστή έκδοση η οποία συμπεριλαμβάνει σημαντικές τροποποιήσεις σε ένα ή περισσότερα μέρη ενός προϊόντος, **και επίσης** αν έχει σημειωθεί μεταβολή του τίτλου· αντίθετα, δεν χορηγείται ξεχωριστός ISBN σε ένα προϊόν **εάν** δεν άλλαξε ούτε **η έκδοση, ούτε η μορφή, ούτε ο εκδότης, αλλά** υπέστη **μόνο** ελαφρές τροποποιήσεις, όπως είναι η διόρθωση τυπογραφικών λαθών,
- για κάθε νέα μορφή ενός προϊόντος (βιβλίο με σκληρό εξώφυλλο, χαρτόδετο βιβλίο, διαδικτυακή έκδοση κ.λπ.).

Στην περίπτωση πολλαπλών τόμων, χορηγείται ένας ISBN σε κάθε τόμο, καθώς και ένας συγκεντρωτικός ISBN στο σύνολο των τόμων. Ο συγκεντρωτικός ISBN είναι εκείνος που πρέπει να φέρουν όλοι οι αντίστοιχοι τόμοι στο πίσω μέρος της σελίδας τίτλου κάθε τόμου.

Σημείωση: Ένα ξεχωριστό κεφάλαιο ενός έργου, από τη στιγμή που αποτελεί αυτοτελές σύνολο, μπορεί επίσης να λάβει ISBN. Ξεχωριστά μέρη (π.χ. ένα κεφάλαιο) μονογραφικών εκδόσεων, ξεχωριστά αποσπάσματα ή άρθρα από διαρκείς πηγές που διατίθενται ξεχωριστά μπορούν επίσης να αναγνωρίζονται μέσω ενός ISBN.

Όταν μια έκδοση εκδίδεται από κοινού ή ως συνδημοσίευση από δύο ή περισσότερους εκδότες, κάθε εκδότης μπορεί να της χορηγήσει ξεχωριστό ISBN, τον οποίο θα τυπώσει στη σελίδα δήλωσης δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας. Ωστόσο, επάνω στην έκδοση πρέπει να εμφανίζεται μόνο ένας ISBN υπό τη μορφή ραβδοκώδικα.

Ένας ISBN πρέπει επίσης να χορηγείται στις εκδόσεις με αφαιρούμενα φύλλα και καθορισμένη λήξη (δηλαδή, που δεν πρόκειται να κυκλοφορούν για πάντα). Αντίθετα, οι εκδόσεις με αφαιρούμενα

φύλλα που ενημερώνονται διαρκώς (επικαιροποιούμενες πηγές) ή τα μεμονωμένα μέρη που ενημερώνονται δεν πρέπει να λαμβάνουν ISBN.

Τοποθέτηση και δομή του ISBN

Από την 1η Ιανουαρίου 2007 ο ISBN, ο οποίος πρέπει πάντοτε να βρίσκεται επάνω στο ίδιο το αντικείμενο, αποτελείται από 13 ψηφία, τα οποία διακρίνονται σε πέντε τμήματα, των οποίων προηγείται το πρόθεμα ISBN και ένα κενό διάστημα:

- 1ο τμήμα: πρόθεμα ή κωδικός EAN (European Article Numbering — ευρωπαϊκή αρίθμηση αντικειμένων), που καθορίζει ότι πρόκειται για «βιβλίο» (τα προθέματα που είναι διαθέσιμα σήμερα είναι 978 και 979),
- 2ο τμήμα: αριθμός αναγνώρισης ομάδας (92 = διεθνείς οργανισμοί),
- 3ο τμήμα: αριθμός αναγνώρισης εκδότη (κωδικός συγγραφέα),
- 4ο τμήμα: αριθμός αναγνώρισης τίτλου από την παραγωγή του εκδότη,
- 5ο τμήμα: θέση ελέγχου.

ISBN 978-92-79-00077-5

Έντυπες εκδόσεις

Στις έντυπες εκδόσεις, ο ISBN πρέπει να τυπώνεται στο πίσω μέρος της σελίδας τίτλου μαζί με όλους τους άλλους αναγνωριστικούς κωδικούς (βλ. το παράδειγμα του [σημείου 5.3.1](#)). Αν αυτό δεν είναι δυνατόν, πρέπει να εμφανίζεται στο κάτω μέρος της σελίδας τίτλου ή να εντάσσεται στην ενότητα των πνευματικών δικαιωμάτων.

Πρέπει επίσης να εμφανίζεται στο κάτω μέρος της σελίδας IV του εξωφύλλου (και στο κάτω μέρος του καλύμματος) (βλ. το παράδειγμα του [σημείου 5.1.1](#)).

Σημείωση: Στις συνδημοσιεύσεις, ο ISBN του συνεκδότη μπορεί επίσης να εμφανίζεται στο κάτω μέρος της σελίδας IV του εξωφύλλου και/ή στο κάτω μέρος του καλύμματος, ως ραβδοκώδικας.

Ηλεκτρονικές εκδόσεις ή άλλες μορφές μη έντυπων προϊόντων

Για τις διαδικτυακές εκδόσεις, ο ISBN πρέπει να αναγράφεται στη σελίδα οθόνης όπου προβάλλεται ο τίτλος ή το αντίστοιχο του και/ή στη σελίδα οθόνης των πνευματικών δικαιωμάτων.

Για κάθε άλλο προϊόν (CD-ROM, DVD κ.λπ.), ο ISBN πρέπει να εμφανίζεται επάνω στο προϊόν με μόνιμη αναγραφή ή, αν αυτό δεν είναι δυνατόν, στο κάτω μέρος της ράχης οποιασδήποτε μόνιμης συσκευασίας του αντικειμένου (κουτί, θήκη, πλαίσιο κ.λπ.).

Ο ISBN πρέπει επίσης να συμπεριλαμβάνεται σε όλα τα μεταδεδομένα που περιέχει η έκδοση ή το προϊόν.

Βλ. επίσης τον [A quick reference guide](#).

Σε περίπτωση έκδοσης υπό διαφορετικές μορφές, αν οι εν λόγω μορφές συγκεντρώνονται σε ένα μεμονωμένο πακέτο, απαιτείται μόνον ένας ISBN· αν αποτελούν αντικείμενο ξεχωριστής διανομής, κάθε μορφή πρέπει να φέρει τον δικό της ISBN. Επιπλέον, σε κάθε μορφή όλοι οι ISBN πρέπει να τοποθετούνται μαζί, με συνοπτική ένδειξη της μορφής όπως στο παρακάτω παράδειγμα:

Print	ISBN 978-951-45-9693-3
PDF	ISBN 978-951-45-9694-0
EPUB	ISBN 978-951-45-9695-7
HTML	ISBN 978-951-45-9696-4

Ο ISBN πρέπει επίσης να εμφανίζεται επάνω σε όλα τα υλικά που συνοδεύουν την έκδοση.

Χρήσιμοι σύνδεσμοι για τον IS<BN

International ISBN Agency (Διεθνής Οργανισμός ISBN):
<https://www.isbn-international.org> (EN)

ISBN Users' Manual (Εγχειρίδιο ISBN):
<https://www.isbn-international.org/content/isbn-users-manual/29> (EN)

Συνήθεις ερωτήσεις για τον ISBN:
https://www.isbn.org/faqs_general_questions (EN)

Σύστημα EAN.UCC:
<https://www.gs1.org/> (EN)

ISO 2108:2017: διεθνής τυποποιημένος αριθμός βιβλίου (ISBN)
<https://www.iso.org/standard/65483.html> (EN)

Οι πιστοποιήσεις συμμόρφωσης με τα πρότυπα ISO χορηγούνται από τα μέλη του ISO, ο κατάλογος των οποίων διατίθεται από τη διεύθυνση:
<https://www.iso.org/members.html> (EN)

4.4.2. Διεθνής τυποποιημένος αριθμός σειράς (ISSN)

Οι διαρκείς πηγές (περιοδικές εκδόσεις και διαρκώς επικαιροποιούμενες πηγές —βλ. [σημείο 4.3.2](#)) πρέπει να αναγνωρίζονται μέσω ενός διεθνούς τυποποιημένου αριθμού σειράς (ISSN), τον οποίο χορηγεί η Υπηρεσία Εκδόσεων.

Η χορήγηση ενός ISSN δεν έχει καμία νομική σημασία ή αξία όσον αφορά την κατοχή πνευματικών δικαιωμάτων για το εν λόγω ή το περιεχόμενό του.

Κάθε ISSN χορηγείται με μοναδικό τρόπο:

- για όλη τη διάρκεια ζωής ενός τίτλου,
- για κάθε γλώσσα στην οποία πραγματοποιείται μια έκδοση,
- για κάθε τεύχος (μηνιαίο, ετήσιο κ.λπ.),
- για κάθε ξεχωριστή μορφή έκδοσης.

Στην περίπτωση πολλαπλών τόμων, ένας ISSN χορηγείται στον βασικό τίτλο, ανεξάρτητα από τον αριθμό των τόμων από τους οποίους αποτελείται η έκδοση. Ένας ISSN μπορεί επίσης να δοθεί σε μια συλλογή μονογραφιών υπό αυτή τους την ιδιότητα (καθώς ένας ISBN έχει ήδη χορηγηθεί σε αυτή την περίπτωση σε κάθε τόμο της συλλογής).

Ο ISSN συσχετίζεται μόνιμα με έναν «τίτλο-κλειδί», τον οποίο δημιουργεί το δίκτυο του ISSN τη στιγμή καταγραφής της πηγής. Ο τίτλος-κλειδί είναι μοναδικός για όλη τη συγκεκριμένη διαρκή πηγή.

Ένας νέος ISSN (και ένας νέος τίτλος-κλειδί) πρέπει να χορηγηθεί σε μια διαρκή πηγή:

- για κάθε σημαντική τροποποίηση του τίτλου,
- για κάθε τροποποίηση της μορφής.

Ένας κατάλληλος ISSN (και επομένως ένας συγκεκριμένος τίτλος-κλειδί) πρέπει να χορηγηθεί σε κάθε συμπλήρωμα ή σε κάθε δευτερεύουσα σειρά η οποία ενδεχομένως συνοδεύει μια συνεχή πηγή.

Τοποθέτηση και δομή του ISSN

Ένας ISSN αποτελείται από δύο τμήματα τεσσάρων ψηφίων (αραβικοί αριθμοί) τα οποία διαχωρίζονται μεταξύ τους με ενωτικά, και πριν από αυτά τοποθετούνται το ακρώνυμο ISSN και ένα κενό διάστημα. Το τελευταίο στοιχείο (στοιχείο ελέγχου) μπορεί να είναι ένα X:

ISSN 0251-1479

ISSN 1831-855X

Ο ISSN πρέπει να τοποθετείται ευδιάκριτα επάνω ή μέσα στην πρώτη έκδοση μιας περιοδικής δημοσίευσης, καθώς και επάνω ή μέσα σε κάθε επόμενη έκδοση, αλλά και επάνω ή μέσα σε κάθε έκδοση μιας διαρκώς επικαιροποιούμενης πηγής.

Όταν ένας ISSN συνοδεύεται από έναν άλλο αναγνωριστικό κωδικό (όπως από έναν ISBN στην περίπτωση τόμου συλλογής), οι δύο αριθμοί πρέπει να τοποθετούνται μαζί, και ο καθένας να αναγνωρίζεται βάσει του απαραίτητου προθέματος (ISBN, ISSN, DOI κ.λπ.).

Αν μια διαρκής πηγή διαθέτει πολλούς ISSN λόγω διαφορετικών τίτλων (όπως ο τίτλος μιας κύριας συλλογής και οι τίτλοι των δευτερευουσών συλλογών), όλοι οι ISSN πρέπει να εμφανίζονται στην εν λόγω πηγή, με μια επισήμανση, π.χ. με τη βοήθεια του πλήρους τίτλου ή συντόμευσής του εντός παρενθέσεως.

Βλ. επίσης τον [A quick reference guide](#).

Σε περίπτωση δημοσίευσης υπό διαφορετικές μορφές (με χορήγηση ISSN και διαφορετικούς τίτλους-κλειδιά), οι συνδεδεμένοι ISSN μπορούν να εμφανίζονται επάνω στις διαρκείς πηγές με επισήμανση της μεταξύ τους διαφοράς, όπως στο παρακάτω παράδειγμα:

Print	ISSN 1562-6585
HTML	ISSN 1063-7710

Για τα έντυπα έργα, ο ISSN πρέπει να είναι εμφανής σε κάθε τεύχος, στην άνω δεξιά γωνία του εξωφύλλου, ή, αν δεν υπάρχει εξώφυλλο, να είναι ευδιάκριτος σε ένα από τα ακόλουθα μέρη μιας έκδοσης (κατά προτίμηση με την παρακάτω σειρά): σελίδα τίτλου, περιθώριο, υπόμνημα συνεργατών, σελίδα IV του εξωφύλλου, κολοφώνας, σελίδα copyright.

Για τα ηλεκτρονικά έργα (διαδικτυακά έργα, CD-ROM κ.λπ.), πρέπει να προβάλλεται στη σελίδα της οθόνης όπου προβάλλεται ο τίτλος ή, αν δεν υπάρχει, στο βασικό μενού και, αν είναι δυνατόν, σε κάθε επιγραφή που προβάλλεται μόνιμα σε συνδυασμό με την έκδοση. Αν δεν είναι δυνατή η εμφάνιση του ISSN επάνω στο προϊόν ή στην επιγραφή, πρέπει να εμφανίζεται στο περίβλημά του.

Για τις διαδικτυακές πηγές, πρέπει επίσης να εμφανίζεται και στα μεταδεδομένα (στο πεδίο εντοπισμού).

Ο ISSN διασύνδεσης (ISSN-L)

Σύμφωνα με τις διατάξεις του προτύπου ISO 3297:2022 (ISSN), ένας ISSN διασύνδεσης (ISSN-L) χορηγείται σε μια διαρκή πηγή (βλ. [σημείο 4.3.2](#)) για να διασυνδέει τις διάφορες μορφές της εν λόγω πηγής, ανεξάρτητα από τον αριθμό των μορφών αυτών (καθεμία από τις οποίες πρέπει να έχει λάβει ξεχωριστό ISSN).

Ένας ISSN-L παρουσιάζεται ως ακολουθία δύο ομάδων τεσσάρων ψηφίων τα οποία διαχωρίζονται μεταξύ τους με ενωτικά, και πριν από αυτά τοποθετείται το ακρώνυμο ISSN-L και ένα κενό διάστημα:

ISSN-L 0251-1479

Ένας ISSN-L πρέπει να τροποποιηθεί όταν στους τίτλους όλων των μορφών μιας πηγής σημειώνεται απορρέουσα τροποποίηση ταυτόχρονα. Έτσι, χορηγείται ένας νέος ISSN σε κάθε ξεχωριστή μορφή και ένας νέος ISSN-L στο σύνολο.

Χρήσιμοι σύνδεσμοι για τον ISSN

ISSN International Centre (Διεθνές Κέντρο ISSN):

<http://www.issn.org/> (EN)

ISSN Manual (Εγχειρίδιο ISSN):

<https://www.issn.org/understanding-the-issn/assignment-rules/issn-manual> (EN)

ISO 3297:2022: διεθνής τυποποιημένος αριθμός σειράς (ISSN)

<https://www.iso.org/standard/84536.html> (EN)

Οι πιστοποιήσεις συμμόρφωσης με τα πρότυπα ISO χορηγούνται από τα μέλη του ISO, ο κατάλογος των οποίων διατίθεται από τη διεύθυνση:

<https://www.iso.org/members.html> (EN)

4.4.3. Αναγνωριστικός κωδικός ψηφιακού αντικειμένου (DOI)

Ο DOI (digital object identifier — αναγνωριστικός κωδικός ψηφιακού αντικειμένου) χρησιμοποιείται για την αναγνώριση ενός προϊόντος σε ένα ψηφιακό πλαίσιο, και ο σκοπός του είναι η διατηρησιμότητα των υπερκειμενικών συνδέσμων (hypertext links). Μπορεί να εφαρμοστεί:

- σε μία έκδοση στο σύνολό της,
- σε μία φωτογραφία,
- σε έναν πίνακα,
- σε ένα κεφάλαιο κ.λπ.

Κάθε DOI είναι μοναδικός και μόνιμος. Ένα ψηφιακό αντικείμενο διατηρεί τον DOI του καθ' όλη τη διάρκεια της ύπαρξής του και, αν το εν λόγω αντικείμενο κάποτε καταστραφεί, ο DOI του δεν θα ξαναχρησιμοποιηθεί.

Ο αριθμός DOI αποτελείται από ένα πρόθεμα και ένα επίθεμα, τα οποία διαχωρίζονται από μια κάθετο γραμμή. Η δομή του πρέπει να είναι η παρακάτω (προηγείται η ένδειξη «doi» με πεζούς χαρακτήρες και ακολουθεί διπλή τελεία χωρίς κενό διάστημα):

doi:10.2788/14231

Κατά βάση, η τοποθέτησή του ακολουθεί τις ίδιες αρχές με τους αριθμούς ISBN και ISSN.

Χρήσιμοι σύνδεσμοι για τον DOI

International DOI Foundation (IDF) (Διεθνής Οργανισμός DOI):

<https://www.doi.org> (EN)

The DOI® handbook (Εγχειρίδιο DOI®):

<https://www.doi.org/hb.html> (EN)

Πληροφορίες και κατευθυντήριες οδηγίες για το DOI:

<https://www.crossref.org/education/metadata/persistent-identifiers/doi-display-guidelines> (EN)

4.4.4. Αριθμός καταλόγου

Εκτός από τους διεθνείς αναγνωριστικούς κωδικούς, όλα τα έργα που υλοποιεί η Υπηρεσία Εκδόσεων λαμβάνουν και έναν εσωτερικό αναγνωριστικό κωδικό, τον αριθμό καταλόγου.

Πρόκειται για ένα εργαλείο εσωτερικής διαχείρισης της Υπηρεσίας Εκδόσεων, το οποίο χρησιμοποιείται για σκοπούς διάδοσης. Εξυπηρετεί, μεταξύ άλλων, την καταγραφή των εκδόσεων στους καταλόγους. Επίσης, χρησιμοποιείται ως αναγνωριστικό κλειδί σε διάφορες εφαρμογές πληροφορικής.

Ο αριθμός καταλόγου εμφανίζεται στη σελίδα IV του εξωφύλλου, στην άνω δεξιά γωνία· αν δεν υπάρχει εξώφυλλο, πρέπει να βρίσκεται σε ευδιάκριτη θέση πάνω στο έργο.

OA-09-22-124-EL-C

4.5. Αναγνωριστικός κωδικός που χορηγείται από το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Ευρωπαϊκός αναγνωριστικός κωδικός νομολογίας (ECLI)

Ο ευρωπαϊκός αναγνωριστικός κωδικός νομολογίας (European case-law identifier — ECLI) θεσπίστηκε για να διευκολύνει την ορθή και μη επιδεχόμενη αμφιβολία παράθεση αποφάσεων του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των εθνικών δικαστηρίων. Καθιερώθηκε σταδιακά από το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης το 2014.

Ο Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης χορήγησε ECLI στο σύνολο των αποφάσεων που έχουν εκδώσει τα δικαιοδοτικά όργανα της Ευρωπαϊκής Ένωσης από το 1954 [αποφάσεις, διατάξεις, γνωμοδοτήσεις, αποφάσεις (σε διαδικασίες επανεξέτασης)], στις προτάσεις και στις γνώμες των γενικών εισαγγελέων και στις πληροφορίες σχετικά με τις αποφάσεις αυτές (περιλήψεις και συνοπτικές παρουσιάσεις, πληροφορίες σχετικά με μη δημοσιευθείσες στη Συλλογή αποφάσεις).

Το ECLI αποτελείται από πέντε υποχρεωτικά στοιχεία, τα οποία είναι λατινικοί αλφαριθμητικοί χαρακτήρες και χωρίζονται με διπλή τελεία, όπως φαίνεται παρακάτω. Συγκεκριμένα, τα στοιχεία αυτά είναι:

- 1) η συντομογραφία ECLI, που σημαίνει ότι πρόκειται για ευρωπαϊκό αναγνωριστικό κωδικό νομολογίας·
 - 2) ο «κωδικός χώρας» που αντιστοιχεί στο κράτος μέλος του οικείου δικαιοδοτικού οργάνου (βλ. πίνακα στο [σημείο 7.1.1](#)) ή ο κωδικός EU όταν πρόκειται για δικαιοδοτικό όργανο της Ευρωπαϊκής Ένωσης·
 - 3) ο κωδικός του δικαιοδοτικού οργάνου που εξέδωσε την απόφαση (για το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, «C» αντιστοιχεί στο «Δικαστήριο», «T» αντιστοιχεί στο «Γενικό Δικαστήριο» και «F» αντιστοιχεί στο «Δικαστήριο Δημόσιας Διοίκησης»).
- Σημείωση:* Το Δικαστήριο Δημόσιας Διοίκησης, που συστάθηκε το 2004, καταργήθηκε την 1η Σεπτεμβρίου 2016, μετά τη μεταφορά των αρμοδιοτήτων του στο Γενικό Δικαστήριο.
- 4) το έτος έκδοσης της δικαστικής απόφασης, με τέσσερα ψηφία·
 - 5) ένας αύξων αριθμός, σε μορφή που αποφασίζεται από κάθε κράτος μέλος ή από το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Ο αριθμός αυτός αποτελείται από αλφαριθμητικούς χαρακτήρες, 25 κατά μέγιστο όριο. Οι τελείες επιτρέπονται, αλλά όχι άλλα σημεία στίξης.

ECLI:EU:C:2006:710

Νομική βάση

Συμπεράσματα του Συμβουλίου για τη θέσπιση του Αναγνωριστικού Ευρωπαϊκής Νομολογίας (ECLI) και μιας ελάχιστης δέσμης ενιαίων μεταδεδομένων για τη νομολογία ([EE C 127 της 29.4.2011, σ. 1](#))

Χρήσιμοι σύνδεσμοι ECLI

Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, τρόπος παραθέσεως της νομολογίας στο Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης: https://curia.europa.eu/jcms/jcms/P_126035/el

Διαδικτυακή πύλη e-Justice:

https://e-justice.europa.eu/topics/legislation-and-case-law/european-case-law-identifier-ecli_el

Κανόνες για την παράθεση της νομολογίας:

βλ. [σημείο 5.9.3](#).

5.

Διάρθρωση μιας έκδοσης

Η διάρθρωση μιας έκδοσης περιλαμβάνει διάφορα μέρη, όπως είναι το εξώφυλλο, η σελίδα τίτλου, τα συντακτικά στοιχεία (π.χ. ανακοινώσεις περί πνευματικής ιδιοκτησίας) και στοιχεία παρουσίασης όπως οι αναφορές και τα παραθέματα.

5.1. Εξώφυλλο

Το εξώφυλλο μιας έκδοσης αποτελείται από τέσσερις σελίδες που ονομάζονται πρώτη, δεύτερη, τρίτη και τέταρτη (I, II, III και IV) σελίδα του εξωφύλλου. Αν το επιτρέπει το πάχος του εντύπου, ο τίτλος τυπώνεται στη ράχη του κατά τρόπο που να διαβάζεται από τα αριστερά προς τα δεξιά όταν το βιβλίο κείται επί της σελίδας IV· το μέγεθος του τίτλου είναι ανάλογο με το πάχος της ράχης.

5.1.1. Συστατικά στοιχεία του εξωφύλλου

Βλ. επίσης τον [A quick reference guide](#).

Καθεμία από τις τέσσερις σελίδες του εξωφύλλου έχει διακριτά συστατικά στοιχεία.

Η [σελίδα I](#) φέρει το όνομα και το έμβλημα του εκδότη-εντολέα, τον τίτλο του έργου και, ενδεχομένως, τον υπότιτλο και το όνομα του συντάκτη (ιδίως σε περιπτώσεις συνέκδοσης)· επίσης, μπορεί να υπάρχει ο αύξων αριθμός του τόμου (για ένα πολύτομο έργο) και ο τίτλος της συλλογής ή της σειράς, καθώς και ο αύξων αριθμός του έργου εντός αυτής:

- ο **τίτλος του έργου**: πρέπει να είναι σύντομος, χτυπητός και περιεκτικός. Όταν πρόκειται για ετήσια έκθεση ή μελέτη που αφορά μια συγκεκριμένη περίοδο, η αναφορά του έτους ή της περιόδου αποτελεί μέρος του τίτλου ή του υπότιτλου,
- ο **υπότιτλος**: πρέπει να είναι στοιχειοθετημένος στοιχεία μικρότερα από εκείνα του τίτλου, τον οποίο συμπληρώνει,
- το **έμβλημα του εκδότη-εντολέα**: πρέπει να υπάρχει στη σελίδα I του εξωφύλλου,
- το **όνομα του συντάκτη**: αν υπάρχει στη σελίδα I του εξωφύλλου, πρέπει επίσης να υπάρχει στη σελίδα τίτλου,

Σημείωση: Η ονομασία μιας Γενικής Διεύθυνσης ενός θεσμικού ή άλλου οργάνου δεν μπορεί σε καμία περίπτωση να εμφανίζεται στη σελίδα I του εξωφύλλου, εξαιρουμένων της Eurostat και της Υπηρεσίας Εκδόσεων. Αντίθετα, μπορεί να παρατίθεται στη σελίδα τίτλου.

- ο **αύξων αριθμός του τόμου**: αν υπάρχουν πολλοί τόμοι, είναι προτιμότερο η αρίθμησή τους να γίνεται με λατινικούς αριθμούς.

Η σελίδα II μένει λευκή.

Η [σελίδα III](#) φέρει δελτίο πληροφοριών.

Στη [σελίδα IV](#) αναγράφεται ο λογότυπος της Υπηρεσίας Εκδόσεων, καθώς και ο ISBN (διεθνής τυποποιημένος αριθμός βιβλίου) και ο αριθμός καταλόγου.

Σημείωση: Ο [λογότυπος της Υπηρεσίας Εκδόσεων](#): βρίσκεται στο κάτω μέρος της σελίδας IV του εξωφύλλου. Στον λογότυπο, το όνομα «Υπηρεσία Εκδόσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης» αναγράφεται στη γλώσσα ή τις γλώσσες της έκδοσης (για τις μονόγλωσσες ή τις πολύγλωσσες εκδόσεις, αντίστοιχα).

Ειδικοί κανόνες για περιοδικές εκδόσεις ή σειρές

Σε μια *σειρά*, ο ISSN (διεθνής τυποποιημένος αριθμός σειράς) προστίθεται στα στοιχεία που παρουσιάστηκαν παραπάνω. Τυπώνεται στην πάνω δεξιά γωνία της σελίδας I.

Όσον αφορά τις *περιοδικές εκδόσεις* ειδικότερα, πρέπει να σημειωθεί ότι υπάρχουν μερικές χωρίς εξώφυλλο. Η σελίδα I φέρει επιπλέον τον αριθμό και το έτος έκδοσης. Σε ορισμένες περιπτώσεις, οι σελίδες II και III χρησιμοποιούνται για μια περιληπτική παρουσίαση των περιεχομένων. Καλό είναι ο δωδεκάμηνος κύκλος έκδοσης να συμπίπτει με το ημερολογιακό έτος.

Στη σελίδα IV εμφανίζονται ο αριθμός καταλόγου και ο λογότυπος της Υπηρεσίας Εκδόσεων.

Σελίδα I του εξωφύλλου

1. ISSN
2. Τίτλος έργου
3. Έτος
4. Ευρωπαϊκό έμβλημα
5. Εκδότης-εντολέας

Σελίδα III του εξωφύλλου (δελτίο πληροφοριών)

Επικοινωνήστε με την ΕΕ

Αυτοπροσώπως

Σε όλη την Ευρωπαϊκή Ένωση υπάρχουν εκατοντάδες κέντρα Europe Direct. Μπορείτε να βρείτε τη διεύθυνση του πλησιέστερου σ' εσάς κέντρου στο διαδίκτυο (european-union.europa.eu/contact-eu/meet-us_el).

Τηλεφωνικώς ή γραπτώς

Η Europe Direct είναι μια υπηρεσία που απαντά στις ερωτήσεις σας για την Ευρωπαϊκή Ένωση. Μπορείτε να επικοινωνήσετε με αυτή την υπηρεσία:

- καλώντας στελώς τον αριθμό 00 800 6 7 8 9 10 11 (ορισμένα δίκτυα τηλεφωνίας ενδέχεται να χρεώνουν τις κλήσεις αυτές),
- καλώντας τον αριθμό +32 22999696,
- συμπληρώνοντας το ακόλουθο ηλεκτρονικό έντυπο: european-union.europa.eu/contact-eu/write-us_el.

Βρείτε πληροφορίες σχετικά με την ΕΕ

Στο διαδίκτυο

Πληροφορίες για την Ευρωπαϊκή Ένωση σε όλες τις επίσημες γλώσσες της ΕΕ είναι διαθέσιμες στον ιστότοπο Ευρωβ (european-union.europa.eu).

Στις εκδόσεις της ΕΕ

Μπορείτε να δείτε ή να παραγγείλετε εκδόσεις της ΕΕ στη διεύθυνση europa.eu/translations. Μπορείτε να ζητήσετε πολλαπλά αντίγραφα δωρεάν εκδόσεων επικοινωνώντας με την υπηρεσία Europe Direct ή με το τοπικό σας κέντρο τεκμηρίωσης (european-union.europa.eu/contact-eu/meet-us_el).

Στη νομοθεσία της ΕΕ και σε σχετικά έγγραφα

Για πρόσβαση σε νομικές πληροφορίες της ΕΕ, συμπεριλαμβανομένου του συνόλου της ενωσιακής νομοθεσίας από το 1951 σε όλες τις επίσημες γλώσσες, μεταβείτε στον ιστότοπο EUR-Lex (eur-lex.europa.eu).

Στα ανοιχτά δεδομένα από την ΕΕ

Η πύλη data.europa.eu παρέχει πρόσβαση σε σύνολα ανοιχτών δεδομένων από τα θεσμικά και λοιπά όργανα και τους οργανισμούς της ΕΕ. Τα εν λόγω δεδομένα μπορούν να καταφορτωθούν και να επανοργανωθούν δωρεάν, τόσο για εμπορικούς όσο και για μη εμπορικούς σκοπούς. Η πύλη παρέχει επίσης πρόσβαση σε πλήθους συνόλων δεδομένων από τις ευρωπαϊκές χώρες.

Σελίδα IV του εξωφύλλου

00-32-69-1898-EL-C

1

2

**Υπηρεσία Εκδόσεων
της Ευρωπαϊκής Ένωσης**
Νομοθεσία | Δεδομένα | Εκδόσεις

3

ISBN 978-92-824-2570-1

1. Αριθμός καταλόγου

2. Λογότυπος της Υπηρεσίας Εκδόσεων

3. ISBN

5.1.2. Χρήση των χρωμάτων στα εξώφυλλα

Η χρήση χρωμάτων στα εξώφυλλα πρέπει να περιορίζεται γενικά στο γραφικό σχέδιο, και να αποτελεί διακριτικό γνώρισμα συλλογών και σειρών.

Η χρήση ενός χρώματος ανά γλώσσα δεν είναι σκόπιμη, δεδομένου του αριθμού των επίσημων γλωσσών και των κινδύνων πρόκλησης σύγχυσης.

5.2. Σελίδα τίτλου

Η σελίδα τίτλου αναφέρει:

- τον εκδότη-εντολέα (βλ. [σημείο 4.4.1](#)),
- τον τίτλο του έργου και, όπου χρειάζεται, τον υπότιτλο ([σημείο 5.1.1](#)),
- τον αριθμό της έκδοσης (επανεκδοση ή ανατύπωση) και/ή το έτος,
- την έδρα του εκδότη-εντολέα (πρέπει να υποδεικνύεται για καθέναν από τους εκδότες-εντολείς σύμφωνα με την εκάστοτε Συνθήκη και τα αντίστοιχα πρωτόκολλα),
- το όνομα του συντάκτη (βλ. [σημείο 5.1.1](#)),

Σημείωση: Η ονομασία μιας Γενικής Διεύθυνσης μπορεί να εμφανίζεται στη σελίδα τίτλου, αλλά σε καμία περίπτωση στη σελίδα I του εξωφύλλου.

- τον αριθμό του τόμου, για πολύτομο έργο (βλ. [σημείο 5.1.1](#)),
- τον τίτλο της συλλογής ή της σειράς, καθώς και τον αύξοντα αριθμό του έργου, όπου χρειάζεται.

Επανεκδοση και ανατύπωση

Ένα έργο που υπέστη σημαντικές αλλαγές (τυπογραφικές ή του περιεχομένου) πρέπει να αποτελέσει αντικείμενο επανεκδόσης (με ένδειξη του αριθμού της έκδοσης).

Αν πρόκειται απλώς για ανατύπωση, μπορούμε να αναφέρουμε τις ημερομηνίες των διαφόρων ανατυπώσεων.

Σελίδα τίτλου

1	Ευρωπαϊκή Επιτροπή
2	Γενική Έκθεση επί της δραστηριότητας της Ευρωπαϊκής Ένωσης
	2008
3	Βρυξέλλες • Λουξεμβούργο, 2009

1. Εκδότης-εντολέας

2. Τίτλος έργου (η καλυπτόμενη περίοδος ή το έτος πρέπει να αποτελούν μέρος του τίτλου ετήσιας έκθεσης ή μελέτης σχετικής με την εν λόγω περίοδο ή το εν λόγω έτος)

3. Έδρα του εκδότη-εντολέα

5.3. Οπίσθια όψη της σελίδας τίτλου

Η οπίσθια όψη της σελίδας τίτλου έχει διακριτά συστατικά στοιχεία.

5.3.1. Συστατικά στοιχεία

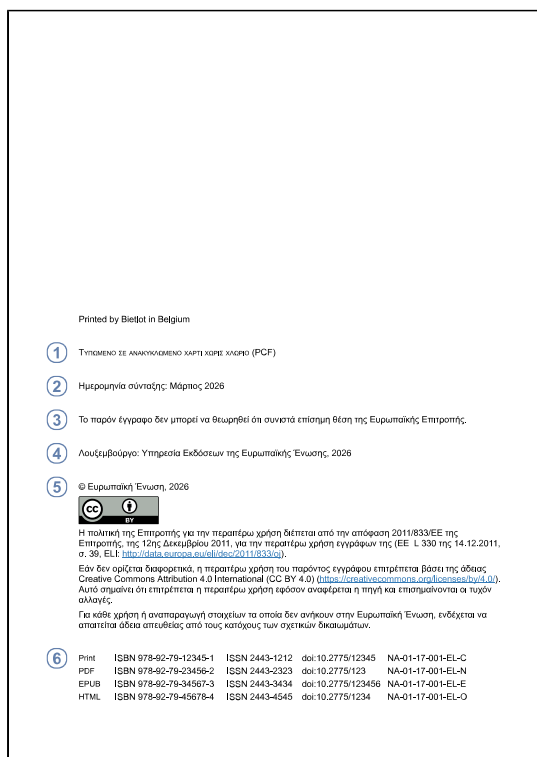
Βλ. επίσης τον [A quick reference guide](#).

Στην οπίσθια όψη της σελίδας τίτλου βρίσκονται, κατά σειρά, τα ακόλουθα στοιχεία:

- στις έντυπες εκδόσεις, η μνεία «*Printed by [Τυπογραφείο] in [Χώρα]*» (στα αγγλικά και με πλάγια στοιχεία) και, ενδεχομένως, το/τα οικολογικό/-ά σήμα/-τα και/ή μια σημείωση για το εκτυπωμένο χαρτί (βλ. [σημείο 5.3.2](#)),
- ενδεχομένως, οι λέξεις «Ημερομηνία σύνταξης: [μήνας] [έτος]»,
- ενδεχομένως, οι λέξεις «Αναθεωρημένη έκδοση», «Διορθωμένη έκδοση» ή «[Πρώτη/Δεύτερη/ν-οστή] έκδοση»,
- ενδεχόμενες επιφυλάξεις όσον αφορά την ευθύνη του θεσμικού οργάνου (βλ. [σημείο 5.4.4](#)),
- ο τόπος έκδοσης (έδρα της Υπηρεσίας Εκδόσεων), το όνομα του εκδότη-διεκπεραιωτή και το έτος έκδοσης (βάσει της απόφασης 2009/496/EK, Ευρατόμ, της 26ης Ιουνίου 2009, ο εκδότης είναι η Υπηρεσία Εκδόσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης),
- το copyright (δικαίωμα πνευματικής ιδιοκτησίας) (με ενδεχόμενη διευκρίνιση/έγκριση της αναπαραγωγής) (βλ. [σημεία 5.4.1](#) και [5.4.2](#)),
- ενδεχομένως, το copyright σχετικά με τις εικονογραφήσεις, εάν δεν αναγράφεται δίπλα στις εκάστοτε εικονογραφήσεις (βλ. [σημείο 5.4.3](#)),
- οι αναγνωριστικοί κωδικοί (ISBN, DOI κ.λπ.) (βλ. [σημείο 4.4](#)).

Σημείωση: Το έτος έκδοσης βρίσκεται μετά το όνομα του εκδότη-διεκπεραιωτή με σκοπό να διαχωριστεί από το έτος πνευματικής ιδιοκτησίας [βλ. [σημείο 5.4.1](#)].

Οπίσθια όψη της σελίδας τίτλου

1. Πληροφορίες για το εκτυπωμένο χαρτί
2. Πληροφορίες για το χειρόγραφο / την έκδοση
3. Συμπληρωματική επιφύλαξη της υπηρεσίας-συντάκτη
4. Τόπος και έτος έκδοσης, εκδότης-διεκπεραιωτής
5. Copyright
6. Αναγνωριστικοί κωδικοί

5.3.2. Πληροφορίες για την έντυπη έκδοση

Κάθε έντυπο πρέπει, καταρχήν, να περιλαμβάνει τις ακόλουθες πληροφορίες, οι οποίες προστίθενται από τον τυπογράφο:

- όνομα του τυπογραφείου και χώρα έκδοσης,
- τυχόν σχετικά οικολογικά σήματα,
- ενδεχομένως, σημείωση σχετικά με τον τύπο του χαρτιού που χρησιμοποιήθηκε.

Όνομα του τυπογραφείου και χώρα εκτύπωσης

Η σημείωση σχετικά με το όνομα του τυπογραφείου και τη χώρα εκτύπωσης εμφανίζεται πανομοιότυπα σε όλες τις γλωσσικές εκδόσεις, στα αγγλικά και με πλάγιους χαρακτήρες:

Printed by [τυπογραφείο] in [χώρα]

Οικολογικό σήμα

Οι πληροφορίες για το εκτυπωμένο χαρτί προστίθενται με τη μορφή ενός ή περισσότερων οικολογικών σημάτων, π.χ.:

Σημείωση σχετικά με το χαρτί που χρησιμοποιήθηκε

Μπορεί να προστεθεί σημείωση σχετικά με το χαρτί που χρησιμοποιήθηκε, η οποία θα έχει μία από τις ακόλουθες μορφές:

- καινούργιο χαρτί:

ΤΥΠΩΜΕΝΟ ΣΕ ΧΑΡΤΙ ΛΕΥΚΑΣΜΕΝΟ ΧΩΡΙΣ ΣΤΟΙΧΕΙΑΚΟ ΧΛΩΡΙΟ (ECF)

ΤΥΠΩΜΕΝΟ ΣΕ ΧΑΡΤΙ ΛΕΥΚΑΣΜΕΝΟ ΕΝΤΕΛΩΣ ΧΩΡΙΣ ΧΛΩΡΙΟ (TCF)

- ανακυκλωμένο χαρτί:

ΤΥΠΩΜΕΝΟ ΣΕ ΑΝΑΚΥΚΛΩΜΕΝΟ ΧΑΡΤΙ

ΤΥΠΩΜΕΝΟ ΣΕ ΑΝΑΚΥΚΛΩΜΕΝΟ ΧΑΡΤΙ ΧΩΡΙΣ ΧΛΩΡΙΟ (PCF)

Στην περίπτωση του ανακυκλωμένου χαρτιού, δεν χρησιμοποιείται ποτέ η διατύπωση «λευκασμένο χωρίς χλώριο». Πράγματι, είναι αδύνατον να εντοπιστεί η προέλευση κάθε χαρτιού που χρησιμοποιείται στη διαδικασία της ανακύκλωσης (και συνεπώς να εξασφαλιστεί η πλήρης απουσία χλωρίου). Όμως, στην πραγματικότητα, η ίδια η διαδικασία ανακύκλωσης μπορεί να πραγματοποιηθεί χωρίς χλώριο.

5.4. Copyright

Τα δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας προστατεύουν τα πρωτότυπα λογοτεχνικά, καλλιτεχνικά και επιστημονικά έργα ήδη από τη στιγμή της δημιουργίας τους. Η πνευματική ιδιοκτησία είναι ένα από τα δικαιώματα διανοητικής ιδιοκτησίας, που προστατεύουν τα πνευματικά δημιουργήματα.

Για την προστασία ενός έργου δεν απαιτούνται διατυπώσεις: η [σύμβαση της Βέρνης για την προστασία των λογοτεχνικών και καλλιτεχνικών έργων](#) ορίζει ότι η προστασία των δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας δεν μπορεί να εξαρτάται από τη διεκπεραίωση διατυπώσεων. Ωστόσο, για την ενημέρωση του κοινού σχετικά με την κυριότητα (των δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας) ενός έργου και τον τρόπο με τον οποίο μπορεί το εν λόγω έργο να χρησιμοποιηθεί περαιτέρω, συνιστάται να προστίθεται σ' αυτό σημείωση για τα δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας.

5.4.1. Σημείωση για τα δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας

Η σημείωση για τα δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας πληροφορεί τον αναγνώστη ότι ένα έργο προστατεύεται από δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας. Θα πρέπει να αναφέρει τον κάτοχο των δικαιωμάτων, το έτος έκδοσης, καθώς και αν επιτρέπεται η περαιτέρω χρήση και υπό ποιες προϋποθέσεις. Επιπλέον, μια καλά διατυπωμένη και πλήρης σημείωση για τα δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας απαιτείται να αναγνωρίζει τα στοιχεία περιεχομένου τρίτων τα οποία περιλαμβάνονται στην έκδοση.

Μια τυποποιημένη σημείωση για τα δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας πρέπει να αποτελείται από τρία στοιχεία:

- το σύμβολο «©» ή τη λέξη «Copyright» ως ένδειξη της προστασίας βάσει δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας,
- το όνομα του κατόχου των δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας και
- το έτος της πρώτης έκδοσης του έργου.

© [όνομα του κατόχου των δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας], [έτος πρώτης έκδοσης]
για παράδειγμα:
© Ευρωπαϊκή Ένωση, 2022

Κάτοχος δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας

Μόνο οντότητες με νομική προσωπικότητα μπορούν να είναι κάτοχοι δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας.

α) Θεσμικά όργανα και διοργανικές υπηρεσίες που έχουν τη νομική προσωπικότητα της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Οι εκδόσεις που δημιουργούνται από το προσωπικό των θεσμικών οργάνων της Ευρωπαϊκής Ένωσης θα πρέπει να φέρουν την ένδειξη «© Ευρωπαϊκή Ένωση», εκτός από την περίπτωση της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας, η οποία έχει δική της νομική προσωπικότητα και, ως εκ τούτου, δικά της δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας.

© Ευρωπαϊκή Ένωση, [έτος]

© Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα, [έτος]

Σημείωση: Πρέπει να χρησιμοποιείται η πλήρης ονομασία και όχι η συντομογραφία:

© Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα, [έτος]
και όχι © ΕΚΤ, [έτος]

Οι διοργανικές υπηρεσίες, όπως η Υπηρεσία Εκδόσεων, η Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Εξωτερικής Δράσης και η Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Επιλογής Προσωπικού, δεν έχουν νομική προσωπικότητα. Ως εκ τούτου, στις εκδόσεις τους χρησιμοποιούν ως σημείωση για τα δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας την ένδειξη «© Ευρωπαϊκή Ένωση».

β) Οντότητες με δική τους νομική προσωπικότητα

Οι αποκεντρωμένοι οργανισμοί και οι εκτελεστικοί οργανισμοί (βλ. [σημεία 9.5.3](#) και [9.5.4](#) για τους πλήρεις καταλόγους) έχουν δική τους νομική προσωπικότητα και, για τον λόγο αυτό, **πρέπει** να αναφέρονται ως κάτοχοι των δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας:

© Ευρωπαϊκός Οργανισμός Περιβάλλοντος, [έτος]

© Ευρωπαϊκός Εκτελεστικός Οργανισμός για την Υγεία και τον Ψηφιακό τομέα, [έτος]

Σημείωση: Πρέπει να χρησιμοποιείται η πλήρης ονομασία και όχι η συντομογραφία:

© Ευρωπαϊκός Οργανισμός Συνοριοφυλακής και Ακτοφυλακής, [έτος]

ή ενδεχομένως:

© Ευρωπαϊκός Οργανισμός Συνοριοφυλακής και Ακτοφυλακής (Frontex), [έτος]

αλλά όχι © Frontex, [έτος]

Εάν τα δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας έχουν μεταβιβαστεί στην Ευρωπαϊκή Ένωση μέσω σύμβασης ή άλλου νομικού εγγράφου, θα πρέπει να χρησιμοποιείται η ακόλουθη σημείωση:

© Ευρωπαϊκή Ένωση, [έτος]

Σημείωση: Για τη διοικητική δομή της Ευρωπαϊκής Ένωσης, βλέπε [σημείο 9.5](#). Οι πληροφορίες σχετικά με τη νομική προσωπικότητα του οργανισμού περιλαμβάνονται στην ιδρυτική πράξη του.

Άλλες οντότητες με δική τους νομική προσωπικότητα είναι η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Επενδύσεων. Αυτές αναφέρονται ως κάτοχοι δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας:

© Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων, [έτος]

© Ευρωπαϊκό Ταμείο Επενδύσεων, [έτος]

Ευρατόμ

Τα έγγραφα που συντάσσονται εντός του πεδίου εφαρμογής της Συνθήκης Ευρατόμ (και βάσει της γραμμής του προϋπολογισμού της Ευρατόμ) πρέπει να έχουν ιδιαίτερη σημείωση για τα δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας:

© Ευρωπαϊκή Κοινότητα Ατομικής Ενέργειας, [έτος]

Αυτό ισχύει, π.χ., για διάφορα έγγραφα ή εξειδικευμένες εκδόσεις του Κοινού Κέντρου Ερευνών στον τομέα της ατομικής ενέργειας.

Μνεία του συντάκτη

Το άρθρο 18 του [κανονισμού υπηρεσιακής κατάστασης](#) ορίζει ότι τα δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας επί οποιουδήποτε έργου έχει παραχθεί από υπαλλήλους της ΕΕ κατά την άσκηση των καθηκόντων τους ανήκουν στην Ευρωπαϊκή Ένωση (ή στον αντίστοιχο οργανισμό κ.λπ.). Ωστόσο, σε ορισμένες περιπτώσεις οι υπηρεσίες-συντάκτες ενδέχεται να απαιτήσουν τα μέλη του προσωπικού που παρήγαγαν το έργο να αναφέρονται ονομαστικά στην έκδοση. Ενδεικτικά, τέτοιες περιπτώσεις είναι οι εκδόσεις που απηχούν τις προσωπικές απόψεις του συντάκτη ή οι επιστημονικές δημοσιεύσεις και τα άρθρα σε νομικά περιοδικά. Εν προκειμένω, συνιστάται να συμπεριλαμβάνεται δήλωση αποποίησης ευθύνης (βλ. [σημείο 5.4.4](#)):

Συντάκτης: [όνομα του προσώπου]

Αυτό δεν ισχύει για έργα που εκδίδονται από τις υπηρεσίες-συντάκτες υπό τη θεσμική τους ιδιότητα.

Το έτος

Η χρονική περίοδος της προστασίας που παρέχουν τα δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας σε έκδοση της ΕΕ σε συγκεκριμένη γλώσσα αρχίζει από την ημέρα της δημιουργίας της. Εάν ένα έργο εκδίδεται σε διάφορες γλώσσες σε διαφορετικά έτη, σε κάθε γλώσσα θα πρέπει να αναφέρεται το έτος έκδοσής του σε αυτή.

Σε περίπτωση ανατύπωσης, η σημείωση για τα δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας παραμένει αμετάβλητη. Ωστόσο, στην περίπτωση επανεκδόσεων η ημερομηνία της σημείωσης για τα δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας θα πρέπει να αντιστοιχεί στο έτος της νέας έκδοσης.

Όταν αλλάζει ο μορφότυπος μιας έκδοσης (π.χ. από χαρτί σε ηλεκτρονικό βιβλίο), το έτος παραμένει το ίδιο με εκείνο της αρχικής έκδοσης εάν δεν έχουν γίνει αλλαγές. Εάν έχουν γίνει σημαντικές αλλαγές, πραγματοποιείται νέα έκδοση, και η ημερομηνία της σημείωσης για τα δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας θα πρέπει να αντιστοιχεί στο έτος της νέας έκδοσης.

Τεχνητή νοημοσύνη

Εάν έχει χρησιμοποιηθεί ΤΝ για τη δημιουργία μέρους του περιεχομένου, να προστεθεί σχετική αναφορά μετά τη χρονολογία:

© [όνομα του κατόχου των δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας], [έτος]. Μέρος του περιεχομένου δημιουργήθηκε με τη χρήση [όνομα του εργαλείου ΤΝ].

για παράδειγμα:

© Ευρωπαϊκή Ένωση, 2022. Μέρος του περιεχομένου δημιουργήθηκε με τη χρήση GPT@EC.

Συνεργασία με αναδόχους

Τα δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας επί εκδόσεων που δημιουργούνται από ανάδοχο ανήκουν στην Ευρωπαϊκή Ένωση εάν η σύμβαση προβλέπει τη μεταβίβαση των δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας επί των αποτελεσμάτων στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Όσον αφορά την Επιτροπή, για παράδειγμα, αυτό συμβαίνει συνήθως στην περίπτωση κατά την οποία χρησιμοποιείται υπόδειγμα σύμβασης ⁽¹⁾ της ΓΔ Προϋπολογισμού.

Για τυχόν ερωτήσεις, επικοινωνήστε με τον τομέα που είναι υπεύθυνος για το copyright στην Υπηρεσία Εκδόσεων (OP-COPYRIGHT@publications.europa.eu).

5.4.2. Άδεια περαιτέρω χρήσης και όροι περαιτέρω χρήσης

Τα θεσμικά και λοιπά όργανα και οι οργανισμοί της Ευρωπαϊκής Ένωσης αναφέρουν στη σημείωση για τα δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας σε ποιο βαθμό προστατεύονται οι εκδόσεις τους. Ορισμένα όργανα απαγορεύουν την περαιτέρω χρήση, ενώ άλλα την επιτρέπουν χωρίς περιορισμούς.

Το Συμβούλιο

Η πολιτική του Συμβουλίου για την περαιτέρω χρήση διέπεται από την [απόφαση \(ΕΕ\) 2017/1842 του Συμβουλίου, της 9ης Οκτωβρίου 2017, σχετικά με την πολιτική για τα ανοιχτά δεδομένα του Συμβουλίου και την περαιτέρω χρήση εγγράφων του Συμβουλίου](#). Θα πρέπει να χρησιμοποιείται η ακόλουθη σημείωση για τα δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας:

© Ευρωπαϊκή Ένωση, [έτος]

Επιτρέπεται η αναπαραγωγή με μνεία της πηγής. Η πολιτική του Συμβουλίου για την περαιτέρω χρήση εγγράφων και δεδομένων του εφαρμόζεται με την απόφαση (ΕΕ) 2017/1842 του Συμβουλίου, της 9ης Οκτωβρίου 2017, σχετικά με την πολιτική για τα ανοιχτά δεδομένα του Συμβουλίου και την περαιτέρω χρήση εγγράφων του Συμβουλίου (ΕΕ L 262 της 12.10.2017, σ. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2017/1842/oj>).

Η Επιτροπή και οι εκτελεστικοί οργανισμοί

Η πολιτική της Επιτροπής για την περαιτέρω χρήση καθορίζεται στην [απόφαση της Επιτροπής, της 12ης Δεκεμβρίου 2011, για την περαιτέρω χρήση εγγράφων της](#) (στο εξής: απόφαση για την περαιτέρω χρήση) και εφαρμόζεται περαιτέρω με βάση την [απόφαση της 22ας Φεβρουαρίου 2019 για την έγκριση της άδειας Creative Commons ως ανοιχτής άδειας στο πλαίσιο της πολιτικής της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την περαιτέρω χρήση](#). Μετά τις αποφάσεις αυτές, και εάν δεν ισχύει κάποια από τις εξαιρέσεις που προβλέπονται στις εν λόγω αποφάσεις, οι εκδόσεις της Επιτροπής θα πρέπει να λαμβάνουν την άδεια Creative Commons Attribution 4.0 International (CC BY 4.0) (<https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>).

⁽¹⁾ <https://myintracomm.ec.europa.eu/corp/budget/financial-rules/procurement/Pages/model-contracts.aspx>.

Για τα δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας χρησιμοποιείται η ακόλουθη σημείωση:

© Ευρωπαϊκή Ένωση, [έτος]

Η πολιτική της Επιτροπής για την περαιτέρω χρήση διέπεται από την απόφαση 2011/833/ΕΕ της Επιτροπής, της 12ης Δεκεμβρίου 2011, για την περαιτέρω χρήση εγγράφων της (ΕΕ L 330 της 14.12.2011, σ. 39, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2011/833/oj>).

Εάν δεν ορίζεται διαφορετικά, η περαιτέρω χρήση του παρόντος εγγράφου επιτρέπεται βάσει της άδειας Creative Commons Attribution 4.0 International (CC BY 4.0) (<https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>). Αυτό σημαίνει ότι επιτρέπεται η περαιτέρω χρήση εφόσον αναφέρεται η πηγή και επισημαίνονται οι τυχόν αλλαγές.

Παρότι δεν συνιστάται, εάν μια υπηρεσία της Επιτροπής έχει λόγους να πραγματοποιήσει την έκδοσή της βασιζόμενη απευθείας στην απόφαση για την περαιτέρω χρήση και όχι βάσει άδειας Creative Commons, μπορεί να χρησιμοποιηθεί η ακόλουθη σημείωση για τα δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας:

© Ευρωπαϊκή Ένωση, [έτος]

Η περαιτέρω χρήση επιτρέπεται εφόσον αναφέρεται η πηγή και δεν διαστρεβλώνεται το αρχικό νόημα ή μήνυμα του παρόντος εγγράφου. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή δεν φέρει ευθύνη για οποιαδήποτε συνέπεια προερχόμενη από την περαιτέρω χρήση της παρούσας έκδοσης. Η πολιτική περαιτέρω χρήσης εγγράφων της Ευρωπαϊκής Επιτροπής διέπεται από την απόφαση 2011/833/ΕΕ της Επιτροπής, της 12ης Δεκεμβρίου 2011, για την περαιτέρω χρήση εγγράφων της (ΕΕ L 330 της 14.12.2011, σ. 39, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2011/833/oj>).

Οι ανωτέρω κανόνες ισχύουν για τους εκτελεστικούς οργανισμούς, οι οποίοι θα πρέπει να εφαρμόζουν τη συντακτική πολιτική της Επιτροπής. Περισσότερες πληροφορίες σχετικά με την πολιτική της Επιτροπής για την περαιτέρω χρήση και τους κανόνες για τα δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας οι οποίοι εφαρμόζονται στις εκδόσεις διατίθενται στα έγγραφα [Reuse Guidelines](#) (Κατευθυντήριες γραμμές για την περαιτέρω χρήση) (*) και [Guidelines on Publications](#) (Κατευθυντήριες γραμμές για τις εκδόσεις) (*).

Το Ελεγκτικό Συνέδριο

Στις 16 Απριλίου 2019 το Ελεγκτικό Συνέδριο ενέκρινε ειδική πολιτική για την [περαιτέρω χρήση των εκδόσεών του](#). Η συνιστώμενη σημείωση για τα δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας είναι η εξής:

© Ευρωπαϊκή Ένωση, [έτος]

Η πολιτική για την περαιτέρω χρήση εγγράφων του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου (ΕΕΣ) ορίζεται στην [απόφαση αριθ. 6 2019 του ΕΕΣ](#) για την πολιτική ανοικτών δεδομένων και την περαιτέρω χρήση εγγράφων. Με εξαίρεση τις περιπτώσεις όπου ορίζεται διαφορετικά (π.χ. σε χωριστές ανακοινώσεις περί πνευματικής ιδιοκτησίας), το περιεχόμενο του ΕΕΣ που ανήκει στην ΕΕ παραχωρείται βάσει της άδειας [Creative Commons Attribution 4.0 International \(CC BY 4.0\)](#). Ισχύει επομένως ως γενικός κανόνας ότι η περαιτέρω χρήση επιτρέπεται υπό τον όρο ότι αναφέρεται η πηγή και επισημαίνονται οι αλλαγές. Κατά την περαιτέρω χρήση απαγορεύεται η διαστρέβλωση του αρχικού νοήματος ή μηνύματος των εγγράφων. Το ΕΕΣ δεν φέρει ευθύνη για οποιαδήποτε συνέπεια προερχόμενη από την περαιτέρω χρήση εγγράφων.

(*) Εσωτερικός σύνδεσμος. Πρόκειται για έγγραφο εργασίας που προορίζεται για τους/τις υπαλλήλους των ευρωπαϊκών θεσμικών οργάνων.

Άλλα θεσμικά και λοιπά όργανα και οργανισμοί

Ανάλογα με τις συντακτικές πολιτικές τους, τα άλλα θεσμικά και λοιπά όργανα και οι οργανισμοί μπορούν να εφαρμόζουν διαφορετικούς όρους περαιτέρω χρήσης στις εκδόσεις τους. Η συνήθης διατύπωση της σημείωσης για τα δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας είναι η εξής:

© Ευρωπαϊκή Ένωση, [έτος]

Η αναπαραγωγή επιτρέπεται εφόσον αναφέρεται η πηγή.

Μπορούν να εφαρμόζονται και αυστηροί όροι, εάν αυτό δικαιολογείται:

© Οργανισμός της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το Άσυλο, [έτος]

Με επιφύλαξη παντός δικαιώματος.

Η Υπηρεσία Εκδόσεων ενισχύει σε κάθε περίπτωση τη δυνατότητα περαιτέρω χρήσης των εκδόσεων όλων των θεσμικών και λοιπών οργάνων και των οργανισμών, σύμφωνα με τις κατευθυντήριες αρχές της [οδηγίας \(ΕΕ\) 2019/1024, της 20ής Ιουνίου 2019, για τα ανοικτά δεδομένα και την περαιτέρω χρήση πληροφοριών του δημόσιου τομέα](#). Οι υπηρεσίες που επιθυμούν να είναι οι εκδόσεις τους πιο «ανοιχτές» μπορούν να χρησιμοποιούν τη διατύπωση «Επιτρέπεται η περαιτέρω χρήση» και να εφαρμόζουν τους προαναφερθέντες όρους.

Για τυχόν ερωτήσεις, επικοινωνήστε με τον τομέα που είναι υπεύθυνος για το copyright στην Υπηρεσία Εκδόσεων (OP-COPYRIGHT@publications.europa.eu).

5.4.3. Στοιχεία που προστατεύονται από δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας και χρησιμοποιούνται σε έκδοση

Όταν χρησιμοποιούνται σε εκδόσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης ειδικά ή καλλιτεχνικής φύσεως στοιχεία, πρέπει αυτά να προσδιορίζονται και να αναγνωρίζονται. Είναι απαραίτητο τα στοιχεία των οποίων τα δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας ανήκουν σε τρίτους (συμπεριλαμβανομένων των στοιχείων που προέρχονται από τράπεζες εικόνων) να προσδιορίζονται και, αφού εκκαθαριστούν τα σχετικά δικαιώματα, να αναγνωρίζονται.

Στοιχεία που ανήκουν στα θεσμικά και λοιπά όργανα και στους οργανισμούς της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Τα δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας των εγγράφων ή άλλων έργων που έχουν παραχθεί από μέλη του προσωπικού της Ευρωπαϊκής Ένωσης ανήκουν στην Ευρωπαϊκή Ένωση ή στο αντίστοιχο όργανο με νομική προσωπικότητα (βλ. άρθρο 18 του [κανονισμού υπηρεσιακής κατάστασης](#)). Το ίδιο ισχύει και για τα έγγραφα ή άλλα έργα που παρέχονται μέσω τυποποιημένης σύμβασης. Στις περιπτώσεις αυτές, η σημείωση για τα δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας καλύπτει το σύνολο της έκδοσης, δεδομένου ότι τα δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας τόσο για το κείμενο όσο και για τα πρόσθετα στοιχεία ανήκουν στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Ωστόσο, συνιστάται η σημείωση για τα δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας να παρέχει πληροφορίες σχετικά με τα επιμέρους στοιχεία που περιέχονται στην έκδοση. Μπορεί να χρησιμοποιηθεί η ακόλουθη διατύπωση:

[Εικονογράφηση/Φωτογραφία/κ.λπ.], σ. ..., © Ευρωπαϊκή Ένωση, [έτος]

[Εικονογράφηση/Φωτογραφία/κ.λπ.], σ. ..., © Ευρωπαϊκή Κοινότητα Ατομικής Ενέργειας, [έτος]

[Εικονογράφηση/Φωτογραφία/κ.λπ.], σ. ..., © Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα, [έτος]

[Εικονογράφηση/Φωτογραφία/κ.λπ.], σ. ..., © [ονομασία του οργανισμού], [έτος]

Στοιχεία που ανήκουν σε τρίτους

Όταν χρησιμοποιούνται σε εκδόσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης στοιχεία των οποίων τα δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας ανήκουν σε τρίτους (συμπεριλαμβανομένων των στοιχείων που προέρχονται από τράπεζες εικόνων) είναι απαραίτητο τα στοιχεία αυτά να προσδιορίζονται και, αφού εκκαθαριστούν τα σχετικά δικαιώματα, να αναγνωρίζονται.

Για κάθε χρήση ή αναπαραγωγή φωτογραφιών ή άλλου υλικού που δεν καλύπτεται από τα δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή του αντίστοιχου οργανισμού με νομική προσωπικότητα, πρέπει να ζητείται άδεια από τον αντίστοιχο κάτοχο των δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας για κάθε στοιχείο, εκτός εάν ισχύει εξαίρεση ή περιορισμός στα δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας (όπως η εξαίρεση για παράθεση αποσπασμάτων). Τα στοιχεία αυτά πρέπει να αναγνωρίζονται στη σημείωση για τα δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας. Εάν η άδεια που έχει ληφθεί από τον κάτοχο του δικαιώματος πνευματικής ιδιοκτησίας ή η άδεια που έχει χορηγηθεί από τον εν λόγω κάτοχο δεν επιβάλλει συγκεκριμένο τρόπο αναγνώρισης, μπορεί να χρησιμοποιηθεί η ακόλουθη διατύπωση:

Για κάθε χρήση ή αναπαραγωγή στοιχείων τα οποία δεν ανήκουν στον/στην/στο [Ευρωπαϊκή Ένωση/αντίστοιχο όργανο με νομική προσωπικότητα], ενδέχεται να απαιτείται άδεια απευθείας από τους κατόχους των σχετικών δικαιωμάτων. Ο/Η/Το [Ευρωπαϊκή Ένωση/αντίστοιχο όργανο με νομική προσωπικότητα] δεν κατέχει τα δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας όσον αφορά τα ακόλουθα στοιχεία:

- εξώφυλλο, [οικείο στοιχείο], [πηγή: π.χ. Unsplash.com]·
- σελίδα ..., [οικείο στοιχείο], [πηγή: π.χ. Adobe Stock], [δημιουργός], με επιφύλαξη παντός δικαιώματος·
- σελίδα ..., [οικείο στοιχείο], [πηγή: π.χ. Flickr], [δημιουργός], με άδεια CC BY 2.0 [+ σύνδεσμος προς την άδεια]·
- [εικονογράφηση/φωτογραφία/κ.λπ.], σ. ..., © [όνομα του καλλιτέχνη], [έτος], με επιφύλαξη παντός δικαιώματος.

Αν και συνιστάται να αναφέρονται χωριστά όλα τα στοιχεία τρίτων, εάν αυτό είναι τεχνικά ανέφικτο, και υπό την προϋπόθεση ότι αυτά τα στοιχεία έχουν επισημανθεί σε όλη την έκδοση, στη σημείωση για τα δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας μπορεί να χρησιμοποιηθεί η ακόλουθη γενική ρήτρα:

Για κάθε χρήση ή αναπαραγωγή στοιχείων τα οποία δεν ανήκουν στον/στην/στο [Ευρωπαϊκή Ένωση/αντίστοιχο όργανο με νομική προσωπικότητα], ενδέχεται να απαιτείται άδεια απευθείας από τους κατόχους των σχετικών δικαιωμάτων.

Άδειες Creative Commons που καλύπτουν στοιχεία τρίτων

Στοιχεία τρίτων που καλύπτονται από [άδειες Creative Commons](#) ή έχουν [διατεθεί στο κοινό](#) μπορούν να χρησιμοποιούνται σε εκδόσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Κατά τη χρήση των στοιχείων αυτών, θα πρέπει να τηρούνται οι όροι που επιβάλλονται από τις διάφορες άδειες Creative Commons.

Όπως αναφέρεται στο [σημείο 5.4.2](#), η Επιτροπή και το Ελεγκτικό Συνέδριο έχουν επιλέξει την άδεια CC BY 4.0 για την έκδοση των δικών τους έργων.

Δικαιώματα εικόνας και προσωπικότητας και άλλα δικαιώματα

Η χρήση εικόνας στην οποία εμφανίζονται αναγνωρίσιμα πρόσωπα ενδέχεται να απαιτεί την εκκαθάριση του δικαιώματος της ιδιωτικότητας ή άλλων παρόμοιων δικαιωμάτων προσωπικότητας. Πρόκειται για διακριτά δικαιώματα, τα οποία δεν πρέπει να συγχέονται με τα δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας ή άλλα δικαιώματα διανοητικής ιδιοκτησίας. Αυτό σημαίνει ότι, ανεξάρτητα από την κατοχή δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας για μια εικόνα (Ευρωπαϊκή Ένωση ή τρίτος), είναι αναγκαίο να επιβεβαιωθεί ότι το πρόσωπο ή τα πρόσωπα που απεικονίζονται/-ονται σ' αυτήν έδωσαν την άδειά τους για κάθε προβλεπόμενη χρήση της εικόνας τους. Για παράδειγμα, οι άδειες Creative Commons, οι οποίες είναι άδειες εκμετάλλευσης δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας,

δεν περιλαμβάνουν μεταξύ των χορηγούμενων δικαιωμάτων τα δικαιώματα ιδιωτικότητας ή προσωπικότητας.

Επιπλέον, σε ορισμένες χώρες ενδέχεται να χρειαστεί πρόσθετη άδεια για τη χρήση της εικόνας ενός έργου τέχνης (π.χ. πίνακας, γλυπτό ή πρωτότυπο κτίριο).

Για τυχόν ερωτήσεις, επικοινωνήστε με τον τομέα που είναι υπεύθυνος για το copyright στην Υπηρεσία Εκδόσεων (OP-COPYRIGHT@publications.europa.eu).

5.4.4. Άλλες δηλώσεις αποποίησης ευθύνης

Εκτός από τη σημείωση για τα δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας και τους όρους για την περαιτέρω χρήση της έκδοσης, μπορούν να προστεθούν οι ακόλουθες δηλώσεις αποποίησης νομικής ευθύνης, κατά περίπτωση:

- 1) Ούτε ο/η/το [θεσμικό ή άλλο όργανο/οργανισμός] ούτε οποιοδήποτε πρόσωπο ενεργεί εξ ονόματος του/της [θεσμικού ή άλλου οργάνου/οργανισμού] ευθύνεται για ενδεχόμενη χρήση των παρακάτω πληροφοριών.
- 2) Το παρόν έγγραφο δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι συνιστά επίσημη θέση του/της/το [θεσμικού ή άλλου οργάνου / οργανισμού].
- 3) Η παρούσα έκθεση δεν συνεπάγεται κανενός είδους ευθύνη για τον/την/το [θεσμικού ή άλλου οργάνου / οργανισμού].
- 4) Το περιεχόμενο της παρούσας έκδοσης δεν αντικατοπτρίζει υποχρεωτικά τη θέση ή τη γνώμη του/της [θεσμικού ή άλλου οργάνου/οργανισμού].
- 5) Οι γνώμες που εκφράζονται δεσμεύουν μόνον τον συντάκτη (τους συντάκτες) και δεν θεωρείται ότι συνιστούν επίσημη θέση του/της [θεσμικού ή άλλου οργάνου/οργανισμού].

Για τυχόν ερωτήσεις, επικοινωνήστε με τον τομέα που είναι υπεύθυνος για το copyright στην Υπηρεσία Εκδόσεων (OP-COPYRIGHT@publications.europa.eu).

5.5. Προκαταρκτικά και τελικά κείμενα

Οι προκαταρκτικές ή εισαγωγικές σελίδες περιλαμβάνουν την αφιέρωση, τον πρόλογο, το προοίμιο και την εισαγωγή, ενώ το ευρετήριο τίθεται στο τελευταίο μέρος του έργου.

5.5.1. Αφιέρωση

Η αφιέρωση είναι κατά κανόνα πολύ σύντομη, με χαρακτηριστικές μικρότερους από εκείνους του υπόλοιπου έργου. Τοποθετείται λίγο πιο πάνω από το οπτικό κέντρο της σελίδας, της οποίας η οπίσθια όψη παραμένει λευκή.

5.5.2. Πρόλογος, προοίμιο και εισαγωγή

Ο πρόλογος τίθεται στην αρχή του έργου· αντικείμενό του είναι να παρουσιάσει στον αναγνώστη τον συγγραφέα του βιβλίου ή το έργο που θα διαβάσει. Συνήθως, ο συγγραφέας δεν προλογίζει το έργο του. Η στοιχειοθεσία του προλόγου γίνεται με διαφορετικούς χαρακτήρες από εκείνους του κυρίως έργου και ενδεχομένως μεγαλύτερους.

Το προοίμιο, που συντάσσεται από τον ίδιο τον συγγραφέα, είναι μια σύντομη εισαγωγή στο έργο. Στοιχειοθετείται συνήθως με όρθια στοιχεία.

Η εισαγωγή, που συντάσσεται πάλι από τον ίδιο τον συγγραφέα, έχει στόχο να παρουσιάσει το έργο στον αναγνώστη. Χρησιμοποιούνται συνήθως τα ίδια στοιχεία με αυτά του κυρίως έργου.

5.5.3. Πίνακας περιεχομένων

Ο πίνακας περιεχομένων («Περιεχόμενα») αποτελείται από τον κατάλογο των τίτλων όπως ακριβώς αναγράφονται σε κάθε υποδιαίρεση του έργου. Για κάθε τίτλο εμφανίζεται, μετά από τελείες συνήθως, ο αριθμός της σελίδας όπου αρχίζει το αντίστοιχο μέρος.

Ο γενικός πίνακας περιεχομένων μπορεί να συνοδεύεται από πίνακες περιεχομένων των υποδιαίρεσεων του έργου· ο βαθμός διεξοδικότητας των πινάκων αυτών προσαρμόζεται αναλόγως.

Ο πίνακας περιεχομένων μπορεί να ακολουθείται από κατάλογο εικονογραφήσεων και κατάλογο πινάκων και γραφημάτων.

5.5.4. Βιβλιογραφία

Η βιβλιογραφία συνήθως τίθεται στο τέλος ενός έργου.

Για την παρουσίαση των βιβλιογραφικών αναφορών, βλέπε [σημείο 5.9.4.](#)

5.5.5. Ευρετήριο

Το ευρετήριο είναι λεπτομερής κατάλογος θεμάτων, ανθρωπωνυμίων, τοπωνυμίων, γεγονότων κ.λπ. και υποδεικνύει την ακριβή θέση τους στο κείμενο.

Ευρετήρια μπορούν να συνταχθούν με διαφορετικά κριτήρια: με αλφαβητική σειρά, με θεματική σειρά, με χρονολογική σειρά, με αριθμητική σειρά κ.λπ.

Στο πλαίσιο του ίδιου ευρετηρίου μπορεί να συνυπάρχουν πολλά συστήματα ταξινόμησης, τα οποία συχνά υπάγονται το ένα στο άλλο.

Είναι δυνατόν είτε να καταρτιστούν ειδικά ευρετήρια (συγγραφέων, τοπωνυμίων κ.ά.) είτε όλες αυτές οι πληροφορίες να συγκεντρωθούν σ' ένα γενικό ευρετήριο.

Παρουσίαση των ευρετηρίων

Στη διαδικασία παραγωγής, και αφού έχει γίνει η σελιδοποίηση, εναπόκειται στην υπηρεσία-συντάκτη να συμπληρώσει και να επαληθεύσει το ευρετήριο (για παράδειγμα, ο συντάκτης θα συμπληρώσει τη σελιδαρίθμηση σ' ένα ευρετήριο που παραπέμπει στον αριθμό σελίδας).

Αν το ευρετήριο ενός βιβλίου εμφανίζεται με τη μορφή ξεχωριστού φυλλαδίου, ο τίτλος του πρέπει να αναφέρει τον συντάκτη, τον τίτλο, τον τόπο και την ημερομηνία της ευρετηριασμένης έκδοσης, όπως εμφανίζονται στη σελίδα τίτλου.

Ο τίτλος του ευρετηρίου μιας περιοδικής έκδοσης ή μιας σειράς αναφέρει τον πλήρη τίτλο, τον αριθμό του τόμου και την περίοδο που καλύπτει το ευρετήριο.

Στην περίπτωση περιοδικών εκδόσεων συνιστάται να προστίθενται και συγκεντρωτικά ευρετήρια στα ευρετήρια τόμων. Οι αναφορές θα πρέπει, συνεπώς, να περιλαμβάνουν τον χρόνο και τον αριθμό του τόμου.

Αν κάθε φυλλάδιο ενός τόμου έχει ξεχωριστή αρίθμηση σελίδων, ο αριθμός του φυλλαδίου ή η ημερομηνία του πρέπει να περιλαμβάνονται στην αναφορά.

Οι κεφαλίδες πρέπει να υπάρχουν στην πρόσθια και την οπίσθια όψη κάθε φύλλου· σ' αυτές πρέπει να αναφέρονται, αντίστοιχα, ο τίτλος του έργου και το είδος του ευρετηρίου. Σε περίπτωση ογκώδους ευρετηρίου, συνιστάται να υπάρχουν, στο επάνω εξωτερικό μέρος της κάθε σελίδας, τα αρχικά γράμματα της πρώτης και της τελευταίας λέξης ή ολόκληρη η λέξη.

Αν το ευρετήριο βρίσκεται στην αρχή της έκδοσης, η αρίθμηση των σελίδων του πρέπει να είναι διακριτή από εκείνη του κειμένου.

Τα ευρετήρια περιοδικών εκδόσεων ή σειρών πρέπει να δημοσιεύονται κατά τόμους και, ει δυνατόν, ετησίως. Επίσης, τα συγκεντρωτικά ευρετήρια δημοσιεύονται σε τακτά χρονικά διαστήματα.

5.6. Υποδιαίρεσεις του κειμένου

Το κείμενο ενός έργου πρέπει να έχει καλή διάρθρωση ώστε ο αναγνώστης να το διαβάζει χωρίς δυσκολία. Συνεπώς, η συνεπτυγμένη και συγκεχυμένη παρουσίαση πρέπει να αποφεύγεται· πρέπει η δομή του περιεχομένου να είναι σαφής. Για τον λόγο αυτό, ο αριθμός των υποδιαίρεσεων δεν πρέπει να ξεπερνά τις επτά. Κάθε ενδιάμεσος τίτλος πρέπει να ακολουθείται από κείμενο ανάλογης σημασίας και μεγέθους όπως όλοι οι αντίστοιχοι ενδιάμεσοι τίτλοι.

Διάρθρωση με πολύπλοκη αρίθμηση

Το κείμενο μπορεί να υποδιαιρείται σε μέρη, τίτλους, κεφάλαια, τμήματα, παραγράφους, σημεία κ.λπ., που σηματοδοτούνται με αριθμούς, γράμματα, παύλες ή κουκκίδες. Κατά φθίνουσα σειρά σπουδαιότητας, η διάρθρωση της αρίθμησης είναι κατά κανόνα η εξής:

- κεφαλαίοι λατινικοί αριθμοί (I, II, III, IV, ...),
- κεφαλαία γράμματα (A, B, Γ, Δ, E, ΣΤ, Ζ, Η, Θ, Ι, ΙΑ, ΙΒ, ...),
- αραβικοί αριθμοί (1, 2, 3, 4, ...),
- μικρά γράμματα (α, β, γ, δ, ε, στ, ζ, η, θ, ι, ια, ιβ, ...),
- μικροί λατινικοί αριθμοί (i, ii, iii, iv, v, ...),
- μεγάλες παύλες,
- ημίμαυρες κουκκίδες (•).

- Σημείωση:*
- Μικροί λατινικοί αριθμοί: η αρίθμηση αυτή συναντάται κυρίως στην Επίσημη Εφημερίδα [υποδιαίρεση των στοιχείων α), β) κ.λπ.]. Ημίμαυρεςκουκκίδες: να αποφεύγεται η χρήση τους στη σύνταξη πράξεων. Για τους κανόνες που εφαρμόζονται ειδικά στην Επίσημη Εφημερίδα, βλ. πρώτο μέρος, [σημείο 2.7](#). «Υποδιαίρεσεις των πράξεων», και «[Ανακεφαλαιωτικοί πίνακες](#)» μετά το σημείο 3.7.
 - Οι αραβικοί αριθμοί ακολουθούνται: σε κύρια υποδιαίρεση, από τελεία· σε απαρίθμηση, από το δεύτερο σκέλος της παρένθεσης· τα μικρά γράμματα και οι μικροί λατινικοί αριθμοί ακολουθούνται πάντα από το δεύτερο σκέλος της παρένθεσης.

Οι κλασικές υποδιαίρεσεις ενός έργου παρουσιάζονται ως εξής:

	Μέρος Πρώτο
	Η ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ ΤΗΣ ΕΝΩΣΗΣ
	Κεφάλαιο I
	ΕΞΕΛΙΞΗ ΤΗΣ ΕΝΩΣΗΣ
	Τμήμα I — Γενική πολιτική κατάσταση
	A. Δημοσιονομικές εξουσίες
1. Κυριότερες εξελίξεις	
α) Οδηγίες που έχουν εκδοθεί	

Διάρθρωση χωρίς αρίθμηση

Όταν δεν χρησιμοποιούνται οι συνήθεις υποδιαίρέσεις (μέρος, κεφάλαιο κ.λπ.), ούτε γράμματα ή αριθμοί, είναι υποχρεωτικό να δηλώνονται στο πρωτότυπο έγγραφο οι τίτλοι και οι υπότιτλοι στους οποίους, κατά τη στοιχειοθεσία, θα δοθούν ακριβή μεγέθη:

Η ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ ΤΗΣ ΕΝΩΣΗΣ ΕΞΕΛΙΞΗ ΤΗΣ ΕΝΩΣΗΣ Γενική πολιτική κατάσταση Δημοσιονομικές εξουσίες Κυριότερες εξελίξεις Οδηγίες που έχουν εκδοθεί

Διάρθρωση με δεκαδική αρίθμηση

Η αρίθμηση μπορεί, επίσης, να είναι δεκαδική:

Μέρος Πρώτο — Η ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ ΤΗΣ ΕΝΩΣΗΣ Κεφάλαιο Ι — ΕΞΕΛΙΞΗ ΤΗΣ ΕΝΩΣΗΣ 1. Γενική πολιτική κατάσταση 1.1. Δημοσιονομικές εξουσίες 1.1.1. Κυριότερες εξελίξεις 1.1.1.1. Οδηγίες που έχουν εκδοθεί

Στην περίπτωση αυτή, συνιστάται να μη γίνεται κατάχρηση των επιπέδων των υπότιτλων.

Διάρθρωση με συνεχή αρίθμηση

Τέλος, όταν σε υποδιαίρέσεις ενός έργου περιέχονται πολυάριθμες παραπομπές σε άλλες υποδιαίρέσεις του ίδιου έργου, είναι συχνά χρήσιμο να γίνεται συνεχής αρίθμηση των υποδιαιρέσεων. Έτσι, οι παραπομπές θα είναι ανεξάρτητες από την τελική σελιδοποίηση.

Η συνεχής αρίθμηση μπορεί, επίσης, να χρησιμοποιείται σε συνδυασμό με μία από τις άλλες μορφές αρίθμησης.

5.7. Απαριθμήσεις

Απλή απαρίθμηση

Η απλή απαρίθμηση εισάγεται με διπλή τελεία (:): αρχίζει με μικρό και τελειώνει με κόμμα ή με άνω τελεία (ανάλογα με το μήκος της πρότασης ή τη διατύπωσή της):

Οι τέσσερις εποχές του χρόνου είναι:

- 1) η άνοιξη,
- 2) το καλοκαίρι,
- 3) το φθινόπωρο,
- 4) ο χειμώνας.

Για λόγους ευκολίας, τα προβλήματα του αστικού περιβάλλοντος χωρίζονται σε δύο ενότητες:

- αστική ρύπανση: ατμόσφαιρα, νερό, θόρυβος, έδαφος, απόβλητα·
- δομημένο περιβάλλον: λεωφόροι, δρόμοι, κτίρια, ανοικτοί χώροι, χώροι αναψυχής.

Σύνθετη απαρίθμηση

Η σύνθετη απαρίθμηση ακολουθεί τους κανόνες που προβλέπονται για τις υποδιαίρεσεις (με αριθμούς, γράμματα, παύλες και κουκκίδες):

Διπλή	Τριπλή	Τετραπλή
Χxxxxxxxx:	Χxxxxxxxx:	Χxxxxxxxx:
1) xxxxxx:	1) xxxxxx:	1) xxxxxx:
α) xxxx·	α) xxxx:	α) xxxx:
β) xxxx·	— xxxx,	— xxxx,
γ) xxxx·	— xxxx·	— xxxx:
2) xxxx.	β) xxxx·	• xxxx,
	2) xxxx.	• xxxx·
		β) xxxx·
		2) xxxx.

Εισαγωγική φράση με αραβικούς αριθμούς

Για τις απαριθμήσεις η εισαγωγική φράση των οποίων τελειώνει σε διπλή τελεία, αν τα στοιχεία εισάγονται με αραβικούς αριθμούς και αρχίζουν με κεφαλαίο γράμμα (όταν η πολυπλοκότητα των στοιχείων δεν επιτρέπει τη χρήση μικρού γράμματος), χρησιμοποιείται μόνο το δεύτερο σκέλος της παρένθεσης και όχι η τελεία:

Ο κανονισμός (ΕΟΚ) αριθ. 1244/82 τροποποιείται ως εξής:

- 1) Το άρθρο I αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:
[...]
- 2) Το άρθρο 2 [...]

Με τον τρόπο αυτόν φαίνεται σαφώς η διαφορά μεταξύ σημείων και παραγράφων.

Σημείωση: Οι εκφράσεις «ως εξής», «με τον ακόλουθο τρόπο» κ.λπ. πρέπει να ακολουθούνται από διπλή τελεία και όχι από τελεία.

5.8. Επισήμανση

Χρησιμοποιούμε πλάγια στοιχεία για να επιστήσουμε την προσοχή του αναγνώστη σε μία λέξη, μία φράση ή ένα χωρίο που ο συντάκτης επιθυμεί να υπογραμμίσει, ή για να παραθέσουμε τον πλήρη τίτλο ενός έργου (βλ. [σημείο 5.9.4](#)).

Για να αποφύγουμε τα πλάγια στοιχεία μπορούμε να χρησιμοποιήσουμε, για να δώσουμε έμφαση σε ορισμένες λέξεις, τα εισαγωγικά. Ωστόσο, συνιστάται να μη χρησιμοποιούμε μαζί εισαγωγικά και πλάγια στοιχεία.

Για την επισήμανση μπορούν επίσης να χρησιμοποιούνται μαύρα στοιχεία, αλλά είναι σκόπιμο να χρησιμοποιούνται με μέτρο.

Προσπαθούμε όμως να αποφύγουμε την κατάχρηση αυτών των τυπογραφικών παραλλαγών, η οποία ακυρώνει την αποτελεσματικότητά τους, όπως φαίνεται από τα ακόλουθα παραδείγματα:

Δύο είναι οι **βασικοί** λόγοι που οδήγησαν τους συντάκτες της Συνθήκης της Ρώμης να συμπεριλάβουν τον **οίνο**, τον **μούστο** και τον **χυμό σταφυλιών** στον κατάλογο των **γεωργικών προϊόντων** (παράρτημα ΙΙ) τα οποία αποτελούν αντικείμενο μιας **κοινής γεωργικής πολιτικής**.

Τα **επιτραπέζια σταφύλια** συμπεριλαμβάνονται στον ίδιο αυτό **κατάλογο προϊόντων**, χωρίς ωστόσο να αποτελούν **χωριστή** κατηγορία, διότι ανήκουν στην κατηγορία των **φρούτων** και επομένως υπόκεινται στις διατάξεις που διέπουν τον τομέα των **οπωροκηπευτικών**.

5.9. Αναφορές

Η αναφορά είναι ένας τρόπος να εντοπιστεί ένα παράθεμα στην πηγή του ή να μνημονευθεί ένα έργο ή ένα μέρος έργου που έχει σχέση με το αντικείμενο που πραγματευόμαστε. Η αναφορά βρίσκεται είτε στο κυρίως κείμενο είτε σε υποσημείωση. Κατά την αναφορά σε πράξεις ή υποδιαίρεσεις πράξεων, υποθέσεις του Δικαστηρίου κ.λπ., πρέπει να τηρείται η μορφή της αρχικής αρίθμησης των κανονισμών, των οδηγιών, των άρθρων των Συνθηκών, των υποθέσεων του Δικαστηρίου κ.λπ. Πρέπει επίσης να γίνεται επακριβής μεταγραφή των τίτλων σε περίπτωση που αυτοί παρατίθενται.

Όταν είναι ενσωματωμένες στο κυρίως κείμενο, οι αναφορές πρέπει να είναι σύντομες και να τοποθετούνται κατά προτίμηση εντός παρενθέσεων.

5.9.1. Αναφορές στη νομοθεσία της Ένωσης

Παρουσίαση των αναφορών

Για την παρουσίαση των αναφορών στη νομοθεσία της Ένωσης οι οποίες βρίσκονται σε κείμενα που δημοσιεύονται στην Επίσημη Εφημερίδα και για την αρίθμηση των πράξεων, βλ. [πρώτο μέρος](#).

Σε εκδόσεις πλην της Επίσημης Εφημερίδας, οι τίτλοι των πράξεων μπορούν να παρατίθενται με λιγότερο αυστηρό τρόπο. Επισημαίνεται, ωστόσο, ότι σε όλες τις περιπτώσεις τα στοιχεία που αποτελούν τον τίτλο της πράξης (τύπος της πράξης, αριθμός, θεσμικό ή άλλο όργανο - συντάκτης και αντικείμενο της πράξης) δεν χωρίζονται με κόμματα και ότι ο τίτλος δεν ακολουθείται από κόμμα. Αυτό εν αφορά την ημερομηνία, η οποία, στα ελληνικά, περικλείεται σε κόμματα:

Ο κανονισμός (ΕΟΚ) αριθ. 2658/87 ορίζει ότι [...]

Ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1186/2009 του Συμβουλίου, της 16ης Νοεμβρίου 2009, για τη θέσπιση του κοινοτικού καθεστώτος τελωνειακών ατελειών ορίζει ότι [...]

Ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1186/2009 του Συμβουλίου για τη θέσπιση του κοινοτικού καθεστώτος τελωνειακών ατελειών ορίζει ότι [...]

Ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1186/2009 για τη θέσπιση του κοινοτικού καθεστώτος τελωνειακών ατελειών ορίζει ότι [...]

Ο κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1204/2009 ορίζει ότι [...]

Προφανώς, τίποτε δεν εμποδίζει τη χρήση κομμάτων εντός του αντικειμένου του τίτλου, όπου χρειάζεται:

Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 126/2006 της Επιτροπής, της 25ης Ιανουαρίου 2006, για καθορισμό ορίων εντός των οποίων δύνανται να γίνουν αποδεκτές οι αιτήσεις που υποβλήθηκαν τον Δεκέμβριο 2005 για πιστοποιητικά εισαγωγής χοιρείου κρέατος βάσει του καθεστώτος που προβλέπεται από τις συμφωνίες, τις οποίες συνήψε η Κοινότητα με τη Βουλγαρία και τη Ρουμανία [...]

Στις τροποποιητικές πράξεις, ο τίτλος της πράξης πρέπει επίσης να αποτελεί ένα ενιαίο σύνολο (χωρίς στίξη ανάμεσα στα διαφορετικά στοιχεία των τροποποιημένων πράξεων):

Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1204/2009 της Επιτροπής, της 4ης Δεκεμβρίου 2009, για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 968/2006 της Επιτροπής σχετικά με τον καθορισμό των λεπτομερών κανόνων εφαρμογής του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 320/2006 του Συμβουλίου για τη θέσπιση προσωρινού καθεστώτος αναδιάρθρωσης του κλάδου της ζάχαρης στην Κοινότητα [...]

Χρήση του «και» ή του «έως»

Σε δημοσιεύσεις άλλες πλην της Επίσημης Εφημερίδας, όταν γίνεται αναφορά σε περισσότερους από έναν κανονισμούς, άρθρα κ.λπ., η χρήση των συνδέσμων «και» ή «έως» διέπεται από τους ακόλουθους κανόνες:

- 1) για έως και τρεις πράξεις, χρησιμοποιείται το «και» και αναφέρονται όλοι οι αριθμοί:

οι κανονισμοί (ΕΕ) 2015/17, (ΕΕ) 2015/18 και (ΕΕ) 2015/19 (πράξεις του ίδιου τομέα)

οι κανονισμοί (ΕΕ) 2015/17, (ΕΕ) 2015/18 και (ΕΕ) 2015/19 και (ΕΕ, Ευρατόμ) 2015/623 (πράξεις διαφορετικών τομέων)

τα άρθρα 2, 3 και 4 (και όχι «τα άρθρα 2 έως 4»)

- 2) από τρεις πράξεις και πάνω:

οι κανονισμοί (ΕΕ) 2016/52 έως (ΕΕ) 2016/56

τα άρθρα 2 έως 8

Αποφεύγεται, σε κάθε περίπτωση, η χρήση ενωτικού ή παύλας γι' αυτού του είδους την αναφορά· η έκφραση «οι κανονισμοί (ΕΕ) 2016/52 – (ΕΕ) 2016/56» μπορεί πράγματι να σημαίνει είτε από 2016/52 έως 2016/56 είτε 2016/52 και 2016/56. Για να είμαστε ακριβείς, επομένως, επιβάλλεται η αποκλειστική χρήση του «και» ή του «έως».

Αναφορές στην Επίσημη Εφημερίδα

Βλ. [σημείο 3.1](#).

5.9.2. Αναφορές στις Συνθήκες

Κατά την παραπομπή σε άρθρα των Συνθηκών, πρέπει να δίνεται ιδιαίτερη προσοχή στις διάφορες ιστορικές φάσεις τους, κυρίως όσον αφορά τις αριθμήσεις της Συνθήκης ΕΕ. Ύστερα από κάθε τροποποίηση των Συνθηκών, οι προηγούμενες πράξεις της εν λόγω τροποποίησης πρέπει να διατηρούν την αρχική αριθμηση και τον αρχικό τους τίτλο.

Συνθήκη των Παρισίων (1952)

(υπογραφή: 18.4.1951, έναρξη ισχύος: 23.7.1952)

Η Ευρωπαϊκή Κοινότητα Άνθρακα και Χάλυβα (ΕΚΑΧ) ιδρύθηκε με τη Συνθήκη των Παρισίων, η οποία έληξε στις 23 Ιουλίου 2002.

Συνθήκες της Ρώμης (1958)

(υπογραφή: 23.5.1957, έναρξη ισχύος: 1.1.1958)

Η Ευρωπαϊκή Οικονομική Κοινότητα (ΕΟΚ) και η Ευρωπαϊκή Κοινότητα Ατομικής Ενέργειας (Ευρατόμ ή ΕΚΑΕ) δημιουργήθηκαν με τις Συνθήκες της Ρώμης.

Συνθήκη των Βρυξελλών (1967)

(υπογραφή: 8.4.1965, έναρξη ισχύος: 1.7.1967)

Η Συνθήκη των Βρυξελλών, γνωστή και ως «Συνθήκη Συγχώνευσης», αποσκοπούσε στον εκσυγχρονισμό των ευρωπαϊκών θεσμικών οργάνων με τη σύσταση μιας ενιαίας Επιτροπής και ενός ενιαίου Συμβουλίου και για τις τρεις Κοινότητες που υπήρχαν τότε (ΕΚΑΧ, Ευρατόμ και ΕΟΚ). Καταργήθηκε με τη Συνθήκη του Άμστερνταμ.

Συνθήκη του Μάαστριχτ (1993)

(υπογραφή: 7.2.1992, έναρξη ισχύος: 1.11.1993)

Με την έναρξη ισχύος της Συνθήκης του Μάαστριχτ ή «Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση» (Συνθήκη ΕΕ ή ΣΕΕ), η ονομασία «Ευρωπαϊκή Οικονομική Κοινότητα» αντικαταστάθηκε από την ονομασία «Ευρωπαϊκή Κοινότητα». Η Συνθήκη ΕΟΚ έγινε Συνθήκη ΕΚ.

Η Συνθήκη ΕΚ περιείχε μόνον άρθρα που προσδιορίζονται με γράμματα ή με γράμματα και αριθμούς: «άρθρο Α ή άρθρο Κ.1 της Συνθήκης ΕΚ»). Πρέπει συνεπώς να μη χρησιμοποιούνται λανθασμένες αναφορές του τύπου «άρθρο 130 Α της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση», που αποτελεί αναφορά στη Συνθήκη ΕΚ.

Ομοίως, δεν πρέπει να χρησιμοποιείται η έκφραση «όπως τροποποιήθηκε από τη Συνθήκη ΕΕ» (γράφεται, για παράδειγμα, «άρθρο 130 Α της Συνθήκης ΕΚ» και όχι «άρθρο 130 Α της Συνθήκης ΕΚ όπως τροποποιήθηκε από τη Συνθήκη ΕΕ»).

Συνθήκη του Άμστερνταμ (1999)

(υπογραφή: 2.10.1997, έναρξη ισχύος: 1.5.1999)

Σύμφωνα με το άρθρο 12 της Συνθήκης του Άμστερνταμ, η αρίθμηση των άρθρων της Συνθήκης ΕΕ (τα άρθρα Α, Β, Γ, ... έλαβαν την αρίθμηση 1, 2, 3, ...) έγινε σύμφωνα με τον πίνακα αντιστοιχίας που περιέχεται στην εν λόγω Συνθήκη.

Συνθήκη του Άμστερνταμ:

<https://publications.europa.eu/s/frBP>

Συνθήκη της Νίκαιας (2003)

(υπογραφή: 26.2.2001, έναρξη ισχύος: 1.2.2003)

Η Συνθήκη της Νίκαιας αποσκοπούσε στη μεταρρύθμιση των θεσμικών οργάνων ώστε να εξασφαλιστεί ότι η ΕΕ, και μετά τη διεύρυνσή της σε 25 κράτη μέλη, θα συνέχιζε να λειτουργεί αποτελεσματικά.

Συνθήκη της Λισαβόνας (2009)

(υπογραφή: 13.12.2007, έναρξη ισχύος: 1.12.2009)

Σύμφωνα με το άρθρο 5 της Συνθήκης της Λισαβόνας, η Συνθήκη ΕΕ υποβλήθηκε σε νέα αρίθμηση, σύμφωνα με τον πίνακα αντιστοιχίας της Συνθήκης της Λισαβόνας.

Συνθήκη της Λισαβόνας, πίνακας αντιστοιχίας:

https://eur-lex.europa.eu/resource.html?uri=cellar:8d1c14fc-6be7-4d4e-8416-f28cfc7b3b60.0005.01/DOC_17&format=PDF

Η Συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας (Συνθήκη ΕΚ ή ΣΕΚ) τροποποιήθηκε και μετονομάστηκε σε Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Συνθήκη ΛΕΕ ή ΣΛΕΕ).

Ο όρος «Ευρωπαϊκής Κοινότητας» υπό την έννοια της Συνθήκης ΕΚ αντικαταστάθηκε από τον όρο «Ευρωπαϊκή Ένωση». Κατά συνέπεια, οι όροι «κοινοτικός» και «της Κοινότητας» πρέπει να αντικατασταθούν από την έκφραση «της Ένωσης», το επίθετο «ενωσιακός» ή άλλη ανάλογη έκφραση:

η πολιτική της Ένωσης (και όχι η κοινοτική πολιτική)

τα νομίσματα των τρίτων χωρών (και όχι τα μη κοινοτικά νομίσματα)

Σημείωση: Οι όροι «Κοινότητα» και «κοινοτικός» εξακολουθούν, ωστόσο, να χρησιμοποιούνται σε σχέση με την Ευρωπαϊκή Κοινότητα Ατομικής Ενέργειας (Συνθήκη Ευρατόμ), και πρέπει επίσης να διατηρούνται στις ιστορικές αναφορές.

Βλ. επίσης [σημείο 3.4.1. «Σειρά μνείας των Συνθηκών»](#).

5.9.3. Αναφορές σε υποθέσεις του Δικαστηρίου και του Γενικού Δικαστηρίου

Δημοσιεύσεις του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης: **EU:C:2005:446**

Άλλες δημοσιεύσεις εκτός εκείνων του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης: **ECLI:EU:C:2005:446**

Δημοσιεύσεις του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Ψηφιακή Συλλογή Νομολογίας

Το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης υιοθέτησε έναν τρόπο παράθεσης της νομολογίας ο οποίος συνδυάζει τον κωδικό ECLI (χωρίς την αναφορά του ίδιου του αρκτικόλεξου «ECLI») με το σύνθηδες όνομα της απόφασης και τον αριθμό πρωτοκόλλου της υπόθεσης. Ισχύει για όλη τη νομολογία από το 1954. Άρχισε να εφαρμόζεται προοδευτικά από κάθε επιμέρους δικαιοδοτικό όργανο της Ευρωπαϊκής Ένωσης από το πρώτο εξάμηνο του 2014 και εναρμονίστηκε σε όλα τα δικαιοδοτικά όργανα της Ένωσης το 2016:

απόφαση της 12ης Ιουλίου 2005, Schempp, C-403/03, EU:C:2005:446, σκέψη 19

Για περισσότερες πληροφορίες

Ιστότοπος του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης: [Curia \(https://curia.europa.eu/jcms/jcms/P_125997/el\)](https://curia.europa.eu/jcms/jcms/P_125997/el)

Ευρωπαϊκός αναγνωριστικός κωδικός νομολογίας (ECLI)

Βλ. [σημείο 4.5](#).

Συλλογή Νομολογίας σε έντυπη μορφή

Η νομολογία δημοσιευόταν σε έντυπη μορφή είτε στη *Συλλογή Νομολογίας του Δικαστηρίου και του Γενικού Δικαστηρίου* (έως το 2011) είτε στη *Συλλογή Νομολογίας του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου — Νομολογία του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Δημόσιας Διοίκησης* (έως το 2009).

Οι αναφορές σε υποθέσεις του Δικαστηρίου, του Γενικού Δικαστηρίου και του Δικαστηρίου Δημόσιας Διοίκησης παρουσιάζονται ως εξής:

απόφαση της 15ης Ιανουαρίου 1986, 52/84, Επιτροπή κατά Βελγίου (Συλλογή 1986, σ. 89, σκέψη 12)

απόφαση της 28ης Ιανουαρίου 1992, T-45/90, Spreybrouck κατά Κοινοβουλίου (Συλλογή 1992, σ. II-33, σκέψη 2)

απόφαση της 9ης Φεβρουαρίου 1994, T-3/92, Latham κατά Επιτροπής (Συλλογή Υπ.Υπ. 1994, σ. I-A-23 και II-83, σκέψη 2)

Σημείωση: Με την έναρξη ισχύος της Συνθήκης της Λισαβόνας την 1η Δεκεμβρίου 2009, το «Δικαστήριο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων» μετονομάστηκε σε «Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης» και το «Πρωτοδικείο» σε «Γενικό Δικαστήριο».

Άλλες δημοσιεύσεις εκτός εκείνων του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Παραθέσεις της νομολογίας μπορούν να περιέχονται και σε δημοσιεύσεις που δεν εκδίδονται από το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης: γενικές δημοσιεύσεις, νομικές πράξεις που δημοσιεύονται στην Επίσημη Εφημερίδα (κυρίως αποφάσεις της Επιτροπής σχετικά με κρατικές ενισχύσεις ή συγχωνεύσεις κ.λπ.).

Επειδή οι δημοσιεύσεις αυτές απευθύνονται σε μη ειδικούς, ο τρόπος παραπομπής περιέχει επιπλέον πληροφορίες.

Σημείωση: Οι ανακοινώσεις του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης στην Επίσημη Εφημερίδα πρέπει να ακολουθούν τους κανόνες που εφαρμόζει το Δικαστήριο.

Από την 1η Ιανουαρίου 2015, ο τρόπος παραπομπής στη νομολογία παρέχει στον συντάκτη του σώματος του κειμένου κάποιο περιθώριο ελευθερίας, ωστόσο τυποποιούνται οι υποσημειώσεις στις οποίες γίνεται παραπομπή στο ECLI.

Σώμα του κειμένου

Η παραπομπή στη νομολογία πρέπει να περιλαμβάνει τουλάχιστον:

- το είδος της απόφασης (απόφαση, διάταξη κ.λπ.),
- το όνομα του Δικαστηρίου.

Εφόσον είναι χρήσιμα στο πλαίσιο στο οποίο χρησιμοποιούνται, μπορούν να προστεθούν τα ακόλουθα στοιχεία:

- το σύνηθες όνομα της υπόθεσης,
- η ημερομηνία έκδοσης της απόφασης.

Υποσημείωση

Η τυποποιημένη μορφή περιέχει πάντα τα ακόλουθα στοιχεία, με την παρακάτω σειρά:

- το είδος της απόφασης (απόφαση, διάταξη κ.λπ.),
- το όνομα του Δικαστηρίου,
- την ημερομηνία έκδοσης της απόφασης,
- το σύνηθες όνομα της υπόθεσης,
- τον αριθμό της υπόθεσης,
- τον ECLI της απόφασης,
- εφόσον είναι αναγκαίο, κάθε ιδιαιτέρως σημαντική σκέψη.

Ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 304/2003 ακυρώθηκε από το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης ⁽¹⁾ [...]

⁽¹⁾ Απόφαση του Δικαστηρίου της 10ης Ιανουαρίου 2006, Επιτροπή κατά Κοινοβουλίου και Συμβουλίου, C-178/03, ECLI:EU:C:2006:4, σκέψεις 60 έως 65.

Στην απόφασή του της 10ης Ιανουαρίου 2006 στην υπόθεση Επιτροπή κατά Κοινοβουλίου και Συμβουλίου ⁽¹⁾, το Δικαστήριο ακύρωσε τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 304/2003 [...]

⁽¹⁾ Απόφαση του Δικαστηρίου της 10ης Ιανουαρίου 2006, Επιτροπή κατά Κοινοβουλίου και Συμβουλίου, C-178/03, ECLI:EU:C:2006:4, σκέψη 60.

Όταν η ίδια απόφαση παρατίθεται πολλές φορές στο έγγραφο, είναι καλύτερο να αποφασίζεται, την πρώτη φορά, ο τρόπος παράθεσης στη συνέχεια:

Ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 304/2003 ακυρώθηκε από το Δικαστήριο ⁽¹⁾ (στο εξής «απόφαση στην υπόθεση Επιτροπή κατά Κοινοβουλίου και Συμβουλίου») [...]

Στην απόφασή του της 10ης Ιανουαρίου 2006 στην υπόθεση Επιτροπή κατά Κοινοβουλίου και Συμβουλίου ⁽¹⁾ (στο εξής «απόφαση της 10ης Ιανουαρίου»), το Δικαστήριο ακύρωσε τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 304/2003 [...]

Ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 304/2003 ακυρώθηκε από το Δικαστήριο ⁽¹⁾ (στο εξής «απόφαση στην υπόθεση C-178/03») [...]

Αυτός ο τρόπος παράθεσης εφαρμόζεται επίσης στις παραπομπές σε αποφάσεις του Δικαστηρίου που δημοσιεύτηκαν σε έντυπη μορφή στη Συλλογή Νομολογίας καθώς και σε εκείνες οι οποίες, πιο πρόσφατα, δημοσιεύτηκαν μόνο σε ψηφιακή μορφή.

Συνοπτικός πίνακας

Τρόπος παράθεσης σε άλλες δημοσιεύσεις εκτός εκείνων του Δικαστηρίου (σε 24 γλωσσικές εκδόσεις)

Πού βρίσκεται ο ECLI

Για ταχεία αναζήτηση του ECLI κάθε απόφασης, πληκτρολογήστε τον αριθμό της υπόθεσης στο δελτίο αναζήτησης:

- του ιστότοπου του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής (πεδίο «Αναζήτηση στο κείμενο») (<https://curia.europa.eu/juris/recherche.jsf?language=el>),
- του ιστότοπου EUR-Lex (πεδίο «Αναζήτηση στο κείμενο») (<https://eur-lex.europa.eu/advanced-search-form.html?locale=el>).

Πού βρίσκεται το σύνθημα όνομα της υπόθεσης

Το σύνθημα όνομα της υπόθεσης δίνεται από το Δικαστήριο. Βρίσκεται στους καταλόγους στους οποίους υπάρχει πρόσβαση μέσω του ιστότοπου του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης (σελίδα «Ψηφιακή πρόσβαση») (https://curia.europa.eu/jcms/jcms/Jo2_7045/el). Οι καταλόγοι υπάρχουν μόνο στα αγγλικά και στα γαλλικά.

Πριν από την 1η Ιανουαρίου 2015

Σε άλλες δημοσιεύσεις εκτός από εκείνες του Δικαστηρίου, οι παραπομπές στη νομολογία περιλάμβαναν την ημερομηνία της απόφασης και το έτος της Συλλογής, ώστε να διευκολύνεται η βιβλιογραφική αναζήτηση από τον αναγνώστη, ο οποίος δεν γνωρίζει κατ' ανάγκη τη σχέση μεταξύ του έτους δημοσίευσης και του έτους της απόφασης:

- Πριν από τις 15 Νοεμβρίου 1989:
απόφαση της 15ης Ιανουαρίου 1986 στην υπόθεση 52/84, Επιτροπή κατά Βελγίου (Συλλογή 1986, σ. 89, σκέψη 12)
- Από τις 15 Νοεμβρίου 1989 (χωριστή δημοσίευση των υποθέσεων του Δικαστηρίου και του Πρωτοδικείου):
απόφαση της 30ής Ιανουαρίου 1992 στην υπόθεση C-328/90, Επιτροπή κατά Ελλάδας (Συλλογή 1992, σ. I-425, σκέψη 2)
απόφαση της 28ης Ιανουαρίου 1992 στην υπόθεση T-45/90, Spreybrouck κατά Κοινοβουλίου (Συλλογή 1992, σ. II-33, σκέψη 2)
- Από την 1η Ιανουαρίου 1994 έως τις 31 Δεκεμβρίου 2005 (μόνο υπαλληλικές υποθέσεις):
απόφαση της 9ης Φεβρουαρίου 1994 στην υπόθεση T-3/92, Latham κατά Επιτροπής (Συλλογή Υπ.Υπ. 1994, σ. I-A-23 και II-83, σκέψη 2)
- Από την 1η Ιανουαρίου 2006 έως τις 31 Δεκεμβρίου 2014 (υπαλληλικές υποθέσεις του Δικαστηρίου, του Γενικού Δικαστηρίου και του Δικαστηρίου Δημόσιας Διοίκησης):
απόφαση της 9ης Νοεμβρίου 2006, C-344/05 P, Επιτροπή κατά De Bry (Συλλογή Υπ.Υπ. 2006, σ. I-B-2-19 και I-B-2-127)
απόφαση της 8ης Ιουνίου 2006, T-156/03, Pérez-Díaz κατά Επιτροπής (Συλλογή Υπ.Υπ. 2006, σ. I-A-2-135 και I-A-2-649)
απόφαση της 26ης Οκτωβρίου 2006, F-1/05, Landgren κατά ETF (Συλλογή Υπ.Υπ. 2006, σ. I-A-1-123 και I-A-1-459)

5.9.4. Βιβλιογραφικές αναφορές

Οι βιβλιογραφικές αναφορές περιλαμβάνουν διάφορα στοιχεία, ανάλογα με το είδος της πηγής πληροφοριών η οποία αναφέρεται και το μέρος όπου αυτές χρησιμοποιούνται — σε βιβλιογραφία, υποσημείωση ή στο κείμενο. Η παρουσίαση των στοιχείων της αναφοράς (στίξη, μορφοποίηση κ.λπ.) έχει πάντα το ίδιο στυλ, ανεξάρτητα από τη θέση της αναφοράς. Όσον αφορά τη σειρά των στοιχείων, για τις ενδοκειμενικές αναφορές χρησιμοποιείται ειδική μορφή η οποία ακολουθεί το σύστημα συγγραφέας — χρονολογία.

Αναφορά πλήρους έργου

Η σειρά παράθεσης των στοιχείων, τα οποία χωρίζονται μεταξύ τους με κόμμα, θα πρέπει να είναι η εξής:

- 1) συγγραφέας ή επιμελητής/-τρια έκδοσης [η ιδιότητα του/της επιμελητή/-τριας δηλώνεται με τη συντομογραφία (επιμ.)]:
 - συγγραφέας συλλογικό όργανο και/ή
 - επώνυμο και αρχικό του ονόματος (ή αρχικά των ονομάτων) ή ολόκληρο το όνομα του/της συγγραφέα ή του/της επιμελητή/-τριας έκδοσης·
- 2) τίτλος του έργου, με πλάγια στοιχεία, και, κατά περίπτωση, αριθμός της έκδοσης·
- 3) εκδότης, τόπος έκδοσης (προαιρετικά), έτος έκδοσης κ.λπ.·
- 4) αν υπάρχει, μόνιμο αναγνωριστικό με τη μορφή ενιαίου αναγνωριστικού πόρων (URI), για παράδειγμα DOI:

Ευρωπαϊκή Επιτροπή: Γενική Διεύθυνση Επικοινωνίας, *Σύντομος οδηγός για την ΕΕ*, Υπηρεσία Εκδόσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, Λουξεμβούργο, 2023, <https://data.europa.eu/doi/10.2775/568247>.

Ευρωπαϊκή Επιτροπή: Γενική Διεύθυνση Δικαιοσύνης και Καταναλωτών, Kotevska B. και Pavlou V., *Promotion of Gender Balance in Political Decision-making*, Υπηρεσία Εκδόσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, Λουξεμβούργο, 2023, <https://data.europa.eu/doi/10.2838/749712>.

Πολίτης Α., *Το εγχειρίδιο του Νεοελληνιστή: βιβλιογραφίες, λεξικά, εγχειρίδια, κατάλογοι, ευρετήρια, χρονολόγια κ.ά.*, 2η έκδοση, Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης, 2005.

Βλαχόπουλος Σπύρος, Καιρίδης Δημήτρης, Κλάψης Αντώνης (επιμ.), *Η δικτατορία των συνταγματαρχών: Ανατομία μιας επταετίας*, Εκδόσεις Πατάκη, Αθήνα, 2019.

Αναφορά μέρους έργου: συμβολή ή κεφάλαιο

Η σειρά παράθεσης των στοιχείων, τα οποία χωρίζονται μεταξύ τους με κόμμα, θα πρέπει να είναι η εξής:

- 1) συγγραφέας:
 - συγγραφέας συλλογικό όργανο και/ή
 - επώνυμο και αρχικό του ονόματος (ή αρχικά των ονομάτων) ή ολόκληρο το όνομα του/της συγγραφέα·
- 2) τίτλος της συμβολής ή του κεφαλαίου, σε εισαγωγικά·
- 3) επιμελητής/-τρια της έκδοσης, του/της οποίου/-ας προηγείται η ένδειξη στο: και ο/η οποίος/-α ακολουθείται από τη συντομογραφία (επιμ.)·
- 4) τίτλος του έργου, με πλάγια στοιχεία, και, κατά περίπτωση, αριθμός της έκδοσης·
- 5) εκδότης, τόπος έκδοσης (προαιρετικά), έτος έκδοσης, σχετική/-ές σελίδα/-ες κ.λπ.·
- 6) αν υπάρχει, μόνιμο αναγνωριστικό με τη μορφή URI, για παράδειγμα DOI:

Γρηγορίου Π., «Πολυεπίπεδη διακυβέρνηση στην Ευρωπαϊκή Ένωση και διάχυση ευθυνών», στο: Στεφάνου Κ. Α. (επιμ.), *Το σύστημα διακυβέρνησης της Ευρωπαϊκής Ένωσης*, Νομική Βιβλιοθήκη, Αθήνα, 2020, σ. 274-291.

Αναφορά περιοδικής έκδοσης ή μέρους αυτής

Η σειρά παράθεσης των στοιχείων, τα οποία χωρίζονται μεταξύ τους με κόμμα, θα πρέπει να είναι η εξής:

- 1) συγγραφέας, αν υπάρχει:
 - συγγραφέας συλλογικό όργανο και/ή
 - επώνυμο και αρχικό του ονόματος (ή αρχικά των ονομάτων) ή ολόκληρο το όνομα του/της συγγραφέα·
- 2) κατά περίπτωση, τίτλος του άρθρου ή ολόκληρου του τεύχους, σε εισαγωγικά·
- 3) τίτλος της περιοδικής έκδοσης, με πλάγια στοιχεία·
- 4) αριθμός ή ημερομηνία·
- 5) εκδότης (προαιρετικά), τόπος έκδοσης (προαιρετικά), έτος έκδοσης, σχετική/-ές σελίδα/-ες κ.λπ·
- 6) αν υπάρχει, μόνιμο αναγνωριστικό με τη μορφή URI, για παράδειγμα DOI:

Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων: Γενική Διεύθυνση Οικονομικών και Δημοσιονομικών Θεμάτων, «Economic transformation in Hungary and Poland», *European Economy*, αριθ. 43, Μάρτιος 1990, Υπηρεσία Επίσημων Εκδόσεων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, Λουξεμβούργο.

Σημείωση: Από την 1.7.2009: «Υπηρεσία Εκδόσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης». Βεβαιωθείτε ότι διατηρείται το αρχικό όνομα για εκδόσεις που κυκλοφόρησαν πριν από αυτή την ημερομηνία.

Manley S., Moslemzadeh Tehrani P. και Rasiah R., «The (non-)use of African law by the International Criminal Court», *European Journal of International Law*, τόμος 34, τεύχος 3, 2023, σ. 555-580, <https://doi.org/10.1093/ejil/chad035>.

Φαρσεδάκης Ιάκωβος, «Ευρώπη και ναρκωτικά», *Εγκληματολογία*, τεύχος 1-2, Ιανουάριος-Δεκέμβριος 2023, σ. 8-14.

Αναφορά γκρίζας βιβλιογραφίας (έγγραφα εργασίας, εκθέσεις, πρακτικά συνεδριάσεων κ.λπ.)

Η σειρά παράθεσης των στοιχείων, τα οποία χωρίζονται μεταξύ τους με κόμμα, θα πρέπει να είναι η εξής:

- 1) συγγραφέας:
 - συγγραφέας συλλογικό όργανο και
 - κατά περίπτωση, επώνυμο και αρχικό του ονόματος (ή αρχικά των ονομάτων) ή ολόκληρο το όνομα του/της συγγραφέα·
- 2) τίτλος του εγγράφου, σε εισαγωγικά·
- 3) αριθμός του εγγράφου / αριθμός μητρώου·
- 4) ημερομηνία έκδοσης του εγγράφου·
- 5) αν υπάρχει, διεύθυνση URI/URL:

Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο: Επιτροπή Αλιείας, «Έγγραφο εργασίας σχετικά με την πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΕ) 2016/1139, (ΕΕ) 2018/973 και (ΕΕ) 2019/472 σχετικά με τους στόχους για τον καθορισμό των αλιευτικών δυνατοτήτων, COM(2023) 771 της 6.12.2023», PECH_DT(2024)759773 – PE759.773v02-00, 21 Μαρτίου 2024, https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/PECH-DT-759773_EL.pdf.

Σημείωση: Τα έγγραφα που χρησιμοποιούνται κατά την προπαρασκευή των νομοθετικών πράξεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, όπως τα έγγραφα COM και SWD της Επιτροπής (βλέπε «[Προπαρασκευαστικά έγγραφα](#)» στον ιστότοπο EUR-Lex), δεν θεωρούνται γκριζα βιβλιογραφία. Οι αναφορές σε αυτά δεν θα πρέπει να διαφέρουν από τις αναφορές σε νομικά έγγραφα. Εάν ένα έγγραφο αυτού του είδους έχει εκδοθεί σε ηλεκτρονική ή έντυπη μορφή με αναγνωριστικούς κωδικούς, π.χ. DOI, οι αναφορές σε αυτό θα πρέπει να ακολουθούν τον κανόνα που ισχύει για τις αναφορές πλήρους έργου.

Αναφορά συνόλου δεδομένων

Η σειρά παράθεσης των στοιχείων, τα οποία χωρίζονται μεταξύ τους με κόμμα, θα πρέπει να είναι η εξής:

- 1) συγγραφέας:
 - συγγραφέας συλλογικό όργανο και/ή
 - επώνυμο και αρχικό του ονόματος (ή αρχικά των ονομάτων) ή ολόκληρο το όνομα του/της συγγραφέα·
- 2) τίτλος του συνόλου δεδομένων, σε εισαγωγικά·
- 3) κατά περίπτωση, αριθμός τροποποίησης/έκδοσης·
- 4) εκδότης, εάν διαφέρει από τον συγγραφέα·
- 5) ημερομηνία έκδοσης:
 - ημερομηνία δημιουργίας ή
 - αν η πηγή έχει επικαιροποιηθεί, ημερομηνία επικαιροποίησης και, σε παρένθεση, ημερομηνία δημιουργίας·
- 6) ημερομηνία της αναφοράς (με δήλωση της ημερομηνίας προσπέλασης της πηγής)·
- 7) μόνιμο αναγνωριστικό με τη μορφή URI, για παράδειγμα DOI ή άλλο μόνιμο και επιδεκτικό ανάλυσης (resolvable) αναγνωριστικό που διαχειρίζεται ο πάροχος των δεδομένων:

Ευρωπαϊκή Επιτροπή: Γενική Διεύθυνση Πληροφορικής, «National Interoperability Framework Observatory (NIFO) – Digital public administration factsheets 2020», Υπηρεσία Εκδόσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, 1 Δεκεμβρίου 2020, προσπελάστηκε στις 8 Μαΐου 2024, <https://doi.org/10.2906/100105103105116/1>.

Ευρωπαϊκή Επιτροπή: Γενική Διεύθυνση Δικαιοσύνης και Καταναλωτών, «Safety Gate (the EU rapid alert system – non-food)», έκδοση 0.1, 14 Δεκεμβρίου 2018 (δημιουργήθηκε την 1η Φεβρουαρίου 2016), προσπελάστηκε στις 9 Μαΐου 2024, <http://data.europa.eu/88u/dataset/rapex-rapid-alert-system-non-food>.

Αναφορά ιστοσελίδας

Η σειρά παράθεσης των στοιχείων, τα οποία χωρίζονται μεταξύ τους με κόμμα, θα πρέπει να είναι η εξής:

- 1) συγγραφέας:
 - συγγραφέας συλλογικό όργανο και/ή
 - επώνυμο και αρχικό του ονόματος (ή αρχικά των ονομάτων) ή ολόκληρο το όνομα του/της συγγραφέα·
- 2) τίτλος της ιστοσελίδας, σε εισαγωγικά·
- 3) τίτλος του ιστότοπου·
- 4) αν υπάρχει, ημερομηνία της δημοσίευσης:
 - ημερομηνία της δημιουργίας ή
 - αν η πηγή έχει επικαιροποιηθεί, ημερομηνία της επικαιροποίησης και, σε παρένθεση, ημερομηνία της δημιουργίας·

- 5) ημερομηνία της αναφοράς (με δήλωση της ημερομηνίας προσπέλασης της πηγής)·
- 6) διεύθυνση URI/URL:

Ευρωπαϊκή Επιτροπή, «Statement by the European Commission following the fourth meeting of the EU–UK Joint Committee», STATEMENT/20/1948, ιστότοπος Ευρωπαϊκής Επιτροπής, 19 Οκτωβρίου 2020, προσπελάστηκε στις 7 Μαΐου 2024, https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/el/statement_20_1948.

Brandt N., «Improving life in France’s poor neighbourhoods», ιστότοπος ΟΟΣΑ-Ecoscope, 11 Οκτωβρίου 2017, προσπελάστηκε στις 13 Μαΐου 2024, <https://oecd ecoscope.blog/2017/10/11/improving-life-in-frances-poor-neighbourhoods/>.

Σημείωση: Ο κανόνας για την αναφορά ιστοσελίδων δεν αφορά εκδόσεις/δημοσιεύσεις σε μορφότυπο HTML. Μπορεί να υπάρχουν ως ιστοσελίδες, αλλά ταυτοποιούνται με διεθνή αναγνωριστικά, συμπεριλαμβανομένων των DOI, και η αναφορά θα πρέπει να ακολουθεί τον κανόνα για τον τύπο της εν λόγω έκδοσης/δημοσίευσης (πλήρες έργο, μέρος έργου κ.λπ.).

Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο, *Ο συντονιστικός ρόλος της Ευρωπαϊκής Υπηρεσίας Εξωτερικής Δράσης: Μολονότι συνολικά λειτουργεί αποτελεσματικά, η διαχείριση πληροφοριών, η στελέχωση και η υποβολή αναφορών εμφανίζουν αδυναμίες*, Ειδική έκθεση 02/2024, Υπηρεσία Εκδόσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, Λουξεμβούργο, 2024, <https://data.europa.eu/doi/10.2865/903626>.

Αναφορά ανάρτησης σε μέσο κοινωνικής δικτύωσης

Η σειρά παράθεσης των στοιχείων, τα οποία χωρίζονται μεταξύ τους με κόμμα, θα πρέπει να είναι η εξής:

- 1) συντάκτης/συντάκτρια:
 - συντάκτης/συντάκτρια συλλογικό όργανο ή
 - επώνυμο και αρχικό του ονόματος (ή αρχικά των ονομάτων) ή ολόκληρο το όνομα του/της συντάκτη/συντάκτριας·
- 2) σε παρένθεση, ονομασία του μέσου κοινωνικής δικτύωσης, διπλή τελεία, όνομα χρήστη του/της συντάκτη/συντάκτριας στο μέσο κοινωνικής δικτύωσης·
- 3) τίτλος ή (συνοπτικό) περιεχόμενο της ανάρτησης, σε εισαγωγικά·
- 4) σε περίπτωση αναδημοσίευσης, όνομα και όνομα χρήστη του/της αρχικού/-ής συντάκτη/συντάκτριας·
- 5) ημερομηνία δημοσίευσης·
- 6) ημερομηνία αναφοράς (με δήλωση της ημερομηνίας προσπέλασης της πηγής)·
- 7) διεύθυνση URI/URL:

Υπηρεσία Εκδόσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Facebook: @EU law, data, publications), «Cyprus in focus: exploring data that shapes perspectives», 9 Ιουνίου 2026, προσπελάστηκε στις 12 Ιουνίου 2026, <https://www.facebook.com/EULawandPublications/posts/1410939764400409>.

Ενδοκειμενικές αναφορές

Οι ενδοκειμενικές αναφορές περιλαμβάνουν το επώνυμο του συγγραφέα / την ονομασία του συγγραφέα συλλογικού οργάνου και το έτος έκδοσης, για παράδειγμα «(Μάνεσης, 1980)».

Όταν γίνεται αναφορά σε δύο ή περισσότερα έργα ενός συγγραφέα που έχουν εκδοθεί εντός του ίδιου έτους, το έτος έκδοσης ακολουθείται από πεζό «α», «β», «γ» κ.λπ., χωρίς κενό, για παράδειγμα «(Μάνεσης, 1980α)».

[...] μάλιστα συζητούνται περαιτέρω στο έγγραφο καθοδήγησης *Υποδομές μεταφοράς ενέργειας και νομοθεσία της ΕΕ για το φυσικό περιβάλλον* (Ευρωπαϊκή Επιτροπή: Γενική Διεύθυνση Περιβάλλοντος, 2018β).

Στην περίπτωση αυτή, στις καταχωρίσεις στη βιβλιογραφία το έτος τίθεται στη δεύτερη θέση, σε παρένθεση, και όχι στην τελευταία ή την προτελευταία θέση:

Ευρωπαϊκή Επιτροπή (2018), «In-depth analysis in support of the Commission communication COM(2018) 773 – A clean planet for all – A European long-term strategic vision for a prosperous, modern, competitive and climate neutral economy», 28 Νοεμβρίου, https://climate.ec.europa.eu/system/files/2018-11/com_2018_773_analysis_in_support_en.pdf.

Ευρωπαϊκή Επιτροπή: Γενική Διεύθυνση Περιβάλλοντος (2016), *Natura 2000 και δάση: Μέρος I–II*, Υπηρεσία Εκδόσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, Λουξεμβούργο, <https://data.europa.eu/doi/10.2779/761134>.

Ευρωπαϊκή Επιτροπή: Γενική Διεύθυνση Περιβάλλοντος (2018α), *Έγγραφο καθοδήγησης σχετικά με τις απαιτήσεις για την υδροηλεκτρική ενέργεια σε σχέση με τη νομοθεσία της ΕΕ για τη φύση*, Υπηρεσία Εκδόσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, Λουξεμβούργο, <https://data.europa.eu/doi/10.2779/8662>.

Ευρωπαϊκή Επιτροπή: Γενική Διεύθυνση Περιβάλλοντος (2018β), *Υποδομές μεταφοράς ενέργειας και νομοθεσία της ΕΕ για το φυσικό περιβάλλον: Έγγραφο καθοδήγησης*, Υπηρεσία Εκδόσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, Λουξεμβούργο, <https://data.europa.eu/doi/10.2779/231860>.

Ευρωπαϊκή Επιτροπή: Γενική Διεύθυνση Περιβάλλοντος (2019), *Διαχείριση των τόπων του δικτύου Natura 2000: Οι διατάξεις του άρθρου 6 της οδηγίας 92/43/ΕΟΚ για τους οικοτόπους*, Υπηρεσία Εκδόσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, Λουξεμβούργο <https://data.europa.eu/doi/10.2779/176869>.

Γενικά

Οι αναφορές σε έργα με πολλαπλούς συγγραφείς περιλαμβάνουν όλους τους συγγραφείς όταν ο συνολικός αριθμός τους (συμπεριλαμβανομένου του συγγραφέα συλλογικού οργάνου) δεν ξεπερνά τους πέντε· όταν ο συνολικός αριθμός των συγγραφέων υπερβαίνει τους πέντε, αναφέρονται οι πέντε πρώτοι και ακολουθεί η συντομογραφία κ.ά. (*et al.*):

Ευρωπαϊκό Κέντρο Παρακολούθησης Ναρκωτικών και Τοξικομανίας, Pirona A., Atkinson A., Sumnall H. και Begley E., *Health Responses to New Psychoactive Substances*, Υπηρεσία Εκδόσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, Λουξεμβούργο, 2016, <https://data.europa.eu/doi/10.2810/536519>.

Jakimovski D., Grozdanovski K., Rangelov G., Pavleva V., Banović P. κ.ά., «Cases of Crimean-Congo haemorrhagic fever in North Macedonia, July to August 2023», *Eurosurveillance*, τόμος 28, τεύχος 34, 2023, <https://data.europa.eu/doi/10.2807/1560-7917.ES.2023.28.34.2300409>.

Για λόγους ευκολίας, πρέπει να χρησιμοποιούνται οι συνήθεις συντομογραφίες: σ., βλ., ό.π. κ.λπ. (βλ. [Παράρτημα A3](#)). Κάθε επεξηγηματική πληροφορία, όπως ο αριθμός έκδοσης, ο τόπος έκδοσης κ.λπ., θα πρέπει να παρέχεται στα ελληνικά, ακόμα κι αν η έκδοση είναι διαθέσιμη μόνο σε άλλη γλώσσα.

5.10. Παραθέματα

Ένα παράθεμα μπορεί να είναι:

- χωρίο από άλλο έργο,
- λόγια και σκέψεις που αποδίδονται σε ένα πρόσωπο και μεταφέρονται σε ευθύ λόγο.

Για την ένταξη των παραθεμάτων στο κείμενο, η τυπογραφία παρέχει πολλές μεθόδους, όπως είναι η χρήση μικρότερων στοιχείων ή η χρήση εισαγωγικών ή παυλών:

- τα συνήθη παραθέματα (λέξεις ή φράσεις κάποιου που αναφέρονται όπως ακριβώς ειπώθηκαν) κλείνονται σε εισαγωγικά και τυπώνονται με στοιχεία όμοια με αυτά του κειμένου,
- τα παραθέματα που περιλαμβάνουν άλλα παραθέματα (παραθέματα δευτέρας τάξεως) φέρουν διπλά εισαγωγικά (βλ. [σημείο 4.2.3](#)).

Αν μία λέξη ή μέρος του παραθέματος έχει παραλειφθεί από το σώμα του κειμένου, θα αντικατασταθεί από αποσιωπητικά εντός αγκυλών (σύμφωνα με τους κανόνες που περιγράφονται στο επόμενο σημείο).

Αν παραλειφθεί ολόκληρο εδάφιο, θα αντικατασταθεί από αποσιωπητικά εντός αγκυλών μεταξύ διαστίχων:

«Χχχχχχχχ χχχχχχ χχχ χχχχχ.
[...]
Χχχχ χχχχ χχχχχχχχχ χχχ.»

Σημεία στίξης και παραθέματα

Παραθέματα, αποσιωπητικά και αγκύλες

Τα αποσιωπητικά αντικαθιστούν εδάφιο που έχει παραλειφθεί στο παράθεμα· στην περίπτωση αυτή, τα αποσιωπητικά τίθενται εντός αγκυλών, των οποίων προηγείται κανονικό διάστημα:

«Τα ζητήματα των βασικών ανθρωπίνων δικαιωμάτων [...] αποτελούν αναπόσπαστο μέρος της κοινωνικής συνοχής.»
«Έφθασε λίγο αργότερα [...]. Όλα είχαν τελειώσει. [...]»

Οι αγκύλες χρησιμοποιούνται ώστε να αποφεύγεται η σύγχυση μεταξύ των αποσιωπητικών που δηλώνουν παράλειψη και των αποσιωπητικών που είναι ενσωματωμένα στο παράθεμα από τον συντάκτη του.

«Κατ’ επανάληψιν σας το έχω δηλώσει [...] δεν γνωρίζω απ’ αυτά... Εγώ είμαι [...] αναρμόδιος.»

Σημείωση: Όταν η υπηρεσία-συντάκτης δεν χρησιμοποιεί τις αγκύλες για τα εδάφια που παραλείπει, οι διορθωτές της Υπηρεσίας Εκδόσεων, εφόσον δεν μπορούν να κάνουν τη διάκριση μεταξύ ηθελημένης παράλειψης ενός εδαφίου και αποσιώπησης μιας ιδέας, είναι υποχρεωμένοι να υιοθετήσουν μια γενική συμβατική λύση: αποσιωπητικά μεταξύ κανονικών διαστημάτων (άνευ αγκυλών) σε όλες τις περιπτώσεις:

«Τα ζητήματα των βασικών ανθρωπίνων δικαιωμάτων ... αποτελούν αναπόσπαστο μέρος της έννοιας κοινωνικής συνοχής.»

«Έφθασε λίγο αργότερα ... Όλα είχαν τελειώσει ...»

«Η Επιτροπή πρότεινε ... κανονισμό σχετικά με ... την ισότητα των ευκαιριών ...»

Παραθέματα εντός εισαγωγικών (εισαγωγικά, διπλή τελεία, τελεία)

Όταν το παράθεμα αποτελεί συνέχεια της αρχικής φράσης, η διπλή τελεία πρέπει να αποφεύγεται· η τελεία τοποθετείται μετά τα εισαγωγικά που κλείνουν. Η στίξη ακολουθεί τη λογική συνέχεια της φράσης. Ο κανόνας αυτός εφαρμόζεται επίσης εάν το μέρος που βρίσκεται εντός εισαγωγικών παρουσιάζεται υπό τη μορφή νέας παραγράφου:

Στην εν λόγω υπόθεση, το Δικαστήριο δηλώνει ότι «η ύπαρξη κυρίαρχης θέσης [...] είναι λίαν πιθανή».

Στην εν λόγω υπόθεση, το Δικαστήριο δηλώνει ότι:
«η ύπαρξη κυρίαρχης θέσης [...] είναι λίαν πιθανή».

Όταν το παράθεμα έπεται διπλής τελείας, αρχίζει με κεφαλαίο, και η τελεία τίθεται πριν από τα εισαγωγικά. Ο κανόνας αυτός εφαρμόζεται επίσης όταν το εντός εισαγωγικών κείμενο παρουσιάζεται υπό μορφή νέας παραγράφου:

Στην εν λόγω υπόθεση, το Δικαστήριο δηλώνει: «Η ύπαρξη κυρίαρχης θέσης [...] είναι λίαν πιθανή.»

Στην εν λόγω υπόθεση, το Δικαστήριο δηλώνει:
«Η ύπαρξη κυρίαρχης θέσης [...] είναι λίαν πιθανή.»

Εάν μια παραπομπή σε υποσημείωση βρίσκεται στο τέλος του παραθέματος, η τελεία τίθεται μετά την παραπομπή σε όλες τις περιπτώσεις:

Στην εν λόγω υπόθεση, το Δικαστήριο δηλώνει: «Η ύπαρξη κυρίαρχης θέσης [...] είναι λίαν πιθανή» ⁽¹⁾.

Στην εν λόγω υπόθεση, το Δικαστήριο δηλώνει ότι «η ύπαρξη κυρίαρχης θέσης [...] είναι λίαν πιθανή» ⁽¹⁾.

Κατά την παράθεση των εισαγωγικών μερών των ενωσιακών πράξεων (προοίμιο), συμπεριλαμβάνεται και η στίξη του πρωτοτύπου:

Η Επιτροπή τροποποίησε την τελευταία αιτιολογική σκέψη ως εξής: «(3) Η συμφωνία θα πρέπει επομένως να υπογραφεί και να εγκριθεί,»

Σημείωση: Για τα διαφορετικά είδη εισαγωγικών, βλ. [σημείο 4.2.3](#).

5.11. Εικονογραφήσεις

Φωτογραφίες, σχέδια, διαγράμματα και γραφήματα

Τα πρωτότυπα ασπρόμαυρων φωτογραφιών πρέπει να είναι καθαρά και με σωστές αντιθέσεις, κατά προτίμηση σε γυαλιστερό λευκό χαρτί για την πιστή ανατύπωση των αποχρώσεων του γκριζου (κλισέ, απομιμήσεις). Γενικά τα έγγραφα πρέπει να δίνονται καθαρά και να μην είναι διπλωμένα.

Τα έγγραφα που δίνονται με ηλεκτρονική μορφή ή πρόκειται να περάσουν από σαρωτή (σκάνερ) πρέπει να έχουν πολύ καλή ποιότητα και, κατά προτίμηση, να δίνονται με τον τελικό μορφότυπο της εικόνας. Για το διαδίκτυο, τα αρχεία μπορούν να είναι συμπιεσμένα, αλλά πρέπει να είναι υψηλής ποιότητας.

Λεζάντες

Οι λεζάντες εικόνων δεν πρέπει να βαρύνουν την εικονογράφηση, αλλά να την επεξηγούν με σαφή τρόπο. Είναι προτιμότερο το σύντομο και ακριβές κείμενο.

Χρήση των χρωμάτων

Η χρήση των χρωμάτων στην εικονογράφηση ενός έργου πρέπει να προσαρμόζεται στο περιεχόμενό του και στην όλη του παρουσίαση. Εξάλλου, ο αριθμός των χρωμάτων που χρησιμοποιούνται έχει άμεση επίδραση στην πολυπλοκότητα της παραγωγής και στο τελικό κόστος.

Για παράδειγμα, οι έγχρωμες φωτογραφίες απαιτούν για την εκτύπωση το κατάλληλο χαρτί (χαρτί κουσέ), του οποίου η στιλπνή και συμπαγής επιφάνεια επιτρέπει την τέλεια ανατύπωση των διάφορων αποχρώσεων.

Αντίθετα, τα γραμμικά κλισέ (διαγράμματα, γραφήματα κ.λπ.) επιτρέπουν μια πιο απλή κατασκευή (χωρίς νήμα). Στην περίπτωση αυτή μπορεί να χρησιμοποιηθεί για την εκτύπωση πιο φθηνό χαρτί (χαρτί σατινέ, λείο).

5.12. Πίνακες

Ο πίνακας χρησιμεύει για να καταστήσει το κείμενο σαφέστερο δίνοντας περισσότερες λεπτομέρειες. Για τον λόγο αυτόν, είναι σημαντικό να παρουσιαστεί όσο το δυνατόν απλούστερα και καθαρότερα.

Οι τίτλοι (ή επικεφαλίδες) των στηλών του πίνακα, καθώς και οι ονοματολογίες δεν πρέπει να περιέχουν συντομογραφίες· επιπλέον, πρέπει να αποφεύγεται η γραφή των λέξεων με κεφαλαία.

Για όλες τις συμπληρωματικές εξηγήσεις που υπάρχουν στο κάτω μέρος των πινάκων και που δεν είναι υποσημειώσεις, υποδεικνύεται η χρησιμοποίηση της ένδειξης *Σημείωση*:

Σημείωση: μ.κ. = μη καθορισμένο.

Πολύγλωσσα έργα ή πολύγλωσσοι πίνακες

Στην περίπτωση ενός πολύγλωσσου έργου, οι διαφορετικές γλωσσικές αποδόσεις πρέπει να ακολουθήσουν την κοινή αλφαβητική σειρά των ονομάτων των γλωσσών, που καθορίζεται σύμφωνα με την πρωτότυπη γραφή τους (βλ. [σημείο 7.2.1](#)).

Μέρος Τρίτο

Συμβατικοί κανόνες κοινοί για όλες τις γλώσσες

Οι κοινές συμβάσεις είναι γλωσσικοί κανόνες σχετικά με τους οποίους έχουν συμφωνήσει τα θεσμικά όργανα της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τη διασφάλιση της εναρμόνισης μεταξύ των 24 επίσημων γλωσσών της.

6.

Τυπογραφικές ενδείξεις και αναθεώρηση κειμένων

Για την προετοιμασία εναρμονισμένων εκδόσεων σε ένα πολυγλωσσικό περιβάλλον ακολουθούνται συμβατικοί κανόνες εργασίας όσον αφορά τις τυπογραφικές ενδείξεις και την τυποποιημένη παρουσίαση.

6.1. Ανάγνωση χειρογράφου

Η προετοιμασία του χειρογράφου από τις υπηρεσίες-συντάκτες εκτίθεται στο [σημείο 4.2](#).

Μετά την παραλαβή του χειρογράφου, οι διορθωτές/-ριες της Υπηρεσίας Εκδόσεων αναλαμβάνουν την ανάγνωση και την προετοιμασία του για την αποστολή στο τυπογραφείο.

Οι διορθωτές/-ριες πρέπει να έχουν συνολική εποπτεία του έργου και να κατανοούν τη διάρθρωση του κειμένου, ώστε να εφαρμόζουν τους συμβατικούς κανόνες που προβλέπονται από το παρόν Εγχειρίδιο. Συχνά υποχρεώνονται να δουλεύουν «με τη σελίδα», και έτσι χάνουν τον ειρμό.

Κατά τη διάρκεια της εργασίας τους, οι διορθωτές/-ριες σημειώνουν τις δυσκολίες που συνάντησαν και τις υποβάλλουν στην υπηρεσία-συντάκτη.

(Βλ. επίσης [σημεία 4.1.2](#) και [4.1.3](#).)

6.2. Ηλεκτρονικά χειρόγραφα

Κατά την προετοιμασία των ηλεκτρονικών χειρογράφων, οι επαναλαμβανόμενες διορθώσεις μπορούν να εκτελούνται με τη βοήθεια του μέσου «εύρεση και αντικατάσταση».

Ειδικά προγράμματα μπορούν να χρησιμοποιηθούν για την επαλήθευση της συνοχής της δομής του κειμένου και της ορθής χρήσης των επισημάνσεων, των συντομογραφιών κ.λπ., και για την εφαρμογή των εσωτερικών συμβατικών κανόνων.

(Βλ. επίσης [σημείο 4.2](#).)

6.3. Διορθωτικά σύμβολα

Όποια και να είναι η μέθοδος εκτύπωσης, ο τυπογράφος επιστρέφει τα δοκίμια στον πελάτη του προκειμένου να διορθωθούν. Ο διορθωτής προβαίνει τότε στις απαραίτητες διορθώσεις παραβάλλοντάς τα με το χειρόγραφο.

Οι διορθώσεις γίνονται στο περιθώριο της σελίδας με τη χρήση συμβατικών συμβόλων για λόγους σαφήνειας στην επικοινωνία με το τυπογραφείο (βλ. πίνακα συμβόλων παρακάτω).

Οι διορθώσεις σημειώνονται παράλληλα προς τις αράδες του κειμένου, είτε από αριστερά προς τα δεξιά στο δεξί περιθώριο, είτε από δεξιά προς τα αριστερά στο αριστερό. Κάθε σχόλιο πρέπει να είναι καθαρογραμμένο και μη διφορούμενο. Αυτό έχει ιδιαίτερη σημασία, επειδή στο τυπογραφείο ο/η υπάλληλος που θα περάσει τις διορθώσεις δεν γνωρίζει απαραίτητα τη γλώσσα στην οποία εργάζεται.

Ερμηνεία	Σύμβολο	Παράδειγμα	
		Στο κείμενο	Στο περιθώριο
Να αφαιρεθεί		Περὶσσοῦναι ~~μὴ λέγει~~	
Να αντικατασταθεί το γράμμα		Αντικατ ~~ι~~ σταση	
Να αντικατασταθούν διαφορετικά γράμματα		Διαφο ~~ρ~~ τικά γράμ ~~α~~ τα	
Να αντικατασταθεί η λέξη		Αντικατάσταση ~~κειμένου~~	
Να αντικατασταθεί το σημείο στίξεως		Άνω τελεία ~~·~~	
Να προστεθεί ο τόνος που λείπει		Ο ~~τ~~ φος λείπει	
Να προστεθεί η λέξη που λείπει		Η λέξη ~~λ~~ είπει	
Να προστεθεί η στίξη που λείπει		Να μπει τελεία ~~·~~	
Να αντιμετωπισθούν τα δύο γράμματα		Αντιμετά ~~θ~~ ση	
Να αντιμετωπισθούν οι δύο λέξεις		Τις λέξεις ~~δύο~~	
Να αντιμετωπισθούν οι δύο αράδες		<u>τις δύο αράδες</u> Αντιμεταθέστε	
Να αποκολληθούν οι λέξεις		Είναι ~~κ~~ ολλημένες	
Να πλησιάσουν οι λέξεις		Είναι ~~φ~~ μακριά	
Να συμπτυχθεί η λέξη		Σύμ ~~π~~ τυξη	
Να ανοίξουν οι αράδες		Είναι πολύ μικρό αυτό το διάστιχο ~~·~~	
Να πλησιάσουν οι αράδες		Το διάστιχο δεν πρέπει να είναι τόσο μεγάλο	
Να ευθυγραμμιστεί το κείμενο καθέτως		Να ευθυγραμμιστεί καθέτως. Να ευθυγραμμιστεί καθέτως.	
Να κεντραριστεί		Να κεντραριστεί το κείμενο	
Να δημιουργηθεί ξεχωριστή παράγραφος		... κείμενο. Νέα παράγραφος	
Να ενωθεί η παράγραφος		... κείμενο. Στην ίδια παράγραφο	
Να μεταφερθεί στην επάνω αράδα		Η μετα- φορά	
Να μεταφερθεί στην κάτω αράδα		Μεταφορά στην κ- άτω αράδα	
Να ακυρωθεί η διόρθωση		Να ~~μ~~ διορθωθεί	
Να ευθυγραμμιστεί το κείμενο προς τα πάνω ή προς τα κάτω		Αυτή η ~~α~~ ράδα είναι ~~α~~ κανόνιστη	
Να γίνουν πλάγια		πλάγια	
Να γίνουν όρθια		όρθια	
Να γίνουν λευκά		λευκά	
Να γίνουν μαύρα		μαύρα	
Να γίνουν πεζά		ΠΕΖΑ	
Να γίνουν κεφαλαία		Κεφαλαία	
Να γίνουν καπιταλάκια		Καπιταλάκια	
Να μετατραπεί σε ανωφερές		Υποσημείωση ()	
Να μετατραπεί σε κατωφερές		CO ~~ρ~~	
Να αραιώσουν		Να αραιώσουν	
Να πυκνώσουν		Να πυκνώσουν	

Σημείωση: — Κάθε διόρθωση στο κείμενο πρέπει να σημειωθεί επίσης στο περιθώριο.

- Οι υποδείξεις ή άλλες παρατηρήσεις στο περιθώριο πρέπει να είναι μέσα σε κύκλο (για να δηλωθεί ότι πρόκειται για κείμενο που δεν πρέπει να τυπωθεί).
- Όταν μια λέξη περιέχει πολλά λάθη, είναι προτιμότερο να ξαναγραφτεί, προπάντων εάν πρόκειται για μικρή λέξη.

6.4. Διαστήματα και σημεία στίξης

Οι ακόλουθοι αναλυτικοί κανόνες είναι αποτέλεσμα διοργανικής συμφωνίας. Για ορισμένα τυπογραφικά σημεία, οι εθνικοί τυπογραφικοί κανόνες διαφέρουν μεταξύ τους. Στο παρόν έργο, για λόγους απλοποίησης κυρίως λόγω του πολυγλωσσικού μας περιβάλλοντος, έπρεπε να γίνουν ορισμένες επιλογές χάριν μιας ομοιόμορφης παρουσίασης.

Τυπογραφικό σημείο	Σημείο κατά την επεξεργασία κειμένου (Word κ.λπ.)	Αλφαριθμητικός κωδικός	Τυπογραφική παρουσίαση [τυπογραφείο και επιτραπέζιο εκδοτικό σύστημα]
α) Σημεία στίξης και σύμβολα			
,	xx, xx		xx,■xx (00,00)
·	xx· xx		xx·■xx
.	xx. Xx		xx.■Xx
:	xx: xx		xx:■xx
!	xx! Xx		xx!■Xx
;	xx; Xx		xx;■Xx
-	xx-xx		xx-xx
—	xx — xx	Alt 0151	xx■—■xx
/	xx/xx		xx/xx
()	xx (xx) xx		xx■(xx)■xx
[]	xx [xx] xx		xx■[xx]■xx
⁽¹⁾ « »	xx «xx» xx	Alt 0171 xx Alt 0187	xx■«xx»■xx
⁽¹⁾ “ ”	xx “xx” xx	Alt 0147 xx Alt 0148	xx■“xx”■xx
⁽¹⁾ ‘ ’	xx ‘xx’ xx	Alt 0145 xx Alt 0146	xx■‘xx’■xx
%	00●%		00◆%
⁽²⁾ +	+●00		+◆00
—	—●00	Alt 0150	—◆00
±	±●00	Alt 241	±◆00
°C (°F)	00●°C		00◆°C
°	00°		00°
&	xx & xx		xx■&■xx
...	xx [...] xx	Alt 0133 ή Ctrl-Alt-τελεία (.)	xx■[...]■xx
β) Παραπομπές σε υποσημειώσεις, και υποσημειώσεις			
⁽³⁾ xx ⁽¹⁰⁾	xx● ⁽¹⁰⁾		xx◆ ⁽¹⁰⁾

⁽¹⁾ Βλ. επίσης [σημεία 4.2.3](#) (εισαγωγικά) και [5.10](#) (σημεία στίξης και παραθέματα).

⁽²⁾ Εξαιρέση: στους αριθμούς τηλεφώνων (βλ. [σημείο 9.3](#)), πριν από το πρόθεμα της χώρας αναγράφεται το σύμβολο «+» χωρίς να ακολουθεί διάστημα (+32 2202020).

⁽³⁾ Σε πολλά συστήματα επεξεργασίας κειμένου, ο δείκτης των υποσημειώσεων κατά την αυτόματη εισαγωγή τους στο κείμενο δεν έχει παρενθέσεις. Στα οριστικά έγγραφα χρειάζεται να προστεθούν, ενώ στα έγγραφα που πρόκειται να δημοσιευθούν αρμόδιος είναι ο τυπογράφος.

Σημείωση: ■ = διάστημα

◆ = σταθερό ημιδιάστημα

● = σταθερό διάστημα

6.5. Αριθμοί και σημεία στίξης

Το κόμμα χρησιμοποιείται για να χωρίζει τις μονάδες από τα δεκαδικά ψηφία. Οι αριθμοί οι μεγαλύτεροι της μονάδας παρουσιάζονται ανά τρεις· κάθε ομάδα τριών ψηφίων χωρίζεται από την προηγούμενη ή την επόμενη με σταθερό ημιδιάστημα. Τα δεκαδικά ψηφία δεν χωρίζονται μεταξύ τους:

152 231,324567

Σε εκδόσεις άλλες από την Επίσημη Εφημερίδα, τα κείμενα στην αγγλική, την ιρλανδική και τη μαλτέζικη γλώσσα μπορούν να διατηρούν τελεία αντί υποδιαστολής μεταξύ του ακέραιου και του δεκαδικού μέρους.

Δεδομένα προϋπολογισμού: εκατ. ή δισ.

Όσον αφορά τα δεδομένα του προϋπολογισμού, για λόγους συγκρισιμότητας των στοιχείων καλό είναι να ακολουθείται η ακόλουθη αρχή:

- μέχρι τρία δεκαδικά ψηφία μετά το κόμμα:

1,326 δισ. (και όχι 1 326 εκατ.)

- πάνω από τρία δεκαδικά ψηφία μετά το κόμμα:

1 326,1 εκατ. (και όχι 1,3261 δισ.)

Κατ' αυτό τον τρόπο, γίνεται καλύτερη ανάγνωση των ψηφίων και ευκολότερη η σύγκριση μεταξύ των αριθμών.

7. Συντομογραφίες χωρών, γλωσσών και νομισμάτων

Οι κοινές συμβάσεις απλοποιούν και εναρμονίζουν τη γραφή των ονομασιών των χωρών, των γλωσσών, των νομισμάτων και των συντομογραφιών τους, καθώς και τη σειρά απαρίθμησής τους στις διάφορες περιπτώσεις.

7.1. Χώρες

Οι ονομασίες, οι συντομογραφίες και η σειρά απαρίθμησης των κρατών μελών, των υποψήφιων χωρών και των τρίτων χωρών υπακούουν σε συμβατικούς κανόνες.

7.1.1. Ονομασίες και συντομογραφίες

(Βλ. επίσης [παράρτημα Α5](#) και [Α6](#).)

Κράτη μέλη

Οι ονομασίες των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης πρέπει να συντομογραφούνται σύμφωνα με τους ακόλουθους κανόνες:

- συνιστάται η χρήση του κωδικού ISO με δύο γράμματα ([κωδικός ISO 3166 alpha-2](#)), με εξαίρεση την Ελλάδα, για την οποία έχει καθιερωθεί η συντομογραφία EL,
- η εθιμοτυπική σειρά των κρατών μελών είναι η αλφαβητική σειρά των γεωγραφικών ονομασιών τους στην αντίστοιχη γλώσσα προέλευσης, μεταγραμμένων με λατινικούς χαρακτήρες (βλ. επίσης [σημείο 7.1.2. «Σειρά απαρίθμησης χωρών»](#)).

Σύντομη ονομασία στη/στις γλώσσα/-ες προέλευσης (γεωγραφική ονομασία) ⁽¹⁾	Επίσημη ονομασία στη/στις γλώσσα/-ες προέλευσης (εθιμοτυπική ονομασία)	Σύντομη ονομασία στα ελληνικά (γεωγραφική ονομασία)	Γένος (Α/Θ/Ο)	Επίσημη ονομασία στα ελληνικά (εθιμοτυπική ονομασία)	Κωδικός χώρας ⁽²⁾	Παλαιά συντομογραφία ⁽³⁾
Belgique/België	Royaume de Belgique/ Koninkrijk België	Βέλγιο	Ο	Βασίλειο του Βελγίου	BE	B
България ⁽⁴⁾	Република България	Βουλγαρία	Θ	Δημοκρατία της Βουλγαρίας	BG	—
Česko	Česká republika	Τσεχία	Θ	Τσεχική Δημοκρατία	CZ	—
Danmark	Kongeriget Danmark	Δανία	Θ	Βασίλειο της Δανίας	DK	DK
Deutschland	Bundesrepublik Deutschland	Γερμανία	Θ	Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας	DE	D
Eesti	Eesti Vabariik	Εσθονία	Θ	Δημοκρατία της Εσθονίας	EE	—
Éire/Ireland ⁽⁵⁾	Éire/Ireland	Ιρλανδία	Θ	Ιρλανδία	IE	IRL
Ελλάδα ⁽⁶⁾	Ελληνική Δημοκρατία	Ελλάδα	Θ	Ελληνική Δημοκρατία	EL	EL
España	Reino de España	Ισπανία	Θ	Βασίλειο της Ισπανίας	ES	E
France	République française	Γαλλία	Θ	Γαλλική Δημοκρατία	FR	F
Hrvatska	Republika Hrvatska	Κροατία	Θ	Δημοκρατία της Κροατίας	HR	—
Italia	Repubblica italiana	Ιταλία	Θ	Ιταλική Δημοκρατία	IT	I

(συνέχεια)

Σύντομη ονομασία στη/στις γλώσσα/-ες προέλευσης (γεωγραφική ονομασία) ⁽¹⁾	Επίσημη ονομασία στη/στις γλώσσα/-ες προέλευσης (εθιμοτυπική ονομασία)	Σύντομη ονομασία στα ελληνικά (γεωγραφική ονομασία)	Γένος (Α/Θ/Ο)	Επίσημη ονομασία στα ελληνικά (εθιμοτυπική ονομασία)	Κωδικός χώρας ⁽²⁾	Παλαιά συντομογραφία ⁽³⁾
Κύπρος ⁽⁷⁾	Κυπριακή Δημοκρατία	Κύπρος	Θ	Κυπριακή Δημοκρατία	CY	—
Latvija	Latvijas Republika	Λετονία	Θ	Δημοκρατία της Λετονίας	LV	—
Lietuva	Lietuvos Respublika	Λιθουανία	Θ	Δημοκρατία της Λιθουανίας	LT	—
Luxembourg	Grand-Duché de Luxembourg	Λουξεμβούργο	Ο	Μεγάλο Δουκάτο του Λουξεμβούργου	LU	L
Magyarország	Magyarország	Ουγγαρία	Θ	Ουγγαρία	HU	—
Malta	Repubblika ta' Malta	Μάλτα	Θ	Δημοκρατία της Μάλτας	MT	—
Nederland ⁽⁸⁾	Koninkrijk der Nederlanden	Κάτω Χώρες	Θ	Βασίλειο των Κάτω Χωρών	NL	NL
Österreich	Republik Österreich	Αυστρία	Θ	Δημοκρατία της Αυστρίας	AT	A
Polska	Rzeczpospolita Polska	Πολωνία	Θ	Δημοκρατία της Πολωνίας	PL	—
Portugal	República Portuguesa	Πορτογαλία	Θ	Πορτογαλική Δημοκρατία	PT	P
România	România	Ρουμανία	Θ	Ρουμανία	RO	—
Slovenija	Republika Slovenija	Σλοβενία	Θ	Δημοκρατία της Σλοβενίας	SI	—
Slovensko	Slovenská republika	Σλοβακία	Θ	Σλοβακική Δημοκρατία	SK	—
Suomi/Finland	Suomen tasavalta/ Republiken Finland	Φινλανδία	Θ	Δημοκρατία της Φινλανδίας	FI	FIN
Sverige	Konungariket Sverige	Σουηδία	Θ	Βασίλειο της Σουηδίας	SE	S

(1) Η σύντομη ονομασία στη γλώσσα ή στις γλώσσες προέλευσης χρησιμεύει στον καθορισμό της εθιμοτυπικής σειράς και χρησιμοποιείται επίσης στα πολύγλωσσα έγγραφα ή στις πολύγλωσσες παρουσιάσεις (βλ. [σημείο 7.1.2](#)).

(2) Συντομογραφία προς χρήση: κωδικός ISO, με εξαίρεση την Ελλάδα, για την οποία πρέπει να χρησιμοποιείται η συντομογραφία EL (ISO: GR).

(3) Οι παλαιές συντομογραφίες χρησιμοποιήθηκαν μέχρι τα τέλη του 2002 (γενικά προέρχονται από τον διεθνή κωδικό των αυτοκινήτων που εφαρμόζεται για την επισήμανση της χώρας προέλευσης).

(4) Μεταγραφή με λατινικούς χαρακτήρες: България = Bulgaria.

(5) Να μη χρησιμοποιείται η ονομασία «Δημοκρατία της Ιρλανδίας». Μολονότι η ονομασία αυτή απαντάται σε ορισμένα έγγραφα, δεν έχει επίσημο χαρακτήρα.

(6) Μεταγραφή με λατινικούς χαρακτήρες: Ελλάδα = Elláda.

(7) Μεταγραφή με λατινικούς χαρακτήρες: Κύπρος = Kýpros.

(8) Να χρησιμοποιείται ο όρος «Κάτω Χώρες» για τη χώρα και όχι «Ολλανδία», η οποία αποτελεί μέρος μόνο των Κάτω Χωρών: επαρχίες της Βόρειας και της Νότιας Ολλανδίας.

Τρίτες χώρες

Για τις τρίτες χώρες, πρέπει ομοίως να χρησιμοποιείται ο κωδικός δύο γραμμάτων της ονοματολογίας ISO ([κωδικός ISO 3166 alpha-2](#)).

Για την παρουσίαση του ονόματος (σύντομη ονομασία, επίσημη ονομασία, κατάλογος κωδικών ISO), βλ. [παράρτημα Α5](#) και [Α6](#).

Για τη συνιστώμενη σειρά αναφοράς, βλ. [σημείο 7.1.2](#).

Υποψήφιες χώρες

Σύντομη ονομασία στη/στις γλώσσα-ες προέλευσης (γεωγραφική ονομασία)	Σύντομη ονομασία στα ελληνικά (γεωγραφική ονομασία)	Γένος (Α/Θ/Ο)	Επίσημη ονομασία στα ελληνικά (εθιμοτυπική ονομασία)	Κωδικός χώρας
Bosna i Hercegovina/Босна и Херцеговина	Βοσνία και Ερζεγοβίνη	Θ	Βοσνία και Ερζεγοβίνη	BA
Crna Gora / Црна Гора	Μαυροβούνιο	Ο	Μαυροβούνιο	ME
Republica Moldova	Μολδαβία	Θ	Δημοκρατία της Μολδαβίας	MD
საქართველო ⁽¹⁾	Γεωργία	Θ	Γεωργία	GE
Северна Македонија ⁽²⁾	Βόρεια Μακεδονία	Θ	Δημοκρατία της Βόρειας Μακεδονίας	MK
Shqipëria	Αλβανία	Θ	Δημοκρατία της Αλβανίας	AL
Srbija/Србија	Σερβία	Θ	Δημοκρατία της Σερβίας	RS
Türkiye	Τουρκία	Θ	Δημοκρατία της Τουρκίας	TR
Україна ⁽³⁾	Ουκρανία	Θ	Ουκρανία	UA

⁽¹⁾ Μεταγραφή με λατινικούς χαρακτήρες: საქართველო = Sakartvelo.

⁽²⁾ Μεταγραφή με λατινικούς χαρακτήρες: Северна Македонија = Severna Makedonija.

⁽³⁾ Μεταγραφή με λατινικούς χαρακτήρες: Україна = Ukraina.

Επίσημη ή σύντομη ονομασία

Ο **πλήρης τύπος** (επίσημη ονομασία) χρησιμοποιείται όταν το κράτος αναφέρεται ως νομική οντότητα:

Η Γαλλική Δημοκρατία είναι ο παραλήπτης της παρούσας οδηγίας.

Το Βασίλειο του Βελγίου εξουσιοδοτείται να [...]

Σημείωση: Αν η συχνή επανάληψη της ονομασίας των κρατών στο εσωτερικό ενός κειμένου επιβάλλει τη χρήση της σύντομης ονομασίας, ενδείκνυται η εισαγωγή αυτής στην αρχή με τη φράση «στο εξής καλούμενη [...]».

Η **σύντομη ονομασία** χρησιμοποιείται όταν το κράτος αναφέρεται ως γεωγραφικός ή οικονομικός χώρος:

Οι εργαζόμενοι που διαμένουν στη Γαλλία (ή: στην επικράτεια της Γαλλίας / σε γαλλική επικράτεια)

Οι εξαγωγές της Ελλάδας

Σημείωση: Στην περίπτωση ορισμένων κρατών, η επίσημη και η σύντομη ονομασία συμπίπτουν:

Ρουμανία

Κεντροαφρικανική Δημοκρατία

7.1.2. Σειρά απαρίθμησης χωρών

Κράτη μέλη

Κείμενο

Η σειρά αναφοράς των κρατών μελών είναι η κοινή αλφαβητική σειρά των γεωγραφικών ονομασιών στη γλώσσα προέλευσης, μεταγραμμένων με λατινικούς χαρακτήρες (εθιμοτυπική σειρά) (βλ. [σημείο 7.1.1](#)).

Πίνακες

Συνιστάται η χρήση των ονομασιών των χωρών στη γλώσσα της έκδοσης (περίπτωση Α). Πάντως, σε ορισμένες περιπτώσεις, για τεχνικούς λόγους (ενιαία στοιχειοθέτηση πινάκων στα πολύγλωσσα έγγραφα), επιτρέπεται να αναφέρονται οι χώρες στη γλώσσα προέλευσης (περίπτωση Β). Και στις δύο περιπτώσεις, τα κράτη παρατίθενται με την εθιμοτυπική σειρά.

Περίπτωση Α

Κράτος μέλος	Ημερομηνία υπογραφής	Έναρξη ισχύος
Βέλγιο	21.12.1990	1.1.1991
Βουλγαρία	1.2.2007	15.2.2007
Τσεχία	10.10.2005	1.1.2006
Δανία	10.10.1991	1.1.1992
Γερμανία	1.9.1990	1.1.1991
Εσθονία	1.9.2005	1.1.2006
Ιρλανδία	12.12.1990	1.1.1991
Ελλάδα	10.10.1990	1.1.1991
Ισπανία	3.2.1991	1.6.1991
Γαλλία	3.3.1991	1.6.1991
Κροατία	1.1.2013	1.7.2013
Ιταλία	10.10.1991	1.1.1992
Κύπρος	10.10.2005	1.1.2006
Λετονία	10.10.2005	1.1.2006
Λιθουανία	10.10.2005	1.1.2006
Λουξεμβούργο	10.10.1990	1.1.1991
Ουγγαρία	10.10.2005	1.1.2006
Μάλτα	10.10.2005	1.1.2006
Κάτω Χώρες	11.11.1990	1.1.1991
Αυστρία	10.12.1990	1.1.1991
Πολωνία	10.10.2005	1.1.2006
Πορτογαλία	1.3.1991	1.6.1991
Ρουμανία	1.2.2007	15.2.2007
Σλοβενία	10.10.2005	1.1.2006
Σλοβακία	10.10.2005	1.1.2006
Φινλανδία	1.2.1991	1.6.1991
Σουηδία	3.3.1991	1.1.1992

Περίπτωση Β

Κράτος μέλος	Ημερομηνία υπογραφής	Έναρξη ισχύος
Belgique/België	21.12.1990	1.1.1991
България	1.2.2007	15.2.2007
Česko	10.10.2005	1.1.2006
Danmark	10.10.1991	1.1.1992
Deutschland	1.9.1990	1.1.1991
Eesti	1.9.2005	1.1.2006
Éire/Ireland	12.12.1990	1.1.1991
Ελλάδα	10.10.1990	1.1.1991
España	3.2.1991	1.6.1991
France	3.3.1991	1.6.1991
Hrvatska	1.1.2013	1.7.2013
Italia	10.10.1991	1.1.1992
Κύπρος	10.10.2005	1.1.2006
Latvija	10.10.2005	1.1.2006
Lietuva	10.10.2005	1.1.2006
Luxembourg	10.10.1990	1.1.1991
Magyarország	10.10.2005	1.1.2006
Malta	10.10.2005	1.1.2006
Nederland	11.11.1990	1.1.1991
Österreich	10.12.1990	1.1.1991
Polska	10.10.2005	1.1.2006
Portugal	1.3.1991	1.6.1991
România	1.2.2007	15.2.2007
Slovenija	10.10.2005	1.1.2006
Slovensko	10.10.2005	1.1.2006
Suomi/Finland	1.2.1991	1.6.1991
Sverige	3.3.1991	1.1.1992

Τρίτες χώρες ή τρίτες χώρες συνδυασμένες με κράτη μέλη

Κείμενο

Σε ένα κείμενο, όταν έχουμε κατάλογο τρίτων χωρών ή τρίτων χωρών και κρατών μελών, η σειρά αλλάζει ανάλογα με τη γλώσσα της έκδοσης. Στις εκδόσεις στα ελληνικά να χρησιμοποιείται η ελληνική αλφαβητική σειρά:

Αυστραλία, Δανία, Ισπανία, Νέα Ζηλανδία, Ρουμανία

Πίνακες

Η ενιαία στοιχειοθέτηση πινάκων επιβάλλει την υιοθέτηση ενός συστήματος ταξινόμησης κοινού για όλες τις γλώσσες. Γι' αυτό, οι χώρες (τρίτες χώρες ή τρίτες χώρες συνδυασμένες με κράτη μέλη) ταξινομούνται κατά την αλφαβητική σειρά των συντομογραφιών, με τους κωδικούς να βρίσκονται κατά προτίμηση στην αρχή των πινάκων, ώστε η ταξινόμηση να είναι σαφής για τον αναγνώστη, όπως στο παράδειγμα:

Κωδικός χώρας	Συμβαλλόμενο μέρος	Παραγωγή (τόνοι)	Απασχολούμενο προσωπικό (σε χιλιάδες)
AT	Αυστρία	50 000	75
AU	Αυστραλία	70 000	120
BE	Βέλγιο	25 500	38
CH	Ελβετία	12 500	15
CN	Κίνα	750 000	1 500
DK	Δανία	22 000	40
JP	Ιαπωνία	150 000	150
NL	Κάτω Χώρες	32 000	45
NZ	Νέα Ζηλανδία	45 000	51
SE	Σουηδία	10 000	15
US	Ηνωμένες Πολιτείες	350 000	220

Εάν τα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης αναφέρονται συγκεντρωμένα στην αρχή του πίνακα, αναφέρονται με την εθιμοτυπική σειρά τους (βλ. [σημείο 7.1.1](#), πρώτος πίνακας).

Στη δεύτερη στήλη τα ονόματα των χωρών πρέπει να βρίσκονται στη γλώσσα της έκδοσης. Η χρήση των κωδικών και μόνον είναι επίσης δυνατή, με την προϋπόθεση ότι θα υπάρχει γλωσσάριο με τις εξηγήσεις στην αρχή, κατά προτίμηση, της έκδοσης.

Σημείωση: Μετά την αποχώρησή του από την Ευρωπαϊκή Ένωση, το Ηνωμένο Βασίλειο αντιμετωπίζεται όπως και κάθε άλλη τρίτη χώρα, γι' αυτό και δεν θα πρέπει να του αποδίδεται κάποια ιδιαίτερη θέση. Για παράδειγμα, στα γραφήματα και στους πίνακες όπου αναφέρονται κράτη μέλη ακολουθούμενα από χώρες του ΕΟΧ και κατόπιν από άλλες τρίτες χώρες, το Ηνωμένο Βασίλειο ταξινομείται με τις τελευταίες κατά την αλφαβητική σειρά των κωδικών ISO.

7.2. Γλώσσες

Οι κανόνες που εφαρμόζονται στην απαρίθμηση των γλωσσών μιας πολύγλωσσης έκδοσης ή ενός πολύγλωσσου ιστότοπου διαφέρουν από εκείνους που εφαρμόζονται κατά την απαρίθμηση γλωσσών σε μονόγλωσσα κείμενα.

7.2.1. Σειρά γλωσσών και κωδικοί ISO (πολύγλωσσα κείμενα)

Γενικός κανόνας

Η σειρά αναφοράς των διαφόρων γλωσσών μιας έκδοσης ή ενός ιστότοπου θα πρέπει να είναι η αλφαβητική σειρά των επίσημων ονομασιών των γλωσσών στην πρωτότυπη γραφή τους μεταγραφμένων με λατινικούς χαρακτήρες. Οι χρησιμοποιούμενοι κωδικοί είναι οι ισχύοντες [κωδικοί ISO 639-1](#), κωδικός alpha-2.

Η σειρά αυτή εφαρμόζεται, για παράδειγμα, στον τίτλο ενός πολύγλωσσου εξωφύλλου μιας δημοσίευσης, στην ακολουθία των γλωσσών σε μια πολύγλωσση έκδοση, στην αρχική σελίδα και στην επιλογή των γλωσσών σε έναν πολύγλωσσο ιστότοπο κ.λπ.

Σημείωση: Η ανωτέρω σειρά των γλωσσών δεν πρέπει να συγχέεται με τη σειρά απαρίθμησής τους στα μονόγλωσσα κείμενα (βλ. [σημείο 7.2.2](#)).

Πρωτότυπη ονομασία ⁽¹⁾	Ελληνική ονομασία	ISO ⁽²⁾
български ⁽³⁾	βουλγαρικά	bg
español ⁽⁴⁾	ισπανικά	es
čeština	τσεχικά	cs
dansk	δανικά	da
Deutsch	γερμανικά	de
eesti keel	εσθονικά	et
ελληνικά ⁽⁵⁾	ελληνικά	el
English	αγγλικά	en
français	γαλλικά	fr
Gaeilge	ιρλανδικά ⁽⁶⁾	ga
hrvatski	κροατικά	hr
italiano	ιταλικά	it
latviešu valoda	λετονικά	lv
lietuvių kalba	λιθουανικά	lt
magyar	ουγγρικά	hu
Malti	μαλτέζικα	mt
Nederlands	ολλανδικά	nl
polski	πολωνικά	pl
português	πορτογαλικά	pt
română	ρουμανικά	ro
slovenčina (slovenský jazyk)	σλοβακικά	sk
slovenščina (slovenski jezik)	σλοβενικά	sl
suomi	φινλανδικά	fi
svenska	σουηδικά	sv

⁽¹⁾ Κεφαλαίο ή μικρό αρχικό γράμμα: διατήρηση της πρωτότυπης γραφής τους.

⁽²⁾ Οι κωδικοί ISO για τις γλώσσες γράφονται με μικρά γράμματα· παρ' όλα αυτά, γράφονται επίσης με κεφαλαία για λόγους τυπογραφικής παρουσίασης.

⁽³⁾ Μεταγραφή με λατινικούς χαρακτήρες: български = bulgarski.

⁽⁴⁾ Στα ισπανικά, η έκφραση lengua española ή η λέξη español υποκαθιστά τον όρο castellano μετά από αίτηση των ισπανικών αρχών. Ο τελευταίος αυτός όρος αποτελεί την επίσημη ονομασία της γλώσσας, αλλά χρησιμοποιείται μόνο για να προσδιορίσει τη θέση της.

⁽⁵⁾ Μεταγραφή με λατινικούς χαρακτήρες: ελληνικά = ellinika.

⁽⁶⁾ Να μη χρησιμοποιείται ο όρος «γαελικά», καθώς οι δύο όροι δεν αποτελούν συνώνυμα. Βλ. πλαίσιο, [σημείο 7.2.4](#).

Ο κανόνας αυτός εφαρμόζεται αυστηρά στην τελική έκδοση (σελίδες υπογραφών) των Συνθηκών και των συμφωνιών.

Ειδική σειρά

Στην περίπτωση πολύγλωσσων εγγράφων που χρησιμοποιούνται σε εθνικό επίπεδο κατ' εφαρμογήν κειμένων που έχουν εγκριθεί από το Συμβούλιο (διαβατήριο, ευρωπαϊκή υγειονομική ταυτότητα), η σειρά κατ' κανόνα προσδιορίζεται σε κάθε περίπτωση από μια πράξη του Συμβουλίου, έτσι ώστε οι γλώσσες οι πιο διαδεδομένες στα αντίστοιχα κράτη μέλη να χρησιμοποιούνται ως πρώτη επιλογή, πράγμα που σημαίνει ότι, κατ' γενικό κανόνα, χρησιμοποιούνται:

- 1) η εθνική ή οι εθνικές γλώσσες·
- 2) τα αγγλικά·
- 3) τα γαλλικά·
- 4) οι άλλες γλώσσες, με τη σειρά που αναφέρονται στον παραπάνω πίνακα.

Υποψήφιες χώρες

Πρωτότυπη ονομασία γλώσσας	Ελληνική ονομασία	ISO
bosanski/босански	βοσνιακά	bs
crnogorski/црногорски	μαυροβουνιακά	cnr ⁽¹⁾
ქართული ⁽²⁾	γεωργιανά	ka
македонски ⁽³⁾	μακεδονικά	mk
română ⁽⁴⁾	ρουμανικά	ro
shqip	αλβανικά	sq
srpski/српски	σερβικά	sr
türkçe	τουρκικά	tr
українська мова ⁽⁵⁾	ουκρανικά	uk

⁽¹⁾ ISO 639-2.

⁽²⁾ Μεταγραφή με λατινικούς χαρακτήρες: ქართული = kartuli.

⁽³⁾ Μεταγραφή με λατινικούς χαρακτήρες: македонски = makedonski.

⁽⁴⁾ Ονομασία της επίσημης γλώσσας της Μολδαβίας.

⁽⁵⁾ Μεταγραφή με λατινικούς χαρακτήρες: українська мова = ukrainska mova.

7.2.2. Απαρίθμηση γλωσσών (μονόγλωσσα κείμενα)

Η σειρά που ακολουθείται και που ποικίλλει, ανάλογα με τη γλώσσα, είναι η αλφαβητική σειρά των ονομασιών των γλωσσών στη γλώσσα δημοσίευσης, δηλαδή στα ελληνικά είναι η εξής: αγγλικά, βουλγαρικά, γαλλικά, γερμανικά, δανικά, ελληνικά, εσθονικά, ιρλανδικά ⁽¹⁾, ισπανικά, ιταλικά, κροατικά, λετονικά, λιθουανικά, μαλτέζικα, ολλανδικά, ουγγρικά, πολωνικά, πορτογαλικά, ρουμανικά, σλοβακικά, σλοβενικά, σουηδικά, τσεχικά και φινλανδικά.

Όταν μια συμφωνία συντάσσεται επίσης στη γλώσσα μιας τρίτης χώρας που δεν συμπίπτει με κάποια από τις γλώσσες της Ένωσης, οι τελευταίες αυτές προηγούνται της εν λόγω γλώσσας για λόγους εθιμοτυπικούς (σύμφωνα με τον κανόνα του [σημείου 7.2.1](#)):

Η παρούσα συμφωνία συντάσσεται στα αγγλικά, γαλλικά, γερμανικά, ιταλικά και αραβικά.

⁽¹⁾ Να μη χρησιμοποιείται ο όρος «γαελικά», καθώς οι δύο όροι δεν αποτελούν συνώνυμα. Βλ. πλαίσιο, [σημείο 7.2.4](#).

7.2.3. Αναφορά των γλωσσών δημοσίευσης

Όταν γίνεται αναφορά στις γλώσσες δημοσίευσης μιας έκδοσης (για παράδειγμα, στους εκδοτικούς καταλόγους), είναι σκόπιμο να ακολουθούνται οι παρακάτω τρόποι παρουσίασης (σύμφωνα με τον κανόνα του [σημείου 7.2.1](#)):

Συνδυασμός	Πλαίσιο
BG/ES/CS/DA/DE/ET/EL/EN/FR/GA/HR/IT/LV/LT/HU/MT/NL/PL/PT/RO/SK/SL/FI/SV ή οποιοσδήποτε μερικός συνδυασμός	Το ίδιο κείμενο δημοσιεύεται σε καθεμιά από τις αναφερόμενες γλώσσες και στον ίδιο τόμο.
BG, ES, CS, DA, DE, ET, EL, EN, FR, GA, HR, IT, LV, LT, HU, MT, NL, PL, PT, RO, SK, SL, FI, SV ή οποιοσδήποτε μερικός συνδυασμός	Το ίδιο κείμενο δημοσιεύεται σε καθεμιά από τις αναφερόμενες γλώσσες και σε ξεχωριστό τόμο ανά γλώσσα.
BG-ES-CS-DA-DE-ET-EL-EN-FR-GA-HR-IT-LV-LT-HU-MT-NL-PL-PT-RO-SK-SL-FI-SV ή οποιοσδήποτε μερικός συνδυασμός	Διαφορετικά κείμενα δημοσιεύονται σε διάφορες γλώσσες συγκεντρωμένα στον ίδιο τόμο.

Σημείωση: Οι κωδικοί ISO για τις γλώσσες γράφονται με μικρά γράμματα· παρ' όλα αυτά, γράφονται επίσης με κεφαλαία για λόγους τυπογραφικής παρουσίασης.

7.2.4. Το γλωσσικό καθεστώς των θεσμικών οργάνων

Το άρθρο 290 της Συνθήκης ΕΚ (πλέον άρθρο 342 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης) καθώς και το άρθρο 190 της Συνθήκης Ευρατόμ αναθέτουν στο Συμβούλιο τον ορισμό, με ομοφωνία, του γλωσσικού καθεστώτος των θεσμικών οργάνων της Κοινότητας, και αυτό «με την επιφύλαξη των διατάξεων που προβλέπονται από τον Οργανισμό του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης».

Στη βάση αυτή, το Συμβούλιο εξέδωσε, στις 15 Απριλίου 1958, τον κανονισμό αριθ. 1, που ορίζει το γλωσσικό καθεστώς της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας, ο οποίος τροποποιήθηκε κατά τις διάφορες πράξεις προσχώρησης.

Σήμερα, οι επίσημες γλώσσες και οι γλώσσες εργασίας των θεσμικών οργάνων της Ευρωπαϊκής Ένωσης είναι 24 (βλ. [σημείο 7.2.1](#)).

Ιρλανδικά

Μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 2006, τα ιρλανδικά δεν περιλαμβάνονταν στον κατάλογο των γλωσσών εργασίας των «θεσμικών οργάνων της Ευρωπαϊκής Ένωσης» βάσει συμφωνίας που είχε επέλθει το 1971 μεταξύ της Ιρλανδίας και της Κοινότητας, η οποία όριζε ότι τα ιρλανδικά θεωρούνταν ως επίσημη γλώσσα της Κοινότητας, εννοούμενου όμως ότι μόνο το πρωτογενές δίκαιο (Συνθήκες και συμβάσεις μεταξύ κρατών μελών) συντάσσεται στη γλώσσα αυτή.

Από την 1η Ιανουαρίου 2007, τα ιρλανδικά θεωρούνται πλήρως επίσημη γλώσσα της ΕΕ, με την επιφύλαξη μιας προσωρινής παρέκκλισης για μια ανανεώσιμη περίοδο πέντε ετών [βλ. κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 920/2005 του Συμβουλίου της 13ης Ιουνίου 2005 (ΕΕ L 156 της 18.6.2005, σ. 3)], που ορίζει ότι «τα θεσμικά όργανα της Ευρωπαϊκής Ένωσης δεν δεσμεύονται από την υποχρέωση σύνταξης όλων των πράξεων στην ιρλανδική γλώσσα και δημοσίευσής τους στη γλώσσα αυτή στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*», με εξαίρεση τους κανονισμούς που εκδίδονται από κοινού από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο. Η παρέκκλιση αυτή είχε παραταθεί μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 2016 με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1257/2010 του Συμβουλίου (ΕΕ L 343 της 29.12.2010, σ. 5). Παρατάθηκε εκ νέου με τον [κανονισμό \(ΕΕ, Ευρατόμ\) 2015/2264 του Συμβουλίου \(ΕΕ L 322 της 8.12.2015, σ. 1\)](#). Η παρέκκλιση που είχε γίνει για τα ιρλανδικά έπαψε να ισχύει από την 1η Ιανουαρίου 2022.

Ιρλανδικά ή γαελικά;

Αντίθετα με το πώς χρησιμοποιούνται ενίοτε, **οι δύο αυτοί όροι δεν αποτελούν συνώνυμα.**

γαελικά = η ομάδα των κελτικών γλωσσών της Ιρλανδίας και της Σκωτίας

ιρλανδικά = η κελτική γλώσσα της Ιρλανδίας

Η πρώτη επίσημη γλώσσα της Ιρλανδίας είναι τα ιρλανδικά, η δεύτερη τα αγγλικά.

Μαλτέζικα

Μια προσωρινή παρέκκλιση από την υποχρέωση σύνταξης και δημοσίευσης των πράξεων στα μαλτέζικα στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης* εγκρίθηκε από το Συμβούλιο την 1η Μαΐου 2004. Η παρέκκλιση αυτή επρόκειτο να εφαρμοστεί για περίοδο τριών ετών, με δυνατότητα παράτασης για ένα έτος, σε όλες τις πράξεις πλην των κανονισμών που εκδίδονται με τη διαδικασία της συναπόφασης [βλ. κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 930/2004 (ΕΕ L 169 της 1.5.2004, σ. 1)]. Το Συμβούλιο αποφάσισε να θέσει τέλος στην παρέκκλιση αυτή το 2007, μετά την αρχική περίοδο των τριών ετών.

7.3. Νομίσματα

Υπάρχουν συμβατικοί κανόνες που ρυθμίζουν τη χρήση του ευρώ και των άλλων νομισμάτων όσον αφορά τη σειρά απαρίθμησης, τους τρόπους γραφής, τη στίξη κ.λπ.

7.3.1. Ευρώ και λεπτά

Το ευρώ

Δυνάμει των συμφερασμάτων του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου της Μαδρίτης του Δεκεμβρίου του 1995, το ενιαίο νόμισμα φέρει το όνομα **ευρώ** και είναι άκλιτο. Το ευρώ υποδιαιρείται σε 100 μέρη και το όνομα κάθε υποδιαίρεσης είναι **λεπτό**. Το σύμβολό του είναι **€** και ο κωδικός του ISO είναι **EUR**.

Ζώνη του ευρώ

Η έκφραση «ζώνη του ευρώ» αποτελεί τον μόνο όρο που θα πρέπει να χρησιμοποιείται για το σύνολο των χωρών που συμμετέχουν στο ενιαίο νόμισμα. Ο όρος ευρωζώνη απαντάται ενίοτε, αλλά η χρήση του δεν συνιστάται. Κάθε άλλος όρος ή διάφοροι ξενόγλωσσοι θα πρέπει να αποφεύγονται.

Ευρώ και ECU

Από την 1η Ιανουαρίου 1999, το ευρώ αντικατέστησε το ECU με ισοτιμία 1:1 [[κανονισμός \(ΕΚ\) αριθ. 1103/97 του Συμβουλίου](#) (ΕΕ L 162 της 19.6.1997, σ. 1)· βλ. επίσης [κανονισμό \(ΕΚ\) αριθ. 974/98 του Συμβουλίου](#) (ΕΕ L 139 της 11.5.1998, σ. 1)]. Οι ιστορικές αναφορές στο ECU (πριν από το 1999) παραμένουν σε ECU.

Το λεπτό

Καταρχήν, ο όρος «cent» είναι αυτός που χρησιμοποιείται σε όλες τις επίσημες γλώσσες. Εντούτοις, στα κράτη μέλη, αυτό δεν εμποδίζει την προσφυγή σε εναλλακτικές εκδοχές για τον προσδιορισμό της υποδιαίρεσης του ευρώ [σύμφωνα με την αιτιολογική σκέψη 2 του [κανονισμού \(ΕΚ\) αριθ. 974/98 του Συμβουλίου](#) της 3ης Μαΐου 1998].

Όμως, στην ελληνική γλώσσα, ο όρος που χρησιμοποιείται σε όλες τις περιπτώσεις, συμπεριλαμβανομένων των νομικών κειμένων, είναι «λεπτό».

Βλ. επίσης σημείο 7.3.3. «Κανόνες γραφής νομισματικών μονάδων»:

- [κανόνες χρήσης \(ευρώ, EUR ή €\),](#)
- [θέση του κωδικού ISO ή του συμβόλου στα ποσά με αριθμητικά στοιχεία,](#)
- [με εκατομμύρια ή δισεκατομμύρια.](#)

7.3.2. Σειρά αναφοράς των νομισμάτων και κωδικοί ISO

Σκόπιμο είναι να χρησιμοποιούνται οι ισχύοντες κωδικοί ISO 4217 (βλ. [παράρτημα A7](#)· βλ. επίσης την [ιστοσελίδα του υπεύθυνου για τον ISO 4217 οργανισμού](#)).

Νομίσματα των κρατών μελών

Για τα νομίσματα των κρατών μελών πρέπει να γίνεται σεβαστή η αλφαβητική σειρά των συντομογραφιών τους, εκτός του ευρώ, το οποίο προτάσσεται:

Κωδικός ISO	Ονομασία
EUR	ευρώ
CZK	τσεχική κορόνα
DKK	δανική κορόνα
HUF	φιορίνι
PLN	ζλότι
RON	ρουμανικό λέου
SEK	σουηδική κορόνα

Άλλα νομίσματα

Για λόγους εθιμοτυπικής σειράς, τα νομίσματα τρίτων χωρών ακολουθούν τα νομίσματα των κρατών μελών και καταχωρίζονται και αυτά κατά την αλφαβητική σειρά των συντομογραφιών τους (κωδικοί ISO 4217):

Κωδικός ISO	Ονομασία
CAD	δολάριο Καναδά
CHF	ελβετικό φράγκο
JPY	γιεν
USD	δολάριο ΗΠΑ

Έτσι, για την ορθή παρουσίαση ενός πίνακα, είναι σκόπιμο να χρησιμοποιείται η αλφαβητική σειρά των κωδικών ISO (βλ. [παράρτημα A7](#)).

Παλαιά νομίσματα κρατών μελών που αντικαταστάθηκαν από το ευρώ

Τα παλαιά νομίσματα των κρατών μελών —τα οποία αντικαταστάθηκαν από το ευρώ— είναι τα ακόλουθα:

Κωδικός ISO	Ονομασία
ATS	αυστριακό σελίνι
BEF	φράγκο Βελγίου
BGN	λεβ
CYP	κυπριακή λίρα
EEK	εσθονική κορόνα
ESP	ισπανική πεσέτα
FIM	φινλανδικό μάρκο
FRF	γαλλικό φράγκο
GRD	δραχμή

(συνέχεια)

Κωδικός ISO	Ονομασία
HRK	κούνα
IEP	ιρλανδική λίρα
ITL	ιταλική λίρα
LTL	λίτας
LUF	φράγκο Λουξεμβούργου
LVL	λατς
MTL	λίρα Μάλτας
PTE	πορτογαλικό εσκούδο
SIT	τόλαρ
SKK	σλοβακική κορόνα

Νομίσματα των υποψήφιων χωρών

Κωδικός ISO	Χώρα	Ονομασία
ALL	Αλβανία	λεκ
BAM	Βοσνία και Ερζεγοβίνη	μετατρέψιμο μάρκο
EUR	Μαυροβούνιο	ευρώ
GEL	Γεωργία	λάρι
MDL	Μολδαβία	λέου Μολδαβίας
MKD	Βόρεια Μακεδονία	δηνάριο
RSD	Σερβία	δηνάριο Σερβίας
TRY	Τουρκία	τουρκική λίρα
UAH	Ουκρανία	χρίβνια

7.3.3. Κανόνες γραφής νομισματικών μονάδων

Ολογράφως

Όταν μια νομισματική μονάδα δεν συνοδεύεται από ποσό, γράφεται ολογράφως (εκτός από τις περιπτώσεις πινάκων, βλ. παρακάτω):

ένα ποσό σε ευρώ

ένα ποσό σε ελβετικά φράγκα

Με χρήση του κωδικού ISO

Κείμενο

Στις νομικές πράξεις, όταν η νομισματική μονάδα που συνοδεύεται από ποσό είναι το ευρώ, χρησιμοποιείται ο κωδικός ISO (EUR):

Ο απαιτούμενος προϋπολογισμός ανέρχεται σε 12 500 EUR.

Διαπιστώθηκε διαφορά 1 550 EUR.

Σημείωση: Στην ελληνική γλώσσα, στα έγγραφα που δεν δημοσιεύονται στην Επίσημη Εφημερίδα, όλες οι νομισματικές μονάδες γράφονται κατά κανόνα ολογράφως ακόμα και αν συνοδεύονται από ποσό:

δαπάνες 15 000 ευρώ

Πίνακες

Για την αναφορά της χρησιμοποιούμενης σε έναν πίνακα μονάδας, χρησιμοποιούνται ο κωδικός ISO και ο ενδεχόμενος πολλαπλασιαστής του ποσού (εκατ., δισ. κ.λπ.), ευθυγραμμισμένοι στο άνω δεξιό μέρος του πίνακα, εντός παρενθέσεως και με πλάγιους χαρακτήρες:

(σε EUR)

(σε εκατ. EUR)

(σε δισ. EUR)

Νομικές πράξεις — Επίσημη Εφημερίδα

Ευρώ

Στα έγγραφα που δημοσιεύονται στην Επίσημη Εφημερίδα, τα ποσά αναγράφονται πάντοτε με αριθμούς και συνοδεύονται από τον κωδικό ISO (με εξαίρεση τα κείμενα του Ελεγκτικού Συνεδρίου, βλ. παρακάτω):

10 000 EUR

1 000 000 EUR

Άλλα νομίσματα

Όλες οι νομισματικές μονάδες εκτός του ευρώ γράφονται πάντοτε ολογράφως την πρώτη φορά που εμφανίζονται, ακολουθούμενες από τον κωδικό ISO εντός παρενθέσεως. Στη συνέχεια, χρησιμοποιείται ο κωδικός ISO:

έσοδα 300 δανικών κορονών (DKK) και δαπάνη 505 DKK

Ελεγκτικό Συνέδριο

Στα έγγραφα του Ελεγκτικού Συνεδρίου, οι νομισματικές μονάδες γράφονται ολογράφως ακόμα και όταν συνοδεύονται από ποσό:

δαπάνες 15 000 ευρώ

Χρήση του συμβόλου (€)

Το σύμβολο του ευρώ (€) χρησιμοποιείται μόνο στις γραφικές παραστάσεις. Επιτρέπεται επίσης η χρήση του στα έγγραφα εκκλήσεως ή σε εκείνα που έχουν προωθητικό χαρακτήρα (π.χ. σε καταλόγους εκδόσεων) ή σε δελτία τύπου.

Στην επεξεργασία κειμένου το σύμβολο (€) μπορεί να γραφεί με ταυτόχρονη πίεση των πλήκτρων «AltGr» και «E» (ή «Ctrl» και «Alt» και «E»). Οι τεχνικές προδιαγραφές του συμβόλου και οι διάφορες εκδοχές που μπορούν να φορτωθούν είναι διαθέσιμες στον ιστότοπο της Επιτροπής (<https://european-union.europa.eu/institutions-law-budget/euro>).

Σημείωση: Σε κείμενο HTML, θα πρέπει ακόμη να ληφθούν υπόψη ο σκοπός και η διάταξη του εγγράφου. Τη στιγμή αυτή, τα κείμενα που είναι διαμορφωμένα με Unicode δεν παρουσιάζουν πλέον πρόβλημα. Αντίθετα, για τα παλαιότερα κείμενα που δημιουργήθηκαν με ISO 8859, ο κωδικός HTML «€» επιτρέπει την ορθή απεικόνιση του συμβόλου στην οθόνη, αλλά ο χαρακτήρας μπορεί να εξαφανιστεί κατά την εκτύπωση σε ορισμένους εκτυπωτές (το εν λόγω πρόβλημα μπορεί να παρακαμφθεί με την εισαγωγή του συμβόλου με μορφή εικόνας gif ή jpg). Για τα κείμενα που εισέρχονται σε μια αλυσίδα παραγωγής και προορίζονται για αυτόματη διαβίβαση προς το ίντρανετ ή το διαδίκτυο, συνιστάται η αποφυγή της χρήσης του συμβόλου (καλύτερα να χρησιμοποιείται ο κωδικός ISO: EUR).

Θέση του κωδικού ISO (EUR) στα ποσά με αριθμούς

Ο κωδικός EUR τοποθετείται μετά τον αριθμό, από τον οποίο χωρίζεται με διάστημα:

ποσό 30 EUR

Σημείωση: Στα αγγλικά, τα ιρλανδικά και τα μαλτέζικα ο κωδικός εμφανίζεται πριν από τον αριθμό, από τον οποίο χωρίζεται με διάστημα:

an amount of EUR 30

Θέση του συμβόλου (€) στα ποσά με αριθμούς

Το σύμβολο € τοποθετείται μετά τον αριθμό, από τον οποίο χωρίζεται με διάστημα:

ποσό 30 €

Σημείωση: Στα αγγλικά, τα ιρλανδικά, τα μαλτέζικα και τα ολλανδικά το σύμβολο εμφανίζεται πριν από τον αριθμό:

an amount of €30 (χωρίς διάστημα μεταξύ του συμβόλου και του αριθμού)

Εκατομμύρια/δισεκατομμύρια

Για τα εκατομμύρια ή τα δισεκατομμύρια, μπορούν να χρησιμοποιηθούν οι ακόλουθες γραφές:

- μόνο με αριθμούς (υποχρεωτικά στις νομικές πράξεις):

10 000 000 EUR

- με το ουσιαστικό «εκατομμύριο(-α)» ή «δισεκατομμύριο(-α)» (κατά κανόνα στα κείμενα που δεν δημοσιεύονται στην Επίσημη Εφημερίδα):

10 εκατομμύρια ευρώ

15 δισεκατομμύρια ευρώ

- οι συντομογραφίες «εκατ.» και «δισ.» ακολουθούμενες από τον κωδικό ISO (κυρίως στις επικεφαλίδες των πινάκων, εντός παρενθέσεως):

(σε εκατ. EUR)

(σε δισ. USD)

Σημείωση: Στην ελληνική γλώσσα, σε κείμενα που δεν δημοσιεύονται στην Επίσημη Εφημερίδα, όταν υπάρχουν λίγα αριθμητικά στοιχεία, προτιμώνται οι γραφές «εκατομμύριο/-α» και «δισεκατομμύριο/-α», ενώ, όταν υπάρχει πληθώρα αριθμητικών στοιχείων, προτιμάται η χρήση των συντομογραφιών («εκατ.» και «δισ.»).

Εκατομμύρια/δισεκατομμύρια και δεκαδικά ψηφία

Σε ό,τι αφορά τα δεδομένα προϋπολογισμού, για λόγους συγκρισιμότητας των αριθμών, συνιστάται η χρήση των ακόλουθων μορφών:

- μέχρι τρία δεκαδικά ψηφία μετά την υποδιαστολή, παραμονή στο επίπεδο της αντίστοιχης μονάδας:

1,326 δισεκατομμύρια (και όχι 1 326 εκατομμύρια)

- πέραν των τριών δεκαδικών, χρήση της κατώτερης μονάδας:

1 326,1 εκατομμύρια (και όχι 1,3261 δισεκατομμύρια)

Με τον τρόπο αυτό, επιτυγχάνεται καλύτερη αναγνωσιμότητα των αριθμών και οι συγκρίσεις καθίστανται ευχερέστερες.

8.

Υποσημειώσεις και παραπομπές σε αυτές

Οι υποσημειώσεις γράφονται κανονικά στο κάτω μέρος της αντίστοιχης σελίδας με στοιχεία μικρότερα (συνήθως κατά δύο στιγμές) από αυτά του κειμένου, από το οποίο χωρίζονται με γραμμή και διάστιχο.

Γενικά οι υποσημειώσεις φέρουν συνεχή αρίθμηση σε ολόκληρο το έγγραφο, αλλά είναι δυνατή και η επανεκκίνηση της αρίθμησης σε κάθε σελίδα. Ενίοτε οι σημειώσεις συγκεντρώνονται στο τέλος ενός κεφαλαίου ή τόμου, ως σημειώσεις τέλους.

Στα έγγραφα που δημοσιεύονται στην Επίσημη Εφημερίδα, οι υποσημειώσεις φέρουν συνεχή αρίθμηση. Όταν ένα έγγραφο περιλαμβάνει παραρτήματα ή προσαρτήματα, η αρίθμηση των υποσημειώσεων ξεκινά από την αρχή σε κάθε παράρτημα ή προσάρτημα.

Σε κείμενα που δεν προορίζονται για δημοσίευση στην Επίσημη Εφημερίδα, σε περιπτώσεις όμοιων υποσημειώσεων, πρέπει να χρησιμοποιείται η φράση «Βλέπε υποσημείωση x, σ. y» και όχι φράσεις όπως «Ομοίως» κ.λπ., που μπορεί να δημιουργήσουν σύγχυση. Ο/Η διορθωτής/-ρια ή θα προσθέσει ξανά στο δοκίμιο την πλήρη υποσημείωση ή θα εισαγάγει τη σωστή αρίθμηση.

Στην Επίσημη Εφημερίδα, σε περιπτώσεις όμοιων υποσημειώσεων το κείμενο επαναλαμβάνεται κάθε φορά αυτούσιο.

Στο τέλος των υποσημειώσεων βάζουμε πάντοτε τελεία.

8.1. Παραπομπές σε υποσημειώσεις

Οι παραπομπές σε υποσημειώσεις εμφανίζονται με τον ίδιο τρόπο σε όλες τις γλώσσες· μπορούν να πάρουν τις ακόλουθες μορφές:

- ανωφερής αριθμός εντός παρενθέσεως (η παρένθεση δεν είναι ανωφερής) του οποίου προηγείται σταθερό ημιδιάστημα και έπεται ενδεχομένως σημείο στίξης:

Οι αναφορές στον κανονισμό της Επιτροπής ⁽¹⁾ βρίσκονται επίσης στην ανακοίνωση του Συμβουλίου ⁽²⁾· πάντως, δεν υπάρχουν στο κείμενο του Δικαστηρίου ⁽³⁾.

- αστερίσκος εντός παρενθέσεως, του οποίου προηγείται σταθερό ημιδιάστημα και έπεται ενδεχομένως σημείο στίξης· αυτό το σύμβολο χρησιμοποιείται πάντα για όμοιες υποσημειώσεις οι οποίες διατρέχουν σταθερά ένα έργο ή μια περιοδική έκδοση:

0154030	Φραγκοστάφυλα (κόκκινα, μαύρα ή άσπρα)	0,01 (*)	2 (*)
0154040	Φραγκοστάφυλα (κόκκινα, πράσινα, κίτρινα)	0,01 (*)	0,1 (*)
0154050	Καρποί αγριοτριανταφυλλιάς	0,01 (*)	0,01 (*)
0154060	Βατόμουρα (μαύρα ή άσπρα)	0,01 (*)	0,01 (*)

(*) Αναφέρεται στο κατώτατο όριο αναλυτικού προσδιορισμού.

Σημείωση: Στις τροποποιητικές πράξεις στην Επίσημη Εφημερίδα, οι αστερίσκοι δηλώνουν υποσημειώσεις στο κείμενο που τροποποιείται. Αυτές οι υποσημειώσεις εισάγονται ως κανονικό κείμενο, έχοντας το ίδιο μέγεθος γραμματοσειράς με αυτό, και τοποθετούνται ακριβώς κάτω από το τροποποιημένο κείμενο.

Ο εκτελεστικός κανονισμός (ΕΕ) 2019/1793 τροποποιείται ως εξής:

1) το άρθρο 3 τροποποιείται ως εξής:

α) το στοιχείο α) αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«α) για τα τρόφιμα που απαριθμούνται [...] κανονισμό (ΕΕ) 2023/2782 της Επιτροπής (*)»

(*) Εκτελεστικός κανονισμός (ΕΕ) 2023/2782 της Επιτροπής [...] (ΕΕ L, 2023/2782, 15.12.2023, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2023/2782/oj).»

β) το στοιχείο δ) απαλείφεται·

- κατ' εξαίρεση, σε πίνακες με πολύ μικρά στοιχεία, μπορεί να χρησιμοποιηθεί ένα πεζό ανωφερές γράμμα για να αποφευχθούν τα λάθη και η σύγχυση:

Κωδικός	Ομάδες και παραδείγματα μεμονωμένων προϊόντων για τα οποία ισχύουν τα ανώτατα όρια καταλοίπων ^(α)	Fenbuconazole (φαινβουκοναζόλη) (άθροισμα συστατικών εναντιομερών)	Penconazole (πενκοναζόλη) (άθροισμα συστατικών ισομερών) (F)
(1)	(2)	(3)	(4)
0100000	ΚΑΡΠΟΙ, ΝΩΠΟΙ ή ΚΑΤΕΨΥΓΜΕΝΟΙ· ΑΚΡΟΔΡΥΑ		

^(α) Για τον πλήρη κατάλογο προϊόντων φυτικής και ζωικής προέλευσης στα οποία εφαρμόζονται ΑΟΚ, θα πρέπει να γίνεται αναφορά στο παράρτημα I.

Η παραπομπή σε υποσημείωση (συμπεριλαμβανομένης της παρένθεσης) στοιχειοθετείται πάντοτε με όρθια λευκά στοιχεία (ακόμα και στα κείμενα ή στους τίτλους που είναι στοιχειοθετημένοι με πλάγια ή μαύρα στοιχεία).

Στους πίνακες, η υποσημείωση βρίσκεται υποχρεωτικά εντός του πλαισίου όταν και η αντίστοιχη παραπομπή βρίσκεται εντός αυτού.

Παραπομπές και υποσημειώσεις: σύνταξη του κειμένου / οδηγίες δακτυλογράφησης (βλ. [σημείο 4.2.3](#)).

8.2. Διάταξη υποσημειώσεων

Καταρχήν σε όλες τις γλωσσικές εκδόσεις οι υποσημειώσεις έχουν την ίδια διάταξη.

Στους πίνακες, στα γραφήματα κ.α. τηρείται ορισμένη σειρά ανάλογα με τον τύπο των υποσημειώσεων. Αυτές με αστερίσκο παρατίθενται πρώτες, ακολουθούμενες από τις αριθμημένες. Είναι δυνατόν να ακολουθούνται από μια «Σημείωση» ή «Πηγή/-ές», που διαχωρίζονται από αυτές με διάστιχο λίγο μεγαλύτερο από το διάστιχο μεταξύ των υποσημειώσεων:

(*) Προσωρινή απόφαση της Επιτροπής.

(1) Οι τιμές αυτές προκύπτουν από την εφαρμογή μέγιστης μείωσης.

(2) Για την τρέχουσα περίοδο εμπορίας, η τιμή αυτή έχει αυξηθεί με ειδική επιχορήγηση.

Σημείωση: Προσωρινά στοιχεία.

Πηγή: Ευρωπαϊκή Επιτροπή, ΓΔ Γεωργίας και Αγροτικής Ανάπτυξης.

9.

Άλλοι συμβατικοί κανόνες

Άλλοι συμβατικοί κανόνες αφορούν τις ταχυδρομικές διευθύνσεις, τις ηλεκτρονικές διευθύνσεις, τους αριθμούς τηλεφώνου, τις βιβλιογραφικές αναφορές, τη διοικητική δομή της Ευρωπαϊκής Ένωσης κ.λπ.

9.1. Διευθύνσεις

Καταρχήν, στα έγγραφα των ευρωπαϊκών θεσμικών οργάνων χρησιμοποιείται πάντοτε ο διεθνής τύπος· η επιλογή της γλώσσας εξαρτάται από το αν πρόκειται για μονόγλωσσα ή πολύγλωσσα έγγραφα.

9.1.1. Διευθύνσεις: γενικές αρχές

Η ανάλυση των τρόπων γραφής των διευθύνσεων είναι δύσκολη και πολύπλοκη, καθότι δεν υπάρχει ένα ενιαίο σύστημα για όλες τις χώρες. Επίσης, η παρουσίαση των διευθύνσεων είναι διαφορετική για την εθνική και τη διεθνή αλληλογραφία. Καταρχήν, στα έγγραφα των ευρωπαϊκών θεσμικών οργάνων χρησιμοποιείται πάντα ο διεθνής τύπος.

Ακριβή στοιχεία σχετικά με την παρουσίαση των διευθύνσεων παρέχονται στους ιστότοπους των ταχυδρομείων κάθε χώρας. Συνδέσεις προς αυτούς τους ιστότοπους υπάρχουν στον ιστότοπο της Παγκόσμιας Ταχυδρομικής Ένωσης (ΠΤΕ) (<https://www.upu.int/en/Postal-Solutions/Programmes-Services/Addressing-Solutions>).

Η ΠΤΕ διατυπώνει επίσης διάφορες συστάσεις γενικής φύσεως, αλλά για τις εργασίες των ευρωπαϊκών θεσμικών οργάνων ένας επιπλέον περιοριστικός παράγοντας που πρέπει να λαμβάνεται υπόψη είναι το κατά πόσον το έργο αφορά μονόγλωσσα ή πολύγλωσσα έγγραφα.

Χρήσιμοι σύνδεσμοι

ΠΤΕ, συστήματα διευθυνσιοδότησης (EN, FR):

<https://www.upu.int/en/Postal-Solutions/Programmes-Services/Addressing-Solutions>

ΠΤΕ, ταχυδρομικά συστήματα διευθυνσιοδότησης στα κράτη μέλη (EN, FR):

https://www.upu.int/en/Postal-Solutions/Programmes-Services/Addressing-Solutions#scroll-nav_5

ΠΤΕ, Universal POST*CODE® DataBase (EN, FR):

https://www.upu.int/en/Postal-Solutions/Programmes-Services/Addressing-Solutions#scroll-nav_1

Γλώσσες και χαρακτήρες που πρέπει να χρησιμοποιούνται

Η χώρα προορισμού πρέπει να γράφεται σύμφωνα με τις συστάσεις της χώρας αποστολής (κατά προτίμηση στη γλώσσα της χώρας αποστολής ή σε μια διεθνώς αναγνωρίσιμη γλώσσα).

Η ονομασία της χώρας προορισμού πρέπει να γράφεται με κεφαλαία γράμματα στην τελευταία σειρά της διεύθυνσης.

Λόγω των διαφορών που υπάρχουν στις εθνικές συστάσεις (π.χ. η τελευταία γραμμή / οι δύο τελευταίες γραμμές / οι τρεις τελευταίες γραμμές με κεφαλαία), αποφασίστηκε η κατά σύμβαση εναρμόνιση της παρουσίασης: μόνο το όνομα της χώρας θα εμφανίζεται με κεφαλαία.

Αν στη χώρα προορισμού δεν χρησιμοποιείται το λατινικό αλφάβητο ή αν η αναγραφή στη γλώσσα προορισμού δεν είναι αρκετά σαφής, η ονομασία της χώρας προορισμού, και ενδεχομένως της πόλης, πρέπει να επαναλαμβάνεται σε μια διεθνώς αναγνωρίσιμη γλώσσα, ώστε να αποφεύγονται τα προβλήματα κατά τη διάρκεια διαμετακόμισης μέσω τρίτων χωρών.

Η υπόλοιπη διεύθυνση αναγράφεται σύμφωνα με τις συστάσεις της χώρας προορισμού.

Ταχυδρομικοί κωδικοί

Οι παλαιοί ταχυδρομικοί κωδικοί που χρησιμοποιούνταν στη διακίνηση της διεθνούς αλληλογραφίας (ειδικοί κωδικοί στην Ευρώπη σύμφωνα με σύσταση του 1965 της Ευρωπαϊκής Διάσκεψης των Ταχυδρομικών και Τηλεπικοινωνιακών Οργανισμών, και οι κωδικοί ISO 3166 alpha-2 για τις υπόλοιπες χώρες) έχουν αποσυρθεί ή τροποποιηθεί σε πολλές χώρες.

Την 1η Απριλίου 2024 επτά κράτη μέλη της ΕΕ εξακολουθούν να χρησιμοποιούν κωδικό χώρας: Κροατία (HR), Κύπρος (CY), Λετονία (LV), Λιθουανία (LT), Λουξεμβούργο (L), Φινλανδία (FI) και Σουηδία (SE).

Σημείωση: Για τη Λετονία, ο κωδικός αναγράφεται μετά την ονομασία της πόλης, από την οποία χωρίζεται με κόμμα και διάστημα:

Riga, LV-1073

Ο παλιός κωδικός χώρας δεν πρέπει να χρησιμοποιείται για τα υπόλοιπα κράτη μέλη. Στη Γερμανία, η παρουσία του παλαιού κωδικού χώρας μπορεί να προκαλέσει καθυστερήσεις στην παράδοση ταχυδρομικών αντικειμένων που υφίστανται επεξεργασία με μηχανήμα διαλογής αλληλογραφίας.

Για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τους ταχυδρομικούς κωδικούς στα κράτη μέλη, βλ. [σημείο 9.1.5](#).

9.1.2. Διευθύνσεις σε μονόγλωσσα έγγραφα

Όταν οι διευθύνσεις παρουσιάζουν την ίδια δομή σε όλες τις γλωσσικές αποδόσεις μιας δημοσίευσης (για παράδειγμα σε πίνακα με κατάλογο διευθύνσεων που εμφανίζεται στην ίδια σελίδα σε όλες τις αποδόσεις), χρησιμοποιούμε τους κανόνες για τα πολύγλωσσα έγγραφα (βλ. [σημείο 9.1.3](#)).

Αλληλογραφία με προορισμό χώρα όπου χρησιμοποιείται το λατινικό αλφάβητο

Στα μονόγλωσσα έγγραφα των θεσμικών και λοιπών οργάνων και των οργανισμών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, οι διευθύνσεις γράφονται συνήθως στη γλώσσα της χώρας δημοσίευσης/αποστολής. Τούτο ισχύει ιδίως για τις ονομασίες της πόλης και της χώρας:

European Commission
Representation in Portugal
Jean Monnet Centre
1069-068 Lisbon
PORTUGAL

Ωστόσο, τα στοιχεία που αναφέρονται πριν από τις ονομασίες της πόλης και της χώρας μπορούν να γράφονται και στη γλώσσα της χώρας προορισμού. Η εναλλακτική αυτή επιλογή είναι εξάλλου επιθυμητή για την καλή κατανόηση της διεύθυνσης από τις ταχυδρομικές υπηρεσίες της χώρας προορισμού:

Comissão Europeia
Representação em Portugal
Largo Jean Monnet
1069-068 Lisbon
PORTUGAL

Προκειμένου να αποφεύγονται τα προβλήματα κατά τη διαμετακόμιση μέσω ενδιάμεσης χώρας, συνιστάται να προστίθεται η ονομασία της χώρας προορισμού (και ενδεχομένως της πόλης) σε μια διεθνώς αναγνωρίσιμη γλώσσα. Για παράδειγμα, στην περίπτωση αποστολής αλληλογραφίας από την Πολωνία στη Γερμανία:

Herrn E. Muller
Goethestr. 13
22767 Hamburg
NIEMCY/GERMANY

Σε έγγραφα στη βουλγαρική ή την ελληνική γλώσσα, οι διευθύνσεις γράφονται με λατινικούς χαρακτήρες, ει δυνατόν στη γλώσσα της χώρας προορισμού, διαφορετικά στα αγγλικά.

Αλληλογραφία με προορισμό τρίτη χώρα όπου δεν χρησιμοποιείται το λατινικό αλφάβητο

Για την αλληλογραφία με προορισμό τρίτη χώρα όπου δεν χρησιμοποιείται το λατινικό αλφάβητο (Ιαπωνία, Κίνα, Σαουδική Αραβία κ.λπ.), η διεύθυνση, και ιδίως η ονομασία της χώρας, γράφεται σε μια γλώσσα αναγνωρισμένη ως διεθνούς χρήσης (συνήα την αγγλική)· το μέρος της διεύθυνσης που αφορά την οδό μπορεί να γραφεί με απλή μεταγραφή στο λατινικό αλφάβητο:

European Commission
Representation in Beijing
15 Dong Zhi Men Wai Daije, Sanlitun
100600 Beijing
CHINA

Αλληλογραφία με προορισμό κράτος μέλος της ΕΕ όπου δεν χρησιμοποιείται το λατινικό αλφάβητο (Βουλγαρία, Ελλάδα και Κύπρος)

Σε έγγραφα στη βουλγαρική και την ελληνική γλώσσα, στις διευθύνσεις στην αλληλογραφία με προορισμό τη Βουλγαρία, την Ελλάδα ή την Κύπρο πρέπει να προστίθενται οι ονομασίες της πόλης και της χώρας γραμμένες με λατινικούς χαρακτήρες (στα αγγλικά):

Европейска комисия
Представителство
в България
ул. „Московска“ № 9
1000 София/Sofia
БЪЛГАРИЯ/BULGARIA

Ευρωπαϊκή Επιτροπή
Αντιπροσωπεία
στην Ελλάδα
Βασιλίσσης Σοφίας 2
106 74 Αθήνα/Athens
ΕΛΛΑΔΑ/GREECE

Ευρωπαϊκή Επιτροπή
Αντιπροσωπεία
στην Κύπρο
Iris Tower, 8ος όροφος
Αγαπήνωρος 2
CY-1076 Λευκωσία/Nicosia
ΚΥΠΡΟΣ/CYPRUS

Στις άλλες γλώσσες, για παράδειγμα στην αγγλική, στην αλληλογραφία με προορισμό τις παραπάνω χώρες οι διευθύνσεις γράφονται με λατινικούς χαρακτήρες (μεταγράφοντας εν ανάγκη, για παράδειγμα, την ονομασία της οδού):

European Commission
Representation in Bulgaria
Moskovska 9
1000 Sofia
BULGARIA

European Commission
Representation in Greece
Vassilissis Sofias 2
106 74 Athens
GREECE

European Commission
Representation in Cyprus
Iris Tower, 8th Floor
Agapinoros 2
CY-1076 Nicosia
CYPRUS

Η ειδική περίπτωση της περιφέρειας Βρυξελλών (Brussels Capital Region)

Σε εκδόσεις των θεσμικών και λοιπών οργάνων και των οργανισμών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η αναγραφή ταχυδρομικών διευθύνσεων που βρίσκονται στη δίγλωσση περιφέρεια των Βρυξελλών (Brussels Capital Region) θα πρέπει να ακολουθεί τους εξής κανόνες:

Μονόγλωσσες εκδόσεις στα γαλλικά ή τα ολλανδικά

Γαλλικά

(διευθύνσεις μόνο στα FR)

Conseil de l'Union européenne
Rue de la Loi 175
1048 Bruxelles
BELGIQUE

Ολλανδικά

(διευθύνσεις μόνο στα NL)

Raad van de Europese Unie
Wetstraat 175
1048 Brussel
BELGIË

Μονόγλωσσες εκδόσεις σε άλλη γλώσσα της ΕΕ

Το πρώτο τμήμα της διεύθυνσης μπορεί να αναγράφεται είτε σε διγλώσση μορφή είτε σε μία γλώσσα, κατά προτίμηση σε μια αναγνωρισμένη ως διεθνούς χρήσης. Εντούτοις, οι ονομασίες οδού, πόλης και χώρας θα πρέπει να αναφέρονται σε διγλώσση μορφή:

Conseil de l'Union européenne/
Raad van de Europese Unie
Rue de la Loi/Wetstraat 175
1048 Bruxelles/Brussel
BELGIQUE/BELGIË

Council of the European Union
Rue de la Loi/Wetstraat 175
1048 Bruxelles/Brussel
BELGIQUE/BELGIË

Διευθύνσεις σε γαλλόφωνες χώρες

Στο Βέλγιο, στη Γαλλία και στο Λουξεμβούργο, η παρουσίαση της ονομασίας της οδού και του αριθμού ακολουθούν διαφορετικούς κανόνες, που πρέπει να τηρούνται.

BELGIO
Rue de la Source 200

ΓΑΛΛΙΑ
24 rue de l'Allée-au-Bois

ΛΟΥΞΕΜΒΟΥΡΓΟ
2, rue Mercier

Ο αριθμός αναγράφεται μετά την ονομασία της οδού (χωρίς κόμμα).

Ο αριθμός αναγράφεται πριν από την ονομασία της οδού (χωρίς κόμμα).

Ο αριθμός αναγράφεται πριν από την ονομασία της οδού (με κόμμα).

9.1.3. Διευθύνσεις σε πολύγλωσσα έγγραφα

Σε πολύγλωσσα έγγραφα των θεσμικών και λοιπών οργάνων και των οργανισμών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, οι κατάλογοι διευθύνσεων συνήθως καταρτίζονται μία φορά, έτσι ώστε να είναι εναρμονισμένοι και να παρουσιάζουν εσωτερική συνοχή.

Σημείωση: Σε μονόγλωσσα έγγραφα, όταν οι διευθύνσεις έχουν την ίδια δομή σε όλες τις γλωσσικές αποδόσεις (για παράδειγμα σε πίνακα με κατάλογο διευθύνσεων που εμφανίζεται στην ίδια σελίδα της δημοσίευσης σε όλες τις αποδόσεις), χρησιμοποιούμε τους κανόνες για τα πολύγλωσσα έγγραφα.

Κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Για τα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης, κάθε διεύθυνση γράφεται στην πρωτότυπη γλώσσα λαμβάνοντας υπόψη τις ακόλουθες παρατηρήσεις:

- Για το Βέλγιο, οι διευθύνσεις γράφονται στα γαλλικά και τα ολλανδικά (όχι όμως και στα γερμανικά, την τρίτη εθνική γλώσσα, βάσει συμφωνίας που έχει συναφθεί με τις βελγικές αρχές).
- Για τη Βουλγαρία, την Ελλάδα και την Κύπρο, οι διευθύνσεις γράφονται μία φορά με τους χαρακτήρες του πρωτότυπου αλφαβήτου και μία φορά με λατινικούς χαρακτήρες (αγγλική μεταγραφή). Στην απόδοση με βουλγαρικούς ή ελληνικούς χαρακτήρες, οι ονομασίες της πόλης και της χώρας πρέπει να αναγράφονται και με λατινικούς χαρακτήρες (αγγλική μεταγραφή).
- Για την Ιρλανδία, οι διευθύνσεις γράφονται στα ιρλανδικά και τα αγγλικά.

- Για τη Μάλτα, οι διευθύνσεις γράφονται στα μαλτέζικα και τα αγγλικά.
- Για τη Φινλανδία, οι διευθύνσεις γράφονται στα φινλανδικά και τα σουηδικά.

Παράδειγμα πολύγλωσσου καταλόγου για κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης παρέχεται στο [σημείο 9.1.4](#).

Τρίτες χώρες

Για τρίτες χώρες που χρησιμοποιούν διαφορετικό αλφάβητο (Κίνα, Ιαπωνία, χώρες όπου χρησιμοποιείται η αραβική γλώσσα κ.λπ.), οι διευθύνσεις πρέπει να μεταγράφονται στο λατινικό αλφάβητο. Η ονομασία της χώρας και ενδεχομένως της πόλης εμφανίζεται σε μια διεθνώς αναγνωρίσιμη γλώσσα της Ένωσης, συνήθως την αγγλική.

9.1.4. Διευθύνσεις στα κράτη μέλη: παρουσίαση και παραδείγματα

Στο παράδειγμα που ακολουθεί παρουσιάζεται ένας πολύγλωσσος κατάλογος. Οι αναγραφόμενες διευθύνσεις αναφέρονται μόνο ως παράδειγμα παρουσίασης και τα στοιχεία δεν πρέπει να θεωρηθούν τρέχοντα. Για τα τρέχοντα στοιχεία (οδός, αριθμός, τηλέφωνο κ.λπ.), ανατρέξτε σε κάποια ενημερωμένη πηγή.

Βέλγιο	Βουλγαρία	Τσεχία
Commission européenne Représentation en Belgique Rue Archimède 73 1000 Bruxelles BELGIQUE Tél. +32 22953844 Fax +32 22950166 Europese Commissie Vertegenwoordiging in België Archimedesstraat 73 1000 Brussel BELGIË Tel. +32 22953844 Fax +32 22950166	Европейска комисия Представителство в България ул. „Московска“ № 9 1000 София/Sofia БЪЛГАРИЯ/BULGARIA Тел. +359 29335252 Факс +359 29335233 European Commission Representation in Bulgaria Moskovska 9 1000 Sofia BULGARIA Tel. +359 29335252 Fax +359 29335233	Evropská komise Zastoupení v Česku Pod Hradbami 17 160 00 Praha 6 ČESKO Tel. +420 224312835 Fax +420 224312850 <i>Ταχυδρομική διεύθυνση:</i> PO Box 192 160 41 Praha 6 ČESKO
Δανία	Γερμανία	Εσθονία
Europa-Kommissionen Repræsentation i Danmark Højbrohus Østergade 61 1004 København K DANMARK Tlf. +45 33144140 Fax +45 33111203	Europäische Kommission Vertretung in Berlin Unter den Linden 78 10117 Berlin DEUTSCHLAND Tel. +49 302280-2000 Fax +49 302280-2222	Euroopa Komisjon Esindus Eestis Kohtu 10 10130 Tallinn EESTI/ESTONIA Tel +372 6264400 Faks +372 6264439

Ιρλανδία

An Coimisiún Eorpach
Ionadaíocht in Éirinn
Áras na hEorpa
12-14 Sráid an Mhóta Íochtar
Baile Átha Cliath 2
D02 W710
ÉIRE

Teil. +353 16341111
Facs +353 16341112

European Commission
Representation in Ireland
Europe House
12-14 Lower Mount Street
Dublin 2
D02 W710
IRELAND

Tel. +353 16341111
Fax +353 16341112

Ελλάδα

Ευρωπαϊκή Επιτροπή
Αντιπροσωπεία στην Ελλάδα
Βασιλίσσης Σοφίας 2
106 74 Αθήνα/Athens
ΕΛΛΑΔΑ/GREECE

Τηλ. +30 2107251000
Φαξ +30 2107244620

European Commission
Representation in Greece
Vassilissis Sofias 2
106 74 Athens
GREECE

Tel. +30 2107251000
Fax +30 2107244620

Ισπανία

Comisión Europea
Representación en España
Paseo de la Castellana, 46
28046 Madrid
Madrid
ESPAÑA

Tel. +34 914315711
Fax +34 915760387

Γαλλία

Commission européenne
Représentation en France
288 boulevard Saint-Germain
75007 Paris
FRANCE

Tél. +33 140633800
Fax +33 145569417

Κροατία

Europska komisija
Predstavništvo u Hrvatskoj
Ulica Augusta Cesarca 2
HR-10000 Zagreb
HRVATSKA

Tel. +385 14691300
Faks +385 14627499

Ιταλία

Commissione europea
Rappresentanza in Italia
Via IV Novembre 149
00187 Roma RM
ITALIA

Tel. +39 06699991
Fax +39 066791658

Κύπρος

Ευρωπαϊκή Επιτροπή
Αντιπροσωπεία στην Κύπρο
Iris Tower, 8ος όροφος
Αγαπήνωρος 2
CY-1076 Λευκωσία/Nicosia
ΚΥΠΡΟΣ/CYPRUS

Τηλ. +357 22817770
Φαξ +357 22768926

European Commission
Representation in Cyprus
Iris Tower, 8th Floor
Agapinor Street 2
CY-1076 Nicosia
CYPRUS

Tel. +357 22817770
Fax +357 22768926

Λετονία

Eiropas Komisija
Pārstāvniecība Latvijā
Jēkaba kazarmas
Torņu iela 4-1C
Rīga, LV-1050
LATVIJA

Tālr. +371 7325270
Fakss +371 7325279

Λιθουανία

Europos Komisija
Atstovybė Lietuvoje
Naugarduko g. 10
LT-01141 Vilnius
LIETUVA/LITHUANIA

Tel. +370 52313191
Faks. +370 52313192

Λουξεμβούργο

Commission européenne
Représentation au Luxembourg
Bâtiment Jean Monnet
Rue Alcide De Gasperi
L-2920 Luxembourg
LUXEMBOURG

Tél. +352 4301-1
Fax +352 4301-34433

Office des publications de l'Union
européenne
20, rue de Reims
L-2417 Luxembourg
LUXEMBOURG

Ταχυδρομική διεύθυνση:

Office des publications de l'Union
européenne
L-2985 Luxembourg
LUXEMBOURG

Ουγγαρία

Európai Bizottság
Magyarországi Képviselete
Budapest
Bérc u. 23.
1016
MAGYARORSZÁG/HUNGARY

Tel. +36 12099700
Fax +36 14664221

Μάλτα

Il-Kummissjoni Ewropea
Rappreżentanza ta' Malta
Dar l-Ewropa
254, Triq San Pawl
Valletta
VLT 1215
MALTA

European Commission
Representation in Malta
Dar l-Ewropa
254, Triq San Pawl
Valletta
VLT 1215
MALTA

Tel. +356 2342500
Faks +356 21344897

Κάτω Χώρες

Europese Commissie
Vertegenwoordiging in Nederland
Korte Vijverberg 5
2513 AB Den Haag
NEDERLAND

Tel. +31 703135300
Fax +31 703646619

Αυστρία

Europäische Kommission
Vertretung in Österreich
Kärntnerring 5-7
1010 Wien
ÖSTERREICH

Tel. +43 151618-0
Fax +43 15134225

Πολωνία

Przedstawicielstwo
Komisji Europejskiej w Polsce
Centrum Jasna
ul. Jasna 14/16a
00-041 Warszawa
POLSKA/POLAND

Tel. +48 225568989
Faks +48 225568998

Πορτογαλία

Comissão Europeia
Representação em Portugal
Largo Jean Monnet 1-10.º
1069-068 Lisboa
PORTUGAL

Tel. +351 213509800
Fax +351 213509801/02/03

Ρουμανία

Comisia Europeană
Reprezentanța din România
Str. Jules Michelet nr. 18, sector 1
010463 București
ROMÂNIA

Tel. +40 212035400
Fax +40 212128808

Σλοβενία

Evropska komisija
Predstavništvo v Sloveniji
Dunajska 20
1000 Ljubljana
SLOVENIJA

Tel. +386 12528800
Faks +386 14252085

Σλοβακία

Európska komisia
Zastúpenie na Slovensku
Palisády 29
811 06 Bratislava
SLOVENSKO/SLOVAKIA

Tel. +421 254431718
Fax +421 254432972

Φινλανδία

Euroopan komissio
Suomen-edustusto
Pohjoisesplanadi 31
FI-00100 Helsinki
SUOMI/FINLAND

P. +358 96226544
F. +358 9656728

Europeiska kommissionen
Representationen i Finland
Norra esplanaden 31
FI-00100 Helsingfors
FINLAND

Tfn +358 96226544
Fax +358 9656728

Σουηδία

Europeiska kommissionen
Representationen i Sverige
Regeringsgatan 65, 6 tr.
Box 7323
SE-103 90 Stockholm
SVERIGE

Tfn +46 856244411
Fax +46 856244412

Άλλες πιθανές μορφές παρουσίασης (Βέλγιο και Φινλανδία)

Βέλγιο

Commission européenne/
Europese Commissie
Rue Archimède/Archimedesstraat 73
1000 Bruxelles/Brussel
BELGIQUE/BELGIË

Tél./tel. +32 22953844
Fax +32 22950166

Φινλανδία

Akateeminen Kirjakauppa /
Akademiska Bokhandeln
Pohjoisesplanadi 39 /
Norra esplanaden 39
PL/PB 128
FI-00101 Helsinki/Helsingfors
SUOMI/FINLAND

P./tfn +358 96226544
F./fax +358 9656728

Σημείωση: Οι παραπάνω τηλεφωνικοί αριθμοί παρατίθενται σύμφωνα με τον τύπο των διεθνών κλήσεων. Για τις εθνικές κλήσεις, πρέπει να ακολουθούνται τα πιο πρόσφατα πρότυπα του οργανισμού τηλεφωνικών επικοινωνιών της εκάστοτε χώρας. Τα πρότυπα αυτά ποικίλλουν μεταξύ των χωρών και εξελίσσονται συνεχώς, γεγονός που καθιστά άσκοπη την αναφορά και επικαιροποίησή τους εδώ. Τα πρότυπα αυτά περιλαμβάνουν:

- τη χρήση ενός ή περισσότερων πρόσθετων αριθμών σε ορισμένες χώρες (π.χ. 0 στο Βέλγιο και στη Γαλλία, 06 στην Ουγγαρία),
- την προσθήκη του κωδικού πόλης όταν ο καλών δεν βρίσκεται στην αντίστοιχη πόλη (π.χ. Λιθουανία),
- την προσθήκη του μηδενός (0) όταν ο καλών δεν βρίσκεται στην αντίστοιχη αστική ζώνη,
- τη χρήση συμπληρωματικών κωδικών για τους εναλλακτικούς παρόχους υπηρεσιών, και
- τη φορητότητα του τηλεφωνικού αριθμού (που καθιστά περιττό τον κωδικό περιοχής και αδιάφορο τον παράγοντα του τόπου).

9.1.5. Διευθύνσεις στα κράτη μέλη: ιδιαίτερα χαρακτηριστικά

Ταχυδρομικοί κωδικοί, Eircode και κωδικοί χώρας

Στον ακόλουθο πίνακα παρατίθεται ακριβής περιγραφή της δομής των κωδικών σε όλα τα κράτη μέλη.

Χώρα	Ταχυδρομικός κωδικός / Eircode ⁽¹⁾	Κωδικός χώρας	Παρατηρήσεις
Βέλγιο	4 ψηφία		
Βουλγαρία	4 ψηφία		
Τσεχία	5 ψηφία		Υπάρχει διάστημα μεταξύ του τρίτου και του τέταρτου ψηφίου. Υπάρχουν δύο διαστήματα μεταξύ του ταχυδρομικού κωδικού και της ονομασίας της πόλης.
Δανία	4 ψηφία		
Γερμανία	5 ψηφία		Να μη χρησιμοποιείται ποτέ κωδικός χώρας (D- ή DE-) μπροστά από τον ταχυδρομικό κωδικό. Διαφορετικά, ενδέχεται να προκληθούν καθυστερήσεις της αλληλογραφίας που υφίσταται μηχανική διαλογή.
Εσθονία	5 ψηφία		
Ιρλανδία	7 αλφαριθμητικοί χαρακτήρες (Eircode)		Να προστίθεται, αν είναι δυνατόν, ο κωδικός για τον τομέα του Δουβλίνου. Ο Eircode θα πρέπει να αναγράφεται πάνω από το όνομα της χώρας, σε χωριστή γραμμή.
Ελλάδα	5 ψηφία		Υπάρχει διάστημα μεταξύ του τρίτου και του τέταρτου ψηφίου.
Ισπανία	5 ψηφία		Μετά την ονομασία της πόλης να προστίθεται η ονομασία της επαρχίας, σε χωριστή γραμμή — βλ. κατάλογο στον ιστότοπο της ΠΤΕ (EN).
Γαλλία	5 ψηφία		

(συνέχεια)

Χώρα	Ταχυδρομικός κωδικός / Eircode ⁽¹⁾	Κωδικός χώρας	Παρατηρήσεις
Κροατία	5 ψηφία	HR	Πριν από τον ταχυδρομικό κωδικό πρέπει να αναγράφεται η ένδειξη «HR-».
Ιταλία	5 ψηφία		Μετά την ονομασία της πόλης να αναγράφεται η συντομογραφία της επαρχίας — βλ. κατάλογο στον ιστότοπο της ΠΤΕ (EN).
Κύπρος	4 ψηφία	CY	Πριν από τον ταχυδρομικό κωδικό πρέπει να αναγράφεται η ένδειξη «CY-».
Λετονία	4 ψηφία (στα δεξιά)	LV	Πριν από τον ταχυδρομικό κωδικό πρέπει να αναγράφεται η ένδειξη «LV-». Τίθεται δεξιά της ονομασίας της πόλης, από την οποία χωρίζεται με κόμμα.
Λιθουανία	5 ψηφία	LT	Πριν από τον ταχυδρομικό κωδικό πρέπει να αναγράφεται η ένδειξη «LT-».
Λουξεμβούργο	4 ψηφία	L	Πριν από τον ταχυδρομικό κωδικό πρέπει να αναγράφεται η ένδειξη «L-».
Ουγγαρία	4 ψηφία		Το όνομα της οδού πρέπει να αναγράφεται κάτω από το όνομα της τοποθεσίας. Ο ταχυδρομικός κωδικός θα πρέπει να αναγράφεται πάνω από το όνομα της χώρας, σε χωριστή γραμμή.
Μάλτα	3 γράμματα + 4 ψηφία		Ο ταχυδρομικός κωδικός αναγράφεται κάτω από την ονομασία της πόλης, με διάστημα ανάμεσα στα γράμματα και τα ψηφία.
Κάτω Χώρες	4 ψηφία + 2 γράμματα		Υπάρχει διάστημα μεταξύ των ψηφίων και των γραμμάτων. Υπάρχουν δύο διαστήματα μεταξύ του ταχυδρομικού κωδικού και της ονομασίας της πόλης.
Αυστρία	4 ψηφία		
Πολωνία	5 ψηφία		Υπάρχει ενωτικό μεταξύ του δεύτερου και του τρίτου ψηφίου.
Πορτογαλία	7 ψηφία		Υπάρχει ενωτικό μεταξύ του τέταρτου και του πέμπτου ψηφίου.
Ρουμανία	6 ψηφία		
Σλοβενία	4 ψηφία		
Σλοβακία	5 ψηφία		Υπάρχει διάστημα μεταξύ του τρίτου και του τέταρτου ψηφίου.
Φινλανδία	5 ψηφία	FI	Πριν από τον ταχυδρομικό κωδικό πρέπει να αναγράφεται η ένδειξη «FI-» (ή η ένδειξη «AX-» για τις Νήσους Όλαντ).
Σουηδία	5 ψηφία	SE	Πριν από τον ταχυδρομικό κωδικό πρέπει να αναγράφεται η ένδειξη «SE-». Υπάρχει διάστημα μεταξύ του τρίτου και του τέταρτου ψηφίου.

(1) Ο ταχυδρομικός κωδικός αναγράφεται στα αριστερά της ονομασίας της πόλης, εκτός αν αναφέρεται ρητά το αντίθετο. Χρησιμοποιείται για τον προσδιορισμό μιας ομάδας διευθύνσεων. Αντίθετα, ο Eircode, ο οποίος εισήχθη στην Ιρλανδία τον Ιούλιο του 2015, είναι ένας μοναδικός κωδικός, που αποδίδεται σε κάθε διεύθυνση κατοικίας ή εργασίας.

Σημείωση: Για πρακτικούς λόγους (πλήρης αντιστοιχία όλων των γλωσσικών αποδόσεων), ο κατάλογος ακολουθεί την εθιμοτυπική σειρά.

Άλλες παρατηρήσεις

Ορισμένα κράτη μέλη (Βέλγιο, Ιρλανδία, Μάλτα και Φινλανδία) έχουν δύο ή περισσότερες επίσημες γλώσσες που χρησιμοποιούνται ως γλώσσες εργασίας των ευρωπαϊκών θεσμικών οργάνων. (Οι επίσημες γλώσσες της Κύπρου είναι τα ελληνικά και τα τουρκικά, αλλά μόνο τα ελληνικά χρησιμοποιούνται ως γλώσσα εργασίας των ευρωπαϊκών θεσμικών οργάνων.) Σημειώνεται ότι για το Βέλγιο, βάσει συμφωνίας με τις βελγικές αρχές, στην πολύγλωσση αναγραφή των διευθύνσεων δεν περιλαμβάνεται η γερμανική απόδοση. Για καθένα από αυτά τα κράτη μέλη χρησιμοποιούνται δύο επίσημες γλώσσες κατά τη σύνταξη διευθύνσεων: τα γαλλικά και τα ολλανδικά για το Βέλγιο· τα ιρλανδικά και τα αγγλικά για την Ιρλανδία· τα μαλτέζικα και τα αγγλικά για τη Μάλτα· και τα φινλανδικά και τα σουηδικά για τη Φινλανδία.

Πρέπει να λαμβάνεται υπόψη η χρήση διαφορετικών αλφαβήτων σε ορισμένες χώρες (Βουλγαρία, Ελλάδα/Κύπρος).

Ο τρόπος σύνταξης των διευθύνσεων που αφορούν προορισμούς σε μία από τις χώρες των παραπάνω δύο ομάδων εξαρτάται από την ή τις γλώσσες της δημοσίευσης και το κατά πόσον πρόκειται για μονόγλωσσο ή πολύγλωσσο έργο.

Διευθύνσεις στο Βέλγιο, στην Ιρλανδία, στη Μάλτα ή στη Φινλανδία

Μονόγλωσσα έγγραφα

- Έγγραφα σε μία από τις επίσημες γλώσσες της χώρας προορισμού: καταρχήν, οι διευθύνσεις αναγράφονται μόνο σε αυτή τη γλώσσα.
- Έγγραφα σε άλλη γλώσσα της ΕΕ: οι διευθύνσεις αναγράφονται και στις δύο επίσημες γλώσσες της χώρας προορισμού (όπως και στα πολύγλωσσα έγγραφα).

Πολύγλωσσα έγγραφα

Οι διευθύνσεις αναγράφονται και στις δύο επίσημες γλώσσες της χώρας προορισμού.

Διευθύνσεις στη Βουλγαρία, στην Ελλάδα ή στην Κύπρο

Μονόγλωσσα έγγραφα

- Έγγραφα στα βουλγαρικά ή τα ελληνικά: οι διευθύνσεις αναγράφονται στη γλώσσα της δημοσίευσης, αλλά προστίθεται η ονομασία της πόλης και της χώρας στα αγγλικά.
- Έγγραφα σε άλλες γλώσσες της ΕΕ: οι διευθύνσεις αναγράφονται στα αγγλικά (μεταγράφοντας, για παράδειγμα, την ονομασία της οδού).

Πολύγλωσσα έγγραφα

Οι διευθύνσεις αναγράφονται στα βουλγαρικά/ελληνικά και οι ονομασίες της πόλης και της χώρας προστίθενται στα αγγλικά. Ολόκληρη η διεύθυνση αναγράφεται επίσης με λατινικούς χαρακτήρες (αγγλική μεταγραφή).

9.2. Ηλεκτρονικές διευθύνσεις

Τα δεδομένα σχετικά με τις ηλεκτρονικές διευθύνσεις παρουσιάζονται ως εξής:

- «Email:» (με διπλή τελεία):

Email: όνομα.επώνυμο@ec.europa.eu

- «Internet:» (με διπλή τελεία):

Internet: https://europa.eu

Για λόγους εναρμόνισης, η συντομογραφία URL δεν χρησιμοποιείται πλέον για την εισαγωγή ηλεκτρονικής διεύθυνσης.

Οι ηλεκτρονικές διευθύνσεις μπορούν να παρατεθούν και χωρίς τον εισαγωγικό όρο, ιδίως αν ο χώρος είναι περιορισμένος:

όνομα.επώνυμο@ec.europa.eu

https://www.europarl.europa.eu

Σημείωση: Για τις διευθύνσεις του διαδικτύου είναι προτιμότερο να διατηρείται το πρωτόκολλο μεταφοράς (http://, https://, ftp://...), ιδίως προκειμένου να διασφαλιστεί η σωστή διαμόρφωση των συνδέσεων κατά την τηλεφόρτωση σελίδων του διαδικτύου.

9.3. Αριθμοί τηλεφώνου

Ο τρόπος γραφής των τηλεφωνικών αριθμών διέπεται από διάφορα διεθνή πρότυπα που εκδίδονται από τη Διεθνή Ένωση Τηλεπικοινωνιών (πρόκειται ιδίως για τις συστάσεις ITU-T E.122, E.123 και E.126).

Ωστόσο, στην πράξη αυτά τα πρότυπα θέτουν διάφορες δυσκολίες, ιδίως σε σχέση με τις συνιστώμενες μορφές παρουσίασης. Για λόγους απλούστευσης, οι αρχές της ΕΕ έχουν συμφωνήσει σε μια ενιαία παρουσίαση των αριθμών τηλεφώνου σε όλες τις γλώσσες της ΕΕ, σύμφωνα με τις ακόλουθες αρχές:

- Αναγραφή του αριθμού στη διεθνή μορφή του.
- Αναγραφή του συμβόλου «+» (χωρίς να ακολουθεί διάστημα) πριν από τον κωδικό χώρας για να δηλωθεί η ανάγκη να προστεθεί το διεθνές πρόθεμα.
- Μετά τον κωδικό χώρας και διάστημα, αναγράφεται ως ενιαίο σύνολο χωρίς κενά ο πλήρης αριθμός, συμπεριλαμβανομένου του κωδικού περιοχής, εφόσον υπάρχει:

+33 140633900

- Ο αριθμός εσωτερικής γραμμής χωρίζεται με ενωτικό από τον κυρίως αριθμό. Τα ψηφία της εσωτερικής γραμμής δεν χωρίζονται σε ζεύγη. Εμφανίζονται ως ενιαίο σύνολο:

+32 222020-43657

Σημείωση: Για τις εθνικές τηλεφωνικές κλήσεις, ο διεθνής αριθμός τροποποιείται σύμφωνα με τα πιο πρόσφατα πρότυπα του οργανισμού τηλεφωνικών επικοινωνιών της εκάστοτε χώρας (π.χ. προσθήκη τοπικού προθέματος μεταξύ του διεθνούς κωδικού και του συνδρομητικού αριθμού). Λόγω της ύπαρξης διαφορετικών εθνικών ρυθμίσεων και της διαρκούς εξέλιξής τους, οι τηλεφωνικοί αριθμοί παρουσιάζονται πάντα με τη διεθνή μορφή τους στα έγγραφα των θεσμικών και λοιπών οργάνων της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Αριθμοί τηλεφώνου σε ομάδες

Όταν αναγράφονται περισσότεροι από ένας τηλεφωνικοί αριθμοί, χωρίζονται μεταξύ τους με κάθετο εκατέρωθεν της οποίας υπάρχει διάστημα:

+33 140633900 / 140678900 / 140123456

Όταν αναγράφονται διαδοχικοί αριθμοί με συντομευμένο τρόπο, χρησιμοποιείται κάθετος χωρίς διαστήματα· το μεταβλητό τμήμα αρχίζει με ενωτικό, όπως και οι αριθμοί εσωτερικής γραμμής (βλ. τέταρτη περίπτωση παραπάνω):

+33 1406339-00/01/02

Εισαγωγικές λέξεις

Οι ακόλουθες συντομογραφίες ή λέξεις χρησιμοποιούνται γενικά για να εισάγουν τους αριθμούς:

- «Τηλ.» ή «τηλ.» (με τελεία και χωρίς διπλή τελεία),
- «Φαξ» ή «φαξ» (χωρίς τελεία ή διπλή τελεία),
- «Τέλεξ» ή «τέλεξ» (χωρίς διπλή τελεία),
- «Κινητό» ή «κινητό» (χωρίς διπλή τελεία).

Εναλλακτικά μπορεί να χρησιμοποιείται ένα γραφικό σύμβολο, π.χ.:

☎ +33 1406339-00/01/02

Σημείωση: Να μη χρησιμοποιείται ο όρος «GSM» αντί του όρου «κινητό», διότι το GSM είναι ένα μόνο μεταξύ πολλών προτύπων (GPRS, UMTS κ.λπ.).

Europe Direct

Κατ' εξαίρεση, ο αριθμός τηλεφώνου της Europe Direct παραμένει αμετάβλητος (συγκεκριμένα στην οπίσθια όψη της σελίδας τίτλου των γενικών εκδόσεων):

00 800 6 7 8 9 10 11

9.4. Βιβλιογραφικές αναφορές και αναφορές στην Επίσημη Εφημερίδα

Βιβλιογραφικές αναφορές

Η σειρά και η δομή των στοιχείων στις βιβλιογραφικές αναφορές είναι κοινή για όλες τις γλώσσες.

Για λεπτομερείς κανόνες, βλ. [σημείο 5.9.4](#).

Αναφορές στην Επίσημη Εφημερίδα

Βλ. [σημείο 3.1](#).

Για τις δημοσιεύσεις του Δικαστηρίου εκτός των κειμένων που δημοσιεύονται στην Επίσημη Εφημερίδα, χρησιμοποιούνται επίσης οι ακόλουθοι τύποι αναφοράς:

EE L, 2023/2387

EE C, C/2023/90

Σημείωση: Για αναφορές προγενέστερες της εισαγωγής, την 1η Οκτωβρίου 2023, της έκδοσης της Επίσημης Εφημερίδας ανά πράξη χρησιμοποιούνται οι ακόλουθοι τύποι:

— έως τις 31 Δεκεμβρίου 1967:

EE 1963 190, σ. 3077

— από την 1η Ιανουαρίου 1968 έως τις 30 Σεπτεμβρίου 2023:

EE 2009, L 195, σ. 1

EE 2010, C 48, σ. 14

9.5. Διοικητική δομή της Ευρωπαϊκής Ένωσης: επίσημες ονομασίες και σειρά αναφοράς

Η διοικητική δομή της Ευρωπαϊκής Ένωσης απαρτίζεται από θεσμικά και λοιπά όργανα, διοργανικές υπηρεσίες, αποκεντρωμένους οργανισμούς και λοιπούς οργανισμούς.

Βλ. επίσης [παράρτημα A9 — Θεσμικά και λοιπά όργανα και οργανισμοί: πολύγλωσσος κατάλογος](#)

9.5.1. Θεσμικά και λοιπά όργανα

Τα θεσμικά και λοιπά όργανα πρέπει να αναφέρονται σύμφωνα με την **εθιμοτυπική σειρά**.

Ο κατάλογος που ακολουθεί περιλαμβάνει τις επίσημες ονομασίες των θεσμικών και λοιπών οργάνων σύμφωνα με την ισχύουσα σειρά από την 1η Δεκεμβρίου 2009 (ημερομηνία έναρξης ισχύος της Συνθήκης της Λισαβόνας). Αυτός ο κατάλογος ακολουθείται από έναν πίνακα ο οποίος περιέχει τις διαφορετικές ονομασίες που χρησιμοποιούνται ανάλογα με το είδος του κειμένου, καθώς και τις συντμήσεις και την ένδειξη της έδρας.

α) Θεσμικά όργανα

- [Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο](#)
- [Ευρωπαϊκό Συμβούλιο](#)
 - Πρόεδρος του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου
- [Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης](#)
- [Ευρωπαϊκή Επιτροπή](#)
- [Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης](#)
 - Δικαστήριο
 - Γενικό Δικαστήριο

Σημείωση: Το Δικαστήριο Δημόσιας Διοίκησης, που συστάθηκε το 2004, καταργήθηκε την 1η Σεπτεμβρίου 2016, μετά τη μεταφορά των αρμοδιοτήτων του στο Γενικό Δικαστήριο.

- [Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα](#)
- [Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο](#)

Τρία Συμβούλια που δεν πρέπει να συγχέονται

Στην Ευρωπαϊκή Ένωση

[Ευρωπαϊκό Συμβούλιο](#)

Συνεδριάσεις των αρχηγών κρατών ή κυβερνήσεων (πρόεδροι ή πρωθυπουργοί) και του προέδρου της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (καταρχήν, τέσσερις φορές τον χρόνο). Οι συνεδριάσεις αυτές είναι επίσης γνωστές με το όνομα «σύνοδοι κορυφής». Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο καθορίζει τον γενικό πολιτικό προσανατολισμό της Ένωσης.

[Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης](#)

Στα πλαίσια αυτού του θεσμικού οργάνου συνέρχονται τακτικά οι διάφοροι υπουργοί των κρατών μελών ανάλογα με τα προς εξέταση θέματα. Κύριο κέντρο πολιτικών αποφάσεων της Ένωσης, όπου έχει καταρτιστεί το μεγαλύτερο μέρος της ευρωπαϊκής νομοθεσίας.

Εκτός Ευρωπαϊκής Ένωσης

[Συμβούλιο της Ευρώπης](#)

Διακυβερνητικός οργανισμός που δεν αποτελεί θεσμικό όργανο της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

β) Όργανο εξωτερικής πολιτικής

- [Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Εξωτερικής Δράσης](#)
 - Υπάτος Εκπρόσωπος της Ένωσης για θέματα εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφαλείας

γ) Συμβουλευτικά όργανα

- [Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή](#)
- [Ευρωπαϊκή Επιτροπή των Περιφερειών](#)

δ) Λοιπά όργανα

- [Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων](#)
 - [Ευρωπαϊκό Ταμείο Επενδύσεων](#)
- [Ευρωπαίος Διαμεσολαβητής](#)
- [Ευρωπαίος Επόπτης Προστασίας Δεδομένων](#)

- [Ευρωπαϊκό Συμβούλιο Προστασίας Δεδομένων](#)
- [Ευρωπαϊκή Εισαγγελία](#)
- [Ευρωπαϊκό Κέντρο Αρμοδιότητας για Βιομηχανικά, Τεχνολογικά και Ερευνητικά Θέματα Κυβερνοασφάλειας](#)

Θεσμικά και λοιπά όργανα — Οι διάφορες ονομασίες

Πλήρης ονομασία	Τρέχουσα ονομασία (συντετμημένη ονομασία) ⁽¹⁾	Συντομο- γραφία	Έδρα
Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο	Κοινοβούλιο	ΕΚ	Στρασβούργο ⁽²⁾
Ευρωπαϊκό Συμβούλιο	—	—	Βρυξέλλες
Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης	Συμβούλιο <i>Σημείωση:</i> στα επεξηγηματικά κείμενα: • Συμβούλιο Υπουργών (υπό ευρεία έννοια) • Συμβούλιο [Υπουργών] ... (ειδικευμένο, π.χ. «Γεωργία»)	—	Βρυξέλλες
Ευρωπαϊκή Επιτροπή	Επιτροπή	—	Βρυξέλλες ⁽³⁾
Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης (θεσμικό)	Δικαστήριο	ΔΕΕ	Λουξεμβούργο
• Δικαστήριο (δικαστήριο)	Δικαστήριο	—	Λουξεμβούργο
• Γενικό Δικαστήριο	—	—	Λουξεμβούργο
Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα	Τράπεζα	ΕΚΤ	Φρανκφούρτη επί του Μάιν
Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο ⁽⁴⁾ <i>Στην Επίσημη Εφημερίδα:</i> Ελεγκτικό Συνέδριο	Ελεγκτικό Συνέδριο	—	Λουξεμβούργο
Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Εξωτερικής Δράσης	—	ΕΥΕΔ	Βρυξέλλες
Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή	—	ΕΟΚΕ ⁽⁵⁾	Βρυξέλλες
Ευρωπαϊκή Επιτροπή των Περιφερειών ⁽⁶⁾ <i>Στην Επίσημη Εφημερίδα, σειρά L:</i> Επιτροπή των Περιφερειών	—	ΕτΠ	Βρυξέλλες
Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων	Τράπεζα	ΕΤΕπ	Λουξεμβούργο
Ευρωπαίος Διαμεσολαβητής	Διαμεσολαβητής	—	Στρασβούργο ⁽⁷⁾
Ευρωπαίος Επόπτης Προστασίας Δεδομένων	Ευρωπαίος Επόπτης, Επόπτης	ΕΕΠΔ	Βρυξέλλες
Ευρωπαϊκό Συμβούλιο Προστασίας Δεδομένων	Συμβούλιο Προστασίας Δεδομένων, Συμβούλιο	ΕΣΠΔ	Βρυξέλλες
Ευρωπαϊκή Εισαγγελία	—	—	Λουξεμβούργο
Ευρωπαϊκό Κέντρο Αρμοδιότητας για Βιομηχανικά, Τεχνολογικά και Ερευνητικά Θέματα Κυβερνοασφάλειας	—	—	Βουκουρέστι

⁽¹⁾ Η συντετμημένη ονομασία δεν μπορεί να χρησιμοποιείται παρά μόνον όταν δεν είναι πιθανή καμία σύγχυση (ιδίως για τους όρους «Συνέδριο» και «Επιτροπή»). Εξάλλου, κατά την πρώτη αναφορά θα πρέπει να χρησιμοποιείται πάντα ο πλήρης τίτλος.

⁽²⁾ Η έδρα του Κοινοβουλίου είναι στο Στρασβούργο. Πρόσθετες σύνοδοι διοργανώνονται στις Βρυξέλλες. Η Γενική Γραμματεία είναι εγκατεστημένη στο Λουξεμβούργο.

⁽³⁾ Η Επιτροπή έχει την έδρα της στις Βρυξέλλες, αλλά διαθέτει διάφορες υπηρεσίες στο Λουξεμβούργο.

⁽⁴⁾ «Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο» είναι η τρέχουσα ονομασία που χρησιμοποιείται γενικά. Εντούτοις, θα πρέπει να αναφερθεί ότι η επίσημη ονομασία στα καθαρά νομικά κείμενα παραμένει «Ελεγκτικό Συνέδριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης» (έως τις 30 Νοεμβρίου 2009: «Ελεγκτικό Συνέδριο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων»), αν και δεν συναντάται σχεδόν ποτέ αυτή η μορφή στα κείμενα. Στην Επίσημη Εφημερίδα χρησιμοποιείται η απλή μορφή «Ελεγκτικό Συνέδριο».

⁽⁵⁾ Να μη χρησιμοποιείται η σύντμηση Ecosoc. Να μη χρησιμοποιείται πλέον η βραχεία μορφή «Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή» ούτε η σύντμηση ΟΚΕ.

⁽⁶⁾ Η ονομασία που γενικά χρησιμοποιείται είναι «Ευρωπαϊκή Επιτροπή των Περιφερειών». Στα καθαρά νομικά κείμενα και στη σειρά L της Επίσημης Εφημερίδας να χρησιμοποιείται η επίσημη ονομασία «Επιτροπή των Περιφερειών». Η συντομογραφία που χρησιμοποιείται δεν αλλάζει (όπως ζήτησε η Ευρωπαϊκή Επιτροπή των Περιφερειών).

⁽⁷⁾ Η έδρα του Διαμεσολαβητή είναι εκείνη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου.

9.5.2. Διοργανικές υπηρεσίες

Οι διοργανικές υπηρεσίες είναι διοικητικά προσαρτημένες στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή (βλ. επίσης [σημείο 9.6](#)).

Ονομασία	Τρέχουσα ονομασία (συντετμημένη ονομασία)	Συντομο-γραφία	Έδρα	Πράξη αναφοράς (ιδρυτική πράξη) ⁽¹⁾	Τροποποιήσεις
Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Επιλογής Προσωπικού ⁽²⁾ • Ευρωπαϊκή Σχολή Δημόσιας Διοίκησης ⁽³⁾	Υπηρεσία Επιλογής Προσωπικού • Σχολή Δημόσιας Διοίκησης	EPSO (*) • EUSA (*)	Βρυξέλλες	ΕΕ L 197 της 26.7.2002, σ. 53 • ΕΕ L 37 της 10.2.2005, σ. 14	
Υπηρεσία Εκδόσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης ⁽⁴⁾	Υπηρεσία Εκδόσεων	OP (*)	Λουξεμβούργο	ΕΕ L 168 της 30.6.2009, σ. 41 (<i>ΕΕ 152 της 13.7.1967, σ. 18</i>)	
Υπηρεσία Κυβερνοασφάλειας για τα Θεσμικά και Λοιπά Όργανα και Οργανισμούς της Ένωσης ⁽⁵⁾	—	CERT-EE	Βρυξέλλες	ΕΕ L, 2023/2841, 18.12.2023	Τροποποιηθείσα γραφή

(*) Ενιαία σύντμηση για όλες τις γλώσσες.

(1) Η πράξη αναφοράς είναι, καταρχήν, η ιδρυτική πράξη. Εάν η τελευταία έχει αποτελέσει αντικείμενο «αναδιατύπωσης» ή «κωδικοποίησης» ή αν καταργήθηκε και αντικαταστάθηκε από νέα πράξη, αυτή η τροποποιημένη πράξη γίνεται η νέα πράξη αναφοράς. (Η αρχική ιδρυτική πράξη αναφέρεται τότε εντός παρενθέσεως, προς υπόμνηση.)

(2) Τρέχουσα ονομασία.

(3) Διοικητικά προσαρτημένη στην Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Επιλογής Προσωπικού.

(4) Μέχρι τις 30 Ιουνίου 2009: «Υπηρεσία Επισήμων Εκδόσεων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων».

(5) Διοικητικά προσαρτημένη στη Γενική Διεύθυνση Ψηφιακών Υπηρεσιών

9.5.3. Αποκεντρωμένοι οργανισμοί

Οι αποκεντρωμένοι οργανισμοί θεσπίστηκαν μέσω ειδικής νομοθετικής πράξης και έχουν συγκεκριμένα καθήκοντα.

Καταρχήν, οι οργανισμοί αναφέρονται με την **αλφαβητική σειρά στη γλώσσα της έκδοσης**.

Ονομασία	Συντομο-γραφία	Έδρα	Πράξη αναφοράς (ιδρυτική πράξη) ⁽¹⁾	Τροποποιήσεις ⁽²⁾
Αρχή για την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας	ΑΚΝΕΠΑΔ	Φρανκφούρτη επί του Μάιν	ΕΕ L, 2024/1620, 19.6.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1620/oj	
Γραφείο Διοικητικής Ιδιοκτησίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης	EUIPO	Αλικάντε	ΕΕ L 154 της 16.6.2017, σ. 1 (<i>ΕΕ L 11 της 14.1.1994, σ. 1</i>)	
Ενιαίο Συμβούλιο Εξυγίανσης	SRB	Βρυξέλλες	ΕΕ L 225 της 30.7.2014, σ. 1	
Ευρωπαϊκή Αρχή Ασφαλίσεων και Επαγγελματικών Συντάξεων	EIOPA	Φρανκφούρτη επί του Μάιν	ΕΕ L 331 της 15.12.2010, σ. 48	
Ευρωπαϊκή Αρχή Εργασίας	—	Μπρατισλάβα	ΕΕ L 186 της 11.7.2019, σ. 21	Σύσταση: 31.7.2019
Ευρωπαϊκή Αρχή για την Ασφάλεια των Τροφίμων	EFSA (*)	Πάρμα	ΕΕ L 31 της 1.2.2002, σ. 1	
Ευρωπαϊκή Αρχή Κινητών Αξιών και Αγορών	ESMA	Παρίσι	ΕΕ L 331 της 15.12.2010, σ. 84	
Ευρωπαϊκή Αρχή Τραπεζών	EAT	Παρίσι	ΕΕ L 331 της 15.12.2010, σ. 12	Τροποποιητική πράξη (Έδρα): ΕΕ L 291 της 16.11.2018, σ. 1

(συνέχεια)

Ονομασία	Συντομο- γραφία	Έδρα	Πράξη αναφοράς (ιδρυτική πράξη) ⁽¹⁾	Τροποποιήσεις ⁽²⁾
Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Ελέγχου της Αλιείας	EFCA	Βίγκο	EE L 83 της 25.3.2019, σ. 18 (EE L 128 της 21.5.2005, σ. 1)	
Ευρωπαϊκό Ίδρυμα για τη Βελτίωση των Συνθηκών Διαβίωσης και Εργασίας	Eurofound (*)	Δουβλίνο	EE L 30 της 31.1.2019, σ. 74 (EE L 139 της 30.5.1975, σ. 1)	
Ευρωπαϊκό Ίδρυμα Επαγγελματικής Εκπαίδευσης	ETF (*)	Τορίνο	EE L 354 της 31.12.2008, σ. 82 (EE L 131 της 23.5.1990, σ. 1)	
Ευρωπαϊκό Ινστιτούτο για την Ισότητα των Φύλων	EIGE (*)	Βίλνιους	EE L 403 της 31.12.2006, σ. 9	
Ευρωπαϊκό Κέντρο για την Ανάπτυξη της Επαγγελματικής Κατάρτισης	Cedefop (*)	Θεσσαλονίκη	EE L 30 της 31.1.2019, σ. 90 (EE L 39 της 13.2.1975, σ. 1)	
Ευρωπαϊκό Κέντρο Πρόληψης και Ελέγχου Νόσων	ECDC (*)	Στοκχόλμη	EE L 142 της 30.4.2004, σ. 1	
Ευρωπαϊκός Οργανισμός για την Ασφάλεια και την Υγεία στην Εργασία	EU-OSHA (*)	Μπιλμπάο	EE L 30 της 31.1.2019, σ. 58 (EE L 216 της 20.8.1994, σ. 1)	
Ευρωπαϊκός Οργανισμός για την Ασφάλεια της Ναυσιπλοΐας	EMSA	Λισαβόνα	EE L, 2025/2434, 29.12.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2025/2434/oj (EE L 208 της 5.8.2002, σ. 1)	Τροποποιηθείσα γραφή
Ευρωπαϊκός Οργανισμός Περιβάλλοντος	ΕΟΠ	Κοπεγχάγη	EE L 126 της 21.5.2009, σ. 13	Τροποποιηθείσα γραφή
Ευρωπαϊκός Οργανισμός Συνριοφυλακής και Ακτοφυλακής	Frontex (*)	Βαρσοβία	EE L 295 της 14.11.2019, σ. 1 (EE L 349 της 25.11.2004, σ. 1)	Διορθωτικό: EE L 345 της 20.12.2016, σ. 142
Ευρωπαϊκός Οργανισμός Φαρμάκων	EMA (*)	Άμστερνταμ	EE L 136 της 30.4.2004, σ. 1	Τροποποιητική πράξη (Έδρα): EE L 291 της 16.11.2018, σ. 3
Ευρωπαϊκός Οργανισμός Χημικών Προϊόντων	ECHA (*)	Ελσίνκι	(EE L 396 της 30.12.2006, σ. 1)	Διορθωτικό: EE L 136 της 29.5.2007, σ. 3
Κοινοτικό Γραφείο Φυτικών Ποικιλιών	ΚΓΦΠ	Ανζέ	EE L 227 της 1.9.1994, σ. 1	Τροποποιηθείσα γραφή Καταρτίζεται τροποποιητική πράξη
Μεταφραστικό Κέντρο των Οργάνων της Ευρωπαϊκής Ένωσης	CdT (*)	Λουξεμβούργο	EE L 314 της 7.12.1994, σ. 1	Τροποποιηθείσα γραφή
Οργανισμός για την Υποστήριξη του BEREC (συντετμημένη ονομασία: Υπηρεσία του BEREC)	—	Ρίγα	EE L 321 της 17.12.2018, σ. 1 (EE L 337 της 18.12.2009, σ. 1)	Τροποποιηθείσα γραφή
Οργανισμός Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης	FRA (*)	Βιέννη	EE L 53 της 22.2.2007, σ. 1	
Οργανισμός Σιδηροδρόμων της Ευρωπαϊκής Ένωσης	ERA	Λίλλη-Βαλανσιέν	EE L 138 της 26.5.2016, σ. 1 (EE L 164 της 30.4.2004, σ. 1)	
Οργανισμός της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τα Ναρκωτικά	EUDA (*)	Λισαβόνα	EE L 166 της 30.6.2023, σ. 6	Έναρξη ισχύος: 1.7.2023 EUDA αντί ΕΚΠΝΤ: 2.7.2024
Οργανισμός της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τη Λειτουργική Διαχείριση Συστημάτων ΤΠ Μεγάλης Κλίμακας στον Χώρο Ελευθερίας, Ασφάλειας και Δικαιοσύνης	eu-LISA (*)	Τάλιν	EE L 295 της 21.11.2018, σ. 99 (EE L 286 της 1.11.2011, σ. 1)	Τροποποιηθείσα γραφή

(συνέχεια)

Ονομασία	Συντομο- γραφία	Έδρα	Πράξη αναφοράς (ιδρυτική πράξη) ⁽¹⁾	Τροποποιήσεις ⁽²⁾
Οργανισμός της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τη Συνεργασία στον Τομέα της Επιβολής του Νόμου	Ευρωπόλ	Χάγη	ΕΕ L 135 της 24.5.2016, σ. 53 (ΕΕ C 316 της 27.11.1995, σ. 1)	
Οργανισμός της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τη Συνεργασία στον Τομέα της Ποινικής Δικαιοσύνης	Eurojust	Χάγη	ΕΕ L 295 της 21.11.2018, σ. 138 (ΕΕ L 63 της 6.3.2002, σ. 1)	
Οργανισμός της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τη Συνεργασία των Ρυθμιστικών Αρχών Ενέργειας	ACER (*)	Λιουμπλιάνα	ΕΕ L 211 της 14.8.2009, σ. 1 (ΕΕ L 295 της 21.11.2018, σ. 138)	
Οργανισμός της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την Ασφάλεια της Αεροπορίας	EASA	Κολονία	ΕΕ L 212 της 22.8.2018, σ. 1 (ΕΕ L 240 της 7.9.2002, σ. 1)	Διορθωτικό: ΕΕ L 5 της 8.1.2019, σ. 3
Οργανισμός της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την Κατάρτιση στον Τομέα της Επιβολής του Νόμου	EAA	Βουδαπέστη	ΕΕ L 319 της 4.12.2015, σ. 1 (ΕΕ L 256 της 1.10.2005, σ. 63)	
Οργανισμός της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την Κυβερνοασφάλεια	ENISA (*)	Ηράκλειο	ΕΕ L 151, 7.6.2019, σ. 15 (ΕΕ L 77 της 13.3.2004, σ. 1)	
Οργανισμός της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το Άσυλο	EUAA	Μάλτα	ΕΕ L 468 της 30.12.2021, σ. 1	
Οργανισμός της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το Διαστημικό Πρόγραμμα	EUSPA (*)	Πράγα	ΕΕ L 170 της 12.5.2021, σ. 69	
Εγκριθείσα τροποποίηση				
—	—			—
Σε στάδιο προετοιμασίας				
Διάφορες διαδικασίες που βρίσκονται σε εξέλιξη ή υπό σχεδιασμό θα μπορούσαν να οδηγήσουν στην τροποποίηση της ονομασίας διαφόρων οργανισμών.				
Κοινοτικό Γραφείο Φυτικών Ποικιλιών <i>Εισήγηση:</i> Ευρωπαϊκός Οργανισμός Φυτικών Ποικιλιών	ΚΓΦΠ <i>Εισήγηση:</i> EAPV		<i>Διαδικασία:</i> COM(2013) 262 – 2013/0137 (COD) Η διαδικασία πρέπει να παρακολουθείται (το ΕΚ ζήτησε από την Επιτροπή να αποσύρει την πρότασή της και να υποβάλει νέα)	
Οργανισμός για την Υποστήριξη του BEREC <i>Εισήγηση:</i> Υπηρεσία Ψηφιακών Δικτύων	Υπηρεσία του BEREC <i>Εισήγηση:</i> ODN		<i>Διαδικασία:</i> COM(2026) 16 final – 2026/0013 (COD)	
Σε φάση σχεδιασμού (νέοι οργανισμοί)				
—	—		—	

(*) Ενιαία σύντμηση για όλες τις γλώσσες.

⁽¹⁾ Η πράξη αναφοράς είναι, καταρχήν, η ιδρυτική πράξη. Εάν η τελευταία έχει αποτελέσει αντικείμενο «αναδιατύπωσης» ή «κωδικοποίησης» ή αν καταργήθηκε και αντικαταστάθηκε από νέα πράξη, αυτή η τροποποιημένη πράξη γίνεται η νέα πράξη αναφοράς. (Η αρχική ιδρυτική πράξη αναφέρεται τότε εντός παρενθέσεων προς υπόμνηση.)⁽²⁾ Τα διάφορα είδη τροποποίησης έχουν ως εξής:

- «διορθωτικό», «τροποποιητική πράξη» (ή άλλη): τροποποιήσεις της βασικής πράξης σχετικά με την ονομασία, τη συντομογραφία της ονομασίας ή την έδρα,
- «τροποποιηθείσα γραφή»: για την εν λόγω οντότητα, η γραφή του βασικού κανονισμού τροποποιήθηκε για να ανταποκρίνεται στις διοργανικές συμβάσεις γραφής, ιδίως υπό το πρίσμα των κανόνων περί κεφαλαίων και πεζών γραμμάτων (με τη σύμφωνη γνώμη των γλωσσομαθών νομικών του Συμβουλίου, δεν είναι αναγκαία η έκδοση διορθωτικού).

Σημείωση: Βλ. επίσης απόφαση 2004/97/ΕΚ, Ευρατόμ, της 13ης Δεκεμβρίου, για τον καθορισμό της έδρας ορισμένων οργανισμών της Ευρωπαϊκής Ένωσης ([ΕΕ L 29 της 3.2.2004, σ. 15](#)).

9.5.4. Οργανισμοί και φορείς της κοινής εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφάλειας

Οι εν λόγω οργανισμοί και φορείς ιδρύονται από το Συμβούλιο στο πλαίσιο της κοινής εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφάλειας (ΚΕΠΠΑ).

Ονομασία	Συντομο- γραφία	Έδρα	Πράξη αναφοράς (ιδρυτική πράξη) ⁽¹⁾
Δορυφορικό Κέντρο της Ευρωπαϊκής Ένωσης	Satcen	Τορεχόν ντε Αρντόθ	ΕΕ L 188 της 27.6.2014, σ. 73 (ΕΕ L 200 της 25.7.2001, σ. 5)
Ευρωπαϊκή Ακαδημία Ασφάλειας και Άμυνας	EAAA	Βρυξέλλες	ΕΕ L, 2024/3116, 10.12.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2024/3116/oj (ΕΕ L 194 της 26.7.2005, σ. 15)
Ευρωπαϊκός Οργανισμός Άμυνας	EOA	Βρυξέλλες	ΕΕ L 266 της 13.10.2015, σ. 55 (ΕΕ L 245 της 17.7.2004, σ. 17)
Ινστιτούτο Μελετών της Ευρωπαϊκής Ένωσης για Θέματα Ασφάλειας	IMEEΘΑ	Παρίσι	ΕΕ L 41 της 12.2.2014, σ. 13 (ΕΕ L 200 της 25.7.2001, σ. 1)

⁽¹⁾ Η πράξη αναφοράς είναι, καταρχήν, η ιδρυτική πράξη. Εάν η τελευταία έχει αποτελέσει αντικείμενο «αναδιατύπωσης» ή «κωδικοποίησης» ή αν καταργήθηκε και αντικαταστάθηκε από νέα πράξη, αυτή η τροποποιημένη πράξη γίνεται η νέα πράξη αναφοράς. (Η αρχική ιδρυτική πράξη αναφέρεται τότε εντός παρενθέσεων προς υπόμνηση.)

9.5.5. Εκτελεστικοί οργανισμοί

Οι εκτελεστικοί οργανισμοί είναι νομικές οντότητες θεσπισμένες από την Επιτροπή σε εφαρμογή του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 58/2003 του Συμβουλίου ([ΕΕ L 11 της 16.1.2003, σ. 1](#)), ενόψει ορισμένων καθηκόντων σχετικών με τη διαχείριση ενός ή περισσότερων προγραμμάτων της Ένωσης. Οι οργανισμοί αυτοί θεσπίζονται για ορισμένο χρονικό διάστημα.

Ονομασία	Συντομο- γραφία	Έδρα	Πράξη αναφοράς (+ διορθωτικό ή τροποποιητική πράξη)
Εκτελεστικός Οργανισμός για το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο Καινοτομίας και τις ΜΜΕ	Eisma (*)	Βρυξέλλες	ΕΕ L 50 της 15.2.2021, σ. 9
Εκτελεστικός Οργανισμός του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου Έρευνας	ERCEA (*)	Βρυξέλλες	ΕΕ L 50 της 15.2.2021, σ. 9
Ευρωπαϊκός Εκτελεστικός Οργανισμός για την Υγεία και τον Ψηφιακό τομέα	HADEA (*)	Βρυξέλλες	ΕΕ L 50 της 15.2.2021, σ. 9
Ευρωπαϊκός Εκτελεστικός Οργανισμός για το Κλίμα, τις Υποδομές και το Περιβάλλον	CINEA (*)	Βρυξέλλες	ΕΕ L 50 της 15.2.2021, σ. 9
Ευρωπαϊκός Εκτελεστικός Οργανισμός Εκπαίδευσης και Πολιτισμού	EACEA (*)	Βρυξέλλες	ΕΕ L 50 της 15.2.2021, σ. 9
Ευρωπαϊκός Εκτελεστικός Οργανισμός Έρευνας	REA (*)	Βρυξέλλες	ΕΕ L 50 της 15.2.2021, σ. 9

(*) Ενιαία σύντμηση για όλες τις γλώσσες.

9.5.6. Οργανισμοί και λοιπά όργανα Ευρατόμ

Αυτοί οι οργανισμοί ή τα λοιπά όργανα δημιουργήθηκαν για να υποστηρίζουν τους σκοπούς της Συνθήκης της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενέργειας (Ευρατόμ).

Ονομασία	Συντετμημένη ονομασία	Συντομο- γραφία	Έδρα	Πράξη αναφοράς
Ευρωπαϊκή κοινή επιχείρηση για τον ITER και την ανάπτυξη της ενέργειας από σύντηξη	σύντηξη για ενέργεια	F4E (*)	Βαρκελώνη	ΕΕ L 90 της 30.3.2007, σ. 58 Διορθωτικό: ΕΕ L 19 της 24.1.2020, σ. 66
Οργανισμός Εφοδιασμού Ευρατόμ	—	—	Λουξεμβούργο	ΕΕ L 41 της 15.2.2008, σ. 15

(*) Ενιαία σύντμηση για όλες τις γλώσσες.

9.5.7. Λοιποί οργανισμοί

Οι λοιποί οργανισμοί που απαριθμούνται εδώ είναι κοινές επιχειρήσεις, που έχουν συσταθεί με στόχο τη συνεργασία στο πλαίσιο προγραμμάτων έρευνας, τεχνολογικής ανάπτυξης και επίδειξης.

Κοινή ονομασία	Τρέχουσα ονομασία (συντετμημένη ονομασία)	Συντομο-γραφία	Έδρα	Πράξη αναφοράς	Τροποποιήσεις
Αρχή για τα Ευρωπαϊκά Πολιτικά Κόμματα και τα Ευρωπαϊκά Πολιτικά Ιδρύματα	—	—	Βρυξέλλες	ΕΕ L 317 της 4.11.2014, σ. 1	Τροποποιηθείσα γραφή
Ευρωπαϊκό Ινστιτούτο Καινοτομίας και Τεχνολογίας	—	EIT (*)	Βουδαπέστη	ΕΕ L 189 της 28.5.2021, σ. 61 (ΕΕ L 97 της 9.4.2008, σ. 1)	
κοινή επιχείρηση για την ευρωπαϊκή υπολογιστική υψηλών επιδόσεων	κοινή επιχείρηση EuroHPC	—	Λουξεμβούργο	ΕΕ L 256 της 19.7.2021, σ. 3	
κοινή επιχείρηση «Εξυπνα δίκτυα και υπηρεσίες»	—	—	Βρυξέλλες	ΕΕ L 427 της 30.11.2021, σ. 17	
κοινή επιχείρηση «Ερευνητικό πρόγραμμα ATM του Ενιαίου Ευρωπαϊκού Ουρανού 3»»⁽¹⁾	—	—	Βρυξέλλες	ΕΕ L 427 της 30.11.2021, σ. 17	
κοινή επιχείρηση «Ευρωπαϊκοί σιδηρόδρομοι»⁽²⁾	—	—	Βρυξέλλες	ΕΕ L 427 της 30.11.2021, σ. 17	
κοινή επιχείρηση «Καθαρές αερομεταφορές»⁽³⁾	—	—	Βρυξέλλες	ΕΕ L 427 της 30.11.2021, σ. 17	
κοινή επιχείρηση «Καθαρό υδρογόνο»⁽⁴⁾	—	—	Βρυξέλλες	ΕΕ L 427 της 30.11.2021, σ. 17	
κοινή επιχείρηση «Μια Ευρώπη που βασίζεται στην κυκλική βιοοικονομία»⁽⁵⁾	—	—	Βρυξέλλες	ΕΕ L 427 της 30.11.2021, σ. 17	
κοινή επιχείρηση «Μικροκυκλώματα»⁽⁶⁾	—	—	Βρυξέλλες	ΕΕ L 229 της 18.9.2023, σ. 55	
κοινή επιχείρηση «Παγκόσμιο πρόγραμμα για την υγεία EDCTP3»	—	—	Βρυξέλλες	ΕΕ L 427 της 30.11.2021, σ. 17	
κοινή επιχείρηση «Πρωτοβουλία για την καινοτομία στην υγεία»⁽⁷⁾	—	—	Βρυξέλλες	ΕΕ L 427 της 30.11.2021, σ. 17	

(*) Ενιαία σύντμηση για όλες τις γλώσσες.

(1) Αντικαθιστά την κοινή επιχείρηση SESAR.

(2) Αντικαθιστά την κοινή επιχείρηση Shift2Rail.

(3) Αντικαθιστά την κοινή επιχείρηση Clean Sky 2.

(4) Αντικαθιστά την κοινή επιχείρηση Κυψέλες Καυσίμου και Υδρογόνο 2.

(5) Αντικαθιστά την κοινή επιχείρηση βιομηχανιών βιοπροϊόντων.

(6) Αντικαθιστά την κοινή επιχείρηση «Βασικές ψηφιακές τεχνολογίες».

(7) Αντικαθιστά την κοινή επιχείρηση ΠΚΦ 2.

9.6. Γενικές διευθύνσεις και υπηρεσίες της Επιτροπής: επίσημη ονομασία

Αλφαβητικοί κωδικοί (μόνο για εσωτερική χρήση) και ψηφιακοί κωδικοί (αποκλειστικά χρησιμοποιούμενοι σε πληροφορικές εφαρμογές).

Πλήρης ονομασία και σειρά παρουσίασης	Συνομειωμένη ονομασία	Συνήθης συντομογραφία	Αλφαβητικός κωδικός ⁽¹⁾	Ψηφιακός κωδικός ⁽²⁾	Τομέας/-είς
Γενική Γραμματεία			SG	31	Γενική Γραμματεία
Ειδική ομάδα για τις μεταρρυθμίσεις και τις επενδύσεις		SG Reform	REFOR	28	Μεταρρυθμίσεις και επενδύσεις
Νομική Υπηρεσία			SJ	32	Νομική Υπηρεσία
Γενική Διεύθυνση Επικοινωνίας	ΓΔ Επικοινωνίας		COMM	61	Επικοινωνία
IDEA – Inspire, Debate, Engage and Accelerate Action – Έμπνευση, συζήτηση, ανάληψη και επιτάχυνση δράσης			IDEA	46	Inspire, Debate, Engage and Accelerate Action – Έμπνευση, συζήτηση, ανάληψη και επιτάχυνση δράσης
Γενική Διεύθυνση Προϋπολογισμού	ΓΔ Προϋπολογισμού		BUDG	19	Προϋπολογισμός
Γενική Διεύθυνση Ανθρωπίνων Πόρων και Ασφάλειας	ΓΔ Ανθρωπίνων Πόρων και Ασφάλειας		HR	09	Ανθρώπινοι Πόροι και Ασφάλεια
Γενική Διεύθυνση Ψηφιακών Υπηρεσιών	ΓΔ Ψηφιακών Υπηρεσιών		DIGIT	50	Ψηφιακές Υπηρεσίες
Υπηρεσία Εσωτερικού Λογιστικού Ελέγχου			IAS	25	Υπηρεσία Εσωτερικού Λογιστικού Ελέγχου
Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Καταπολέμησης της Απάτης		OLAF	OLAF	57	Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Καταπολέμησης της Απάτης
Γενική Διεύθυνση Οικονομικών και Χρηματοδοτικών Υποθέσεων	ΓΔ Οικονομικών και Χρηματοδοτικών Υποθέσεων		ECFIN	02	Οικονομικές και Χρηματοδοτικές Υποθέσεις
Γενική Διεύθυνση Εσωτερικής Αγοράς, Βιομηχανίας, Επιχειρηματικότητας και ΜΜΕ	ΓΔ Εσωτερικής Αγοράς, Βιομηχανίας, Επιχειρηματικότητας και ΜΜΕ		GROW	62	Εσωτερική Αγορά, Βιομηχανία, Επιχειρηματικότητα και ΜΜΕ
Γενική Διεύθυνση Αμυντικής Βιομηχανίας και Διαστήματος	ΓΔ Αμυντικής Βιομηχανίας και Διαστήματος		DEFIS	26	Αμυντική Βιομηχανία και Διάστημα
Γενική Διεύθυνση Ανταγωνισμού	ΓΔ Ανταγωνισμού		COMP	04	Ανταγωνισμός
Γενική Διεύθυνση Απασχόλησης, Κοινωνικών Υποθέσεων και Ένταξης	ΓΔ Απασχόλησης, Κοινωνικών Υποθέσεων και Ένταξης		EMPL	05	Απασχόληση, Κοινωνικές Υποθέσεις και Ένταξη
Γενική Διεύθυνση Γεωργίας και Αγροτικής Ανάπτυξης	ΓΔ Γεωργίας και Αγροτικής Ανάπτυξης		AGRI	06	Γεωργία και Αγροτική Ανάπτυξη
Γενική Διεύθυνση Κινητικότητας και Μεταφορών	ΓΔ Κινητικότητας και Μεταφορών		MOVE	07	Κινητικότητα και Μεταφορές
Γενική Διεύθυνση Ενέργειας	ΓΔ Ενέργειας		ENER	27	Ενέργεια

(συνέχεια)

Πλήρης ονομασία και σειρά παρουσίασης	Συντομευμένη ονομασία	Συνήθης συντομο-γραφία	Αλφαβητικός κωδικός ⁽¹⁾	Ψηφιακός κωδικός ⁽²⁾	Τομέας/-είς
Γενική Διεύθυνση Περιβάλλοντος	ΓΔ Περιβάλλοντος		ENV	11	Περιβάλλον
Γενική Διεύθυνση Δράσης για το Κλίμα	ΓΔ Δράσης για το Κλίμα		CLIMA	87	Δράση για το Κλίμα
Γενική Διεύθυνση Έρευνας και Καινοτομίας	ΓΔ Έρευνας και Καινοτομίας		RTD	12	Έρευνα και Καινοτομία
Γενική Διεύθυνση Επικοινωνιακών Δικτύων, Περιεχομένου και Τεχνολογιών	ΓΔ Επικοινωνιακών Δικτύων, Περιεχομένου και Τεχνολογιών	Connect	CNECT	13	Επικοινωνιακά Δίκτυα, Περιεχόμενο και Τεχνολογίες
Κοινό Κέντρο Ερευνών		JRC ⁽³⁾	JRC	53	Κοινό Κέντρο Ερευνών
Γενική Διεύθυνση Θαλάσσιας Πολιτικής και Αλιείας	ΓΔ Θαλάσσιας Πολιτικής και Αλιείας		MARE	14	Θαλάσσια Πολιτική και Αλιεία
Γενική Διεύθυνση Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας, Χρηματοπιστωτικών Υπηρεσιών και Ένωσης Κεφαλαιαγορών	ΓΔ Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας, Χρηματοπιστωτικών Υπηρεσιών και Ένωσης Κεφαλαιαγορών		FISMA	15	Χρηματοπιστωτική Σταθερότητα, Χρηματοπιστωτικές Υπηρεσίες και Ένωση Κεφαλαιαγορών
Γενική Διεύθυνση Περιφερειακής Πολιτικής και Αστικής Ανάπτυξης	ΓΔ Περιφερειακής Πολιτικής και Αστικής Ανάπτυξης		REGIO	16	Περιφερειακή Πολιτική και Αστική Ανάπτυξη
Γενική Διεύθυνση Φορολογίας και Τελωνειακής Ένωσης	ΓΔ Φορολογίας και Τελωνειακής Ένωσης		TAXUD	21	Φορολογία και Τελωνειακή Ένωση
Γενική Διεύθυνση Εκπαίδευσης, Νεολαίας, Αθλητισμού και Πολιτισμού	ΓΔ Εκπαίδευσης, Νεολαίας, Αθλητισμού και Πολιτισμού		EAC	63	Εκπαίδευση, Νεολαία, Αθλητισμός και Πολιτισμός
Γενική Διεύθυνση Υγείας και Ασφάλειας των Τροφίμων	ΓΔ Υγείας και Ασφάλειας των Τροφίμων		SANTE	64	Υγεία και Ασφάλεια των Τροφίμων
Αρχή Ετοιμότητας και Αντιμετώπισης Καταστάσεων Έκτακτης Υγειονομικής Ανάγκης		HERA	HERA	30	
Γενική Διεύθυνση Μετανάστευσης και Εσωτερικών Υποθέσεων	ΓΔ Μετανάστευσης και Εσωτερικών Υποθέσεων		HOME	65	Μετανάστευση και Εσωτερικές Υποθέσεις
Γενική Διεύθυνση Δικαιοσύνης και Καταναλωτών	ΓΔ Δικαιοσύνης και Καταναλωτών		JUST	76	Δικαιοσύνη και Καταναλωτές
Γενική Διεύθυνση Εμπορίου και Οικονομικής Ασφάλειας	ΓΔ Εμπορίου και Οικονομικής Ασφάλειας		TRADE	67	Εμπόριο και Οικονομική Ασφάλεια
Γενική Διεύθυνση Διεύρυνσης και Ανατολικής Γειτονίας	ΓΔ Διεύρυνσης και Ανατολικής Γειτονίας		ENEST	69	Διεύρυνση και Ανατολική Γειτονία
Γενική Διεύθυνση Μέσης Ανατολής, Βόρειας Αφρικής και Περσικού Κόλπου	ΓΔ Μέσης Ανατολής, Βόρειας Αφρικής και Περσικού Κόλπου		MENA	29	Μέση Ανατολή, Βόρεια Αφρική και Περσικός Κόλπος
Γενική Διεύθυνση Διεθνών Εταιρικών Σχέσεων	ΓΔ Διεθνών Εταιρικών Σχέσεων		INTPA	55	Διεθνείς Εταιρικές Σχέσεις
Γενική Διεύθυνση Ευρωπαϊκής Πολιτικής Προστασίας και Επιχειρήσεων Ανθρωπιστικής Βοήθειας (ECHO)	ΓΔ Ευρωπαϊκής Πολιτικής Προστασίας και Επιχειρήσεων Ανθρωπιστικής Βοήθειας (ECHO)	ECHO	ECHO	51	Ευρωπαϊκή Πολιτική Προστασία και Επιχειρήσεις Ανθρωπιστικής Βοήθειας (ECHO)
Eurostat		Eurostat	ESTAT	34	Eurostat

(συνέχεια)

Πλήρης ονομασία και σειρά παρουσίασης	Συνοτρευμένη ονομασία	Συνήθης συντομογραφία	Αλφαβητικός κωδικός ⁽¹⁾	Ψηφιακός κωδικός ⁽²⁾	Τομέας/-είς
Γενική Διεύθυνση Διερμηνείας	ΓΔ Διερμηνείας		SCIC	38	Διερμηνεία
Γενική Διεύθυνση Μετάφρασης	ΓΔ Μετάφρασης		DGT	47	Μετάφραση
Υπηρεσία Εκδόσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης	Υπηρεσία Εκδόσεων	OP	OP	43	Υπηρεσία Εκδόσεων
Υπηρεσία Μέσων Εξωτερικής Πολιτικής			FPI	59 ⁽⁴⁾	Υπηρεσία Μέσων Εξωτερικής Πολιτικής
Γραφείο Διαχείρισης και Εκκαθάρισης των Ατομικών Δικαιωμάτων	Γραφείο Διαχείρισης και Εκκαθάρισης των Ατομικών Δικαιωμάτων		PMO	40	
Γραφείο Υποδομών και Διοικητικής Υποστήριξης στις Βρυξέλλες	Γραφείο Υποδομών και Διοικητικής Υποστήριξης — Βρυξέλλες		OIB	39	
Γραφείο Υποδομών και Διοικητικής Υποστήριξης στο Λουξεμβούργο	Γραφείο Υποδομών και Διοικητικής Υποστήριξης — Λουξεμβούργο		OIL	41	
Υπηρεσία Επιλογής του Προσωπικού των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων	Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Επιλογής Προσωπικού ⁽⁵⁾	EPSO	EPSO	42	
Εκτελεστικός Οργανισμός για το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο Καινοτομίας και τις ΜΜΕ		Eisma	EISMEA	81	
Ευρωπαϊκός Εκτελεστικός Οργανισμός Εκπαίδευσης και Πολιτισμού		EACEA	EACEA	82	
Ευρωπαϊκός Εκτελεστικός Οργανισμός για το Κλίμα, τις Υποδομές και το Περιβάλλον		CINEA	CINEA	84	
Εκτελεστικός Οργανισμός του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου Έρευνας		ERCEA	ERCEA	85	
Ευρωπαϊκός Εκτελεστικός Οργανισμός Έρευνας		REA	REA	86	
ΕΕυρωπαϊκός Εκτελεστικός Οργανισμός για την Υγεία και τον Ψηφιακό τομέα		HADEA	HADEA	90	
				89 ⁽⁶⁾	

⁽¹⁾ Κωδικός αποκλειστικά για εσωτερική χρήση. Σε κάθε έγγραφο προς έκδοση (σε έντυπη ή σε ηλεκτρονική μορφή), χρησιμοποιήστε τις συντομογραφίες ή τα αρκτικόλεξα που έχουν συμφωνηθεί.

⁽²⁾ Σε μερικά συστήματα πληροφορικής, ο **κωδικός 60** χρησιμοποιείται για τα ιδιαίτερα γραφεία.

⁽³⁾ Δεν χρησιμοποιείται πλέον ο τύπος ΚΚΕρ (JRC = ενιαία σύντμηση για όλες τις γλώσσες).

⁽⁴⁾ Σε μερικά συστήματα πληροφορικής, ο **κωδικός 66** χρησιμοποιείται για τα FPI.

⁽⁵⁾ Τρέχουσα ονομασία. Η πλήρης επωνυμία χρησιμοποιείται μόνο σε νομικά κείμενα σχετικά με το καταστατικό της EPSO.

⁽⁶⁾ Ο **κωδικός 89** χρησιμοποιείται για το Ενιαίο Συμβούλιο Εξυγίανσης (βλ. [σημείο 9.5.3, «Αποκεντρωμένοι οργανισμοί»](#)).

Βλέπε επίσης:

[Σύνδεσμο με τον κατάλογο των ΓΔ](#)

[Σύνδεσμο με τον κατάλογο των επιτρόπων.](#)

Μέρος Τέταρτο

Συμβατικοί κανόνες για την ελληνική γλώσσα

Οι ειδικοί κανόνες και συμβάσεις της ελληνικής γλώσσας, μαζί με κατάλογο έργων αναφοράς, συμπληρώνουν τις κοινές συμβάσεις.

10. Οδηγίες για την παρουσίαση των κειμένων

Οι συμβατικοί κανόνες παρουσίασης των κειμένων στην ελληνική αφορούν τη στίξη, τη χρήση πλάγιων χαρακτήρων, κεφαλαίων και μικρών, το τελικό νι, τα ξενικά κύρια ονόματα, τις συντομογραφίες, τα αρκτικόλεξα, τους αριθμούς, τις ημερομηνίες και τις ώρες· για τα εναπομένοντα προβλήματα απόδοσης και τα νομοτεχνικά θέματα προτείνονται εδώ κάποιες λύσεις.

10.1. Στίξη

Στίξη είναι η θέση στιγμών και άλλων σημείων που έχουν ως σκοπό την ευκολότερη κατανόηση του κειμένου. Η στίξη βασίζεται στη σύνταξη και επομένως απαιτεί σκέψη και συντακτική ανάλυση των προτάσεων. Ταυτόχρονα όμως δεν πρέπει να λησμονούμε ότι η στίξη οφείλει να εξυπηρετεί το νόημα, επεμβαίνοντας επιβοηθητικά για να αποσαφηνίσει την ιεράρχηση των μερών της περιόδου και να υποδηλώσει τη ροή του λόγου. **Με αυτή την έννοια δεν δικαιολογείται στίξη που συσκοτίζει το νόημα.**

Συνιστάται, ενδεικτικά, να ακολουθούνται οι εξής βασικοί κανόνες:

10.1.1. Τελεία

Η τελεία χρησιμοποιείται κυρίως:

- α) για τον χωρισμό μερών του γραπτού λόγου που έχουν **ολοκληρωμένο νόημα**·

Σημείωση: Το τμήμα του γραπτού λόγου που βρίσκεται ανάμεσα σε δύο τελείες ονομάζεται *περίοδος*.

- β) στις **συντομογραφίες**. Στην περίπτωση αυτή, όπως και στις περιπτώσεις των στοιχείων γ) και δ) παρακάτω, θα μπορούσε ίσως να χαρακτηριστεί ορθογραφικό σημείο και όχι σημείο στίξης. Στην ενωσιακή πρακτική η τελεία δεν χρησιμοποιείται στα αρκτικόλεξα. Για περισσότερες λεπτομέρειες σχετικά με το θέμα αυτό, βλ. [σημεία 10.6. «Συντομογραφίες»](#) και [10.7. «Αρκτικόλεξα»](#).
- γ) στα κείμενα που πρόκειται να δημοσιευθούν από την Υπηρεσία Εκδόσεων (π.χ. στην Επίσημη Εφημερίδα), για τον χωρισμό μεγάλων αριθμών σε ομάδες τριών ψηφίων (π.χ. 1 000 000) χρησιμοποιείται το λεγόμενο «προστατευμένο διάστημα» (Control + Shift + space) αντί τελείας. Ωστόσο, όταν δεν πρόκειται για δημοσιεύσεις της Υπηρεσίας Εκδόσεων, μπορούν στην περίπτωση αυτή να χρησιμοποιούνται τελείες (π.χ. 1.000.000). Επισημαίνεται ότι δεν χρησιμοποιείται ποτέ τελεία στις χρονολογίες·
- δ) στη δήλωση της **ώρας** (π.χ. 16.45). Επισημαίνεται πάντως ότι μερικά πρωτότυπα χρησιμοποιούν στην περίπτωση αυτή διπλή τελεία αντί τελείας. Η πρακτική αυτή είναι επίσης αποδεκτή στα ελληνικά και, επομένως, ο μεταφραστής δεν χρειάζεται εν προκειμένω να αλλάζει το σημείο στίξης.

Και μερικές ακόμη παρατηρήσεις:

- i) Μετά την τελεία, όταν αυτή χρησιμοποιείται ως σημείο στίξης (δηλαδή για να δηλώσει το τέλος της περιόδου), αφήνουμε **απλό και όχι διπλό διάστημα** (όπως συμβαίνει ενίοτε σε μερικά πρωτότυπα).
- ii) Έπειτα από συντομογραφία που τελειώνει με τελεία (για παράδειγμα κ.λπ.) **δεν βάζουμε και άλλη τελεία**.
- iii) Στις υποσημειώσεις βάζουμε πάντοτε τελεία.
- iv) Η τελεία αποφεύγεται σε τίτλους και επικεφαλίδες.

10.1.2. Κόμμα

Το κόμμα χρησιμοποιείται κυρίως ως εξής:

10.1.2.1. Μέσα στην πρόταση

α) **Χωρίζονται με κόμμα οι ασύνδετοι όμοιοι όροι της πρότασης**, δηλαδή υποκείμενα, αντικείμενα, κατηγορούμενα, προσδιορισμοί κ.λπ.:

Η επιτροπή για τα δικαιώματα της γυναίκας, η επιτροπή κοινωνικών υποθέσεων και η επιτροπή αναφορών εξέδωσαν θετική γνωμοδότηση.

Οι βουλευτές εξέτασαν τις εκθέσεις, τις γνωμοδοτήσεις και τις ανακοινώσεις.

Η Επιτροπή ενήργησε γρήγορα, αποφασιστικά και αποτελεσματικά.

Σε καθένα από τα προαναφερόμενα παραδείγματα οι δύο πρώτοι **ασύνδετοι** όμοιοι όροι χωρίζονται με κόμμα. Πριν από τον τρίτο όρο, που συνδέεται με τον δεύτερο με το συμπλεκτικό και, δεν βάζουμε κόμμα [βλ. το αμέσως επόμενο στοιχείο β)].

β) **Δεν χωρίζονται καταρχήν με κόμμα οι όροι της πρότασης που συνδέονται με τους συμπλεκτικούς συνδέσμους και, ούτε** (οι συμπλεκτικοί σύνδεσμοι *μήτε, ουδέ, μηδέ* δεν χρησιμοποιούνται σχεδόν ποτέ στα ενωσιακά κείμενα):

Η επιτροπή για τα δικαιώματα της γυναίκας και η επιτροπή κοινωνικών υποθέσεων εξέδωσαν θετική γνωμοδότηση.

Οι βουλευτές εξέτασαν τις εκθέσεις και τις ανακοινώσεις.

Η Επιτροπή αντέδρασε αμέσως και αποτελεσματικά.

Οι καταγγέλλοντες δεν έπεισαν ούτε την Επιτροπή ούτε το Δικαστήριο.

Χωρίζονται, όμως, με κόμμα οι όροι της πρότασης που συνδέονται με το *ούτε*, όταν είναι περισσότεροι από δύο ⁽¹⁾:

Ούτε η Επιτροπή, ούτε το Συμβούλιο, ούτε το Κοινοβούλιο κινητοποιήθηκε.

γ) **Δεν χωρίζονται με κόμμα οι όροι της πρότασης που συνδέονται με τους διαζευκτικούς συνδέσμους ή, είτε:**

Το κείμενο να διαβιβαστεί στην επιτροπή νομικών θεμάτων ή στην επιτροπή κοινωνικών υποθέσεων.

Η καταγγελία σας θα εξεταστεί είτε από τη Γενική Διεύθυνση Υγείας και Καταναλωτών είτε από τη Γενική Διεύθυνση Απασχόλησης.

Το σημείο αυτό χρειάζεται προσοχή, γιατί στα αγγλικά ιδίως πρωτότυπα πριν από το διαζευκτικό *or* υπάρχει συχνά κόμμα, το οποίο δεν πρέπει να μεταφέρεται άκριτα στο ελληνικό κείμενο.

Χωρίζονται, όμως, με κόμμα οι όροι της πρότασης που συνδέονται με το *είτε, όταν είναι περισσότεροι από δύο* ⁽²⁾:

Το θέμα θα εξεταστεί είτε από την Επιτροπή, είτε από το Κοινοβούλιο, είτε από το Συμβούλιο.

δ) **Χωρίζονται με κόμμα τα αρνητικά ή βεβαιωτικά μόρια στην αρχή της πρότασης:**

Ναι, η Επιτροπή έλαβε υπόψη της το αίτημά σας.

Όχι, το Κοινοβούλιο δεν μπορεί να εγκρίνει την τροποποίηση.

⁽¹⁾ Βλ. επόμενη υποσημείωση.

⁽²⁾ Βλ. Δημήτρης Λυπουρλής, *Γλωσσικές παρατηρήσεις III*, σ. 276 (βλ. βιβλιογραφία στο [σημείο 11](#)).

ε) **Χωρίζονται με κόμμα τα επιρρήματα** που συνδέουν (τροπικά, συμπερασματικά, αντιθετικά κ.λπ.) με τα προηγούμενα [πρόκειται για τα συνδετικά και τα λεγόμενα **προτασιακά επιρρήματα** ⁽³⁾]:

Φυσικά, η Επιτροπή δεν αποκλείει την κίνηση διαδικασίας [...]
Συνεπώς, ο κανονισμός [...] πρέπει να τροποποιηθεί ανάλογα.
Αντίθετα, η Επιτροπή δεν συμφώνησε με την πρόταση αυτή.
Τέλος, το Συμβούλιο επισημαίνει ότι [...]

Τα συνδετικά και τα προτασιακά επιρρήματα συνιστάται να τοποθετούνται μεταξύ κομμάτων ακόμη και όταν βρίσκονται μέσα στην πρόταση και όχι στην αρχή της (βλ. γραμματική Κλαίρη–Μπαμπινιώτη, σ. 1070):

Η Επιτροπή, συνεπώς, αποδέχεται το αίτημά σας.

στ) **Χωρίζονται με κόμμα, τόσο στην αρχή της πρότασης όσο και μέσα σ' αυτήν, οι προθετικές φράσεις**, που επιτελούν στον λόγο (σχολιαστική ή συνδετική) λειτουργία παρόμοια με εκείνη των συνδετικών και των προτασιακών επιρρημάτων:

Κατά τα φαινόμενα, το Συμβούλιο θα εγκρίνει την πρόταση της Επιτροπής.
Το Συμβούλιο θα εγκρίνει, κατά τα φαινόμενα, την πρόταση της Επιτροπής.
Κατά κανόνα, οι κρατικές ενισχύσεις είναι παράνομες.
Οι κρατικές ενισχύσεις είναι, κατά κανόνα, παράνομες.
Για παράδειγμα, η κρατική ενίσχυση [...] στην Alitalia δεν συνάδει με το κοινοτικό δίκαιο.
Στη συνέχεια, η Επιτροπή αποφάσισε να αποστείλει στην Ελλάδα αιτιολογημένη γνώμη.

ζ) **Χωρίζονται καταρχήν με κόμμα, τόσο στην αρχή της πρότασης όσο και μέσα σ' αυτήν, οι φράσεις που εισάγονται με επιρρηματικά σύνολα** ⁽⁴⁾ τα οποία αποτελούνται από επίρρημα + πρόθεση:

Σύμφωνα με το άρθρο 5 του κανονισμού, τα κράτη μέλη υποχρεούνται να [...]
Σύμφωνα με το χρονοδιάγραμμα, το σχέδιο θα ολοκληρωθεί το 2009.
Ανεξάρτητα από τις απόψεις των κρατών μελών, η Επιτροπή πιστεύει ότι [...]

Δεν χωρίζονται, όμως, με κόμμα οι φράσεις αυτές, όταν αποτελούν άμεσο προσδιορισμό του ρήματος της πρότασης από την οποία εξαρτώνται:

Τα προγράμματα σχεδιάστηκαν σύμφωνα με τις οδηγίες της Επιτροπής.

η) **Χωρίζονται με κόμμα οι μετοχικές προτάσεις**, όταν χρησιμοποιούνται παρενθετικά, όταν είναι πολύ μεγάλες —επίσης όταν βρίσκονται στην αρχή της περιόδου και δεν είναι πολύ μικρές (στις περιπτώσεις αυτές υπεισέρχεται ενίοτε και η υποκειμενική κρίση του γράφοντος)— ή όταν είναι εξηγήσεις:

Η Επιτροπή, ανταποκρινόμενη στο αίτημά σας, πρότεινε την οδηγία [...] (*Παρενθετική μετοχική πρόταση*)
Η Επιτροπή αντέδρασε αμέσως, λαμβάνοντας υπόψη τον πολύ υψηλό αριθμό κοινοποιήσεων απάτης και παρατυπιών [...] (*Μεγάλη μετοχική πρόταση*)

⁽³⁾ Προτασιακό ονομάζεται το επίρρημα που σχολιάζει το πληροφοριακό περιεχόμενο μιας πρότασης· π.χ. *Δυστυχώς, το αίτημά σας απορρίφθηκε* (Γραμματική Κλαίρη–Μπαμπινιώτη, σ. 891, 892 και 1149).

⁽⁴⁾ Για την έννοια αυτή, βλ. Γραμματική Κλαίρη–Μπαμπινιώτη, σ. 737 και επ.

Συνειδητοποιώντας τη σοβαρότητα του προβλήματος, η Επιτροπή αντέδρασε αμέσως. *(Αρκετά μεγάλη μετοχική πρόταση στην αρχή της περιόδου)*

Η Επιτροπή αντέδρασε με τον πιο αποτελεσματικό τρόπο, κινώντας διαδικασία παράβασης. *(Επεξηγηματική μετοχική πρόταση)*

Πρέπει, πάντως, να επισημανθεί ότι στην απόφαση του γράφοντος να χωρίσει ή να μη χωρίσει τη μετοχική πρόταση με κόμμα παίζει συχνά ρόλο η θέση της μετοχικής πρότασης (αν δηλαδή βρίσκεται στην αρχή της περιόδου ή όχι, ήτοι, στην πράξη, αν προηγείται ή έπεται της κύριας), το είδος της (επιρρηματική ή τροπική), όπως και η νοηματική της σχέση με τα προηγούμενα.

Η Επιτροπή απέρριψε την πρόταση, κρίνοντας ότι αντίκειται στα κοινοτικά συμφέροντα. *[Εδώ η μετοχική πρόταση δεν είναι πολύ μεγάλη· καλό όμως είναι να χωριστεί με κόμμα, διότι ισοδυναμεί με δευτερεύουσα επιρρηματική (αιτιολογική: επειδή έκρινε [...]) πρόταση (βλ. Οδηγό εκδόσεων Πατάκη, πρώτο μέρος, σ. 39).]*

Η Επιτροπή συμφώνησε, διατυπώνοντας όμως σοβαρές επιφυλάξεις. *[Ούτε εδώ η μετοχική πρόταση είναι πολύ μεγάλη· καλό όμως είναι να χωριστεί με κόμμα, διότι δηλώνει κάποια αντίθεση με τα προηγούμενα (βλ. Οδηγό εκδόσεων Πατάκη, πρώτο μέρος, σ. 40).]*

Κόμμα χρειάζεται και στις **μετοχικές προτάσεις με γενική απόλυτο** (εξαιρουμένων [...], λαμβανομένης υπόψη [...], δεδομένου ότι [...], συμπεριλαμβανομένου του [...] κ.ο.κ.).

Οι έκτακτες γραμμές εκτελούνται υπό την κάλυψη φύλλου πορείας, εξαιρουμένων των γραμμών που αναφέρονται στο άρθρο 5 παράγραφος 3 δεύτερο εδάφιο.

Οι αρμόδιες αρχές διασφαλίζουν ότι οι κυρώσεις που επιβάλλονται στον ενεχόμενο μεταφορέα είναι, στο σύνολό τους, ανάλογες προς την ή τις παραβάσεις για τις οποίες επιβλήθηκαν κυρώσεις, λαμβανομένης υπόψη της κύρωσης που επιβλήθηκε ενδεχομένως στο κράτος μέλος στο οποίο διαπιστώθηκαν οι παραβάσεις.

θ) Χωρίζονται με κόμμα η παράθεση και η επεξήγηση (περικλείονται από κόμματα, όταν είναι παρενθετικές):

Την εισήγηση έκανε ο κ. Μπαρόζο, πρόεδρος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. *(Παράθεση)*

Πολλά κοινοτικά όργανα εδρεύουν στην πρωτεύουσα του Βελγίου, τις Βρυξέλλες. *(Επεξήγηση)*

Ο κ. Μπαρόζο, πρόεδρος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, δήλωσε σχετικά:.... *(Παράθεση· κόμμα πριν και μετά, γιατί είναι παρένθετη)*

Η πρωτεύουσα του Βελγίου, οι Βρυξέλλες, είναι έδρα πολλών κοινοτικών οργάνων. *(Επεξήγηση· κόμμα πριν και μετά, γιατί είναι παρένθετη)*

Στο σημείο αυτό πρέπει να επισημανθεί μια περίπτωση που μοιάζει, αλλά δεν συμπίπτει με την επεξήγηση. Πρόκειται για φράσεις στις οποίες **ο προσδιοριστικός όρος προηγείται, χωρίς όμως να υπάρχει συντακτικά stricto sensu επεξήγηση**, γιατί η σχέση μεταξύ προσδιοριστικού και προσδιοριζόμενου όρου δεν είναι μονοσήμαντη. Στην περίπτωση αυτή δεν μπαίνει κόμμα:

Στη σύνοδο συμμετείχαν ο επίτροπος κ. Barnier, ο ευρωβουλευτής κ. Παπαδόπουλος, ο καθηγητής του Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης κ. Δημητριάδης και ο ισπανός βουλευτής κ. Perez.

Στο παράδειγμα επεξήγησης που δόθηκε παραπάνω με τις Βρυξέλλες, η σχέση μεταξύ των εννοιών *πρωτεύουσα του Βελγίου* και *Βρυξέλλες* είναι μονοσήμαντη, δηλαδή πρωτεύουσα του Βελγίου είναι **μόνο** οι Βρυξέλλες. Αντίθετα, στο τελευταίο παράδειγμα, ο κ. Barnier είναι **ένας από τους πολλούς** επιτρόπους, ο κ. Παπαδόπουλος ένας από τους πολλούς ευρωβουλευτές κ.ο.κ. Επομένως, δεν πρόκειται για επεξήγηση. Είναι, πάντως, χρήσιμο να γνωρίζει ο μεταφραστής ότι σε περιπτώσεις αυτού του είδους, όπως προαναφέρθηκε, δεν πρέπει να χωρίζει τον προσδιοριστικό και τον προσδιοριζόμενο όρο με κόμμα.

Τέλος, επισημαίνεται ότι συχνά με κόμμα χωρίζεται επίσης και η **προεξαγγελτική παράθεση** (όχι πάντα, γιατί μερικές φορές παίρνει θαυμαστικό).

Και το σπουδαιότερο, η Επιτροπή ενίσχυσε τα κράτη μέλη με σημαντικά ποσά.

ι) **Χωρίζεται με κόμμα η κλητική προσφώνηση** (περικλείεται από κόμματα, όταν είναι παρένθετη):

Κυρίες και κύριοι βουλευτές, σας εκφράζω την ειλικρινή μου ικανοποίηση [...]

Κύριε πρόεδρε, σας παρακαλώ [...]

Σας παρακαλώ, κύριε πρόεδρε, [...]

Στα ενωσιακά κείμενα περιπτώσεις κλητικής προσφώνησης έχουμε, για παράδειγμα, σε επιστολές που απευθύνουν τα όργανα της Ένωσης σε πολίτες ή σε αρχές των κρατών μελών, καθώς και σε ομιλίες αξιωματούχων που μεταφράζονται από τις υπηρεσίες μας.

ια) **Χωρίζονται με κόμματα δύο ή περισσότερα επίθετα που αναφέρονται στο ίδιο ουσιαστικό:**

Οι εκτενείς, διεξοδικές, ειλικρινείς διαβουλεύσεις που οργάνωσε η Επιτροπή [...]

Όταν όμως το τελευταίο επίθετο αποτελεί με το ουσιαστικό μία έννοια την οποία προσδιορίζει το προηγούμενο επίθετο, τότε τα δύο επίθετα δεν χωρίζονται με κόμμα:

Η πολυσέλιδη πράσινη βίβλος για την επιχειρηματικότητα στην Ευρώπη [...]

Η Επιτροπή επιθυμεί σταθερές γεωργικές τιμές.

Πρακτικός τρόπος διάκρισης των δύο περιπτώσεων: στην πρώτη περίπτωση μπορούμε να βάλουμε μεταξύ των επιθέτων τον σύνδεσμο *και* (*εκτενείς και διεξοδικές και ειλικρινείς διαβουλεύσεις*), και η πρόταση στέκει χωρίς πρόβλημα· στη δεύτερη όχι (είναι αδύνατον να πούμε: *πολυσέλιδη και πράσινη βίβλος* ή *σταθερές και γεωργικές τιμές*).

ιβ) **Δεν χωρίζονται με κόμμα οι σύντομοι χρονικοί προσδιορισμοί στην αρχή της πρότασης** (σε αντίθεση με τα αγγλικά και τα γαλλικά):

Το 2003 η Επιτροπή εξέδωσε [...]

Μετά το 2003 δεν βάζουμε κόμμα, αν και πολύ συχνά τα ξένα πρωτότυπα έχουν.

10.1.2.2. Μέσα στην περίοδο

α) **Οι ασύνδετες ισοδύναμες (κύριες ή δευτερεύουσες) προτάσεις χωρίζονται με κόμμα:**

Ο πρόεδρος κάλεσε το προεδρείο σε συνεδρίαση, έστειλε τις προσκλήσεις, διαβίβασε τα σχετικά έγγραφα στα μέλη, έκανε διαβήματα προς το Συμβούλιο και την Επιτροπή για τη διευθέτηση του ζητήματος.

Εδώ έχουμε τέσσερις κύριες προτάσεις. Επειδή είναι ασύνδετες, χωρίζονται με κόμματα.

Η Επιτροπή υπέβαλε την πρόταση, το Κοινοβούλιο την ενστερνίστηκε, τα κράτη μέλη την αποδέχτηκαν και το Συμβούλιο την ενέκρινε.

Εδώ έχουμε επίσης τέσσερις κύριες προτάσεις. Οι τρεις πρώτες, που είναι ασύνδετες, χωρίζονται με κόμματα, αλλά η τέταρτη, που συνδέεται παρατακτικά (συμπλεκτικά) με την τρίτη (με το *και*), δεν χωρίζεται με κόμμα από την τρίτη κύρια πρόταση [βλ. το αμέσως επόμενο στοιχείο β)].

Επειδή η Επιτροπή δεν πείστηκε από τα επιχειρήματά σας, επειδή οι ελληνικές αρχές έδωσαν ικανοποιητικές διευκρινίσεις και επειδή η νομολογία του Δικαστηρίου είναι σαφής, η Επιτροπή είναι αναγκασμένη να απορρίψει την καταγγελία σας.

Εδώ έχουμε τρεις δευτερεύουσες (αιτιολογικές) προτάσεις (και μία κύρια, που όμως δεν μας ενδιαφέρει εν προκειμένω). Οι δύο πρώτες δευτερεύουσες προτάσεις, που είναι ασύνδετες, χωρίζονται με κόμματα, αλλά η τρίτη, που συνδέεται παρατακτικά (συμπλεκτικά) με τη δεύτερη

(με το και), δεν χωρίζεται με κόμμα από τη δεύτερη αιτιολογική πρόταση [βλ. το αμέσως επόμενο στοιχείο β)].

Η Επιτροπή θέλει να μάθει πότε πήρατε την ενίσχυση, ποιος σας τη χορήγησε, πώς τη χρησιμοποιήσατε και αν την επιστρέψατε.

Εδώ έχουμε τέσσερις δευτερεύουσες (πλάγιες ερωτηματικές) προτάσεις (και μία κύρια, που όμως δεν μας ενδιαφέρει εν προκειμένω). Οι τρεις πρώτες δευτερεύουσες προτάσεις, που είναι ασύνδετες, χωρίζονται με κόμματα, αλλά η τέταρτη, που συνδέεται παρατακτικά (συμπλεκτικά) με την τρίτη (με το και), δεν χωρίζεται με κόμμα από την τρίτη πλάγια ερωτηματική πρόταση [βλ. το αμέσως επόμενο στοιχείο β)].

β) Δεν χωρίζονται καταρχήν με κόμμα οι ισοδύναμες (κύριες με κύριες και δευτερεύουσες με δευτερεύουσες) προτάσεις που συνδέονται με τους συμπλεκτικούς συνδέσμους και, ούτε (οι συμπλεκτικοί σύνδεσμοι *μήτε, ουδέ, μηδέ* δεν χρησιμοποιούνται σχεδόν ποτέ στην ενωσιακή πρακτική):

Η Επιτροπή υπέβαλε την πρόταση και το Συμβούλιο την ενέκρινε.

Ούτε η Επιτροπή αντέδρασε ούτε το Συμβούλιο έλαβε μέτρα.

Επειδή η Επιτροπή δεν πείστηκε από τα επιχειρήματά σας και επειδή οι ελληνικές αρχές έδωσαν ικανοποιητικές διευκρινίσεις, η Επιτροπή είναι αναγκασμένη να απορρίψει την καταγγελία σας.

Στο τελευταίο παράδειγμα οι δύο (ισοδύναμες) δευτερεύουσες αιτιολογικές προτάσεις που συνδέονται μεταξύ τους συμπλεκτικά με το και δεν παίρνουν κόμμα. Μπαίνει, όμως, κόμμα μεταξύ της δεύτερης αιτιολογικής πρότασης και της κύριας που ακολουθεί [βλ. το στοιχείο στ) παρακάτω].

Χωρίζονται, όμως, με κόμμα οι προτάσεις που συνδέονται με το *ούτε*, όταν είναι περισσότερες από δύο:

Ούτε η Επιτροπή αντέδρασε, ούτε το Συμβούλιο έλαβε μέτρα, ούτε το Κοινοβούλιο κινητοποιήθηκε.

Ωστόσο, για το και βλ. και το στοιχείο θ) παρακάτω.

γ) Δεν χωρίζονται με κόμμα οι ισοδύναμες (κύριες με κύριες και δευτερεύουσες με δευτερεύουσες) προτάσεις που συνδέονται με τους διαζευκτικούς συνδέσμους ή, είτε:

Η Επιτροπή θα εξετάσει την καταγγελία σας η ίδια ή θα την παραπέμψει στην επιτροπή αναφορών του Κοινοβουλίου.

Η Επιτροπή θα εξετάσει την καταγγελία σας, όταν της προσκομίσετε τα σχετικά στοιχεία ή όταν συγκεντρώσει τα στοιχεία αυτά αυτεπαγγέλτως.

Το σημείο αυτό χρειάζεται προσοχή, γιατί στα αγγλικά ιδίως πρωτότυπα πριν από το διαζευκτικό *or* υπάρχει συχνά κόμμα, το οποίο δεν πρέπει να μεταφέρεται άκριτα στο ελληνικό κείμενο.

Στο τελευταίο παράδειγμα οι δύο (ισοδύναμες) δευτερεύουσες χρονικές προτάσεις που συνδέονται μεταξύ τους διαζευκτικά με το ή δεν παίρνουν κόμμα. Μπαίνει, όμως, κόμμα μεταξύ της πρώτης χρονικής πρότασης και της κύριας που προηγείται [βλ. το στοιχείο στ) παρακάτω].

Η Επιτροπή είτε θα δεχθεί είτε θα απορρίψει την καταγγελία σας.

Χωρίζονται, όμως, με κόμμα οι προτάσεις που συνδέονται με το *είτε*, όταν είναι περισσότερες των δύο:

Η Επιτροπή είτε θα εξετάσει την καταγγελία σας, είτε θα την παραπέμψει στην επιτροπή αναφορών του Κοινοβουλίου, είτε θα προσφύγει στο Δικαστήριο.

δ) Χωρίζονται με κόμμα οι ισοδύναμες (κύριες με κύριες και δευτερεύουσες με δευτερεύουσες) προτάσεις, όταν συνδέονται με αντιθετικούς συνδέσμους:

Η Επιτροπή δέχτηκε την τροπολογία, αλλά το Συμβούλιο την απέρριψε.

Το Δικαστήριο απέρριψε την προσφυγή σας, όχι επειδή είναι αβάσιμη, αλλά επειδή κρίθηκε απαράδεκτη.

Στο τελευταίο παράδειγμα οι δύο (ισοδύναμες) δευτερεύουσες αιτιολογικές προτάσεις που συνδέονται μεταξύ τους αντιθετικά με το αλλά παίρνουν κόμμα. Μπαίνει, επίσης, κόμμα μεταξύ της πρώτης αιτιολογικής πρότασης και της κύριας που προηγείται [βλ. το στοιχείο στ) παρακάτω].

Όταν όμως δεν αντιτίθενται προτάσεις αλλά όροι της ίδιας πρότασης, τότε δεν χρειάζεται κόμμα:

Η αντιπροσωπεία που μετέβη στις Βρυξέλλες ήταν ολιγομελής αλλά αποτελεσματικότητας.

ε) **Χωρίζονται με κόμμα οι κύριες παρενθετικές προτάσεις.** Στην περίπτωση αυτή, χρειάζονται δύο κόμματα και όχι ένα:

Η Επιτροπή, δήλωσε ο κ. Μπαρόζο, θα βοηθήσει τα κράτη μέλη.

στ) **Οι δευτερεύουσες χρονικές, αιτιολογικές, υποθετικές, συμπερασματικές, τελικές και εναντιωματικές προτάσεις** [δηλαδή οι λεγόμενες *επιρρηματικές* δευτερεύουσες προτάσεις ⁽⁵⁾] **χωρίζονται καταρχήν με κόμμα από τις κύριες προτάσεις από τις οποίες εξαρτώνται:**

Μόλις η Επιτροπή έλαβε την καταγγελία, ζήτησε διευκρινίσεις από τις ελληνικές αρχές.

Η Επιτροπή απέρριψε την τροπολογία, επειδή δεν πείστηκε για τη χρησιμότητά της.

Αν η Επιτροπή λάβει έγκαιρα τις παρατηρήσεις σας, θα τις λάβει υπόψη.

Οι κανόνες πρέπει να εφαρμόζονται συστηματικά, ώστε να μην υπάρχει κίνδυνος καταστράτηγησης.

Για να αντιμετωπίσει την κατάσταση, η Επιτροπή εξέδωσε απόφαση [...]

Η παρέμβαση έγινε δεκτή, αν και ήταν εκπρόθεσμη.

Όταν οι εν λόγω δευτερεύουσες προτάσεις χρησιμοποιούνται παρενθετικά, χρειάζεται κόμμα τόσο πριν όσο και μετά απ' αυτές.

Η Επιτροπή, όταν ενημερώθηκε για το πρόβλημα, ενήργησε αμέσως.

Ωστόσο, μερικές φορές (κατά κανόνα, στις περιπτώσεις αυτές η δευτερεύουσα πρόταση έπεται της κύριας) η σύνδεση των προτάσεων αυτών με την κύρια πρόταση από την οποία εξαρτώνται είναι τόσο στενή και άμεση που να δικαιολογεί —ίσως και να επιβάλλει— την παράλειψη του κόμματος (στο σημείο αυτό υπεισέρχεται και η υποκειμενική κρίση του γράφοντος).

Οι μηχανισμοί εναλλακτικής επίλυσης διαφορών είναι αποτελεσματικοί μόνο όταν έχουν θεσμική στήριξη.

Εδώ η σχέση μεταξύ των δύο προτάσεων (της κύριας και της χρονικής) είναι τόσο άμεση που ο διαχωρισμός τους με κόμμα αντενδείκνυται. Ομοίως:

Οι σχετικές διατάξεις πρέπει να εφαρμόζονται με τρόπο που να αποτρέπει κάθε κίνδυνο διακρίσεων και μεροληψίας.

⁽⁵⁾ Οι αναφορικές προτάσεις, που μπορεί να είναι ονοματικές ή επιρρηματικές, εξετάζονται χωριστά στο στοιχείο η) λόγω των ιδιαιτεροτήτων τους.

ζ) Οι λεγόμενες **ονοματικές δευτερεύουσες προτάσεις** (βουλητικές, ειδικές, ενδοιαστικές, πλάγιες ερωτηματικές) δεν χωρίζονται καταρχήν με κόμμα από τις κύριες προτάσεις από τις οποίες εξαρτώνται:

Ειδικότερα:

1) **Οι δευτερεύουσες βουλητικές προτάσεις δεν χωρίζονται καταρχήν με κόμμα:**

Η Επιτροπή εξέφρασε την επιθυμία της να οργανωθεί συνέδριο [...]

Η Επιτροπή γνωστοποίησε την πρόθεσή της να προτείνει οδηγία [...]

Για το θέμα αυτό πρέπει να συγκληθεί διάσκεψη [...]

Είναι δύσκολο να δεχθεί η Επιτροπή ότι [...]

Χωρίζονται, όμως, με κόμμα:

— όταν είναι επεξηγηματικές:

Αυτό ακριβώς προτείνει η Επιτροπή, να οργανωθεί συνέδριο [...]

— όταν εισάγονται με ορισμένες προθέσεις (*χωρίς, δίχως, από* κ.λπ.) ή επιρρήματα (*προκειμένου, ίσως* κ.λπ.) (βλ. Συντακτικό Τζάρτζανου, σ. 88-89 του δεύτερου τόμου). Η περίπτωση αυτή είναι αρκετά συνηθισμένη στα ενωσιακά κείμενα, **ιδίως με το *προκειμένου*, το οποίο δεν εισάγει τελική αλλά βουλητική πρόταση:**

Χωρίς να θέλει να προκαταλάβει την απόφαση του Συμβουλίου, η Επιτροπή [...]

Προκειμένου να αντιμετωπίσει το πρόβλημα, η Επιτροπή [...]

2) **Οι δευτερεύουσες ειδικές προτάσεις δεν χωρίζονται καταρχήν με κόμμα:**

Ο κ. Μπαρόζο δήλωσε ότι η Επιτροπή θα βοηθήσει τα κράτη μέλη.

Χωρίζονται όμως με κόμμα σε δύο περιπτώσεις (και οι δύο, όμως, είναι σπανιότατες στα ενωσιακά κείμενα):

— ενίοτε (όχι πάντοτε), όταν προηγούνται της κύριας πρότασης:

Ότι έχει σημειωθεί σημαντική πρόοδος στην Ελλάδα, κανείς δεν μπορεί να το αμφισβητήσει. [Εδώ υπονοείται ένα αυτό (...), αυτό κανείς δεν μπορεί (...)]

Αλλά:

Η άποψη ότι η Ελλάδα παρέβη τις υποχρεώσεις της δεν ευσταθεί.

— όταν επεξηγούν το αντικείμενο της κύριας πρότασης.

Η Επιτροπή σάς επισήμανε επανειλημμένα το προαναφερόμενο πρόβλημα, ότι τα σφαγεία δεν πληρούν τους όρους υγιεινής. (...) ότι, δηλαδή, τα σφαγεία (...)

3) **Οι δευτερεύουσες ενδοιαστικές προτάσεις δεν χωρίζονται καταρχήν με κόμμα:**

Η Επιτροπή φοβάται μήπως η κρίση επεκταθεί στο σύνολο της οικονομίας.

Χωρίζονται, όμως, με κόμμα, όταν είναι επεξηγηματικές:

Αυτό ακριβώς φοβάται η Επιτροπή, μήπως η κρίση επεκταθεί στο σύνολο της οικονομίας.

4) **Οι πλάγιες ερωτηματικές προτάσεις δεν χωρίζονται καταρχήν με κόμμα:**

Ο πρόεδρος ρώτησε τον ενάγοντα αν επιμένει στην καταγγελία του.

Η Επιτροπή ζήτησε να μάθει από την καταγγέλλουσα εταιρεία πότε ενημερώθηκε για το πρόβλημα.

Χωρίζονται, όμως, με κόμμα, όταν είναι επεξηγηματικές:

Αυτό ακριβώς ζήτησε να μάθει η Επιτροπή, πότε ενημερωθήκατε για το πρόβλημα.

Επίσης, όταν προηγούνται του ρήματος, χρειάζεται κόμμα:

Το αν η τροπολογία θα γίνει δεκτή, εξαρτάται και από άλλους παράγοντες. [Εδώ υπονοείται ένα αυτό (...), αυτό εξαρτάται από (...)]

η) **Οι λεγόμενες επιθετικές αναφορικές προτάσεις (δηλαδή αυτές που εισάγονται με την αντωνυμία ο οποίος ή με το που),** όταν είναι **προσδιοριστικές** (ή, σύμφωνα με άλλη ορολογία, **περιοριστικές ή μη προσθετικές**, δηλαδή όταν είναι απαραίτητο συμπλήρωμα του λόγου), δεν πρέπει να παίρνουν κόμμα, ενώ, όταν είναι **μη προσδιοριστικές** (ή, σύμφωνα με άλλη ορολογία, **μη περιοριστικές ή προσθετικές**, δηλαδή όταν δεν είναι απαραίτητο συμπλήρωμα του λόγου), το κόμμα είναι απαραίτητο. Στις περιπτώσεις αυτές, η εσφαλμένη χρήση —ή μη χρήση— του κόμματος έχει ως αποτέλεσμα βασική νοηματική αλλοίωση του περιεχομένου του κειμένου:

Τα κράτη μέλη που υπέγραψαν τη σύμβαση καλούνται σε διάσκεψη.

Εδώ η επιθετική αναφορική πρόταση είναι προσδιοριστική (σύμφωνα με άλλη ορολογία: *περιοριστική ή μη προσθετική*), δηλαδή αποτελεί άμεσο και αναγκαίο προσδιορισμό του υποκειμένου. Καθορίζει ποια κράτη μέλη καλούνται σε διάσκεψη: **όχι όλα** αλλά μόνο όσα υπέγραψαν τη σύμβαση.

Τα κράτη μέλη, που υπέγραψαν τη σύμβαση, καλούνται σε διάσκεψη.

Εδώ η επιθετική αναφορική πρόταση είναι μη προσδιοριστική (σύμφωνα με άλλη ορολογία: *μη περιοριστική ή προσθετική*)· σε αντίθεση με την προηγούμενη περίπτωση, το νόημα είναι ότι **όλα** τα κράτη μέλη, που, όπως είναι γνωστό, υπέγραψαν τη σύμβαση, καλούνται στη διάσκεψη.

Οι λεγόμενες ελεύθερες αναφορικές προτάσεις, όταν είναι **ονοματικές**, δηλαδή εισάγονται με τις αντωνυμίες *όποιος, όσος, ό,τι, οποιοσδήποτε* κ.λπ., οπότε λειτουργούν ως υποκείμενο, αντικείμενο ή κατηγορούμενο του ρήματος της κύριας πρότασης, **δεν χωρίζονται με κόμμα από την κύρια πρόταση από την οποία εξαρτώνται.**

Όσοι απαντήσουν στη διαβούλευση θα λάβουν έγγραφη επιβεβαίωση. (Η αναφορική πρόταση Όσοι απαντήσουν στη διαβούλευση είναι υποκείμενο του θα λάβουν.)

Η Επιτροπή θα ενημερώσει όποιες επιχειρήσεις εκδηλώσουν ενδιαφέρον. (Η αναφορική πρόταση όποιες επιχειρήσεις εκδηλώσουν ενδιαφέρον είναι αντικείμενο του θα ενημερώσει.)

Οι εν λόγω **ελεύθερες αναφορικές προτάσεις,** όταν είναι **επιρρηματικές**, δηλαδή εισάγονται με τα αναφορικά αοριστολογικά επιρρήματα *όπως, όπου, οπουδήποτε, όποτε* κ.λπ., **άλλοτε χωρίζονται και άλλοτε δεν χωρίζονται με κόμμα από την κύρια πρόταση από την οποία εξαρτώνται.**

Δεν χωρίζονται με κόμμα μόνο όταν αποτελούν άμεσο επιρρηματικό προσδιορισμό του ρήματος της κύριας πρότασης:

Οι επιθεωρητές της Επιτροπής μεταβαίνουν οπουδήποτε υπάρχει πρόβλημα. (Τοπικός προσδιορισμός)

Η Επιτροπή θα ενεργήσει όπως νομίζει. (Τροπικός προσδιορισμός)

Η Επιτροπή θα σας απαντήσει όποτε το κρίνει σκόπιμο. (Χρονικός προσδιορισμός)

Στις άλλες περιπτώσεις (όταν δηλαδή δεν αποτελούν άμεσο επιρρηματικό προσδιορισμό του ρήματος της κύριας πρότασης) χωρίζονται με κόμμα από την κύρια πρόταση:

Όπως προαναφέρθηκε, το Κοινοβούλιο εξέδωσε ψήφισμα για το θέμα αυτό.

Ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. .../..., όπως τροποποιήθηκε με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. .../..., αφορά [...]

Όπως και να δείτε το θέμα, η άποψή σας δεν ευσταθεί.

Όπου και να παραδοθούν τα προϊόντα, πρέπει να υποβληθούν σε κτηνιατρικό έλεγχο.

θ) **Το κόμμα και ο σύνδεσμος και**. Όταν ο σύνδεσμος *και* είναι καθαρά συμπλεκτικός, δεν χρειάζεται κόμμα, γιατί συνδέει όμοια πράγματα:

Στοιχεία τέτοιου είδους έχουν πολύ σχετική αξία και πρέπει να χρησιμοποιούνται με προσοχή.

Όταν, όμως, πριν από το *και* που συνδέει δύο προτάσεις υπάρχει ένα *και* που συνδέει δύο όρους της πρώτης πρότασης, το κόμμα συνηθίζεται:

Η επιτροπή εξέτασε το ιστορικό του ζητήματος, τις σχετικές εισηγήσεις και τις απόψεις των ενδιαφερομένων, και εξέδωσε θετική γνωμοδότηση.

Κόμμα χρησιμοποιείται επίσης πριν από το και, όταν υπάρχει μια ασυνέχεια στη ροή του λόγου:

Η αντίδραση της Επιτροπής ήταν άμεση, και υπήρχαν σοβαροί λόγοι γι' αυτό.

Η Ελλάδα έλαβε πολλές επιδοτήσεις, και οι επιδοτήσεις πρέπει να αξιοποιούνται σωστά.

Ο κανονισμός ορίζει ότι δίνεται ιδιαίτερη προσοχή στις απομακρυσμένες και απομονωμένες περιοχές, και το νησί Ιέρο εμπίπτει σε αυτή την κατηγορία.

Στις περιπτώσεις αυτές υπάρχει σχεδόν πάντοτε αλλαγή υποκειμένου και συχνότατα μορφολογική ασυμμετρία των δύο προτάσεων (π.χ. στη σειρά υποκειμένου-ρήματος, στην αναφορά ή μη του υποκειμένου)· αντί του κόμματος μπορεί να χρησιμοποιηθεί παύλα ή άνω τελεία.

Όταν όμως ο σύνδεσμος *και* είναι **προσθετικός**, τότε απαιτείται κόμμα:

Στις εθντικές μειονότητες της Ευρώπης περιλαμβάνονται Βορειοαφρικανοί, και Τσιγγάνοι που προέρχονται από τα ανατολικά κράτη.

Στην περίπτωση αυτή, αν δεν μπει κόμμα μετά τη λέξη *Βορειοαφρικανοί*, μπορεί να νομίσει κανείς ότι και οι Βορειοαφρικανοί προέρχονται από τα ανατολικά κράτη. Με το κόμμα οι Βορειοαφρικανοί διαχωρίζονται και γίνεται σαφές ότι η αναφορική πρόταση αφορά μόνο τους Τσιγγάνους. Εδώ ο προσθετικός σύνδεσμος *και* μπορεί να αντικατασταθεί από το *καθώς και*.

Υπάρχει και **αντιθετικό και**, προ του οποίου χρειάζεται κόμμα:

Η νομική επιτροπή συνέταξε το έγγραφο, και το παρουσίασε η επιτροπή αναφορών.

Δηλαδή η μεν νομική επιτροπή συνέταξε το έγγραφο, η δε επιτροπή αναφορών το παρουσίασε.

Πριν από τη συντομογραφία κ.λπ. (ή κτλ. ή κ.τ.λ.) δεν μπαίνει κόμμα. Το σημείο αυτό χρειάζεται προσοχή, γιατί στα αγγλικά ιδίως πρωτότυπα πριν από το *etc.* υπάρχει συχνά κόμμα, το οποίο δεν πρέπει να μεταφέρεται άκριτα στο ελληνικό κείμενο.

Πριν από το **καθώς και** συνιστάται να μπαίνει κόμμα.

ι) **Στις απαριθμήσεις που εισάγονται με παύλες** (και οι οποίες, στη νομοτεχνική ορολογία, ονομάζονται *περιπτώσεις*) **τα επιμέρους τμήματα χωρίζονται μεταξύ τους με κόμμα**:

Η *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης* περιλαμβάνει τρεις σειρές:

- τη σειρά L: Νομοθεσία,
- τη σειρά C: Ανακοινώσεις και Πληροφορίες,
- τη σειρά S: Συμπλήρωμα της *Επίσημης Εφημερίδας της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

Ωστόσο, στο **διατακτικό νομικών πράξεων**, εάν τα επιμέρους τμήματα εισάγονται με **μικρά ελληνικά γράμματα** [α), β), γ) κ.ο.κ.] ή με **μικρούς λατινικούς αριθμούς** [i), ii), iii) κ.ο.κ.] ή με **αραβικούς**

αριθμούς [1], 2), 3) ⁽⁶⁾ κ.ο.κ.], τότε χωρίζονται με **άνω τελεία**. (Όταν εισάγονται με μικρά ελληνικά γράμματα, ονομάζονται *στοιχεία*, ενώ όταν εισάγονται με μικρούς λατινικούς αριθμούς ή με αραβικούς αριθμούς, ονομάζονται *σημεία*.) Παρεμπιπτόντως σημειώνεται ότι στις παραπομπές σε στοιχεία και σημεία χρησιμοποιούμε το δεύτερο μόνο μέρος της παρένθεσης.

ια) Το **κόμμα**, με την ονομασία *υποδιαστολή*, χρησιμοποιείται στο αναφορικό ό, τι (το οτιδήποτε δεν παίρνει κόμμα), καθώς και **στους αριθμούς για τη διάκριση των δεκαδικών ψηφίων** από τα ακέραια. [Για περισσότερες λεπτομέρειες, βλ. 10.8.1. «Αριθμοί», σημείο Β στοιχείο γ).]

ιβ) Γενικότερα, **δεν χωρίζεται με κόμμα το υποκείμενο από το ρήμα**, εκτός αν, όπως προαναφέρθηκε στο στοιχείο ε), παρεμβάλλεται άλλη πρόταση ή προτάσεις ή άλλοι προσδιορισμοί, οπότε χρειάζονται δύο κόμματα και όχι ένα (τα ίδια ισχύουν και μεταξύ ρήματος και αντικειμένου).

Η Επιτροπή πρέπει να λάβει αμέσως απόφαση για το θέμα αυτό.

Αλλά:

Η Επιτροπή, τόνισε ο κ. Κυπριανού, πρέπει να λάβει αμέσως απόφαση για το θέμα αυτό.

Η Επιτροπή, έπειτα από ώριμη σκέψη, αποφάσισε να μην επιβάλει κυρώσεις στην επιχείρηση.

Υπάρχει όμως και άλλη περίπτωση κατά την οποία μπορεί το υποκείμενο «φαινομενικά» να χωρίζεται από το ρήμα. Αυτό συμβαίνει όταν έχουμε πολλά υποκείμενα ασύνδετα:

Κανονισμοί, οδηγίες, αποφάσεις, συστάσεις, έχουν εκδοθεί εκατοντάδες από τα κοινοτικά όργανα.

Όταν τεθεί κόμμα πριν από το ρήμα, υπάρχει συλλογικό, **κατά το νοούμενον**, υποκείμενο (όλα αυτά), και τα άλλα υποκείμενα αποτελούν την ανάλυση του εν λόγω υποκειμένου. Ωστόσο, η στίξη αυτή δεν είναι υποχρεωτική. Αν όμως τεθεί ο σύνδεσμος *και* μεταξύ του προτελευταίου και του τελευταίου υποκειμένου, δηλαδή *αποφάσεις και συστάσεις*, τότε δεν είναι δυνατόν να τεθεί κόμμα πριν από το ρήμα.

Και μια τελευταία παρατήρηση. Όπως λέει η γραμματική του Μ. Τριανταφυλλίδη (σ. 60-61), *η χρήση του κόμματος είναι αδύνατο να κανονιστεί παντού. Όχι μόνο γιατί δεν είναι δυνατόν να προβλεφτούν όλες οι περιπτώσεις, αλλά και επειδή τη χρήση του τη ρυθμίζει η υποκειμενική κρίση εκείνου που γράφει και το είδος των γραφομένων. Έχει κάποια αντιστοιχία με τον τόνο της φωνής. Η σωστή χρήση δεν αποκλείει άλλωστε την ελαστικότητα στην έκτασή της και αυτή απόκειται στην προσωπική εκτίμηση.*

Η παρατήρηση αυτή έχει ιδιαίτερη εφαρμογή σε περιπτώσεις επιρρηματικών κυρίως φράσεων και προσδιορισμών διαφόρων ειδών και μεγεθών, για τις οποίες (περιπτώσεις) δεν είναι δυνατόν να διατυπωθούν απαρέγκλιτοι κανόνες γενικής εφαρμογής. Στις περιπτώσεις αυτές ο κάθε συντάκτης/μεταφραστής αποφασίζει αν θα βάλει κόμμα ή όχι με βάση το προσωπικό του γλωσσικό αισθητήριο και με γνώμονα τη συμβολή ή μη του κόμματος στη νοηματική σαφήνεια και στην αισθητική κομψότητα των γραφομένων.

⁽⁶⁾ Στο σημείο αυτό πρέπει να γίνει μια σημαντική επισήμανση. Στα ελληνικά υπάρχουν δύο υποδιαίρεσεις **εντός του διατακτικού νομικών πράξεων** που μπορούν να εισάγονται με **αραβικούς αριθμούς**: οι παράγραφοι και τα σημεία (φυσικά, τα σημεία μπορούν να εισάγονται και με μικρούς λατινικούς αριθμούς). Οι μεταξύ τους διαφορές είναι οι εξής: πρώτον, πριν από τα σημεία που εισάγονται με αραβικούς αριθμούς (όπως και πριν από όλα τα άλλα σημεία) υπάρχει μια εισαγωγική φράση (π.χ. «Για τους σκοπούς του παρόντος κανονισμού, νοούνται ως:» ή «Ο παρών κανονισμός τροποποιείται ως εξής:»), πράγμα που δεν συμβαίνει με τις παραγράφους· και, δεύτερον, μετά τον αραβικό αριθμό που εισάγει παράγραφο μπαίνει τελεία (1.), ενώ μετά τον αραβικό αριθμό που εισάγει σημείο μπαίνει το δεύτερο μέρος της παρένθεσης [1])· πρέπει εδώ να τονιστεί ότι οι αραβικοί αριθμοί σημείων που αναφέρονται σε διατακτικό πράξης και βρίσκονται μέσα σε κείμενο (δηλαδή και πέραν της στοίχισης) ακολουθούνται από το δεύτερο μέρος της παρένθεσης [σημείο 1]). Η αναφορά του παρόντος κεφαλαίου σε επιμέρους τμήματα που εισάγονται με αραβικούς αριθμούς αφορά μόνο τα σημεία (και όχι τις παραγράφους) **αποκλειστικά στο διατακτικό νομικών πράξεων**. Επισημαίνεται ότι **εκτός διατακτικού** (π.χ. σε απαριθμήσεις σε παραρτήματα ή γενικά σε πράξεις ή δημοσιεύσεις που δεν έχουν νομοθετικό χαρακτήρα) οι στοιχισμένοι αραβικοί αριθμοί ακολουθούνται γενικά από τελεία (1.), ενώ όταν βρίσκονται μέσα σε κείμενο δεν ακολουθούνται από στίξη (**σημείο 1**).

10.1.3. Άνω τελεία

Η άνω τελεία χρησιμοποιείται κυρίως στις ακόλουθες περιπτώσεις:

- α) χωρίζει τμήματα του λόγου που βρίσκονται μεταξύ τους σε **στενή νοηματική σχέση** και τα οποία, κατά την κρίση του γράφοντος, είναι γλωσσικά κομψότερο να διαχωριστούν με άνω τελεία παρά να συνδεθούν μέσω της παρατάξης ή της υπόταξης (το τμήμα του γραπτού λόγου που τελειώνει με άνω τελεία ονομάζεται **ημιπερίοδος**):

Το κράτος μέλος αποφάσισε να πληρώσει τη χρηματική ποινή που του επέβαλε το Δικαστήριο· δεν μπορούσε, άλλωστε, να κάνει διαφορετικά.

Ειδικότερα:

- β) χωρίζει τμήματα περιόδου (ημιπεριόδους) που βρίσκονται μεταξύ τους σε **σχέση αντιθετική, επεξηγηματική** (διευκρινιστική) ή και τα δύο:

Στην προκειμένη περίπτωση η ενδεδειγμένη νομική πράξη δεν είναι η οδηγία· είναι ο κανονισμός, γιατί αυτός έχει άμεση ισχύ σε όλα τα κράτη μέλη.

- γ) χωρίζει ομάδες ή ακολουθίες λέξεων ή προτάσεων. Αυτό συμβαίνει ιδίως όταν μέσα σε μια σχετικά μεγάλη περίοδο λόγου έχουμε ομάδες από προτάσεις ή από άλλες ακολουθίες λέξεων που κανονικά θα έπρεπε να χωρίζονται μεταξύ τους με κόμμα, αλλά που, αν χωρίζονταν όντως με κόμμα, θα υπήρχε κίνδυνος ασάφειας:

Η *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης* περιλαμβάνει τρεις σειρές: τη σειρά L, στην οποία δημοσιεύονται συμβάσεις που συνάπτονται ανάμεσα στα κράτη μέλη, πράξεις για την ισχύ των οποίων απαιτείται δημοσίευση, πράξεις για την ισχύ των οποίων δεν απαιτείται δημοσίευση, πράξεις που έχουν εκδοθεί δυνάμει του τίτλου V της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση και ορισμένες πράξεις που έχουν εκδοθεί δυνάμει του τίτλου VI της εν λόγω Συνθήκης, καθώς και διορθωτικά· τη σειρά C, στην οποία δημοσιεύονται πράξεις οι οποίες έχουν εκδοθεί δυνάμει του τίτλου V και του τίτλου VI της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση, αλλά οι οποίες δεν δημοσιεύονται στη σειρά L, ανακοινώσεις, προπαρασκευαστικές πράξεις και προπαρασκευαστικές πράξεις κατ' εφαρμογή των τίτλων V και VI της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση, πληροφορίες και διορθωτικά· τη σειρά S, στην οποία δημοσιεύονται διαγωνισμοί δημόσιων έργων, προμηθειών και παροχής υπηρεσιών από όλα τα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης, συμβάσεις προμηθειών (για τους τομείς του ύδατος, της ενέργειας, των συγκοινωνιών και των τηλεπικοινωνιών), ανακοινώσεις των θεσμικών οργάνων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ανακοινώσεις του Ευρωπαϊκού Ταμείου Ανάπτυξης (χώρες ΑΚΕ) κ.λπ.

Στη μεγάλη αυτή περίοδο χωρίζουμε με άνω τελεία τις περιγραφές του περιεχομένου των τριών επιμέρους σειρών που περιλαμβάνει η *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*, όχι μόνο γιατί έτσι παίρνει μιαν ανάσα ο αναγνώστης, αλλά κυρίως γιατί με τον τρόπο αυτόν το νόημα γίνεται σαφέστερο, αφού, αν χωρίζαμε τις τρεις περιγραφές με κόμματα, θα υπήρχε κίνδυνος σύγχυσης μεταξύ των κομμάτων αυτών και των κομμάτων που πρέπει να χρησιμοποιηθούν μέσα στις εν λόγω περιγραφές.

Σημαντική επισήμανση όσον αφορά την **Επίσημη Εφημερίδα**:

Στις αιτιολογικές σκέψεις και στα άρθρα νομικών πράξεων, οι περίοδοι αρχίζουν με κεφαλαίο το πρώτο γράμμα και λήγουν σε τελεία (εξαιρέση αποτελεί η τελευταία αιτιολογική σκέψη, η οποία τελειώνει σε κόμμα). Στα παραπάνω μέρη κάθε περιόδου (στα αγγλικά: *sentence*· στα γαλλικά: *phrase*) έχει ειδική νομοτεχνική αξία στη γλώσσα του πρωτοτύπου και τα όριά της δεν πρέπει να παραβιάζονται κατά τη μετάφραση ή τη διόρθωση. Εντός των περιόδων μπορούν να υπάρχουν ημιπερίοδοι που χωρίζονται μεταξύ τους με άνω τελεία, εφόσον αυτή χρησιμοποιείται με ορθό γραμματικό τρόπο και εφόσον δεν παραβιάζεται η διάκριση των περιόδων σύμφωνα με τη γλώσσα του πρωτοτύπου, όπως στα παραδείγματα:

(23) Ο παρών κανονισμός συνιστά ανάπτυξη των διατάξεων του κεκτημένου του Σένγκεν, στις οποίες δεν συμμετέχει η Ιρλανδία, σύμφωνα με την απόφαση 2002/192/ΕΚ· συνεπώς, η Ιρλανδία δεν συμμετέχει στην έκδοση του παρόντος κανονισμού και δεν δεσμεύεται από αυτόν ούτε υπόκειται στην εφαρμογή του. [...]

(15) Ωστόσο, το Συμβούλιο δεν ενήργησε εντός της προβλεπόμενης προθεσμίας· η Επιτροπή πρέπει τώρα να εκδώσει απόφαση, [...]

Στο ακόλουθο παράδειγμα, όμως, κατά τον χωρισμό περιόδων έχουν λανθασμένα σημειωθεί άνω τελείες αντί τελειών που υπάρχουν στο πρωτότυπο:

(9) Οι κοινοτικοί κανόνες, και ιδίως ο τίτλος II του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2847/93, προβλέπουν ενδελεχές σύστημα για την επιτήρηση της νομιμότητας των αλιευμάτων που αλιεύουν κοινοτικά αλιευτικά σκάφη· το υφιστάμενο σύστημα, το οποίο εφαρμόζεται σε αλιευτικά προϊόντα που αλιεύονται από αλιευτικά σκάφη τρίτων χωρών και εισάγονται στην Κοινότητα, δεν εξασφαλίζει ισοδύναμο επίπεδο ελέγχου· η εν λόγω αδυναμία αποτελεί σημαντικό κίνητρο για αλλοδαπές επιχειρήσεις που επιδίδονται σε ΠΛΑ αλιεία να διαθέτουν τα προϊόντα τους στην αγορά της Κοινότητας και να αυξάνουν τα κέρδη τους· επειδή είναι η μεγαλύτερη αγορά και ο μεγαλύτερος εισαγωγέας αλιευτικών προϊόντων παγκοσμίως, η Κοινότητα έχει ιδιαίτερη ευθύνη να εξασφαλίσει ότι τα αλιευτικά προϊόντα που εισάγονται στο έδαφός της δεν προέρχονται από ΠΛΑ αλιεία· θα πρέπει, συνεπώς, να θεσπιστεί νέο καθεστώς για να εξασφαλιστεί ο ενδεδειγμένος έλεγχος της εφοδιαστικής αλυσίδας για τα αλιευτικά προϊόντα που εισάγονται στην Κοινότητα. [...]

- δ) στις απαριθμήσεις, όταν τα επιμέρους τμήματα εισάγονται με μικρά γράμματα του ελληνικού αλφαβήτου (στοιχεία) [α), β), γ) κ.ο.κ.] ή με ρωμαϊκούς αριθμούς μικρού μεγέθους (*romanitos*· στα ελληνικά *σημεία*) [i), ii), iii) κ.ο.κ.] ή με αραβικούς αριθμούς (*σημεία*) [1., 2., 3. κ.ο.κ. εκτός διατακτικού πράξεων ή 1), 2), 3) κ.ο.κ. εντός διατακτικού]:

Η Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης περιλαμβάνει τρεις σειρές:

- α) τη σειρά L: Νομοθεσία·
- β) τη σειρά C: Ανακοινώσεις και Πληροφορίες·
- γ) τη σειρά S: Συμπλήρωμα της Επίσημης Εφημερίδας της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

[Όταν τα επιμέρους τμήματα εισάγονται με παύλες (*περίπτωσεις*), χωρίζονται μεταξύ τους με κόμμα.]

Αυτή η τέταρτη περίπτωση είναι η συνηθέστερη περίπτωση χρήσης της άνω τελείας στα ενωσιακά κείμενα.

Και τρεις ακόμη παρατηρήσεις:

- α) Γενικά, η χρήση της άνω τελείας έχει περιοριστεί πολύ στη γλώσσα μας· αντ' αυτής χρησιμοποιείται συνήθως η τελεία και, κατά περίπτωση, άλλα σημεία στίξης (παύλα κ.λπ.). Πάντως, στα ενωσιακά κείμενα, όπου ο έλληνας μεταφραστής ακολουθεί κατά κανόνα στο σημείο αυτό τη στίξη του πρωτοτύπου, η άνω τελεία δεν είναι σπάνια.
- β) Στα ελληνικά, πριν από την άνω τελεία δεν πρέπει να υπάρχει διάστημα (πράγμα που συμβαίνει, π.χ., στα γαλλικά).
- γ) Μετά την άνω τελεία αρχίζουμε με μικρό γράμμα.

10.1.4. Διπλή τελεία

Η διπλή τελεία χρησιμοποιείται κυρίως:

- α) πριν από λόγια κάποιου που αναφέρονται **αυτολεξεί** και κλείνονται σε εισαγωγικά (ή παρατίθενται με πλάγιους χαρακτήρες), πριν από παροιμίες, γνωμικά, αποσπάσματα συγγραμμάτων, νομικών κειμένων κ.λπ.:

Ο πρόεδρος τόνισε: «Το ψήφισμα πρέπει οπωσδήποτε να τροποποιηθεί.».

- β) όταν κάνουμε **απαρίθμηση** (ή εισάγουμε κατάλογο στοιχείων), όταν επεξηγούμε κάτι ή όταν δηλώνουμε ένα επακόλουθο/αποτέλεσμα:

Οι βασικές κοινοτικές νομοθετικές πράξεις είναι τρεις: ο κανονισμός, η οδηγία και η απόφαση. (Απαρίθμηση)

Οι ενδιαφερόμενοι πρέπει να υποβάλουν τα ακόλουθα δικαιολογητικά:

- α)
αίτηση επιδότησης·
β)
υπεύθυνη δήλωση·
γ)
[...] (κατάλογος στοιχείων)

Η ανακοίνωση αυτή έχει ιδιαίτερο ενδιαφέρον: διευκρινίζει τις περιπτώσεις στις οποίες εφαρμόζεται το κοινοτικό δίκαιο ανταγωνισμού. (επεξήγηση)

Αν ο ενδιαφερόμενος δεν υποβάλει έγκαιρα τα δικαιολογητικά, θα υποστεί τις συνέπειες: η αίτησή του θα απορριφθεί. (Επακόλουθο/αποτέλεσμα)

Η σύνταξη των νομοθετικών πράξεων λαμβάνει υπόψη τον πολυγλωσσικό χαρακτήρα της κοινοτικής νομοθεσίας: έννοιες ή ορολογία που προσιδιάζουν σε ένα εθνικό σύστημα χρησιμοποιούνται με φειδώ. (Επακόλουθο/αποτέλεσμα: το ότι οι έννοιες ή η ορολογία που προσιδιάζουν σε ένα εθνικό σύστημα χρησιμοποιούνται με φειδώ αποτελεί απόρροια του γεγονότος ότι η σύνταξη των νομικών πράξεων λαμβάνει υπόψη τον πολυγλωσσικό χαρακτήρα της νομοθεσίας της Ένωσης)

Και μερικές ακόμη παρατηρήσεις:

- i) Τη διπλή τελεία τη χρησιμοποιούμε σε ορισμένα ειδικά ενωσιακά κείμενα τεχνικού χαρακτήρα (παραρτήματα κ.λπ.) για τη **δήλωση της αναλογίας**:

Η αλκοόλη πρέπει να διαλυθεί στο νερό σε αναλογία 1:10.

- ii) Όπως επισημάνθηκε στο σημείο για την τελεία, σε μερικά πρωτότυπα χρησιμοποιείται διπλή τελεία αντί τελείας για τη **δήλωση της ώρας** (10:15). Η πρακτική αυτή είναι επίσης αποδεκτή στα ελληνικά και, επομένως, ο μεταφραστής δεν χρειάζεται εν προκειμένω να αλλάζει το σημείο στίξης που υπάρχει στο πρωτότυπο.
- iii) Γενικά (αν και στην πράξη τα πράγματα δεν είναι πάντοτε απολύτως σαφή), η λέξη που ακολουθεί τη διπλή τελεία γράφεται με κεφαλαίο αρχικό, όταν η διπλή τελεία έχει θέση τελείας (όταν δηλαδή η ροή του λόγου διακόπτεται όπως όταν υπάρχει τελεία), και με μικρό, όταν η φράση που ακολουθεί αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της πρότασης, δηλαδή όταν η ροή του λόγου θα μπορούσε να συνεχιστεί χωρίς διακοπή ακόμη και αν δεν υπήρχε η διπλή τελεία. Πιο πρακτικά, αρχίζουμε συνήθως με κεφαλαίο, όταν μεταφέρουμε αυτολεξεί τα λόγια κάποιου ή όταν ακολουθεί νέα περίοδος και μάλιστα εκτενής, και με μικρό όταν κάνουμε απαρίθμηση (ή εισάγουμε κατάλογο στοιχείων), όταν επεξηγούμε κάτι ή όταν δηλώνουμε ένα επακόλουθο/αποτέλεσμα.
- iv) Στα ελληνικά, πριν από τη διπλή τελεία δεν πρέπει να υπάρχει διάστημα (πράγμα που συμβαίνει, π.χ., στα γαλλικά).

10.1.5. Παρένθεση

Σε παρένθεση κλείνουμε μια (εμβόλιμη) λέξη ή φράση που συμπληρώνει ή εξηγεί τον όρο ή τη φράση που προηγείται και που, αν παραλειφθεί, το νόημα του κειμένου δεν επηρεάζεται σημαντικά.

Η Επιτροπή τροποποίησε πρόσφατα (το 2007) την απόφαση αυτή.

Ειδικότερα, τοποθετούμε σε παρένθεση:

- α) επεξηγηματικά στοιχεία:

Ο Ευρωπαϊκός Οργανισμός Διαστήματος (ΕΟΔ) επιδιώκει [...].

- β) πηγές παραθεμάτων και παραπομπές:

Το Δικαστήριο έχει αποφανθεί ότι η ισότητα των δύο φύλων αποτελεί βασική αρχή του κοινοτικού δικαίου (βλ. απόφαση στην υπόθεση [...], σκέψη [...]).

Και μερικές ακόμη παρατηρήσεις:

- i) Σε μια πρόταση εντός παρενθέσεως που αποτελεί επεξήγηση ή συνέχεια της προηγούμενης η τελεία μπαίνει μετά την παρένθεση. Αν το κείμενο μέσα στην παρένθεση αρχίζει με κεφαλαίο, η παρένθεση κλείνει μετά την τελεία.
- ii) Στις νομικές πράξεις οι αριθμοί που προηγούνται των **αιτιολογικών σκέψεων** μπαίνουν σε όλες τις γλώσσες σε παρένθεση. Όταν, όμως, σε άλλα σημεία του κειμένου γίνεται παραπομπή σε κάποια αιτιολογική σκέψη, η παρένθεση στα ελληνικά αφαιρείται (πράγμα που δεν γίνεται στα αγγλικά, γι' αυτό ο μεταφραστής δεν πρέπει να παρασύρεται στο σημείο αυτό από το πρωτότυπο):

Όπως ορίζεται στην αιτιολογική σκέψη 7 του κανονισμού [...]

και όχι:

Όπως ορίζεται στην αιτιολογική σκέψη (7) του κανονισμού [...]

- iii) Επίσης, στα αγγλικά κλείνουν σε παρένθεση τους αριθμούς και τα γράμματα που δηλώνουν τις παραγράφους και τα στοιχεία των άρθρων αντιστοίχως:

Article 4(1)(a)

Στα ελληνικά αφαιρούμε εντελώς τις παρενθέσεις από τους αριθμούς που δηλώνουν τις παραγράφους, ενώ στα στοιχεία διατηρούμε μόνο το δεύτερο μέρος της παρένθεσης:

Άρθρο 4 παράγραφος 1 στοιχείο α)

Επισημαίνεται ότι, στα ελληνικά, σε αναφορές σε σημεία του διατακτικού που δηλώνονται με αραβικούς αριθμούς και βρίσκονται μέσα σε κείμενο (δηλαδή και πέραν της στοίχισης), βάζουμε το δεύτερο μέρος της παρένθεσης μετά τον αριθμό:

Στο άρθρο 4 παράγραφος 1 σημείο 1), προστίθεται το ακόλουθο κείμενο:

10.1.6. Αγκύλες

α) Η βασική χρήση της αγκύλης (ή ορθογώνιας παρένθεσης) στα ενωσιακά κείμενα είναι σε παρένθετο κείμενο όπου πρέπει να χρησιμοποιηθεί δεύτερη παρένθεση· στην περίπτωση αυτή, ως πρώτη παρένθεση χρησιμοποιείται η αγκύλη:

[βλ. κανονισμό (ΕΟΚ) αριθ. 3600/89]

β) Χρησιμοποιούμε επίσης αγκύλες, όταν παραλείπουμε ηθελημένα μία ή περισσότερες λέξεις κειμένου που παραθέτουμε στο κείμενό μας. Στην περίπτωση αυτή μέσα στις αγκύλες βάζουμε αποσιωπητικά. Ωστόσο, μερικοί συγγραφείς/συντάκτες προτιμούν να χρησιμοποιούν στην περίπτωση αυτή μόνο αποσιωπητικά, χωρίς αγκύλες [η πρακτική αυτή είναι επίσης αποδεκτή, αν και λιγότερο δόκιμη (βλ. σχετική επισήμανση στο σημείο 10.1.9. «Αποσιωπητικά»): ο μεταφραστής ακολουθεί συνήθως το πρωτότυπο]:

Σας υπενθυμίζουμε ότι η άποψη του Δικαστηρίου έχει ως εξής: Αν η Επιτροπή επιθυμεί να προσφύγει κατά του Συμβουλίου [...], οφείλει προηγουμένως να το ενημερώσει.

Αλλά και:

Σας υπενθυμίζουμε ότι η άποψη του Δικαστηρίου έχει ως εξής: Αν η Επιτροπή επιθυμεί να προσφύγει κατά του Συμβουλίου..., οφείλει προηγουμένως να το ενημερώσει.

γ) Στα ενωσιακά (και όχι μόνο) κείμενα χρησιμοποιούνται επίσης αγκύλες, όταν ο συντάκτης κάνει δικές του προσθήκες, σχολιασμούς κ.λπ. μέσα σε κείμενο που παραθέτει:

Η έκθεση του Κοινοβουλίου αναφέρει: Τα ανθρώπινα δικαιώματα παραβιάζονται συστηματικά στη χώρα σας [η Επιτροπή δεν συμφωνεί με την άποψη αυτή], πράγμα που πρέπει να σταματήσει αμέσως.

Στην περίπτωση αυτή οι αγκύλες και το κείμενο που περιέχεται σ' αυτές γράφονται με κανονικούς (όρθιους) χαρακτήρες, για να φανεί ότι δεν αποτελούν μέρος του παρατιθέμενου κειμένου, που γράφεται με πλάγιους χαρακτήρες.

Και δύο ακόμη παρατηρήσεις:

- i) Αν παραστεί ανάγκη, ως τρίτο επίπεδο παρενθέσεων μπορούν να χρησιμοποιηθούν εξωτερικά οι αγκιστροειδείς αγκύλες (άγκιστρα):

Η διάταξη αυτή υπάρχει σε πολλές νομοθετικές πράξεις {κυρίως σε κανονισμούς [βλ., π.χ., κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 3600/2001 (ΕΕ L 53 της 23.2.2001, σ. 14)]}.

- ii) Φυσικά, οι αγκύλες χρησιμοποιούνται σε μεγάλο βαθμό στα μαθηματικά και σε άλλα ειδικά κειμενικά είδη (π.χ. στη γλωσσολογία για την απόδοση φωνητικής μεταγραφής ή τη γραφή συμβόλων φθόγγων), αλλά όταν απαντούν σε ενωσιακά κείμενα οι χρήσεις αυτές παραμένουν ως έχουν και δεν ενδιαφέρουν τον ενωσιακό μεταφραστή.

10.1.7. Εισαγωγικά

α) Σε εισαγωγικά (στο ελληνικό κείμενο προτιμώνται τα διπλά γωνιώδη εισαγωγικά: « ») κλείνονται κυρίως **λόγια ή παραθέματα που αναφέρονται αυτολεξεί**. Όμως, τα εισαγωγικά είναι περιττά σε λόγια ή παραθέματα που γράφονται με χαρακτήρες διαφορετικούς από εκείνους του υπόλοιπου κειμένου (κυρίως με πλάγιους χαρακτήρες).

Στην περίπτωση που χρειάζονται εισαγωγικά μέσα σε κείμενο που είναι ήδη σε εισαγωγικά, τότε για τα εισαγωγικά αυτά χρησιμοποιούνται τα διπλά ανωφερή εισαγωγικά (‘ ’), ενώ σε τρίτο επίπεδο εσωτερικά χρησιμοποιούνται τα μονά ανωφερή εισαγωγικά (‘ ’):

Ο κ. Μπαρόζο δήλωσε: «Η Επιτροπή δίνει διαφορετική ερμηνεία στον όρο “δεσπόζουσα θέση”».

Και ένα παράδειγμα με «τριπλά» εισαγωγικά:

Στο άρθρο 3 στοιχείο α) προστίθεται η ακόλουθη περίπτωση:

«— το “ψήφισμα Α.950(23) του ΙΜΟ”, το ψήφισμα 950(23) του Διεθνούς Ναυτιλιακού Οργανισμού με τίτλο “Υπηρεσίες συνδρομής στη θάλασσα (“MAS”)”».

Βλ. επίσης [σημεία 4.2.3](#) (εισαγωγικά) και [5.10](#) (σημεία στίξης και παραθέματα).

β) Βάζουμε ακόμη σε εισαγωγικά λέξεις ή φράσεις τις οποίες θέλουμε κατά κάποιον τρόπο **να απομονώσουμε** από τα συμφραζόμενά τους, π.χ. για να τις ορίσουμε, ή λέξεις ή φράσεις με τις οποίες θα αποδίδουμε (συνοπτικά) στα επόμενα σημεία του κειμένου μας μακροσκελείς όρους ή φράσεις:

Στο πλαίσιο του παρόντος κανονισμού ο όρος «φάρμακο» σημαίνει [...]

Ο Ευρωπαϊκός Οργανισμός Φαρμάκων, που θα καλείται στο εξής «Οργανισμός», [...]

Όμως, και στην περίπτωση αυτή τα εισαγωγικά είναι περιττά, αν οι συγκεκριμένες λέξεις ή φράσεις γράφονται με χαρακτηριστές διαφορετικούς από εκείνους του υπόλοιπου κειμένου (κυρίως με πλάγιους χαρακτηριστές). Επισημαίνεται πάντως ότι στην περίπτωση αυτή η «απομόνωση» είναι σαφέστερη με τα εισαγωγικά απ' ό,τι με τα πλάγια γράμματα και, όταν υπάρχει κίνδυνος αμφισημίας, πρέπει να προτιμάται.

Παράδειγμα:

Στα ενωσιακά κείμενα το αρνητικό μόριο *δεν* πρέπει να γράφεται πάντοτε με *νι*.

Στα ενωσιακά κείμενα το αρνητικό μόριο «δεν» πρέπει να γράφεται πάντοτε με *νι*.

Στο παράδειγμα αυτό, το κλείσιμο του *δεν* σε εισαγωγικά το αποχωρίζει σαφέστερα από τις γειτονικές του λέξεις —και ιδίως από το *πρέπει*—, πράγμα που δεν συμβαίνει στην πρώτη εκδοχή (γραφή με πλάγια γράμματα), όπου μπορεί εύκολα να διαβαστεί: *δεν πρέπει να γράφεται* [...]

γ) Ειδικότερα, βάζουμε σε εισαγωγικά λέξεις, φράσεις ή κείμενα που **προστίθενται, διορθώνονται ή αντικαθίστανται**:

Στην παράγραφο 1 του άρθρου 5 του κανονισμού [...], η λέξη «υπηκοότητα» αντικαθίσταται με τη λέξη «ιθαγένεια».

δ) Σε εισαγωγικά κλείνονται επίσης φράσεις ή λέξεις που **δεν χρησιμοποιούνται με το συνηθισμένο τους νόημα** ή αναφέρονται **ειρωνικά**:

Κατά την άποψη της Επιτροπής, η τεράστια άνοδος του χρηματιστηρίου μπορεί να αποδειχθεί «φρούσκα».

Το «κατόρθωμα» του συγκεκριμένου δικαιούχου να διασπαθίσει σε τόσο σύντομο χρονικό διάστημα τις επιχορηγήσεις που έλαβε από την Επιτροπή είναι πρωτοφανές.

ε) Τέλος, σε εισαγωγικά μπορούμε να κλείσουμε **ονομασίες** εταιρειών, τίτλους άρθρων σε περιοδικά κ.λπ.:

Η εταιρεία «Πήγασος» έχει απασχολήσει και στο παρελθόν τις αρχές ανταγωνισμού του εν λόγω κράτους μέλους.

Και εδώ, αν οι εν λόγω ονομασίες, τίτλοι κ.λπ. γραφτούν με διαφορετικούς χαρακτηριστές, τα εισαγωγικά είναι περιττά.

10.1.8. Ενωτικό — Παύλα μεσαίου μεγέθους — Μεγάλη παύλα (διπλή ή μονή)

Αν και τα τρία αυτά σημεία έχουν διαφορετική λειτουργία, η μορφολογική τους ομοιότητα μερικές φορές οδηγεί σε σύγχυση. Η ακόλουθη περιγραφή αποσκοπεί στο να αποσαφηνίσει τους κανόνες χρήσης τους:

Ενωτικό (-)

(πλήκτρο «-»)

Η μικρή οριζόντια παύλα, το βραχύτερο σε μήκος από τα τρία σημεία (που το γράφουμε πληκτρολογώντας απλώς το σύμβολο «-», σημειώνεται συνήθως χωρίς κενά σε σχέση με ό,τι προηγείται ή έπεται. Χρησιμοποιείται κυρίως:

- α) για να δηλώσουμε τον χωρισμό μιας λέξης στο τέλος της γραμμής σύμφωνα με τους κανόνες συλλαβισμού (π.χ. κανονι-σμός κ.ο.κ.).
- β) για να δηλώσει το διάστημα μεταξύ δύο ορίων (π.χ. άτομα ηλικίας 25-45 ετών, μάζα 10-70 kg). Ωστόσο, στην περίπτωση αυτή μπορεί να χρησιμοποιηθεί και παύλα μεσαίου μεγέθους. Αν, όπως στο δεύτερο από τα εντός παρενθέσεως παραδείγματα, το διάστημα μεταξύ των δύο ορίων συνοδεύεται από σύμβολο μονάδας μέτρησης (kg, °C κ.λπ.), τότε: αν το σύμβολο είναι και για τους δύο αριθμούς το ίδιο, γράφεται μόνο μετά τον δεύτερο αριθμό και δεν αφήνονται διαστήματα εκατέρωθεν του ενωτικού ή της παύλας (10-70 kg, 10-20 °C)· αν όμως το σύμβολο αλλάζει, τότε αφήνεται διάστημα εκατέρωθεν του ενωτικού ή της παύλας (200 kW - 10 MW). Εκατέρωθεν διαστήματα πρέπει να αφήνονται επίσης και όταν οι δύο αριθμοί προσδιορίζονται από λέξεις που δηλώνουν διαφορετικές τάξεις μεγέθους (π.χ. παιδιά ηλικίας 10 μηνών - 2 ετών), αν και στην περίπτωση αυτή το καλύτερο είναι να χρησιμοποιείται η έκφραση *από [...] έως [...]* (παιδιά ηλικίας από 10 μηνών έως 2 ετών).
- γ) ειδικότερα, στην αναφορά σε περιόδους τουλάχιστον δύο πλήρων ετών (π.χ. 1989-1991, 2002-2004 κ.ο.κ.). Ωστόσο, και στην περίπτωση αυτή μπορεί να χρησιμοποιηθεί και παύλα μεσαίου μεγέθους.
- δ) στην ονομασία χημικών ενώσεων (π.χ. εξε-5-όλη-2· πεντεν-1-ίνιο-5).
- ε) στα παραθετικά πολυλεκτικά σύνθετα, όπου τα συνθετικά αποτελούν από κοινού μια ενιαία εννοιολογική οντότητα (π.χ. απόφαση-πλαίσιο, παραγωγός-εξαγωγέας κ.ο.κ.). Ενωτικό βάζουμε και μεταξύ των δύο ονομάτων που συναποτελούν το επώνυμο ενός προσώπου (π.χ. Μπενίτα Φερέρο-Βάλντερ) ⁽⁷⁾. Κατ' εξαίρεση δεν χρησιμοποιούμε ενωτικό στο πολυλεκτικό παραθετικό σύνθετο *κράτος μέλος*, γιατί στην ενωσιακή πρακτική έχει ιστορικά επικρατήσει η γραφή χωρίς ενωτικό.
- στ) σε περίπτωση διαζευκτικής αναφοράς μιας λέξης στον ενικό και τον πληθυντικό, οπότε δεν γράφουμε στον πληθυντικό τη λέξη ολόκληρη αλλά μόνο τη διαφοροποιούμενη, σε σχέση με τον ενικό, κατάληξή της με ενωτικό. Αντίστοιχη είναι και η διαζευκτική αναφορά στο αρσενικό και το θηλυκό γένος. Στις περιπτώσεις αυτές, η διάζευξη συνιστάται να δηλώνεται με κάθετο και όχι με χρήση παρένθεσης.

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, πριν αποφασίσει, πρέπει να ζητήσει τη γνώμη της/των ⁽⁸⁾ αρμόδιας/-ων για το θέμα αυτό επιτροπής/-ών.

Οι υποψήφιοι/-ες θα πρέπει να είναι πρόθυμοι/-ες και ικανοί/-ές να εργαστούν σε διαφορετικούς τομείς δραστηριότητας.

Παύλα μεσαίου μεγέθους ή μείον (-)

(αγγλ.: «n-dash»· πλήκτρα: «Alt» πατημένο + «0150», ή «Control» πατημένο + «-» από την αριθμητική ενότητα πλήκτρων)

⁽⁷⁾ Δυσκολία δημιουργεί η περίπτωση στην οποία ένα από τα συνθετικά του πολυλεκτικού παραθετικού συνθέτου —ή, σπανιότερα, και τα δύο— δεν είναι μονολεκτικό (π.χ. κράτος μέλος-εισηγητής, διοικητική υπηρεσία-συντάκτης, κινητό τηλέφωνο-παιχνίδι, Βόρεια Ρηνανία-Βεσφαλία, Ανατολική Μακεδονία-Θράκη κ.λπ.). Πράγματι, στην περίπτωση αυτή μπορεί να νομίσει κανείς ότι τα συνθετικά είναι μόνο οι δύο εκατέρωθεν του ενωτικού πλησιέστερες λέξεις (μέλος-εισηγητής, υπηρεσία-συντάκτης, τηλέφωνο-παιχνίδι, Ρηνανία-Βεσφαλία) και όχι και οι άλλες λέξεις που σχηματίζουν ενιαία εννοιολογική οντότητα με το πρώτο ή το δεύτερο συνθετικό. Για παράδειγμα, η γραφή Βόρεια Ρηνανία-Βεσφαλία θα μπορούσε να υποδηλώνει ότι υπάρχει και Νότια Ρηνανία-Βεσφαλία. Σε περιπτώσεις αυτού του είδους μια λύση θα ήταν να αφήνεται διάστημα εκατέρωθεν του ενωτικού (Βόρεια Ρηνανία - Βεσφαλία), κατά παρέκκλιση από τον προαναφερθέντα κανόνα σύμφωνα με τον οποίο το ενωτικό σημειώνεται χωρίς κενά σε σχέση με ό,τι προηγείται ή έπεται, πράγμα που θα λειτουργεί ως ένδειξη ότι τα συνθετικά του πολυλεκτικού παραθετικού συνθέτου δεν είναι μονολεκτικά και, άρα, πρέπει να δίνεται η δέουσα προσοχή.

⁽⁸⁾ Εδώ γράφουμε τη λέξη «των» ολόκληρη διότι το τμήμα της λέξης που αλλάζει σε σχέση με τον ενικό είναι μεγαλύτερο από το τμήμα που μένει αμετάβλητο.

Είναι μεγαλύτερη σε μήκος από το ενωτικό. Στην ενωσιακή πρακτική χρησιμοποιείται μονή στις εξής περιπτώσεις:

- α) στην παράθεση όρων που συνδέονται μεταξύ τους, αλλά διατηρούν τη σημασιολογική τους αυτοτέλεια (π.χ. συμβούλιο σύνδεσης ΕΕ–Αιγύπτου, Γραμματική Κλαίρη–Μπαμπινιώτη κ.ο.κ.). Όπως το ενωτικό, σημειώνεται χωρίς εκατέρωθεν κενά, εκτός αν οι συνδεόμενοι όροι δεν είναι μονολεκτικοί, οπότε αφήνουμε εκατέρωθεν διάστημα, για να φανεί ότι η σύζευξη αφορά τις δύο φράσεις συνολικά και όχι μόνο τις δύο εκατέρωθεν πλησιέστερες λέξεις (π.χ. Ανατολική Μακεδονία – Θράκη, Χρήστος Κλαίρης – Γιώργος Μπαμπινιώτης, *Γραμματική [...]*)⁽⁹⁾.
- β) ως σύμβολο του «μείον», οπότε συνοδεύεται από προστατευμένα διαστήματα είτε εκατέρωθεν είτε προς την πλευρά του αριθμού, όπως συμβαίνει γενικά με τα μαθηματικά σύμβολα (π.χ. $17 - 8 = 9$, $- 12 \%$, $- 7\ 639$ ευρώ, $- 7\ ^\circ\text{C}$ κ.ο.κ.).
- γ) για να δηλώσει το διάστημα μεταξύ δύο ορίων (π.χ. άτομα ηλικίας 25–45 ετών, μάζα 10–70 kg). Ωστόσο, στην περίπτωση αυτή μπορεί να χρησιμοποιηθεί και ενωτικό. Αν, όπως στο δεύτερο από τα εντός παρενθέσεως παραδείγματα, το διάστημα μεταξύ των δύο ορίων συνοδεύεται από σύμβολο μονάδας μέτρησης (kg, $^\circ\text{C}$ κ.λπ.), τότε: αν το σύμβολο είναι και για τους δύο αριθμούς το ίδιο, γράφεται μόνο μετά τον δεύτερο αριθμό και δεν αφήνονται διαστήματα εκατέρωθεν της παύλας ή του ενωτικού (10–70 kg, 10–20 $^\circ\text{C}$). αν όμως το σύμβολο αλλάζει, τότε αφήνεται διάστημα εκατέρωθεν της παύλας ή του ενωτικού (200 kW – 10 MW). Εκατέρωθεν διαστήματα πρέπει να αφήνονται επίσης και όταν οι δύο αριθμοί προσδιορίζονται από λέξεις που δηλώνουν διαφορετικές τάξεις μεγέθους (π.χ. παιδιά ηλικίας 10 μηνών – 2 ετών), αν και στην περίπτωση αυτή το καλύτερο είναι να χρησιμοποιείται η έκφραση *από [...] έως [...]* (παιδιά ηλικίας από 10 μηνών έως 2 ετών).
- δ) ειδικότερα, στην αναφορά σε περιόδους τουλάχιστον δύο πλήρων ετών (π.χ. 1989–1991, 2002–2004 κ.ο.κ.). Ωστόσο, και στην περίπτωση αυτή μπορεί να χρησιμοποιηθεί και ενωτικό.
- ε) για τη δήλωση λόγου, αναλογίας (π.χ. σχέση κόστους–ωφέλειας κ.ο.κ.).

Μεγάλη παύλα (—), διπλή ή μονή

(αγγλ.: «m-dash»· πλήκτρα: «Alt» πατημένο + «0151», ή «Control», «Alt» πατημένα + «-» από την αριθμητική ενότητα πλήκτρων)

Είναι μεγαλύτερη σε μήκος από τη μεσαία παύλα.

Η **διπλή μεγάλη παύλα** χρησιμοποιείται στην ακόλουθη περίπτωση:

Για να απομονώσουμε παρενθετική λέξη, φράση ή πρόταση που εξηγεί, σχολιάζει ή συμπληρώνει τα γραφόμενα, όταν θεωρείται τόσο σημαντική, ώστε να μην μπορεί να χρησιμοποιηθεί παρένθεση, ενώ το κλείσιμο της σε κόμματα θα δημιουργούσε ασάφεια. Συνήθως, δηλαδή, τα στοιχεία που κλείνονται σε παύλα θεωρούνται από τον γράφοντα σημαντικότερα από αυτά που κλείνονται σε παρένθεση:

Η κατάργηση των γεωργικών επιδοτήσεων —που θα έδινε στην Ένωση τη δυνατότητα να εξορθολογίσει τον προϋπολογισμό της, όπως επιθυμεί η Επιτροπή— θα προκαλέσει, σύμφωνα με τις κυβερνήσεις των περισσότερων κρατών μελών, ισχυρές αντιδράσεις στον αγροτικό κόσμο.

Ωστόσο, όταν το τμήμα του λόγου που αποχωρίζεται βρίσκεται στο τέλος της περιόδου ή ημιπεριόδου (ακολουθεί, δηλαδή, τελεία ή άνω τελεία), η διπλή παύλα μετατρέπεται σε μονή:

Αλληπάλληλες προγραμματισμένες αποστολές του Γραφείου Τροφίμων και Κτηνιατρικών Θεμάτων απέδειξαν ότι τα σφαγεία της χώρας σας δεν πληρούν τους στοιχειώδεις κανόνες υγιεινής —οι αποστολές αυτές ολοκληρώθηκαν πέρυσι.

Και μία ακόμη παρατήρηση:

Όπως η παρένθεση, η διπλή παύλα δεν χωρίζεται με κενά διαστήματα από τη λέξη, φράση ή πρόταση που περικλείει· αντίθετα, μπαίνουν διαστήματα πριν από την πρώτη και μετά τη δεύτερη παύλα.

⁽⁹⁾ Βλ. και υποσημείωση 1 παραπάνω.

Η **μονή μεγάλη παύλα** χρησιμοποιείται κυρίως στις ακόλουθες περιπτώσεις:

- α) όταν υπάρχει απότομη αλλαγή ή κάποια ανακολουθία στον λόγο μας:

Η Επιτροπή αποφάσισε να αυξήσει τη βοήθεια που παρέχει στις απομακρυσμένες περιφέρειες —έχει, άλλωστε, σοβαρούς λόγους γι' αυτό.

Στην περίπτωση αυτή δεν αφήνουμε διάστημα μετά την παύλα.

- β) Η ακριβής περιγραφή των εμπορευμάτων περιλαμβάνει:

- την τιμή ανά τόνο,
- τους όρους πληρωμής,
- τους όρους παράδοσης.

- γ) στην απλή παράταξη όρων (π.χ. σε τίτλο), οπότε σημειώνεται με εκατέρωθεν κενά:

Κατάσταση εσόδων και δαπανών του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Φαρμάκων για το οικονομικό έτος 2008 — Διορθωτικός προϋπολογισμός αριθ. 2

- δ) σε πίνακες ή καταλόγους ως σημείο που δηλώνει την απουσία άλλης εγγραφής:

Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1493/1999	Κανονισμός (ΕΟΚ) αριθ. 2676/90	Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 423/2008	Παρών κανονισμός
—	—	Άρθρο 1	Άρθρο 1
—	—	—	Άρθρο 2
Άρθρο 43 παράγραφος 1	—	Άρθρο 5	Άρθρο 3 παράγραφος 1

10.1.9. Αποσιωπητικά

Τα αποσιωπητικά, που είναι πάντοτε **τρεις (και όχι περισσότερες)** τελείες, χρησιμοποιούνται κυρίως:

- α) όταν η φράση δεν ολοκληρώνεται από συγκίνηση, ντροπή, δισταγμό, άγνοια ή για κάποιον άλλο λόγο:

Η Επιτροπή κατέβαλε κάθε προσπάθεια για να αποτρέψει την εξέλιξη αυτή, αλλά δυστυχώς...

Εδώ τα αποσιωπητικά υποδηλώνουν τη δυσαρέσκεια ή την απογοήτευση της Επιτροπής για το γεγονός ότι δεν κατόρθωσε να αποτρέψει τη δυσάρεστη εξέλιξη.

- β) όταν το μήνυμα περιέχει κάποιο υπονοούμενο που πρέπει να συμπεράνει ο αναγνώστης:

Και να σκεφτεί κανείς ότι πρόκειται για την πρώτη έκδοση του νέου μας ετήσιου πίνακα αποτελεσμάτων της καταναλωτικής αγοράς...

Εδώ υπονοείται ότι στον επόμενο ετήσιο πίνακα τα αποτελέσματα θα είναι ακόμη χειρότερα.

- γ) όταν θέλουμε να τονίσουμε αυτό που θα πούμε ή να δηλώσουμε κάτι απροσδόκητο ή μη αναμενόμενο, ώστε ο αναγνώστης να το προσέξει περισσότερο:

Την αίτηση για επιστροφή των παράνομων επιδοτήσεων δεν την υπέβαλε η Επιτροπή, αλλά... το ίδιο το κράτος μέλος.

Στις προηγούμενες περιπτώσεις τα αποσιωπητικά δηλώνουν **ελλειπτικότητα**, έχουν δηλαδή σχολιαστική λειτουργία (κάτι θέλουν να πουν). Όταν όμως δεν δηλώνουν ελλειπτικότητα αλλά **παράλειψη** (όταν, για παράδειγμα, σε ένα παράθεμα παραλείπουμε κάποιες λέξεις που δεν μας ενδιαφέρουν, χωρίς με την παράλειψη αυτή να θέλουμε να υπονοήσουμε κάτι συγκαλυμμένο), τότε,

όπως προαναφέρθηκε στο σημείο για τις αγκύλες, κλείνουμε τα αποσιωπητικά σε αγκύλες, αφήνοντας διάστημα πριν και μετά:

Σας υπενθυμίζουμε ότι η άποψη του Δικαστηρίου έχει ως εξής: *Αν η Επιτροπή επιθυμεί να προσφύγει κατά του Συμβουλίου [...], οφείλει προηγουμένως να το ενημερώσει.*

Και τέσσερις ακόμη παρατηρήσεις:

- i) Στην ενωσιακή πρακτική χρησιμοποιούνται τα αποσιωπητικά αντί του αριθμού νομικών πράξεων που πρόκειται να εκδοθούν, αλλά δεν έχουν εκδοθεί ακόμη:

Στον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. .../... της Επιτροπής, που αναμένεται να εκδοθεί το 2009, θα αντιμετωπιστεί το ζήτημα αυτό.
- ii) Μεταξύ των αποσιωπητικών και της λέξης που προηγείται δεν αφήνουμε διάστημα.
- iii) Όταν τα αποσιωπητικά βρίσκονται στο τέλος της περιόδου δεν προσθέτουμε τελεία.
- iv) Δεν πρέπει να χρησιμοποιούμε τα αποσιωπητικά αντί της συντομογραφίας κ.λπ., όπως κάνουν συχνά οι Γάλλοι.

10.1.10. Κάθετος

Η κάθετος χρησιμοποιείται κυρίως:

- α) για να δηλώσει **διάζευξη ή εναλλακτική δυνατότητα**:

Η Επιτροπή σάς παρακαλεί να διατυπώσετε τις απόψεις/παρατηρήσεις/επιστημονικές σας για το θέμα αυτό.

Η επιδότηση αυτή απευθύνεται στους αλιείς/ιχθυοκαλλιεργητές που πληρούν τις προαναφερόμενες προϋποθέσεις.

Στο τελευταίο παράδειγμα, αν μεταξύ των λέξεων *αλιείς* και *ιχθυοκαλλιεργητές* βάζαμε ενωτικό (*αλιείς-ιχθυοκαλλιεργητές*), θα σήμαινε ότι αναφερόμαστε σε παραγωγούς που έχουν διπλή ιδιότητα: είναι, δηλαδή, **και** αλιείς **και** ιχθυοκαλλιεργητές.

Όταν τα διαζευκτικώς ή εναλλακτικώς αναφερόμενα είναι και τα δύο μονολεκτικά, τότε δεν αφήνεται διάστημα εκατέρωθεν της καθέτου. Όταν, έστω και ένα δεν είναι μονολεκτικό, τότε μπορεί να αφήνεται εκατέρωθεν διάστημα, για να φανεί καθαρά ότι η διάζευξη αφορά τις δύο φράσεις συνολικά και όχι μόνο τις δύο εκατέρωθεν πλησιέστερες λέξεις (π.χ. έναρξη ισχύος / απόκτηση ενέργειας, Κάτω Χώρες / Ελληνική Δημοκρατία).

- β) σε **συντομογραφίες**:

Θεσ/νίκη, Κων/πολη, Δ/ντής

Η χρήση αυτή πρέπει να αποφεύγεται στα ενωσιακά έγγραφα.

Ειδικότερα, στην ενωσιακή πρακτική η κάθετος χρησιμοποιείται κυρίως στις εξής περιπτώσεις:

- στους τίτλους των νομικών πράξεων για τον διαχωρισμό του αύξοντος αριθμού της πράξης από το έτος έκδοσής της (η σειρά μπορεί να είναι και αντίστροφη):

κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 2160/2003

- για τις περιόδους εμπορίας, τις αμπελοοινικές περιόδους, τα οικονομικά έτη, τα ακαδημαϊκά έτη κ.λπ.:

η αμπελοοινική περίοδος 1987/88

το οικονομικό έτος 2007/08

το ακαδημαϊκό έτος 1987/88

η περίοδος εμπορίας 1999/2000

Στην τελευταία περίπτωση, η κάθετος σημαίνει ότι οι αντίστοιχες περίοδοι καλύπτουν μέρος του πρώτου και μέρος του δεύτερου έτους και ότι το συνολικό χρονικό διάστημα που καλύπτεται είναι το πολύ δώδεκα μήνες. Στο δεύτερο έτος δεν χρειάζεται να επαναλαμβάνεται ο αιώνας, αν είναι ίδιος (όπως στα τρία πρώτα παραδείγματα), πρέπει όμως να αναφέρεται πάντοτε η δεκαετία (στο τελευταίο παράδειγμα αναφέρεται και ο αιώνας, διότι είναι διαφορετικός). Αν θέλουμε να δηλώσουμε περίοδο δύο πλήρων ετών, πρέπει να χρησιμοποιήσουμε ενωτικό και να γράψουμε οπωσδήποτε τη δεύτερη χρονολογία ολόκληρη: 1997-1998.

10.2. Χρήση πλάγιων χαρακτήρων

Η γενική παρατήρηση που θα μπορούσε να κάνει κανείς για τη χρήση των πλάγιων χαρακτήρων από τους έλληνες συντάκτες/μεταφραστές στα ενωσιακά κείμενα είναι ότι, **κατά κανόνα, στο ελληνικό κείμενο ακολουθείται η πρακτική την οποία ακολουθεί το πρωτότυπο**. Τονίζεται, όμως, ότι αυτό δεν πρέπει να γίνεται άκριτα, διότι υπάρχουν περιπτώσεις στις οποίες στην ελληνική πρακτική ακολουθούνται διαφορετικοί κανόνες. Στην περίπτωση αυτή, η μέριμνα για τη συνεπή τήρησή τους στο χειρόγραφο διασφαλίζει την καλύτερη ποιότητα του τελικού δοκιμίου. Ειδικότερα:

- α) Στις νομικές πράξεις της Ένωσης χρησιμοποιούμε **πλάγια** στοιχεία στις εξής κυρίως περιπτώσεις:

- i) σε κάθε αναφορά στην **Επίσημη Εφημερίδα**, όπου ο τίτλος της αναγράφεται **ολόκληρος**.
Παράδειγμα:

Ο παρών κανονισμός αρχίζει να ισχύει την εικοστή ημέρα από τη δημοσίευσή του στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

Αντίθετα, χρησιμοποιούνται όρθια στοιχεία όταν ο τίτλος παρατίθεται **συντομευμένος**.

Παράδειγμα:

Θέση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 14ης Φεβρουαρίου 2012 (δεν έχει ακόμη δημοσιευθεί στην Επίσημη Εφημερίδα).

- ii) κατ' επέκταση, στους τίτλους ελληνικών και ξένων έργων (επιστημονικών, νομικών κ.λπ.), καθώς και στους τίτλους εφημερίδων και περιοδικών εκδόσεων όταν παρατίθενται ολόκληροι⁽¹⁰⁾.

Παράδειγματα:

Η διακρατική διοικητική πράξη στο ευρωπαϊκό διοικητικό δίκαιο

La gestion collective des droits d'auteur dans la perspective du droit communautaire

Νομικό Βήμα

International Affairs

Journal of Toxicology

- iii) στην κατά σειρά παράθεση των **άρθρων** στο διατακτικό μιας πράξης (Άρθρο 1, Άρθρο 2 κ.ο.κ.).
iv) στο τέλος της πράξης, στο σημείο των **υπογραφών**.

⁽¹⁰⁾ Οι μεταφρασμένοι τίτλοι των ξενόγλωσσων έργων γράφονται με πλάγια στοιχεία μόνο όταν συνιστούν δημοσιευμένους τίτλους μεταφρασμένης έκδοσης. Αντίθετα, ενδεικτικά μεταφρασμένοι τίτλοι παρατίθενται με όρθια στοιχεία. Παράδειγμα: *EFSA Journal*, αλλά στα ελληνικά: Δελτίο EFSA ή Δελτίο ΕΑΑΤ (με όρθιους χαρακτήρες).

Παράδειγμα:

Για την Επιτροπή
Ανδρούλλα ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ⁽¹¹⁾
Μέλος της Επιτροπής

Ο Έλληνας συντάκτης/μεταφραστής πρέπει να είναι ιδιαίτερα προσεκτικός στο σημείο αυτό, διότι πολύ συχνά στις μεταφράσεις που μας έρχονται από τις μεταφραστικές μνήμες οι πλάγιοι χαρακτήρες που πρέπει να υπάρχουν στις προαναφερόμενες περιπτώσεις έχουν γίνει όρθιοι. Συνεπώς, πρέπει να κάνει τη σχετική διόρθωση·

- ν) στις (επιστημονικές) **λατινικές ονομασίες** ζωντανών οργανισμών, οι οποίες έχουν μορφή διωνύμου [δύο λέξεις, εκ των οποίων η πρώτη δηλώνει το γένος (με το πρώτο γράμμα κεφαλαίο) και η δεύτερη το είδος (με όλα τα γράμματα πεζά)] και σπανιότερα τριωνύμου (η τρίτη λέξη δηλώνει το υποείδος ή την ποικιλία και γράφεται επίσης με πεζούς χαρακτήρες)⁽¹²⁾. Κανονικά, οι λατινικές ονομασίες πρέπει και στο αγγλικό κείμενο να εμφανίζονται με πλάγια στοιχεία.

Παραδείγματα:

Escherichia coli⁽¹³⁾

Felis silvestris catus

Έγκριση των τροποποιημένων προγραμμάτων για τη σαλμονέλωση (ζωονοσογόνος σαλμονέλα) σε σμήνη αναπαραγωγής, ωοπαγωγής και κρεατοπαγωγής του είδους *Gallus gallus* και σε σμήνη ινδορνίθων (*Meleagris gallorano*) που υπέβαλε το Βέλγιο και η Λετονία

Αντίθετα, γράφονται με όρθιους χαρακτήρες όλες οι υπόλοιπες λατινικές ταξινομικές κατηγορίες (τάξη, οικογένεια, φύλο κ.λπ.), οι οποίες παρατίθενται μονολεκτικά και με αρχικό κεφαλαίο:

Παράδειγμα:

Η καραγενάνη λαμβάνεται με εκχύλιση με νερό από φυσικά στελέχη θαλάσσιων φυκών των οικογενειών Gigartinales, Solieraceae, Hypneaaceae και Furcellariaceae της τάξης Rhodophyceae (ερυθροφύκη).

- β) Σε εκδόσεις ή δημοσιεύσεις γενικότερου ενδιαφέροντος, γράφονται επίσης με **πλάγια** στοιχεία:
- i) οι πρόλογοι, οι επίλογοι, τα σχόλια του εκδότη και, γενικά, τα μέρη του έργου τα οποία δεν έχει γράψει ο συγγραφέας·
 - ii) οι αφιερώσεις που βρίσκονται στην αρχή ενός έργου ή ενός κεφαλαίου, η θέση ή ιδιότητα του υπογράφοντος ένα έγγραφο.
- γ) Γράφονται όμως με **όρθια** στοιχεία:
- i) οι **τίτλοι άρθρων** που δημοσιεύονται σε εφημερίδες, περιοδικές εκδόσεις, επιστημονικές επιθεωρήσεις κ.λπ.· αντί με πλάγια στοιχεία, παρατίθενται εντός εισαγωγικών·

Παράδειγμα:

«Η πολιτική μεταφορών της Ευρωπαϊκής Ένωσης», *Επιστημονική Επιθεώρηση Διεθνούς Οικονομίας και Πολιτικής*, Τόμος 2, Τεύχη 1-4, Καλοκαίρι 1996 - Άνοιξη 1997

⁽¹¹⁾ Κατά τη δημοσίευση στην Επίσημη Εφημερίδα το ονοματεπώνυμο του υπογράφοντος γράφεται με όρθιους χαρακτήρες.

⁽¹²⁾ Σημειώνεται ότι οι ενδείξεις sp. (species = είδος), spp. (species = είδη), subsp. και ssp. (subspecies = υποείδος), var. (varietas = ποικιλία), καθώς και τα ονόματα ή τα αρχικά επιστημόνων που συνοδεύουν την επιστημονική ονομασία γράφονται με όρθιους χαρακτήρες, π.χ. *Cupressus sempervirens* var. *horizontalis*, *Capsicum frutescens* L., *Canis lupus*, Linnaeus, 1758, *Lilium* spp.

⁽¹³⁾ Μετά την πρώτη της αναφορά, η ονομασία μπορεί να παίρνει συντομευμένη μορφή, π.χ. *E. coli*.

- ii) **οι ονομασίες χημικών ουσιών** (π.χ. πρόσθετα τροφίμων), **φαρμάκων** ή **δραστικών φαρμακευτικών ουσιών** κ.λπ., όταν αναφέρεται η λατινική ή η ξενική εμπορική ονομασία τους·
- iii) άλλες **λατινικές λέξεις και εκφράσεις** που υπάρχουν στα ενωσιακά κείμενα (*mutatis mutandis*, *ad valorem*, *inter alia* κ.ο.κ.), παρά την αντίθετη πρακτική που ακολουθείται συνήθως στο αγγλικό πρωτότυπο. Η διαφορά του αλφαβήτου αρκεί στην περίπτωση αυτή για τη διάκριση από τις ελληνικές λέξεις. Εξάλλου, πολλές από τις λατινικές εκφράσεις μεταφράζονται στα ελληνικά·
- iv) οι αναφορές στα **ονόματα των διαδίκων** σε υποθέσεις του Δικαστηρίου, επίσης σε αντίθεση με το αγγλικό πρωτότυπο·
Παράδειγμα:

Υπόθεση C-480/01 P(R): Commerzbank AG κατά Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων

- δ) Και τρεις ακόμη παρατηρήσεις:
- i) Στην **Επίσημη Εφημερίδα** γενικά αποφεύγεται η χρήση πλάγιων και **προτιμάται η χρήση εισαγωγικών στην αυτούσια παράθεση** αποσπασμάτων από άλλα κείμενα. Στην αυτούσια παράθεση ενωσιακών ή εθνικών νομοθετικών διατάξεων, οι συντάκτες των πρωτοτύπων έχουν συχνά την τάση να χρησιμοποιούν πλάγιους χαρακτήρες και να βάζουν επιπλέον (εκ περισπού) το παράθεμα σε εισαγωγικά. Ο έλληνας συντάκτης/μεταφραστής θα ήταν ορθότερο να αφαιρέσει το ένα από τα δύο διαφοροποιητικά στοιχεία (την πλαιογράφηση ή τα εισαγωγικά) και να διατηρήσει μόνο το ένα από αυτά. Αν πάλι ο συντάκτης του πρωτοτύπου χρησιμοποιήσει —ορθότερα και «οικονομικότερα»— μόνο εισαγωγικά (με όρθια γράμματα) ή μόνο πλάγια γράμματα (χωρίς εισαγωγικά), ο μεταφραστής θα ακολουθήσει φυσικά κι αυτός την πρακτική του πρωτοτύπου.
 - ii) Σε όλες τις άλλες περιπτώσεις τα πλάγια γράμματα μπορούν να χρησιμοποιηθούν, όπως τα εισαγωγικά, για την **απομόνωση λέξεων ή φράσεων** από τα συμφραζόμενά τους (αυτή η πρακτική ακολουθείται διότι κρίθηκε ότι η γενικευμένη χρήση εισαγωγικών θα οδηγούσε στην κατάστιξη του εγγράφου). Όπως προαναφέρθηκε, όμως, αυτή η «απομόνωση» είναι ενίοτε σαφέστερη με τα εισαγωγικά απ' ό,τι με τα πλάγια γράμματα και, όταν υπάρχει κίνδυνος αμφισημίας (ιδίως σε νομικές πράξεις), πρέπει να προτιμάται η χρήση των εισαγωγικών αντί των πλάγιων γραμμάτων.
 - iii) Τέλος, να σημειωθεί ότι στο εσωτερικό ενός κειμένου γραμμένου αποκλειστικά με πλάγιους χαρακτήρες οι κανόνες αντιστρέφονται:
Παράδειγμα:

Ο παρών κανονισμός αρχίζει να ισχύει την εικοστή ημέρα από τη δημοσίευσή του στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

10.3. Κεφαλαία και μικρά

Δεν υπάρχει αμφιβολία ότι η διάκριση μικρών/κεφαλαίων αρχικών είναι από τα πιο συμβατικά ζητήματα της γλώσσας. Συγχρόνως, είναι και από τα πιο ακανθώδη, πράγμα που, άλλωστε, αποδεικνύεται από τις διαφωνίες που υπάρχουν ακόμη και μεταξύ των ειδικών επιστημόνων για επιμέρους πτυχές του ζητήματος αυτού. Το πρόβλημα επιτείνεται από το γεγονός ότι, σε αρκετές περιπτώσεις, υπεισέρχονται στο ζήτημα αυτό ακόμη και ιδεολογικές παράμετροι.

Η πραγμάτευση του εν λόγω θέματος στο παρόν σημείο γίνεται με κύριο άξονα τη βασική γραμματική διάκριση μεταξύ **κύριων** και **κοινών ονομάτων**. Έτσι, ακολουθούνται οι ακόλουθοι βασικοί κανόνες:

- Τα αρχικά των κύριων ονομάτων γράφονται πάντοτε με κεφαλαίο.
- Τα αρχικά των κοινών ονομάτων γράφονται κατά κανόνα με μικρό.

Ειδικότερα:

- A. Τα κοινά ονόματα που δηλώνουν **ιδιότητες, αξιώματα ή τίτλους προσώπων** (π.χ. πρόεδρος, πρωθυπουργός, υπουργός, βουλευτής, επίτροπος, γενικός διευθυντής, διευθυντής, προϊστάμενος, καθηγητής, σύμβουλος κ.ο.κ.) **γράφονται κατά κανόνα με μικρό αρχικό**. Η κεφαλαιογράφηση του αρχικού γράμματος των λέξεων αυτού του είδους δεν έχει κανένα γλωσσικό έρεισμα. Τα διάφορα εξωγλωσσικά —ιδεολογικά — κριτήρια που προβάλλονται σχετικά (π.χ. ένδειξη σεβασμού ή πρόσδοση κύρους στον φορέα του αξιώματος) δεν είναι δυνατόν να καθορίσουν τις αποφάσεις μας σε ζητήματα καθαρά γλωσσικού χαρακτήρα. Τέλος, η πρακτική της μη κεφαλαιογράφησης του αρχικού γράμματος αυτών των λέξεων κερδίζει έδαφος και στην Ελλάδα, αφού εφαρμόζεται ήδη ευρέως στον Τύπο, πράγμα που συμβάλλει στη διαμόρφωση ισχυρής σχετικής τάσης από το σύνολο των χρηστών της γλώσσας.
- B. Σχετικά με ορισμένους όρους που απαντούν με ιδιαίτερα μεγάλη συχνότητα στα ενωσιακά κείμενα, επισημαίνεται ότι τα κατά το πρωτόκολλο **ονόματα κρατών**, οι επίσημες ονομασίες **κρατικών θεσμικών φορέων και υπηρεσιών της εκτελεστικής, νομοθετικής ή δικαστικής εξουσίας**, οι επίσημες ονομασίες **διεθνών οργανισμών ή οργανώσεων**, οι επίσημες ονομασίες **οργάνων και υπηρεσιών διεθνών οργανισμών ή οργανώσεων** γράφονται με κεφαλαία τα αρχικά όλων των λέξεων που αποτελούν την ονομασία, με εξαίρεση τα άρθρα, τις προθέσεις και τους συνδέσμους, που γράφονται με μικρό αρχικό. Όταν όμως δεν γίνεται ειδική και εξατομικευμένη αναφορά σε κάποιο συγκεκριμένο φορέα αυτού του είδους, αλλά η δήλωση είναι γενική και αόριστη, οι σχετικές λέξεις γράφονται με μικρό αρχικό (π.χ. *Το Υπουργείο Εξωτερικών προέβη σε έντονο διάβημα για το θέμα αυτό*, αλλά: *Ο πρωθυπουργός αποφάσισε να μειώσει τον αριθμό των υπουργείων*. *Ο Οργανισμός Ηνωμένων Εθνών εδρεύει στη Νέα Υόρκη*, αλλά: *Στις Βρυξέλλες εδρεύουν πολλοί διεθνείς οργανισμοί*).
- Γ. Το κριτήριο της ειδικής και εξατομικευμένης αναφοράς, σε αντιδιαστολή με τη γενική και αόριστη δήλωση, εφαρμόζεται και για την επιλογή μεταξύ κεφαλαίου ή μικρού αρχικού για τα **ελάχιστα άλλα κοινά ονόματα** που μπορούν να γράφονται άλλοτε με τον έναν και άλλοτε με τον άλλο τρόπο. Σε περίπτωση γενικής δήλωσης το όνομα γράφεται με μικρό αρχικό, ενώ σε περίπτωση ειδικής δήλωσης με κεφαλαίο (π.χ. *Τα τελευταία χρόνια έχουν εκδοθεί πολλοί οδηγοί για την ελληνική γλώσσα*· αλλά: *Ο παρών Οδηγός απευθύνεται στους μεταφραστές τω θεσμικών οργάνων της Ευρωπαϊκής Ένωσης*). Με το ίδιο πνεύμα, γράφεται με κεφαλαίο μια λέξη, όταν επιδιώκεται να περιοριστεί το σημασιολογικό της εύρος, είτε για να τονιστεί ο ιδιαίτερος χαρακτήρας της είτε για να αντιδιασταλεί από άλλες ευρύτερες σημασίες που θα μπορούσε να έχει [π.χ. **Ενιαία Πράξη** (η συγκεκριμένη κοινοτική Συνθήκη, σε αντιδιαστολή με **πράξεις** άλλου είδους) ο **Τύπος**, για ειδική αναφορά στα μέσα μαζικής επικοινωνίας (ή ενημέρωσης), αλλά ο μαθηματικός **τύπος**, ο χημικός **τύπος**, ο ωραίος **τύπος** κ.λπ.]. Ο όρος **διαδίκτυο** (με μικρό αρχικό) αποδίδει τον όρο **Internet** στα ελληνικά.
Ωστόσο, πρέπει να τονιστεί ότι για τις λέξεις αυτού του είδους ο σχετικός κανόνας αφήνει κάποια περιθώρια υποκειμενικής κρίσης και **διακριτικής ευχέρειας**, διότι σε αρκετές περιπτώσεις το είδος της δήλωσης/αναφοράς δ4ν είναι απόλυτα ξεκάθαρο, με αποτέλεσμα να υπάρχουν αμφισβητήσεις και διαφωνίες.

Ας δούμε πώς εξειδικεύονται αυτοί οι βασικοί κανόνες στην πράξη.

I. Τα αρχικά όλων των κύριων ονομάτων γράφονται πάντοτε με κεφαλαίο γράμμα, ενώ τα αρχικά των κοινών ονομάτων γράφονται κατά κανόνα με μικρό γράμμα, πλην συγκεκριμένων ειδικών περιπτώσεων.

Επομένως, με κεφαλαίο αρχικό γράφονται:

- α) Τα κύρια ονόματα **προσώπων** (ανθρωπωνύμια). Επισημαίνεται ότι με κεφαλαίο γράφεται μόνο το πρώτο γράμμα κάθε ονόματος. Εξάλλου, το όνομα γράφεται πρώτο και το επώνυμο δεύτερο:

Σταύρος Δήμας, Ανδρούλλα Βασιλείου, Γκόρντον Μπράουν, Karl von Kempis, Charles de Gaulle

Δύο επισημάνσεις:

- Στα ενωσιακά κείμενα, ιδίως στα νομικά (π.χ. στο σημείο των υπογραφών), τα ξένα ονόματα δεν μεταγράφονται κατά κανόνα στα ελληνικά, αλλά αφήνονται όπως στο πρωτότυπο.
- Συχνά, στα ενωσιακά κείμενα το επώνυμο γράφεται με όλα τα γράμματα κεφαλαία. Ο έλληνας μεταφραστής ακολουθεί στο σημείο αυτό την πρακτική του πρωτοτύπου.

- β) Τα κύρια ονόματα **ζώων** (ζωωνύμια):

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο είχε εκφράσει σοβαρές επιφυλάξεις για την κλωνοποίηση της **Ντόλης**.

- γ) Τα κύρια ονόματα **πραγμάτων** όπως κτιρίων, εφημερίδων, πλοίων κ.λπ.:

Η υπογραφή της Συνθήκης προσχώρησης έγινε στο **Ζάππειο**.

Η **Καθημερινή** εκδίδεται στην Αθήνα.

Ο **τορπιλισμός της Έλλης** έγινε το 1940.

- δ) Τα **εθνικά** και τα **πατριδωνυμικά**:

Η πρόεδρος της Επιτροπής είναι **Γερμανίδα**.

Ο ευρωβουλευτής που υπέβαλε την ερώτηση είναι **Θεσσαλός**.

Η Ευρωπαϊκή Ένωση εφαρμόζει προγράμματα για τη βελτίωση της κατάστασης των **Ρομά**.

Στα ενωσιακά κείμενα, τα εθνικά και πατριδωνυμικά γράφονται με κεφαλαίο αρχικό ακόμα κι όταν έχουν θέση επιθέτου (αντίθετη είναι η πρακτική που ακολουθείται ενίοτε στην Ελλάδα ως προς το θέμα αυτό):

Η πρόεδρος της Επιτροπής είναι γνωστή **Γερμανίδα** πολιτικός.

Ορισμένοι **Θεσσαλοί** βουλευτές δεν συμφώνησαν με το έργο ανασύστασης της Κάρλας.

Με μικρό αρχικό γράφονται τα **επίθετα που παράγονται** από εθνικά ή πατριδωνυμικά:

Το **ρωσικό** φυσικό αέριο που παίρνει η Ελλάδα είναι μειωμένο λόγω προβλημάτων μεταφοράς.

Με μικρό γράφονται επίσης τα ονόματα των **γλωσσών** (και στο σημείο αυτό μερικοί ακολουθούν στην Ελλάδα αντίθετη πρακτική):

Θα υπάρχει διερμηνεία από τα **αγγλικά** και τα **γαλλικά** προς τα **ελληνικά**.

- ε) Τα **τοπωνύμια** και οι **γεωγραφικοί όροι**:

Στο Λουξεμβούργο και στις Βρυξέλλες εδρεύουν πολλοί διεθνείς οργανισμοί.

Το ακρωτήριο Ταΐναρο είναι το νοτιότερο σημείο της Πελοποννήσου.

Για τα τοπωνύμια και τους γεωγραφικούς όρους πρέπει να επισημανθούν τα εξής:

- i) Όταν το τοπωνύμιο ή ο γεωγραφικός όρος αποτελείται από **δύο ή περισσότερες λέξεις** που είναι **απαραίτητες** για τον σαφή προσδιορισμό του, τότε όλες οι λέξεις (πλην των άρθρων) γράφονται με κεφαλαίο αρχικό:

η Νέα Νότια Ουαλία, η Κάτω Σαξονία, ο Μέλας Δρυμός, η Μαύρη Θάλασσα, η Ερυθρά Θάλασσα, ο Βισκαϊκός Κόλπος, το Λευκό Όρος, το Σαν Φρανσίσκο

Όταν όμως το τοπωνύμιο ή ο γεωγραφικός όρος προσδιορίζεται με απόλυτη ακρίβεια και χωρίς ένα από τα συστατικά μέρη του, τότε το μη αναγκαίο συστατικό μέρος (το οποίο πολλές φορές παραλείπεται στην πράξη) μπορεί — και συνιστάται — να γράφεται με μικρό αρχικό:

το Αιγαίο πέλαγος, η Μεσόγειος θάλασσα, η Βαλτική θάλασσα, ο Νείλος ποταμός

Το ίδιο συμβαίνει καταρχήν όταν ο κατά κυριολεξία γεωγραφικός όρος προηγείται, γιατί στην περίπτωση αυτή δεν είναι συνήθως απαραίτητος για τον σαφή προσδιορισμό του τοπωνυμίου:

η λίμνη Παμβώτιδα, το ακρωτήριο Ταΐναρο, ο ποταμός Αμαζόνιος

Όταν όμως ο κατά κυριολεξία γεωγραφικός όρος προηγείται μεν, αλλά είναι απαραίτητος για τον σαφή προσδιορισμό του τοπωνυμίου, τότε γράφεται με κεφαλαίο αρχικό:

το Ακρωτήριο της Καλής Ελπίδας, η Θάλασσα των Σαργάσων, το Τρίγωνο των Βερμούδων

- ii) Τα άρθρα, οι προθέσεις και οι σύνδεσμοι που περιέχει το τοπωνύμιο γράφονται με μικρό αρχικό:

η Λωρίδα της Γάζας, το Όρος των Ελαιών

- iii) Για τα τοπωνύμια και τους γεωγραφικούς όρους που περιέχουν τα επίθετα *βόρειος*, *νότιος*, *ανατολικός*, *δυτικός*, *κεντρικός*, ισχύουν τα εξής: Όταν το προσδιοριστικό επίθετο δεν αποτελεί τμήμα γεωγραφικού όρου, πρέπει να γράφεται με μικρό αρχικό· όταν όμως αποτελεί τμήμα γεωγραφικού όρου, πρέπει να γράφεται με κεφαλαίο αρχικό. Επομένως: βόρεια Ελλάδα (= το βόρειο τμήμα της Ελλάδας, μη προσδιοριζόμενο επακριβώς), Βόρεια Ελλάδα (= γεωγραφικός όρος που δηλώνει το σύνολο των διαμερισμάτων της Μακεδονίας και της Θράκης). Ομοίως:

ο Βόρειος Πόλος (= γεωγραφικός όρος), η βόρεια Γαλλία (= το βόρειο τμήμα της Γαλλίας), η Νότια Αφρική (= η χώρα), η νότια Αφρική (= το νότιο τμήμα της αφρικανικής ηπείρου), η κεντρική Ασία (= το κεντρικό τμήμα της ασιατικής ηπείρου), Δυτική Όχθη (= η συγκεκριμένη γεωγραφική περιοχή της Μέσης Ανατολής)

Στα αγγλικά και τα γαλλικά χρησιμοποιούνται ενίοτε διαφορετικοί όροι για τις δύο περιπτώσεις:

South Africa — southern Africa, Afrique du Sud — Afrique méridionale

Σε μερικές περιπτώσεις όροι αυτού του είδους δεν έχουν μόνο γεωγραφική διάσταση, αλλά εμπεριέχουν και ιστορικοπολιτικές συνδηλώσεις. Στην περίπτωση αυτή πρέπει να γράφονται με κεφαλαία τα αρχικά:

οι χώρες της Κεντρικής και Ανατολικής Ευρώπης, τα Δυτικά Βαλκάνια

- στ) Τα ονόματα των **ημερών** της εβδομάδας και των **μηνών**:

Δευτέρα, Τρίτη κ.ο.κ. — Ιανουάριος, Μάρτιος κ.ο.κ.

Αντίθετα, τα ονόματα των εποχών γράφονται με μικρό αρχικό: *άνοιξη, καλοκαίρι*.

- ζ) Τα ονόματα των **εορτών** (εορτωνύμια):

τα Χριστούγεννα, το Πάσχα, το Ραμαζάνι, τα Παναθήναια κ.λπ.

- η) Η λέξη **Θεός** και τα συνώνυμά της (Πανάγαθος, Μεγαλοδύναμος κ.λπ.), όταν χρησιμοποιείται με την έννοια του μοναδικού υπέρτατου όντος (όχι, για παράδειγμα, για τους θεούς του Ολύμπου ή για τους «θεούς» των γηπέδων), η λέξη **Παναγία** —όταν χρησιμοποιείται με την έννοια της μητέρας του Ιησού Χριστού και όχι μεταφορικά— και τα συνώνυμά της (Θεοτόκος, Μεγαλόχαρη κ.λπ.) και η λέξη **Μεσσίας**, όταν αναφέρεται στον Χριστό.
Αντίθετα, τα ονόματα των θρησκειών και των οπαδών τους γράφονται με μικρό αρχικό, εκτός αν προσδιορίζουν ταυτότητα ευρύτερη από τη θρησκευτική, συνήθως με εθνικές συνδηλώσεις:

χριστιανισμός, μουσουλμανισμός, βουδισμός κ.λπ. — χριστιανός, μουσουλμάνος, βουδιστής κ.λπ. (αλλά οι Εβραίοι, *ως λαός*, οι Μουσουλμάνοι της Βοσνίας και Ερζεγοβίνης)

- θ) Οι ονομασίες **επιστημονικών και εκπαιδευτικών θεσμών και ιδρυμάτων**:

η Ακαδημία Αθηνών, το Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο, το Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο

Όταν, όμως, η δήλωση δεν είναι ειδική και εξατομικευμένη αλλά γενική και αόριστη (δεν προσδιορίζεται κάποιο συγκεκριμένο ίδρυμα), τότε οι σχετικές λέξεις γράφονται με μικρό αρχικό:

Τα πανεπιστήμια και τα πολυτεχνεία αυτής της χώρας είναι πολύ υψηλού επιπέδου.

- ι) Οι ονομασίες **επιστημών και τεχνών σε επίσημους τίτλους**:

καθηγητής Συνταγματικού Δικαίου, διδάκτορας Φυσικής

- ια) Οι ονομασίες των **χρονικών υποδιαίρέσεων** της γεωλογίας, της παλαιοντολογίας, της προϊστορίας, της πρωτοϊστορίας και της ιστορίας:

η Πρωτογεωμετρική, το Καινοζωικό, ο Μεσαίωνας, η Αναγέννηση, ο Μεσοπόλεμος

Όταν, όμως, οι λέξεις αυτού του είδους χρησιμοποιούνται ως επίθετα ή μεταφορικά, γράφονται με μικρό αρχικό:

Στο μουσείο εκτίθενται σαρκοφάγοι από την πρωτογεωμετρική περίοδο.

Η κατάσταση που επικρατεί στις φυλακές της χώρας αυτής είναι πραγματικός μεσαίωνας.

- ιβ) Τα ονόματα **ουράνιων σωμάτων**:

Ο πυρήνας της Γης έχει διάμετρο 6 900 χιλιόμετρα.

Ο Ήλιος είναι ο αστέρας του ηλιακού μας συστήματος.

Όταν, όμως, οι όροι αυτοί δεν χρησιμοποιούνται με την έννοια του ουράνιου σώματος αλλά με άλλες έννοιες, γράφονται με μικρό αρχικό:

Η ελληνική γη είναι εύφορη.

Το μέλλον των Κυπρίων στη γη των προγόνων τους.

Ειδικά, για τη λέξη *ήλιος* πρέπει να επισημανθεί ότι γράφεται με κεφαλαίο μόνο σε αστρονομικά, αστροφυσικά και συναφή επιστημονικά συμφραζόμενα. Στις άλλες

περιπτώσεις, που είναι και οι συντριπτικά περισσότερες στα ενωσιακά κείμενα, γράφεται με μικρό αρχικό:

Εκμετάλλευση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, όπως το νερό, ο ήλιος και η βιομάζα.

Διαφοροποίηση του παράκτιου τουρισμού, ο οποίος παύει να εξαρτάται από το τρίπτυχο «θάλασσα, ήλιος, άμμος».

- ιγ) Οι επιστημονικές **ονομασίες φυτών και ζώων**, όταν αναφέρονται για να δηλώσουν το **γένος** ή ταξινομικό άθροισμα μεγαλύτερο από το γένος (δηλαδή: οικογένεια, τάξη, ομοταξία, συνομοταξία, βασιλείο):

Τα Ορθόπτερα είναι μια τάξη της ομοταξίας των Εντόμων.

Στη διωνυμική ονοματολογία, που εφαρμόζεται στη βιολογία, το πρώτο όνομα είναι το όνομα του γένους (κεφαλαίο αρχικό) και το δεύτερο το όνομα του είδους (μικρό αρχικό).

το Χινοπόδιο το λευκό, ο *Canis lupus*, ο *Felis silvestris*

- ιδ) Τα **σημεία του ορίζοντα**:

Η Μπουρκίνα Φάσο περιβάλλεται από το Μαλί προς Βορρά και Δύση, τον Νίγηρα και το Μπενίν ανατολικά, το Τόγκο, την Γκάνα και την Ακτή Ελεφαντοστού προς Νότο.

Με κεφαλαίο αρχικό γράφονται οι όροι αυτοί και όταν χρησιμοποιούνται μεταφορικά:

Ανήκομεν εις την Δύσιν.

Πολλοί φοιτητές στρέφονται για τις σπουδές τους προς την Ανατολή.

Πρέπει να καταβληθεί προσπάθεια για τη βελτίωση της ισορροπίας μεταξύ Βορρά και Νότου.

- ιε) Οι τίτλοι **συγγραμμάτων και έργων λογοτεχνίας και τέχνης**:

Εισαγωγή στο Αστικό Δικονομικό Δίκαιο, Ο Κατάδικος, Έγκλημα και Τιμωρία, Αξιωματικός Περιπόλου

Ωστόσο, πρέπει να επισημανθεί ότι τα τελευταία χρόνια ο κανόνας αυτός έχει ατονήσει πολύ. Μάλιστα, **όταν ο τίτλος είναι αρκετά μακροσκελής, συνιστάται να γράφεται με κεφαλαίο μόνο το αρχικό γράμμα της πρώτης λέξης.**

Διοργανικό εγχειρίδιο σύνταξης κειμένων

Κοινός πρακτικός οδηγός για τα πρόσωπα που συμβάλλουν στη σύνταξη των κοινοτικών κειμένων

Ένας ήρωας του καιρού μας

Η μικρή κυρία του μεγάλου σπιτιού

- ιστ) Τα **σύμβολα** των **μονάδων μέτρησης** που προέρχονται από ονόματα προσώπων (για τη χρήση μονάδων μέτρησης και συμβόλων, βλ. και παράρτημα Α3).
Επομένως: V (βολτ), γιατί προέρχεται από το όνομα του ιταλού φυσικού Volta· W (βατ), γιατί προέρχεται από το όνομα του αγγλού μηχανικού Watt· N (νιούτον), γιατί προέρχεται από το όνομα του Νεύτωνα (Newton) κ.ο.κ. (αλλά: s, kg κ.ο.κ., γιατί δεν προέρχονται από ονόματα προσώπων).

Όμως, οι **ονομασίες των μονάδων μέτρησης** γράφονται πάντοτε με μικρό αρχικό, ακόμη και αν προέρχονται από ονόματα προσώπων: βολτ, βατ, αμπέρ, καντέλα κ.ο.κ.

Όσον αφορά τα **προθήματα** που χρησιμοποιούνται συχνά μπροστά από τις μονάδες μέτρησης, επισημαίνεται ότι τα σύμβολα για προθήματα που παριστάνουν πολλαπλάσια 10^6 και περισσότερο [από το μέγα (M) και άνω, δηλαδή γίγα (G), τέρα

(Τ) κ.λπ.] γράφονται με κεφαλαία (π.χ. MHz). Όλα τα άλλα γράφονται με μικρά. Όμως οι ονομασίες με προθήματα γράφονται με όλα τα γράμματα μικρά (π.χ. μεγαβάτ).

Με μικρό αρχικό γράφονται και οι **νομισματικές μονάδες**: *ευρώ, δολάριο, λίρα κ.ο.κ.*

- ιζ) Τα κατά το πρωτόκολλο **ονόματα κρατών** (γράφονται με κεφαλαία τα αρχικά γράμματα όλων των λέξεων οι οποίες αποτελούν το όνομα του σχετικού κράτους πλην των άρθρων, των προθέσεων και των συνδέσμων):

το Βασίλειο του Βελγίου

η Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας

η Γαλλική Δημοκρατία

το Μεγάλο Δουκάτο του Λουξεμβούργου

οι Νήσοι Τουβαλού

Ο ίδιος κανόνας εφαρμόζεται και για τις πολιτικές οντότητες του παρελθόντος:

Αγία Ρωμαϊκή Αυτοκρατορία του Γερμανικού Έθνους, Βυζαντινή Αυτοκρατορία

- ιη) Οι επίσημες ονομασίες **κρατικών θεσμικών φορέων, υπηρεσιών και διοικητικών μονάδων της εκτελεστικής, νομοθετικής ή δικαστικής εξουσίας** (γράφονται με κεφαλαία τα αρχικά γράμματα όλων των λέξεων οι οποίες συναποτελούν τη σχετική ονομασία πλην των άρθρων, των προθέσεων και των συνδέσμων):

Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, Διεύθυνση Κτηνιατρικής, Βουλή, Κογκρέσο, Γερουσία, Άρειος Πάγος, Συμβούλιο της Επικρατείας, Εισαγγελία Πλημμελειοδικών Αθηνών

Όμως, οι κάτοχοι σχετικών αξιωματικών, τίτλων ή ιδιοτήτων γράφονται με μικρό αρχικό:

ο πρόεδρος της Δημοκρατίας, ο υπουργός Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, ο διευθυντής Κτηνιατρικής, ο βουλευτής, ο γερουσιαστής, ο πρόεδρος του Αρείου Πάγου, ο αρεοπαγίτης, ο σύμβουλος Επικρατείας, ο εισαγγελέας Πλημμελειοδικών Αθηνών

Εξαίρεση 1: Για ιστορικούς λόγους και έπειτα από σχετική απόφαση της επιτροπής αναθεώρησης του Διοργανικού εγχειριδίου, τα κοινά ονόματα αυτού του είδους γράφονται με κεφαλαίο αρχικό στα σημεία των υπογραφών (νομικών πράξεων, επιστολών κ.λπ.), καθώς και στις επικεφαλίδες, στο σημείο στο οποίο προσδιορίζεται ο συντάκτης/αποστολέας του εγγράφου / της επιστολής κ.λπ.

Εξαίρεση 2: Οι λέξεις αυτού του είδους γράφονται με κεφαλαίο αρχικό όταν αποτελούν τμήμα λεκτικού συνόλου όλες οι λέξεις του οποίου πρέπει, για άλλους λόγους, να γράφονται με κεφαλαία αρχικά [π.χ. *Συμβούλιο Υπουργών*: η λέξη *υπουργών* γράφεται με κεφαλαίο αρχικό, γιατί αποτελεί μέρος της ονομασίας οργάνου διεθνούς οργανισμού· βλ. το στοιχείο κ) παρακάτω].

- ιθ) Οι επίσημες ονομασίες **διεθνών οργανισμών ή οργανώσεων**:

Ευρωπαϊκή Ένωση, Ευρωπαϊκή Κοινότητα, Ευρωπαϊκή Οικονομική Κοινότητα, Αφρικανική Ένωση, Οργανισμός Ηνωμένων Εθνών, Κοινωνία των Εθνών, Παγκόσμια Οργάνωση Υγείας, Οργανισμός Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης κ.ο.κ.

- κ) Οι επίσημες ονομασίες **οργάνων, υπηρεσιών και διοικητικών μονάδων** διεθνών οργανισμών ή οργανώσεων:

Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, Ευρωπαϊκό Συμβούλιο, Συμβούλιο, Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, Ελεγκτικό Συνέδριο, Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή, Γενική Διεύθυνση Ανταγωνισμού, Γενική Γραμματεία του Συμβουλίου, Τμήμα Ελληνικής Γλώσσας, Μονάδα Editing

Όταν μια ονομασία αυτού του είδους περιέχει άλλη ονομασία, η τελευταία γράφεται επίσης με κεφαλαίο:

το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης

η Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων

Όμως, οι κάτοχοι σχετικών αξιωματικών, τίτλων ή ιδιοτήτων γράφονται με μικρό αρχικό:

ο πρόεδρος του Συμβουλίου, το μέλος του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, ο ευρωβουλευτής, το μέλος της Επιτροπής, ο επίτροπος, ο δικαστής, ο γενικός γραμματέας, ο γενικός διευθυντής, ο προϊστάμενος, ο μόνιμος αντιπρόσωπος

Εξαίρεση: Λέξεις αυτού του είδους γράφονται με κεφαλαίο αρχικό μόνο όταν αποτελούν τμήμα λεκτικού συνόλου όλες οι λέξεις του οποίου πρέπει, για άλλους λόγους, να γράφονται με κεφαλαία αρχικά (π.χ. *Διάσκεψη των Προέδρων*: η λέξη *προέδρων* γράφεται με κεφαλαίο αρχικό, γιατί αποτελεί μέρος της ονομασίας του πολιτικού καθοδηγητικού οργάνου του Κοινοβουλίου).

- κα) Οι επίσημες ονομασίες **εθνικών, διεθνών ή ενωσιακών σωμάτων, ιδρυμάτων, οργανώσεων, κομμάτων, ταμείων** κ.λπ.: Ίδρυμα Ανιάτων, Πανελλήνιο Σοσιαλιστικό Κίνημα, Ναυτικό Απομαχικό Ταμείο, Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο, Ευρωπαϊκό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης κ.λπ.
- κβ) Τα κοινά ονόματα, όταν επιδιώκεται να περιοριστεί το σημασιολογικό τους εύρος, είτε για να τονιστεί ο μοναδικός τους χαρακτήρας είτε για να αντιδιασταλεί από άλλες ευρύτερες σημασίες που θα μπορούσαν να έχουν [π.χ.: **Ενιαία Πράξη** (η μία και μοναδική, σε αντιδιαστολή με **πράξεις** άλλου είδους), ο **Τύπος**, για ειδική αναφορά στα μέσα μαζικής επικοινωνίας (ή ενημέρωσης) (αλλά ο μαθηματικός **τύπος**, ο χημικός **τύπος**, ο ωραίος **τύπος** κ.λπ.), ο **Κανονισμός**, αποκλειστικά για ειδική αναφορά στον κανονισμό λειτουργίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, ο οποίος, σε αντίθεση με τους εσωτερικούς κανονισμούς του Συμβουλίου ή της Επιτροπής, δεν συνοδεύεται από το επίθετο *εσωτερικός* και, επομένως, μπορεί να μπερδευτεί με **κανονισμό - νομοθετική πράξη** του Κοινοβουλίου (και του Συμβουλίου) κ.ο.κ.]. Στην ίδια κατηγορία εντάσσονται και ορισμένα κοινά ονόματα που γράφονται με κεφαλαίο αρχικό όταν χρησιμοποιούνται με έμφαση ή προσωποποιούν αφηρημένες έννοιες (π.χ. *το Κράτος είμαι εγώ· ο πέλεκυς της Δικαιοσύνης· η Παιδεία είναι πολύτιμο αγαθό* κ.ο.κ.). Ωστόσο, για τις λέξεις αυτού του είδους (εδώ ανήκει, μεταξύ άλλων, και η λέξη *σύνταγμα*) υπάρχει περιθώριο υποκειμενικής κρίσης και **διακριτικής ευχέρειας**, διότι σε αρκετές περιπτώσεις το είδος της δήλωσης/αναφοράς δεν είναι απόλυτα ξεκάθαρο.

II. Ειδικότερα, πέραν των προαναφερομένων, στην ενωσιακή πρακτική ισχύουν οι εξής κανόνες:

- α) Η λέξη **Συνθήκη** γράφεται άλλοτε με μικρό και άλλοτε με κεφαλαίο αρχικό. Όταν η λέξη αυτή αναφέρεται στις διάφορες συνθήκες που συνάπτονται σε διεθνές επίπεδο, είτε από την Ευρωπαϊκή Ένωση είτε από άλλους φορείς, γράφεται με μικρό αρχικό (π.χ. *Στον τομέα της δικαστικής συνεργασίας υπάρχουν πολλές διμερείς **συνθήκες***). Όταν όμως η εν λόγω λέξη αναφέρεται ειδικά στις Συνθήκες του **πρωτογενούς ενωσιακού δικαίου**, τότε γράφεται **πάντα με κεφαλαίο αρχικό** (π.χ. *Η ελεύθερη κυκλοφορία των προσώπων, των εμπορευμάτων, των κεφαλαίων και των υπηρεσιών καθιερώνεται από τη **Συνθήκη**· η **Συνθήκη** για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, η **Συνθήκη** για την Ευρωπαϊκή Ένωση*).
- β) Οι ονομασίες των **νομικών πράξεων** της ΕΕ αρχίζουν πάντοτε με μικρά γράμματα:

η απόφαση [...], η οδηγία [...], ο κανονισμός [...]

Για τη λέξη **κανονισμός**, με την έννοια του κανονισμού λειτουργίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, βλ. το στοιχείο κβ) παραπάνω.

Με μικρό αρχικό γράφονται επίσης και τα διάφορα άλλα **έγγραφα και πράξεις** που εκδίδονται από τα όργανα της Ένωσης: *σύσταση, ψήφισμα, ανακοίνωση, υπόμνημα, έγγραφο εργασίας, πράσινη βίβλος, λευκή βίβλος, έκθεση, γνώμη, γνωμοδότηση κ.ο.κ.*

- γ) Τα **σημεία αναφοράς** των ενωσιακών πράξεων αρχίζουν κατά κανόνα με κεφαλαίο γράμμα (π.χ. *Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή Έπειτα από διαβούλευση με [...] ή Αποφασίζοντας με τη διαδικασία του άρθρου [...]*). Οι **αιτιολογικές σκέψεις** αρχίζουν πάντοτε με κεφαλαίο, όπως και η εισαγωγική τους φράση «Εκτιμώντας τα ακόλουθα:».
- δ) Οι ονομασίες των διάφορων **επιτροπών** που λειτουργούν στο πλαίσιο της Ένωσης γράφονται με μικρό αρχικό:

η μόνιμη επιτροπή απασχόλησης, η επιτροπή προϋπολογισμού, η επιτροπή κανονισμού υπηρεσιακής κατάστασης, η επιτροπή προσωπικού, η μεικτή επιτροπή, η συμβουλευτική επιτροπή, η διαχειριστική επιτροπή

Εξαιρούνται: η Επιτροπή Μόνιμων Αντιπροσώπων, η Επιτροπή Πολιτικής και Ασφάλειας, η Επιτροπή (των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων), η Ευρωπαϊκή Επιτροπή των Περιφερειών, η Επιτροπή των Πρέσβων ΕΕ-ΑΚΕ και η Μεικτή Επιτροπή του ΕΟΧ.

- ε) Όταν γίνεται αναφορά σε **Συμβούλιο ειδικής σύνθεσης**, γράφεται με κεφαλαίο αρχικό καθένας από τους τομείς αρμοδιότητας κάθε σύνθεσης. Παράδειγμα: *Συμβούλιο Μεταφορών, Τηλεπικοινωνιών και Ενέργειας*.
- στ) Όταν γίνεται αναφορά στον πλήρη τίτλο κάποιας **γενικής διεύθυνσης** της Επιτροπής, όλοι οι επιμέρους τομείς αρμοδιότητάς της γράφονται **στη γενική με κεφαλαία αρχικά**. Παράδειγμα: Γενική Διεύθυνση Υγείας και Καταναλωτών. Η ίδια πρακτική ακολουθείται και όταν αντί των λέξεων *Γενική Διεύθυνση* χρησιμοποιείται το αρκτικόλεξο *ΓΔ* (π.χ. *ΓΔ Οικονομικών και Χρηματοδοτικών Υποθέσεων*).
- ζ) Συχνά στα ενωσιακά έγγραφα γίνεται αναφορά σε διάφορες Αρχές (π.χ. Ευρωπαϊκή Αρχή για την Ασφάλεια των Τροφίμων), Κέντρα (π.χ. Τεχνικό Κέντρο Γεωργικής και Αγροτικής Συνεργασίας), Παρατηρητήρια (π.χ. Ευρωπαϊκό Παρατηρητήριο των Φαινομένων Ρατσισμού και Ξενοφοβίας) κ.λπ. Πολλές φορές οι φορείς αυτοί μνημονεύονται στα έγγραφα με την πλήρη ονομασία τους μόνο την πρώτη φορά, ενώ στη συνέχεια χρησιμοποιείται απλώς ή λέξη *Αρχή* (Authority), *Κέντρο* (Centre) κ.λπ. Στις περιπτώσεις αυτές οι εν λόγω λέξεις **πρέπει να γράφονται με κεφαλαίο αρχικό** (Η **Αρχή** αποφάσισε [...]· το **Κέντρο** κατέληξε στο συμπέρασμα [...] κ.λπ.).
- η) Για τα **αρκτικόλεξα** και τους κανόνες που ισχύουν γι' αυτά στην ενωσιακή πρακτική βλ. [σημείο 10.7](#).
- θ) Τέλος, σύμφωνα με τον κανόνα για καταρχήν χρήση μικρού αρχικού στα κοινά ονόματα (με την επιφύλαξη των εξαιρέσεων που προαναφέρθηκαν), χρησιμοποιούνται μικρά αρχικά για τα περισσότερα κοινά ονόματα (όρους) που συναντάμε στα ενωσιακά κείμενα, όπως, ενδεικτικά, για τους ακόλουθους:

αρμόδια για τον προϋπολογισμό αρχή, διάσκεψη κορυφής, διαρθρωτικά ταμεία, δικαιοσύνη και εσωτερικές υποθέσεις, διοικητικό συμβούλιο, ευρωπαϊκή πολιτιστική πρωτεύουσα, ευρωπαϊκό έτος περιβάλλοντος, ευρωπαϊκό νομισματικό σύστημα, κανονισμός υπηρεσιακής κατάστασης, κοινή γεωργική πολιτική, κοινό δασολόγιο, κοινή εξωτερική πολιτική και πολιτική ασφάλειας, κοινοτικό πλαίσιο στήριξης, μεσογειακά ολοκληρωμένα προγράμματα, νέο κοινοτικό μέσο, όργανο, πολυϊνική συμφωνία, πράξη προσχώρησης, προϋπολογισμός, συμφωνία, σύμφωνο, σύσταση κ.ο.κ.

10.4. Το τελικό νι

A. Οι επίσημοι κανόνες

Σύμφωνα με τη σχολική γραμματική του γυμνασίου (σ. 21):

- το οριστικό άρθρο **τον** της αιτιατικής ενικού του αρσενικού γένους,
- το αριθμητικό και το αόριστο άρθρο **έναν** της αιτιατικής ενικού του αρσενικού γένους,
- η προσωπική αντωνυμία **αυτόν** του τρίτου προσώπου της αιτιατικής ενικού του αρσενικού γένους και ο αδύνατος τύπος της **τον**,
- και το τροπικό επίρρημα **σαν**

διατηρούν πάντοτε στον γραπτό λόγο το τελικό νι, ανεξάρτητα από τον φθόγγο που ακολουθεί.

Αντίθετα:

- το οριστικό άρθρο **την** της αιτιατικής ενικού του θηλυκού γένους,
- τα άκλιτα **δεν** και **μην**,
- και η προσωπική αντωνυμία **αυτήν** του τρίτου προσώπου της αιτιατικής ενικού του θηλυκού γένους και ο αδύνατος τύπος της **την**:
 - **διατηρούν το τελικό νι**,
όταν η λέξη που ακολουθεί αρχίζει από φωνήεν ή από στιγμιαίο σύμφωνο, δηλαδή από τα γράμματα **κ, π, τ**, τις διφθόγγους **μπ, ντ, γκ, τσ** και **τζ** και τα διπλά **ξ** και **ψ**,
 - **αλλά το αποβάλλουν**,
όταν η λέξη που ακολουθεί αρχίζει από οποιοδήποτε άλλο γράμμα.

Οι κανόνες αυτοί κρίνονται γενικά λογικοί και σωστοί και, με την επιφύλαξη των εξαιρέσεων και των παρατηρήσεων που διατυπώνονται στο σημείο Γ παρακάτω για το **δεν**, **συνιστάται να εφαρμόζονται από τους συναδέλφους**. Ειδικότερα:

B. Οι μη αμφισβητούμενοι κανόνες

α) Το άρθρο **τον** — το αριθμητικό και το αόριστο άρθρο **έναν**

Οι λέξεις αυτές δημιούργησαν στο παρελθόν μεγάλο πρόβλημα και προκάλεσαν άπειρες συζητήσεις, διότι, ως γνωστόν, ο κανόνας της προηγούμενης γραμματικής ήταν διαφορετικός (όμοιος με τον κανόνα που ισχύει για το άρθρο **την** της αιτιατικής ενικού του θηλυκού γένους). Ωστόσο, η νεότερη σχολική γραμματική έλυσε το πρόβλημα, ξεκαθαρίζοντας ότι οι λέξεις αυτές **πρέπει να παίρνουν πάντοτε το τελικό νι**. Άλλωστε, την πρακτική αυτή εφαρμόζαν ήδη πολλοί έγκυροι εκδοτικοί οίκοι και φιλόλογοι.

β) Η προσωπική αντωνυμία του τρίτου προσώπου **αυτόν**

Στην προσωπική αντωνυμία του τρίτου προσώπου **αυτόν** ο κανόνας για διατήρηση του τελικού νι σε όλες τις περιπτώσεις είναι επίσης αδιαμφισβήτητος και εφαρμόζεται σωστά:

Αυτός ο κανόνας εφαρμογής είναι ο μόνος σωστός και **αυτόν** θέλει η Επιτροπή να τηρούν τα κράτη μέλη.

γ) Η προσωπική αντωνυμία του τρίτου προσώπου τον

Τα ίδια ισχύουν και για το **τον**, δηλαδή για τον αδύνατο τύπο της προσωπικής αντωνυμίας *αυτόν*:

Αυτό(ν) ⁽¹⁴⁾ τον κανονισμό **τον** συνέταξε η Επιτροπή σε συνεργασία με τους κοινωνικούς εταίρους.

δ) Το άκλιτο σαν

Αμφισβήτηση δεν υπάρχει ούτε για το μόριο **σαν** ⁽¹⁵⁾, το οποίο διατηρεί πάντοτε το τελικό νι:

Τα ποσοστά της τιμής προσανατολισμού τα οποία χρησιμεύουν **σαν** βάση για τον υπολογισμό των κοινοτικών τιμών απόσυρσης και πώλησης [...]

ε) Το μόριο μη(ν)

Στην κατηγορία των λέξεων που ακολουθούν αναμφισβήτητα τον επίσημο κανόνα μπορούμε ασφαλώς να κατατάξουμε και το αρνητικό μόριο **μη(ν)**, το οποίο άλλοτε διατηρεί και άλλοτε χάνει το νι, ανάλογα με το γράμμα που ακολουθεί:

Η Επιτροπή αποφάσισε να **μη** δώσει συνέχεια στην καταγγελία.

Η Επιτροπή αποφάσισε να **μην** αποδεχθεί την εισήγηση της Νομικής Υπηρεσίας.

Ωστόσο, επισημαίνεται ότι, **όταν το μη ακολουθείται από επίθετο, από μετοχή, πλην της μετοχής ενεργητικού ενεστώτα σε -ο(ώ)ντας, ή από ουσιαστικό, δεν παίρνει ποτέ νι:**

Η **μη** ορθή εφαρμογή του κοινοτικού δικαίου από τον εθνικό δικαστή.

Μια νέα τεχνική επιτρέπει τη μεταμόσχευση νεφρού από **μη** συμβατό δότη.

Πουλερικά **μη** αναφερόμενα στα σημεία I/14 ή I/15.

Ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου σχετικά με τη **μη** ανανέωση της εντολής του ΟΑΣΕ στην Τσετσενία.

Όταν, όμως, ακολουθείται από μετοχή ενεργητικού ενεστώτα σε -ο(ώ)ντας, τηρείται ο βασικός κανόνας, δηλαδή άλλοτε διατηρείται και άλλοτε χάνεται το νι [στη μετοχή ενεργητικού παρακειμένου (έχοντας ...) μπαίνει πάντοτε το νι]:

Το κράτος μέλος, **μην** ασκώντας εμπρόθεσμα το ένδικο μέσο [...]

Η Επιτροπή, **μη** διαπιστώνοντας την ύπαρξη συλλογικής δεσποζουσας θέσης πριν από τη σχεδιαζόμενη συγκέντρωση [...]

Η Γαλλική Δημοκρατία, **μην** έχοντας χαρακτηρίσει ως ζώνη ειδικής προστασίας [...]

στ) Το άρθρο την και οι προσωπικές αντωνυμίες του τρίτου προσώπου αυτήν και την

Τέλος, στην ίδια κατηγορία, δηλαδή στην κατηγορία των λέξεων που τηρούν αναμφισβήτητα τους κανόνες της σχολικής γραμματικής (στην προκειμένη περίπτωση, άλλοτε διατηρούν και άλλοτε αποβάλλουν το τελικό νι), μπορούμε να κατατάξουμε και τις τρεις θηλυκού γένους λέξεις που

⁽¹⁴⁾ Η σχολική γραμματική δεν είναι σαφής ως προς τη διατήρηση ή μη του τελικού νι στη **δεικτική αντωνυμία** *αυτόν* (αιτιατική ενικού του αρσενικού γένους) σε κάθε περίπτωση. Πράγματι, στο σχετικό σημείο (σ. 21) αναφέρεται ότι «το τελικό ν της αιτιατικής ενικού του αρσενικού γένους [...] και της **προσωπικής αντωνυμίας** (*αυτόν, τον*) διατηρείται στον γραπτό λόγο πάντοτε, [...]», αλλά στο παράδειγμα που δίνει αμέσως μετά γράφει με νι και με τονισμένα γράμματα (θέλοντας προφανώς να δείξει ότι αυτές είναι οι λέξεις στις οποίες εφαρμόζεται ο κανόνας) τη **δεικτική αντωνυμία** (αντωνυμικό επίθετο) *αυτόν* και τον αδύνατο τύπο της προσωπικής αντωνυμίας του αρσενικού γένους (*τον*): **Αυτόν τον άνθρωπο δεν τον συνάντησε ποτέ**. Επειδή, όμως, πουθενά δεν αναφέρει ρητά ότι ο κανόνας για διατήρηση του τελικού νι σε κάθε περίπτωση ισχύει και για τη **δεικτική αντωνυμία** (αντωνυμικό επίθετο) *αυτόν* (αιτιατική ενικού του αρσενικού γένους), προτιμήθηκε να μη διατυπωθεί σχετικός κανόνας στο σημείο αυτό, αλλά να αφεθεί το θέμα στη διακριτική ευχέρεια του κάθε μεταφραστή (εξ ου και η τοποθέτηση του τελικού νι εντός παρενθέσεως στο ανωτέρω παράδειγμα).

⁽¹⁵⁾ Ωστόσο, επισημαίνεται ότι σε πάρα πολλές περιπτώσεις (όπως στο ανωτέρω παράδειγμα) το **σαν** χρησιμοποιείται στα κοινοτικά κείμενα καταχρηστικά αντί του ορθότερου *ως*. Πάντως, η χρήση του **σαν** είναι πια τόσο διαδεδομένη, ώστε από πολλούς να θεωρείται πλέον αποδεκτή ακόμη και σε περιπτώσεις αυτού του είδους.

αναφέρθηκαν στο σημείο Α: το άρθρο **την**, την προσωπική αντωνυμία του τρίτου προσώπου **αυτήν** και τον αδύνατο τύπο της **την**:

Το Συμβούλιο εξέδωσε την οδηγία [...]
Το Συμβούλιο εξέδωσε τη σύσταση [...]
Αυτή είναι η αρμόδια υπηρεσία και αυτήν πρέπει να συμβουλευθείτε.
Αυτή είναι η οδηγία που με ενδιαφέρει και αυτή ζητήσα να μου διαβιβάσετε.
Την εν λόγω οδηγία το Συμβούλιο την εξέδωσε πέρυσι.
Την εν λόγω διάταξη η Επιτροπή τη διατύπωσε πολύ προσεκτικά.

Εξαιρέση: Η μοναδική περίπτωση στην οποία δικαιολογείται εξαιρέση από τον σχετικό κανόνα είναι όταν ακολουθεί ξένη λέξη η οποία αρχίζει μεν από φωνήεν, και συγκεκριμένα από **eu** ή **u**, αλλά, κατά την προφορά της στα αγγλικά, ακούγεται ο εξακολουθητικός φθόγγος /γ/, πράγμα που σημαίνει ότι κανονικά το νι θα έπρεπε να παραλειφθεί. Χαρακτηριστικό παράδειγμα τέτοιας λέξης είναι η λέξη **Eurostat** και, γενικά, όλες οι λέξεις που αρχίζουν ή έχουν ως πρώτο συνθετικό το «Euro» (Eurofer κ.λπ.). Στις περιπτώσεις αυτές, επειδή μερικοί αναγνώστες ενδέχεται να προφέρουν τη λέξη όχι με την αγγλική αλλά με τη γαλλική προφορά της, στην οποία δεν ακούγεται ο φθόγγος /γ/, συνιστάται να μπαίνει το νι, για να αποφεύγονται δυσάρεστες χασμωδίες. Επομένως: την Eurostat, την Eurorol, την Euratom (όταν δεν τις αναφέρουμε τις δύο τελευταίες με την ελληνική τους ονομασία: Ευρωπόλ, Ευρατόμ) κ.ο.κ.

Γ. Η «προβληματική» λέξη

Η μόνη λέξη με την οποία υπάρχει πρόβλημα, καθώς ο κανόνας της σχολικής γραμματικής δεν φαίνεται απόλυτα πειστικός, είναι **το αρνητικό μόριο δεν**.

Όπως προαναφέρθηκε, ο κανόνας της σχολικής γραμματικής ορίζει ότι η λέξη αυτή πρέπει να γράφεται άλλοτε με νι και άλλοτε χωρίς νι, ανάλογα με το αρχικό γράμμα της λέξης που ακολουθεί. Ωστόσο, ο εν λόγω κανόνας έχει αποδυναμωθεί στη συνείδηση των περισσότερων. Η σαφώς κρατούσα τάση όσον αφορά τη γραφή της λέξης αυτής είναι **να γράφεται πάντοτε με νι**, ανεξάρτητα από το αρχικό γράμμα της λέξης που ακολουθεί. Η πρακτική αυτή είναι λογική και **συνιστάται η τήρησή της από όλους τους συναδέλφους**, αφού δεν είναι σπάνιες οι περιπτώσεις στις οποίες υπάρχει κίνδυνος σύγχυσης του αρνητικού μορίου **δεν** με τον σύνδεσμο **δε**, κίνδυνος που για τα νομικά ιδίως έγγραφα είναι ανεπίτρεπτος, ακόμη και αν είναι οριακός:

Ο ρυθμιστικός φορέας πρέπει να είναι πραγματικά ανεξάρτητος. Αν δε συμβεί αυτό, τότε πρέπει επίσης να συσταθεί και ένα εθνικό όργανο προσφυγής.
Ο αιτών μπορεί να παραμείνει στο έδαφος ή στα σύνορα του οικείου κράτους μέλους μέχρις ότου εκδοθεί η απόφαση του οργάνου επανεξέτασης. Αν δε γίνει δεκτό το ανασταλτικό αποτέλεσμα της προσφυγής, ο αιτών έχει δικαίωμα να ζητήσει από την αρμόδια αρχή άδεια να παραμείνει στο έδαφος ή στα σύνορα του οικείου κράτους μέλους κατά τη διάρκεια της περαιτέρω προσφυγής.
Αρκετά κράτη μέλη αναμένουν με ενδιαφέρον την απόφαση αυτή. Αν δε ληφθεί η εν λόγω απόφαση, πολλά πράγματα θα αλλάξουν στην Ευρώπη.
Οι ποσοστώσεις αυτές δε δύνανται να υπερβαίνουν τα όρια πέραν των οποίων θα υπήρχε φόβος μετατοπίσεως οικονομικών δραστηριοτήτων προς βλάβη άλλων κρατών μελών.

Στα προαναφερόμενα παραδείγματα υπάρχει μεγαλύτερος ή μικρότερος κίνδυνος σύγχυσης, ο οποίος εξαλείφεται με την προσθήκη του νι:

Ο ρυθμιστικός φορέας πρέπει να είναι πραγματικά ανεξάρτητος. Αν δεν συμβεί αυτό, τότε πρέπει επίσης να συσταθεί και ένα εθνικό όργανο προσφυγής.
Ο αιτών μπορεί να παραμείνει στο έδαφος ή στα σύνορα του οικείου κράτους μέλους μέχρις ότου εκδοθεί η απόφαση του οργάνου επανεξέτασης. Αν δεν γίνει δεκτό το ανασταλτικό αποτέλεσμα της προσφυγής, ο αιτών έχει δικαίωμα να ζητήσει από την αρμόδια αρχή άδεια να παραμείνει στο έδαφος ή στα σύνορα του οικείου κράτους μέλους κατά τη διάρκεια της περαιτέρω προσφυγής.

Αρκετά κράτη μέλη αναμένουν με ενδιαφέρον την απόφαση αυτή. Αν **δεν ληφθεί** η εν λόγω απόφαση, πολλά πράγματα θα αλλάξουν στην Ευρώπη.

Οι ποσοτώσεις αυτές **δεν δύνανται** να υπερβαίνουν τα όρια πέραν των οποίων θα υπήρχε φόβος μετατοπίσεως οικονομικών δραστηριοτήτων προς βλάβη άλλων κρατών μελών.

Σε επίπεδο Ένωσης, το αξιοσημείωτο —και αξιοπερίεργο— είναι ότι στην πρώτη μετάφραση των Συνθηκών, που ήταν σαφώς συντηρητικού γλωσσικού προσανατολισμού, οι μεταφραστές είχαν επιλέξει να εφαρμόζουν απαρέγκλιτα τον σχετικό κανόνα της επίσημης γραμματικής, με αποτέλεσμα να μην είναι σπάνιες οι συνευρέσεις του δημοτικιστικού αρνητικού μορίου *δε* με ρήματα και τύπους της λόγιας γλώσσας (*δε δύνανται*, *δε συνιστά*, *δε συνάδει* κ.λπ.).

Δ. Άλλες λέξεις ή φράσεις

Για διάφορες άλλες περιπτώσεις **λέξεων ή φράσεων που δεν καλύπτονται από τους κανόνες** της σχολικής γραμματικής, πρέπει να επισημανθούν τα εξής:

- α) Η **αόριστη αντωνυμία ένας** διατηρεί πάντοτε το τελικό *νι* στην αιτιατική:

Η Επιτροπή εξέδωσε δύο κανονισμούς για το θέμα αυτό, **έναν γενικό** και **έναν ειδικό** για τα επικίνδυνα προϊόντα.

- β) Το ίδιο ισχύει κατ' αναλογία και για την αόριστη αντωνυμία **κανένας**:

Η εξεταστική επιτροπή δεν γνωρίζει **κανέναν** που να διαθέτει πληροφορίες για το θέμα αυτό.

Η Επιτροπή δεν εξέδωσε **κανέναν** κανονισμό για το θέμα αυτό.

Το κράτος μέλος δεν εξέδωσε **κανέναν** νόμο για το θέμα αυτό.

- γ) Στις λέξεις *πρώτον*, *δεύτερον*, *τρίτον* κ.ο.κ., σε απαρίθμηση στοιχείων, επιχειρημάτων κ.λπ., συνιστάται να διατηρείται το τελικό *νι*.
- δ) Στη λέξη *δυνατό(ν)*, σε φράσεις του τύπου: *Δεν είναι δυνατόν να [...]*, συνιστάται να διατηρείται το τελικό *νι*.
- ε) Στη λέξη *τουλάχιστον* διατηρείται πάντοτε το τελικό *νι*.
- στ) Στην έκφραση *όσον αφορά* διατηρείται πάντοτε το τελικό *νι*.
- ζ) Για τις **προθετικές εκφράσεις** του τύπου *κατά παρέκκλιση*, *κατά κόρον*, *κατά προσέγγιση*, *υπόψη* (ή *υπ' όψιν*), *κατ' εξαίρεση*, *υπό έλεγχο*, *κατ' αποκοπή*, *προς αποφυγή* κ.ο.κ. δεν είναι δυνατόν να διατυπωθεί κανόνας γενικής εφαρμογής. Πράγματι, σε μερικές είναι αναμφισβήτητο ότι το τελικό *νι* διατηρείται πάντοτε (*κατά κόρον*, *κατ' ευχήν*, *καθ' οδόν*, *κατ' εξοχήν*, *επί μακρόν*, *υπ' ατμόν* κ.λπ.), σε άλλες όμως τα πράγματα δεν είναι ξεκάθαρα, **με τάση πάντως για παράλειψη του τελικού νι**, δηλαδή για χρήση της δημοτικής και όχι της λόγιας αιτιατικής (στο *Εγκόλπιο της ορθής γραφής*, σ. 69, αναφέρεται συναφώς ότι στα *εμπρόθετα* αυτής της κατηγορίας το ουσιαστικό που παρακολουθεί την πρόθεση προσαρμόζεται κατά κανόνα στο **νεοελληνικό** κλιτικό και τονικό σύστημα).
- η) Τέλος, επισημαίνεται ότι αρκετές φορές ενδείκνυται —χωρίς να είναι υποχρεωτική— η χρήση ενός **ευφωνικού** τελικού *νι*, που διευκολύνει τη ροή του λόγου και αποτρέπει την εμφάνιση δυσάρεστων χασμωδιών: *κατά τρόπον ώστε...*, *κατά πόσον η Επιτροπή...* κ.λπ.

10.5. Ξενικά κύρια ονόματα

Το ζήτημα της γραφής των ξενικών ανθρωπωνυμίων και τοπωνυμίων είναι ένα από τα πιο αμφιλεγόμενα ζητήματα της ελληνικής γλώσσας. Οι απόψεις που εκφράζονται σχετικά με το θέμα αυτό παρουσιάζουν πολύ μεγάλη διάσταση, αφού κυμαίνονται από την πλήρη **απλογράφηση** των ονομάτων αυτών στα ελληνικά έως την απόλυτη **αντιστρεψιμότητα** της γραφής τους, με όλες τις πιθανές ενδιάμεσες παραλλαγές [ο όρος **αντιστρεψιμότητα** σημαίνει ότι η γραφή του

ξενικού ανθρωπωνυμίου ή τοπωνυμίου πρέπει να είναι τέτοια που να μπορεί να μας οδηγήσει, «αναστρεφόμενη» από την ελληνική απόδοση, όσο πιο κοντά γίνεται στην πραγματική μορφή του ξένου ονόματος ⁽¹⁶⁾].

Η θέση την οποία υιοθετεί το Διοργανικό εγχειρίδιο όσον αφορά το δίλημμα **απλογράφηση ή αντιστρεψιμότητα** είναι σαφής: υιοθετείται η επιλογή της **απλογράφησης** για δύο κυρίως λόγους. Καταρχάς, η δυνατότητα του έλληνα αναγνώστη να οδηγηθεί στην ξένη γραφή του ανθρωπωνυμίου ή του τοπωνυμίου μέσω της ελληνικής γραφής (ακόμη και αν υποθεθεί ότι η αναγωγή αυτή είναι πάντοτε δυνατή, πράγμα τουλάχιστον αμφίβολο) δεν έχει κανένα νόημα. Πράγματι, τι θα κερδίσει ο έλληνας αναγνώστης αν, μέσω της ελληνικής γραφής, συμπεράνει ότι το Ρέικιαβικ (αντιστρεψιμότητα: Ρέυκιαβικ) γράφεται στα ισλανδικά με *y* (Reykjavik) ή —για να αναφέρουμε ένα ποδοσφαιρικό παράδειγμα— ότι ο Γκαλέτι (αντιστρεψιμότητα: Γκαλλέτι) γράφεται στα αργεντινoισπανικά με δύο *l* και δύο *t* (Galletti); Απολύτως τίποτε. Ακόμη και αν υποθεθεί ότι θα θελήσει ίσως να αναζητήσει πληροφορίες για ή άλλο τοπωνύμιο ή ανθρωπωνύμιο σε ξένους ιστοτόπους, δεν θα έχει πρόβλημα, γιατί, ακόμη και αν το γράψει λανθασμένα, οι σύγχρονες μηχανές αναζήτησης θα του προτείνουν αυτόματα τη σωστή ξένη γραφή, ιδίως μάλιστα αν εξειδικεύσει την έρευνά του με ελάχιστα πρόσθετα προσδιοριστικά στοιχεία.

Επιπλέον, όμως, η αναγωγή αυτή είναι σε πολλές περιπτώσεις αδύνατη, δεδομένου ότι η σχέση μεταξύ των ελληνικών και των αντίστοιχων ξένων γραφημάτων δεν είναι αμφιμονοσήμαντη. Για παράδειγμα, όπως επισημαίνει ο Γ. Παπαναστασίου (*Νεοελληνική ορθογραφία*, σ. 416), το γράφημα <ai> αντιπροσωπεύει τα ξένα <ai>, π.χ. Βερλαίν <γαλλ. Verlaine· <oe>, π.χ. Γκαίτε <γερμ. Goethe· <ö>, π.χ. Γκαίριγκ ⁽¹⁷⁾ <γερμ. Göring· <a>, π.χ. Καίμπριτζ <αγγλ. Cambridge. Επομένως, όταν ο έλληνας αναγνώστης διαβάσει τη λέξη Καίμπριτζ, γιατί να οδηγηθεί στη σωστή ξένη γραφή Cambridge και όχι, π.χ., στη λανθασμένη Caimbridge;

Για τους λόγους αυτούς το Διοργανικό εγχειρίδιο απορρίπτει την επιλογή της αντιστρεψιμότητας και τάσσεται υπέρ της απλογράφησης. Δέχεται, όμως, ότι η απλογράφηση πρέπει να υποχωρεί σε μία περίπτωση: όταν η μη απλογραφημένη απόδοση του ενός ή του άλλου ανθρωπωνυμίου ή τοπωνυμίου είναι καθιερωμένη και αναμφισβήτητα παγιωμένη στην ορθογραφική συνείδηση των χρηστών της γλώσσας μας. Αυτός ο συνδυασμός (**καταρχήν απλογράφηση· κατ' εξαίρεση χρήση της παλαιόθεν καθιερωμένης γραφής, όταν υπάρχει**) είναι ο κανόνας που ακολουθείται στο Διοργανικό εγχειρίδιο.

Ας μπορούμε τώρα στην ουσία του θέματος. Ωστόσο, πριν εξετάσουμε τον τρόπο με τον οποίο θα γίνει η μεταγραφή του ξενικού ανθρωπωνυμίου ή τοπωνυμίου στα ελληνικά, πρέπει προηγουμένως να απαντήσουμε σε ένα άλλο ερώτημα: σε ποιες περιπτώσεις συνιστάται ή επιβάλλεται η μεταγραφή στα ελληνικά και πότε το ξενικό ανθρωπωνύμιο ή τοπωνύμιο πρέπει να μείνει με τη λατινική γραφή του;

10.5.1. Ανθρωπωνύμια

Στο επίπεδο της Ένωσης το πρόβλημα αφορά κυρίως τα τοπωνύμια και λιγότερο τα ανθρωπωνύμια. Πράγματι, σε ό,τι αφορά τα ανθρωπωνύμια το πρόβλημα είναι σχεδόν αμελητέο, διότι η πρακτική που κατά κανόνα ακολουθείται είναι **να μη μεταγράφονται τα ονόματα αυτά στα ελληνικά**, αλλά να παραμένουν όπως στο πρωτότυπο με τη λατινική γραφή τους. Ο λόγος είναι προφανής. Τα ενωσιακά έγγραφα είναι νομικά, διοικητικά, τεχνικά. Δεν είναι ούτε λογοτεχνικά ούτε ιστορικά. Τα ανθρωπωνύμια που μνημονεύονται σ' αυτά είναι, στη συντριπτική πλειονότητα των περιπτώσεων, ονόματα πολιτικών παραγόντων των κρατών μελών (π.χ. υπουργών, βουλευτών, ευρωβουλευτών κ.λπ.), ονόματα ενωσιακών ή εθνικών αξιωματούχων και υπαλλήλων, ονόματα εμπειρογνομόνων που συμμετέχουν σε διάφορες επιτροπές ή ομάδες εργασίας, ονόματα διαδίκων (στο Δικαστήριο) κ.λπ. Επομένως, εκείνο που προέχει είναι η ακριβής και αναντίρρητη γραφή του ονόματος του κάθε προσώπου, πράγμα που εξασφαλίζεται μόνο με την αυθεντική γραφή του στη γλώσσα του (ακόμη και με τα διάφορα «ειδικά» γράμματα και τονικά ή άλλα σημάδια που χρησιμοποιεί η εκάστοτε γλώσσα: π.χ. Špidla, Ján Figel', László Kovács, Grybauskaitė κ.λπ.). Τυχόν μεταγραφή του στα ελληνικά

⁽¹⁶⁾ Βλ. Γ. Μπαμπινιώτης, «Αντιστρεψιμότητα και όχι απλογράφηση», *Το Βήμα*, 9 Νοεμβρίου 1997.

⁽¹⁷⁾ Το Διοργανικό εγχειρίδιο δεν συμφωνεί με τη χρήση του συνδυασμού γραφημάτων <ng> για την απόδοση του ξένου συνδυασμού γραφημάτων <ng>. Φαντάζεται κανείς το αστείο αποτέλεσμα που θα προέκυπτε αν, π.χ., το big bang μεταγραφόταν μπιγκ μπαγκ (όπως, δυστυχώς, συμβαίνει συχνά στο διαδίκτυο). Για τον λόγο αυτόν, το Διοργανικό εγχειρίδιο εισηγείται —και εφαρμόζει— τη χρήση του συνδυασμού γραφημάτων <ngk> στην περίπτωση αυτή. Άρα, Χονγκ Κονγκ και όχι Χογκ Κογκ, Σένγκεν και όχι Σέγκεν, Γκέρινγκ και όχι Γκέριγκ, ντάμπινγκ και όχι ντάμπινγκ κ.ο.κ. Βέβαια, όσες ξένες λέξεις αυτού του είδους έχουν καθιερωθεί στα ελληνικά με τον συνδυασμό <γγ>, που χρησιμοποιούνταν παλαιότερα για την απόδοση του <ng>, θα εξακολουθήσουν να γράφονται με τον ίδιο συνδυασμό γραφημάτων, π.χ. Ουγγαρία, Αγγλία, Θουριγγία κ.ο.κ.

θα εγκυμονούσε σοβαρό κίνδυνο πολλών και διαφορετικών αποδόσεων, κατά τα γούστα του εκάστοτε μεταφραστή, πράγμα απαράδεκτο για έγγραφα αυτού του χαρακτήρα. Για παράδειγμα, θα ήταν ανεπίτρεπτο κάποιες ενωσιακές νομικές πράξεις να φέρουν την υπογραφή *Τόνι Μπλερ* (απλογράφηση), άλλες *Τόνυ Μπλαιρ* (αντιστρεψιμότητα) και άλλες κάποιες ενδιάμεσες παραλλαγές αυτών των δύο αποδόσεων.

Έτσι, στις νομικές πράξεις, στο σημείο των υπογραφών, το ονοματεπώνυμο του υπογράφοντος (ή των υπογραφόντων) μπαίνει πάντοτε όπως στο πρωτότυπο, εκτός βέβαια αν πρόκειται για Έλληνα ή Κύπριο (Ανδρούλλα Βασιλείου, Σταύρος Δήμας, Μάριος Κυπριανού κ.ο.κ.), οπότε γράφεται φυσικά στα ελληνικά. Η ίδια πρακτική (της μη μεταγραφής των ξενικών ανθρωπωνυμίων) ακολουθείται και στις επιστολές που αποστέλλουν τα όργανα σε διάφορους αποδέκτες (αρχές κρατών μελών, ιδιώτες κ.λπ.), στα πρακτικά συνεδριάσεων, στους καταλόγους εμπειρογνομόνων, στις ανακοινώσεις Τύπου και γενικά στα κάθε είδους έγγραφα που παράγονται σε ενωσιακό επίπεδο. Επίσης, τα ενωσιακά προγράμματα που φέρουν το όνομα κάποιας σημαντικής ιστορικής προσωπικότητας (Erasmus, Galileo, Kopernikus, Leonardo da Vinci, Socrates, Grundtvig κ.λπ.) διατηρούν τη γραφή της πρωτότυπης ονομασίας τους, ακόμη και αν η εν λόγω προσωπικότητα είχε ελληνική καταγωγή. Στο Δικαστήριο τα ονόματα των διαδίκων και των διαφόρων παραγόντων της δίκης γράφονται πάντοτε όπως στη γλώσσα τους και δεν μεταγράφονται στα ελληνικά. Το ίδιο γίνεται στο Κοινοβούλιο με τα ονόματα των ευρωβουλευτών κ.λπ. Στην ειδική περίπτωση προσώπων που προέρχονται από χώρες που χρησιμοποιούν το κυριλλικό, το αραβικό, το κινεζικό ή, εν πάση περιπτώσει, μη λατινικό αλφάβητο —όπως είναι, για παράδειγμα, η βουλγάρα επίτροπος κ. Kuneva—, ο έλληνας μεταφραστής μεταφέρει στο κείμενό του τη **μεταγεγραμμένη σε λατινική γραφή απόδοση** του σχετικού ονόματος, όπως εμφανίζεται στο πρωτότυπο.

Η μόνη ίσως περίπτωση μεταγραφής των ξενικών ανθρωπωνυμίων στα ελληνικά (τουλάχιστον στην Επιτροπή) αφορά την πρακτική που εφαρμόζει η **Μονάδα Web**, πρακτική που οφείλεται στο γεγονός ότι η εν λόγω Μονάδα πρέπει να χρησιμοποιεί δημοσιογραφική γλώσσα, ανάλογη με εκείνη των ελληνικών εφημερίδων, περιοδικών κ.λπ. Και επειδή, βεβαίως, στα άρθρα του Τύπου, που απευθύνονται στο ευρύ κοινό, τα ξενικά ανθρωπωνύμια μεταγράφονται κατά κανόνα στα ελληνικά, την ίδια πρακτική ακολουθεί και η Μονάδα Web.

Η αρχή την οποία εφαρμόζει η εν λόγω Μονάδα για τη μεταγραφή των ξενικών ανθρωπωνυμίων είναι διττή:

- α) όσο το δυνατόν **ακριβέστερη απόδοση** του αυθεντικού τρόπου προφοράς των εν λόγω ανθρωπωνυμίων, πράγμα που, σε δύσκολες περιπτώσεις, επιτυγχάνεται με τη βοήθεια συναδέλφων που είναι φυσικοί ομιλητές της εκάστοτε ξένης γλώσσας·
- β) όσο το δυνατόν **απλούστερη γραφή** στα ελληνικά, σύμφωνα με την πρακτική που ήδη εφαρμόζουν στην Ελλάδα οι πιο έγκυρες και μεγάλης κυκλοφορίας εφημερίδες. Ο όρος **απλούστερη γραφή** σημαίνει βασικά στην πράξη ότι: τα διπλά σύμφωνα γίνονται μονά (π.χ. Barroso → Μπαρόζο), οι φθόγγοι που πλησιάζουν φωνητικά το ελληνικό [i] γράφονται πάντοτε με <i> (π.χ. Sarkozy → Σαρκοζί), οι φθόγγοι που πλησιάζουν φωνητικά το ελληνικό [e] γράφονται πάντοτε με <e> (π.χ. Blair → Μπλερ) και οι φθόγγοι που πλησιάζουν φωνητικά το ελληνικό [o] γράφονται πάντοτε πάντοτε με <o> (π.χ. Baudouin → Μποντουέν)⁽¹⁸⁾.

Σημείωση 1: Επισημαίνεται, πάντως, ότι, αν υπάρξει περίπτωση να μνημονευθεί σε ενωσιακό έγγραφο το όνομα επιστημονικής, καλλιτεχνικής, ιστορικής ή πολιτικής προσωπικότητας του παρελθόντος που έχει καθιερωθεί με την ελληνική γραφή στα ελληνικά (ιδίως αν έχει προσαρμοστεί στο ελληνικό κλιτικό σύστημα), χρησιμοποιείται η καθιερωμένη ελληνική γραφή και όχι η ξένη. Παραδείγματα: Δαρβίνος, Νεύτων, Λινναίος, Λούθηρος, Μιχαήλ-Άγγελος, Ραφαήλ, Ναπολέον, Καρλομάγνος, Βίσμαρκ κ.ο.κ.

Σημείωση 2: Δεν είναι δυνατόν να δοθεί κανόνας γενικής εφαρμογής για τον τρόπο γραφής του αρχικού γράμματος των μορίων *von*, *de* κ.λπ. σε όσα ξένα ονόματα **κατ' εξαίρεση** μεταγράφονται στα ελληνικά στα ενωσιακά κείμενα. Πράγματι, τα εν λόγω μόρια σε άλλες περιπτώσεις γράφονται με μικρό αρχικό και σε άλλες με κεφαλαίο (βαν Γκογκ ή Βαν Γκογκ, ντα Βίντσι ή Ντα Βίντσι, ντε Γκάσπερι ή Ντε Γκάσπερι, φον Μπράουν ή Φον Μπράουν κ.ο.κ.). Συνήθως, τα εν λόγω μόρια γράφονται με κεφαλαίο αρχικό όταν αναφέρεται μόνο το επώνυμο, χωρίς το όνομα. Μάλιστα, στην περίπτωση

⁽¹⁸⁾ Για περισσότερες λεπτομέρειες, βλ. Γ. Παπαναστασίου, *Νεοελληνική ορθογραφία*, σ. 418.

αυτή τα μόρια αυτά ενίοτε παραλείπονται (Ludwig van Beethoven → Μπετόβεν, Pierre de Ronsard → Ρονσάρ).

10.5.2. Τοπωνύμια

Αφού λοιπόν το πρόβλημα με τη μεταγραφή των ανθρωπωνυμίων είναι όντως αμελητέο σε επίπεδο Ένωσης, η ανάλυση του θέματος επικεντρώνεται κυρίως στον τρόπο γραφής (ή μεταγραφής) των τοπωνυμίων. Πρέπει, όμως, να επισημανθεί ευθύς εξαρχής ότι —σε ό,τι αφορά τα ενωσιακά κείμενα— η παρατήρηση που έγινε για τα ανθρωπωνύμια ισχύει σε σημαντικό βαθμό και για τα τοπωνύμια: το ποσοστό των τοπωνυμίων που μεταφράζονται ή μεταγράφονται στα ελληνικά είναι πολύ μικρότερο από το αντίστοιχο ποσοστό που συναντά κανείς σε έγγραφα άλλου είδους (δημοσιογραφικά, ιστορικά, λογοτεχνικά κ.λπ.).

Για το θέμα της γραφής των ξένων τοπωνυμίων ισχύουν οι εξής βασικοί κανόνες:

- α) Για όσα τοπωνύμια **έχει καθιερωθεί από καιρό** μια εξελληνισμένη γραφή ή μια συγκεκριμένη ορθογραφία, αυτή παραμένει αμετάβλητη. Φυσικά, ο κανόνας αυτός αφήνει ευρύ πεδίο διακριτικής ευχέρειας, καθώς το «έχει καθιερωθεί» και το «από καιρό» επιδέχονται πολλαπλές ερμηνείες. Αυτή, άλλωστε, είναι και η βασική αιτία των διαφωνιών που υπάρχουν ως προς τη γραφή πολλών τοπωνυμίων, ακόμη και μεταξύ έγκυρων λεξικών. Πάντως, είναι σαφές ότι υπάρχουν τοπωνύμια για τα οποία **είναι αναμφισβήτητο** ότι υπάρχει καθιερωμένη εξελληνισμένη γραφή και ορθογραφία, η οποία και πρέπει να χρησιμοποιείται στα κείμενά μας (για παράδειγμα, για τη **Ρώμη** είναι αναμφισβήτητο ότι υπάρχει **καθιερωμένη** εξελληνισμένη γραφή και ορθογραφία), όπως υπάρχουν και τοπωνύμια για τα οποία **είναι αναμφισβήτητο** ότι αυτό δεν ισχύει, οπότε πρέπει να εφαρμόζουμε τα προβλεπόμενα στο αμέσως επόμενο στοιχείο β) (για παράδειγμα, για τον γαλλικό νομό **Vaucluse** είναι αναμφισβήτητο ότι δεν υπάρχει **καθιερωμένη** εξελληνισμένη γραφή και ορθογραφία). Ανάμεσα στις δύο αυτές κατηγορίες υπάρχει μια αρκετά μεγάλη «γκρίζα ζώνη», στην οποία κατατάσσονται τα τοπωνύμια για τα οποία υφίστανται δύο ή περισσότερες αρκετά διαδεδομένες αποδόσεις στα ελληνικά, με αποτέλεσμα **να υπάρχει αμφισβήτηση** σχετικά με την καθιέρωση ή την υπεροχή της μιας ή της άλλης απόδοσης (Σκωτία ή Σκοτία, Λεττονία ή Λετονία κ.λπ.). Η διαφορά μεταξύ της δεύτερης περίπτωσης και της «γκρίζας ζώνης» έγκειται στο ότι στη δεύτερη περίπτωση υπάρχει γενική συμφωνία για την έλλειψη καθιερωμένης εξελληνισμένης γραφής και ορθογραφίας, ενώ στην «γκρίζα ζώνη» ο καθένας πιστεύει ότι **υπάρχει** καθιερωμένη εξελληνισμένη γραφή και ορθογραφία και ότι αυτή η καθιερωμένη γραφή συμπίπτει με την εκδοχή που προτιμά ο ίδιος (για παράδειγμα στο ορθογραφικό λεξικό Μπαμπινιώτη υποστηρίζεται ότι η γραφή *Σκωτία* είναι καθιερωμένη, αλλά πολλοί άλλοι —για παράδειγμα το λεξικό του Ιδρύματος Τριανταφυλλίδη— δεν ασπάζονται την άποψη αυτή). Στην τελευταία περίπτωση μπορούμε να μειώσουμε το εύρος της εν λόγω «γκρίζας ζώνης» με δύο τρόπους:
 - i) **υιοθετώντας επίσημα** και εφαρμόζοντας απαρέγκλιτα σε επίπεδο ενωσιακής υπηρεσίας —στην ιδανική περίπτωση, σε διοργανικό επίπεδο— **μία από τις εν λόγω αποδόσεις** (όπως έγινε με τη λέξη *Λισαβόνα*).
 - ii) επιλέγοντας —αν δεν υπάρχει τέτοια επίσημη απόφαση— **τον απλούστερο τύπο**, όταν όλοι οι τύποι εκπροσωπούνται επαρκώς, χωρίς κάποιος να υπερέχει συντριπτικά των άλλων. Αντίθετα, σε περίπτωση **συντριπτικής υπεροχής** ενός τύπου, έστω και γλωσσολογικά αμφιλεγόμενου, συνιστάται η υιοθέτησή του, διότι δημιουργείται τεκμήριο καθιέρωσης.
- Ωστόσο, σε κάθε περίπτωση, αβεβαιότητες, διλήμματα και διαφωνίες θα εξακολουθήσουν να υπάρχουν. Το θέμα είναι τόσο πολύπλοκο και έχει τόσο πολλές παραμέτρους που, όσο μεγάλη και σοβαρή προσπάθεια συστηματοποίησης κι αν γίνει, πάντα θα υπάρχουν «ατίθασα» τοπωνύμια —και ανθρωπωνύμια— (είναι, άλλωστε, τόσο πολλά) που θα παρεκκλίνουν από τους κανόνες και θα διεκδικούν ειδική μεταχείριση.
- β) Για όσα τοπωνύμια δεν έχουν καθιερωμένη γραφή στα ελληνικά ή πρωτογράφονται, μπορεί να χρησιμοποιείται η **πρωτότυπη γραφή** τους στο λατινικό αλφάβητο,

πράγμα που γίνεται ευρύτατα στα ενωσιακά έγγραφα. Αν, όμως, αποφασιστεί να μεταγραφούν στα ελληνικά, επιδιώκεται (όπως και για τα ανθρωπωνύμια) αφενός η κατά το δυνατόν **ακριβής απόδοση** της προφοράς τους και αφετέρου η **απλούστερη γραφή** τους στα ελληνικά.

- γ) Σε σχέση με το ζήτημα της μεταγραφής ή της μη μεταγραφής του τοπωνυμίου στα ελληνικά, υπάρχει (πέραν του κριτηρίου της καθιέρωσης) και ένα σημαντικό **πρακτικό κριτήριο**. Ο έλληνας μεταφραστής, στην απόφασή του να γράψει στα ελληνικά το τοπωνύμιο ή να το αφήσει στη λατινική γραφή του, επηρεάζεται πολλές φορές από **το πρωτότυπο**. Όταν, για παράδειγμα, το αγγλικό πρωτότυπο παραθέτει κάποια τοπωνύμια στην αυθεντική τους γλώσσα, μολονότι υπάρχει το αντίστοιχο τους στα αγγλικά (π.χ. λέει *region of Toscana* και όχι *region of Tuscany* ή *province of Firenze* και όχι *province of Florence*), τότε και ο έλληνας μεταφραστής αφήνει τα τοπωνύμια αμετάφραστα, ακόμη και αν υπάρχουν πολύ γνωστές αποδόσεις τους στα ελληνικά. Αν, όμως, στο πρωτότυπο είναι «μεταφρασμένα», τα γράφει κι εκείνος, κατ' αντιστοιχία, στα ελληνικά. Μάλιστα, στην τελευταία αυτή περίπτωση είναι συχνά **αναγκασμένος** να ακολουθήσει το πρωτότυπο και να μεταφράσει το τοπωνύμιο στα ελληνικά, αφού, ακόμη και αν ήθελε να το γράψει στην αυθεντική γλώσσα, του είναι δύσκολο να το βρει. Για παράδειγμα, όταν το αγγλικό πρωτότυπο —ευτυχώς σπάνια— γράφει *Lesser Poland* ή *Greater Poland*, ο έλληνας μεταφραστής θα μεταφράσει πολύ λογικά Μικρή και Μεγάλη Πολωνία, γιατί δεν του είναι πάντοτε εύκολο να βρει τους αυθεντικούς πολωνικούς όρους (*Małopolskie* — *Wielkopolskie*).
- δ) Σε ό,τι αφορά την **κλίση** των τοπωνυμίων, επισημαίνεται ότι, κατά γενικό κανόνα, τα ευρέως και παλαιόθεν γνωστά ξενικά τοπωνύμια που η μορφή τους ανταποκρίνεται στο τυπικό της ελληνικής γλώσσας κλίνονται (π.χ. η Κένυα, της Κένυας· η Νικαράγουα, της Νικαράγουας· το Μεξικό, του Μεξικού· το Σικάγο, του Σικάγου κ.ο.κ.). Δεν κλίνονται αν έχει καθιερωθεί η άκλιτη μορφή (π.χ. το Τορόντο, του Τορόντο· η Μπογοτά, της Μπογοτά· το Ναϊρόμπι, του Ναϊρόμπι· το Μονακό, του Μονακό). Η κατάσταση είναι πολύ πιο ρευστή όσον αφορά τα τοπωνύμια που, χωρίς να έχουν υποστεί εξελληνισμό ούτε να διαθέτουν απολύτως καθιερωμένη χρήση, έχουν μορφή που ανταποκρίνεται στο ελληνικό τυπικό (κυρίως τα θηλυκά σε -α και τα ουδέτερα σε -ο). Εδώ τον κυριότερο ρόλο τον παίζει το γλωσσικό αισθητήριο, ενώ η κυριότερη πηγή αδόκιμων ή και κωμικών εκδοχών (π.χ. το Πεκίνο, του Πεκίνο· η Ονδούρα, της Ονδούρα) είναι η σύγχυση ανάμεσα στην πρωτότυπη μορφή του ονόματος και μια μορφή που έρχεται μέσω άλλων γλωσσών ή είναι προϊόν παλαιότερου εξελληνισμού.
- ε) Σε κάθε περίπτωση, η **ελάχιστη και αυτονόητη απαίτηση** είναι ότι στο κάθε συγκεκριμένο έγγραφο πρέπει να υπάρχει **ομοιομορφία** στην απόδοση του ίδιου τοπωνυμίου. Πράγματι, είναι αδιανόητο και ανεπίτρεπτο να εμφανίζονται στο ίδιο κείμενο πολλές και διάφορες αποδόσεις ή ορθογραφήσεις για το ίδιο τοπωνύμιο.

10.5.3. Ονομασίες ενωσιακών προγραμμάτων

Οι ονομασίες των ενωσιακών προγραμμάτων:

- κατά κανόνα διατηρούν την ορθογραφία της πρωτότυπης ονομασίας τους:

Socrates

- όταν μεταφράζονται στα ελληνικά, τίθενται εντός εισαγωγικών:

Youth for Europe, «Νέοι για την Ευρώπη»

10.6. Συντομογραφίες

Βλ. επίσης [παράρτημα Α3](#).

Συντομογραφίες θεωρούνται πρωτίστως οι σχηματισμοί του τύπου π.χ., κ.λπ., πρβλ., κ.ο.κ., δηλαδή οι συντομευμένες μορφές κοινών λέξεων ή φράσεων οι οποίες (συντομευμένες μορφές) σχηματίζονται

στον γραπτό λόγο για λόγους οικονομίας και δεν φιλοδοξούν να περάσουν στον προφορικό λόγο. Για συστηματικούς λόγους κατατάσσονται στις συντομογραφίες και ξενόγλωσσοι λεκτικοί σχηματισμοί του τύπου *v.q.p.r.d.* (*vin de qualité produit dans des régions déterminées*), *sp.* (*species*) ή *spp.* (η ίδια λέξη στον πληθυντικό) κ.λπ.

Γενικοί κανόνες χρήσης και γραφής των συντομογραφιών

α) Οι συντομογραφίες πρέπει **να χρησιμοποιούνται με μέτρο**. Γι' αυτό επιτρέπεται να χρησιμοποιούνται μόνο οι πιο γνωστές συντομογραφίες.

β) Μέσα στο ίδιο έγγραφο πρέπει να χρησιμοποιείται πάντοτε **για την ίδια έννοια η ίδια συντομογραφία** (για παράδειγμα: πάντοτε κ.λπ. ή πάντοτε κτλ. ή κ.τ.λ. και όχι άλλοτε κ.λπ. και άλλοτε κτλ. ή κ.τ.λ.).

γ) Στις ελληνικές συντομογραφίες με τις οποίες συντομεύονται φράσεις που αποτελούνται από περισσότερες της μίας λέξεις μπαίνει κατά κανόνα **τελεία έπειτα από κάθε συντομευόμενη λέξη**. Ωστόσο, συνηθίζεται από πολλούς συναδέλφους (αλλά και στην Ελλάδα) η χρήση ορισμένων συντομογραφιών χωρίς ενδιάμεση τελεία (κλπ., κτλ.). Η πρακτική αυτή δεν είναι λανθασμένη και δεν πρέπει να διορθώνεται, αρκεί να υπάρχει ομοιομορφία στο συγκεκριμένο έγγραφο.

δ) Οι ξενόγλωσσες συντομογραφίες, όπως η προαναφερόμενη συντομογραφία *v.q.p.r.d.*, γράφονται φυσικά όπως στην αντίστοιχη ξένη γλώσσα. Επισημαίνεται, πάντως, ότι οι περισσότερες ξενόγλωσσες (κυρίως λατινικές) συντομογραφίες μεταφράζονται στα ελληνικά.

ε) Όταν η τελευταία λέξη της περιόδου είναι συντομογραφία που λήγει με τελεία, **δεν μπαίνει και δεύτερη τελεία**.

Γενικά, στα ενωσιακά έγγραφα, όπως είναι άλλωστε λογικό, εμφανίζονται οι κλασικές συντομογραφίες που χρησιμοποιούνται σε όλα τα ελληνικά κείμενα, ενωσιακά ή μη. Υπάρχουν όμως και ορισμένες συντομογραφίες που είναι χαρακτηριστικές της ενωσιακής ιδιολέκτου.

Κατάλογος των σημαντικότερων συντομογραφιών υπάρχει στο [παράρτημα Α3](#).

10.7. Αρκτικόλεξα

Αρκτικόλεξα θεωρούνται πρωτίστως οι σχηματισμοί του τύπου ΔΕΗ, ΥΠΕΧΩΔΕ, ΟΤΕ, ΠΟΕ, ΕΤΠΑ, Ευρατόμ, FEAGA, GATT, DVD, RAM (random access memory), RACE (Research and development programme in advanced communications technologies in Europe), DNA, TAC (total allowable catch), GMES (Global Monitoring for Environment and Security), IBM, ΠΑΣΟΚ, ΟΣΦΠ, ΕΣΠ, CCAMLR (Convention on the Conservation of Antarctic Marine Living Resources), Eurostat κ.λπ., δηλαδή τα λεκτικά σύνολα που σχηματίζονται από τα αρχικά γράμματα ή τις αρχικές συλλαβές λέξεων οι οποίες αποτελούν τα ονόματα οργανισμών, οργανώσεων, ιδρυμάτων, υπηρεσιών, κομμάτων, ταμείων, ενώσεων, εταιρειών, συλλόγων, ομάδων, επιτροπών, συμφωνιών, Συνθηκών, συμβάσεων, κωδίκων, συστημάτων, προγραμμάτων κ.λπ., καθώς και καθιερωμένων διεθνών όρων και εννοιών διαφόρων θεματικών πεδίων. Ωστόσο, για συστηματικούς λόγους θεωρούνται αρκτικόλεξα και τα λεκτικά μορφώματα που σχηματίζονται *ad hoc* από τον συντάκτη ενός συγκεκριμένου εγγράφου, για να δηλωθεί κάποια έννοια η οποία δεν έχει ευρεία γενικότερη παρουσία, αλλά απαντά επανειλημμένα στο εν λόγω έγγραφο (π.χ. ETAG = κατευθυντήριες γραμμές για τις ευρωπαϊκές τεχνικές εγκρίσεις).

Ο όρος **ακρώνυμο** θεωρείται, για τις ανάγκες του Διοργανικού εγχειριδίου, συνώνυμος με τον όρο **αρκτικόλεξο**, παρά το γεγονός ότι *stricto sensu* οι δύο όροι ενδέχεται να διαφοροποιούνται με κριτήριο τη δυνατότητα ή την αδυναμία προφοράς των σχετικών σχηματισμών ως κανονικών λέξεων ή με άλλα κριτήρια (τρόπος σχηματισμού κ.λπ.).

Α. Γενικοί κανόνες

- α) Για να είναι ένα κείμενο πάντα κατανοητό για τον αναγνώστη, τα αρκτικόλεξα πρέπει **να χρησιμοποιούνται με μέτρο**. Ακόμη και πολύ γνωστά αρκτικόλεξα πρέπει να αποφεύγονται, όταν υπάρχει κίνδυνος σύγχυσης με άλλη έννοια η οποία δηλώνεται με το ίδιο αρκτικόλεξο.

Παράδειγμα πιθανής σύγχυσης:

Οι καταστροφές αναμένεται να επηρεάσουν δυσμενώς την απασχόληση και την οικονομική ανάπτυξη, μεταξύ άλλων μέσω της διακοπής της λειτουργίας ορισμένων ΜΜΕ. [μικρομεσαίων επιχειρήσεων ή μέσων μαζικής επικοινωνίας;]

- β) Αν, ωστόσο, κριθεί αναγκαία η χρήση αρκτικόλεξου, τότε την πρώτη φορά που χρησιμοποιείται το αρκτικόλεξο μέσα στο κείμενο πρέπει να γράφεται **εντός παρενθέσεως μετά την πλήρη ονομασία**, την οποία θα αντικαθιστά στη συνέχεια.

Ευρωπαϊκή Ζώνη Ελεύθερων Συναλλαγών (ΕΖΕΣ)

- γ) Τα αρκτικόλεξα δεν είναι υποχρεωτικό να προέρχονται από την οικεία γλώσσα.
- i) Περίπτωση στην οποία κάθε γλώσσα χρησιμοποιεί το δικό της αρκτικόλεξο:

Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ)

- ii) Περίπτωση στην οποία όλες οι γλώσσες χρησιμοποιούν το αρκτικόλεξο μιας συγκεκριμένης γλώσσας:

Γραφείο Αρωγής και Έργων των Ηνωμένων Εθνών για τους Παλαιστίνιους Πρόσφυγες στην Εγγύς Ανατολή (UNRWA)

Εδώ το αρκτικόλεξο είναι πάντοτε το αγγλικό.

Σημείωση: Το ίδιο συμβαίνει και με τον όρο «TAC» (από το αγγλικό «total allowable catch», στα ελληνικά «επιτρεπόμενο σύνολο αλιευμάτων»), που πρέπει να γράφεται ως εξής:

- πρώτη αναφορά: το επιτρεπόμενο σύνολο αλιευμάτων (TAC),
- επόμενες αναφορές: το TAC, τα TAC,
- πίνακες και κατάλογοι: TAC.

- iii) Περίπτωση στην οποία ορισμένες γλώσσες χρησιμοποιούν το δικό τους αρκτικόλεξο, ενώ άλλες χρησιμοποιούν το αρκτικόλεξο μιας από αυτές:

Παγκόσμιος Οργανισμός Εμπορίου (ΠΟΕ)

Στην περίπτωση αυτή οι περισσότερες ενωσιακές γλώσσες χρησιμοποιούν το αγγλικό αρκτικόλεξο WTO, στα ελληνικά όμως χρησιμοποιείται το ελληνικό αρκτικόλεξο.

B. Η γραφή των αρκτικόλεξων

I. Για τη γραφή των **ξενόγλωσσων αρκτικόλεξων** ακολουθείται κατά κανόνα το πρωτότυπο, καθώς τεκμαίρεται ότι ο συντάκτης του έχει ακολουθήσει τους σχετικούς κανόνες του Διοργανικού εγχειριδίου (ωστόσο, όπως επισημαίνεται παρακάτω, οι κανόνες του Διοργανικού εγχειριδίου δεν είναι απολύτως συμβατοί με τους αντίστοιχους κανόνες που προβλέπονται στο έγγραφο Règles de technique législative). Οι εν λόγω κανόνες είναι οι εξής:

- α) Όσα αρκτικόλεξα αποτελούνται από **μέχρι και πέντε γράμματα γράφονται με όλα τα γράμματα κεφαλαία** (DRIVE, RACE, CEN).
- β) Όσα αποτελούνται από **έξι ή περισσότερα γράμματα γράφονται με το αρχικό κεφαλαίο και με τα υπόλοιπα γράμματα μικρά** (Eurostat, Ecofin, Unesco, Cenelec), εκτός αν δεν προφέρονται, οπότε γράφονται με όλα τα γράμματα κεφαλαία (CCAMLR).

Επισημαίνεται, πάντως, ότι το έγγραφο Règles de technique législative (σ. 104-105) ορίζει σχετικά με το θέμα αυτό άλλον κανόνα: όλα τα γράμματα του αρκτικόλεξου γράφονται με κεφαλαία όταν το **κάθε** γράμμα είναι το **αρχικό** μιας λέξης (π.χ. UNESCO — **U**nited **N**ations **E**ducational, **S**cientific and **C**ultural **O**rganization). Αν έστω και ένα από τα γράμματα του αρκτικόλεξου δεν είναι αρχικό, τότε μόνο το πρώτο γράμμα του αρκτικόλεξου γράφεται με κεφαλαίο (π.χ. Crest — **C**omité

de la **recherche scientifique et technique**). Ωστόσο, ο μεταφραστής καλείται να εφαρμόζει εν προκειμένω τον κανόνα του Διοργανικού εγχειριδίου. Τονίζεται, όμως, ότι ο κανόνας που προβλέπεται στο έγγραφο *Règles de technique législative* πρέπει να ευθυγραμμιστεί το ταχύτερο με τον κανόνα του Διοργανικού εγχειριδίου προς αποφυγή συγχύσεων, λαθών και προβλημάτων.

γ) Ειδικές περιπτώσεις:

- i) Τα ξενόγλωσσα **αρκτικόλεξα όρων του εταιρικού δικαίου** (plc: public limited company, GmbH: Gesellschaft mit beschränkter Haftung, SpA: società per azioni κ.λπ.), τα οποία περιλαμβάνονται στις επωνυμίες εμπορικών εταιρειών, δεν υπακούουν φυσικά σε κανέναν από τους προηγούμενους κανόνες και γράφονται ακριβώς όπως στην αντίστοιχη ξένη γλώσσα (π.χ. Barclays Bank plc).
- ii) Τα αρκτικόλεξα όρων του διεθνούς εμπορικού δικαίου, όπως FOB, CIF κ.λπ. (**Incoterms**), γράφονται στα αγγλικά πρωτότυπα άλλοτε με μικρά και άλλοτε με κεφαλαία γράμματα. Ο έλληνας μεταφραστής ακολουθεί την πρακτική του πρωτοτύπου.
- iii) Το αρκτικόλεξο CORDIS γράφεται με κεφαλαία, κατόπιν συμφωνίας με εμπορική εταιρεία με το ίδιο αρκτικόλεξο.

II. Για τη γραφή των **ελληνικών αρκτικολέξων** ακολουθείται ο εξής βασικός κανόνας:

Γράφονται με όλα τα γράμματα κεφαλαία και χωρίς τελείες, άσχετα αν το αρκτικόλεξο σχηματίζεται μόνο από τα αρχικά γράμματα των συστατικών του λέξεων ή και από άλλα γράμματα πλην των αρχικών: ΔΕΗ, ΥΠΕΧΩΔΕ, ΠΑΣΟΚ, ΕΛΚΕΠΑ κ.ο.κ.

Εξαιρέσεις:

- α) Όταν η προσθήκη και άλλων γραμμάτων στο αρκτικόλεξο, πέραν των αρχικών, δεν γίνεται απλώς και μόνο για λόγους ευφωνίας (δηλαδή για την «ομαλότερη» προφορά του αρκτικολέξου, όπως φερειπείν έγινε στα προαναφερόμενα παραδείγματα ΥΠΕΧΩΔΕ, ΠΑΣΟΚ, ΕΛΚΕΠΑ), αλλά για τη **διάκριση νεοσχηματιζόμενου αρκτικολέξου από όμοιο προϋφιστάμενο**, τότε τα πρόσθετα «διακριτικά» γράμματα γράφονται μικρά. Στην εξαίρεση αυτή εμπίπτουν πολλά αρκτικόλεξα που χρησιμοποιούνται πολύ συχνά στα ενωσιακά έγγραφα, όπως: ΕΤΕπ (Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων, για διάκριση από την Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος), ΕταΕ (Ευρωπαϊκό Ταμείο Επενδύσεων για διάκριση από την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων και την Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος), ΕνΔΤΚ (εναρμονισμένος δείκτης τιμών καταναλωτή, για διάκριση από τον εθνικό δείκτη τιμών καταναλωτή), ΑΕγχΠ (ακαθάριστο εγχώριο προϊόν, για διάκριση από το ακαθάριστο εθνικό προϊόν) κ.ο.κ.
- β) Γράφονται με μικρό γράμμα τα στοιχεία του αρκτικολέξου τα οποία αντιστοιχούν σε **αρχικό άρθρου** (ΤτΕ: Τράπεζα της Ελλάδος, ΣτΕ: Συμβούλιο της Επικρατείας κ.ο.κ.).
- γ) Γράφονται με μικρά γράμματα (πλην, ενδεχομένως, του κεφαλαίου αρχικού) τα αρκτικόλεξα που περιλαμβάνουν **δύο ή περισσότερες συλλαβές** από κάποια συστατική τους λέξη. Στην κατηγορία αυτή εντάσσονται κυρίως τα αρκτικόλεξα με πρώτο συστατικό/συνθετικό το «Ευρ» (Ευρατόμ, Ευρωπόλ κ.ο.κ.).
- δ) Γράφονται με μικρά γράμματα (πλην, ενδεχομένως, του κεφαλαίου αρχικού) τα αρκτικόλεξα που έχουν ενταχθεί στο ελληνικό λεξιλόγιο ως **ουσιαστικά ξένης προέλευσης**, χωρίς ενίοτε ο μέσος χρήστης της γλώσσας να συνειδητοποιεί το γεγονός ότι οι λέξεις αυτές σχηματίστηκαν αρχικά ως αρκτικόλεξα (λέιζερ, ραντάρ, Μπενελούξ, Ναζί, Γκεστάπο κ.ο.κ.).
- ε) Τα αρκτικόλεξα νόμων, επιστημονικών περιοδικών και συναφών έργων, όπως και τα αρκτικόλεξα δικαστικών σωμάτων, γράφονται σύμφωνα με την καθιερωμένη στην ιδιόλεκτο του σχετικού κλάδου γραφή τους (π.χ. ΕισΝΑΚ: Εισαγωγικός νόμος Αστικού Κώδικα, ΕΕυΚ: Επιθεώρηση Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, ΝοΒ: Νομικό Βήμα, ΕλλΔνη: Ελληνική Δικαιοσύνη, ΕφΑθ: Εφετείο Αθηνών κ.ο.κ.).

Χώρες: επίσημες και σύντομες ονομασίες

Για τις επίσημες και σύντομες ονομασίες, καθώς και τη σειρά απαρίθμησης των χωρών, βλ. [σημείο 7.1](#) και [παράρτημα A5](#) και [A6](#).

Διευθύνσεις

Βλ. [σημείο 9.1](#).

Γλώσσες και αντίστοιχοι κωδικοί

Για ζητήματα που αφορούν τις γλώσσες (σειρά αναφοράς, κωδικούς ISO, απαρίθμηση κ.ά.), βλ. [σημείο 7.2](#).

Νομίσματα και αντίστοιχοι κωδικοί

Για τους κωδικούς και την ταξινόμηση των νομισμάτων, βλ. [σημείο 7.3](#) και [παράρτημα A7](#).

10.8. Αριθμοί, ημερομηνίες και ώρες

Παρατίθενται εδώ παρατηρήσεις και κανόνες που αφορούν τον τρόπο γραφής των αριθμών, της ημερομηνίας και της ώρας στα ενωσιακά κείμενα.

10.8.1. Αριθμοί

A. Γενικές παρατηρήσεις

Σε σχέση με τον τρόπο γραφής των αριθμητικών μεγεθών τίθενται τρία ερωτήματα:

- α) **Πότε πρέπει να γράφεται το αριθμητικό μέγεθος με αριθμό και πότε ολογράφως;**

Το ζήτημα είναι αρκετά περίπλοκο και αναλύεται διεξοδικά στο σημείο B (Ειδική ανάλυση) παρακάτω. Υπάρχουν περιπτώσεις στις οποίες επιβάλλεται η χρήση του ενός ή του άλλου τρόπου γραφής (με αριθμό ή ολογράφως), αλλά δεν είναι λίγες και οι αμφισβητούμενες περιπτώσεις. Αυτό οφείλεται εν μέρει και στο γεγονός ότι οι κανόνες που υπάρχουν στα σχετικά βασικά ενωσιακά έγγραφα αναφοράς (έγγραφο *Règles de technique législative*, Τυπικό των πράξεων του Συμβουλίου) δεν είναι απόλυτα σαφείς.

Πάντως, προεισαγωγικά επισημαίνεται ότι **καθοριστική στο σημείο αυτό είναι η σημασία του πρωτοτύπου**, ενόψει και των απαιτήσεων e-Grefe, και συγκεκριμένα του κανόνα σύμφωνα με τον οποίο το άθροισμα των αριθμών που υπάρχουν στο πρωτότυπο πρέπει να ισούται με το άθροισμα των αριθμών που υπάρχουν στη μετάφραση. Άρα, αν έστω και ένας αριθμός που εμφανίζεται στο πρωτότυπο αριθμητικά γραφτεί στη μετάφραση ολογράφως —ή το αντίστροφο—, προκύπτει πρόβλημα.

- β) **Όταν το αριθμητικό μέγεθος γράφεται ολογράφως, θα γράφεται μονολεκτικά ή με περισσότερες λέξεις;**

Σύμφωνα με την κρατούσα γνώμη —η οποία συνιστάται να ακολουθείται και σε επίπεδο Ένωσης—, **τα απόλυτα αριθμητικά μέχρι το δεκαεννέα, οι δεκάδες, οι εκατοντάδες (και, φυσικά, το χίλια) γράφονται μονολεκτικά**.

Τα υπόλοιπα απόλυτα αριθμητικά γράφονται περιφραστικά. Ο κανόνας αυτός, που περιλαμβάνεται στη σχολική γραμματική (σ. 64) και στη γραμματική του Τριανταφυλλίδη (σ. 278, παράγραφος 680), βασίζεται στο γεγονός ότι οι λέξεις ως το δεκαεννέα προφέρονται μονολεκτικά, με έναν τόνο. Ως εκ τούτου, κρίνεται αβάσιμη η άποψη που εκφράζεται στη γραμματική Κλαίρη-Μπαμπινιώτη σύμφωνα με την οποία μονολεκτικά πρέπει να γράφονται τα απόλυτα αριθμητικά ως το δώδεκα

(και όχι ως το δεκαεννέα). Ενημερωτικά επισημαίνεται ότι υπάρχει και η άποψη (Λυπουρλής, *Γλωσσικές παρατηρήσεις I*, σ. 141 και επ.) ότι, με βάση το κριτήριο της μονολεκτικής και «μονοτονικής» προφοράς, θα έπρεπε να γράφονται μονολεκτικά οι αριθμοί ως το 99.

γ) **Πότε χρησιμοποιείται απόλυτο και πότε τακτικό αριθμητικό;**

Σε μερικές περιπτώσεις είναι επιβεβλημένη η χρήση απόλυτου αριθμητικού και σε άλλες η χρήση τακτικού αριθμητικού. Υπάρχουν, όμως, και περιπτώσεις στις οποίες ο μεταφραστής έχει ελευθερία επιλογής (βλ. ανάλυση παρακάτω).

B. Ειδική ανάλυση

Χρησιμοποιούνται **πάντοτε απόλυτα αριθμητικά** —που γράφονται με αριθμούς και όχι ολογράφως— για τη δήλωση των **αιτιολογικών σκέψεων**, των **άρθρων** και των **παραγράφων** του διατακτικού των νομικών πράξεων, καθώς και για τη δήλωση των **σκέψεων** των αποφάσεων του Δικαστηρίου:

στην αιτιολογική σκέψη 5 (χωρίς παρένθεση)

στο άρθρο 1 [όχι πρώτο άρθρο ή άρθρο πρώτο, όπως στα γαλλικά (*article premier*)]

στο άρθρο 42

στην παράγραφο 2

στη σκέψη 3 (για αποφάσεις του Δικαστηρίου)

Για τα (με τη νομοτεχνική έννοια του όρου) **σημεία** του διατακτικού χρησιμοποιούνται απόλυτα αραβικά ή απόλυτα λατινικά αριθμητικά, ανάλογα με το πώς εισάγονται τα εν λόγω σημεία μέσα στο κείμενο. Στην περίπτωση αυτή, μετά το αριθμητικό χρησιμοποιείται το δεύτερο μέρος της παρένθεσης:

σημείο 1), σημείο ii)

Οι άλλες υποδιαίρεσεις του διατακτικού, και συγκεκριμένα, τα **εδάφια**, οι **περίοδοι** και οι **περιπτώσεις**, **δεν έχουν αριθμητικό σύμβολο** που να επιτρέπει την εξατομίκευσή τους. Όταν γίνεται παραπομπή σ' αυτά, στο ελληνικό κείμενο εξειδικεύονται με το αντίστοιχο τακτικό αριθμητικό ολογράφως:

το τρίτο εδάφιο, η πρώτη περίοδος, η δεύτερη περίπτωση

Στο άρθρο στο οποίο προσδιορίζεται ο **χρόνος έναρξης ισχύος** χρησιμοποιείται κατά κανόνα τακτικό αριθμητικό:

Ο παρών κανονισμός αρχίζει να ισχύει την εικοστή ημέρα [...]

Ειδικά στο άρθρο αυτό, το εν λόγω τακτικό αριθμητικό πρέπει να γράφεται ολογράφως και όχι συντετμημένο (εικοστή, όχι 20ή· ένατη, όχι 9η κ.ο.κ.).

Οι τίτλοι, τα μέρη, τα τμήματα, τα κεφάλαια και τα παραρτήματα των κειμένων δηλώνονται με το απόλυτο ελληνικό ή λατινικό αριθμητικό με το οποίο γράφονται στο αυθεντικό κείμενο:

κεφάλαιο 2, τίτλος V, μέρος 1, τμήμα II, παράρτημα X

Εξαιρείται η περίπτωση κατά την οποία η σχετική υποδιαίρεση δεν γράφεται στο αυθεντικό κείμενο με απόλυτο αλλά με τακτικό αριθμητικό (για παράδειγμα η Συνθήκη ΕΟΚ έγραφε: μέρος πρώτο και όχι μέρος 1). Στην περίπτωση αυτή, ο μεταφραστής ακολουθεί την πρακτική του αυθεντικού κειμένου.

Οι σειρές και οι στήλες πινάκων δηλώνονται με το αντίστοιχο τακτικό αριθμητικό:

πρώτη σειρά, δεύτερη στήλη

Για τη δήλωση σελίδων του κειμένου χρησιμοποιούνται κατά κανόνα απόλυτα αριθμητικά, που γράφονται με αριθμό:

στη σελίδα 8 (όχι στην όγδοη σελίδα)

Όσον αφορά τους άλλους αριθμούς που υπάρχουν μέσα στο κείμενο (πλην των ημερομηνιών και ωρών, για τις οποίες γίνεται λόγος στο επόμενο σημείο), επισημαίνεται ότι καθοριστικός για τον μεταφραστή είναι εν προκειμένω ο ρόλος του πρωτοτύπου λόγω και των απαιτήσεων e-Grefe.

Βέβαια, όπως επισημαίνει το έγγραφο *Règles de technique législative*, οι αριθμοί γράφονται κατά κανόνα ολογράφως (σ. 99: *Les nombres s'expriment généralement en toutes lettres*). Ωστόσο, αμέσως μετά εισάγει ένα στοιχείο ασάφειας και διακριτικής ευχέρειας, καθώς αναφέρει: *cependant, lorsqu'ils sont trop longs à écrire, il est fréquent de les voir écrits en chiffres*, και αναφέρει ως παράδειγμα αριθμού *trop long à écrire* το 72 (*soixante-douze*).

Ανάλογος κανόνας υπάρχει και στο Τυπικό (σ. 105: *Οι αριθμοί παρατίθενται κατά κανόνα ολογράφως*). Ωστόσο, αμέσως μετά, το Τυπικό θεσπίζει έναν ειδικότερο κανόνα, ο οποίος είναι μεν σαφής, αλλά αντιφάσκει σε σημαντικό βαθμό με τον γενικό κανόνα, καθώς περιορίζει το πεδίο εφαρμογής του υπερβολικά: *για λόγους ομοιομορφίας, τα απόλυτα αριθμητικά παρατίθενται μέχρι και το δώδεκα ολογράφως και στη συνέχεια γράφονται ως αριθμοί*. Αν σε όλα αυτά προστεθεί και το γεγονός ότι, σύμφωνα με τον *English Style Guide*, τον οποίο συμβουλεύονται πολλοί συντάκτες πρωτοτύπων, οι αριθμοί έως και το εννέα πρέπει να γράφονται ολογράφως και από το δέκα και πάνω αριθμητικά [σ. 31, σημείο 6.1: *Spell out the numbers one to nine, use digits thereafter*], αντιλαμβάνεται κανείς ότι τα πράγματα δεν είναι καθόλου ξεκάθαρα.

Για τους προαναφερόμενους λόγους και με δεδομένη την προαναφερθείσα απαίτηση e-Grefe, **συνιστάται στους μεταφραστές να ακολουθούν καταρχήν στο θέμα αυτό την πρακτική του πρωτοτύπου.**

Ωστόσο, χρήσιμες είναι οι ακόλουθες ειδικές παρατηρήσεις:

- α) Όταν μπορεί, ο μεταφραστής **πρέπει να αποφεύγει να αρχίζει την περίοδο με αριθμό.**
- β) Στα έγγραφα που πρόκειται να δημοσιευθούν από την Υπηρεσία Εκδόσεων οι **ακέραιοι αριθμοί** πρέπει να χωρίζονται **κατά τμήματα τριών ψηφίων με σταθερό (προστατευμένο) διάστημα** (Control + Shift + space):

125 000 και όχι 125.000 ούτε 125,000

Στα κείμενα που δεν προορίζονται για δημοσίευση από την Υπηρεσία Εκδόσεων (π.χ. στην Επίσημη Εφημερίδα), μπορούμε στα ελληνικά να χρησιμοποιούμε τελεία μεταξύ των τμημάτων τριών ψηφίων, σύμφωνα με τη συνήθη πρακτική που ακολουθείται στη γλώσσα μας. Ο κανόνας αυτός δεν ισχύει για τα τετραψήφια έτη, για τους αριθμούς νομικών πράξεων, για τους αριθμούς τηλεφώνου και φαξ, για τους αριθμούς τραπεζικών λογαριασμών κ.τ.ό., όπου, ανάλογα με την περίπτωση, τα ψηφία είτε γράφονται όλα μαζί χωρίς κανένα διαχωριστικό (όπως, π.χ., γίνεται με τα έτη) είτε χωρίζονται με διαφορετικό τρόπο (όπως, π.χ., γίνεται με τους αριθμούς τραπεζικών λογαριασμών IBAN).

- γ) Στους **δεκαδικούς αριθμούς** τα δεκαδικά ψηφία πρέπει να χωρίζονται από τα ακέραια με **υποδιαστολή** και όχι με τελεία. (Στα αγγλικά πρωτότυπα χρησιμοποιείται υποδιαστολή στα έγγραφα που πρόκειται να δημοσιευθούν στην Επίσημη Εφημερίδα, αλλά τελεία στα άλλα έγγραφα.)
- δ) Σε τρέχον κείμενο τα **κλάσματα** **πρέπει να γράφονται ολογράφως** και όχι αριθμητικά:

Η Επιτροπή φέρει το ένα πέμπτο των εξόδων της και το ένα πέμπτο των εξόδων των προσφευγουσών.

Σε πίνακες, μαθηματικούς ή χημικούς τύπους και συναφή πλαίσια επιτρέπεται να γράφονται αριθμητικά.

- ε) Οι κάθε είδους **ποσότητες, ποσά, μέτρα, σταθμά, διαστάσεις, θερμοκρασίες, ποσοστά** κ.λπ. γράφονται με απόλυτους αριθμούς, όταν ακολουθούνται από το αντίστοιχο σύμβολο, καθώς επίσης σε πίνακες και σε καταλόγους:

συντελεστής 2,2 %
αλκοολικός βαθμός 80 % vol
αλμυρότητα 25 ‰
ποσότητα 10 kg
100 kW
θερμοκρασία 6 °C

Όταν όμως η μονάδα μέτρησης ή η νομισματική μονάδα γράφεται ολογράφως (συνήθης πρακτική για τις νομισματικές μονάδες σε τρέχον κείμενο), τότε ο αριθμός μπορεί να γραφτεί είτε ολογράφως είτε αριθμητικώς (συνιστάται να ακολουθείται εν προκειμένω η πρακτική του πρωτοτύπου).

10 χιλιόγραμμα ή δέκα χιλιόγραμμα
5 τοις χιλίοις ή πέντε τοις χιλίοις
100 ευρώ ή εκατό ευρώ

Ειδικά για τα **ποσοστά** και τη **θερμοκρασία** πρέπει να επισημανθεί ότι στα κείμενα που προορίζονται για δημοσίευση στην Επίσημη Εφημερίδα ο αριθμός πρέπει να χωρίζεται από το σύμβολο με προστατευμένο (Control + Shift + space) διάστημα, γιατί αυτό έχει αποφασιστεί διοργανικά για όλες τις γλώσσες. Στα κείμενα που δεν προορίζονται για δημοσίευση στην Επίσημη Εφημερίδα μπορούμε να μην αφήνουμε διάστημα μεταξύ αριθμού και συμβόλου, σύμφωνα με τη συνήθη για τη γλώσσα μας πρακτική.

Όσον αφορά τις **γεωγραφικές συντεταγμένες** ισχύουν τα εξής: τα σύμβολα των μοιρών και των υποδιαίρεσών τους (πρώτα και δεύτερα λεπτά) είναι κολλημένα στον αντίστοιχο αριθμό (10° 15' 30"), αλλά μεταξύ των μοιρών και των πρώτων και (όταν υπάρχουν) δευτέρων λεπτών άλλοτε αφήνεται (10° 15 ' 30 ' B) και άλλοτε δεν αφήνεται διάστημα (10°15'30"). Πάντως, όταν αφήνεται διάστημα, αυτό πρέπει να είναι προστατευμένο, έτσι ώστε όλη η συντεταγμένη να βρίσκεται πάντοτε στην ίδια σειρά.

Στον **συλλαβισμό** τα αριθμητικώς εκφραζόμενα ποσά δεν χωρίζονται (δεν πρέπει, δηλαδή, ένα μέρος του αριθμού να βρίσκεται σε μια γραμμή του κειμένου και ένα άλλο μέρος του στην επόμενη). Συνιστάται να μη χωρίζονται κατά τον συλλαβισμό ούτε τα εν λόγω ποσά από τα σύμβολα που τα συνοδεύουν, πράγμα που σημαίνει ότι μεταξύ αριθμού και συμβόλου πρέπει να χρησιμοποιείται προστατευμένο και όχι απλό διάστημα.

- στ) Τα αριθμητικά μεγέθη γράφονται συνήθως με αριθμούς και όχι ολογράφως (βλ. και *English Style Guide*, σ. 31, σημείο 6.1): σε αναφορές **στατιστικού** χαρακτήρα (π.χ. στο ερωτηματολόγιο απάντησαν 20 επιχειρήσεις), σε **ψηφοφορίες** (π.χ. από τις παρούσες αντιπροσωπείες, 12 ψήφισαν υπέρ, 4 κατά και 6 απέσχαν) και σε **διαστήματα** που χωρίζονται με παύλα (π.χ. άτομα ηλικίας 5-12 ετών). Αντίθετα, οι αριθμοί που δηλώνουν **προθεσμίες**, καλό είναι να γράφονται ολογράφως —αν και, ακόμη και στην περίπτωση αυτή, αν το πρωτότυπο ακολουθεί διαφορετική πρακτική, είναι φυσιολογικό να κάνει και ο μεταφραστής το ίδιο.

- ζ) Σε μερικές περιπτώσεις, ιδίως σε νομικές ή διοικητικές πράξεις που επιβάλλουν **πρόστιμα** ή βεβαιώνουν **εισπρακτέα ή καταβλητέα ποσά**, είθισται, για λόγους σαφήνειας δικαίου, τα σχετικά ποσά να γράφονται τόσο αριθμητικώς όσο και ολογράφως:

Η [...] οφείλει στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή ποσό ύψους 79 532,80 ευρώ (εβδομήντα εννέα χιλιάδες πεντακόσια τριάντα δύο ευρώ και ογδόντα λεπτά) σε αρχικό κεφάλαιο, καθώς και τόκους υπερημερίας ύψους 4 628,85 ευρώ (τέσσερις χιλιάδες εξακόσια είκοσι οκτώ ευρώ και ογδόντα πέντε λεπτά) βάσει συνολικού επιτοκίου ανερχομένου σε 5,68 %, δηλαδή συνολικά 84 161,65 ευρώ (ογδόντα τέσσερις χιλιάδες εκατόν εξήντα ένα ευρώ και εξήντα πέντε λεπτά) στις 31 Δεκεμβρίου 2008, ποσό το οποίο, από την 1η Ιανουαρίου 2009, θα προσαυξάνεται κατά 12,37661 ευρώ (δώδεκα κόμμα τρία επτά έξι έξι ένα ευρώ) για κάθε επιπλέον ημέρα καθυστέρησης.

- η) **Μια/μία.** Ο άτομος τύπος χρησιμοποιείται ως αόριστο άρθρο και ο τονισμένος ως αριθμητικό:

Σήμερα η παγκόσμια οικονομία βιώνει μια δύσκολη κατάσταση.

Στον τομέα αυτόν υπάρχει μία μόνο οδηγία.

- θ) **Εκατομμύριο/-α, δισεκατομμύριο/-α.** Όταν οι λέξεις αυτές γράφονται ολογράφως, τα αριθμητικά που τις συνοδεύουν επιτρέπεται να γράφονται είτε με ψηφία είτε με γράμματα: *τρία εκατομμύρια* ή *3 εκατομμύρια*, *δύο δισεκατομμύρια* ή *2 δισεκατομμύρια*. Ο μεταφραστής ακολουθεί στο σημείο αυτό την πρακτική του πρωτοτύπου.

Αντιστοιχία συστημάτων αρίθμησης

Αραβικό	Ελληνικό	Λατινικό	Ρωμαϊκό
1	α	a	I
2	β	b	II
3	γ	c	III
4	δ	d	IV
5	ε	e	V
6	στ	f	VI
7	ζ	g	VII
8	η	h	VIII
9	θ	i	IX
10	ι	j	X
11	ια	k	XI
12	ιβ	l	XII
13	ιγ	m	XIII
14	ιδ	n	XIV
15	ιε	o	XV
16	ιστ	p	XVI
17	ιζ	q	XVII
18	ιη	r	XVIII
19	ιθ	s	XIX
20	κ	t	XX
21	κα	u	XXI
22	κβ	v	XXII

(συνέχεια)

Αραβικό	Ελληνικό	Λατινικό	Ρωμαϊκό
23	κγ	w	XXIII
24	κδ	x	XXIV
25	κε	y	XXV
26	κστ	z	XXVI
27	κζ	aa	XXVII
28	κη	bb	XXVIII
29	κθ	cc	XXIX
30	λ	dd	XXX
31	λα	ee	XXXI
32	λβ	ff	XXXII
33	λγ	gg	XXXIII
34	λδ	hh	XXXIV
35	λε	ii	XXXV
36	λστ	jj	XXXVI
37	λζ	kk	XXXVII
38	λη	ll	XXXVIII
39	λθ	mm	XXXIX
40	μ	nn	XL
41	μα	oo	XLI
42	μβ	pp	XLII
43	μγ	qq	XLIII
44	μδ	rr	XLIV
45	με	ss	XLV
46	μστ	tt	XLVI
47	μζ	uu	XLVII
48	μη	vv	XLVIII
49	μθ	ww	XLIX
50	ν	xx	L
51	να	yy	LI
52	νβ	zz	LII
53	νγ	aaa	LIII
54	νδ	bbb	LIV
55	νε	ccc	LV
56	νστ	ddd	LVI
57	νζ	eee	LVII
58	νη	fff	LVIII
59	νθ	ggg	LVIX
60	ξ	hhh	LX
61	ξα	iii	LXI
62	ξβ	jjj	LXII
63	ξγ	kkk	LXIII

(συνέχεια)

Αραβικό	Ελληνικό	Λατινικό	Ρωμαϊκό
64	ξδ	lll	LXIV
65	ξε	mmm	LXV
66	ξστ	nnn	LXVI
67	ξζ	ooo	LXVII
68	ξη	ppp	LXVIII
69	ξθ	qqq	LXIX
70	ο	rrr	LXX
71	οα	sss	LXXI
72	οβ	ttt	LXXII
73	ογ	uuu	LXXIII
74	οδ	vvv	LXXIV
75	οε	www	LXXV
76	οστ	xxx	LXXVI
77	οζ	yyy	LXXVII
78	οη	zzz	LXXVIII
79	οθ	aaaa	LXXIX
80	π	bbbb	LXXX
81	πα	cccc	LXXXI
82	πβ	dddd	LXXXII
83	πγ	eeee	LXXXIII
84	πδ	ffff	LXXXIV
85	πε	gggg	LXXXV
86	πστ	hhhh	LXXXVI
87	πζ	iiii	LXXXVII
88	πη	jjjj	LXXXVIII
89	πθ	kkkk	LXXXIX
90	ι (κόππα)	llll	XC
91	ια	mmmm	XCI
92	ιβ	nnnn	XCII
93	ιγ	oooo	XCIII
94	ιδ	pppp	XCIV
95	ιε	qqqq	XCV
96	ιστ	rrrr	XCVI
97	ιζ	ssss	XCVII
98	ιη	tttt	XCVIII
99	ιθ	uuuu	XCIX
100	ρ	vvvv	C
101	ρα	www	CI
200	σ	rrrrrrrr	CC
300	τ	nnnnnnnnnnnn	CCC
400	υ	jjjjjjjjjjjj	CD

(συνέχεια)

Αραβικό	Ελληνικό	Λατινικό	Ρωμαϊκό
500	φ	ffffffffffffffff	D
600	χ	[...]	DC
700	ψ	[...]	DCC
800	ω	[...]	DCCC
900	ξ (σαμπί)	[...]	CM
1 000	[,α]	[...]	M

10.8.2. Ημερομηνίες και ώρες

Οι **ημέρες**, οι **ώρες** και τα **έτη** γράφονται κατά κανόνα με αριθμούς, ενώ ο **μήνας** αναφέρεται σχεδόν πάντοτε ολογράφως, εκτός αν πρόκειται για παραπομπές τεκμηρίωσης, ιδίως στην Επίσημη Εφημερίδα:

στις 10 Ιανουαρίου 1999

την 1η Οκτωβρίου 2001 στις 14.00

στις 20 Μαρτίου 2008 στη 01.00

Αλλά

EE L 234 της 17.11.2005, σ. 34.

Παρέκκλιση από τον κανόνα αυτό γίνεται στην **τελική φράση των διεθνών συμφωνιών**, όπου η ημερομηνία γράφεται πάντοτε ολογράφως:

Έγινε στις Βρυξέλλες, στις είκοσι οκτώ Απριλίου χίλια εννιακόσια ενενήντα πέντε.

Για τη δήλωση της **ημέρας** χρησιμοποιείται κατά κανόνα το άρθρο *τις* (π.χ. στις 5 Δεκεμβρίου 2008, έως τις 5 Δεκεμβρίου 2008 κ.λπ.). Μπορεί όμως να χρησιμοποιηθεί και το άρθρο *την* (π.χ. την 5η Δεκεμβρίου 2008). Όμως, όταν πρόκειται για την πρώτη ημέρα του μήνα, χρησιμοποιείται πάντοτε το άρθρο *την* (π.χ. την 1η Δεκεμβρίου 2008).

Για τις ώρες πρέπει να προτιμάται το **εικοσιτετράωρο** από το δωδεκάωρο σύστημα (π.χ. 15.00 και όχι 03.00 μ.μ.). Μεταξύ του αριθμού που εκφράζει τις ώρες και του αριθμού που εκφράζει τα λεπτά μπαίνει τελεία ή διπλή τελεία (ό,τι έχει το πρωτότυπο).

Η λέξη **εικοσιτετράωρο** και τα επίθετα που παράγονται απ' αυτήν μπορούν να γράφονται και με συνδυασμό ψηφίων και γραμμάτων: 24ωρο. Προτιμότερη είναι, πάντως, η γραφή μόνο με γράμματα, εκτός αν το πρωτότυπο τη γράφει με συνδυασμό ψηφίων και γραμμάτων, οπότε κάνει το ίδιο και ο μεταφραστής, για να αποφύγει τυχόν προβλήματα με το e-Grefte.

Οι **δεκαετίες** γράφονται είτε ολογράφως (π.χ. η δεκαετία του τριάντα) είτε συντετμημένα (η δεκαετία του '30). Ο *English Style Guide* (σ. 35, σημείο 6.17) συνιστά τη γραφή με όλα τα ψηφία της δεκαετίας και όχι μόνο με τα δύο τελευταία (1930s και όχι 30s). Σε λίγα χρόνια ίσως υποχρεωθούμε να κάνουμε κι εμείς το ίδιο, γιατί διαφορετικά δεν θα είμαστε σίγουροι αν, π.χ., η δεκαετία του '30 είναι αυτή του 1930 ή του 2030.

Για τους **αιώνες** χρησιμοποιούνται τακτικά αριθμητικά, τα οποία μπορούν να γράφονται είτε ολογράφως (εικοστός αιώνας) είτε συντετμημένα (20ός αιώνας). Και εδώ καλό είναι να ακολουθείται το πρωτότυπο.

Όταν τα **μεσάνυχτα** χρησιμοποιούνται ως σημείο λήξης μιας προθεσμίας ή, γενικότερα, μιας χρονικής περιόδου, γράφονται: 24.00. Όταν χρησιμοποιούνται ως αφετηρία της, γράφονται: 00.00.

Τέλος, επισημαίνεται ότι τα τρία τελευταία ψηφία των ετών δεν χωρίζονται ποτέ ούτε με διάστημα ούτε με τελεία (2009, όχι 2.009 ούτε 2 009).

10.9. Προβλήματα απόδοσης στην ελληνική γλώσσα

Στη συνέχεια παρατίθενται επιλεγμένες περιπτώσεις προβλημάτων και δυσκολιών που εμφανίζονται κατά την εργασία με ενωσιακά κείμενα στην ελληνική γλώσσα, και προτείνονται λύσεις.

A. Ορθογραφία και στίξη, γραμματική και συντακτικό

Σχετικά με το θέμα αυτό μπορούν να γίνουν οι εξής γενικές παρατηρήσεις:

α) Σε ό,τι αφορά την **ορθογραφία**, για ό,τι δεν λύνεται αμετάκλητα στα έργα που παρατίθενται στη βιβλιογραφία αναφοράς (σημείο 11) {λέξεις αμφισβητούμενης ορθογραφίας [π.χ. *Λισαβόνα/Λισσαβώνα* ⁽¹⁹⁾, *μεικτός/μικτός* ⁽²⁰⁾ κ.ο.κ.], χρήση ή μη κεφαλαίων ⁽²¹⁾ (*Γ/γενική Δ/διεύθυνση, π/Πρόεδρος, π/Πράσινη β/Βίβλος, ο έ/Έλληνας π/Πρωθυπουργός* κ.λπ.) κ.ο.κ.}, ο μεταφραστής πρέπει να εφαρμόζει τους συμβατικούς κανόνες του Διοργανικού εγχειριδίου ή τις αποφάσεις που λαμβάνονται από τα αρμόδια όργανα του Τμήματος. Ακόμη, επισημαίνεται ότι η ορθογραφία στο ίδιο κείμενο πρέπει να είναι **εναρμονισμένη**, πράγμα που σημαίνει ότι δεν επιτρέπεται η ίδια λέξη να γράφεται με δύο ή περισσότερους διαφορετικούς τρόπους. Ιδιαίτερη προσοχή πρέπει να δίνεται στην **ορθογράφιση ομόηχων λέξεων** (*σύγκλιση/σύγκληση, παραλειφθεί/παραληφθεί* κ.λπ.), γιατί τα σχετικά λάθη δεν εντοπίζονται από το αυτόματο σύστημα ορθογραφικού ελέγχου.

Άλλα ορθογραφικά προβλήματα που απασχολούν συχνά τον μεταφραστή είναι (ενδεικτική αναφορά):

- i) Η ορθογράφιση σύνθετων λέξεων **το δεύτερο συνθετικό των οποίων αρχίζει από ρω**: *αυτορρύθμιση* ή *αυτορύθμιση* [προτιμητέα η πρώτη γραφή, διότι είναι παλαιότερη καθιερωμένη (υπάρχει μάλιστα στο λεξικό του Δημητράκου), η χορύπανση ή ηχορρύπανση, νιτρορύπανση ή νιτρορρύπανση ⁽²²⁾ (και στις δύο περιπτώσεις προτιμητέα η απλούστερη γραφή με ένα ρω, διότι πρόκειται για νεότερα σύνθετα στα οποία η γραφή με δύο ρω δεν έχει καθιερωθεί, όπως προκύπτει από την ευρύτατη διάδοση και της γραφής με ένα ρω) κ.ο.κ. Με ένα ρω πρέπει επίσης να γράφονται τα λεγόμενα **μη γηγενή** σύνθετα, δηλαδή αυτά που έχουν ως πρώτο ή δεύτερο συνθετικό λέξη ξενικής προέλευσης: *αφισορύπανση, αρχираββίνος, αντιρατσιστικός* κ.λπ., καθώς και τα εθωνύμια (*Λευκορωσία*), όπως και τα επίθετα που περιέχουν συνθετικά τα οποία παράγονται από εθωνύμια (*ελληνορουμανικός, αμερικανορωσικός, φιλορωσικός* κ.ο.κ.).
- ii) Η ορθογράφιση **θηλυκών ουσιαστικών σε <-ia>** [*αντιπροσωπία* (ορθότερο) ή *αντιπροσωπεία, εταιρεία* (ορθότερο) ή *εταιρία* κ.λπ.].
- iii) Η γραφή του τρίτου ενικού ορισμένων λόγιων συνηρημένων ρημάτων σε *-ώ > -ώ*, και ιδίως του *πληρώ*: *πληροί*, και όχι *πληρεί*.
- iv) Η μονολεκτική (προτιμητέα) ή μη γραφή παλιών **προθετικών εκφράσεων που έχουν γίνει επιρρήματα ή σύνδεσμοι** (*παρόλο* και όχι *παρ' όλο*, *καταρχάς* και όχι *κατ' αρχάς*, *εξαιτίας* και όχι *εξ αιτίας*, *απευθείας* και όχι *απ' ευθείας*, *εντούτοις* και όχι *εν τούτοις*, *επιμέρους* και όχι *επί μέρους* κ.λπ., αλλά *εν λόγω* και όχι *ενλόγω*, *εν μέρει* και όχι *ενμέρει*, *εν γένει* και όχι *ενγένει*, διότι η δεύτερη γραφή παραβιάζει τους κανόνες της ελληνικής γλώσσας, που δεν ανέχονται τις ακολουθίες <νλ>, <νμ> ή <νγ> (εκτός αν πρόκειται για λέξεις ξενικής καταγωγής).
- v) Η αόριστη αντωνυμία ***καθένας, καθεμία, καθένα***, που πρέπει να γράφεται με μία και όχι με δύο λέξεις.

⁽¹⁹⁾ Το Τμήμα Ελληνικής Γλώσσας της Επιτροπής έχει επιλέξει τη γραφή *Λισαβόνα*.

⁽²⁰⁾ Για τη γραφή της λέξης αυτής και των άλλων λέξεων της ίδιας οικογένειας ακολουθείται στο Διοργανικό εγχειρίδιο ο εξής κανόνας (τον οποίο εφαρμόζει και το λεξικό του Ιδρύματος Τριανταφυλλίδη): όταν μετά τη συλλαβή <mi> ακολουθούν δύο σύμφωνα ή διπλό σύμφωνο, το <mi> γράφεται με έψιλον γιώτα: *μεικτός, μείγμα, ανάμειξη* κ.ο.κ.· όταν ακολουθεί ένα μόνο σύμφωνο, το <mi> γράφεται με γιώτα: *αμιγής, μιγάς* κ.ο.κ.

⁽²¹⁾ Για λεπτομερή ανάλυση βλ. [σημείο 10.3. «Κεφαλαία και μικρά»](#).

⁽²²⁾ Άποψη των συντακτών του Διοργανικού εγχειριδίου είναι ότι το κριτήριο που πρέπει να πρυτανεύει στο θέμα αυτό είναι η **παλαιότητα ή μη καθιέρωση και όχι ο λόγιος ή μη χαρακτήρας του συνθέτου**. Αν υιοθετούσαμε την άποψη ότι όλα τα νεότερα λόγια σύνθετα πρέπει να γράφονται με δύο ρω, θα οδηγούμασταν σε εξεζητημένες γραφές του τύπου *ημιρρυμουλκούμενο* (την οποία περιέργως υιοθετεί η εγκυκλοπαίδεια *Πάπυρος-Λαρούς-Μπριτάννικα*). Συνεπώς, όλα τα νεότερα σύνθετα, λόγια ή μη, πρέπει καταρχήν να γράφονται με ένα ρω.

- vi) Οι περιπτώσεις γραφής των **προθέσεων με, σε, για** και **από με έκθλιψη**. Συνιστάται να γράφονται με έκθλιψη, όταν ακολουθεί η αντωνυμία **αυτός**: *σ' αυτόν τον τομέα, γι' αυτό το θέμα* κ.ο.κ. Για την πρόθεση **από**, επισημαίνεται ότι πρέπει να γράφεται με έκθλιψη στη φράση *απ' ό,τι*.

β) Στη **στίξη**, το μεγαλύτερο πρόβλημα αφορά τη **χρήση του κόμματος** ⁽²³⁾, **ιδίως στις αναφορικές προτάσεις** (άγνοια της διάκρισης μεταξύ προσδιοριστικών —ή περιοριστικών— και μη προσδιοριστικών —ή μη περιοριστικών— αναφορικών προτάσεων). Πράγματι, πολύ συχνά χρησιμοποιείται κόμμα εκεί που δεν πρέπει, ενώ σε άλλες περιπτώσεις δεν χρησιμοποιείται κόμμα, μολονότι είναι απαραίτητο. Λάθη αυτού του είδους είναι δυνατόν, σε μερικές περιπτώσεις, να οδηγήσουν σε ασάφεια ή και αλλοίωση του νοήματος.

- i) Επίσης, πολύ συχνά δεν τηρείται ο βασικός κανόνας που προβλέπει τον **καταρχήν χωρισμό κύριων και δευτερευουσών προτάσεων με κόμμα** (με τις εξαιρέσεις που ισχύουν για ορισμένα είδη δευτερευουσών προτάσεων, και ιδίως για τις βουλητικές, τις ειδικές, τις ενδοιαστικές και τις πλάγιες ερωτηματικές).
- ii) Επισημαίνεται ακόμη ότι **δεν πρέπει να μπαίνει κόμμα στους σύντομους χρονικούς προσδιορισμούς** στην αρχή της περιόδου, μολονότι οι Άγγλοι και οι Γάλλοι βάζουν. Παράδειγμα:

Στις 3 Μαρτίου 2007 η Επιτροπή [...]

Μετά το 2007 δεν χρειάζεται κόμμα στα ελληνικά.

- iii) Επίσης, συνιστάται η χρήση κόμματος έπειτα από **βεβαιωτικά, αντιθετικά και λοιπά μόρια και εκφράσεις** στην αρχή περιόδου (*ως εκ τούτου, συνεπώς, αντίθετα* κ.λπ.), διότι η κρατούσα γνώμη είναι ότι πρέπει να μπαίνει κόμμα.
- iv) Τέλος, συχνά γίνεται σύγχυση μεταξύ **ενωτικού και παύλας** ⁽²⁴⁾.

γ) Στη **γραμματική** το βασικό πρόβλημα δεν είναι τόσο τα λάθη (που είναι λίγα) αλλά η πολυτυπία, και ειδικότερα η (ευτυχώς όχι πολύ διαδεδομένη) **αδικαιολόγητη χρήση τύπων της καθαρεύουσας**, ακόμη και όταν υπάρχουν δόκιμοι και εύχρηστοι τύποι της δημοτικής. Μερικές φορές γίνονται λάθη στη γενική πτώση λόγιων τύπων (επιθέτων ή μετοχών), όταν ο σωστός τύπος ηχεί παράξενα στα νέα ελληνικά.

Παράδειγμα 1:

Η παρούσα πράσινη βίβλος είναι αποτέλεσμα **ευρέων διαβουλεύσεων**.

Παράδειγμα 2:

Παρά την πρόοδο που σημειώθηκε σε ό,τι αφορά την οικονομική αποκατάσταση των πλέον **μειονεκτούντων περιφερειών**, [...]

Άλλα θέματα που απασχολούν συχνά τον μεταφραστή στον τομέα της γραμματικής είναι (ενδεικτική αναφορά):

- i) Η **θέση του τόνου** στη γενική ορισμένων προπαροξύτων ουσιαστικών, μετοχών ή επιθέτων (*τα δικαιώματα των εργαζόμενων ή των εργαζομένων, η συμμετοχή των εμπλεκόμενων ή των εμπλεκομένων παραγόντων, των έντυπων ή των εντύπων, των πρόσθετων ή των προσθέτων, του αντίκτυπου ή του αντικτύπου* κ.ο.κ.). Όπως παρατηρεί ο Τριανταφυλλίδης (Νεοελληνική Γραμματική, σημείο 626, σ. 263-264), *μερικά προπαροξύтона επίθετα σε -ος όταν συνηθίζονται σαν ουσιαστικά ακολουθούν διαφορετικό τονισμό. Ενώ ως επίθετα βαστούν τον ίδιο τόνο σε όλες τις πτώσεις, ως ουσιαστικά παροξύνονται στη γενική του ενικού και στη γενική και αιτιατική του πληθυντικού*. Η αυστηρή εφαρμογή αυτού του κανόνα αίρει και πιθανές αμφισημίες. Για παράδειγμα, η φράση *obligations of food business operators*, αν μεταφραστεί *υποχρεώσεις των υπεύθυνων επιχειρήσεων τροφίμων* (με τον τόνο

⁽²³⁾ Για λεπτομερή ανάλυση βλ. [σημείο 10.3. «Κεφαλαία και μικρά»](#).

⁽²⁴⁾ Για λεπτομερή ανάλυση βλ. [σημείο 10.1.8. «Ενωτικό — Παύλα μεσαίου μεγέθους — Μεγάλη παύλα»](#).

- στην προπαραλήγουσα, όπως γίνεται, κατά τον Τριανταφυλλίδη, για τα επίθετα), μπορεί να οδηγήσει σε παρερμηνεία (δηλαδή να θεωρηθεί ότι πρόκειται για τις υπεύθυνες επιχειρήσεις). Αντίθετα, αν ο τόνος μπει στην παραλήγουσα (*υποχρεώσεις των υπευθύνων επιχειρήσεων τροφίμων*), αντιλαμβάνεται κανείς ευκολότερα ότι πρόκειται για ουσιαστικό, δηλαδή για τους ανθρώπους που είναι υπεύθυνοι για τις επιχειρήσεις τροφίμων. Ομοίως: *χρήση πρόσθετων τροφίμων και χρήση προσθέτων τροφίμων· προετοιμασία των έντυπων και των πολυμεσικών εκδόσεων*: εδώ ο τονισμός της λέξης *έντυπων* στην προπαραλήγουσα δηλώνει σαφώς ότι πρόκειται για επίθετο (*έντυπων εκδόσεων*), ενώ, αν η λέξη τονιζόταν στην παραλήγουσα (*εντύπων*), θα επρόκειτο για ουσιαστικό (*τα έντυπα και οι πολυμεσικές εκδόσεις*) κ.ο.κ. Βλέπε, ωστόσο, και τη διεξοδική ανάλυση (με άφθονα παραδείγματα) που γίνεται για το θέμα αυτό στον Οδηγό της νεοελληνικής γλώσσας των Εκδόσεων Πατάκη (Β' μέρος, σ. 32-41), όπου επισημαίνεται η μεγάλη ρευστότητα που διακρίνει τη γλώσσα μας ως προς το θέμα αυτό και διαπιστώνεται η δυσκολία θέσπισης και εφαρμογής σχετικού αυστηρού κανόνα.
- ii) Η **γενική επιθετικοποιημένων ή ουσιαστικοποιημένων μετοχών σε -ων** (ο παρών, του παρόντος ή του παρόντα· ο αιτών, του αιτούντος ή του αιτούντα· ο ρυπαίνων, του ρυπαίνοντος ή του ρυπαίνοντα· ο φέρων οργανισμός, του φέροντος ή του φέροντα οργανισμού· ο επιβλέπων μηχανικός, του επιβλέποντος ή του επιβλέποντα μηχανικού κ.ο.κ.). Σε όλα τα προαναφερόμενα παραδείγματα σωστή στη γενική είναι η κατάληξη -ντος και όχι η κατάληξη -ντα (σχολική γραμματική, σ. 55). Η κατάληξη -ντα προτιμάται σε λέξεις αυτής της κατηγορίας μόνο αν έχει καθιερωθεί στην ονομαστική η κατάληξη -ντας, οπότε όμως πρόκειται πλέον για καθαρά ουσιαστικά (ο ορίζοντας, του ορίζοντα· ο παράγοντας, του παράγοντα κ.ο.κ.).
- iii) Η χρήση των **συμφωνικών συμπλεγμάτων φτ, χτ και στ** αντί των συμφωνικών συμπλεγμάτων φθ, χθ και σθ, αντιστοίχως, στον παθητικό μέλλοντα και τον παθητικό αόριστο. Ως προς το θέμα αυτό, τονίζεται ότι πρέπει να χρησιμοποιείται το σύμπλεγμα *στ* αντί του συμπλέγματος *σθ* σε ρήματα που λήγουν σε -ίζω, -άζω ή -έζω (χαρακτηρίστηκε και όχι χαρακτηρίσθηκε, δικάστηκε και όχι δικάσθηκε, συμπίεστηκε και όχι συμπίεσθηκε). Ως προς τα άλλα δύο συμπλέγματα, δεν είναι δυνατόν να δοθεί γενικός κανόνας. Το ζήτημα πρέπει να κρίνεται κατά περίπτωση (δηλαδή, ανάλογα με το εκάστοτε ρήμα), αλλά με προτίμηση, όπου είναι δυνατόν, στον τύπο της δημοτικής.
- iv) Η **εσωτερική αύξηση των σύνθετων ρημάτων στον παρατατικό και τον αόριστο**. Ως προς το θέμα αυτό, ο κανόνας είναι ότι **άτονη** εσωτερική αύξηση δεν υπάρχει στα νέα ελληνικά. Άρα *επισήμανε* και όχι *επεσήμανε*, *επιδίωκε* και όχι *επεδίωκε* κ.ο.κ. Η τονισμένη εσωτερική αύξηση άλλοτε διατηρείται και άλλοτε όχι, ανάλογα με την πρόθεση που αποτελεί το πρώτο συνθετικό του σύνθετου ρήματος (π.χ. *κατέθεσε* και όχι *κατάθεσε*, *επέβαλε* και όχι *επίβαλε*, *διέπραξε* και όχι *διάπραξε*, *απέκρουσε* και όχι *απόκρουσε*· αλλά *εξάντλησε* και όχι *εξήντλησε*, *πρόσθεσε* και όχι *προσέθεσε* κ.ο.κ.).
- v) Κάποιοι τύποι του **παθητικού αορίστου** (λήφθηκε ή ελήφθη, εξάχθηκε ή εξήχθη, συμπεριλήφθηκε ή συμπεριελήφθη, υπογράφηκε, υπογράφηκε, υπογράφηκε ή υπεγράφη κ.ο.κ.). Σε αρκετές από τις περιπτώσεις αυτές ο —καταρχήν προτιμητέος— τύπος με τη «δημοτικότερη» κατάληξη -κε ξενίζει, οπότε πρέπει να επιλέγεται ο λόγιος τύπος⁽²⁵⁾. Πρόκειται για θέμα στο οποίο υπεισέρχεται το προσωπικό γλωσσικό αισθητήριο του κάθε μεταφραστή.
- vi) Το γνωστό πρόβλημα με τη σύγχυση μεταξύ εξακολουθητικών και στιγμιαίων τύπων πολλών σύνθετων ρημάτων τα οποία έχουν ως δεύτερο συνθετικό το ρήμα *άγω* ή το ρήμα *βάλλω* (ή και το *έχω*): *θα προβάλλω* (εξακολουθητικό), *θα προβάλλω* (στιγμιαίο), *έχω προβάλλει* (πάντοτε έτσι· ποτέ *έχω προβάλλει*)· *θα εισάγω* (εξακολουθητικό), *θα εισαγάγω* (στιγμιαίο), *έχω εισαγάγει* (πάντοτε έτσι· ποτέ *έχω εισαγάγει*)· *θα συμμετέχω* (εξακολουθητικό), *θα συμμετάσχω* (στιγμιαίο), *έχω συμμετάσχει* (πάντα έτσι· ποτέ *έχω συμμετέχει*) κ.λπ.
- vii) Το επίθετο **ενεργός στο θηλυκό γένος**. Το πρόβλημα οφείλεται στο γεγονός ότι το εν λόγω επίθετο είναι μεν στα νέα ελληνικά τρικατάληκτο (*ενεργός, ενεργή, ενεργό*),

(25) Για σχετική ανάλυση, βλ. Ε. Φιλιππάκη-Warburton, D. Holton, P. Mackridge, *Γραμματική της ελληνικής γλώσσας*, σ. 160-161.

πολύ συχνά όμως, λόγω λόγιων επιδράσεων, χρησιμοποιείται ως δικατάληκτο, δηλαδή με τον ίδιο τύπο στο αρσενικό και στο θηλυκό (*ενεργός συμμετοχή, ενεργός παρουσία, ενεργός ζύμη* κ.λπ.). Συνήθως, όμως, το επίθετο αυτό, στον πληθυντικό αριθμό του θηλυκού γένους, δεν κλίνεται κατά τη δεύτερη κλίση, όπως στον ενικό, αλλά κατά την πρώτη (π.χ. *ενεργές και όχι ενεργοί ζύμες*). Αυτή η ανακολουθία δημιουργεί κάποιο πρόβλημα, αλλά η άποψη που υιοθετείται στο Διοργανικό εγχειρίδιο είναι ότι πρέπει να γίνει αποδεκτή (όπως συνέβαινε με τα λεγόμενα ετερόκλιτα ουσιαστικά της αρχαίας γλώσσας).

Τέλος, μια γενική κατεύθυνση που θα μπορούσε να δοθεί ως προς το θέμα της γραμματικής είναι ότι, σε κάθε περίπτωση, πρέπει **να τηρείται ενιαία γραμμή** στο σύνολο του μεταφραζόμενου κειμένου και **να αποφεύγονται οι υβριδικοί τύποι** (για παράδειγμα, δεν επιτρέπεται να χρησιμοποιούνται παρατατικοί όπως *θεωρείτο, δικαιούτο* κ.λπ., δηλαδή να διατηρείται η λόγια κατάληξη χωρίς όμως να μπαίνει το έψιλον της αύξησης).

δ) Στη **σύνταξη** παρατηρείται συχνά εσφαλμένη χρήση της μετοχής του ενεργητικού ενεστώτα ως **μετοχής απόλυτης**, κατάχρηση του **υπερβατού**, δηλαδή αδικαιολόγητη ανατροπή της φυσικής σειράς των λέξεων μέσα στην πρόταση ⁽²⁶⁾, καθώς και **άκριτη προσκόλληση σε ξένα συντακτικά σχήματα**.

i) Μετοχή απόλυτη

Παράδειγμα:

Consequently, normal value was constructed **by using** the company's own cost of production and SG&A expenses [...]

Λανθασμένη μετάφραση:

Συνεπώς, η κανονική αξία κατασκευάστηκε **χρησιμοποιώντας** το κόστος παραγωγής και τα έξοδα ΠΓΔΕ της εταιρείας [...]

Η μετοχή του ενεργητικού ενεστώτα πρέπει να έχει υποκείμενο. Κατά κανόνα, υποκείμενό της είναι το υποκείμενο του ρήματος της πρότασης στην οποία ανήκει. Στο προαναφερόμενο παράδειγμα υποκείμενο του *χρησιμοποιώντας* δεν είναι φυσικά η *κανονική αξία*. Άρα η χρήση αυτή δεν είναι δόκιμη ⁽²⁷⁾. Επισημαίνεται, πάντως, ότι κυρίως με ρήματα παθητικής φωνής (όπως το *κατασκευάστηκε* του προαναφερόμενου παραδείγματος) παρατηρείται τα τελευταία χρόνια μεγάλη διάδοση της απόλυτης χρήσης μετοχών ενεργητικού ενεστώτα (όπως το *χρησιμοποιώντας* του παραδείγματος).

Σωστή μετάφραση:

Συνεπώς, η κανονική αξία κατασκευάστηκε **με τη χρησιμοποίηση** του κόστους παραγωγής και των εξόδων ΠΓΔΕ της εταιρείας [...]

ii) Αδικαιολόγητο υπερβατό

Παράδειγμα:

Les principales modifications proposées concernent les mécanismes **de mise sur le marché des médicaments**.

Λανθασμένη μετάφραση:

Οι κύριες τροποποιήσεις που προτείνονται αφορούν τους μηχανισμούς **διάθεσης στην αγορά των φαρμάκων**.

⁽²⁶⁾ Βλ. Σεμινάριο για την ελληνική γλώσσα στα κοινοτικά κείμενα, εισηγητές: Β. Φόρης, Α. Αναστασιάδη, Βρυξέλλες 1982, σ. 51: «Γενικά η νεοελληνική δεν ανέχεται το υπερβατό σχήμα».

⁽²⁷⁾ Βλ. και σχετικά σχόλια του Τζάρτζανου στις σελίδες 335-336 του πρώτου τόμου του συντακτικού του.

Σωστή μετάφραση:

Οι κύριες τροποποιήσεις που προτείνονται αφορούν τους μηχανισμούς **διάθεσης των φαρμάκων στην αγορά**.

Ακόμη: *ανακοίνωση στην Επιτροπή της κ. Βασιλείου* (αντί του σωστού: *ανακοίνωση της κ. Βασιλείου στην Επιτροπή*)· *η εφαρμογή στα κράτη μέλη της οδηγίας* (αντί του σωστού: *η εφαρμογή της οδηγίας στα κράτη μέλη*)· *η αντίσταση στη φωτιά των υλικών* (αντί του σωστού: *η αντίσταση των υλικών στη φωτιά*) κ.ο.κ.

Ωστόσο, στο σημείο αυτό πρέπει να γίνουν δύο επισημάνσεις:

- 1) Τα προαναφερόμενα ισχύουν για την περίπτωση κατά την οποία η γενική υποκειμενική ή αντικειμενική (στα προαναφερόμενα παραδείγματα: *Βασιλείου, οδηγίας, υλικών*) δεν συνοδεύεται από σχοινοτενείς προσδιορισμούς. Αντίθετα, όταν υπάρχουν τέτοιοι μακροσκελείς προσδιορισμοί, και πολύ περισσότερο όταν συντρέχουν και λόγοι σαφήνειας, μπορεί να προτιμηθεί το υπερβατό.

Παράδειγμα:

Απόφαση της Επιτροπής, της 25ης Απριλίου 2008, για τη θέσπιση των τυπικών απαιτήσεων σχετικά με την **υποβολή από τα κράτη μέλη** των εθνικών προγραμμάτων εξάλειψης, ελέγχου και επιτήρησης ορισμένων ζωικών ασθενειών και ζωνόσων για κοινοτική χρηματοδότηση

Εδώ, αν η φράση τελείωνε με τη λέξη *προγραμμάτων*, ο μεταφραστής θα έπρεπε να έχει πει: *υποβολή των εθνικών προγραμμάτων από τα κράτη μέλη*. Επειδή, όμως, η γενική αντικειμενική *προγραμμάτων* συνοδεύεται από εκτενείς προσδιορισμούς (*εξάλειψης, ελέγχου και επιτήρησης ορισμένων ζωικών ασθενειών και ζωνόσων για κοινοτική χρηματοδότηση*), είναι συντακτικά δικαιολογημένη η τοποθέτηση της φράσης *από τα κράτη μέλη* (θα μπορούσε ίσως να έχει μπει ανάμεσα σε κόμματα) στο σημείο που επέλεξε ο μεταφραστής τής ανωτέρω απόφασης, και όχι στο τέλος της περιόδου.

- 2) Υπάρχουν ορισμένες περιπτώσεις στις οποίες η χρήση του υπερβατού, χωρίς να είναι επιβεβλημένη (γιατί υπάρχουν εναλλακτικές εκφραστικές δυνατότητες), είναι προτιμότερη από εκφραστικά σχήματα που ανατρέπουν τη φυσιολογική αλληλουχία των λέξεων μέσα στην πρόταση. Χαρακτηριστικό παράδειγμα είναι ο τρόπος με τον οποίο συντάσσεται το επίθετο *αρμόδιος*. Έτσι, η διατύπωση *Οι αρμόδιες για την επιβολή της νομοθεσίας αρχές των κρατών μελών*, στην οποία υπάρχει υπερβατό, είναι προτιμότερη από τη διατύπωση *Οι αρμόδιες αρχές των κρατών μελών για την επιβολή της νομοθεσίας*, στην οποία έχουμε διάρρηξη της νοηματικής και συντακτικής σύνδεσης του επιθέτου *αρμόδιες* με την προθετική έκφραση *για την επιβολή της νομοθεσίας*. Βέβαια, ο μεταφραστής θα μπορούσε να χρησιμοποιήσει εναλλακτικά τη διατύπωση *Οι αρχές των κρατών μελών που είναι αρμόδιες για την επιβολή της νομοθεσίας* (με αναφορική πρόταση). Ομοίως, αντί *Ο αρμόδιος επίτροπος για θέματα ανταγωνισμού* πρέπει να πούμε: *Ο αρμόδιος για θέματα ανταγωνισμού επίτροπος* ή *Ο επίτροπος που είναι αρμόδιος για θέματα ανταγωνισμού*· αντί *Οι απαιτούμενες διατάξεις για τη μεταφορά της οδηγίας* πρέπει να πούμε: *Οι απαιτούμενες για τη μεταφορά της οδηγίας διατάξεις* ή (ακόμη καλύτερα) *Οι διατάξεις που απαιτούνται για τη μεταφορά της οδηγίας* κ.ο.κ.

Άλλα θέματα που απασχολούν συχνά τον μεταφραστή στον τομέα της σύνταξης είναι (ενδεικτική αναφορά):

- iii) Η σύνταξη του **πριν** και του **μετά**.
Το *πριν* πρέπει να συνοδεύεται πάντοτε από το *από* (π.χ. *πριν από την πτώχευση* και όχι *πριν την πτώχευση*).

Πριν από **έναρξη** αιτιατική το **μετά** κανονικά δεν πρέπει να συνοδεύεται από το *από* (*μετά την παραλαβή* και όχι *μετά από την παραλαβή*). Το ίδιο κανονικά ισχύει και όταν το **μετά** ακολουθείται από απόλυτο αριθμητικό (π.χ. *μετά είκοσι έτη* και

όχι μετά από είκοσι έτη). Πριν από άναρθρη αιτιατική συνιστάται συνήθως να χρησιμοποιείται, αντί του *μετά*, το *έπειτα από* ή το *ύστερα από* (*έπειτα/ύστερα από διαβούλευση*), γιατί βέβαια στην περίπτωση αυτή το *μετά από* είναι εντελώς αδόκιμο και άκομψο (δεν είναι δυνατόν να πούμε: *μετά διαβούλευση*). Ωστόσο, τα τελευταία χρόνια παρατηρείται ευρεία διάδοση της χρήσης του *μετά από* σε όλες τις περιπτώσεις [με απόλυτα αριθμητικά (π.χ. *μετά από έξι μήνες*), πριν από έναρθρη αιτιατική (π.χ. *μετά από την αποστολή*) και πριν από άναρθρη αιτιατική (π.χ. *μετά από διαβούλευση*)]. Η ισχυρή αυτή τάση προσιωνίζεται μίαν εξέλιξη που πιθανότατα θα οδηγήσει τελικά στη «νομιμοποίηση» αυτών των χρήσεων του *μετά από* στη γλώσσα μας [ήδη ο Μπαμπινιώτης θεωρεί απόλυτα αποδεκτή τη χρήση του *μετά από* πριν από άναρθρα ουσιαστικά (βλ. λεξικό του, σ. 1484, σχόλιο για τη λέξη *πριν*)]. Σήμερα το *μετά από* είναι απόλυτα νόμιμο μόνο όταν ακολουθείται από προσωπική αντωνυμία (π.χ. *μετά από εσένα*).

- iv) Η αδικαιολόγητη **σύνταξη ορισμένων λόγων ρημάτων με γενική** αντί της (ορθής) αιτιατικής (π.χ. *επιδέχεται άμεσης εφαρμογής* αντί του ορθού *επιδέχεται άμεση εφαρμογή*, *απολαμβάνει ειδικής και διαφοροποιημένης μεταχείρισης* αντί του ορθού *απολαμβάνει ειδική και διαφοροποιημένη μεταχείριση κ.ο.κ.*).
- v) Το **σχήμα έλξης**, το οποίο πρέπει να αποφεύγεται στον γραπτό λόγο (βλ. σχετικές παρατηρήσεις της Ιωάννας Παπαζαφείρη, *Λάθη στη χρήση της γλώσσας μας*, πρώτος τόμος, σ. 12 και κυρίως σ. 62). Επομένως, όχι: *Η Επιτροπή ενημέρωσε όλους όσους ενδιαφέρονται για το θέμα*, αλλά *Η Επιτροπή ενημέρωσε όλους όσους ενδιαφέρονται για το θέμα*.
- vi) Η χρήση του συνδέσμου **εάν** στις πλάγιες ερωτηματικές προτάσεις ολικής άγνοιας. Κατά την άποψη του Γ. Μπαμπινιώτη (βλ. λεξικό του, σ. 147, σχόλιο στο λήμμα *αν*, και επίσης σεμινάριο «Η μετάφραση στην ελληνική γλώσσα», Λουξεμβούργο, 10-11 Απριλίου 1989, σ. 32), το *εάν* μπορεί να χρησιμοποιείται μόνο στις υποθετικές προτάσεις και όχι στις πλάγιες ερωτηματικές προτάσεις ολικής άγνοιας (το *αν* μπορεί να χρησιμοποιείται και στις δύο). Επομένως, όχι: *Η Επιτροπή δεν γνωρίζει εάν όλα τα κράτη μέλη έχουν συμμορφωθεί* (αδόκιμη χρήση), αλλά *Η Επιτροπή δεν γνωρίζει αν όλα τα κράτη μέλη έχουν συμμορφωθεί*. Η άποψη αυτή ενισχύεται και από το γεγονός ότι σε κανένα βιβλίο γραμματικής ή συντακτικού δεν αναφέρεται ότι οι πλάγιες ερωτηματικές προτάσεις ολικής άγνοιας μπορούν να εισάγονται με το *εάν* (όλα αναφέρουν μόνο το *αν*). Συνεπώς, ο μεταφραστής πρέπει να είναι προσεκτικός στο σημείο αυτό.
- vii) Η χρήση του **σαν** και του **ως**. Ο μεταφραστής πρέπει να κάνει τη διάκριση ανάμεσα στο ομοιωματικό **σαν** και το τροπικό επίρρημα **ως**.

Στο πλαίσιο του αποκεντρωμένου συστήματος, η Επιτροπή, **ως** [όχι **σαν**] θεματοφύλακας της Συνθήκης και **ως** [όχι **σαν**] αρχή η οποία κατέχει κεντρική θέση, καλείται να διαδραματίζει [...]

Πρέπει επίσης να προσέχει να μη θέτει σε ονομαστική ομοιόπτωτους προσδιορισμούς που αναφέρονται σε όνομα ή αντωνυμία γενικής ή αιτιατικής πτώσης.

Η αίτηση πρέπει να απευθύνεται στον Γενικό Γραμματέα του Συμβουλίου, με την ιδιότητά του **ως** θεματοφύλακα [όχι **ως θεματοφύλακας**] του πρωτοκόλλου.

Όταν όμως υπάρχει ταυτοπροσωπία, ο προσδιορισμός που εισάγεται με το *ως* πρέπει να μπαίνει σε ονομαστική.

Η Επιτροπή καλείται να συνεχίσει εντατικά τις προσπάθειές της ως θεματοφύλακας [όχι ως θεματοφύλακα] της ορθής εφαρμογής και αποτελεσματικής επιβολής της κοινοτικής νομοθεσίας (ταυτοπροσωπία: Η Επιτροπή καλείται να συνεχίσει..., η Επιτροπή είναι θεματοφύλακας).

Στο τελευταίο παράδειγμα το ότι η λέξη *θεματοφύλακας* πρέπει να μπει στην ονομαστική και όχι στη γενική θα φανεί ξεκάθαρα, αν αλλάξουμε τη δομή της φράσης και βάλουμε τον προσδιορισμό δίπλα στο υποκείμενο.

Η Επιτροπή, ως θεματοφύλακας της ορθής εφαρμογής και αποτελεσματικής επιβολής της κοινοτικής νομοθεσίας, καλείται να συνεχίσει εντατικά τις προσπάθειές της.

Τέλος, ο μεταφραστής πρέπει να είναι προσεκτικός όσον αφορά τη χρήση του *ως* με κατηγορούμενο (με ρήματα όπως το *θεωρείται*, *λογίζεται* κ.τ.ό.). Σε μερικές περιπτώσεις (ανάλογα με το ρήμα και τους προσδιορισμούς του, καθώς και τη δομή της πρότασης) το *ως* πρέπει οπωσδήποτε να παραλείπεται (η περίπτωση αυτή είναι η συνηθέστερη), σε άλλες πρέπει οπωσδήποτε να μπαίνει (λιγότερο συνηθισμένη περίπτωση), ενώ υπάρχουν και περιπτώσεις αμφιβολίας ή προαιρετικής χρήσης. Διεξοδική ανάλυση του θέματος αυτού γίνεται στη γραμματική Κλαίρη–Μπαμπινιώτη (σ. 555-566).

10.10. Νομοτεχνικά θέματα — Μερικές διαφορές μεταξύ του ελληνικού και του ενωσιακού νομοτεχνικού συστήματος

Όπως είναι λογικό, το ελληνικό και το ενωσιακό νομοτεχνικό σύστημα παρουσιάζουν μεγάλες ομοιότητες. Τα δύο συστήματα εμπνέονται από τις ίδιες γενικές αρχές και επιδιώκουν τους ίδιους βασικούς στόχους. Έτσι, στοιχεία όπως η σαφής, λιτή και απέρριπτη διατύπωση, η σωστή οργάνωση της νομοθετικής ύλης, η ορολογική συνοχή κ.λπ. χαρακτηρίζουν και τα δύο νομοτεχνικά συστήματα. Ωστόσο, υπάρχουν και κάποιες αξιοσημείωτες διαφορές. Επισημαίνεται, πάντως, ότι ο έλληνας μεταφραστής ενωσιακών νομικών κειμένων δεν πρέπει να επηρεάζεται στα σημεία αυτά από την ελληνική πρακτική, ακόμη κι αν αυτή του φαίνεται ορθότερη, διότι, σύμφωνα με την αρχή της πανομοιότυπης σελιδοποίησης/σελιδοαρίθμησης και παρουσίασης όλων των γλωσσικών εκδόσεων κάθε νομικής πράξης (στα γαλλικά: *synoptisme*), είναι υποχρεωμένος να ακολουθεί απαρέγκλιτα την ενωσιακή πρακτική.

Ας δούμε μερικές από τις διαφορές αυτές.

α) Διαφορά στον τρόπο διατύπωσης του τίτλου

Στην ελληνική πρακτική ο τίτλος τίθεται πάντοτε στην **ονομαστική** και δεν αρχίζει ποτέ με εκφράσεις όπως *περί*, *για*, *σχετικά με*, *όσον αφορά* κ.λπ. (βλ. σ. 3 και 4 της εγκυκλίου που εξέδωσε το 2007 το Υπουργείο Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης με θέμα «Οδηγίες για τη νομοτεχνική βελτίωση των κανονιστικών πράξεων»). Αντίθετα, στην ενωσιακή πρακτική ο τίτλος —μετά την ημερομηνία— δεν μπαίνει ποτέ στην ονομαστική και αρχίζει πάντοτε με εκφράσεις του προαναφερόμενου είδους. Συνήθως, τέτοιες εκφράσεις χρησιμοποιούνται στα ελληνικά ακόμη και όταν ο τίτλος, στο αγγλικό ή το γαλλικό πρωτότυπο, αρχίζει με μετοχή (*amending*, *setting*, *modifiant*, *instaurant* κ.λπ.), μολονότι ενίοτε, στις περιπτώσεις αυτές, χρησιμοποιείται αναφορική πρόταση.

Επισημαίνεται ότι στην Κύπρο ακολουθείται άλλη πρακτική: ο τίτλος αρχίζει πάντοτε με το *περί*, ακολουθεί η αναφορά του αντικειμένου του νόμου (που μπορεί να είναι ιδιαίτερα σχοινοτενής) και στο τέλος μπαίνει η λέξη *νόμος*. Παράδειγμα: *ο περί Επενδυτικών Υπηρεσιών και Δραστηριοτήτων και Ρυθμιζόμενων Αγορών νόμος*. Πρόκειται δηλαδή για την αποθέωση του υπερβατού.

β) Στην Ελλάδα οι νομικές πράξεις δεν έχουν αιτιολογικές σκέψεις

Ως γνωστόν, στο προοίμιο των ενωσιακών νομικών πράξεων, αμέσως μετά τα σημεία αναφοράς και πριν από το διατακτικό, υπάρχουν οι αιτιολογικές σκέψεις, δηλαδή, όπως αναφέρει ο Κοινός πρακτικός οδηγός, *το μέρος της πράξης που περιέχει την αιτιολόγησή της*.

Στην Ελλάδα, σε αντίθεση με την πρακτική που ακολουθείται για τις ενωσιακές νομικές πράξεις, οι νόμοι και τα προεδρικά διατάγματα δεν περιέχουν καθόλου αιτιολογικές σκέψεις. Πράγματι, όπως ορίζεται σε έγγραφο που εξέδωσε το 1984 η κεντρική νομοπαρασκευαστική επιτροπή με τίτλο «Σύνταξη των προσχεδίων νόμων και κανονιστικών πράξεων» (σ. 7), *δεν έχουν θέση στα νομοθετικά κείμενα αιτιολογίες*. Στις πράξεις αυτού του είδους (νόμους και προεδρικά διατάγματα) η αιτιολογία περιέχεται στην αιτιολογική έκθεση. Στις υπουργικές αποφάσεις και στις κοινές υπουργικές αποφάσεις η συνοπτικότητα αιτιολογία (αν υπάρχει, γιατί δεν υπάρχει πάντοτε) περιέχεται στο τέλος του προοιμίου, αμέσως μετά την παράθεση των πράξεων και των διατάξεων στις οποίες στηρίζεται η πράξη.

γ) Διαφορετική πρακτική ως προς τη συντομογραφία των όρων παράγραφος, εδάφιο κ.λπ.

Στην Ελλάδα είναι συνηθέστατη πρακτική η συντετμημένη αναγραφή νομοτεχνικών όρων όπως παράγραφος (παρ.), εδάφιο (εδ.) κ.λπ. Συντετμημένοι επίσης γράφονται και οι νόμοι (ν.) ή τα νομοθετικά διατάγματα (ν.δ.) που μνημονεύονται στο κείμενο (αυτές οι συντομογραφίες μπορούν να γραφούν και με κεφαλαία). Υπάρχουν νομοθετήματα (για παράδειγμα, ο κώδικας πολιτικής δικονομίας) στα οποία ακόμη και η λέξη *άρθρο* γράφεται σε μερικές περιπτώσεις συντετμημένη (άρ.) (π.χ. στο άρθρο 588 παράγραφος 2 του κώδικα).

Αντίθετα, σύμφωνα με τους ενωσιακούς νομοτεχνικούς κανόνες η πρακτική αυτή απαγορεύεται ρητά. Πράγματι, στο σημείο 5.3.1 του Τυπικού ορίζεται ότι *οι υποδιαίρεσεις [...] δεν πρέπει να αναφέρονται συντετμημένα (να μη γράφεται π.χ. «άρθρ.», «§» και «παράγρ.»)*.

δ) Διαφορετική σειρά αναφοράς των υποδιαίρεσεων του διατακτικού

Στην ενωσιακή νομοτεχνική πρακτική η σειρά αναφοράς των **υποδιαίρεσεων του διατακτικού** είναι ιδιαίτερα αυστηρή. Πράγματι, στο σημείο 5.3.1 του Τυπικού (αλλά και σε άλλα σχετικά έγγραφα, όπως στο *Διοργανικό εγχειρίδιο*) ορίζεται ότι *οι υποδιαίρεσεις που είναι ιεραρχημένες μεταξύ τους παρατίθενται χωρίς κόμματα κατά φθίνουσα τάξη*.

Παράδειγμα: το άρθρο 1 παράγραφος 1 δεύτερο εδάφιο

Αντίθετα, στην ελληνική πρακτική δεν ισχύει ο κανόνας αυτός. Μάλιστα, συνήθης είναι η πρακτική αναφοράς των εν λόγω υποδιαίρεσεων κατ' αύξουσα τάξη με αλληλουχία γενικών.

Παράδειγμα: το δεύτερο εδάφιο της παραγράφου 1 του άρθρου 1

ε) Διαφορετική έννοια του όρου εδάφιο

Στην ενωσιακή νομοτεχνική πρακτική ο όρος *εδάφιο* σημαίνει την **παράγραφο που δεν είναι αριθμημένη με αραβικό αριθμό ούτε έχει μπροστά της άλλο σύμβολο**. Πράγματι, όπως προκύπτει από τον πίνακα της σελίδας 86 του Τυπικού (ο ίδιος πίνακας υπάρχει και στο *Διοργανικό εγχειρίδιο*), το εδάφιο είναι *το μη αυτοτελές υποσύνολο σύνθετου άρθρου ή παραγράφου το οποίο δεν έχει μπροστά του κανένα σύμβολο (ούτε αραβικό αριθμό ούτε γράμμα της αλφαβήτου ούτε παύλα κ.λπ.)*.

Αντίθετα, στην Ελλάδα, όπως ορίζει η προαναφερόμενη εγκύκλιος του Υπουργείου Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης (σ. 8), το εδάφιο δεν είναι ολόκληρη παράγραφος αλλά *μία λεκτική περίοδος μεταξύ δύο τελειών. Πρώτο εδάφιο είναι αυτό που αρχίζει από την πρώτη λέξη του κειμένου και τελειώνει στην πρώτη τελεία. Δεύτερο είναι αυτό που αρχίζει από την πρώτη λέξη μετά την τελεία και ολοκληρώνεται στην επόμενη τελεία κ.λπ.* Ωστόσο, από τη μελέτη διάφορων ελληνικών

νομοθετικών και κανονιστικών πράξεων προκύπτει ότι οι σχετικές υπηρεσίες δεν τηρούν με απόλυτη αυστηρότητα τα παραπάνω.

Εξάλλου, στην ενωσιακή πρακτική αυτό που στην Ελλάδα αποκαλείται *εδάφιο* το ονομάζουμε —ή πρέπει να το ονομάζουμε— *περίοδο*. Η λέξη *πρόταση* είναι το τμήμα του λόγου που έχει ως συντακτικό πυρήνα ένα ρήμα (όπως μαθαίναμε στο σχολείο: ρήμα και πρόταση). Επομένως, μία περίοδος μπορεί να περιλαμβάνει πολλές προτάσεις (όσες και τα ρήματα που περιέχει). Το λεξικό του Μπαμπινιώτη αναφέρει ότι το τμήμα γραπτού κειμένου που περιλαμβάνεται ανάμεσα σε δύο τελείες μπορεί να ονομαστεί και *πρόταση*, επισημαίνει όμως ότι αυτή η έννοια είναι καταχρηστική και διευκρινίζει ότι ο ορθός όρος είναι *περίοδος*. Πράγματι, **η λέξη *περίοδος* έχει στη γραμματική και στο συντακτικό μόνο αυτή τη σαφή έννοια και, επομένως, πρέπει να προτιμηθεί και ως νομοτεχνικός όρος**, αφού εξαλείφει κάθε κίνδυνο ασάφειας ή παρερμηνείας.

στ) Διαφορετική έννοια των όρων *στοιχείο* και *περίπτωση*

Στην ενωσιακή νομοτεχνική πρακτική οι υποδιαίρεσεις του διατακτικού που αρχίζουν με μικρό γράμμα της ελληνικής αλφαβήτου (α), β), γ) κ.λπ.] ονομάζονται *στοιχεία*. Αντίθετα, στην Ελλάδα ονομάζονται *περιπτώσεις*. Αν μάλιστα δεν πρόκειται κυριολεκτικά για απαρίθμηση περιπτώσεων αλλά για συστηματική υποδιαίρεση των λογικών νοημάτων της παραγράφου ή του εδαφίου, μπορούν να ονομαστούν και *υποπαράγραφοι* (εγκύκλιος Υπουργείου Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, σ. 8). Ο όρος *υποπαράγραφοι* δεν επιτρέπεται να χρησιμοποιείται στην ενωσιακή πρακτική, ακόμη κι αν το αγγλικό πρωτότυπο περιέχει τον όρο *subparagraph*.

Στην Ελλάδα οι τυχόν περαιτέρω υποδιαίρεσεις των περιπτώσεων επισημαίνονται με διπλά μικρά γράμματα (αα), ββ), γγ) κ.ο.κ.] και ονομάζονται *υποπεριπτώσεις*. Σημειώνεται ότι αυτά τα διπλά μικρά γράμματα χρησιμοποιούνται —αν και σπάνια— ως υποδιαίρεσεις στοιχείων και στην ενωσιακή νομοτεχνική πράξη, και λέγονται «στοιχεία». Τονίζεται μάλιστα στην προαναφερόμενη εγκύκλιο ότι η επισήμανση των περιπτώσεων και των υποπεριπτώσεων με άλλη ένδειξη, π.χ. τελεία, παύλα κ.λπ., πρέπει να αποφεύγεται, επειδή έτσι καθίσταται δυσχερής η παραπομπή στη σχετική διάταξη. Ανάλογη απαγόρευση ισχύει και στην ενωσιακή νομοτεχνική πρακτική, αλλά μόνο για τα άρθρα που περιέχουν καταλόγους. Πράγματι, η κατευθυντήρια γραμμή 15 του Κοινού πρακτικού οδηγού ορίζει ότι, όταν ένα άρθρο περιέχει κατάλογο, κάθε στοιχείο αυτού του καταλόγου θα πρέπει να φέρει, κατά προτίμηση, αριθμητικό ή αλφαβητικό προσδιορισμό και όχι παύλα. Κατά τα λοιπά, η χρήση παύλας είναι αρκετά συχνή στην ενωσιακή πρακτική, ενώ η υποδιαίρεση του διατακτικού που αρχίζει με την παύλα ονομάζεται *περίπτωση*. Μάλιστα, μερικές φορές εμφανίζονται και υποδιαίρεσεις που αρχίζουν με διπλή παύλα, τις οποίες ονομάζουμε *υποπεριπτώσεις*.

Πρέπει, πάντως, να επισημανθεί ότι στην Ελλάδα, ίσως από αμέλεια ή ελλιπή κατάρτιση των συντακτών των νομοθετικών πράξεων, εμφανίζονται περιπτώσεις στις οποίες δεν τηρείται αυστηρά ο κανόνας ως προς την προαναφερόμενη έννοια των εν λόγω νομοτεχνικών όρων.

ζ) Διαφορές ορολογίας στον τομέα της νομοθέτησης κατά παραπομπή

Όπως ορίζει η προαναφερθείσα εγκύκλιος του Υπουργείου Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, *ρύθμιση ενός θέματος κατά παραπομπή υπάρχει όταν η ρύθμιση του θέματος δεν γίνεται απευθείας από τη νέα κανονιστική πράξη αλλά με παραπομπή σε διάταξη νόμου ή άλλης κανονιστικής πράξης που είναι ήδη σε ισχύ*. Υπάρχουν δύο είδη ρύθμισης κατά παραπομπή: η **γνήσια** και η **μη γνήσια**.

Γνήσια παραπομπή έχουμε όταν η παραπομπή προς τη διάταξη που ήδη ισχύει έχει την έννοια ότι το θέμα θα ρυθμίζεται σύμφωνα με όσα ορίζει η διάταξη όπως ισχύει σήμερα και **όπως κάθε φορά θα ισχύει στο μέλλον**, όσες αλληλοδιάδοχες τροποποιήσεις και αν υποστεί.

Στην ενωσιακή νομοτεχνική ορολογία η παραπομπή αυτού του είδους δεν ονομάζεται γνήσια αλλά **δυναμική** (Κοινός πρακτικός οδηγός, σημείο 16.11 και επ., σ. 52).

Μη γνήσια παραπομπή έχουμε όταν η παραπομπή προς τη διάταξη που ήδη ισχύει έχει την έννοια ότι το θέμα θα ρυθμίζεται σύμφωνα με όσα ορίζει η διάταξη όπως ισχύει σήμερα και μόνο σήμερα, ανεξάρτητα αν η διάταξη αυτή τροποποιηθεί μεταγενέστερα.

Στην ενωσιακή νομοτεχνική ορολογία η παραπομπή αυτού του είδους δεν ονομάζεται μη γνήσια αλλά **στατική** (Κοινός πρακτικός οδηγός, σημείο 16.14 και επ., σ. 53).

11.

Βιβλιογραφία αναφοράς

- Βοσταντζόγλου Θεολ., *Αντιλεξικόν ή Ονομαστικόν της Νεοελληνικής*, Δομή, Αθήνα 1962.
- Γιαβρής Άρης, *Η στίξη στη γραπτή επικοινωνία*, Κέδρος, Αθήνα 2005.
- Γραμματική της Νέας Ελληνικής γλώσσας, Ε' και ΣΤ' Δημοτικού, ΟΕΔΒ, Αθήνα 2009.
- Δημητράκος Δημήτριος, *Μέγα λεξικόν όλης της Ελληνικής Γλώσσας*, 15 τόμοι, Δομή, Αθήνα 1950.
- Eurolook — Un Eurolook pour nos documents*, Commission européenne, Office des publications officielles des Communautés européennes, Λουξεμβούργο 1993.
- Holton David, Mackridge Peter, Φιλιππάκη-Warburton Ειρήνη, *Γραμματική της Ελληνικής Γλώσσας*, Πατάκης, Αθήνα 1999.
- Ινστιτούτο Νεοελληνικών Σπουδών [Ίδρυμα Μανόλη Τριανταφυλλίδη], *Λεξικό της Κοινής Νεοελληνικής*, Θεσσαλονίκη 1998 (10η ανατ. 2017).
- Ινστιτούτο Νεοελληνικών Σπουδών [Ίδρυμα Μανόλη Τριανταφυλλίδη], *Νεοελληνική Γραμματική (της Δημοτικής)*, ανατύπωση της έκδοσης του ΟΕΣΒ (1941) με διορθώσεις, Θεσσαλονίκη 2002.
- Introduction aux méthodes de publication — La place de la PAO aujourd'hui*, Office des publications officielles des Communautés européennes, Λουξεμβούργο 1992.
- Ιορδανίδου Άννα, *Τα ρήματα της Νέας Ελληνικής*, Πατάκης, Αθήνα 1991 (ανατ. 2003).
- Ιορδανίδου Άννα (επ.), *Οδηγός της Νεοελληνικής Γλώσσας, Πολυμήχανον*, Πατάκης, Αθήνα 1999.
- Ιορδανίδου Άννα (επ.), *Οδηγός της Νεοελληνικής Γλώσσας, Β' μέρος*, Πατάκης, Αθήνα 2005.
- Καλαϊτζάκης Φάνης, *Το κόμμα και τα άλλα σημεία στίξης στη νεοελληνική γλώσσα*, Σαββάλας, Αθήνα 2001.
- Κλαίρης Χρήστος, Μπαμπινιώτης Γεώργιος, *Γραμματική της Νέας Ελληνικής, Δομολειτουργική-Επικοινωνιακή*, Ελληνικά Γράμματα, Αθήνα 2005.
- Κοινός πρακτικός οδηγός του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, του Συμβουλίου και της Επιτροπής για τα πρόσωπα που συμβάλλουν στη σύνταξη των νομοθετικών κειμένων της Ευρωπαϊκής Ένωσης*, Υπηρεσία Εκδόσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, Λουξεμβούργο 2015.
- Κριαράς Εμμανουήλ, *Νέο ελληνικό λεξικό της σύγχρονης δημοτικής γλώσσας*, Εκδοτική Αθηνών, Αθήνα 1995.
- Le livre — Conception, technique, fabrication*, Office des publications officielles des Communautés européennes, Λουξεμβούργο 1991.
- Λυπουρλής Δημήτρης, *Γλωσσικές παρατηρήσεις I-III*, Παρατηρητής και Επίκεντρο, Θεσσαλονίκη 1994-2005.
- Manuel des procédures*, διαδικτυακή έκδοση (<http://www.cc.cec/home/dgserv/sg/manupro/>).
- Μαρκαντωνάτος Γεράσιμος Αν., *Για να μιλάμε και να γράφουμε σωστά τη γλώσσα μας. Συμβολή στην ορθή και δόκιμη χρήση της νεοελληνικής*, Πατάκης, Αθήνα 2015.
- Μαρωνίτης Δ. Ν., *Εγκόλπιο της ορθής γραφής, ένθετα Α' - Γ' του περιοδικού Ταχυδρόμος*.
- Μπαμπινιώτης Γεώργιος, *Λεξικό της Νέας Ελληνικής Γλώσσας*, Κέντρο Λεξικολογίας, Αθήνα 2012 (τέταρτη έκδοση).
- Μπαμπινιώτης Γεώργιος, *Ορθογραφικό λεξικό της Νέας Ελληνικής Γλώσσας*, Κέντρο Λεξικολογίας, Αθήνα 2008.
- Νάκας Θανάσης, *Γλωσσοφιλογικά*, 4 τόμοι, Πατάκης, Αθήνα 1991-2003.
- Παπαζαφείρη Ιωάννα, *Λάθη στη χρήση της γλώσσας μας*, τόμος Ι, Σμίλη, Αθήνα 1996.
- Παπαζαφείρη Ιωάννα, *Λάθη στη χρήση της γλώσσας μας*, τόμος ΙΙ, Σμίλη, Αθήνα 1997.

Παπαναστασίου Γ., *Νεοελληνική ορθογραφία, Ιστορία, θεωρία, εφαρμογή*, Ινστιτούτο Νεοελληνικών Σπουδών [Ίδρυμα Μανόλη Τριανταφυλλίδη], Θεσσαλονίκη 2008.

Πάπυρος Εκδοτικός Οργανισμός, *Πάπυρος Larousse – Το Παπυράκι, Εικονογραφημένο εγκυκλοπαιδικό λεξικό και πλήρες λεξικό της Νέας Ελληνικής γλώσσας*, Αθήνα 2003.

Règles de technique législative à l'usage des services de la Commission [Νομοτεχνικοί κανόνες], document exclusivement interne, édition 1997.

Συντακτικό της Νέας Ελληνικής, ΟΕΔΒ, Αθήνα 1992.

Τζάρτζανος Αχιλλεύς Α., *Γραμματική της Νέας Ελληνικής Γλώσσας*, Κακουλίδης, Αθήνα 1954.

Τζάρτζανος Αχιλλεύς Α., *Νεοελληνική σύνταξις (της κοινής Δημοτικής)*, τόμοι Α' και Β', Αδελφοί Κυριακίδη, Αθήνα 1996 (δεύτερη έκδοση) (ανατ. 2002).

Τσολάκης Χρ., *Τη γλώσσα μου έδωσαν ελληνική*, 5 τόμοι, Νησίδες και 9.58 της ΕΡΤ-3, Σκόπελος και Θεσσαλονίκη 1999-2006.

Τυπικό των πράξεων του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Συμβούλιο), 2015.

Χάρης Γιάννης Η., *Η γλώσσα, τα λάθη και τα πάθη*, τόμοι Α' και Β', Πόλις, Αθήνα 2008 (τρίτη έκδοση).

Χριστίδης Α.-Φ., Θεοδωροπούλου Μ. (επ.), *Εγκυκλοπαιδικός οδηγός για τη γλώσσα*, Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας, Θεσσαλονίκη 2003.

Παραρτήματα

Τα παραρτήματα παρουσιάζουν, μεταξύ άλλων, επαληθευμένα και επικυρωμένα στοιχεία αναφοράς με τη μορφή καταλόγων και πινάκων.

Παράρτημα Α1 Οδηγός γραφικής παρουσίασης του ευρωπαϊκού εμβλήματος

Συμβούλιο της Ευρώπης • Ευρωπαϊκή Επιτροπή

Η ευρωπαϊκή σημαία

Αυτή είναι η ευρωπαϊκή σημαία. Είναι το σύμβολο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, αλλά και της ενότητας και της ταυτότητας της Ευρώπης κατά ευρύτερη έννοια. Ο κύκλος των χρυσών αστεριών εκφράζει την αλληλεγγύη και την αρμονία μεταξύ των κρατών της Ευρώπης.

Ο αριθμός των αστεριών δεν εξαρτάται από τον αριθμό των κρατών μελών. Είναι δώδεκα αστέρια, επειδή παραδοσιακά ο αριθμός δώδεκα συμβολίζει την τελειότητα, την πληρότητα και την ενότητα. Γι' αυτό, η σημαία παραμένει η ίδια, ανεξάρτητα από τις διευρύνσεις της ΕΕ.

Η ιστορία της σημαίας

Ήδη από τη στιγμή που δημιουργήθηκε, το 1949, το Συμβούλιο της Ευρώπης είχε επίγνωση της ανάγκης να δοθεί στην Ευρώπη ένα σύμβολο το οποίο να μπορεί να εκφράζει την ταυτότητα των ευρωπαϊκών λαών. Στις 25 Οκτωβρίου 1955 η Κοινοβουλευτική Συνέλευση επέλεξε ομόφωνα ένα έμβλημα, που αποτελείται από έναν κύκλο με δώδεκα χρυσά αστέρια σε γαλάζιο φόντο. Στις 8 Δεκεμβρίου 1955 η Επιτροπή των Υπουργών ενέκρινε αυτή την ευρωπαϊκή σημαία.

Η Κοινοβουλευτική Συνέλευση του Συμβουλίου της Ευρώπης εξέφρασε επανειλημμένα την ευχή να υιοθετήσουν και οι άλλοι ευρωπαϊκοί οργανισμοί το σύμβολο αυτό, έτσι ώστε να μην αμφισβητείται, με χωριστά εμβλήματα, η συμπληρωματικότητα, η αλληλεγγύη και το αίσθημα ενότητας της δημοκρατικής Ευρώπης.

Την πρωτοβουλία για τη χρήση μίας σημαίας για την Ευρωπαϊκή Κοινότητα την έλαβε το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο. Σχετική πρόταση ψήφισματος υπεβλήθη ήδη από το 1979, μετά την πρώτη ανάδειξη του Κοινοβουλίου με άμεση και καθολική ψηφοφορία. Σε ψήφισμά του, που εγκρίθηκε τον Απρίλιο του 1983, το Κοινοβούλιο πρότεινε να καθιερωθεί ως κοινοτική σημαία εκείνη που είχε επινοήσει το Συμβούλιο της Ευρώπης το 1955. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο, κατά τη σύνοδό του στο Fontainebleau, τον Ιούνιο του 1984, υπογράμμισε την ανάγκη να προωθηθεί η ταυτότητα και η εικόνα της Ευρώπης στους πολίτες και τον κόσμο. Στη συνέχεια, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, κατά τη σύνοδό του στο Μιλάνο, τον Ιούνιο του 1985, ενέκρινε την πρόταση της επιτροπής Adonnino για την υιοθέτηση από την Κοινότητα μίας σημαίας. Αφού δε το Συμβούλιο της Ευρώπης συναίνεσε στην εκ μέρους της Κοινότητας χρήση της ευρωπαϊκής σημαίας που αυτό είχε επιλέξει το 1955, τα κοινοτικά θεσμικά όργανα την καθιέρωσαν από τις αρχές του 1986.

Η ευρωπαϊκή σημαία και το ευρωπαϊκό έμβλημα αντιπροσωπεύουν τόσο το Συμβούλιο της Ευρώπης όσο και την Ευρωπαϊκή Ένωση. Το εν λόγω έμβλημα έγινε το κατεξοχήν σύμβολο της ευρωπαϊκής ταυτότητας και της ενωμένης Ευρώπης.

Το Συμβούλιο της Ευρώπης και τα θεσμικά όργανα της Ευρωπαϊκής Ένωσης εκφράζουν την ικανοποίησή τους για το αυξανόμενο ενδιαφέρον που προκαλεί στους πολίτες η ευρωπαϊκή σημαία. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή και το Συμβούλιο της Ευρώπης φροντίζουν για την ενδεδειγμένη χρήση του συμβόλου αυτού και λαμβάνουν, εφόσον απαιτείται, τα αναγκαία μέτρα για την αντιμετώπιση των περιπτώσεων κατάχρησης του ευρωπαϊκού εμβλήματος.

Εισαγωγή

Σκοπός του παρόντος οδηγού γραφικής παρουσίασης είναι να βοηθήσει τους χρήστες να αναπαράγουν σωστά το ευρωπαϊκό έμβλημα. Στη συνέχεια, αναφέρονται οι βασικοί κανόνες για την κατασκευή του εμβλήματος και προσδιορίζονται τα τυποποιημένα χρώματα.

Περιγραφή του συμβόλου

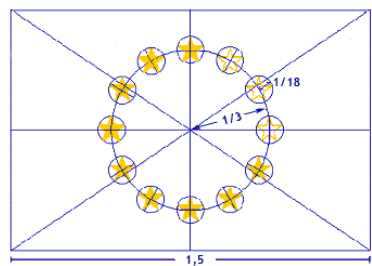
Με υπόβαθρο το κυανό του ουρανού, δώδεκα χρυσά αστέρια σχηματίζουν κύκλο αναπαριστώντας την ένωση των λαών της Ευρώπης. Το πλήθος των αστεριών είναι δώδεκα και δεν αλλάζει, επειδή δώδεκα είναι το σύμβολο της τελειότητας και της ενότητας.

Περιγραφή θυρεού

Επάνω σε γαλάζιο πεδίο, κύκλος δώδεκα χρυσών αστεριών που οι κορυφές τους δεν έρχονται σε επαφή μεταξύ τους.

Γεωμετρική περιγραφή

Το σύμβολο έχει τη μορφή κυανής ορθογώνιας σημαίας, με μήκος μιάμιση φορά το ύψος. Δώδεκα χρυσά αστέρια τοποθετημένα σε ίσες αποστάσεις σχηματίζουν αόρατο κύκλο με κέντρο το σημείο τομής των διαγωνίων του ορθογωνίου. Η ακτίνα του κύκλου είναι ίση προς το ένα τρίτο του ύψους. Καθένα από τα αστέρια έχει πέντε κορυφές ευρισκόμενες στην περιφέρεια αόρατου κύκλου με ακτίνα ίση προς το ένα δέκατο όγδοο του ύψους. Όλα τα αστέρια είναι όρθια, δηλαδή με τη μία κορυφή κατακόρυφη και δύο κορυφές σε ευθεία γραμμή καθέτως προς τον ιστό της σημαίας. Ο κύκλος είναι διατεταγμένος ούτως ώστε τα αστέρια να καταλαμβάνουν τη θέση των ακέραιων ωρών όψεως ωρολογίου. Το πλήθος των αστεριών δεν μεταβάλλεται.

Κανονισμός για τα χρώματα

Έμβλημα

Παντονικό ανακλαστικό κυανό (Pantone Reflex Blue) για την επιφάνεια του ορθογωνίου, παντονικό κίτρινο (Pantone Yellow) για τα αστέρια. Η διεθνής σειρά χρωμάτων «Παντονική» διατίθεται ευρέως, ακόμη και σε μη επαγγελματίες.

Τετραχρωμία

Εάν χρησιμοποιείται τετραχρωμία, δεν είναι δυνατόν να χρησιμοποιηθούν τα δύο τυποποιημένα χρώματα. Ως εκ τούτου, είναι ανάγκη να αναδημιουργηθούν με τη χρήση των τεσσάρων χρωμάτων της τετραχρωμίας. Το παντονικό κίτρινο (Pantone Yellow) αποκτάται με τη χρήση 100 % κίτρινου διεργασίας (Process Yellow). Αναμειγνύοντας 100 % κυανό διεργασίας (Process Cyan) και 80 % ερυθρό διεργασίας (Process Magenta) επιτυγχάνεται χρώμα σε μεγάλο βαθμό όμοιο προς το παντονικό ανακλαστικό κυανό (Pantone Reflex Blue).

Διαδίκτυο

Το παντονικό ανακλαστικό κυανό (Pantone Reflex Blue) αντιστοιχεί στον χρωματισμό παλέτας του δικτύου RGB: 0/51/153 (δεκαεξαδικό: 003399) και το παντονικό κίτρινο (Pantone Yellow) αντιστοιχεί στον χρωματισμό της παλέτας του δικτύου RGB: 255/204/0 (δεκαεξαδικό: FFCC00).

Μονοχρωμία

Αν διατίθεται μόνο μελανό, να χαραχθεί το ορθογώνιο με μαύρο και να εκτυπωθούν τα αστέρια σε ασπρόμαυρο.

Σε περίπτωση που το μόνο διαθέσιμο χρώμα είναι το κυανό (πρέπει βεβαίως να είναι ανακλαστικό κυανό), να χρησιμοποιηθεί κατά 100 %, τα δε αστέρια αναπαράγονται σε αρνητικό λευκό και το πεδίο κατά 100 % κυανό.

Αναπαραγωγή σε έγχρωμο υπόβαθρο

Το σύμβολο αναπαράγεται κατά προτίμηση σε λευκό υπόβαθρο. Να αποφεύγεται υπόβαθρο σε ποικίλα χρώματα και οπωσδήποτε κάποιο που δεν ταιριάζει με το κυανό. Αν δεν υπάρχει άλλη εναλλακτική δυνατότητα παρά έγχρωμο υπόβαθρο, να τοποθετηθεί γύρω από το ορθογώνιο λευκό περιθώριο με πλάτος ίσο προς το 1/25 του ύψους του ορθογωνίου.

Παραδείγματα κακής αναπαραγωγής

1) Το έμβλημα αναπαράγεται ανάποδα (στραμμένο προς τα κάτω).

2) Κακός προσανατολισμός των αστεριών.

3) Κακή διάταξη των αστεριών στον κύκλο: τα αστερία πρέπει να διατάσσονται όπως οι αριθμοί των ωρών σε ένα ρολόι.

Χρήση από τρίτους

Οι αρχές χρήσης του ευρωπαϊκού εμβλήματος από τρίτους έχουν καθοριστεί σε διοικητική συμφωνία με το Συμβούλιο της Ευρώπης. Η εν λόγω συμφωνία δημοσιεύθηκε στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης* (ΕΕ C 271 της 8.9.2012, σ. 5).

Σύμφωνα με την εν λόγω συμφωνία, κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο («χρήστης») έχει το δικαίωμα να χρησιμοποιεί το ευρωπαϊκό έμβλημα ή κάποιο από τα στοιχεία του εφόσον η εν λόγω χρήση:

- α) δεν δημιουργεί την εσφαλμένη εντύπωση ή υπόθεση ότι υφίσταται σχέση μεταξύ του χρήστη και οποιουδήποτε από τα θεσμικά και λοιπά όργανα και τους οργανισμούς της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή του Συμβουλίου της Ευρώπης·
- β) δεν προκαλεί στο κοινό την εσφαλμένη εντύπωση ότι ο χρήστης τυγχάνει της στήριξης, χορηγίας, έγκρισης ή συγκατάθεσης οποιουδήποτε από τα θεσμικά και λοιπά όργανα και τους οργανισμούς της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή του Συμβουλίου της Ευρώπης·
- γ) δεν συνδέεται με στόχο ή δραστηριότητα ασύμβατα με τους σκοπούς και τις αρχές της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή του Συμβουλίου της Ευρώπης, ή με σκοπό ή δραστηριότητα που κρίνονται καθ' οιονδήποτε τρόπο παράνομα.

Εάν η χρήση του ευρωπαϊκού εμβλήματος γίνεται σύμφωνα με τους ανωτέρω όρους, δεν χρειάζεται να ζητηθεί γραπτή άδεια.

Δεν είναι αποδεκτή η καταχώριση του ευρωπαϊκού εμβλήματος ή απομίμησής του ως εμπορικού σήματος ούτε ως οιοδήποτε άλλου δικαιώματος διανοητικής ιδιοκτησίας.

Για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τη χρήση του ευρωπαϊκού εμβλήματος, βλέπε: https://europa.eu/european-union/abouteuropa/legal_notices_el#paragraph_1446

Αιτήσεις από μη κράτη μέλη της ΕΕ

Συμβούλιο της Ευρώπης
«Direction du conseil juridique et du droit international public (Dlapil)»
67075 Strasbourg Cedex
FRANCE

Τηλ. +33 388412000
Φαξ +33 388412052
Email: legal.advice@coe.int

Τα προς αναπαραγωγή πρωτότυπα έγγραφα μπορούν να τηλεφορτωθούν από την εξής διεύθυνση:
https://european-union.europa.eu/principles-countries-history/symbols/european-flag_el

Παράρτημα Α2 Εμβλήματα

Τα εμβλήματα παρουσιάζονται εδώ απλώς για ενημερωτικούς λόγους με την επιφύλαξη των συγκεκριμένων προϋποθέσεων που τίθενται από κάθε θεσμικό ή άλλο όργανο ή οργανισμό για τη χρήση τους σε περίπτωση αναπαραγωγής.

Ορισμένα εμβλήματα θα πρέπει να φέρουν το όνομα του θεσμικού ή άλλου οργάνου ή οργανισμού, το οποίο ενίοτε διαφέρει από γλώσσα σε γλώσσα. Σε αυτή την τελευταία περίπτωση, το όνομα παραλείφθηκε, για λόγους απλοποίησης της παρουσίασης.

Βλ. επίσης [σημείο 9.5](#) (επίσημη ονομασία και σειρά αναφοράς).

Θεσμικά και άλλα όργανα

Ευρωπαϊκή Ένωση		
Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο		
Ευρωπαϊκό Συμβούλιο		
Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης		
Ευρωπαϊκή Επιτροπή ⁽¹⁾		
Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης		
Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα		

Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο		
Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Εξωτερικής Δράσης		
Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή		
Ευρωπαϊκή Επιτροπή των Περιφερειών		
Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων		
Ευρωπαϊκό Ταμείο Επενδύσεων		
Ευρωπαϊός Διαμεσολαβητής		
Ευρωπαϊός Επόπτης Προστασίας Δεδομένων		
Ευρωπαϊκό Συμβούλιο Προστασίας Δεδομένων		

Ευρωπαϊκή Εισαγγελία	 EUROPEAN PUBLIC PROSECUTOR'S OFFICE	 EUROPEAN PUBLIC PROSECUTOR'S OFFICE
Ευρωπαϊκό Κέντρο Αρμοδιότητας για Βιομηχανικά, Τεχνολογικά και Ερευνητικά Θέματα Κυβερνοασφάλειας	 ECCC EUROPEAN CYBERSECURITY COMPETENCE CENTRE	 ECCC EUROPEAN CYBERSECURITY COMPETENCE CENTRE

(¹) Από τον Φεβρουάριο του 2012, το έμβλημα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής χρησιμοποιείται επίσης από τους εκτελεστικούς οργανισμούς (βλ. [σημείο 9.5.5](#)). Απεναντίας, ο Εκτελεστικός Οργανισμός του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου Έρευνας θα κρατήσει το δικό του έμβλημα.

Οργανισμοί

Αρχή για την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας	 AMLA Anti-Money Laundering Authority	 AMLA Anti-Money Laundering Authority
Γραφείο Διανοητικής Ιδιοκτησίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης	 EUIPO	 EUIPO
Δορυφορικό Κέντρο της Ευρωπαϊκής Ένωσης	 SATCEN EUROPEAN UNION SATELLITE CENTRE	 SATCEN EUROPEAN UNION SATELLITE CENTRE
Εκτελεστικός Οργανισμός του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου Έρευνας (¹)	 erc	 erc
Ενιαίο Συμβούλιο Εξυγίανσης	 SRB Single Resolution Board	 SRB Single Resolution Board
Ευρωπαϊκή Ακαδημία Ασφάλειας και Άμυνας	 European Security and Defence College	 European Security and Defence College

Ευρωπαϊκή Αρχή Ασφαλίσεων και Επαγγελματικών Συντάξεων		
Ευρωπαϊκή Αρχή για την Ασφάλεια των Τροφίμων		
Ευρωπαϊκή Αρχή Εργασίας		
Ευρωπαϊκή Αρχή Κινητών Αξιών και Αγορών		
Ευρωπαϊκή Αρχή Τραπεζών		
Ευρωπαϊκή Σχολή Δημόσιας Διοίκησης		
Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Ελέγχου της Αλιείας		
Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Επιλογής Προσωπικού		
Ευρωπαϊκό Ίδρυμα για τη Βελτίωση των Συνθηκών Διαβίωσης και Εργασίας		

Ευρωπαϊκό Ίδρυμα Επαγγελματικής Εκπαίδευσης		
Ευρωπαϊκό Ινστιτούτο για την Ισότητα των Φύλων		
Ευρωπαϊκό Κέντρο για την Ανάπτυξη της Επαγγελματικής Κατάρτισης		
Ευρωπαϊκό Κέντρο Πρόληψης και Ελέγχου Νόσων		
Ευρωπαϊκός Οργανισμός Άμυνας		
Ευρωπαϊκός Οργανισμός για την Ασφάλεια και την Υγεία στην Εργασία		
Ευρωπαϊκός Οργανισμός για την Ασφάλεια της Ναυσιπλοΐας		
Ευρωπαϊκός Οργανισμός Περιβάλλοντος		
Ευρωπαϊκός Οργανισμός Συνοριοφυλακής και Ακτοφυλακής		

Ευρωπαϊκός Οργανισμός Φαρμάκων		
Ευρωπαϊκός Οργανισμός Χημικών Προϊόντων		
Eurostat		
Ινστιτούτο Μελετών της Ευρωπαϊκής Ένωσης για Θέματα Ασφάλειας		
Κοινοτικό Γραφείο Φυτικών Ποικιλιών		
Μεταφραστικό Κέντρο των Οργάνων της Ευρωπαϊκής Ένωσης		
Οργανισμός για την Υποστήριξη του BEREC		
Οργανισμός Εφοδιασμού Ευρατόμ		
Οργανισμός Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης		

Οργανισμός Σιδηροδρόμων της Ευρωπαϊκής Ένωσης		
Οργανισμός της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τα Ναρκωτικά		
Οργανισμός της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τη Λειτουργική Διαχείριση Συστημάτων ΤΠ Μεγάλης Κλίμακας στον Χώρο Ελευθερίας, Ασφάλειας και Δικαιοσύνης		
Οργανισμός της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τη Συνεργασία στον Τομέα της Επιβολής του Νόμου		
Οργανισμός της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τη Συνεργασία στον Τομέα της Ποινικής Δικαιοσύνης		
Οργανισμός της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τη Συνεργασία των Ρυθμιστικών Αρχών Ενέργειας		
Οργανισμός της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την Ασφάλεια της Αεροπορίας		
Οργανισμός της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την Κατάρτιση στον Τομέα της Επιβολής του Νόμου		
Οργανισμός της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την Κυβερνοασφάλεια		

Οργανισμός της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το Άσυλο		
Οργανισμός της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το Διαστημικό Πρόγραμμα		
Ευρωπαϊκή κοινή επιχείρηση για τον ITER και την ανάπτυξη της ενέργειας από σύντηξη		
Υπηρεσία Εκδόσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης	 Υπηρεσία Εκδόσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης Νομοθεσία Δεδομένα Εκδόσεις	 Υπηρεσία Εκδόσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης Νομοθεσία Δεδομένα Εκδόσεις

(¹) Από τον Φεβρουάριο του 2012, το έμβλημα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής χρησιμοποιείται επίσης από τους εκτελεστικούς οργανισμούς (βλ. [σημείο 9.5.5](#)). Απεναντίας, ο Εκτελεστικός Οργανισμός του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου Έρευνας θα κρατήσει το δικό του έμβλημα.

Παράρτημα Α3 Συντομογραφίες, μονάδες μέτρησης, σημεία και σύμβολα

1. Συντομογραφίες

(βλ. επίσης [σημείο 10.6.](#))

Ελληνικές συντομογραφίες

Συντομευμένη μορφή	Πλήρης μορφή	Σχόλια
α.α.	αντ' αυτού/-ής	Όταν αντί του διευθυντή/προϊσταμένου κ.λπ. υπογράφει κάποιος άλλος.
α.α. ή α/α	αύξων αριθμός	
ά.α.	άνευ αντικειμένου	
α.κ.	ασκών καθήκοντα	Στα αγγλικά: acting. Στα γαλλικά: faisant fonction (f.f.).
αριθ.	αριθμός	Εμφανίζεται κυρίως στους τίτλους των νομοθετικών πράξεων, όταν ο αύξων αριθμός της πράξης προηγείται του έτους.
βλ.	βλέπε	Η αντίστοιχη λατινογενής συντομογραφία είναι v. (vide). Στις υποσημειώσεις των νομικών κειμένων χρησιμοποιείται η πλήρης μορφή.
δηλ.	δηλαδή	Έτσι αποδίδεται και η λατινογενής συντομογραφία i.e. (id est), η οποία όμως μπορεί να μεταφραστεί και <i>ήτοι</i> ή, σπανιότερα, <i>τουτέστιν</i> . Στα γαλλικά: c.à.d. (c'est-à-dire).
δισ. (δισ) ή δισεκατ.	δισεκατομμύριο/-α	Η συντομογραφία <i>δισ.</i> (δισ) χρησιμοποιείται μόνο για χρηματικά ποσά (π.χ. 10 δισ. ευρώ) και όχι για ποσά άλλου είδους [π.χ. για ανθρώπους (όχι: 2 <i>δισ.</i> άνθρωποι)]. Φυσικά, η συντομογραφία <i>δισ</i> χρησιμοποιείται στα ελληνικά και για τη λέξη <i>δεσποινίς</i> , αλλά η χρήση αυτή δεν απαντά στα ενωσιακά κείμενα· ομοίως δεν απαντά το αριθμητικό επίρρημα <i>δισ</i> .
δρ	διδάκτωρ/δόκτωρ	Εμφανίζεται και με τη μορφή <i>δρ.</i> (δηλαδή με τελεία) για τη συντομογράφιση της λέξης <i>διδάκτορας-δόκτορας</i> . Στην αιτιατική: <i>δρα</i> (διδάκτορα/δόκτορα)· τα ανάλογα για τις άλλες πτώσεις του ενικού και του πληθυντικού αριθμού.
έ.α.	ένθα ανωτέρω	Συνώνυμο του <i>όπου παραπάνω</i> (ό.π.). Για παραπομπή σε έργο ή χωρίο που μνημονεύθηκε σε προηγούμενο σημείο του εγγράφου. Σήμερα δεν χρησιμοποιείται συχνά.
ε.έ.	ενεστώτος έτους	
εκατ.	εκατομμύριο/-α	
επ.	επόμενα/επόμενες/επόμενοι	Εμφανίζεται συχνά σε νομικά έγγραφα (π.χ. άρθρο 4 και επ.) για την απόδοση της λατινογενούς συντομογραφίας <i>et seq.</i> [et sequens, et sequentes, et sequentia].
Η/Υ	ηλεκτρονικός υπολογιστής	
ι.π.	ισοδύναμο πετρελαίου	Π.χ. 378,6 δισεκατ. κανονικά κυβικά μέτρα ισοδύναμου πετρελαίου («Sm ³ ι.π.»).
κ.	κύριος/κυρία/κύριοι/κυρίες	Σε προσφωνήσεις ολογράφως: κύριε..., κυρίες και κύριοι. Δεν συνιστάται να χρησιμοποιείται στον πληθυντικό η συντομογραφία <i>κκ.</i>
κα	κυρία	Προτιμάται, για λόγους σαφήνειας, αντί του κ., όταν η κυρία είναι αλλοδαπή και αναφέρεται χωρίς άρθρο (π.χ. σε καταλόγους).
κ.ά.	και άλλα / και άλλοι / και άλλες	Η μετάφραση <i>και άλλοι</i> (ή <i>και λοιποί</i> · βλ. τα σχόλια για τη συντομογραφία <i>κ.λπ.</i>) χρησιμοποιείται για την απόδοση της λατινογενούς συντομογραφίας <i>et al.</i> (et alii). Η συντομογραφία αυτή χρησιμοποιείται συχνά για παραπομπές σε έργα που έχουν περισσότερους από πέντε συγγραφείς. Στην παραπομπή αναφέρονται τα ονόματα των πέντε πρώτων, και οι άλλοι δηλώνονται με τη συντομογραφία <i>κ.ά./et al.</i>

(συνέχεια)

Συντομευμένη μορφή	Πλήρης μορφή	Σχόλια
κ.λπ. ή κλπ.	και λοιπά	Στα κείμενα του Δικαστηρίου εμφανίζεται και με τη σημασία <i>και λοιποί</i> , ιδίως σε υποθέσεις με πολλούς διαδίκους.
κοιν.	κοινοποίηση	Σε επιστολές ή έγγραφα, για προσδιορισμό των ατόμων ή των φορέων στους οποίους κοινοποιείται η επιστολή ή το έγγραφο πέραν του βασικού αποδέκτη. Στα αγγλικά οι αντίστοιχες εκφράσεις είναι: Copied to ή Copy ή Copies, και στα γαλλικά Copie ή Copies ή c.c.
κ.ο.κ.	και ούτω καθεξής	
κτλ.	και τα λοιπά	
κ.τ.ό.	και τα όμοια	
κ.τ.τ.	και τα τοιαύτα	
κυβ.	κυβικός/-ά	
λ.χ.	λόγου χάρη/-ιν	
μ.δ.	μη διαθέσιμα (στοιχεία)	Κυρίως σε στατιστικά έγγραφα
μ.μ.	μετά μεσημβριαν	Η αντίστοιχη ξένη (λατινογενής) συντομογραφία είναι p.m. (post meridiem).
μ.Χ.	μετά Χριστόν	Στα αγγλικά η αντίστοιχη συντομογραφία είναι AD (ή a.d.). Οι μη χριστιανοί ή, εν πάση περιπτώσει, όσοι δεν χρησιμοποιούν το χριστιανικό ημερολόγιο προτιμούν ενίοτε τη συντομογραφία CE (ή c.e.) (of the common era).
ν/σ	νομοσχέδιο	
ό.π.	όπου παραπάνω	Απόδοση του op. cit. (opere citato) ή του loc. cit. (loco citato). Για παραπομπή, αντιστοίχως, σε έργο ή χωρίο που παρατέθηκε σε προηγούμενο σημείο του εγγράφου. Παλαιότερα χρησιμοποιούνταν στο πλαίσιο αυτό και η συντομογραφία έ.α. (ένθα ανωτέρω).
π.δ.α.α.	που δεν αναφέρεται/-ονται αλλού	Εμφανίζεται συχνά σε ονοματολογίες. Η αντίστοιχη ξένη συντομογραφία είναι n.e.s. (not elsewhere specified).
π.δ.κ.α.	που δεν κατατάσσεται/-ονται αλλού	Εμφανίζεται συχνά σε ονοματολογίες. Η αντίστοιχη ξένη συντομογραφία είναι n.e.c. (not elsewhere classified).
π.μ.	προ μεσημβρίας	Η αντίστοιχη ξένη (λατινογενής) συντομογραφία είναι a.m. (ante meridiem).
πρβλ. ή πρβ. ή πβ.	παραβάλαε	Απόδοση της λατινογενούς συντομογραφίας cf. (confer)
π.υ.	προς υπόμνηση	Εμφανίζεται συχνά στον προϋπολογισμό. Αποδίδει το pour mémoire ή per memoriam.
π.χ.	παραδείγματος χάριν/-η	Η αντίστοιχη ξένη (λατινογενής) συντομογραφία είναι e.g. (exempli gratia). Στα γαλλικά: p.ex.
π.Χ.	προ Χριστού	Στα αγγλικά η αντίστοιχη συντομογραφία είναι BC (ή b.c.). Οι μη χριστιανοί ή, εν πάση περιπτώσει, όσοι δεν χρησιμοποιούν το χριστιανικό ημερολόγιο προτιμούν ενίοτε τη συντομογραφία BCE (ή b.c.e.) (before the common era) ή BP (ή b.p.) (before present).
σ.	σελίδα/σελίδες	Δεν συνιστάται να χρησιμοποιείται στον πληθυντικό η συντομογραφία σσ., η οποία πάντως εμφανίζεται σε ενωσιακά κείμενα (όπως και η συντομογραφία σελ.).
συνημμ.	συνημμένα	Απόδοση του γαλλικού p.j. [pièce/-s] jointe/-s] ή του αγγλικού encl. [enclosure/-s]. Στα ελληνικά μπορεί να γράφεται και ολογράφως.
τ.μ.	τετραγωνικό μέτρο	
χλμ.	χιλιόμετρο/-α	

Ξενόγλωσσες συντομογραφίες

Συντομευμένη μορφή	Πλήρης μορφή	Σχόλια
AD (ή a.d.)	anno domini	μετά Χριστόν (μ.Χ.)
add.	addendum	Ελληνική απόδοση: προσθήκη
a.m.	ante meridiem	προ μεσημβρίας (π.μ.)
BC (ή b.c.)	before Christ	προ Χριστού (π.Χ.)
c/	contre	Συντομογραφία που χρησιμοποιείται σε δικαστικά συμφραζόμενα. Ελληνική απόδοση: κατά
ca.	circa	περίπου
cf.	confer	Ελληνική απόδοση: παράβαλε (πρβλ.)
e.g.	exempli gratia	Ελληνική απόδοση: π.χ., παραδείγματος χάριν/-η, για παράδειγμα
encl.	enclosure(s)	Ελληνική απόδοση: συνημμένα (συνημμ.)
et seq.	et sequens, et sequentes, et sequentia	Ελληνική απόδοση: και επόμενα (επ.)
f.f.	faisant fonction	Ελληνική απόδοση: ασκών καθήκοντα (α.κ.)
grt	gross register tonnage	Ελληνική απόδοση: ολική χωρητικότητα. Αντίστοιχη γαλλική συντομογραφία: tjb (tonneau de jauge brute). Στον αγγλικό υφολογικό οδηγό (English Style Guide), σημείο 7.29, σ. 43, επισημαίνεται ότι: grt stands for gross register tonnage (not registered).
i.a.	inter alia	Ελληνική απόδοση: μεταξύ άλλων
ibid. ή ib.	ibidem	Ελληνική απόδοση: στο ίδιο ή (παλαιότερα) αυτόθι. Χρησιμοποιείται για παραπομπή σε έγγραφο, έργο, βιβλίο ή χωρίο που μνημονεύθηκε στην αμέσως προηγούμενη υποσημείωση.
id.	idem	Ελληνική απόδοση: ομοίως· επίσης: του ίδιου ή στον ίδιο (συγγραφέα)
km	kilometre	χιλιόμετρο
loc. cit.	loco citato	Ελληνική απόδοση: όπου παραπάνω (ό.π.). Η διαφορά με το opere citato είναι ότι με το loco citato γίνεται παραπομπή σε χωρίο, ενώ με το opere citato σε έργο, βιβλίο κ.λπ.
NB ή N.B.	nota bene	Ελληνική απόδοση: Σημείωση
n.e.c.	not elsewhere classsified	Ελληνική απόδοση: που δεν κατατάσσεται/-ονται αλλού (π.δ.κ.α.)
n.e.s.	not elsewhere specified	Ελληνική απόδοση: που δεν αναφέρεται/-ονται αλλού (π.δ.α.α.)
op. cit.	opere citato	Ελληνική απόδοση: όπου παραπάνω (ό.π.). Για τη διαφορά με το loco citato (loc. cit.), βλ. loc. cit. ανωτέρω.
p.j.	pièce(s) jointe(s)	Ελληνική απόδοση: συνημμένα (συνημμ.)
pkm	passenger-kilometre	Ελληνική απόδοση: επιβατοχιλιόμετρο. Η αγγλική συντομογραφία μένει αμετάβλητη στα ελληνικά. Αντίστοιχη γαλλική συντομογραφία: rkm (passager-kilomètre)
p.m.	post meridiem	μετά μεσημβριαν
p.m.	pour mémoire ή per memoriam	Ελληνική απόδοση: προς υπόμνηση (π.υ.) Εμφανίζεται συχνά στον προϋπολογισμό.
p.v.	procès verbal	Ελληνική απόδοση: πρακτικά
sp.	species	Συντομευμένη μορφή της λατινικής λέξης species (είδος). Η συντομογραφία «sp.» (ή «spec.») χρησιμοποιείται όταν το πραγματικό όνομα του είδους είναι άγνωστο: για παράδειγμα το Canis sp. δηλώνει «ένα είδος του γένους Canis».
spp.	species	Συντομευμένη μορφή της λατινικής λέξης species (είδος) στον πληθυντικό. Η συντομογραφία «spp.» (πληθυντικός) υποδηλώνει «αρκετά άγνωστα είδη» (ή «πολλά είδη του συγκεκριμένου γένους», χωρίς αναλυτική αναφορά). Στα ελληνικά κείμενα μένει αμετάφραστη.

(συνέχεια)

Συντομευμένη μορφή	Πλήρης μορφή	Σχόλια
ssp. ή subsp.	subspecies	Συντομευμένη μορφή της λατινικής λέξης subspecies (υποείδος). Χρησιμοποιείται μόνο στη βοτανική (όχι στη ζωολογία). Παράδειγμα: <i>Pinus nigra</i> subsp. <i>salzmannii</i> . Στα ελληνικά κείμενα μένει αμετάφραστη.
tce	tonne of coal equivalent	Ελληνική απόδοση: τόνος ισοδύναμου άνθρακα. Αντίστοιχη ελληνική συντομογραφία: ΤΙΑ. Αντίστοιχη γαλλική συντομογραφία: tec (tonne-équivalent charbon).
tkm	tonne-kilometre	Ελληνική απόδοση: τονοχιλιόμετρο. Η αγγλική συντομογραφία μένει αμετάβλητη στα ελληνικά. Αντίστοιχη γαλλική συντομογραφία: tkm (tonne-kilomètre).
toe	tonne of oil equivalent	Ελληνική απόδοση: τόνος ισοδύναμου πετρελαίου. Αντίστοιχη ελληνική συντομογραφία: ΤΙΠ. Αντίστοιχη γαλλική συντομογραφία: tep (tonne-équivalent pétrole).
var.	varietas	Συντομευμένη μορφή της λατινικής λέξης varietas (ποικιλία). Χρησιμοποιείται μόνο στη βοτανική (όχι στη ζωολογία). Παράδειγμα: <i>Pinus nigra</i> var. <i>caramanica</i> . Στα ελληνικά κείμενα μένει αμετάφραστη.
v.m.q.p.r.d.	vin mousseux de qualité produit dans une région déterminée	Ελληνική απόδοση: αφρώδης οίνος ποιότητας που παράγεται σε καθορισμένη περιοχή. Στα ελληνικά κείμενα η συντομογραφία αυτή μένει αμετάφραστη.
vol	volume	Χρησιμοποιείται για τη δήλωση του αλκοολικού τίτλου, δηλαδή της περιεκτικότητας που έχουν 100 ml αλκοολούχου υγρού (π.χ. οίνου) σε ml αλκοόλης (π.χ. 12 % vol).
v.q.p.r.d.	vin de qualité produit dans une région déterminée	Ελληνική απόδοση: οίνος ποιότητας που παράγεται σε καθορισμένη περιοχή. Στα ελληνικά κείμενα η συντομογραφία αυτή μένει αμετάφραστη.

2. Μονάδες μέτρησης

Οι ονομασίες, τα σύμβολα και οι ορισμοί των μονάδων μέτρησης ⁽¹⁾ δίνονται στην οδηγία 80/181/ΕΟΚ (ΕΕ L 39 της 15.2.1980, σ. 40). Το σύστημα μονάδων μέτρησης που ισχύει σε κοινοτικό επίπεδο είναι το **Διεθνές Σύστημα Μονάδων**, γνωστό με το διεθνές αρκτικόλεξο SI. Το SI στηρίζεται σε **επτά θεμελιώδεις μονάδες**, που δίνονται στον πίνακα 1.

Πίνακας 1 – Θεμελιώδεις μονάδες του SI

Μέγεθος	Μονάδα	
	Όνομα	Σύμβολο
μήκος	μέτρο	m
μάζα	χιλιόγραμμα	kg
χρόνος	δευτερόλεπτο	s
ένταση ηλεκτρικού ρεύματος	αμπέρ	A
απόλυτη (θερμοδυναμική) θερμοκρασία	κέλβιν	K
ποσότητα ύλης	μολ (γραμμομόριο)	mol
φωτεινή ένταση (φωτοβολία)	καντέλα (κηρίο)	cd

⁽¹⁾ Μεταξύ της αριθμητικής τιμής και της μονάδας μέτρησης τίθεται κατά κανόνα προστατευμένο διάστημα. Για κάποιες εξαιρέσεις, βλ. παρακάτω «Μονάδες εκτός SI που χρησιμοποιούνται με το SI».

Παράγωγες μονάδες

Όλες οι άλλες μονάδες είναι παράγωγες μονάδες και σχηματίζονται με πολλαπλασιασμό ή διαίρεση θεμελιωδών μονάδων του συστήματος. Παραδείγματα παράγωγων μονάδων του SI δίνονται στον πίνακα 2.

Πίνακας 2 — Παραδείγματα παράγωγων μονάδων του SI

Μέγεθος	Μονάδα	
	Ειδικό όνομα	Σύμβολο
επίπεδη γωνία	radian — ακτίνιο	rad
στερεά γωνία	steradian — στερακτίνιο	sr
συχνότητα	hertz — χερτζ	Hz
δύναμη	newton — νιούτον	N
πίεση, τάση (δύναμης)	pascal — πασκάλ	Pa
έργο, ενέργεια, θερμότητα	joule — τζάουλ	J
ισχύς	watt — βατ	W
ηλεκτρικό φορτίο	coulomb — κουλόμπ	C
ηλεκτρική τάση	volt — βολτ	V
ηλεκτρική αντίσταση	ohm — ωμ	Ω
αγωγιμότητα	siemens — ζίμενς	S
μαγνητική ροή	weber — βέμπερ	Wb
αμοιβαία επαγωγή ή αυτεπαγωγή	henry — χένρι	H
ηλεκτρική χωρητικότητα	farad — φαράντ	F
πυκνότητα μαγνητικής ροής	tesla — τέσλα	T
θερμοκρασία Κελσίου	Degree Celsius — βαθμός Κελσίου	°C
φωτεινή ροή (ισχύς)	lumen — λούμεν	lm
φωτισμός (φωτεινότητα)	lux — λουξ	lx
ραδιενέργεια	becquerel — μπεκερέλ	Bq

Προθήματα μονάδων

Τα πολλαπλάσια και υποπολλαπλάσια των μονάδων του SI παράγονται με τη χρήση των προθημάτων που αναγράφονται στον πίνακα 3. Με την αναγραφή του προθήματος πριν από το όνομα της μονάδας προκύπτει πολλαπλάσιο ή υποπολλαπλάσιο της μονάδας κατά μια δύναμη του 10. Αρχικά, η ιδέα ήταν η χρήση ελληνικών προθημάτων για τα πολλαπλάσια (deca, hecto, kilo) και λατινικών για τις υποδιαίρεσεις (deci, centi, milli).

Στα ελληνικά χρησιμοποιείται το αντίστοιχο ελληνικό πρόθημα (που είναι είτε το καθαρά ελληνικό πρόθημα είτε εξελληνισμένη εκδοχή του διεθνούς προθήματος). Ειδικότερα, το πρόθημα kilo στα ελληνικά είναι «χιλιο», αλλά απαντά και ως «κιλο», ιδίως αν το δεύτερο συνθετικό ακούγεται ξενικό (π.χ. συνήθως *κιλοβάτ* και όχι *χιλιοβάτ*, αλλά *χιλιόμετρο* και όχι *κิโลμετρο*).

Πίνακας 3 — Προθήματα μονάδων

Διεθνές όνομα	Σύμβολο	Ελληνικά	Πολλαπλασιαστής	Κλίμακα	Παράδειγμα
yotta	Y	γιοττα	10 ²⁴	επτάκις εκατομμυριάδα	γιοττάμετρο
zetta	Z	ζεττα	10 ²¹	εξάκις εκατομμυριάδα	ζεττάμετρο
exa	E	εξα	10 ¹⁸	πεντάκις εκατομμυριάδα	εξάμετρο
peta	P	πετα	10 ¹⁵	τετράκις εκατομμυριάδα	πετάμετρο
tera	T	τερα	10 ¹²	τρισεκατομμυριάδα	τεράμετρο

(συνέχεια)

Διεθνές όνομα	Σύμβολο	Ελληνικά	Πολλαπλασιαστής	Κλίμακα	Παράδειγμα
giga	G	γιγα	10^9	δισεκατομμυριάδα	γιγάμετρο
mega	M	μεγα	10^6	εκατομμυριάδα	μεγάμετρο
kilo	k	χιλιο ή κιλο	10^3	χιλιάδα	χιλιόμετρο
hecto	h	εκατο	10^2	εκατοντάδα	εκατόμετρο
deca	da	δεκα	10^1	δεκάδα	δεκάμετρο
—	—	—	$10^0 = 1$	μονάδα	μέτρο
deci	d	δεκατο ή ντεσι	10^{-1}	δέκατο	δεκατόμετρο
centi	c	εκατοστό	10^{-2}	εκατοστό	εκατοστόμετρο
milli	m	χιλιοστο ή μιλλι	10^{-3}	χιλιοστό	χιλιοστόμετρο
micro	μ	μικρο	10^{-6}	εκατομμυριοστό	μικρόμετρο
nano	n	νανο	10^{-9}	δισεκατομμυριοστό	νανόμετρο
pico	p	πικο	10^{-12}	τρισεκατομμυριοστό	πικόμετρο
femto	f	φεμτο	10^{-15}	τετράκις εκατομμυριοστό	φεμτόμετρο (φέρμι)
atto	a	αττο	10^{-18}	πεντάκις εκατομμυριοστό	αττόμετρο
zepto	z	ζεπτο	10^{-21}	εξάκις εκατομμυριοστό	ζεπτόμετρο
yocto	y	γιοκτο	10^{-24}	επτάκις εκατομμυριοστό	γιοκτόμετρο

Τρόπος γραφής ονομάτων, συμβόλων και προθημάτων των μονάδων μέτρησης

Ισχύουν οι εξής κανόνες:

- Τα σύμβολα των μονάδων παριστάνονται συνήθως με το πρώτο γράμμα του ονόματος της μονάδας. Για παράδειγμα, το σύμβολο για το γραμμάριο (gram) είναι g, όχι gm, το σύμβολο για το δευτερόλεπτο (second) είναι s, όχι sec. Υπάρχουν μερικές εξαιρέσεις, π.χ. mol, cd και Hz. Τα σύμβολα των προθημάτων παριστάνονται επίσης με το πρώτο γράμμα του προθήματος (π.χ. c για το centi, m για το milli κ.ο.κ.).
- Τα σύμβολα των μονάδων δεν ακολουθούνται από τελεία, ενώ ο πληθυντικός συμβόλου μονάδων δεν παίρνει το «-s» του πληθυντικού. Για παράδειγμα: 3 kg, όχι 3 kgs.
- Σύμβολα για ονόματα μονάδων που προέρχονται από κύρια ονόματα έχουν το πρώτο γράμμα κεφαλαίο (π.χ. N από τον Newton, Wb από τον Weber, Hz από τον Hertz). Αν τα ονόματα των μονάδων δεν προέρχονται από κύρια ονόματα, τα σύμβολα γράφονται εξ ολοκλήρου με μικρά γράμματα (π.χ. lm για το λούμεν).
- Τα ίδια τα ονόματα των μονάδων γράφονται πάντοτε με μικρά γράμματα, είτε προέρχονται από κύρια ονόματα είτε όχι (π.χ. τέσλα, κουλόμπ, μέτρο).
- Τα σύμβολα για προθήματα που παριστάνουν πολλαπλάσια 10^6 και περισσότερο γράφονται με κεφαλαία. Όλα τα άλλα γράφονται με μικρά. Δεν αφήνεται κενό μεταξύ του προθήματος και της μονάδας.
- Όταν κάποιο πολλαπλάσιο ή υποπολλαπλάσιο μονάδας γράφεται με το πλήρες όνομά του, το πρόθημα πρέπει να γράφεται πλήρες, με το πρώτο γράμμα —όπως και τα άλλα γράμματα— μικρό (π.χ. megahertz, όχι Megahertz ούτε Mhertz).
- Το χιλιόγραμμα (kilogram) είναι η μόνη θεμελιώδης μονάδα το όνομα της οποίας, για ιστορικούς λόγους, περιέχει πρόθημα. Τα ονόματα των πολλαπλασίων και υποπολλαπλασίων του χιλιογράμμου σχηματίζονται με την τοποθέτηση του ονόματος της κλίμακας μπροστά από τη λέξη γραμμάριο (π.χ. χιλιοστό του γραμμαρίου). Η διεθνής ονομασία τους σχηματίζεται με την τοποθέτηση προθήματος μπροστά από τη λέξη gram (π.χ. milligram) ή με τη χρήση των αντίστοιχων συμβόλων (π.χ. mg).
- Ομάδες τριών ψηφίων σε αριθμούς με περισσότερα από τέσσερα ψηφία χωρίζονται με προστατευμένα διαστήματα αντί για τελείες (π.χ. 299 792 458, όχι 299.792.458), για να αποφεύγεται σύγχυση με την τελεία που χρησιμοποιείται στα αγγλικά κείμενα ως δεκαδικό σύμβολο. Σημειώνεται ότι ο ISO (Διεθνής Οργανισμός Τυποποίησης) συνιστά τη χρήση κόμματος (υποδιαστολής) ως δεκαδικού συμβόλου ακόμη και όταν γράφονται κείμενα στα αγγλικά. Όλες οι χώρες της Ευρώπης εκτός του Ηνωμένου Βασιλείου χρησιμοποιούν ως δεκαδικό σύμβολο το κόμμα (υποδιαστολή) σε κείμενα στη γλώσσα τους.

Μονάδες εκτός SI που χρησιμοποιούνται με το SI

Υπάρχουν κάποιες κατηγορίες μονάδων εκτός SI που μπορούν να χρησιμοποιούνται με το SI. Στους πίνακες 4 και 5 δίνονται παραδείγματα τέτοιων μονάδων. Εξαιρέσεις από τους κανόνες είναι η μη ύπαρξη κενού πριν από τα σύμβολα °, ' και '' για τις μονάδες της επίπεδης γωνίας, και επίσης για τον όγκο χρησιμοποιείται συχνά το κεφαλαίο L⁽²⁾, για να αποφεύγεται η σύγχυση μεταξύ του γράμματος l (ελ) και του αριθμού 1 (ένα).

Πίνακας 4 – Μονάδες εκτός SI που χρησιμοποιούνται με το SI

Μέγεθος	Μονάδα	
	Όνομα	Σύμβολο
χρόνος	λεπτό	min
	ώρα	h
	ημέρα	d
επίπεδη γωνία	μοίρα	°
	πρώτο λεπτό	'
	δεύτερο λεπτό	''
όγκος	λίτρο	l (L)
μάζα	μετρικός τόνος	t
εξασθένηση	νέπερ	Np
στάθμη	μπελ	B

Οι μονάδες αυτές συχνά συνδυάζονται με μονάδες και προθήματα του SI. Για παράδειγμα: hl (εκατόλιτρο), ml (χιλιοστό του λίτρου ή χιλιοστόλιτρο), kW [κιλοβάτ (kilowatt)], kWh (κιλοβατώρα), MWh (μεγαβατώρα), GWh (γιγαβατώρα) κ.ο.κ.

Πίνακας 5 – Άλλες μονάδες εκτός SI που χρησιμοποιούνται με το SI

1 ναυτικό μίλι = 1 852 μέτρα
1 κόμβος (knot) = 1 ναυτικό μίλι ανά ώρα = 0,514 m/s
1 αρ (are, σύμβολο: a) = 100 m ²
1 εκτάριο (hectare, σύμβολο: ha) = 10 ⁴ m ²
1 bar = 105 N/m ² = 100 kN/m ²
Διάφορες μετατροπές μονάδων
1 ίντσα (in) = 2,54 cm (ακριβώς)
1 πόδι (ft) = 12 in (ακριβώς) = 0,3048 m (ακριβώς)
1 γιάρδα (πήχυς) (yd) = 3 ft (ακριβώς) = 0,9144 m (ακριβώς)
1 μίλι = 5 280 ft (ακριβώς) = 1,609344 m (ακριβώς)
1 λίτρο (L) = 10 ⁻³ m ³ (ακριβώς)
1 λεπτό (1 min) = 60 s
1 ώρα (1 h) = 60 min = 3 600 s
1 ημέρα (1 d) = 24 h = 86 400 s

⁽²⁾ Αρχικά το μοναδικό σύμβολο για το λίτρο ήταν το μικρό l (ελ), βάσει του συμβατικού κανόνα του SI σύμφωνα με τον οποίο με κεφαλαίο γράμμα αρχίζουν μόνο τα σύμβολα μονάδων που προέρχονται από όνομα προσώπου. Η πρακτική αυτή εγκυμονούσε (και εγκυμονεί) τον κίνδυνο σύγχυσης με τον αριθμό 1, πράγμα που δημιούργησε κάποια ανησυχία και προβληματισμό, ιδίως στην ιατρική κοινότητα. Ως εκ τούτου, το 1979 επιλέχθηκε ως εναλλακτικό σύμβολο για το λίτρο το κεφαλαίο L. Ήδη το National Institute of Standards and Technology των ΗΠΑ συνιστά τη χρήση του κεφαλαίου L, πρακτική που εφαρμόζεται επίσης ευρέως στον Καναδά και την Αυστραλία. Στις χώρες αυτές το σύμβολο L χρησιμοποιείται επίσης και με προθήματα (π.χ. mL, µL κ.λπ.), αντί των ml και µl που χρησιμοποιούνται κατά παράδοση στην Ευρώπη. Στο Ηνωμένο Βασίλειο και στην Ιρλανδία, όπως και στην υπόλοιπη Ευρώπη, με τα προθήματα χρησιμοποιείται το μικρό l (ελ), αν και τα ολόκληρα λίτρα αναγράφονται συχνά ολογράφως (π.χ. «750 ml» σε φιάλη κρασιού, αλλά συχνά «1 λίτρο» σε συσκευασία φρουτοχυμού).

(συνέχεια)

1 έτος = 365,24220 d = 31 556 926 s

g_n κανονική τιμή της επιτάχυνσης της βαρύτητας = 9,80665 m/s² (ακριβώς)

1 λίμπρα (πάουντ) (lb) = 0,45359237 kg (ακριβώς)

1 acre (ακρ) = 4 840 yd² (ακριβώς) = 4 064,856 m²

3. Σημεία και σύμβολα

Κατάλογος των κυριότερων σημείων και συμβόλων που χρησιμοποιούνται στους πίνακες στατιστικών, μαθηματικών δεδομένων και δεδομένων προϋπολογισμού

—	ουδέν
0	μηδέν (αμελητέο ποσό: συνήθως μικρότερο του ημίσεος της μικρότερης σχετικής μονάδας)
:	μη διαθέσιμα στοιχεία
≠	κατ' εκτίμηση ή κατά προσέγγιση στοιχεία
*	εκτίμηση
μ.δ.	μη διαθέσιμα (στοιχεία)
<	μικρότερο (από)
≤	μικρότερο ή ίσο
>	μεγαλύτερο (από)
≥	μεγαλύτερο ή ίσο
%	εκατοστιαίο ποσοστό
∞	άπειρο

Παράρτημα Α4 Συντμήσεις και αρκτικόλεξα

[Α](#) [Γ](#) [Ε](#) [Κ](#) [Λ](#) [Μ](#) [Ν](#) [Ο](#) [Π](#) [Σ](#) [Τ](#) [Υ](#) [Φ](#) [Χ](#)

[Α](#) [Β](#) [C](#) [D](#) [E](#) [F](#) [G](#) [H](#) [I](#) [J](#) [K](#) [L](#) [M](#) [N](#) [O](#) [P](#) [R](#) [S](#) [T](#) [U](#) [V](#) [W](#)

Για τη γραφή και τη χρήση των αρκτικόλεξων, βλ. [σημείο 10.7](#).

Οι όροι που συνοδεύονται από αστερίσκο δεν ακολουθούν τους συμβατικούς κανόνες γραφής των αρκτικόλεξων. Ο κατάλογος αυτός δεν είναι εξαντλητικός· περιλαμβάνει μόνο τις πιο συνήθεις συντμήσεις και αρκτικόλεξα ως παραδείγματα των κανόνων γραφής τους.

Α

ΑΕ	Αυτού/-ής Εξοχότητα
ΑΕγχΠ	ακαθάριστο εγχώριο προϊόν
ΑΕΕ	ακαθάριστο ετήσιο εισόδημα
ΑΕΠ	ακαθάριστο εθνικό προϊόν
ΑΚΕ (ΑCΡ)	κράτη της Αφρικής, της Καραϊβικής και του Ειρηνικού (που έχουν υπογράψει τη σύμβαση Λομέ)
ΑΛΑ	Ασία και Λατινική Αμερική
ΑΜ	Αυτού/-ής Μεγαλειότητα
ΑΟΖ	αποκλειστική οικονομική ζώνη
ΑΥ	Αυτού/-ής Υψηλότητα
ΑΧ	αναπτυσσόμενες χώρες

Γ

ΓΕΕΑ	Γραφείο Εναρμόνισης στο Πλαίσιο της Εσωτερικής Αγοράς (εμπορικά σήματα, σχέδια και υποδείγματα) (βλ. ΕUIPO)
ΓΣΔΕ (GATT)	Γενική Συμφωνία Δασμών και Εμπορίου
ΓΣΕ	γραφείο σύνδεσης επιχειρήσεων (Επιτροπή)

Ε

Ε&Α	έρευνα και ανάπτυξη
ΕΑΑ	Ευρωπαϊκή Αστυνομική Ακαδημία [από τις 30.6.2016 αντικαταστάθηκε από την CEPOL]
ΕΑΑΑ	Ευρωπαϊκή Ακαδημία Ασφάλειας και Άμυνας
ΕΑΒ	(βλ. DAC)
ΕΑΕΤΕ (Codest)	επιτροπή για την ανάπτυξη της επιστήμης και της τεχνολογίας στην Ευρώπη
ΕΑΚΑΑ	Ευρωπαϊκή Αρχή Κινητών Αξιών και Αγορών
ΕΑΤ (ΕΒΑ)	Ευρωπαϊκή Αρχή Τραπεζών
ΕΓΤΠΕ (FEOGA)	Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Προσανατολισμού και Εγγυήσεων ΕΓΤΠΕ, τμήμα Εγγυήσεων, ή ΕΓΤΠΕ-Εγγυήσεις (σε πίνακες ή γραφήματα) ΕΓΤΠΕ, τμήμα Προσανατολισμού, ή ΕΓΤΠΕ-Προσανατολισμός (σε πίνακες ή γραφήματα)
ΕΔΕΘΠΑ (CCAMLR)	Επιτροπή για τη Διατήρηση των Έμβιων Θαλάσσιων Πόρων της Ανταρκτικής
ΕΔΤΚ	εθνικός δείκτης τιμών καταναλωτή
ΕΔΥΜ (CEMT)	ευρωπαϊκή διάσκεψη των υπουργών Μεταφορών
ΕΕ	Ευρωπαϊκή Ένωση

ΕΕΠΔ	Ευρωπαίος Επόπτης Προστασίας Δεδομένων
ΕΕυρΚ	Επιθεώρηση Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων
ΕΖΕΣ (ΕFΤΑ)	Ευρωπαϊκή Ζώνη Ελεύθερων Συναλλαγών
ΕθνΚΤ	εθνικές κεντρικές τράπεζες
ΕΙΩ	Επιτροπή του Ινδικού Ωκεανού
ΕΚ	1. Ευρωπαϊκή Κοινότητα / Ευρωπαϊκές Κοιότητες 2. Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο
ΕΚΑΕ	Ευρωπαϊκή Κοινότητα Ατομικής Ενέργειας
ΕΚΑΧ	Ευρωπαϊκή Κοινότητα Άνθρακα και Χάλυβα
ΕΚΤ	1. Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα 2. Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο
ΕΛΣΤΑΤ	Ελληνική Στατιστική Αρχή
ΕΜΑ (Coreper)	Επιτροπή Μόνιμων Αντιπροσώπων
ΕΜΣ	Ευρωπαϊκός Μηχανισμός Σταθερότητας (http://www.esm.europa.eu/)
ΕνΔΤΚ	εναρμονισμένος δείκτης τιμών καταναλωτή
ΕΝΣ (ΕΜΣ)	ευρωπαϊκό νομισματικό σύστημα (european monetary system)
ΕΟΚ	Ευρωπαϊκή Οικονομική Κοινότητα
ΕΟΚΕ	Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή
ΕΟΠ (ΕΕΑ)	Ευρωπαϊκός Οργανισμός Περιβάλλοντος
ΕΠΠΚ	ενδεικτικό πυρηνικό πρόγραμμα για την Κοινότητα
ΕΠΣ	Ευρωπαϊκή Πολιτική Συνεργασία
ΕΣ	εναρμονισμένο σύστημα
ΕΣΚΤ	Ευρωπαϊκό Σύστημα Κεντρικών Τραπεζών
ΕΣΣΟ (CΕS)	Ευρωπαϊκή Συνομοσπονδία Συνδικαλιστικών Οργανώσεων
Ε&ΤΑ	έρευνα και τεχνολογική ανάπτυξη
ΕΤΑ (FED)	Ευρωπαϊκό Ταμείο Ανάπτυξης
ΕΤΑΑ (BERD)	Ευρωπαϊκή Τράπεζα για την Ανασυγκρότηση και την Ανάπτυξη (Banque européenne pour la reconstruction et le développement)
ΕΤαΕ	Ευρωπαϊκό Ταμείο Επενδύσεων
ΕΤΑλ	Ευρωπαϊκό Ταμείο Αλιείας (βλ. ΕΤΘΑ)
ΕΤΔ	ειδικά τραβηκτικά δικαιώματα
ΕΤΕπ (BEI)	Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων
ΕΤΘΑ	Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας [το 2014 αντικατέστησε το ΕΤΑλ]
ΕΤΟΕΑ	Επιστημονική, Τεχνική και Οικονομική Επιτροπή Αλιείας
ΕΤΠ	Ευρωπαϊκό Ταμείο Προσαρμογής στην Παγκοσμιοποίηση
ΕτΠ	Ευρωπαϊκή Επιτροπή των Περιφερειών
ΕΤΠΑ (FEDER)	Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης
ΕΥΕΑ (ΕFCA)	Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Ελέγχου της Αλιείας [από 1.1.2012 αντικατέστησε την ΚΥΕΑ (CFCA): Κοινοτική Υπηρεσία Ελέγχου της Αλιείας]
ΕΥΕΔ	Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Εξωτερικής Δράσης
Ευρατόμ (Euratom)	Ευρωπαϊκή Κοινότητα Ατομικής Ενέργειας

Ευρωπαϊκό (Europol)	Οργανισμός της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τη Συνεργασία στον Τομέα της Επιβολής του Νόμου

K

ΚΑΠ	κοινή αλιευτική πολιτική
ΚΒΑ (CDI)	Κέντρο για τη Βιομηχανική Ανάπτυξη
ΚΓΑ	1. κανονισμός για τη γενική ασφάλεια 2. κατευθυντήριες γραμμές για την απασχόληση 3. κοινοτικό γραφείο αναφοράς
ΚΓΠ (CAP)	κοινή γεωργική πολιτική
ΚΓΦΠ (OCVV)	Κοινοτικό Γραφείο Φυτικών Ποικιλιών
ΚΔ (TDC)	κοινό δασμολόγιο
ΚΕΠΠΑ	κοινή εξωτερική πολιτική και πολιτική ασφάλειας
ΚΚΕρ	(δεν χρησιμοποιείται πλέον για το Κοινό Κέντρο Ερευνών, βλ. JRC)
ΚΠΣ	κοινοτικό πλαίσιο στήριξης
Κ(Τ)Δ	κοινό (τελωνειακό) δασμολόγιο
ΚΥΕΑ (CFCA)	Κοινοτική Υπηρεσία Ελέγχου της Αλιείας [από 1.1.2012 αντικαταστάθηκε από την ΕΥΕΑ — βλ. λήμμα]

Λ

ΛΑΧ (LDC)	λιγότερο αναπτυγμένες χώρες

M

ΜΚΟ (NGO)	μη κυβερνητική οργάνωση
ΜΜΕ (SME)	μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις
ΜΟΠ	μεσογειακά ολοκληρωμένα προγράμματα
ΜΠΒ	μηχανισμός προενταξιακής βοήθειας
Μπενελούξ	Οικονομική Ένωση Βελγίου, Κάτω Χωρών και Λουξεμβούργου
ΜΣΙ	μηχανισμός συναλλαγματικών ισοτιμιών
ΜΥΔ	μη υποχρεωτικές δαπάνες
ΜΧΣ	μεσοπρόθεσμη χρηματοδοτική στήριξη

N

ΝΕΠ (MCM)	νομισματικά εξισωτικά ποσά
ΝΚΜ (NIC)	νέο κοινοτικό μέσο
ΝΜΕΠ (NIPC)	νέο μέσο εμπορικής πολιτικής

O

ΟΑΠ	Οργάνωση για την Απελευθέρωση της Παλαιστίνης
ΟΑΠΕΧ (OAPEC)	Οργανισμός Αραβικών Πετρελαιοεξαγωγών Χωρών
ΟΑΣΕ	Οργάνωση για την Ασφάλεια και τη Συνεργασία στην Ευρώπη
ΟΕΕ/ΗΕ	Οικονομική Επιτροπή των Ηνωμένων Εθνών για την Ευρώπη
ΟΗΕ (UN)	Οργανισμός Ηνωμένων Εθνών

ΟΚΣ (Ecosoc)	Οικονομικό και Κοινωνικό Συμβούλιο των Ηνωμένων Εθνών
ΟΝΕ (EMU)	οικονομική και νομισματική ένωση
ΟΟΣΑ (OECD)	Οργανισμός Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης
ΟΠΕ (NEA)	Οργανισμός Πυρηνικής Ενέργειας (ΟΟΣΑ)
ΟΠΕΚ	Οργανισμός Πετρελαιοπαραγωγών Κρατών

Π

ΠΕΠ (WFP)	Παγκόσμιο Επισιτιστικό Πρόγραμμα (ΟΗΕ)
ΠΝΕΠ (UNEP)	Πρόγραμμα των Ηνωμένων Εθνών για το Περιβάλλον
ΠΚΦ	πρωτοβουλία για καινοτόμα φάρμακα
ΠΛΑ	παράνομη, λαθραία και άναρχη (αλιεία)
ΠΟΔΙ (WIPO)	Παγκόσμια Οργάνωση Διανοητικής Ιδιοκτησίας (ΟΗΕ)
ΠΟΕ	Παγκόσμιος Οργανισμός Εμπορίου
ΠΟΤ (WCO)	Παγκόσμιος Οργανισμός Τελωνείων
ΠΟΥ	Παγκόσμια Οργάνωση Υγείας
ΠΤΕ (UPU)	Παγκόσμια Ταχυδρομική Ένωση

Σ

ΣΑΟΒ	(βλ. Comecon)
ΣΓΠ (GSP)	σύστημα γενικευμένων προτιμήσεων (της Κοινότητας)
ΣΚΜ	συμβάσεις που υπογράφονται μεταξύ κρατών μελών
ΣΟ (NC)	συνδυασμένη ονοματολογία
ΣΠΙ	συμφωνία πολυϊνών (διεθνής διακανονισμός του εμπορίου κλωστοϋφαντουργικών)
ΣΣΚ (GCC)	Συμβούλιο Συνεργασίας του Κόλπου
ΣΥΕΚ	Στατιστική Υπηρεσία των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων: παλαιά πλήρης ονομασία· να χρησιμοποιείται μόνο ως επεξήγηση

Τ

ΤΠΕ	τεχνολογίες πληροφοριών και επικοινωνιών
ΤτΕ	Τράπεζα της Ελλάδος

Υ

ΥΔ	υποχρεωτικές δαπάνες
ΥΕΕΕ	Υπηρεσία Εκδόσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (από την 1η Ιουλίου 2009)
ΥΕΕΕΚ	Υπηρεσία Επισήμων Εκδόσεων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων (μέχρι τις 30 Ιουνίου 2009)
ΥΧΕ (PTOM)	υπερπόντιες χώρες και εδάφη

Φ

ΦΕΚ	Φύλλο Εφημερίδας της Κυβερνήσεως
ΦΚΕ	φόρος κύκλου εργασιών
ΦΠΑ	φόρος προστιθέμενης αξίας

X

ΧΔΚΚ	χρηματοδοτική διευκόλυνση καταμερισμού του/των κινδύνου/κινδύνων (υπάρχει και στις δύο μορφές)

A

ACER	Οργανισμός της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τη Συνεργασία των Ρυθμιστικών Αρχών Ενέργειας
ACNAT	κοινοτικές ενέργειες για τη διατήρηση του περιβάλλοντος
ACP	(βλ. ΑΚΕ)
ADAPT	κοινοτική πρωτοβουλία σχετική με την προσαρμογή του εργατικού δυναμικού στη βιομηχανική μεταλλαγή
AETR	ευρωπαϊκή συμφωνία σχετική με την εργασία των πληρωμάτων οχημάτων οδικών μεταφορών
AG	Aktiengesellschaft
AGRI	Γενική Διεύθυνση Γεωργίας και Αγροτικής Ανάπτυξης (Ευρωπαϊκή Επιτροπή) (κωδικός αποκλειστικά για εσωτερική χρήση)
Agrimed	πρόγραμμα κοινοτικών ενεργειών για τη γεωργία στη Μεσόγειο (agriculture méditerranéenne)
AIDS	σύνδρομο επίκτητης ανοσοποιητικής ανεπάρκειας (acquired immune deficiency syndrome)
AII	διοργανική συμφωνία
AIM	προηγμένη πληροφορική στον τομέα της ιατρικής στην Ευρώπη (advanced informatics in medicine)
ALADI	Λατινοαμερικανική Ένωση Ολοκλήρωσης (Asociación Latinoamericana de Integración)
Altener	πρόγραμμα για την προαγωγή των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας (alternative energies)
ANC	African National Congress (Αφρικανικό Εθνικό Συμβούλιο)
ASBL	association sans but lucratif
ASCII	American Standard Code for Information Interchange
ASEAN (ΣΚΝΑ)	Σύνδεσμος Κρατών Νοτιοανατολικής Ασίας (Association of South-East Asian Nations): Βιετνάμ, Ινδονησία, Καμπότζη, Λάος, Μαλαισία, Μιανμάρ/Βιρμανία, Μπρουνέι, Σιγκαπούρη, Ταϊλάνδη και Φιλιππίνες

B

BAD	Αφρικανική Τράπεζα Ανάπτυξης (Banque africaine de développement)
BADEA	Αραβική Τράπεζα για την Οικονομική Ανάπτυξη της Αφρικής (Banque arabe pour le développement économique de l'Afrique)
BC-NET	δίκτυο για συνεργασία μεταξύ επιχειρήσεων (business cooperation network)
BCR	κοινοτικό γραφείο αναφοράς (Bureau communautaire de référence)
BEI	(βλ. ΕΤΕπ)
Benelux	(βλ. Μπενελούξ)
BEP	πρόγραμμα στον τομέα της βιομοριακής μηχανικής (biomolecular engineering programme)
BERD	(βλ. ΕΤΑΑ)
BEREC	Φορέας Ευρωπαϊκών Ρυθμιστικών Αρχών για τις Ηλεκτρονικές Επικοινωνίες
BEUC	Ευρωπαϊκό Γραφείο Ενώσεων Καταναλωτών (Bureau européen des unions de consommateurs)
BRAIN	βασική έρευνα στον τομέα της προσαρμοζόμενης νοημοσύνης και της νευροπληροφορικής
BRE	(βλ. ΓΣΕ)
BRIC	Βραζιλία, Ρωσία, Ινδία, Κίνα (Brazil, Russia, India, China)
Bridge	ειδικό πρόγραμμα έρευνας και τεχνολογικής ανάπτυξης στον τομέα της βιοτεχνολογίας (biotechnology research for innovation, development and growth in Europe)
BRITE	βασική έρευνα στον τομέα της βιομηχανικής τεχνολογίας για την Ευρώπη (basic research in industrial technologies for Europe)

BRITE-EURAM	ειδικό πρόγραμμα έρευνας και τεχνολογικής ανάπτυξης στους τομείς των τεχνολογιών της μεταποιητικής βιομηχανίας και των εφαρμογών προηγμένων υλικών (basic research in industrial technologies for Europe – European research on advanced materials)
BUDG	Γενική Διεύθυνση Προϋπολογισμού (Ευρωπαϊκή Επιτροπή) (κωδικός αποκλειστικά για εσωτερική χρήση)
BV	besloten vennootschap (ιδιωτική εταιρεία)

C

CAD	computer-aided design
Caddia	μακροπρόθεσμο πρόγραμμα που αφορά τη χρησιμοποίηση της τηλεματικής στα κοινοτικά συστήματα πληροφόρησης σχετικά με τις εισαγωγές και τις εξαγωγές, καθώς και τη διαχείριση και τον δημοσιονομικό έλεγχο των οργάνωσεων της γεωργικής αγοράς (coopération dans l'automatisation des données et de la documentation dans les importations/exportations et l'agriculture)
CAP	(βλ. ΚΓΠ)
CCAMLR	Convention on the Conservation of Antarctic Marine Living Resources (βλ. ΕΔΕΘΠΑ)
CCD	επιτροπή εμπορίου και διανομής (comité du commerce et de la distribution)
CCIR	διεθνής συμβουλευτική επιτροπή ραδιοεπικοινωνιών
CCITT	1. συμβουλευτική επιτροπή καινοτομιών και μεταφοράς τεχνολογιών (comité consultatif de l'innovation et du transfert des technologies) 2. διεθνής συμβουλευτική τηλεγραφική και τηλεφωνική επιτροπή (Comité consultatif international télégraphique et téléphonique) [το 1993 αντικαταστάθηκε από τον Τομέα Τηλεπικοινωνιακής Τυποποίησης της Διεθνούς Ένωσης Τηλεπικοινωνιών (ITU-T)]
CDI	(βλ. ΚΒΑ)
CdT	Μεταφραστικό Κέντρο των Οργάνων της Ευρωπαϊκής Ένωσης
Cedefop	Ευρωπαϊκό Κέντρο για την Ανάπτυξη της Επαγγελματικής Κατάρτισης (Centre européen pour le développement de la formation professionnelle) (ενιαία σύντηψη για όλες τις γλώσσες)
CEEP	Ευρωπαϊκό Κέντρο Εργοδοτών και Επιχειρήσεων που παρέχουν δημόσιες υπηρεσίες
CELAD	ευρωπαϊκή επιτροπή καταπολέμησης ναρκωτικών (comité européen de lutte antidrogue)
CEMT	(βλ. ΕΔΥΜ)
CEN	Ευρωπαϊκή Επιτροπή Τυποποίησης (Comité européen de normalisation)
Cenelec	Ευρωπαϊκή Επιτροπή Ηλεκτροτεχνικής Τυποποίησης (Comité européen de normalisation électrotechnique)
CEPOL	Οργανισμός της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την Κατάρτιση στον Τομέα της Επιβολής του Νόμου
CERM	μέτρα συντονισμένης αντίδρασης έκτακτης ανάγκης (coordinated emergency response measures)
CERN	Ευρωπαϊκός Οργανισμός Πυρηνικών Ερευνών
CES	(βλ. ΕΣΣΟ)
CFCA	(βλ. ΚΥΕΑ)
CFR	κόστος και ναύλος (cost and freight)
CGC	συμβουλευτική επιτροπή διαχείρισης και συντονισμού (comité consultatif en matière de gestion et de coordination)
Chafea	Εκτελεστικός Οργανισμός για τους Καταναλωτές, την Υγεία, τη Γεωργία και τα Τρόφιμα (Ευρωπαϊκή Επιτροπή) (ενιαία σύντηψη για όλες τις γλώσσες) [από το 2008 αντικατέστησε τον Εκτελεστικό Οργανισμό για την Υγεία και τους Καταναλωτές (EAHC)]
CIDST (ΕΕΤΠΤ)	επιτροπή επιστημονικής και τεχνικής πληροφόρησης και τεκμηρίωσης (Comité de l'information et de la documentation scientifiques et techniques)
CIF	κόστος, ασφάλεια, ναύλος (cost, insurance and freight) (Incoterms 2010)
CINEA	Ευρωπαϊκός Εκτελεστικός Οργανισμός για το Κλίμα, τις Υποδομές και το Περιβάλλον
CIP	μεταφορικά πληρωμένα, περιλαμβανομένων και των ασφαλίσεων έως (carriage and insurance paid to)
CITHA	Confederation of International Trading Houses Associations
CLIMA	Γενική Διεύθυνση Δράσης για το Κλίμα (Ευρωπαϊκή Επιτροπή) (κωδικός αποκλειστικά για εσωτερική χρήση)

CNECT	Γενική Διεύθυνση Επικοινωνιακών Δικτύων, Περιεχομένου και Τεχνολογιών (Ευρωπαϊκή Επιτροπή) (κωδικός αποκλειστικά για εσωτερική χρήση)
Codest	(βλ. EAETE)
Comecon	Συμβούλιο Αμοιβαίας Οικονομικής Βοήθειας (ΣΑΟΒ)
Comett	πρόγραμμα συνεργασίας μεταξύ των πανεπιστημίων και των επιχειρήσεων όσον αφορά την κατάρτιση στον τομέα της τεχνολογίας
COMM	Γενική Διεύθυνση Επικοινωνίας (Ευρωπαϊκή Επιτροπή) (κωδικός αποκλειστικά για εσωτερική χρήση)
COMP	Γενική Διεύθυνση Ανταγωνισμού (Ευρωπαϊκή Επιτροπή) (κωδικός αποκλειστικά για εσωτερική χρήση)
CORDIS (*)	Υπηρεσία πληροφόρησης για την κοινοτική έρευνα και ανάπτυξη (Community Research and Development Information Service) [Το αρκτικόλεξο αυτό πρέπει να μείνει με κεφαλαία, κατόπιν συμφωνίας με εμπορική επιχείρηση που χρησιμοποιεί το ίδιο αρκτικόλεξο.]
Coreper	Επιτροπή Μόνιμων Αντιπροσώπων (ΕΜΑ)
Corine	συντονισμός των πληροφοριών για το περιβάλλον στην Ευρώπη (coordination of information on the environment in Europe) (κοινοτικό πρόγραμμα)
Cosine	συνεργασία για τα δίκτυα ανοικτών συστημάτων στην Ευρώπη (cooperation for open systems interconnection networking in Europe) (σχέδιο του προγράμματος Eureka)
COST	ευρωπαϊκή συνεργασία στον τομέα της επιστήμης και της τεχνολογίας (coopération européenne en science et technologie) [παλαιά ονομασία: ευρωπαϊκή συνεργασία στον τομέα επιστημονικής και τεχνικής έρευνας (coopération européenne dans le domaine de la recherche scientifique et technique)]
CPT	μεταφορικά πληρωμένα έως (carriage paid to)
CRAFT	cooperative research action for technology
CREST	Επιτροπή επιστημονικής και τεχνικής έρευνας (comité de la recherche scientifique et technique)
Cronos	τράπεζα μακροοικονομικών στοιχείων για την επεξεργασία χρονολογικών σειρών (Eurostat)
CSCE	(βλ. ΔΑΣΕ)
CST	Επιστημονική και Τεχνική Επιτροπή (comité scientifique et technique) (Ευρατόμ)
CTS	υπηρεσίες δοκιμών συμμόρφωσης (conformance testing services)

D

DAC	Επιτροπή Αναπτυξιακής Βοήθειας (ΟΟΣΑ) (Development Assistance Committee)
DAF	παραδοτέο στα σύνορα (delivered at frontier)
DDP	παραδοτέο εκτελωνισμένο (delivered duty paid)
DDU	παραδοτέο μη εκτελωνισμένο (delivered duty unpaid)
DECT	ευρωπαϊκές ψηφιακές ασυρματικές τηλεπικοινωνίες (digital European cordless telecommunications)
DELTA	ανάπτυξη των μεθόδων μάθησης στην Ευρώπη με τη βοήθεια των προηγμένων τεχνολογιών (development of European learning through technological advance)
DEQ	παραδοτέο εκ της αποβάθρας (delivered ex quay)
DES	παραδοτέο εκ του πλοίου (delivered ex ship)
DEVCO	Γενική Διεύθυνση Ανάπτυξης και Συνεργασίας (Ευρωπαϊκή Επιτροπή) (κωδικός αποκλειστικά για εσωτερική χρήση)
DGT	Γενική Διεύθυνση Μετάφρασης (Ευρωπαϊκή Επιτροπή) (κωδικός αποκλειστικά για εσωτερική χρήση)
DIANE	direct information access network for Europe
DIGIT	Γενική Διεύθυνση Πληροφορικής (Ευρωπαϊκή Επιτροπή) (κωδικός αποκλειστικά για εσωτερική χρήση)
DIN	Deutsche Industrie Norm
DOI	αναγνωριστικός αριθμός ψηφιακού αντικειμένου (digital object identifier)
DOSES	ειδικό πολυετές πρόγραμμα έρευνας και ανάπτυξης δόκιμων στατιστικών συστημάτων (development of statistical expert systems)
DRAM	δυναμική μνήμη τυχαίας προσπέλασης (dynamic random access memory)

DRIVE	ειδική οδική υποδομή για την ασφάλεια των οχημάτων στην Ευρώπη (Dedicated Road Infrastructure for Vehicle Safety in Europe)
DTP	desktop publishing

E

EAC	Γενική Διεύθυνση Εκπαίδευσης και Πολιτισμού (Ευρωπαϊκή Επιτροπή) (κωδικός αποκλειστικά για εσωτερική χρήση)
EACEA	Εκτελεστικός Οργανισμός Εκπαίδευσης, Οπτικοακουστικών Θεμάτων και Πολιτισμού (Ευρωπαϊκή Επιτροπή) (ενιαία σύντμηση για όλες τις γλώσσες)
EACI	(βλ. EASME)
EAHC	(βλ. Chafea)
EAR	Ευρωπαϊκή Υπηρεσία για την Ανασυγκρότηση (τέλος δραστηριοτήτων: 31.12.2008)
EAS	(βλ. EUSA)
EASA	Οργανισμός της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την Ασφάλεια της Αεροπορίας
EASME	Εκτελεστικός Οργανισμός για τις Μικρομεσαίες Επιχειρήσεις (Ευρωπαϊκή Επιτροπή) (ενιαία σύντμηση για όλες τις γλώσσες) [διαδέχθηκε τον Εκτελεστικό Οργανισμό για την Ανταγωνιστικότητα και την Καινοτομία (EACI) την 1η Ιανουαρίου 2014]
EBA	(βλ. EAT)
ECDC	Ευρωπαϊκό Κέντρο Πρόληψης και Ελέγχου Νόσων (European Centre for Disease Prevention and Control) (ενιαία σύντμηση για όλες τις γλώσσες)
ECFIN	Γενική Διεύθυνση Οικονομικών και Χρηματοδοτικών Υποθέσεων (Ευρωπαϊκή Επιτροπή) (κωδικός αποκλειστικά για εσωτερική χρήση)
ECHA	Ευρωπαϊκός Οργανισμός Χημικών Προϊόντων (European Chemical Agency) (ενιαία σύντμηση για όλες τις γλώσσες)
ECHO	Γενική Διεύθυνση Ευρωπαϊκής Πολιτικής Προστασίας και Επιχειρήσεων Ανθρωπιστικής Βοήθειας (ECHO) (Ευρωπαϊκή Επιτροπή)
Eclair	ευρωπαϊκή συνεργασία για τη σύνδεση της γεωργίας και της βιομηχανίας μέσω της έρευνας (European collaborative linkage of agriculture and industry through research)
Ecosoc	(βλ. ΟΚΣ)
Ecu (ECU)	ευρωπαϊκή νομισματική μονάδα (European currency unit) (αντικαταστάθηκε από το ευρώ την 1η Ιανουαρίου 1999)
EDA (EOA)	Ευρωπαϊκός Οργανισμός Άμυνας
Edifact	ηλεκτρονική ανταλλαγή δεδομένων για τις διοικητικές υπηρεσίες, το εμπόριο και τις μεταφορές (electronic data interchange for administration, commerce and transport)
EEA	(βλ. ΕΟΠ)
EFCA	(βλ. EYEA)
EFICS	ευρωπαϊκό σύστημα δασικών πληροφοριών και επικοινωνίας
EFSA	Ευρωπαϊκή Αρχή για την Ασφάλεια των Τροφίμων (ενιαία σύντμηση για όλες τις γλώσσες)
EFTA	(βλ. ΕΖΕΣ)
EIDHR	ευρωπαϊκό μέσο για τη δημοκρατία και τα δικαιώματα του ανθρώπου
EIGE	Ευρωπαϊκό Ινστιτούτο για την Ισότητα των Φύλων (ενιαία σύντμηση για όλες τις γλώσσες)
EIOPA	Ευρωπαϊκή Αρχή Ασφαλίσεων και Επαγγελματικών Συντάξεων (European Insurance and Occupational Pensions Authority)
Eisma	Εκτελεστικός Οργανισμός για το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο Καινοτομίας και τις ΜΜΕ (Ευρωπαϊκή Επιτροπή) (ενιαία σύντμηση για όλες τις γλώσσες)
EIT	Ευρωπαϊκό Ινστιτούτο Καινοτομίας και Τεχνολογίας (ενιαία σύντμηση για όλες τις γλώσσες — ΕΕ L 97 της 9.4.2008, σ. 1)
ELARG	Γενική Διεύθυνση Διεύρυνσης (Ευρωπαϊκή Επιτροπή) (κωδικός αποκλειστικά για εσωτερική χρήση)
ELISE	ευρωπαϊκό δίκτυο ανταλλαγής πληροφοριών για την τοπική ανάπτυξη και τις τοπικές πρωτοβουλίες απασχόλησης (European local initiatives system of exchanges)
EMA	Ευρωπαϊκός Οργανισμός Φαρμάκων (ενιαία σύντμηση για όλες τις γλώσσες)

EMAS	κοινοτικό σύστημα οικολογικής διαχείρισης και οικολογικού ελέγχου
EMFF	(βλ. ΕΤΘΑ)
EMPL	Γενική Διεύθυνση Απασχόλησης, Κοινωνικών Υποθέσεων και Ένταξης (Ευρωπαϊκή Επιτροπή) (κωδικός αποκλειστικά για εσωτερική χρήση)
EMS	(βλ. ΕΝΣ)
EMSA	Ευρωπαϊκός Οργανισμός για την Ασφάλεια στη Θάλασσα (ενιαία σύντμηση για όλες τις γλώσσες)
EMU	(βλ. ONE)
ENER	Γενική Διεύθυνση Ενέργειας (Ευρωπαϊκή Επιτροπή) (κωδικός αποκλειστικά για εσωτερική χρήση)
ENIAC	Γνωμοδοτικό Συμβούλιο για την Ευρωπαϊκή Πρωτοβουλία στη Ναυοηλεκτρονική
ENISA	Οργανισμός της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την Κυβερνοασφάλεια (ενιαία σύντμηση για όλες τις γλώσσες)
ENV	Γενική Διεύθυνση Περιβάλλοντος (Ευρωπαϊκή Επιτροπή) (κωδικός αποκλειστικά για εσωτερική χρήση)
Envireg	περιφερειακό πρόγραμμα δράσης που αφορά το περιβάλλον (environnement régional) (κοινοτικό πρόγραμμα)
EPO	Ευρωπαϊκό Γραφείο Διπλωμάτων Ευρεσιτεχνίας
EPOCH	ευρωπαϊκό πρόγραμμα για την κλιματολογία και τις φυσικές καταστροφές (European programme on climatology and natural hazards)
EPSC	Ευρωπαϊκό Κέντρο Πολιτικής Στρατηγικής
EPSO	Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Επιλογής Προσωπικού (Ευρωπαϊκή Επιτροπή) (ενιαία σύντμηση για όλες τις γλώσσες)
ERA	Ευρωπαϊκός Οργανισμός Σιδηροδρόμων [από τις 15.6.2016 αντικαταστάθηκε από τον Οργανισμό Σιδηροδρόμων της Ευρωπαϊκής Ένωσης]
Erasmus	πρόγραμμα δράσης της Ευρωπαϊκής Κοινότητας σχετικά με την κινητικότητα των σπουδαστών (European Community action scheme for the mobility of university students)
ERCEA	Εκτελεστικός Οργανισμός του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου Έρευνας (Ευρωπαϊκή Επιτροπή) (ενιαία σύντμηση για όλες τις γλώσσες)
ERICA	Ευρωπαϊκό Ινστιτούτο Έρευνας για Υποθέσεις Καταναλωτών (European Research Institute for Consumer Affairs)
ERMES	ευρωπαϊκό σύστημα ανταλλαγής ραδιοημιματών (European radio messaging system)
ESA	Ευρωπαϊκός Οργανισμός Διαστήματος (European Space Agency)
ESMA	Ευρωπαϊκή Αρχή Κινητών Αξιών και Αγορών
Esprit	ευρωπαϊκό στρατηγικό πρόγραμμα έρευνας και ανάπτυξης στον τομέα της τεχνολογίας της πληροφορίας (European strategic programme for research and development in information technology)
ESTAT	Eurostat (Ευρωπαϊκή Επιτροπή) (κωδικός αποκλειστικά για εσωτερική χρήση)
ETF	Ευρωπαϊκό Ίδρυμα Επαγγελματικής Εκπαίδευσης (ενιαία σύντμηση για όλες τις γλώσσες)
ETSI	Ευρωπαϊκό Ινστιτούτο Τηλεπικοινωνιακών Προτύπων (European Telecommunications Standards Institute)
EU	Ευρωπαϊκή Ένωση (European Union)· χρησιμοποιείται σε πίνακες και γραφήματα (και όχι μέσα στο κείμενο) για να δηλωθεί η ομάδα των αντίστοιχων κρατών μελών: EU-9, EU-12, EU-15 κ.λπ.
EUAA	Οργανισμός της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το Άσυλο
EUIPO	Γραφείο Διανοητικής Ιδιοκτησίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης (European Union Intellectual Property Office) (αντικατέστησε το ΓΕΕΑ)
EUISS (IMEEΘΑ)	Ινστιτούτο Μελετών της Ευρωπαϊκής Ένωσης για Θέματα Ασφάλειας
EU-LISA (*)	Ευρωπαϊκός Οργανισμός για τη Λειτουργική Διαχείριση Συστημάτων ΤΠ Μεγάλης Κλίμακας στον Χώρο Ελευθερίας, Ασφάλειας και Δικαιοσύνης
EU-OSHA	Ευρωπαϊκός Οργανισμός για την Ασφάλεια και την Υγεία στην Εργασία
EUR	ευρώ (βλ. επίσης σημείο 7.3.1)
EURAM	ευρωπαϊκή έρευνα προηγμένων υλικών (European research on advanced materials)
Euratom	(βλ. Ευρατόμ)
Eureka	Ευρωπαϊκός Οργανισμός για τον Συντονισμό της Έρευνας (European Research Coordination Agency)
EURES	ευρωπαϊκές υπηρεσίες απασχόλησης (European employment services)

EURET	ευρωπαϊκή έρευνα για τις μεταφορές (European research for transport)
Eurocontrol	Ευρωπαϊκός Οργανισμός για την Ασφάλεια της Αεροναυτιλίας
Eurofound	Ευρωπαϊκό Ίδρυμα για τη Βελτίωση των Συνθηκών Διαβίωσης και Εργασίας (ενιαία σύντμηση για όλες τις γλώσσες)
Eurojust	Οργανισμός της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τη Συνεργασία στον Τομέα της Ποινικής Δικαιοσύνης
Euronet	ευρωπαϊκό δίκτυο τηλεπικοινωνιών (European telecommunications network)
Euronet-DIANE	ευρωπαϊκό δίκτυο για την απευθείας προσπέλαση των πληροφοριών (direct information access network for Europe)
Europol	(βλ. Ευρωπόλ)
Eurostat	Στατιστική Υπηρεσία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (πλήρης παλαιά ονομασία· να χρησιμοποιείται μόνο ως επεξήγηση)
Eurotecnet	πρόγραμμα κοινοτικής δράσης στον τομέα της επαγγελματικής κατάρτισης και των τεχνολογικών αλλαγών
Eurotra	πρόγραμμα έρευνας και ανάπτυξης σχετικά με σύστημα αυτόματης μετάφρασης
Eurydice	πληροφοριακό δίκτυο για την εκπαίδευση στην Ευρώπη
EUSA	Ευρωπαϊκή Σχολή Δημόσιας Διοίκησης (ενιαία σύντμηση για όλες τις γλώσσες) [πρώην EAS]
EUSC	(βλ. Satcen)
EVCA	Ευρωπαϊκή Ένωση Εταιρειών Επιχειρηματικών Κεφαλαίων (European Venture Capital Association)
EXW	ex works

F

FAO	Οργάνωση Τροφίμων και Γεωργίας των Ηνωμένων Εθνών
FAS	ελεύθερο παραπλεύρως του πλοίου (free alongside ship)
FAST	πρόβλεψη και εκτίμηση στον τομέα της επιστήμης και της τεχνολογίας (forecasting and assessment in the field of science and technology)
FED	(βλ. ETA)
FEDER	(βλ. ΕΤΠΑ)
FEOGA	(βλ. ΕΓΤΠΕ)
FIDE	Διεθνής Ομοσπονδία για το Ευρωπαϊκό Δίκαιο (Fédération internationale pour le droit européen)
FISMA	Γενική Διεύθυνση Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας, Χρηματοπιστωτικών Υπηρεσιών και Ένωσης Κεφαλαιαγορών (Ευρωπαϊκή Επιτροπή) (κωδικός αποκλειστικά για εσωτερική χρήση)
FLAIR	ειδικό πρόγραμμα έρευνας και τεχνολογικής ανάπτυξης στον τομέα της επιστήμης και της τεχνολογίας των τροφίμων (food-linked agro-industrial research)
Fnulad	Ταμείο των Ηνωμένων Εθνών για τον Έλεγχο της Κατάχρησης Ναρκωτικών
FOB	ελεύθερο επί του πλοίου (free on board) (Incoterms 2010)
FORCE	Πρόγραμμα δράσης για την ανάπτυξη της συνεχούς επαγγελματικής κατάρτισης εντός της Ευρωπαϊκής Κοινότητας
Forest	έρευνα και τεχνολογική ανάπτυξη στον δασοκομικό τομέα
FRA	Οργανισμός Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ενιαία σύντμηση για όλες τις γλώσσες)
Frontex	Ευρωπαϊκός Οργανισμός Συνοριοφυλακής και Ακτοφυλακής (ενιαία σύντμηση για όλες τις γλώσσες)
F4E	Ευρωπαϊκή κοινή επιχείρηση για τον ITER και την ανάπτυξη της ενέργειας από τη σύντηξη

G

G7	Ομάδα των Επτά (οι πρώτες βιομηχανικές χώρες: Γαλλία, Γερμανία, Ηνωμένο Βασίλειο, ΗΠΑ, Ιαπωνία, Ιταλία, Καναδάς)
G24	Ομάδα των 24 (διακυβερνητική ομάδα των 24 για διεθνή νομισματικά θέματα)
G77	Ομάδα των 77
GATS	Γενική Συμφωνία για τις συναλλαγές στον τομέα των Υπηρεσιών (General Agreement on Trade in Services)

GATT	(βλ. ΓΣΔΕ)
GCC	(βλ. ΣΣΚ)
GISCO	γεωγραφικό σύστημα πληροφοριών της Επιτροπής (Eurostat)
GmbH (*)	Gesellschaft mit beschränkter Haftung (εταιρεία περιορισμένης ευθύνης)
GROW	Γενική Διεύθυνση Εσωτερικής Αγοράς, Βιομηχανίας, Επιχειρηματικότητας και ΜΜΕ (Ευρωπαϊκή Επιτροπή) (κωδικός αποκλειστικά για εσωτερική χρήση)
GSA	Οργανισμός του Ευρωπαϊκού GNSS (ενιαία σύντμηση για όλες τις γλώσσες)
GSP	(βλ. ΣΓΠ)
GT	ολική χωρητικότητα (gross tonnage)

H

Handynet	μηχανογραφημένο σύστημα πληροφοριών της Κοινότητας σχετικά με τα προβλήματα των μειονεκτούντων ατόμων
HDTV	τηλεόραση υψηλής ευκρίνειας (high-definition television)
Helios	κοινοτικό πρόγραμμα δράσης για τα μειονεκτούντα άτομα (handicapped people in the European Community living independently in an open society)
HOME	Γενική Διεύθυνση Εσωτερικών Υποθέσεων (Ευρωπαϊκή Επιτροπή) (κωδικός αποκλειστικά για εσωτερική χρήση)
HR	Γενική Διεύθυνση Ανθρωπίνων Πόρων και Ασφάλειας (Ευρωπαϊκή Επιτροπή) (κωδικός αποκλειστικά για εσωτερική χρήση)

I

IAS	Υπηρεσία Εσωτερικού Λογιστικού Ελέγχου (Ευρωπαϊκή Επιτροπή) (κωδικός αποκλειστικά για εσωτερική χρήση)
IATA	Διεθνής Ένωση Αεροπορικών Μεταφορών (International Air Transport Association)
IBRD	(βλ. ΔΤΑΑ)
ICES	Διεθνές Συμβούλιο για την Εξερεύνηση των Θαλασσών
IDA	1. ανταλλαγή δεδομένων μεταξύ διοικήσεων (interchange of data between administrations) 2. Διεθνής Οργανισμός Ανάπτυξης (ΟΗΕ) (International Development Association)
IDB	Διαμερικανική Τράπεζα Ανάπτυξης (ΟΗΕ)
IMF	(βλ. ΔΝΤ)
Impact	πρόγραμμα για την αγορά υπηρεσιών στον τομέα των πληροφοριών (information market policy actions)
INSIS	ολοκληρωμένο διοργανικό σύστημα πληροφοριών
Interprise	πρόγραμμα για τη βελτίωση του περιβάλλοντος των επιχειρήσεων και την προαγωγή της ανάπτυξης των επιχειρήσεων, και ιδίως των μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων, στην Κοινότητα
IRDAC	Συμβουλευτική Επιτροπή Βιομηχανικής Έρευνας και Ανάπτυξης (Industrial Research and Development Advisory Committee)
IRIS	1. πρωτοβουλία έρευνας για την εφαρμοσμένη πληροφορική στον κοινωνικό τομέα 2. δίκτυο σχεδίων επίδειξης για την επαγγελματική κατάρτιση των γυναικών 3. Ινστιτούτο Διεθνών και Στρατηγικών Σχέσεων 4. πρωτοβουλία για απομονωμένες περιφέρειες (αντικαταστάθηκε από το REGIS) 5. interrogation requirements information system
ISBN	διεθνής τυποποιημένος αριθμός βιβλίου (international standard book number)
ISIS	ολοκληρωμένο σύστημα πληροφοριών στον τομέα των προτύπων (integrated standards information system)
ISO	Διεθνής Οργανισμός Τυποποίησης (International Standards Organisation)
ISSN	διεθνής τυποποιημένος αριθμός σειράς (International standard series number)
ITER	διεθνής θερμοπυρηνικός πειραματικός αντιδραστήρας (international thermonuclear experimental reactor)
IUCN	Διεθνής Ένωση για τη Διατήρηση της Φύσης

J

JESSI	Joint European Submicron Silicon Initiative
JET	Joint European Torus
JOULE	ειδικό πρόγραμμα έρευνας και τεχνολογικής ανάπτυξης στον τομέα της ενέργειας — Μη πυρηνικές πηγές ενέργειας και ορθολογική χρησιμοποίηση της ενέργειας (joint opportunities for unconventional or long-term energy supply)
JRC	Κοινό Κέντρο Ερευνών (Joint Research Centre) (ενιαία σύντμηση για όλες τις γλώσσες· δεν χρησιμοποιείται πλέον ο τύπος ΚΚΕρ) (Ευρωπαϊκή Επιτροπή)
JUST	Γενική Διεύθυνση Δικαιοσύνης και Καταναλωτών (Ευρωπαϊκή Επιτροπή) (κωδικός αποκλειστικά για εσωτερική χρήση)

K

Kaleidoscope	πρόγραμμα υποστήριξης καλλιτεχνικών και πολιτιστικών δραστηριοτήτων ευρωπαϊκής διάστασης
Karolus	σχέδιο δράσης για την ανταλλαγή δημόσιων λειτουργιών μεταξύ των κρατών μελών, με σκοπό την εφαρμογή της κοινοτικής νομοθεσίας για την ολοκλήρωση της εσωτερικής αγοράς
KBS	σύστημα γνώσεων (knowledge-based system)
Konver	κοινοτική πρωτοβουλία σχετική με τη μετατροπή της βιομηχανίας άμυνας

L

LDC	(βλ. ΛΑΧ)
Leader	σύνδεση μεταξύ δράσεων για την ανάπτυξη της αγροτικής οικονομίας
LEDA	πρόγραμμα δράσης για την τοπική ανάπτυξη της απασχόλησης (local employment development action programme)
Leonardo da Vinci	πρόγραμμα δράσης για την εφαρμογή μιας πολιτικής της Ευρωπαϊκής Κοινότητας για την επαγγελματική κατάρτιση
LIFE	χρηματοδοτικό μέσο για το περιβάλλον
Lingua	πρόγραμμα για την προώθηση της διδασκαλίας και της εκμάθησης ξένων γλωσσών στην Κοινότητα

M

MARE	Γενική Διεύθυνση Θαλάσσιας Πολιτικής και Αλιείας (Ευρωπαϊκή Επιτροπή) (κωδικός αποκλειστικά για εσωτερική χρήση)
MAST	ειδικό πρόγραμμα έρευνας και τεχνολογικής ανάπτυξης στον τομέα της επιστήμης και της τεχνολογίας της θάλασσας (marine science and technology)
Matthaeus	κοινοτικό πρόγραμμα δράσης στον τομέα της επαγγελματικής κατάρτισης των τελωνειακών υπαλλήλων
Matthaeus-TAX	κοινοτικό πρόγραμμα δράσης στον τομέα της επαγγελματικής κατάρτισης των υπαλλήλων των επιφορτισμένων με την έμμεση φορολογία
MCM	(βλ. ΝΕΠ)
MEDIA	μέτρα για την προώθηση της ανάπτυξης της οπτικοακουστικής βιομηχανίας (measures to encourage the development of the audiovisual industry)
MED-Invest	πρόγραμμα στήριξης της συνεργασίας για την ανάπτυξη των μικρομεσαίων επιχειρήσεων των τρίτων μεσογειακών χωρών σε συνεργασία με τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις και τις επαγγελματικές οργανώσεις της Ευρώπης
MED-MEDIA	πρόγραμμα στήριξης της συνεργασίας μεταξύ των οργανισμών και των εταιρειών των μέσων μαζικής ενημέρωσης στην Κοινότητα και τις τρίτες μεσογειακές χώρες
Medspa	ειδικό πρόγραμμα δράσης για τη Μεσόγειο (Mediterranean programme of action)
MED-URBS	πρόγραμμα στήριξης της συνεργασίας μεταξύ των τοπικών αρχών της Κοινότητας και αυτών των τρίτων μεσογειακών χωρών
Mercosur	Mercado Común del Sur [λατινοαμερικανική κοινή αγορά]

MISEP	σύστημα αμοιβαίας πληροφόρησης για τις πολιτικές απασχόλησης (mutual information system on employment policy)
Monitor	κοινοτικό πρόγραμμα στον τομέα της στρατηγικής ανάλυσης, της πρόβλεψης και της αξιολόγησης σε θέματα έρευνας και τεχνολογίας
MOVE	Γενική Διεύθυνση Κινητικότητας και Μεταφορών (Ευρωπαϊκή Επιτροπή) (κωδικός αποκλειστικά για εσωτερική χρήση)

N

NACE	γενική ονοματολογία οικονομικών δραστηριοτήτων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων
NAFO	Οργάνωση Αλιείας Βορειοδυτικού Ατλαντικού (North-West Atlantic Fisheries Organisation)
NAFTA	Βορειοαμερικανική Ζώνη Ελεύθερου Εμπορίου
NATO	Οργανισμός Βορειοατλαντικού Συμφώνου (North Atlantic Treaty Organisation)
NC	(βλ. ΣΟ)
NEA	(βλ. ΟΠΕ)
Neptune	νέο κοινοτικό πρόγραμμα για τη χρήση της τεχνολογίας στην εκπαίδευση
NET	Next European Torus
NETT	Ευρωπαϊκό δίκτυο μεταφοράς τεχνολογίας στον τομέα του περιβάλλοντος (network for environmental technology transfer)
NGO	(βλ. ΜΚΟ)
NIC	(βλ. ΝΚΜ)
Nimexe	ονοματολογία των εμπορευμάτων για τις στατιστικές του εξωτερικού εμπορίου της Κοινότητας και του εμπορίου μεταξύ των κρατών μελών της (Eurostat)
NIPC	(βλ. ΝΜΕΠ)
Norspa	ειδικό πρόγραμμα δράσης για τη Βόρεια Θάλασσα (North Sea special programme of action)
NOW	κοινοτική πρωτοβουλία για την προώθηση ίσων ευκαιριών για τις γυναίκες στον τομέα της απασχόλησης και της επαγγελματικής εκπαίδευσης (new opportunities for women)
NUTS	ονοματολογία των γεωγραφικών στατιστικών μονάδων (nomenclature des unités territoriales statistiques)
NV	naamloze vennootschap (εταιρεία περιορισμένης ευθύνης)

O

OAPEC	(βλ. ΟΑΠΕΧ)
OCVV	(βλ. ΚΓΦΠ)
OECD	(βλ. ΟΟΣΑ)
OIB	Γραφείο Υποδομών και Διοικητικής Υποστήριξης στις Βρυξέλλες (Ευρωπαϊκή Επιτροπή) (κωδικός αποκλειστικά για εσωτερική χρήση)
OIL	Γραφείο Υποδομών και Διοικητικής Υποστήριξης στο Λουξεμβούργο (Ευρωπαϊκή Επιτροπή) (κωδικός αποκλειστικά για εσωτερική χρήση)
OLAF	Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Καταπολέμησης της Απάτης (Ευρωπαϊκή Επιτροπή)
ONP	παροχή ανοικτού δικτύου (open network provision)
ONUDI	Οργάνωση των Ηνωμένων Εθνών για τη Βιομηχανική Ανάπτυξη (Organisation des Nations unies pour le développement industriel) (βλ. και UNIDO)
OP	Υπηρεσία Εκδόσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Ευρωπαϊκή Επιτροπή) (ενιαία σύντμηση για όλες τις γλώσσες)
OPEC	(βλ. ΟΠΕΚ)
OSI	διασύνδεση ανοικτών συστημάτων (open systems interconnection)
ONIDE	videotex για τα μέλη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου

P

PEDAP	ειδικό πρόγραμμα ανάπτυξης της γεωργίας στην Πορτογαλία
PEDIP	ειδικό πρόγραμμα για την ανάπτυξη της βιομηχανίας στην Πορτογαλία
PESCA	κοινοτική πρωτοβουλία για την αναδιάρθρωση του τομέα της αλιείας
PETRA	πρόγραμμα δράσης για την κατάρτιση και την προετοιμασία των νέων για τη ζωή του ενήλικου και την επαγγελματική ζωή
Phare (*)	πρόγραμμα τεχνικής βοήθειας στις χώρες της Κεντρικής και Ανατολικής Ευρώπης
PINC	ενδεικτικό πυρηνικό πρόγραμμα (programme indicatif nucléaire de la Communauté)
PIP	ενημερωτικό πρόγραμμα προτεραιότητας (priority information programme)
plc	public limited company
PLO	(βλ. ΟΑΠ)
PMO	Γραφείο Διαχείρισης και Εκκαθάρισης των Ατομικών Δικαιωμάτων (Ευρωπαϊκή Επιτροπή) (κωδικός αποκλειστικά για εσωτερική χρήση)
Poseican	πρόγραμμα ειδικών μέτρων λόγω του απομακρυσμένου και νησιωτικού χαρακτήρα των Καναρίων Νήσων
Poseidom	πρόγραμμα ειδικών μέτρων λόγω του απομακρυσμένου και νησιωτικού χαρακτήρα των γαλλικών υπερπόντιων νομών
Poseima	πρόγραμμα ειδικών μέτρων λόγω του απομακρυσμένου και νησιωτικού χαρακτήρα της Μαδέρας και των Αζορών
Prisma	κοινοτική πρωτοβουλία για την προετοιμασία της περιφερειακής βιομηχανίας για την ενιαία αγορά (preparation of regional industry for the single market)
PTOM	(βλ. ΥΧΕ)

R

RACE	έρευνα και ανάπτυξη στον τομέα των προηγμένων τεχνολογιών των τηλεπικοινωνιών στην Ευρώπη (research and development programme in advanced communications technologies in Europe)
RAIU	διεθνές επισιτιστικό απόθεμα έκτακτης ανάγκης (OHE) (réserve alimentaire internationale d'urgence)
RAM	random access memory
Raphael	κοινοτικό πρόγραμμα δράσης στον τομέα της πολιτιστικής κληρονομιάς
RARE	συνδεδεμένα δίκτυα για την ευρωπαϊκή έρευνα
REA	Εκτελεστικός Οργανισμός Έρευνας (Ευρωπαϊκή Επιτροπή) (ενιαία σύντμηση για όλες τις γλώσσες)
Rechar	πρόγραμμα έρευνας στον τομέα του άνθρακα
Recite	περιφέρειες και πόλεις για την Ευρώπη (regions and cities for Europe)
REGEN	κοινοτική πρωτοβουλία σχετική με δίκτυα ενέργειας
REGIO	Γενική Διεύθυνση Περιφερειακής Πολιτικής και Αστικής Ανάπτυξης (Ευρωπαϊκή Επιτροπή) (κωδικός αποκλειστικά για εσωτερική χρήση)
REGIS	κοινοτική πρωτοβουλία σχετική με τις πιο απομακρυσμένες περιοχές
Reimep	τακτικό ευρωπαϊκό πρόγραμμα για την αξιολόγηση των διεργασιολογικών μετρήσεων (regular European interlaboratory measurements evaluation programme)
Renaval	κοινοτικό πρόγραμμα υπέρ της μετατροπής των περιοχών των ναυπηγείων
Resider	κοινοτικό πρόγραμμα για τη μετατροπή των βιομηχανικών περιοχών σιδήρου και χάλυβα (reconversion de zones sidérurgiques)
RETEX	κλωστοϋφαντουργικές περιφέρειες (régions textiles) (κοινοτικό πρόγραμμα)
Reward	πρόγραμμα έρευνας και τεχνολογικής ανάπτυξης στους τομείς των πρώτων υλών και της ανακύκλωσης (recycling of waste — research and development)
RICA	(βλ. ΔΓΛΠ)
RNIS	ψηφιακό δίκτυο ενοποιημένων υπηρεσιών (réseau numérique à intégration de services)

S

SA	société anonyme
S(A)RL, Sàrl, SàRL	société à responsabilité limitée
SAST	στρατηγική ανάλυση στον τομέα της επιστήμης και της τεχνολογίας
Satcen	Δορυφορικό Κέντρο της Ευρωπαϊκής Ένωσης
SCENT	δίκτυο για την επιβολή τελωνειακών συστημάτων
SCIC	Γενική Διεύθυνση Διερμηνείας (Ευρωπαϊκή Επιτροπή) (κωδικός αποκλειστικά για εσωτερική χρήση)
Science	σχέδιο τόνωσης των διεθνών συνεργασιών και ανταλλαγών που είναι απαραίτητες για το έργο των ευρωπαίων ερευνητών (stimulation des coopérations internationales et des échanges nécessaires aux chercheurs européens)
SESAR	ευρωπαϊκό σύστημα νέας γενιάς για τη διαχείριση της εναέριας κυκλοφορίας
SG	Γενική Γραμματεία (Ευρωπαϊκή Επιτροπή) (κωδικός αποκλειστικά για εσωτερική χρήση)
SIR	σύστημα κρατήσεων με χρήση υπολογιστή
SJ	Νομική Υπηρεσία (Ευρωπαϊκή Επιτροπή) (κωδικός αποκλειστικά για εσωτερική χρήση)
SME	(βλ. MME)
SNC	società in nome collettivo (ομόρρυθμη εταιρεία)
SPA	società per azioni (ανώνυμη εταιρεία)
SPEAR	πρόγραμμα ενίσχυσης για την ευρωπαϊκή αξιολόγηση της έρευνας (support programme for a European assessment of research)
SPES	σχέδιο τόνωσης της ευρωπαϊκής συνεργασίας και των ανταλλαγών ερευνητών στον τομέα των οικονομικών επιστημών (stimulation plan for economic science)
Sprint	σχέδιο για την ανάπτυξη σε διεθνικό επίπεδο της υποδομής για την υποστήριξη της καινοτομίας και της μεταφοράς τεχνολογίας (strategic programme for innovation and technology transfer)
SPRL	société de personnes à responsabilité limitée (εταιρεία περιορισμένης ευθύνης)
Stabex	σύστημα σταθεροποίησης των εσόδων από εξαγωγές των ΑΚΕ και των ΥΧΕ (système de stabilisation des recettes d'exportation)
STAR	κοινοτικό πρόγραμμα σχετικά με την ανάπτυξη ορισμένων μειονεκτικών περιοχών της Κοινότητας μέσω καλύτερης πρόσβασης στις προηγμένες υπηρεσίες τηλεπικοινωνιών (special telecommunications action for regional development)
STEP	επιστήμη και τεχνολογία για την προστασία του περιβάλλοντος (science and technology for environmental protection)
Sysmin	ειδικές χρηματοδοτικές διευκολύνσεις για τα μεταλλευτικά προϊόντα των κρατών ΑΚΕ και των ΥΧΕ (système d'aide aux produits miniers)

T

TAC	σύνολο επιτρεπόμενων αλιευμάτων (total allowable catch)
Tacis (*)	πρόγραμμα τεχνικής βοήθειας στα νέα ανεξάρτητα κράτη και τη Μογγολία
TARIC	ενοποιημένο δασμολόγιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης (tarif intégré de l'Union européenne)
TAXUD	Γενική Διεύθυνση Φορολογίας και Τελωνειακής Ένωσης (Ευρωπαϊκή Επιτροπή) (κωδικός αποκλειστικά για εσωτερική χρήση)
TDC	(βλ. ΚΔ)
TEDIS	κοινοτικό πρόγραμμα σχετικά με την ηλεκτρονική μεταβίβαση δεδομένων για εμπορική χρήση, μέσω δικτύων επικοινωνίας (trade electronic data interchange systems)
Teleman	πρόγραμμα έρευνας και κατάρτισης για την ΕΚΑΕ στον τομέα του τηλεχειρισμού σε περιβάλλον πυρηνικού κινδύνου και αναστάτωσης
Telematique	κοινοτική πρωτοβουλία σχετική με τις υπηρεσίες και τα δίκτυα τηλεματικής για την περιφερειακή ανάπτυξη
Tempus	πρόγραμμα διευρωπαϊκής κινητικότητας για την ανώτατη εκπαίδευση

TEN-T EA	Εκτελεστικός Οργανισμός του Διευρωπαϊκού Δικτύου Μεταφορών (Ευρωπαϊκή Επιτροπή) (ενιαία σύντμηση για όλες τις γλώσσες)
Thermie	ενεργειακό τεχνολογικό πρόγραμμα για την Ευρωπαϊκή Κοινότητα
TIDE	τηλεματικές εφαρμογές για την ένταξη των μειονεκτούντων και των ηλικιωμένων ατόμων
TIR	διεθνείς οδικές μεταφορές
TRADE	Γενική Διεύθυνση Εμπορίου (Ευρωπαϊκή Επιτροπή) (κωδικός αποκλειστικά για εσωτερική χρήση)
TREVI	ομάδα: υπουργοί υπεύθυνοι για θέματα εσωτερικής ασφάλειας στα πλαίσια της διακυβερνητικής συνεργασίας
TVHD	(βλ. HDTV)

U

UCLAF	μονάδα συντονισμού της καταπολέμησης της απάτης
UEBL	Οικονομική Ένωση Βελγίου-Λουξεμβούργου (Union économique belgo-luxembourgeoise)
UN	(βλ. ΟΗΕ)
Unclos	Σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών για το Δίκαιο της Θάλασσας
UNEP	(βλ. ΠΝΕΠ)
Unesco	Οργάνωση των Ηνωμένων Εθνών για την Εκπαίδευση, την Επιστήμη και τον Πολιτισμό (United Nations Educational, Scientific and Cultural Organisation)
UNFCCC	Σύμβαση-πλαίσιο των Ηνωμένων Εθνών για την Κλιματική Αλλαγή
UNHCR	Ύπατη Αρμοστεία των Ηνωμένων Εθνών για τους Πρόσφυγες (Office of the United Nations High Commissioner for Refugees)
UNICE	Ένωση των Συνομοσπονδιών Βιομηχανιών και Εργοδοτών της Ευρώπης (Union des confédérations de l'industrie et des employeurs d'Europe)
Unicef	Ταμείο των Ηνωμένων Εθνών για τα Παιδιά (United Nations Children's Fund)
UNIDO	Οργάνωση των Ηνωμένων Εθνών για τη Βιομηχανική Ανάπτυξη (United Nations Industrial Development Organisation)
UNRWA	Γραφείο Αρωγής και Έργων των Ηνωμένων Εθνών για τους Παλαιστίνιους Πρόσφυγες στην Εγγύς Ανατολή (United Nations Relief and Works Agency for Palestine Refugees in the Near East)
UPU	(βλ. ΠΤΕ)
URBAN	κοινοτική πρωτοβουλία για τις αστικές περιοχές
USAID	Υπηρεσία των ΗΠΑ για τη Διεθνή Ανάπτυξη

V

Valoren	κοινοτικό πρόγραμμα σχετικά με την ανάπτυξη ορισμένων μειονεκτικών περιοχών της Κοινότητας με την αξιοποίηση του ενδογενούς ενεργειακού δυναμικού
VALUE	ειδικό πρόγραμμα για τη διάδοση και τη χρησιμοποίηση των αποτελεσμάτων της επιστημονικής και τεχνολογικής έρευνας

W

WCO	(βλ. ΠΟΤ)
WFP	(βλ. ΠΕΠ)
WIPO	(βλ. ΠΟΔΙ)

Παράρτημα Α5 Κατάλογος χωρών, εδαφών και νομισμάτων

Ο παρών πίνακας δεν εκφράζει την επίσημη θέση των ευρωπαϊκών θεσμικών οργάνων όσον αφορά το νομικό ή το πολιτικό καθεστώς των αναφερόμενων οντοτήτων. Αποτελεί εναρμόνιση μεταξύ των πινάκων και των πρακτικών που, συχνά, εμφανίζουν μεταξύ τους αποκλίσεις.

Τα στοιχεία που αναγράφονται στον πίνακα με πλάγιους χαρακτήρες αφορούν τα εδάφη.

Σύντομη ονομασία	Πλήρης ονομασία	Κωδικός χώρας/εδάφους ⁽¹⁾	Πρωτεύουσα/Διοικητικό κέντρο	Υπήκοος/κάτοικος	Επίθετο	Νόμισμα ⁽²⁾	Κωδικός νομίσματος ⁽³⁾	Υποδιαίρεση νομισματικής μονάδας ⁽⁴⁾
Αγία Έδρα/το Κράτος της Πόλης του Βατικανού ⁽⁵⁾	Αγία Έδρα/το Κράτος της Πόλης του Βατικανού	VA	—/Πόλη του Βατικανού	της .../του ...	της .../του ...	ευρώ	EUR	λεπτό
Αγία Ελένη, Ασένσιον και Τριστάν ντα Κούνα ⁽⁶⁾	Αγία Ελένη, Ασένσιον και Τριστάν ντα Κούνα	SH	Τζέιμσταουν (το)	της ..., της ... και του ...	της ..., της ... και του ...	λίρα Αγίας Ελένης (Αγία Ελένη και Ασένσιον)	SHP	πένα
						λίρα στερλίνα (Ασένσιον και Τριστάν ντα Κούνα)	GBP	πένα
Αγία Λουκία	Αγία Λουκία	LC	Κάστρις (το)	της ...	της ...	δολάριο ανατολικής Καραϊβικής	XCD	σεντ
Άγιος Βαρθολομαίος ⁽⁷⁾	Κοινότητα του Αγίου Βαρθολομαίου	BL	Γουσταβία	του ...	του ...	ευρώ	EUR	λεπτό
Άγιος Βικέντιος και Γρεναδίνες	Άγιος Βικέντιος και Γρεναδίνες	VC	Κίνγκσταουν (το)	του ... και των ...	του ... και των ...	δολάριο ανατολικής Καραϊβικής	XCD	σεντ
Άγιος Μαρίνος	Δημοκρατία του Αγίου Μαρίνου	SM	Άγιος Μαρίνος	του ...	του ...	ευρώ	EUR	λεπτό
Άγιος Μαρτίνος ⁽⁸⁾	Κοινότητα του Αγίου Μαρτίνου	MF	Μαριγκό	του ...	του ...	ευρώ	EUR	λεπτό
Άγιος Μαρτίνος	Άγιος Μαρτίνος	SX	Φίλιπσμπουργκ	του ...	του ...	φιορίνι της Καραϊβικής	XCG	σεντ
Άγιος Χριστόφορος και Νέβις	Ομοσπονδία Αγίου Χριστοφόρου και Νέβις	KN	Μπαστέρ (η)	του ...	του ...	δολάριο ανατολικής Καραϊβικής	XCD	σεντ
Αζερμπαϊτζάν	Δημοκρατία του Αζερμπαϊτζάν	AZ	Μπακού	Αζέρος/Αζερμπαϊτζανός	αζερικός	μανάτ Αζερμπαϊτζάν	AZN	καπίκι
Αίγυπτος	Αραβική Δημοκρατία της Αιγύπτου	EG	Κάιρο	Αιγύπτιος	αιγυπτιακός	λίρα Αιγύπτου	EGP	πιάστρα
Αιθιοπία	Ομοσπονδιακή Λαϊκή Δημοκρατία της Αιθιοπίας	ET	Αντίς Αμπέμπα	Αιθίοπας	αιθιοπικός	μπιρ	ETB	σεντ

(συνέχεια)

Σύντομη ονομασία	Πλήρης ονομασία	Κωδικός χώρας/εδάφους ⁽¹⁾	Πρωτεύουσα/Διοικητικό κέντρο	Υπήκοος/κάτοικος	Επίθετο	Νόμισμα ⁽²⁾	Κωδικός νομίσματος ⁽³⁾	Υποδιαίρεση νομισματικής μονάδας ⁽⁴⁾
Αϊτή	Δημοκρατία της Αϊτής	HT	Πορ-ο-Πρενς	Αϊτινός	αϊτινός	γκουρντ δολάριο Ηνωμένων Πολιτειών	HTG USD	σαντίμ σεντ
Ακτή Ελεφαντοστού	Δημοκρατία της Ακτής του Ελεφαντοστού	CI	Γιαμουσούκρο ⁽⁹⁾	Ιβοριανός	ιβοριανός	φράγκο CFA (BCEAO)	XOF	σαντίμ
Αλβανία	Δημοκρατία της Αλβανίας	AL	Τίρανα	Αλβανός	αλβανικός	λεκ	ALL	[κιντάρ]
Αλγερία	Λαϊκή Δημοκρατία της Αλγερίας	DZ	Αλγέρι	Αλγερινός	αλγερινός	δηνάριο Αλγερίας	DZD	σαντίμ
Αμερικανικές Παρθένες Νήσοι ⁽¹⁰⁾	Παρθένες Νήσοι των Ηνωμένων Πολιτειών	VI	Σαρλότ Αμαλί (η)	των ...	των ...	δολάριο Ηνωμένων Πολιτειών	USD	σεντ
Αμερικανική Σαμόα ⁽¹¹⁾	Έδαφος της Αμερικανικής Σαμόας	AS	Πάνγκο Πάνγκο ⁽¹²⁾	της ...	της ...	δολάριο Ηνωμένων Πολιτειών	USD	σεντ
Ανατολικό Τιμόρ	Λαϊκή Δημοκρατία του Ανατολικού Τιμόρ	TL	Ντίλι	του ...	του ...	δολάριο Ηνωμένων Πολιτειών	USD	σεντ
Ανγκόλα	Δημοκρατία της Ανγκόλας	AO	Λουάντα	Ανγκολέζος	ανγκολέζικος	κουάνζα	AOA	σέντιμο
Ανγκουίλα ⁽¹³⁾	Ανγκουίλα	AI	Δε Βάλεϊ (το)	της ...	της ...	δολάριο ανατολικής Καραϊβικής	XCD	σεντ
Ανδόρα	Πριγκιπάτο της Ανδόρας	AD	Ανδόρα λα Βέλια	Ανδορανός	της ...	ευρώ	EUR	λεπτό
Ανταρκτική	Ανταρκτική	AQ	—	—	ανταρκτικός	—	—	—
Αντίγκουα και Μπαρμπούντα	Αντίγκουα και Μπαρμπούντα	AG	Σεντ Τζονς	των ...	των ...	δολάριο ανατολικής Καραϊβικής	XCD	σεντ
Απομακρυσμένες Νησίδες των Ηνωμένων Πολιτειών ⁽¹⁴⁾	Απομακρυσμένες Νησίδες των Ηνωμένων Πολιτειών	UM	—	—	των ...	δολάριο Ηνωμένων Πολιτειών	USD	σεντ
Αργεντινή	Δημοκρατία της Αργεντινής	AR	Μπουένος Άιρες	Αργεντινός	αργεντινός	πέσο Αργεντινής	ARS	σεντάβο
Αρμενία	Δημοκρατία της Αρμενίας	AM	Ερεβάν	Αρμένιος	αρμενικός	ντραμ	AMD	λούμα
Αρούμπα ⁽¹⁵⁾	Αρούμπα	AW	Οράνιεστατ (το)	της ...	της ...	φιορίνι Αρούμπας	AWG	σεντ
Αυστραλία	Κοινοπολιτεία της Αυστραλίας	AU	Καμπέρα	Αυστραλός	αυστραλιανός	δολάριο Αυστραλίας	AUD	σεντ
Αυστρία	Δημοκρατία της Αυστρίας	AT	Βιέννη	Αυστριακός	αυστριακός	ευρώ	EUR	λεπτό
Αφγανιστάν	Ισλαμική Δημοκρατία του Αφγανιστάν	AF	Καμπούλ	Αφγανός	αφγανικός	αφγκάνι	AFN	πουλ

(συνέχεια)

Σύντομη ονομασία	Πλήρης ονομασία	Κωδικός χώρας/εδάφους ⁽¹⁾	Πρωτεύουσα/Διοικητικό κέντρο	Υπήκοος/κάτοικος	Επίθετο	Νόμισμα ⁽²⁾	Κωδικός νομίσματος ⁽³⁾	Υποδιαίρεση νομισματικής μονάδας ⁽⁴⁾
Βανουάτου	Δημοκρατία του Βανουάτου	VU	Πορτ Βίλα	του ...	του ...	βάτου	VUV	—
Βέλγιο	Βασίλειο του Βελγίου	BE	Βρυξέλλες	Βέλγος	βελγικός	ευρώ	EUR	λεπτό
Βενεζουέλα	Μπολιβαριανή Δημοκρατία της Βενεζουέλας	VE	Καράκας	Βενεζουελανός	βενεζουελανός	κυρίαρχο μπολίβαρ	VES ⁽¹⁶⁾	σέντιμο
Βερμούδες ⁽¹⁷⁾	Βερμούδες	BM	Χάμιλτον	των ...	των ...	δολάριο Βερμούδων	BMD	σεντ
Βιετνάμ	Σοσιαλιστική Δημοκρατία του Βιετνάμ	VN	Ανόι	Βιετναμέζος	βιετναμέζικος	ντονγκ	VND	[χάο (10)] [τσου (100)]
Βιρμανία: βλ. Μιανμάρ/Βιρμανία.								
Βολιβία	Πολυεθνικό Κράτος της Βολιβίας	BO	Σούκρε (η) ⁽¹⁸⁾	Βολιβιανός	βολιβιανός	μπολιβιάνο	BOB	σεντάβο
Βόρεια Κορέα	Λαοκρατική Δημοκρατία της Κορέας	KP	Πιονγκγιάνγκ	Βορειοκορεάτης	βορειοκορεατικός	γουόν Βόρειας Κορέας	KPW	τσον
Βόρεια Μακεδονία	Δημοκρατία της Βόρειας Μακεδονίας	MK	Σκόπια	Μακεδονική/πολίτης της Δημοκρατίας της Βόρειας Μακεδονίας ⁽¹⁹⁾	της Δημοκρατίας της Βόρειας Μακεδονίας, της Βόρειας Μακεδονίας ⁽²⁰⁾ μακεδονικός ⁽²⁰⁾	δηνάριο Βόρειας Μακεδονίας	MKD	δήνι
Βόρειες Μαριάνες Νήσοι ⁽²¹⁾	Κοινοπολιτεία των Βόρειων Μαριάνων Νήσων	MP	Σαϊπάν	των ...	των ...	δολάριο Ηνωμένων Πολιτειών	USD	σεντ
Βοσνία και Ερζεγοβίνη	Βοσνία και Ερζεγοβίνη	BA	Σαράγεβο	της ...	της ...	μετατρέψιμο μάρκο	BAM	φένινγκ
Βουλγαρία	Δημοκρατία της Βουλγαρίας	BG	Σόφια	Βούλγαρος	βουλγαρικός	ευρώ	EUR	λεπτό
Βραζιλία	Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Βραζιλίας	BR	Μπραζίλια	Βραζιλιάνος	βραζιλιάνικος	ρεάλ	BRL	σεντάβο
Βρετανικές Παρθένες Νήσοι ⁽²²⁾	Βρετανικές Παρθένες Νήσοι	VG	Ρόουντ Τάουν (το)	των ...	των ...	δολάριο Ηνωμένων Πολιτειών	USD	σεντ
Βρετανικό Έδαφος του Ινδικού Ωκεανού ⁽²³⁾	Βρετανικό Έδαφος του Ινδικού Ωκεανού	IO	—	—	του ...	δολάριο Ηνωμένων Πολιτειών	USD	σεντ
Γαλλία	Γαλλική Δημοκρατία	FR	Παρίσι	Γάλλος	γαλλικός	ευρώ	EUR	λεπτό

(συνέχεια)

Σύντομη ονομασία	Πλήρης ονομασία	Κωδικός χώρας/εδάφους ⁽¹⁾	Πρωτεύουσα/Διοικητικό κέντρο	Υπήκοος/κάτοικος	Επίθετο	Νόμισμα ⁽²⁾	Κωδικός νομίσματος ⁽³⁾	Υποδιαίρεση νομισματικής μονάδας ⁽⁴⁾
Γαλλικές περιοχές του νότιου ημισφαιρίου και της Ανταρκτικής ⁽²⁴⁾	Γαλλικές περιοχές του νότιου ημισφαιρίου και της Ανταρκτικής	TF	⁽²⁵⁾	—	των ...	ευρώ	EUR	λεπτό
Γαλλική Γουιάνα ⁽²⁶⁾	Γουιάνα	GF	Καγιέν	της ...	της ...	ευρώ	EUR	λεπτό
Γαλλική Πολυνησία ⁽²⁷⁾	Γαλλική Πολυνησία	PF	Παπεετέ (η)	Πολυνήσιος	πολυνησιακός	φράγκο CFP	XPF	σαντίμ
Γερμανία	Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας	DE	Βερολίνο	Γερμανός	γερμανικός	ευρώ	EUR	λεπτό
Γεωργία	Γεωργία	GE	Τιφλίδα	Γεωργιανός	γεωργιανός	λάρι	GEL	τέτρι
Γιβραλτάρ ⁽²⁸⁾	Γιβραλτάρ	GI	Γιβραλτάρ	του ...	του ...	λίρα Γιβραλτάρ	GIP	πένα
Γκάμπια	Δημοκρατία της Γκάμπιας	GM	Μπανζούλ (η/το)	της ...	της ...	νταλάσι	GMD	μπούτουτ
Γκαμπόν	Δημοκρατία της Γκαμπόν	GA	Λιμπρεβίλ	Γκαμπονέζος	γκαμπονέζος	φράγκο CFA (BEAC)	XAF	σαντίμ
Γκάνα	Δημοκρατία της Γκάνας	GH	Άκρα	Γκανέζος	γκανέζικος	σέντι Γκάνας	GHS	πεςέβα
Γκέρνζι ⁽²⁹⁾	Βαϊλάτο του Γκέρνζι	GG	Σεντ Πίτερ Πορτ	του ...	του ...	λίρα του Γκέρνζι ⁽³⁰⁾	GGP ⁽³⁰⁾	πένα
						λίρα στερλίνα	GBP	πένα
Γκουάμ ⁽³¹⁾	Έδαφος του Γκουάμ	GU	Αγκάτνια	του ...	του ...	δολάριο Ηνωμένων Πολιτειών	USD	σεντ
Γουαδελούπη ⁽³²⁾	Γουαδελούπη	GP	Μπας-Τερ (η)	της ...	της ...	ευρώ	EUR	λεπτό
Γουατεμάλα	Δημοκρατία της Γουατεμάλας	GT	Πόλη της Γουατεμάλας	Γουατεμαλτέκος	της ...	κετσάλ	GTQ	σεντάβο
Γουιάνα	Συνεργατική Δημοκρατία της Γουιάνας	GY	Τζορτζτάουν	της ...	της ...	δολάριο Γουιάνας	GYD	σεντ
Γουινέα	Δημοκρατία της Γουινέας	GN	Κόνακρι	της ...	της ...	φράγκο Γουινέας	GNF	—
Γουινέα Μπισάου	Δημοκρατία της Γουινέας Μπισάου	GW	Μπισάου	της ...	της ...	φράγκο CFA (BCEAO)	XOF	σαντίμ
Γρενάδα	Γρενάδα	GD	Σεντ Τζόρτζις (το)	της ...	της ...	δολάριο ανατολικής Καραϊβικής	XCD	σεντ
Γροιλανδία ⁽³³⁾	Γροιλανδία	GL	Νούουκ (Γκόντχομπ) (το)	Γροιλανδός	γροιλανδικός	δανική κορόνα	DKK	έρε
Δανία	Βασίλειο της Δανίας	DK	Κοπεγχάγη	Δανός	δανικός	δανική κορόνα	DKK	έρε

(συνέχεια)

Σύντομη ονομασία	Πλήρης ονομασία	Κωδικός χώρας/εδάφους ⁽¹⁾	Πρωτεύουσα/Διοικητικό κέντρο	Υπήκοος/κάτοικος	Επίθετο	Νόμισμα ⁽²⁾	Κωδικός νομίσματος ⁽³⁾	Υποδιαίρεση νομισματικής μονάδας ⁽⁴⁾
Δομινικανή Δημοκρατία	Δομινικανή Δημοκρατία	DO	Σάντο Ντομίνγκο	Δομινικανός	δομινικανός	δομινικανό πέσο	DOP	σεντάβο
Δυτική Σαχάρα ⁽³⁴⁾	Δυτική Σαχάρα	EH	Λααγιούν (το)	Σαχαριανός/της ...	σαχαριανός/της ...	μαροκινό ντιράμ	MAD	σαντίμ
Ελ Σαλβαδόρ	Δημοκρατία του Ελ Σαλβαδόρ	SV	Σαν Σαλβαδόρ	Σαλβαδοριανός	του ...	κολόν Ελ Σαλβαδόρ ⁽³⁵⁾ δολάριο Ηνωμένων Πολιτειών	SVC USD	σεντάβο σεντ
Ελβετία	Ελβετική Συνομοσπονδία	CH	Βέρνη	Ελβετός	ελβετικός	ελβετικό φράγκο	CHF	σαντίμ
Ελλάδα	Ελληνική Δημοκρατία	EL	Αθήνα	Έλληνας	ελληνικός	ευρώ	EUR	λεπτό
Ερυθραία	Κράτος της Ερυθραίας	ER	Ασμάρα	Ερυθραίος	ερυθραϊκός	νάκφα	ERN	σεντ
Εσθονία	Δημοκρατία της Εσθονίας	EE	Τάλιν (το)	Εσθονός	εσθονικός	ευρώ	EUR	λεπτό
Εσουατίνι	Βασίλειο του Εσουατίνι	SZ	Μπαμπάνε (το)	του ...	του ...	λίλανγκένι	SZL	σεντ
Ζάμπια	Δημοκρατία της Ζάμπιας	ZM	Λουσάκα	Ζαμπιανός/της ...	ζαμπιανός/της ...	κουάτσα Ζάμπιας	ZMW	νγκουί
Ζιμπάμπουε	Δημοκρατία της Ζιμπάμπουε	ZW	Χαράρε (το)	Ζιμπάμπουανός/της ...	ζιμπάμπουανός/της ...	χρυσός της Ζιμπάμπουε	ZWG	σεντ
Ηνωμένα Αραβικά Εμιράτα	Ηνωμένα Αραβικά Εμιράτα	AE	Αμπού Ντάμπι	Εμιρατινός	εμιρατινός	ντιράμ ΗΑΕ	AED	φίλς
Ηνωμένες Πολιτείες	Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής	US	Ουάσινγκτον	Αμερικανός	αμερικανικός	δολάριο Ηνωμένων Πολιτειών	USD	σεντ
Ηνωμένο Βασίλειο ⁽³⁶⁾	Ηνωμένο Βασίλειο της Μεγάλης Βρετανίας και της Βόρειας Ιρλανδίας	UK	Λονδίνο	Βρετανός	βρετανικός	λίρα στερλίνα	GBP	πέννα
Ιαπωνία	Ιαπωνία	JP	Τόκιο	Ιάπωνας	ιαπωνικός	γιεν	JPY	[σεν] ⁽³⁷⁾
Ινδία	Δημοκρατία της Ινδίας	IN	Νέο Δελχί	Ινδός	ινδικός	ινδική ρουπία	INR	παϊζα
Ινδονησία	Δημοκρατία της Ινδονησίας	ID	Τζακάρτα	Ινδονήσιος	ινδονησιακός	ρουπία	IDR	σεν
Ιορδανία	Χασεμιτικό Βασίλειο της Ιορδανίας	JO	Αμμάν	Ιορδανός	ιορδανικός	δηνάριο Ιορδανίας	JOD	κιρς (100) [φίλς (1 000)]
Ιράκ	Δημοκρατία του Ιράκ	IQ	Βαγδάτη	Ιρακινός	ιρακινός	δηνάριο Ιράκ	IQD	φίλς
Ιράν	Ισλαμική Δημοκρατία του Ιράν	IR	Τεχεράνη	Ιρανός	ιρανικός	ιρανικό ριάλ	IRR	[δηνάριο] ⁽³⁸⁾

(συνέχεια)

Σύντομη ονομασία	Πλήρης ονομασία	Κωδικός χώρας/εδάφους ⁽¹⁾	Πρωτεύουσα/Διοικητικό κέντρο	Υπήκοος/κάτοικος	Επίθετο	Νόμισμα ⁽²⁾	Κωδικός νομίσματος ⁽³⁾	Υποδιαίρεση νομισματικής μονάδας ⁽⁴⁾
Ιρλανδία	Ιρλανδία ⁽³⁹⁾	IE	Δουβλίνο	Ιρλανδός	ιρλανδικός	ευρώ	EUR	λεπτό
Ισημερινή Γουινέα	Δημοκρατία της Ισημερινής Γουινέας	GQ	Σιουδάδ ντε λα Παζ	της ...	της ...	φράγκο CFA (BEAC)	XAF	σαντίμ
Ισημερινός	Δημοκρατία του Ισημερινού	EC	Κίτο	του .../ Εκουαδοριανός	του .../ εκουαδοριανός	δολάριο Ηνωμένων Πολιτειών	USD	σεντ
Ισλανδία	Ισλανδία ⁽⁴⁰⁾	IS	Ρέικιαβικ	Ισλανδός	ισλανδικός	ισλανδική κορόνα	ISK	—
Ισπανία	Βασίλειο της Ισπανίας	ES	Μαδρίτη	Ισπανός	ισπανικός	ευρώ	EUR	λεπτό
Ισραήλ	Κράτος του Ισραήλ	IL	⁽⁴¹⁾	Ισραηλινός	ισραηλινός	σέκελ	ILS	άρκορα
Ιταλία	Ιταλική Δημοκρατία	IT	Ρώμη	Ιταλός	ιταλικός	ευρώ	EUR	λεπτό
Καζακστάν	Δημοκρατία του Καζακστάν	KZ	Αστάνα	Καζάκος	καζακικός	τένγκε	KZT	τίν
Καμερούν	Δημοκρατία του Καμερούν	CM	Γιαουντέ (η)	Καμερουνέζος	καμερουνέζικος	φράγκο CFA (BEAC)	XAF	σαντίμ
Καμπότζη	Βασίλειο της Καμπότζης	KH	Πνομ Πενχ (η)	Καμποτζιανός	καμποτζιανός	ρίελ	KHR	[κακ (10)] [σεν (100)]
Καναδάς	Καναδάς	CA	Οτάβα	Καναδός	καναδικός	δολάριο Καναδά	CAD	σεντ
Κατάρ	Κράτος του Κατάρ	QA	Ντόχα	Καταριανός	καταριανός	ριάλ Κατάρ	QAR	ντιρχάμ
Κάτω Χώρες ⁽⁴²⁾	Βασίλειο των Κάτω Χωρών	NL	Άμστερνταμ ⁽⁴³⁾	Ολλανδός	ολλανδικός	ευρώ	EUR	λεπτό
Κεντροαφρικανική Δημοκρατία	Κεντροαφρικανική Δημοκρατία	CF	Μπανγκί (το)	Κεντροαφρικανός	κεντροαφρικανικός	φράγκο CFA (BEAC)	XAF	σαντίμ
Κένυα	Δημοκρατία της Κένυας	KE	Ναϊρόμπι	Κενυάτης	κενυατικός	σελίμι Κένυας	KES	σεντ
Κίνα	Λαϊκή Δημοκρατία της Κίνας	CN	Πεκίνο	Κινέζος	κινέζικος/ κινεζικός	ρενμινμπί γιουάν	CNY	τζιάο (10) φεν (100)
Κιργιζία	Δημοκρατία της Κιργιζίας	KG	Μπισκέκ (το)	Κιργίζιος	κιργιζιανός/ κιργιζικός	σομ	KGS	τγιν
Κιριμπάτι	Δημοκρατία του Κιριμπάτι	KI	Ταράουα (η)	του ...	του ...	δολάριο Αυστραλίας	AUD	σεντ
Κλίπερτον ⁽⁴⁴⁾	Νήσος Κλίπερτον	CP ⁽⁴⁵⁾	—	—	του ...	—	—	—
Κολομβία	Δημοκρατία της Κολομβίας	CO	Μπογοτά	Κολομβιανός	κολομβιανός	πέσο Κολομβίας	COP	σεντάβο
Κομόρες	Ένωση των Κομορών	KM	Μορονί (το)	Κομορανός	κομορικός	φράγκο Κομορών	KMF	—
Κονγκό	Δημοκρατία του Κονγκό	CG	Μπραζαβίλ	Κονγκολέζος	κονγκολέζικος	φράγκο CFA (BEAC)	XAF	σαντίμ

(συνέχεια)

Σύντομη ονομασία	Πλήρης ονομασία	Κωδικός χώρας/εδάφους ⁽¹⁾	Πρωτεύουσα/Διοικητικό κέντρο	Υπήκοος/κάτοικος	Επίθετο	Νόμισμα ⁽²⁾	Κωδικός νομίσματος ⁽³⁾	Υποδιαίρεση νομισματικής μονάδας ⁽⁴⁾
Κόστα Ρίκα	Δημοκρατία της Κόστα Ρίκα	CR	Σαν Χοσέ	Κοσταρικανός	κοσταρικανός	κολόν Κόστα Ρίκα	CRC	σέντιμο
Κούβα	Δημοκρατία της Κούβας	CU	Αβάνα	Κουβανός	κουβανικός/κουβανέζικος	πέσο Κούβας	CUP	σεντάβο
Κουβέιτ	Κράτος του Κουβέιτ	KW	Πόλη του Κουβέιτ	Κουβεϊτιανός	κουβεϊτιανός	δηνάριο Κουβέιτ	KWD	φιλς
<i>Κουρασάο</i>	<i>Κουρασάο</i>	CW	<i>Βίλεμστατ</i>	<i>του ...</i>	<i>του ...</i>	<i>φιορίνι της Καραϊβικής</i>	XCG	<i>σεντ</i>
Κροατία	Δημοκρατία της Κροατίας	HR	Ζάγκρεμπ	Κροάτης	κροατικός	ευρώ	EUR	λεπτό
Κύπρος	Κυπριακή Δημοκρατία	CY	Λευκωσία	Κύπριος	κυπριακός	ευρώ	EUR	λεπτό
Λαϊκή Δημοκρατία του Κονγκό	Λαϊκή Δημοκρατία του Κονγκό	CD	Κινσάσα	της ... ⁽⁴⁶⁾	της ... ⁽⁴⁶⁾	φράγκο Κονγκό	CDF	σαντίμ
Λάος	Λαϊκή Δημοκρατία του Λάος	LA	Βιεντιάν (η)	Λαοτινός	του ...	κιπ	LAK	[ατ]
Λεσότο	Βασίλειο του Λεσότο	LS	Μασέρου (η)	του ...	του ...	λότι	LSL	σέντε (πληθ. λισέντε)
						ραντ	ZAR	σεντ
Λετονία	Δημοκρατία της Λετονίας	LV	Ρίγα	Λετονός	λετονικός	ευρώ	EUR	λεπτό
Λευκορωσία	Δημοκρατία της Λευκορωσίας	BY	Μινσκ	Λευκορώσος	λευκορωσικός	ρούβλι Λευκορωσίας	BYN	καπίκι
Λίβανος	Δημοκρατία του Λιβάνου	LB	Βηρυτός	Λιβανέζος	λιβανικός/λιβανέζικος	λίρα Λιβάνου	LBP	[πιάστρα]
Λιβερία	Δημοκρατία της Λιβερίας	LR	Μονρόβια	Λιβεριανός	λιβεριανός	δολάριο Λιβερίας	LRD	σεντ
Λιβύη	Κράτος της Λιβύης	LY	Τρίπολη	Λίβυος	λιβυκός	δηνάριο Λιβύης	LYD	ντιρχάμ
Λιθουανία	Δημοκρατία της Λιθουανίας	LT	Βίλνιους (το)	Λιθουανός	λιθουανικός	ευρώ	EUR	λεπτό
Λιχτενστάιν	Πριγκιπάτο του Λιχτενστάιν	LI	Φαντούτς (το)	του ...	του ...	ελβετικό φράγκο	CHF	σαντίμ
Λουξεμβούργο	Μεγάλο Δουκάτο του Λουξεμβούργου	LU	Λουξεμβούργο	Λουξεμβούργιος	λουξεμβουργιανός	ευρώ	EUR	λεπτό
<i>Μαγιότ (το) ⁽⁴⁷⁾</i>	<i>Μαγιότ</i>	YT	<i>Μαμουτζού (το)</i>	<i>του ...</i>	<i>του ...</i>	<i>ευρώ</i>	EUR	<i>λεπτό</i>
Μαδαγασκάρη	Δημοκρατία της Μαδαγασκάρης	MG	Ταναναρίβη	Μαλγάσιος	μαλγασικός	αριάρι	MGA	ιραϊμπιλάνγια

(συνέχεια)

Σύντομη ονομασία	Πλήρης ονομασία	Κωδικός χώρας/εδάφους ⁽¹⁾	Πρωτεύουσα/Διοικητικό κέντρο	Υπήκοος/κάτοικος	Επίθετο	Νόμισμα ⁽²⁾	Κωδικός νομίσματος ⁽³⁾	Υποδιαίρεση νομισματικής μονάδας ⁽⁴⁾
Μακάο ⁽⁴⁸⁾	Ειδική Διοικητική Περιοχή Μακάο της Λαϊκής Δημοκρατίας της Κίνας ⁽⁴⁹⁾	MO	Μακάο ⁽⁵⁰⁾	του ...	του ...	πατάκα	MOP	άβο
Μαλαισία	Μαλαισία	MY	Κουάλα Λουμπούρ (η) ⁽⁵¹⁾	Μαλαισιανός	μαλαισιανός/μαλαισιακός	ρινγκίτ	MYR	σεν
Μαλάουι	Δημοκρατία του Μαλάουι	MW	Λιλόνγκουε (το)	του ...	του ...	κουάτσα Μαλάουι	MWK	ταμπάλα
Μαλδίβες	Δημοκρατία των Μαλδιβών	MV	Μαλέ (το)	Μαλδιβιανός	μαλδιβικός	ρουφίγια	MVR	λαάρι
Μαλί	Δημοκρατία του Μαλί	ML	Μπαμακό	του ...	του ...	φράγκο CFA (BCEAO)	XOF	σαντίμ
Μάλτα	Δημοκρατία της Μάλτας	MT	Βαλέτα	Μαλτέζος	μαλτέζικος/μαλτεζικός	ευρώ	EUR	λεπτό
Μαρόκο	Βασίλειο του Μαρόκου	MA	Ραμπάτ	Μαροκινός	μαροκινός	μαροκινό ντιράμ	MAD	σαντίμ
Μαρτινίκα ⁽⁵²⁾	Μαρτινίκα	MQ	Φορ ντε Φρανς (το)	Μαρτινικέζος/Μαρτινικανός	της ...	ευρώ	EUR	λεπτό
Μαυρίκιος	Δημοκρατία του Μαυρικίου	MU	Πορ Λουί (το)	Μαυρικιανός	μαυρικιανός	ρουπία Μαυρικίου	MUR	σεντ
Μαυριτανία	Ισλαμική Δημοκρατία της Μαυριτανίας	MR	Νουαξότ (η)	Μαυριτανός	μαυριτανικός	ουγκίγια	MRU	χουμ
Μαυροβούνιο	Μαυροβούνιο	ME	Ποντγκόριτσα	Μαυροβούνιος	μαυροβουνιακός	ευρώ	EUR	λεπτό
Μεξικό	Ηνωμένες Πολιτείες του Μεξικού	MX	Πόλη του Μεξικού	Μεξικανός	μεξικανικός	πέσο Μεξικού	MXN	σεντάβο
Μιανμάρ/Βιρμανία (η)	Μιανμάρ/Βιρμανία ⁽⁵³⁾	MM	Νάι Πι Τάου	της ...	της ...	κιάτ	MMK	πια
Μικρονησία	Ομόσπονδες Πολιτείες της Μικρονησίας	FM	Παλιρίκ (το)	Μικρονήσιος	μικρονησιακός	δολάριο Ηνωμένων Πολιτειών	USD	σεντ
Μογγολία	Μογγολία	MN	Ουλάν Μπατόρ (το)	Μογγόλος	μογγολικός	τουγκρίκ	MNT	μόνγο
Μοζαμβίκη	Δημοκρατία της Μοζαμβίκης	MZ	Μαπούτο	Μοζαμβικανός	μοζαμβικανός	μετικάλ	MZN	σεντάβο
Μολδαβία	Δημοκρατία της Μολδαβίας	MD	Κισινάου	Μολδαβός	μολδαβικός	λέου Μολδαβίας	MDL	βαν
Μονακό	Πριγκιπάτο του Μονακό	MC	Μονακό	Μονεγάσκος	μονεγάσκιος	ευρώ	EUR	λεπτό
Μοντσεράτ (το) ⁽⁵⁴⁾	Μοντσεράτ	MS	Πλίμουθ ⁽⁵⁵⁾	του ...	του ...	δολάριο ανατολικής Καραϊβικής	XCD	σεντ
Μπανγκλαντές	Λαϊκή Δημοκρατία του Μπανγκλαντές	BD	Ντάκα	Μπανγκλαντεσιανός	μπανγκλαντεσιανό	τάκα	BDT	ποϊσα

(συνέχεια)

Σύντομη ονομασία	Πλήρης ονομασία	Κωδικός χώρας/εδάφους ⁽¹⁾	Πρωτεύουσα/Διοικητικό κέντρο	Υπήκοος/κάτοικος	Επίθετο	Νόμισμα ⁽²⁾	Κωδικός νομίσματος ⁽³⁾	Υποδιαίρεση νομισματικής μονάδας ⁽⁴⁾
Μπαρμπέιντος (τα)	Μπαρμπέιντος	BB	Μπρίτζταουν	των ...	των ...	δολάριο των Μπαρμπέιντος	BBD	σεντ
Μπαχάμες	Κοινοπολιτεία των Μπαχαμών	BS	Νάσο	των ...	των ...	δολάριο Μπαχαμών	BSD	σεντ
Μπαχρέιν	Βασίλειο του Μπαχρέιν	BH	Μανάμα	του ...	του ...	δηνάριο Μπαχρέιν	BHD	φίλς
Μπελίζ (η)	Μπελίζ	BZ	Μπελμοπάν (το)	της ...	της ...	δολάριο Μπελίζ	BZD	σεντ
Μπενίν	Δημοκρατία του Μπενίν	BJ	Πόρτο Νόβο ⁽⁵⁶⁾	του ...	του ...	φράγκο CFA (BCEAO)	XOF	σαντίμ
Μποτσουάνα	Δημοκρατία της Μποτσουάνας	BW	Γκαμπορόνε (το)	Μποτσουανός	μποτσουανός	πούλα	BWP	τέμπε
Μπουρκίνα (η)	Μπουρκίνα Φάσο	BF	Ουαγκαντούγκου (η)	της ...	της ...	φράγκο CFA (BCEAO)	XOF	σαντίμ
Μπουρούντι	Δημοκρατία του Μπουρούντι	BI	Γκιτέγκα ⁽⁵⁷⁾	Μπουρουντιανός	μπουρουντιανός/μπουρουντέζικος	φράγκο Μπουρούντι	BIF	σαντίμ
Μπουτάν	Βασίλειο του Μπουτάν	BT	Τιμπού	Μπουτανέζος	μπουτανικός	νγκούλτρουμ	BTN	σετρούμ
						ινδική ρουπία	INR	παϊζα
Μπρουνέι	Σουλτανάτο του Μπρουνέι	BN	Μπαντάρ Σερί Μπεγκαβάν	του ...	του ...	δολάριο Μπρουνέι	BND	σεντ
Ναμίμπια	Δημοκρατία της Ναμίμπιας	NA	Βίντχουκ (το)	της ...	της ...	δολάριο Ναμίμπιας	NAD	σεντ
						ραντ	ZAR	σεντ
Ναούρου	Δημοκρατία του Ναούρου	NR	Γιάρεν (το)	του ...	του ...	δολάριο Αυστραλίας	AUD	σεντ
Νέα Ζηλανδία	Νέα Ζηλανδία	NZ	Ουέλινγκτον	Νεοζηλανδός	νεοζηλανδικός	δολάριο Νέας Ζηλανδίας	NZD	σεντ
Νέα Καληδονία ⁽⁵⁸⁾	Νέα Καληδονία	NC	Νουμέα (η)	Νεοκαληδόνιος	νεοκαληδονιακός	φράγκο CFP	XPF	σαντίμ
Νεπάλ	Νεπάλ	NP	Κατμαντού	Νεπαλέζος	νεπαλέζικος	ρουπία Νεπάλ	NPR	πάισα
Νήσοι Κέιμαν ⁽⁵⁹⁾	Έδαφος των Νήσων Κέιμαν	KY	Τζορτζ Τάουν	των ...	των ...	δολάριο Νήσων Κέιμαν	KYD	σεντ
Νήσοι Κόκος (Κίλινγκ) ⁽⁶⁰⁾	Έδαφος των Νήσων Κόκος (Κίλινγκ)	CC	Ουέστ Αιλαντ	των ...	των ...	δολάριο Αυστραλίας	AUD	σεντ
Νήσοι Κουκ ⁽⁶¹⁾	Νήσοι Κουκ	CK	Αβαρούα	των ...	των ...	δολάριο Νέας Ζηλανδίας	NZD	σεντ
Νήσοι Μάρσαλ	Δημοκρατία των Νήσων Μάρσαλ	MH	Μαζούρο	των ...	των ...	δολάριο Ηνωμένων Πολιτειών	USD	σεντ
Νήσοι Νότια Γεωργία και Νότιες Σάντουιτς ⁽⁶²⁾	Νήσοι Νότια Γεωργία και Νότιες Σάντουιτς	GS	Κινγκ Έντουαρντ Πόιντ (Γκρίνβικεν)	—	των ...	—	—	—

(συνέχεια)

Σύντομη ονομασία	Πλήρης ονομασία	Κωδικός χώρας/εδάφους ⁽¹⁾	Πρωτεύουσα/Διοικητικό κέντρο	Υπήκοος/κάτοικος	Επίθετο	Νόμισμα ⁽²⁾	Κωδικός νομίσματος ⁽³⁾	Υποδιαίρεση νομισματικής μονάδας ⁽⁴⁾
Νήσοι Όλαντ ⁽⁶³⁾	Νήσοι Όλαντ	AX	Μαρίεχαμν (το)	των ...	των ...	ευρώ	EUR	λεπτό
Νήσοι Πίτκερν ⁽⁶⁴⁾	Νήσοι Πίτκερν	PN	Άνταμσταουν	των ...	των ...	δολάριο Νέας Ζηλανδίας	NZD	σεντ
Νήσοι Σολομώντος	Νήσοι Σολομώντος	SB	Ονιάρρα	των ...	των ...	δολάριο Νήσων Σολομώντος	SBD	σεντ
Νήσοι Τερκς και Κάικος ⁽⁶⁵⁾	Νήσοι Τερκς και Κάικος	TC	Κόκμπερν Τάουν	των ...	των ...	δολάριο Ηνωμένων Πολιτειών	USD	σεντ
Νήσοι της Μάγχης: βλ. Γκέρνζι και Τζέρζι .								
Νήσοι Φερόες: βλ. Φερόες Νήσοι .								
Νήσοι Φόκλαντ ⁽⁶⁶⁾	Νήσοι Φόκλαντ	FK	Στάνλεϊ	των ...	των ...	λίρα Φόκλαντ	FKP	πέννα
Νήσοι Χερντ και Μακντόναλντ ⁽⁶⁷⁾	Έδαφος των Νήσων Χερντ και Μακντόναλντ	HM	—	—	των ...	—	—	—
Νήσος Μπουβέ ⁽⁶⁸⁾	Νήσος Μπουβέ	BV	—	—	της ...	—	—	—
Νήσος Νόρφολκ ⁽⁶⁹⁾	Έδαφος της Νήσου Νόρφολκ	NF	Κίνγκστον	της ...	της ...	δολάριο Αυστραλίας	AUD	σεντ
Νήσος του Μαν ⁽⁷⁰⁾	Νήσος του Μαν	IM	Ντάγκλας	της ...	της ...	λίρα της Νήσου του Μαν ⁽⁷¹⁾	IMP ⁽⁷¹⁾	πέννα
						λίρα στερλίνα	GBP	πέννα
Νήσος των Χριστουγέννων ⁽⁷²⁾	Έδαφος της Νήσου των Χριστουγέννων	CX	Φλάινγκ Φις Κόουβ	της ...	της ...	δολάριο Αυστραλίας	AUD	σεντ
Νίγηρας	Δημοκρατία του Νίγηρα	NE	Νιαμέι (η)	του ...	νιγηρικός	φράγκο CFA (BCEAO)	XOF	σαντίμ
Νιγηρία	Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Νιγηρίας	NG	Αμπούτζα	Νιγηριανός	νιγηριανός	νάιρα	NGN	κόμπο
Νικαράγουα	Δημοκρατία της Νικαράγουας	NI	Μανάγκουα	Νικαραγουανός	νικαραγουανός	κόρδομπα όρο	NIO	σεντάβο
Νιούε (το) ⁽⁷³⁾	Νιούε	NU	Αλόφι	του ...	του ...	δολάριο Νέας Ζηλανδίας	NZD	σεντ
Νορβηγία	Βασίλειο της Νορβηγίας	NO	Όσλο	Νορβηγός	νορβηγικός	νορβηγική κορόνα	NOK	έρε
Νότια Αφρική	Δημοκρατία της Νότιας Αφρικής	ZA	Πρετόρια ⁽⁷⁴⁾	Νοτιοαφρικανός	νοτιοαφρικανικός	ραντ	ZAR	σεντ
Νότια Κορέα	Δημοκρατία της Κορέας	KR	Σεούλ	Νοτιοκορεάτης	νοτιοκορεατικός	γουνόν Νότιας Κορέας	KRW	[τσον]
Νότιο Σουδάν	Δημοκρατία του Νότιου Σουδάν	SS	Τζούμπα	Νοτιοσουδανός	νοτιοσουδανικός	λίρα Νότιου Σουδάν	SSP	πιάστρα

(συνέχεια)

Σύντομη ονομασία	Πλήρης ονομασία	Κωδικός χώρας/εδάφους ⁽¹⁾	Πρωτεύουσα/Διοικητικό κέντρο	Υπήκοος/κάτοικος	Επίθετο	Νόμισμα ⁽²⁾	Κωδικός νομίσματος ⁽³⁾	Υποδιαίρεση νομισματικής μονάδας ⁽⁴⁾
Ντομίνικα	Κοινοπολιτεία της Ντομίνικας	DM	Ροζό	της ...	της ...	δολάριο ανατολικής Καραϊβικής	XCD	σεντ
Ομάν	Σουλτανάτο του Ομάν	OM	Μουσκάτ (το)	Ομανός	ομανικός	ριάλ Ομάν	OMR	μπάιζα
Ονδούρα	Δημοκρατία της Ονδούρας	HN	Τεγουσιγάλπα	Ονδουρανός	ονδουρανός	λεμπίρα	HNL	σεντάβο
Ουάλις και Φουτούνα ⁽⁷⁵⁾	Έδαφος των Νήσων Ουάλις και Φουτούνα	WF	Μάτα-Ούτου (το)	του ...	του ...	φράγκο CFP	XPF	σαντίμ
Ουγγαρία	Ουγγαρία	HU	Βουδαπέστη	Ούγγρος	ουγγρικός	φιορίνι	HUF	[φιλέρ]
Ουγκάντα	Δημοκρατία της Ουγκάντας	UG	Καμπάλα	Ουγκαντέζος	ουγκαντέζικος	σελίνι Ουγκάντας	UGX	σεντ
Ουζμπεκιστάν	Δημοκρατία του Ουζμπεκιστάν	UZ	Τασκένδη	Ουζμπέκος	ουζμπεκικός	σουμ	UZS	τιγίν
Ουκρανία	Ουκρανία	UA	Κίεβο	Ουκρανός	ουκρανικός	χρίβνια	UAH	καπίκι
Ουρουγουάη	Ανατολική Δημοκρατία της Ουρουγουάης	UY	Μοντεβιδέο	Ουρουγουανός	ουρουγουανός	πέσο Ουρουγουάης	UYU	σεντέσιμο
Πακιστάν	Ισλαμική Δημοκρατία του Πακιστάν	PK	Ισλαμαμπάντ	Πακιστανός	πακιστανικός	ρουπία Πακιστάν	PKR	πάισα
Παλάου	Δημοκρατία του Παλάου	PW	Μελέκεοκ (το)	του ...	του ...	δολάριο Ηνωμένων Πολιτειών	USD	σεντ
Παναμάς	Δημοκρατία του Παναμά	PA	Πόλη του Παναμά	Παναμέζος	παναμαϊκός	μπαλμπόα	PAB	σεντέσιμο
						δολάριο Ηνωμένων Πολιτειών	USD	σεντ
Παπούα-Νέα Γουινέα	Ανεξάρτητο Κράτος της Παπούας-Νέας Γουινέας	PG	Πορτ Μόρεσμπι	της ...	της ...	κίνα	PGK	τοέα
Παραγουάη	Δημοκρατία της Παραγουάης	PY	Ασουνσιόν	Παραγουανός	παραγουανικός	γκουαρανί	PYG	σέντιμο
Περού	Δημοκρατία του Περού	PE	Λίμα	Περουβιανός	περουβιανός	σολ	PEN	σέντιμο
Πολωνία	Δημοκρατία της Πολωνίας	PL	Βαρσοβία	Πολωνός	πολωνικός	ζλότι	PLN	γρόσι
Πορτογαλία	Πορτογαλική Δημοκρατία	PT	Λισαβόνα	Πορτογάλος	πορτογαλικός	ευρώ	EUR	λεπτό
Πουέρτο Ρίκο ⁽⁷⁶⁾	Κοινοπολιτεία του Πουέρτο Ρίκο	PR	Σαν Χουάν	Πορτορικανός	πορτορικανικός	δολάριο Ηνωμένων Πολιτειών	USD	σεντ
Πράσινο Ακρωτήριο	Δημοκρατία του Πράσινου Ακρωτηρίου	CV	Πράγια	του ...	του ...	εσκούδο Πράσινου Ακρωτηρίου	CVE	σεντάβο

(συνέχεια)

Σύντομη ονομασία	Πλήρης ονομασία	Κωδικός χώρας/εδάφους ⁽¹⁾	Πρωτεύουσα/Διοικητικό κέντρο	Υπήκοος/κάτοικος	Επίθετο	Νόμισμα ⁽²⁾	Κωδικός νομίσματος ⁽³⁾	Υποδιαίρεση νομισματικής μονάδας ⁽⁴⁾
πρώην Γιουγκοσλαβική Δημοκρατία της Μακεδονίας: βλ. Βόρεια Μακεδονία								
Ρεϊνιόν ⁽⁷⁷⁾	Ρεϊνιόν	RE	Σεν Ντενί (το)	της ...	της ...	ευρώ	EUR	λεπτό
Ρουάντα	Δημοκρατία της Ρουάντας	RW	Κιγκάλι	Ρουαντέζος	ρουαντέζικος	φράγκο Ρουάντας	RWF	σαντίμ
Ρουμανία	Ρουμανία	RO	Βουκουρέστι	Ρουμάνος	ρουμανικός	ρουμανικό λέου	RON	μπάνι
Ρωσία	Ρωσική Ομοσπονδία	RU	Μόσχα	Ρώσος	ρωσικός	ρωσικό ρούβλι	RUB	καπίκι
Σαμόα	Ανεξάρτητο Κράτος της Σαμόας	WS	Άπια	Σαμοανός	σαμοανικός	τάλα	WST	σένε
Σάο Τομέ και Πρίνσιπε	Λαϊκή Δημοκρατία του Σάο Τομέ και Πρίνσιπε	ST	Σάο Τομέ	του ...	του ...	ντόμπρα	STN	σεντίμο
Σαουδική Αραβία	Βασίλειο της Σαουδικής Αραβίας	SA	Ριάντ	Σαουδάραβας	σαουδαραβικός	ριάλ Σαουδικής Αραβίας	SAR	χαλάλα
Σβάλμπαρντ και Γιαν Μαγιέν ⁽⁷⁸⁾	Σβάλμπαρντ και Γιαν Μαγιέν	SJ	Λόνγκγεαρμπγεν (Σβάλμπαρντ) (το), Ολονκίνμπγιεν (Γιαν Μαγιέν) (το)	των ...	των ...	νορβηγική κορόνα	NOK	έρε
Σεν Πιερ και Μικελόν ⁽⁷⁹⁾	Εδαφική Κοινότητα Σεν Πιερ και Μικελόν	PM	Σεν Πιερ (το)	του ...	του ...	ευρώ	EUR	λεπτό
Σενεγάλη	Δημοκρατία της Σενεγάλης	SN	Ντακάρ	Σενεγαλέζος	σενεγαλέζικος	φράγκο CFA (BCEAO)	XOF	σαντίμ
Σερβία	Δημοκρατία της Σερβίας	RS	Βελιγράδι	Σέρβος	σερβικός	δηνάριο Σερβίας	RSD	πάρα
Σεϋχέλλες	Δημοκρατία των Σεϋχελλών	SC	Βικτόρια	των ...	των ...	ρουπία Σεϋχελλών	SCR	σεντ
Σιέρα Λεόνε	Δημοκρατία της Σιέρα Λεόνε	SL	Φρίταουν (το)	της ...	της ...	λεόνε	SLE	σεντ
Σιγκαπούρη	Δημοκρατία της Σιγκαπούρης	SG	Σιγκαπούρη	Σιγκαπουριανός	σιγκαπουριανός	δολάριο Σιγκαπούρης	SGD	σεντ
Σλοβακία	Σλοβακική Δημοκρατία	SK	Μπρατισλάβα	Σλοβάκος	σλοβακικός	ευρώ	EUR	λεπτό
Σλοβενία	Δημοκρατία της Σλοβενίας	SI	Λιουμπλιάνα	Σλοβένος	σλοβενικός	ευρώ	EUR	λεπτό
Σομαλία	Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Σομαλίας	SO	Μουκντίσο	Σομαλός	σομαλικός	σελίνι Σομαλίας	SOS	σεντ
Σουαζιλάνδη: βλ. Εσουατίνι .								
Σουδάν	Δημοκρατία του Σουδάν	SD	Χαρτούμ	Σουδανός	σουδανικός	λίρα Σουδάν	SDG	πιάστρα
Σουηδία	Βασίλειο της Σουηδίας	SE	Στοκχόλμη	Σουηδός	σουηδικός	σουηδική κορόνα	SEK	έρε

(συνέχεια)

Σύντομη ονομασία	Πλήρης ονομασία	Κωδικός χώρας/εδάφους ⁽¹⁾	Πρωτεύουσα/Διοικητικό κέντρο	Υπήκοος/κάτοικος	Επίθετο	Νόμισμα ⁽²⁾	Κωδικός νομίσματος ⁽³⁾	Υποδιαίρεση νομισματικής μονάδας ⁽⁴⁾
Σουρινάμ	Δημοκρατία του Σουρινάμ	SR	Παραμαρίμπο	Σουριναμέζος	του ...	δολάριο Σουρινάμ	SRD	σεντ
Σρι Λάνκα	Λαϊκή Σοσιαλιστική Δημοκρατία της Σρι Λάνκα	LK	Σρι Τζαγιαβαρνεναπούρα Κότε ⁽⁸⁰⁾	Σριλανκέζος	της ...	ρουπία Σρι Λάνκα	LKR	σεντ
Συρία ⁽⁸¹⁾	Αραβική Δημοκρατία της Συρίας	SY	Δαμασκός	Σύριος	συριακός	λίρα Συρίας	SYP	πιάστρα
Ταϊβάν	Ταϊβάν ⁽⁸²⁾	TW	Ταϊπέι	Ταϊβανός/ Ταϊβανέζος	ταϊβανέζικος	νέο δολάριο Ταϊβάν	TWD	σεντ
Ταϊλάνδη	Βασίλειο της Ταϊλάνδης	TH	Μπανγκόκ	Ταϊλανδός	ταϊλανδικός	μπατ	THB	σατάνγκ
Τανζανία	Ενωμένη Δημοκρατία της Τανζανίας	TZ	Ντοντόμα (η) ⁽⁸³⁾	Τανζανός	τανζανικός	σελίνο Τανζανίας	TZS	σεντ
Τατζικιστάν	Δημοκρατία του Τατζικιστάν	TJ	Ντουσανμπέ (η)	Τατζίκος	τατζικικός	σομόνι	TJS	ντιράμ
Τζαμάικα	Τζαμάικα	JM	Κίνγκστον	Τζαμαϊκανός	τζαμαϊκανός	δολάριο Τζαμάικας	JMD	σεντ
Τζέρζι ⁽⁸⁴⁾	Βαϊλάντο του Τζέρζι	JE	Σεντ Έλιερ	του ...	του ...	λίρα του Τζέρζι ⁽⁸⁵⁾	JEP ⁽⁸⁵⁾	πένα
						λίρα στερλίνα	GBP	πένα
Τζιμπουτί	Δημοκρατία του Τζιμπουτί	DJ	Τζιμπουτί	του ...	του ...	φράγκο Τζιμπουτί	DJF	—
Τιμόρ: βλ. Ανατολικό Τιμόρ .								
Τόγκο	Δημοκρατία του Τόγκο	TG	Λομέ (η)	Τογκολέζος	τογκολικός	φράγκο CFA (BCEAO)	XOF	σαντίμ
Τοκελάου (το) ⁽⁸⁶⁾	Τοκελάου	TK	⁽⁸⁷⁾	του ...	του ...	δολάριο Νέας Ζηλανδίας	NZD	σεντ
Τόνγκα	Βασίλειο της Τόνγκα	TO	Νουκουαλόφα (η)	Τονγκανός	τονγκανικός	παάνγκα	TOP	σενίτι
Τουβαλού	Τουβαλού	TV	Φουναφούτι (το)	της ...	της ...	δολάριο Αυστραλίας	AUD	σεντ
Τουρκία	Δημοκρατία της Τουρκίας	TR	Άγκυρα	Τούρκος	τουρκικός	τουρκική λίρα	TRY	κουρούς
Τουρκμενιστάν ⁽⁸⁸⁾	Τουρκμενιστάν	TM	Ασγκαμπάτ (το)	Τουρκμένος	τουρκμενικός	μάνατ Τουρκμενιστάν	TMT	τένγκε
Τρίνινταντ και Τομπέιγκο	Δημοκρατία Τρίνινταντ και Τομπέιγκο	TT	Πορτ οφ Σπείν	του ...	του ...	δολάριο Τρίνινταντ και Τομπέιγκο	TTD	σεντ
Τσαντ	Δημοκρατία του Τσαντ	TD	Ντζαμενά	του ...	του ...	φράγκο CFA (BEAC)	XAF	σαντίμ
Τσεχία	Τσεχική Δημοκρατία	CZ	Πράγα	Τσέχος	τσεχικός	τσεχική κορόνα	CZK	χαλέρ
Τυνησία	Δημοκρατία της Τυνησίας	TN	Τύνιδα	Τυνήσιος	τυνησιακός	δηνάριο Τυνησίας	TND	μιλίμε

(συνέχεια)

Σύντομη ονομασία	Πλήρης ονομασία	Κωδικός χώρας/εδάφους ⁽¹⁾	Πρωτεύουσα/Διοικητικό κέντρο	Υπήκοος/κάτοικος	Επίθετο	Νόμισμα ⁽²⁾	Κωδικός νομίσματος ⁽³⁾	Υποδιαίρεση νομισματικής μονάδας ⁽⁴⁾
Υεμένη	Δημοκρατία της Υεμένης	YE	Σαναά	Υεμένιος/Γεμενίτης	υεμενικός	ριάλ Υεμένης	YER	φίλς
Φερόες Νήσοι ⁽⁸⁹⁾	Φερόες Νήσοι	FO	Θόρσχαβν (το)	των ...	των ...	δανική κορόνα	DKK	έρε
Φιλιππίνες	Δημοκρατία των Φιλιππινών	PH	Μανίλα	Φιλιππινέζος	φιλιππινέζικος	πέσο Φιλιππινών	PHP	σεντάβο
Φινλανδία	Δημοκρατία της Φινλανδίας	FI	Ελσίνκι	Φινλανδός	φινλανδικός	ευρώ	EUR	λεπτό
Φίτζι	Δημοκρατία των Φίτζι	FJ	Σούβα	Φιτζιανός	φιτζιανός	δολάριο Φίτζι	FJD	σεντ
Χιλή	Δημοκρατία της Χιλής	CL	Σαντιάγο	Χιλιανός	χιλιανός	πέσο Χιλής	CLP	σεντάβο
Χονγκ Κονγκ ⁽⁹⁰⁾	Ειδική Διοικητική Περιοχή Χονγκ Κονγκ της Λαϊκής Δημοκρατίας της Κίνας ⁽⁹¹⁾	HK	⁽⁹²⁾	του ...	του ...	δολάριο Χονγκ Κονγκ	HKD	σεντ

- ⁽¹⁾ **Στήλη «Κωδικός χώρας/εδάφους»:** Κωδικοί ISO 3166, άλφα-2, εξαιρουμένων της Ελλάδας και του Ηνωμένου Βασιλείου (να χρησιμοποιούνται τα σύμβολα EL και UK και όχι τα GR και GB). Βλ. ακόμη τα [σημεία 7.1.1](#) (χρησιμοποιούμενες συντομογραφίες), [7.1.2](#) (σειρά αναφοράς των χωρών) και [παράρτημα Α6](#) (αλφαβητική σειρά των κωδικών για τις χώρες).
- ⁽²⁾ **Στήλη «Νόμισμα»:** Φράγκο CFA (BCEAO) = φράγκο της Οικονομικής Κοινότητας Αφρικής (φράγκο African Financial Community), που εκδίδεται από την Κεντρική Τράπεζα των Κρατών της Δυτικής Αφρικής· φράγκο CFA (BEAC) = φράγκο της Οικονομικής Συνεργασίας της Κεντρικής Αφρικής (φράγκο Financial Cooperation in Central Africa), που εκδίδεται από την Τράπεζα των Κρατών της Κεντρικής Αφρικής·
- ⁽³⁾ **Στήλη «Κωδικός νομίσματος»:** Κωδικοί ISO 4217, με εξαίρεση τους GGP (Γκέρνζι), IMP (Νήσος του Μαν) και JEP (Τζέρζι) (ειδικοί κωδικοί).
- ⁽⁴⁾ **Στήλη «Υποδιαίρεση νομισματικής μονάδας»:** Η υποδιαίρεση του ευρώ είναι το λεπτό. Σύμφωνα με την αιτιολογική σκέψη 2 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 974/98 του Συμβουλίου, της 3ης Μαΐου 1998, «ο ορισμός της ονομασίας “σεντ” δεν αποκλείει τη χρήση εναλλακτικών ονομασιών του εν λόγω όρου που είναι διαδεδομένες στα κράτη μέλη». Οι υποδιαιρέσεις των νομισματικών μονάδων που βρίσκονται εντός αγκυλών δεν βρίσκονται πλέον σε κυκλοφορία (αλλά δεν έχουν καταργηθεί επίσημα).
- ⁽⁵⁾ **Αγία Έδρα (το Κράτος της Πόλης του Βατικανού):** Η Αγία Έδρα και το Κράτος της Πόλης του Βατικανού είναι δύο σαφώς διακριτές οντότητες διεθνούς δικαίου (για περισσότερες πληροφορίες, βλ. επίσημο ιστότοπο: http://www.vatican.va/news_services/press/documentazione/documents/corpo-diplomatico_index_en.html). Στα ευρωπαϊκά θεσμικά όργανα, καθώς και στα κράτη και στους διάφορους οργανισμούς των Ηνωμένων Εθνών, είναι διαπιστευμένη η Αγία Έδρα και όχι το Κράτος της Πόλης του Βατικανού.
- ⁽⁶⁾ **Αγία Ελένη, Ασένσιον και Τριστάν ντα Κούνα:** Βρετανικό υπερπόντιο έδαφος.
- ⁽⁷⁾ **Άγιος Βαρθολομαίος:** Υπερπόντια κοινότητα της Γαλλίας (COM = collectivité d'outre-mer), φέρουσα την ιδιαίτερη ονομασία «Κοινότητα του Αγίου Βαρθολομαίου».
- ⁽⁸⁾ **Άγιος Μαρτίνος:** Υπερπόντια κοινότητα της Γαλλίας (COM = collectivité d'outre-mer), φέρουσα την ιδιαίτερη ονομασία «Κοινότητα του Αγίου Μαρτίνου» (Saint Martin). Όταν δεν είναι σαφές ότι γίνεται αναφορά στην υπερπόντια κοινότητα του Αγίου Μαρτίνου, προστίθεται σε παρένθεση και το Saint Martin.
- ⁽⁹⁾ **Ακτή Ελεφαντοστού:** Το Γιαμουςούκρο είναι η επίσημη πρωτεύουσα, το Αμπιτζάν είναι το διοικητικό κέντρο.
- ⁽¹⁰⁾ **Αμερικανικές Παρθένες Νήσοι:** Έδαφος των ΗΠΑ.
- ⁽¹¹⁾ **Αμερικανική Σαμόα:** Έδαφος των ΗΠΑ.
- ⁽¹²⁾ **Αμερικανική Σαμόα:** Το Πάνγκο Πάνγκο είναι η επίσημη πρωτεύουσα (συνταγματική έδρα της κυβέρνησης: Φανγκατόνγκο).
- ⁽¹³⁾ **Ανγκουίλα:** Βρετανικό υπερπόντιο έδαφος.
- ⁽¹⁴⁾ **Απομακρυσμένες Νησίδες των Ηνωμένων Πολιτειών:** Εδάφη των ΗΠΑ.
- ⁽¹⁵⁾ **Αρούμπα:** Αυτόνομη οντότητα του Βασιλείου των Κάτω Χωρών.
- ⁽¹⁶⁾ **Βενεζουέλα:** Το κυρίαρχο μολίβαρ (VES) τέθηκε σε κυκλοφορία στις 20 Αυγούστου 2018, αντικαθιστώντας το ισχυρό μολίβαρ (VEF), με ισοτιμία: 1 VES = 100 000 VEF. Μολονότι το παλιό μολίβαρ αποσύρθηκε από την κυκλοφορία την ίδια ημερομηνία, ορισμένα τραπεζογραμμάτια καθορισμένα από την Κεντρική Τράπεζα της Βενεζουέλας παραμένουν σε κυκλοφορία, παράλληλα με το νέο νόμισμα. Η ημερομηνία παύσης της κυκλοφορίας αυτών των τραπεζογραμμάτων θα ανακοινωθεί αργότερα από την Κεντρική Τράπεζα.
- ⁽¹⁷⁾ **Βερμούδες:** Βρετανικό υπερπόντιο έδαφος.

- (18) **Βολιβία:** Η Σούκρε είναι η συνταγματική πρωτεύουσα. Στη Λα Πας έχει την έδρα της η κυβέρνηση.
- (19) **Βόρεια Μακεδονία:** Κατά τα οριζόμενα στη Συμφωνία των Πρεσπών, πρέπει να χρησιμοποιείται για την ιθαγένεια η πλήρης διατύπωση «Μακεδονική/πολίτης της Δημοκρατίας της Βόρειας Μακεδονίας».
- (20) **Βόρεια Μακεδονία:** Ο επιθετικός προσδιορισμός για το κράτος, τα επίσημα όργανά του και τις άλλες δημόσιες οντότητες, καθώς και για ιδιωτικές οντότητες και δρώντες που σχετίζονται με το κράτος, έχουν συσταθεί με νόμο και λαμβάνουν οικονομική υποστήριξη από το κράτος για δραστηριότητες στο εξωτερικό, θα ευθυγραμμίζεται με το επίσημο ή το σύντομο όνομα του κράτους, ήτοι «της Δημοκρατίας της Βόρειας Μακεδονίας» ή «της Βόρειας Μακεδονίας». Σε όλες τις ανωτέρω περιπτώσεις δεν επιτρέπεται να χρησιμοποιούνται άλλοι επιθετικοί προσδιορισμοί, συμπεριλαμβανομένων των προσδιορισμών «βορειομακεδονικός» και «μακεδονικός». Σε άλλες περιπτώσεις, περιλαμβανομένων εκείνων όπου το επίθετο προσδιορίζει ιδιωτικές οντότητες και δρώντες που δεν σχετίζονται με το κράτος και τις δημόσιες οντότητες, δεν έχουν συσταθεί με νόμο και δεν λαμβάνουν οικονομική υποστήριξη από το κράτος για δραστηριότητες στο εξωτερικό, μπορεί να χρησιμοποιείται το επίθετο «μακεδονικός». Το επίθετο «μακεδονικός» μπορεί επίσης να χρησιμοποιηθεί για δραστηριότητες. Τούτο δεν επηρεάζει τη διαδικασία που καθιερώθηκε με τη Συμφωνία των Πρεσπών όσον αφορά τις εμπορικές ονομασίες, τα εμπορικά σήματα και τις επωνυμίες, καθώς και τα σύνθετα ονόματα των πόλεων που υφίστανται κατά την ημερομηνία υπογραφής της Συμφωνίας των Πρεσπών.
- (21) **Βόρειες Μαριάνες Νήσοι:** Κοινοπολιτεία υπό πολιτική ένωση με τις ΗΠΑ.
- (22) **Βρετανικές Παρθένες Νήσοι:** Βρετανικό υπερπόντιο έδαφος.
- (23) **Βρετανικό Έδαφος του Ινδικού Ωκεανού:** Βρετανικό υπερπόντιο έδαφος.
- (24) **Γαλλικές περιοχές του νότιου ημισφαιρίου και της Ανταρκτικής:** Γαλλικό υπερπόντιο έδαφος με ειδικό καθεστώς.
- (25) **Γαλλικές περιοχές του νότιου ημισφαιρίου και της Ανταρκτικής:** Διοικείται από το Σεν Πιερ (Ρεϊνιόν).
- (26) **Γαλλική Γουιάνα:** Υπερπόντιος νομός και περιφέρεια της Γαλλίας.
- (27) **Γαλλική Πολυνησία:** Υπερπόντια κοινότητα της Γαλλίας (COM = collectivité d'outre-mer), που ονομάζεται επίσης «Υπερπόντια Χώρα της Γαλλικής Πολυνησίας».
- (28) **Γιβραλτάρ:** Βρετανικό υπερπόντιο έδαφος.
- (29) **Γκέρνζι:** «Εξάρτηση του Βρετανικού Στέμματος». Δεν αποτελεί μέρος του Ηνωμένου Βασιλείου, αλλά εξαρτάται από αυτό για θέματα εξωτερικών σχέσεων.
- (30) **Γκέρνζι:** Παραλλαγή της λίρας στερλίνας χωρίς ιδιαίτερο κωδικό ISO. Αν απαιτείται χωριστός κωδικός, χρησιμοποιείται συνήθως ο GGP.
- (31) **Γκουάμ:** Έδαφος των ΗΠΑ.
- (32) **Γουαδελούπη:** Υπερπόντιος νομός και περιφέρεια της Γαλλίας.
- (33) **Γροιλανδία:** Αυτοδιοικούμενο έδαφος της Δανίας.
- (34) **Δυτική Σαχάρα:** Αμφισβητούμενη περιοχή μεταξύ του Μαρόκου και του Μετώπου Πολισάριο. Το 1976 το Μέτωπο Πολισάριο ανακήρυξε την Αραβική Λαοκρατική Δημοκρατία της Σαχάρας, η οποία όμως δεν αναγνωρίζεται επίσημα από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Επί του παρόντος, διεξάγονται διαπραγματεύσεις υπό την εποπτεία των Ηνωμένων Εθνών.
- (35) **Ελ Σαλβαδόρ:** Παρότι σχεδόν δεν χρησιμοποιείται πλέον, το κολόν Ελ Σαλβαδόρ διατηρεί το καθεστώς του επίσημου νομίσματος.
- (36) **Ηνωμένο Βασίλειο:** Να χρησιμοποιείται ο όρος «Ηνωμένο Βασίλειο» και όχι «Μεγάλη Βρετανία», η οποία περιλαμβάνει την Αγγλία, τη Σκωτία και την Ουαλία· η Μεγάλη Βρετανία μαζί με τη Βόρεια Ιρλανδία συναποτελούν το Ηνωμένο Βασίλειο. Ο καθαρά γεωγραφικός όρος «Βρετανικές Νήσοι» περιλαμβάνει την Ιρλανδία και τις Εξαρτήσεις του Στέμματος (Νήσος του Μαν και Νήσοι της Μάγχης, που δεν συμπεριλαμβάνονται στο Ηνωμένο Βασίλειο).
- (37) **Ιαπωνία:** Το σεν χρησιμοποιείται πλέον μόνο για λογιστικούς σκοπούς.
- (38) **Ιράν:** Το ριάλ υποδιαιρείται επίσημα σε 100 δηνάρια, αλλά, λόγω της χαμηλής του αξίας, οι υποδιαιρέσεις δεν χρησιμοποιούνται πλέον. Οι Ιρανοί χρησιμοποιούν το τομάν, που ισούται με 10 ριάλ.
- (39) **Ιρλανδία:** Να μη χρησιμοποιείται η ονομασία «Δημοκρατία της Ιρλανδίας». Μολονότι η ονομασία αυτή απαντάται σε ορισμένα έγγραφα, δεν έχει επίσημο χαρακτήρα.
- (40) **Ισλανδία:** Να μη χρησιμοποιείται η ονομασία «Δημοκρατία της Ισλανδίας». Μολονότι η ονομασία αυτή απαντάται σε ορισμένα έγγραφα, δεν έχει επίσημο χαρακτήρα.
- (41) **Ισραήλ:** Το οינוβούλιο και το Υπουργείο Εξωτερικών βρίσκονται στην Ιερουσαλήμ· οι πρεσβείες των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης στο Τελ Αβίβ.
- (42) **Κάτω Χώρες:** Να χρησιμοποιείται ο όρος «Κάτω Χώρες» για τη χώρα και όχι «Ολλανδία», η οποία αποτελεί μέρος μόνο των Κάτω Χωρών: επαρχίες της Βόρειας και της Νότιας Ολλανδίας.
- (43) **Κάτω Χώρες:** Το Άμστερνταμ είναι η συνταγματική πρωτεύουσα. Στη Χάγη έχουν την έδρα τους η Αυλή, η κυβέρνηση, το κοινοβούλιο και οι πρεσβείες.
- (44) **Κλίπερτον:** Δημόσια ιδιοκτησία του γαλλικού κράτους.
- (45) **Κλίπερτον:** Ο κωδικός CP δεν περιλαμβάνεται, αλλά είναι κωδικός που τον έχει κρατήσει (για πιθανή μελλοντική χρήση) ο ISO.
- (46) **Λαϊκή Δημοκρατία του Κονγκό:** Εάν δεν υπάρχει κίνδυνος σύγχυσης με τη Δημοκρατία του Κονγκό, μπορούν να χρησιμοποιηθούν επίσης τα «Κονγκολέζος» (υπήκοος) και «κονγκολέζικος» (επίθετο).
- (47) **Μαγιότ:** Το Μαγιότ, πρώην υπερπόντια κοινότητα της Γαλλίας (COM = collectivité d'outre-mer), με την ιδιαίτερη ονομασία «Διαμερισματική Κοινότητα του Μαγιότ», έγινε υπερπόντιος νομός και περιφέρεια (DOM-ROM = département d'outre-mer/région d'outre-mer) στις 31 Μαρτίου 2011.

- (48) **Μακάο:** Σε ειδικές περιστάσεις χρησιμοποιείται και η ονομασία «Μακάο, Κίνα»: «Η ειδική διοικητική περιοχή του Μακάο μπορεί η ίδια, με την ονομασία “Μακάο, Κίνα”, να διατηρεί και να αναπτύσσει σχέσεις, καθώς επίσης να συνάπτει και να εφαρμόζει συμφωνίες με ξένες χώρες και εδαφικές οντότητες, καθώς και με διεθνείς οργανισμούς, σε διάφορους τομείς, όπως ο οικονομικός, ο εμπορικός και ο χρηματοπιστωτικός τομέας, ο τομέας των θαλάσσιων μεταφορών και οι τομείς των επικοινωνιών, του τουρισμού, του πολιτισμού, των επιστημών, της τεχνολογίας και του αθλητισμού.» (άρθρο 136 του βασικού νόμου, ελεύθερη μετάφραση από τα πορτογαλικά, [στον επίσημο ιστότοπο του Μακάο](#)).
- (49) **Μακάο:** Η πλήρης επίσημη ονομασία μπορεί να συντομευθεί σε «ειδική διοικητική περιοχή του Μακάο» ή «ΕΔΠ του Μακάο».
- (50) **Μακάο:** Η de jure πρωτεύουσα είναι το Πεκίνο. Το διοικητικό κέντρο βρίσκεται στο Μακάο.
- (51) **Μαλαισία:** Επίσημη πρωτεύουσα είναι η Κουάλα Λουμπούρ. Η κυβέρνηση έχει την έδρα της στην Πουτρατζάγια.
- (52) **Μαρτινίκα:** Υπερπόντιος νομός και περιφέρεια της Γαλλίας.
- (53) **Μιανμάρ/Βιρμανία:** Τα Ηνωμένα Έθνη χρησιμοποιούν τους όρους «Μιανμάρ» (σύντομη ονομασία) και «Δημοκρατία της Ένωσης του Μιανμάρ» (πλήρης ονομασία), αλλά για τα κείμενα της Ευρωπαϊκής Ένωσης συνιστάται ο τύπος «Μιανμάρ/Βιρμανία».
- (54) **Μοντσεράτ:** Βρετανικό υπερπόντιο έδαφος.
- (55) **Μοντσεράτ:** Επειδή η πόλη καταστράφηκε από έκρηξη ηφαιστείου, οι κυβερνητικές υπηρεσίες μεταφέρθηκαν στο Μπρέιντς.
- (56) **Μπενίν:** Η κυβέρνηση έχει την έδρα της στην Κοτονού.
- (57) **Μπουρούντι:** Από τις 4.2.2019 η Γκιτέγκα είναι η πολιτική πρωτεύουσα και η Μπουζουμπούρα η οικονομική πρωτεύουσα.
- (58) **Νέα Καληδονία:** Κοινότητα sui generis της Γαλλίας.
- (59) **Νήσοι Κέιμαν:** Βρετανικό υπερπόντιο έδαφος.
- (60) **Νήσοι Κόκος (Κίλινγκ):** Έδαφος της Αυστραλίας.
- (61) **Νήσοι Κουκ:** Αυτοδιοίκηση σε καθεστώς ελεύθερης σύνδεσης με τη Νέα Ζηλανδία.
- (62) **Νήσοι Νότια Γεωργία και Νότιες Σάντουιτς:** Βρετανικό υπερπόντιο έδαφος (διοικούμενο ως τμήμα των Νήσων Φόκλαντ).
- (63) **Νήσοι Όλαντ:** Τα νησιά αυτά, τα οποία τελούν υπό την κυριαρχία της Φινλανδίας, απολαμβάνουν καθεστώς αυτονομίας. Οι ειδικές σχέσεις Ευρωπαϊκής Ένωσης και Νήσων Όλαντ ρυθμίζονται με πρωτόκολλο προσαρτημένο στην πράξη προσχώρησης (πρωτόκολλο που επιβεβαιώνει, εξάλλου, το ειδικό καθεστώς των Νήσων Όλαντ στο διεθνές δίκαιο).
- (64) **Νήσοι Πίτκερν:** Βρετανικό υπερπόντιο έδαφος.
- (65) **Νήσοι Τερκς και Κάικος:** Βρετανικά υπερπόντια εδάφη.
- (66) **Νήσοι Φόκλαντ:** Βρετανικό υπερπόντιο έδαφος.
- (67) **Νήσοι Χερντ και Μακντόναλντ:** Μη κατοικημένη περιοχή της Αυστραλίας.
- (68) **Νήσος Μπουβέ:** Μη κατοικημένο έδαφος της Νορβηγίας.
- (69) **Νήσος Νόρφολκ:** Αυτόνομο έδαφος της Αυστραλίας.
- (70) **Νήσος του Μαν:** «Εξάρτηση του Βρετανικού Στέμματος». Δεν αποτελεί μέρος του Ηνωμένου Βασιλείου, αλλά εξαρτάται από αυτό για θέματα εξωτερικών σχέσεων.
- (71) **Νήσος του Μαν:** Παραλλαγή της λίρας στερλίνας χωρίς ιδιαίτερο κωδικό ISO. Αν απαιτείται χωριστός κωδικός, χρησιμοποιείται συνήθως ο IMP.
- (72) **Νήσος των Χριστουγέννων:** Έδαφος της Αυστραλίας (να μη συγχέεται με τη Νήσο των Χριστουγέννων ή Κιριτιμάτι, που ανήκει στη Δημοκρατία του Κιριμπάτι).
- (73) **Νιούε:** Αυτοδιοίκηση σε καθεστώς ελεύθερης σύνδεσης με τη Νέα Ζηλανδία.
- (74) **Νότια Αφρική:** Η Πρετόρια (Τσουάνε) είναι η διοικητική πρωτεύουσα. Το Κέιптаουν είναι η έδρα του νομοθετικού σώματος και το Μπλούμφοντεϊν η έδρα της δικαστικής αρχής.
- (75) **Ουάλις και Φουτούνα:** Υπερπόντια κοινότητα της Γαλλίας (COM = collectivité d'outre-mer).
- (76) **Πουέρτο Ρίκο:** Κοινοπολιτεία υπό πολιτική ένωση με τις ΗΠΑ.
- (77) **Ρεϊνιόν:** Υπερπόντιος νομός και περιφέρεια της Γαλλίας.
- (78) **Σβάλμπαρντ και Γιαν Μαγιέν:** Εδάφη της Νορβηγίας.
- (79) **Σεν Πιερ και Μικελόν:** Υπερπόντια κοινότητα της Γαλλίας (COM = collectivité d'outre-mer), φέρουσα την ιδιαίτερη ονομασία «Εδαφική Κοινότητα Σεν Πιερ και Μικελόν».
- (80) **Σρι Λάνκα:** Το Σρι Τζαγιαβαρνεναπούρα Κάτε είναι η διοικητική και το Κολόμπο η οικονομική πρωτεύουσα.

- ⁽⁸¹⁾ **Συρία:** Για τον υπήκοο της Συρίας μπορεί να χρησιμοποιηθεί εναλλακτικά η ονομασία «Σύρος».
- ⁽⁸²⁾ **Ταϊβάν:** «Ταϊβάν» είναι το όνομα που χρησιμοποιούν οι κυβερνήσεις που δεν διατηρούν διπλωματικές σχέσεις με την Ταϊπέι λόγω του ψηφίσματος των Ηνωμένων Εθνών του Οκτωβρίου του 1971· «Δημοκρατία της Κίνας» είναι το όνομα που θεωρείται επίσημο από τις αρχές της Ταϊπέι.
- ⁽⁸³⁾ **Τανζανία:** Πολλές κρατικές υπηρεσίες βρίσκονται ακόμη στο Νταρ ες Σαλάμ.
- ⁽⁸⁴⁾ **Τζέρζι:** «Εξάρτηση του Βρετανικού Στέμματος». Δεν αποτελεί μέρος του Ηνωμένου Βασιλείου, αλλά εξαρτάται από αυτό για θέματα εξωτερικών σχέσεων.
- ⁽⁸⁵⁾ **Τζέρζι:** Παραλλαγή της λίρας στερλίνας χωρίς ιδιαίτερο κωδικό ISO. Αν απαιτείται χωριστός κωδικός, χρησιμοποιείται συνήθως ο JEP.
- ⁽⁸⁶⁾ **Τοκελάου:** Έδαφος της Νέας Ζηλανδίας.
- ⁽⁸⁷⁾ **Τοκελάου:** Δεν υπάρχει πρωτεύουσα. Καθεμία από τις τρεις ατόλες έχει το δικό της διοικητικό κέντρο.
- ⁽⁸⁸⁾ **Τουρκμενιστάν:** Για τον υπήκοο του Τουρκμενιστάν μπορεί να χρησιμοποιηθεί εναλλακτικά η ονομασία «Τουρκμένιος».
- ⁽⁸⁹⁾ **Φερόες Νήσοι:** Αυτοδιοικούμενο έδαφος της Δανίας. [Η ονομασία κλίνεται: οι Φερόες Νήσοι, των Φερόων Νήσων.]
- ⁽⁹⁰⁾ **Χονγκ Κονγκ:** Σε ειδικές περιστάσεις χρησιμοποιείται και η ονομασία «Χονγκ Κονγκ, Κίνα»: «Η ειδική διοικητική περιοχή του Χονγκ Κονγκ μπορεί η ίδια, με την ονομασία “Χονγκ Κονγκ, Κίνα”, να διατηρεί και να αναπτύσσει σχέσεις, καθώς επίσης να συνάπτει και να εφαρμόζει συμφωνίες με ξένες χώρες και εδαφικές οντότητες, καθώς και με διεθνείς οργανισμούς, σε διάφορους τομείς, όπως ο οικονομικός, ο εμπορικός και ο χρηματοπιστωτικός τομέας, ο τομέας των θαλάσσιων μεταφορών και οι τομείς των επικοινωνιών, του τουρισμού, του πολιτισμού, των επιστημών, της τεχνολογίας και του αθλητισμού.» (άρθρο 151 του βασικού νόμου, μετάφραση [στον ιστότοπο του Υπουργείου Εξωτερικών της Λαϊκής Δημοκρατίας της Κίνας](#)).
- ⁽⁹¹⁾ **Χονγκ Κονγκ:** Η πλήρης επίσημη ονομασία μπορεί να συντομευθεί σε «ειδική διοικητική περιοχή του Χονγκ Κονγκ» ή «ΕΔΠ του Χονγκ Κονγκ».
- ⁽⁹²⁾ **Χονγκ Κονγκ:** Επίσημη πρωτεύουσα είναι το Πεκίνο. Το διοικητικό κέντρο βρίσκεται στο Government Hill.

Παράρτημα Α6 Κωδικοί χωρών και εδαφών

(συνέχεια)

Κωδικός ⁽¹⁾	Χώρα/έδαφος
AD	Ανδόρα
AE	Ηνωμένα Αραβικά Εμιράτα
AF	Αφγανιστάν
AG	Αντίγκουα και Μπαρμπούντα
AI	Αγκουίλα
AL	Αλβανία
AM	Αρμενία
AO	Ανγκόλα
AQ	Ανταρκτική
AR	Αργεντινή
AS	Αμερικανική Σαμόα
AT	Αυστρία
AU	Αυστραλία
AW	Αρούμπα
AX	Νήσοι Όλαντ
AZ	Αζερμπαϊτζάν
BA	Βοσνία και Ερζεγοβίνη
BB	Μπαρμπέιντος
BD	Μπανγκλαντές
BE	Βέλγιο
BF	Μπουρκίνα
BG	Βουλγαρία
BH	Μπαχρέιν
BI	Μπουρούντι
BJ	Μπενίν
BL	Άγιος Βαρθολομαίος
BM	Βερμούδες
BN	Μπρουνέι
BO	Βολιβία
BR	Βραζιλία
BS	Μπαχάμες
BT	Μπουτάν
BV	Νήσος Μπουβέ
BW	Μποτσουάνα
BY	Λευκορωσία
BZ	Μπελίζ
CA	Καναδάς

Κωδικός ⁽¹⁾	Χώρα/έδαφος
CC	Νήσοι Κόκος (Κίλινγκ)
CD	Λαϊκή Δημοκρατία του Κονγκό
CF	Κεντροαφρικανική Δημοκρατία
CG	Κονγκό
CH	Ελβετία
CI	Ακτή Ελεφαντοστού (Côte d'Ivoire)
CK	Νήσοι Κουκ
CL	Χιλή
CM	Καμερούν
CN	Κίνα
CO	Κολομβία
CP	Κλίπερτον
CR	Κόστα Ρίκα
CU	Κούβα
CV	Πράσινο Ακρωτήριο
CW	Κουρασάο
CX	Νήσος των Χριστουγέννων
CY	Κύπρος
CZ	Τσεχία
DE	Γερμανία
DJ	Τζιμπουτί
DK	Δανία
DM	Ντομίνικα
DO	Δομινικανή Δημοκρατία
DZ	Αλγερία
EC	Ισημερινός
EE	Εσθονία
EG	Αίγυπτος
EH	Δυτική Σαχάρα
EL	Ελλάδα
ER	Ερυθραία
ES	Ισπανία
ET	Αιθιοπία
FI	Φινλανδία
FJ	Φίτζι
FK	Νήσοι Φόκλαντ
FM	Μικρονησία

(συνέχεια)

Κωδικός ⁽¹⁾	Χώρα/έδαφος
FO	Φερόες Νήσοι
FR	Γαλλία
GA	Γκαμπόν
GD	Γρενάδα
GE	Γεωργία
GF	Γαλλική Γουιάνα
GG	Γκέρνζι
GH	Γκάνα
GI	Γιβραλτάρ
GL	Γροιλανδία
GM	Γκάμπια
GN	Γουινέα
GP	Γουαδελούπη
GQ	Ισημερινή Γουινέα
GS	Νήσοι Νότια Γεωργία και Νότιες Σάντουιτς
GT	Γουατεμάλα
GU	Γκουάμ
GW	Γουινέα Μπισάου
GY	Γουιάνα
HK	Χονγκ Κονγκ
HM	Νήσοι Χερντ και Μακντόναλντ
HN	Ονδούρα
HR	Κροατία
HT	Αϊτή
HU	Ουγγαρία
ID	Ινδονησία
IE	Ιρλανδία
IL	Ισραήλ
IM	Νήσος του Μαν
IN	Ινδία
IO	Βρετανικό Έδαφος του Ινδικού Ωκεανού
IQ	Ιράκ
IR	Ιράν
IS	Ισλανδία
IT	Ιταλία
JE	Τζέρζι
JM	Τζαμάικα
JO	Ιορδανία
JP	Ιαπωνία
KE	Κένυα
KG	Κιργιζία

(συνέχεια)

Κωδικός ⁽¹⁾	Χώρα/έδαφος
KH	Καμπότζη
KI	Κιριμπάτι
KM	Κομόρες
KN	Άγιος Χριστόφορος και Νέβις
KP	Βόρεια Κορέα
KR	Νότια Κορέα
KW	Κουβέιτ
KY	Νήσοι Κέιμαν
KZ	Καζακστάν
LA	Λάος
LB	Λίβανος
LC	Αγία Λουκία
LI	Λιχτενστάιν
LK	Σρι Λάνκα
LR	Λιβερία
LS	Λεσότο
LT	Λιθουανία
LU	Λουξεμβούργο
LV	Λετονία
LY	Λιβύη
MA	Μαρόκο
MC	Μονακό
MD	Μολδαβία
ME	Μαυροβούνιο
MF	Άγιος Μαρτίνος
MG	Μαδαγασκάρη
MH	Νήσοι Μάρσαλ
MK	Βόρεια Μακεδονία
ML	Μαλί
MM	Μιανμάρ/Βιρμανία
MN	Μογγολία
MO	Μακάο
MP	Βόρειες Μαριάνες Νήσοι
MQ	Μαρτινίκα
MR	Μαυριτανία
MS	Μοντσεράτ
MT	Μάλτα
MU	Μαυρίκιος
MV	Μαλδίβες
MW	Μαλάουι
MX	Μεξικό

(συνέχεια)

Κωδικός ⁽¹⁾	Χώρα/έδαφος
MY	Μαλαισία
MZ	Μοζαμβίκη
NA	Ναμίμπια
NC	Νέα Καληδονία
NE	Νίγηρας
NF	Νήσος Νόρφολκ
NG	Νιγηρία
NI	Νικαράγουα
NL	Κάτω Χώρες
NO	Νορβηγία
NP	Νεπάλ
NR	Ναόουρου
NU	Νιούε
NZ	Νέα Ζηλανδία
OM	Ομάν
PA	Παναμάς
PE	Περου
PF	Γαλλική Πολυνησία
PG	Παπούα-Νέα Γουινέα
PH	Φιλιππίνες
PK	Πακιστάν
PL	Πολωνία
PM	Σεν Πιερ και Μικελόν
PN	Νήσοι Πίτκερν
PR	Πουέρτο Ρίκο
PT	Πορτογαλία
PW	Παλάου
PY	Παραγουάη
QA	Κατάρ
RE	Ρεϊνιόν
RO	Ρουμανία
RS	Σερβία
RU	Ρωσία
RW	Ρουάντα
SA	Σαουδική Αραβία
SB	Νήσοι Σολομώντος
SC	Σεϋχέλλες
SD	Σουδάν
SE	Σουηδία
SG	Σιγκαπούρη
SH	Αγία Ελένη, Ασένσιον και Τριστάν ντα Κούνα

(συνέχεια)

Κωδικός ⁽¹⁾	Χώρα/έδαφος
SI	Σλοβενία
SJ	Σβάλμπαρντ και Γιαν Μαγιέν
SK	Σλοβακία
SL	Σιέρα Λεόνε
SM	Άγιος Μαρίνος
SN	Σενεγάλη
SO	Σομαλία
SR	Σουρινάμ
SS	Νότιο Σουδάν
ST	Σάο Τομέ και Πρίνσιπε
SV	Ελ Σαλβαδόρ
SX	Άγιος Μαρτίνος
SY	Συρία
SZ	Εσουατίνι
TC	Νήσοι Τερκς και Κάικος
TD	Τσαντ
TF	Γαλλικές περιοχές του νότιου ημισφαιρίου και της Ανταρκτικής
TG	Τόγκο
TH	Ταϊλάνδη
TJ	Τατζικιστάν
TK	Τοκελάου
TL	Ανατολικό Τιμόρ
TM	Τουρκμενιστάν
TN	Τυνησία
TO	Τόνγκα
TR	Τουρκία
TT	Τρίνιταντ και Τομπέιγκο
TV	Τουβαλού
TW	Ταϊβάν
TZ	Τανζανία
UA	Ουκρανία
UG	Ουγκάντα
UK	Ηνωμένο Βασίλειο
UM	Απομακρυσμένες Νησίδες των Ηνωμένων Πολιτειών
US	Ηνωμένες Πολιτείες
UY	Ουρουγουάη
UZ	Ουζμπεκιστάν
VA	Αγία Έδρα (το Κράτος της Πόλης του Βατικανού)
VC	Άγιος Βικέντιος και Γρεναδίνες
VE	Βενεζουέλα

(συνέχεια)

Κωδικός ⁽¹⁾	Χώρα/έδαφος
VG	Βρετανικές Παρθένες Νήσοι
VI	Αμερικανικές Παρθένες Νήσοι
VN	Βιετνάμ
VU	Βανουάτου
WF	Ουάλις και Φουτούνα
WS	Σαμόα
YE	Υεμένη
YT	Μαγιότ
ZA	Νότια Αφρική
ZM	Ζάμπια
ZW	Ζιμπάμπουε

⁽¹⁾ Για τους κανόνες που διέπουν τους κωδικούς που χρησιμοποιούνται, βλ. [σημείο 7.1](#). Βλ. επίσης [παράρτημα Α5](#) για την ταξινόμηση των κωδικών χωρών και εδαφών.

Παράρτημα Α7 Κωδικοί νομισμάτων

Το παράρτημα αυτό περιλαμβάνει έναν πίνακα των νομισμάτων με αλφαβητική σειρά σύμφωνα με τον κωδικό νομίσματος (ISO 4217), έναν πίνακα με τα νομίσματα των υποψήφιων χωρών και έναν άλλο πίνακα με τα παλαιά νομίσματα των χωρών της ΕΕ.

Βλέπε ακόμη:

Κατάταξη των νομισμάτων σύμφωνα με την αλφαβητική σειρά των χωρών/εδαφών: [παράρτημα Α5](#)

Σειρά αναφοράς των νομισμάτων των χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης: [σημείο 7.3.2](#)

Κωδικοί ISO: [επίσημος ιστότοπος του ISO 4217](#)

Ταξινόμηση ανά κωδικό (αλφαβητική σειρά)

Κωδικός ⁽¹⁾	Χώρα/έδαφος	Νόμισμα
AED	Ηνωμένα Αραβικά Εμιράτα	ντιράμ ΗΑΕ
AFN	Αφγανιστάν	αφγκάνι
ALL	Αλβανία	λεκ
AMD	Αρμενία	ντραμ
AOA	Ανγκόλα	κουάνζα
ARS	Αργεντινή	πέσο Αργεντινής
AUD	Αυστραλία	δολάριο Αυστραλίας
	Κιριμπάτι	
	Ναούρου	
	Νήσοι Κόκος (Κίλινγκ)	
	Νήσος Νόρφολκ	
	Νήσος των Χριστουγέννων	
	Τουβαλού	
AWG	Αρούμπα	φιορίνι Αρούμπας
AZN	Αζερμπαϊτζάν	μανάτ Αζερμπαϊτζάν
BAM	Βοσνία και Ερζεγοβίνη	μετατρέψιμο μάρκο
BBD	Μπαρμπαδέος	δολάριο των Μπαρμπαδέος
BDT	Μπανγκλαντές	τάκα
BHD	Μπαχρέιν	δηνάριο Μπαχρέιν
BIF	Μπουρούντι	φράγκο Μπουρούντι
BMD	Βερμούδες	δολάριο Βερμούδων
BND	Μπρουνέι	δολάριο Μπρουνέι
BOB	Βολιβία	μπολιβιάνο
BRL	Βραζιλία	ρεάλ
BSD	Μπαχάμες	δολάριο Μπαχαμών
BTN	Μπουτάν (*)	νγκούλτρομ
BWP	Μποτσουάνα	πούλα
BYN	Λευκορωσία	ρούβλι Λευκορωσίας
BZD	Μπελίζ	δολάριο Μπελίζ

(συνέχεια)

Κωδικός ⁽¹⁾	Χώρα/έδαφος	Νόμισμα
CAD	Καναδάς	δολάριο Καναδά
CDF	Λαϊκή Δημοκρατία του Κονγκό	φράγκο Κονγκό
CHF	Ελβετία	ελβετικό φράγκο
	Λιχτενστάιν	
CLP	Χιλή	πέσο Χιλής
CNY	Κίνα	ρενμινμπί γιουάν
COP	Κολομβία	πέσο Κολομβίας
CRC	Κόστα Ρίκα	κολόν Κόστα Ρίκα
CUP	Κούβα	πέσο Κούβας
CVE	Πράσινο Ακρωτήριο	εσκούδο Πράσινου Ακρωτηρίου
CZK	Τσεχία	τσεχική κορόνα
DJF	Τζιμπουτί	φράγκο Τζιμπουτί
DKK	Γροιλανδία	δανική κορόνα
	Δανία	
	Φερόες Νήσοι	
DOP	Δομινικανή Δημοκρατία	δομινικανό πέσο
DZD	Αλγερία	δηνάριο Αλγερίας
EGP	Αίγυπτος	λίρα Αιγύπτου
ERN	Ερυθραία	νάκφα
ETB	Αιθιοπία	μπιρ
EUR	Αγία Έδρα (το Κράτος της Πόλης του Βατικανού)	ευρώ
	Άγιος Βαρθολομαίος	
	Άγιος Μαρίνος	
	Άγιος Μαρτίνος	
	Ανδόρα	
	Αυστρία	
	Βέλγιο	
	Βουλγαρία	
	Γαλλία	
	Γαλλικές περιοχές του νότιου ημισφαιρίου και της Ανταρκτικής	
	Γαλλική Γουιάνα	
	Γερμανία	
	Γουαδελούπη	
	Ελλάδα	
	Εσθονία	
	Ιρλανδία	
	Ισπανία	
	Ιταλία	
	Κάτω Χώρες	
	Κροατία	
	Κύπρος	

(συνέχεια)

Κωδικός ⁽¹⁾	Χώρα/έδαφος	Νόμισμα
	Λετονία	
	Λιθουανία	
	Λουξεμβούργο	
	Μαγιότ	
	Μάλτα	
	Μαρτινίκα	
	Μαυροβούνιο	
	Μονακό	
	Νήσοι Όλαντ	
	Πορτογαλία	
	Ρεϊνιόν	
	Σεν Πιερ και Μικελόν	
	Σλοβακία	
	Σλοβενία	
	Φινλανδία	
FJD	Φίτζι	δολάριο Φίτζι
FKP	Νήσοι Φόκλαντ	λίρα Φόκλαντ
GBP	Αγία Ελένη, Ασένσιον και Τριστάν ντα Κούνα (Ασένσιον και Τριστάν ντα Κούνα)	λίρα στερλίνα
	Γκέρνζι (*)	
	Ηνωμένο Βασίλειο	
	Νήσος του Μαν (*)	
	Τζέρζι (*)	
GEL	Γεωργία	λάρι
GGP	Γκέρνζι (*)	λίρα του Γκέρνζι
GHS	Γκάνα	σέντι Γκάνας
GIP	Γιβραλτάρ	λίρα Γιβραλτάρ
GMD	Γκάμπια	νταλάσι
GNF	Γουινέα	φράγκο Γουινέας
GTQ	Γουατεμάλα	κετσάλ
GYD	Γουιάνα	δολάριο Γουιάνας
HKD	Χονγκ Κονγκ	δολάριο Χονγκ Κονγκ
HNL	Ονδούρα	λεμπίρα
HTG	Αϊτή (*)	γκουρντ
HUF	Ουγγαρία	φιορίνι
IDR	Ινδονησία	ρουπία
ILS	Ισραήλ	σέκελ
IMP	Νήσος του Μαν (*)	λίρα της Νήσου του Μαν
INR	Ινδία	ινδική ρουπία
	Μπουτάν (*)	
IQD	Ιράκ	δηνάριο Ιράκ

(συνέχεια)

Κωδικός ⁽¹⁾	Χώρα/έδαφος	Νόμισμα
IRR	Ιράν	ιρανικό ριάλ
ISK	Ισλανδία	ισλανδική κορόνα
JEP	Τζέρζι (*)	λίρα του Τζέρζι
JMD	Τζαμάικα	δολάριο Τζαμάικας
JOD	Ιορδανία	δηνάριο Ιορδανίας
JPY	Ιαπωνία	γιεν
KES	Κένυα	σελίλι Κένυας
KGS	Κιργιζία	σομ
KHR	Καμπότζη	ρίελ
KMF	Κομόρες	φράγκο Κομορών
KPW	Βόρεια Κορέα	γούν Βόρειας Κορέας
KRW	Νότια Κορέα	γούν Νότιας Κορέας
KWD	Κουβέιτ	δηνάριο Κουβέιτ
KYD	Νήσοι Κέιμαν	δολάριο Νήσων Κέιμαν
KZT	Καζακστάν	τένγκε
LAK	Λάος	κιπ
LBP	Λίβανος	λίρα Λιβάνου
LKR	Σρι Λάνκα	ρουπία Σρι Λάνκα
LRD	Λιβερία	δολάριο Λιβερίας
LSL	Λεσότο (*)	λότι
LYD	Λιβύη	δηνάριο Λιβύης
MAD	Δυτική Σαχάρα	μαροκινό ντιράμ
	Μαρόκο	
MDL	Μολδαβία	λέου Μολδαβίας
MGA	Μαδαγασκάρη	αριάρι
MKD	Βόρεια Μακεδονία	δηνάριο Βόρειας Μακεδονίας
MMK	Μιανμάρ/Βιρμανία	κιάτ
MNT	Μογγολία	τουγκρίκ
MOP	Μακάο	πατάκα
MRU	Μαυριτανία	ουγκίγια
MUR	Μαυρίκιος	ρουπία Μαυρικίου
MVR	Μαλδίβες	ρουφίγια
MWK	Μαλάουι	κουάτσα Μαλάουι
MXN	Μεξικό	πέσο Μεξικού
MYR	Μαλαισία	ρινγκίτ
MZN	Μοζαμβίκη	μετικάλ
NAD	Ναμίμπια (*)	δολάριο Ναμίμπιας
NGN	Νιγηρία	νάιρα
NIO	Νικαράγουα	κόρδοπα όρο
NOK	Νορβηγία	νορβηγική κορόνα
	Σβάλμπαρντ και Γιαν Μαγιέν	

(συνέχεια)

Κωδικός ⁽¹⁾	Χώρα/έδαφος	Νόμισμα
NPR	Νεπάλ	ρουπία Νεπάλ
NZD	Νέα Ζηλανδία	δολάριο Νέας Ζηλανδίας
	Νήσοι Κουκ	
	<i>Νήσοι Πίτκερν</i>	
	Νιούε	
	<i>Τοκελάου</i>	
OMR	Ομάν	ριάλ Ομάν
PAB	Παναμάς (*)	μπαλμπόα
PEN	Περού	σολ
PGK	Παπούα-Νέα Γουινέα	κίνα
PHP	Φιλιππίνες	πέσο Φιλιππινών
PKR	Πακιστάν	ρουπία Πακιστάν
PLN	Πολωνία	ζλότι
PYG	Παραγουάη	γκουαρανί
QAR	Κατάρ	ριάλ Κατάρ
RON	Ρουμανία	ρουμανικό λέου
RSD	Σερβία	δηνάριο Σερβίας
RUB	Ρωσία	ρωσικό ρούβλι
RWF	Ρουάντα	φράγκο Ρουάντας
SAR	Σαουδική Αραβία	ριάλ Σαουδικής Αραβίας
SBD	Νήσοι Σολομώντος	δολάριο Νήσων Σολομώντος
SCR	Σεϋχέλλες	ρουπία Σεϋχελλών
SDG	Σουδάν	λίρα Σουδάν
SEK	Σουηδία	σουηδική κορόνα
SGD	Σιγκαπούρη	δολάριο Σιγκαπούρης
SHP	<i>Αγία Ελένη, Ασένσιον και Τριστάν ντα Κούνα (Αγία Ελένη και Ασένσιον)</i>	λίρα Αγίας Ελένης
SLE	Σιέρα Λεόνε	λεόνε
SOS	Σομαλία	σελίτι Σομαλίας
SRD	Σουρινάμ	δολάριο Σουρινάμ
SSP	Νότιο Σουδάν	λίρα Νότιου Σουδάν
STN	Σάο Τομέ και Πρίνσιπε	ντόμπρα
SVC ⁽²⁾	Ελ Σαλβαδόρ (*)	κολόν Ελ Σαλβαδόρ ⁽²⁾
SYP	Συρία	λίρα Συρίας
SZL	Εσουατίνι	λιλανγκένι
THB	Ταϊλάνδη	μπατ
TJS	Τατζικιστάν	σομόνι
TMT	Τουρκμενιστάν	μάνατ Τουρκμενιστάν
TND	Τυνησία	δηνάριο Τυνησίας
TOP	Τόνγκα	παάνγκα
TRY	Τουρκία	τουρκική λίρα

(συνέχεια)

Κωδικός ⁽¹⁾	Χώρα/έδαφος	Νόμισμα
TTD	Τρίνιταντ και Τομπέιγκο	δολάριο Τρίνιταντ και Τομπέιγκο
TWD	Ταϊβάν	νέο δολάριο Ταϊβάν
TZS	Τανζανία	σελίني Τανζανίας
UAH	Ουκρανία	χρίβνια
UGX	Ουγκάντα	σελίني Ουγκάντας
USD	Αϊτή (*)	δολάριο Ηνωμένων Πολιτειών
	Αμερικανικές Παρθένες Νήσοι	
	Αμερικανική Σαμόα	
	Ανατολικό Τιμόρ	
	Απομακρυσμένες Νησίδες των Ηνωμένων Πολιτειών	
	Βόρειες Μαριάνες Νήσοι	
	Βρετανικές Παρθένες Νήσοι	
	Βρετανικό Έδαφος του Ινδικού Ωκεανού	
	Γκουάμ	
	Ελ Σαλβαδόρ (*)	
	Ηνωμένες Πολιτείες	
	Ισημερινός	
	Μικρονησία	
	Νήσοι Μάρσαλ	
	Νήσοι Τερκς και Κάικος	
	Παλάου	
	Παναμάς (*)	
	Πουέρτο Ρίκο	
UYU	Ουρουγουάη	πέσο Ουρουγουάης
UZS	Ουζμπεκιστάν	σουλ
VES ⁽³⁾	Βενεζουέλα	κυρίαρχο μπολίβαρ ⁽³⁾
VND	Βιετνάμ	ντονγκ
VUV	Βανουάτου	βάτου
WST	Σαμόα	τάλα
XAF	Γκαμπόν	φράγκο CFA (BEAC)
	Ισημερινή Γουινέα	
	Καμερούν	
	Κεντροαφρικανική Δημοκρατία	
	Κονγκό	
	Τσαντ	
XCD	Αγία Λουκία	δολάριο ανατολικής Καραϊβικής
	Άγιος Βικέντιος και Γρεναδίνες	
	Άγιος Χριστόφορος και Νέβις	
	Ανγκουίλα	
	Αντίγκουα και Μπαρμπούντα	
	Γρενάδα	

(συνέχεια)

Κωδικός ⁽¹⁾	Χώρα/έδαφος	Νόμισμα
	Μοντσεράτ	
	Ντομίνικα	
XCG	Κουρασάο	φιορίνι της Καραϊβικής
	Άγιος Μαρτίνος	
XOF	Ακτή Ελεφαντοστού	φράγκο CFA (BCEAO)
	Γουινέα Μπισάου	
	Μαλί	
	Μπενίν	
	Μπουρκίνα	
	Νίγηρας	
	Σενεγάλη	
	Τόγκο	
XPF	Γαλλική Πολυνησία	φράγκο CFP
	Νέα Καληδονία	
	Ουάλλις και Φουτούνα	
YER	Υεμένη	ριάλ Υεμένης
ZAR	Λεσότο (*)	ραντ
	Ναμίμπια (*)	
	Νότια Αφρική	
ZMW	Ζάμπια	κούατσα Ζάμπιας
ZWG	Ζιμπάμπουε	χρυσός της Ζιμπάμπουε

(*) Στις παρακάτω χώρες/εδάφη κυκλοφορούν δύο νομίσματα (κατάλογος ISO 4217):

- Αϊτή: HTG, USD,
- Γκέρνζι: GBP, GGP,
- Ελ Σαλβαδόρ: SVC, USD,
- Λεσότο: LSL, ZAR,
- Μπουτάν: BTN, INR,
- Ναμίμπια: NAD, ZAR,
- Νήσος του Μαν: GBP, IMP,
- Παναμάς: PAB, USD,
- Τζέρζι: GBP, JEP.

⁽¹⁾ Κωδικοί ISO 4217, πλην GGP, IMP και JEP, τοπικές παραλλαγές της λίρας στερλίνας (GBP) που προσδιορίζονται με ιδιαίτερους κωδικούς.

⁽²⁾ Παρότι σχεδόν δεν χρησιμοποιείται πλέον, το κολόν Ελ Σαλβαδόρ διατηρεί το καθεστώς του επίσημου νομίσματος.

⁽³⁾ Το κυρίαρχο μπολίβαρ (VES) τέθηκε σε κυκλοφορία στις 20 Αυγούστου 2018, αντικαθιστώντας το ισχυρό μπολίβαρ (VEF), με ισοτιμία: 1 VES = 100 000 VEF. Μολονότι το παλιό μπολίβαρ αποσύρθηκε από την κυκλοφορία την ίδια ημερομηνία, ορισμένα τραπεζογραμμάτια καθορισμένα από την Κεντρική Τράπεζα της Βενεζουέλας παραμένουν σε κυκλοφορία, παράλληλα με το νέο νόμισμα. Η ημερομηνία παύσης της κυκλοφορίας αυτών των τραπεζογραμμάτων θα ανακοινωθεί αργότερα από την Κεντρική Τράπεζα.

ΕΕ: υποψήφιες χώρες

Κωδικός	Χώρα	Νόμισμα
ALL	Αλβανία	λεκ
BAM	Βοσνία και Ερζεγοβίνη	μετατρέψιμο μάρκο
EUR	Μαυροβούνιο	ευρώ
GEL	Γεωργία	λάρι
MDL	Μολδαβία	λέου Μολδαβίας
MKD	Βόρεια Μακεδονία	δηνάριο Βόρειας Μακεδονίας
RSD	Σερβία	δηνάριο Σερβίας
TRY	Τουρκία	τουρκική λίρα
UAH	Ουκρανία	χρίβνια

ΕΕ: παλαιά νομίσματα

Κωδικός	Χώρα	Νόμισμα
ATS	Αυστρία	αυστριακό σελίνι
BEF	Βέλγιο	βελγικό φράγκο
BGN	Βουλγαρία	λεβ
CYP	Κύπρος	κυπριακή λίρα
DEM	Γερμανία	γερμανικό μάρκο
EEK	Εσθονία	εσθονική κορόνα
ESP	Ισπανία	ισπανική πεσέτα
FIM	Φινλανδία	φινλανδικό μάρκο
FRF	Γαλλία	γαλλικό φράγκο
GRD	Ελλάδα	δραχμή
HRK	Κροατία	κούνα
IEP	Ιρλανδία	ιρλανδική λίρα
ITL	Ιταλία	ιταλική λίρα
LTL	Λιθουανία	λίτας
LUF	Λουξεμβούργο	φράγκο Λουξεμβούργου
LVL	Λετονία	λατς
MTL	Μάλτα	λίρα Μάλτας
NLG	Κάτω Χώρες	ολλανδικό φιορίνι
PTE	Πορτογαλία	πορτογαλικό εσκούδο
SIT	Σλοβενία	τόλαρ
SKK	Σλοβακία	σλοβακική κορόνα

Παράρτημα Α8 Κωδικοί γλωσσών (Ευρωπαϊκή Ένωση)

Ταξινόμηση ανά γλώσσα

Γλώσσα	Κωδικός
αγγλικά	en
βουλγαρικά	bg
γαλλικά	fr
γερμανικά	de
δανικά	da
ελληνικά	el
εσθονικά	et
ιρλανδικά	ga
ισπανικά	es
ιταλικά	it
κροατικά	hr
λετονικά	lv
λιθουανικά	lt
μαλτέζικα	mt
ολλανδικά	nl
ουγγρικά	hu
πολωνικά	pl
πορτογαλικά	pt
ρουμανικά	ro
σλοβακικά	sk
σλοβενικά	sl
σουηδικά	sv
τσεχικά	cs
φινλανδικά	fi

Ταξινόμηση ανά κωδικό

Κωδικός	Γλώσσα
bg	βουλγαρικά
cs	τσεχικά
da	δανικά
de	γερμανικά
el	ελληνικά
en	αγγλικά
es	ισπανικά
et	εσθονικά
fi	φινλανδικά
fr	γαλλικά
ga	ιρλανδικά
hr	κροατικά
hu	ουγγρικά
it	ιταλικά
lt	λιθουανικά
lv	λετονικά
mt	μαλτέζικα
nl	ολλανδικά
pl	πολωνικά
pt	πορτογαλικά
ro	ρουμανικά
sk	σλοβακικά
sl	σλοβενικά
sv	σουηδικά

Για τους κανόνες που διέπουν τους κωδικούς που χρησιμοποιούνται, βλ. [σημείο 7.2.1](#).

Παράρτημα Α9 Θεσμικά και λοιπά όργανα και οργανισμοί: πολύγλωσσος κατάλογος

Το παρόν παράρτημα περιλαμβάνει: α) [ευρετήριο](#) των σχετικών φορέων και β) [πολύγλωσσο κατάλογο](#) με τις αντίστοιχες ονομασίες στις διάφορες γλώσσες. Για την προβλεπόμενη σειρά αναφοράς ανατρέξατε στο [σημείο 9.5](#).

α) Ευρετήριο

- [Αρχή για τα Ευρωπαϊκά Πολιτικά Κόμματα και τα Ευρωπαϊκά Πολιτικά Ιδρύματα](#)
- [Αρχή για την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας](#)
- [Γενικό Δικαστήριο](#)
- [Γραφείο Διανοητικής Ιδιοκτησίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης](#)
- [Δικαστήριο Δημόσιας Διοίκησης](#)
- [Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης](#)
- [Δορυφορικό Κέντρο της Ευρωπαϊκής Ένωσης](#)
- [Εκτελεστικός Οργανισμός για το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο Καινοτομίας και τις ΜΜΕ](#)
- [Εκτελεστικός Οργανισμός του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου Έρευνας](#)
- [Ενιαίο Συμβούλιο Εξυγίανσης](#)
- [Ευρωπαϊκή Ακαδημία Ασφάλειας και Άμυνας](#)
- [Ευρωπαϊκή Αρχή Ασφαλίσεων και Επαγγελματικών Συντάξεων](#)
- [Ευρωπαϊκή Αρχή για την Ασφάλεια των Τροφίμων](#)
- [Ευρωπαϊκή Αρχή Εργασίας](#)
- [Ευρωπαϊκή Αρχή Κινητών Αξιών και Αγορών](#)
- [Ευρωπαϊκή Αρχή Τραπεζών](#)
- [Ευρωπαϊκή Εισαγγελία](#)
- [Ευρωπαϊκή Ένωση](#)
- [Ευρωπαϊκή Επιτροπή](#)
- [Ευρωπαϊκή Επιτροπή των Περιφερειών](#)
- [Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα](#)
- [Ευρωπαϊκή κοινή επιχείρηση για τον ITER και την ανάπτυξη της ενέργειας από σύντηξη](#)
- [Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή](#)
- [Ευρωπαϊκή Σχολή Δημόσιας Διοίκησης](#)
- [Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων](#)
- [Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Ελέγχου της Αλιείας](#)
- [Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Εξωτερικής Δράσης](#)
- [Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Επιλογής Προσωπικού](#)
- [Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο](#)
- [Ευρωπαϊκό Ίδρυμα για τη Βελτίωση των Συνθηκών Διαβίωσης και Εργασίας](#)
- [Ευρωπαϊκό Ίδρυμα Επαγγελματικής Εκπαίδευσης](#)
- [Ευρωπαϊκό Ινστιτούτο για την Ισότητα των Φύλων](#)
- [Ευρωπαϊκό Ινστιτούτο Καινοτομίας και Τεχνολογίας](#)
- [Ευρωπαϊκό Κέντρο Αρμοδιότητας για Βιομηχανικά, Τεχνολογικά και Ερευνητικά Θέματα Κυβερνοασφάλειας](#)
- [Ευρωπαϊκό Κέντρο για την Ανάπτυξη της Επαγγελματικής Κατάρτισης](#)
- [Ευρωπαϊκό Κέντρο Πρόληψης και Ελέγχου Νόσων](#)
- [Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο](#)
- [Ευρωπαϊκό Συμβούλιο](#)
- [Ευρωπαϊκό Συμβούλιο Προστασίας Δεδομένων](#)
- [Ευρωπαϊκό Ταμείο Επενδύσεων](#)
- [Ευρωπαϊκός Εκτελεστικός Οργανισμός για την Υγεία και τον Ψηφιακό τομέα](#)
- [Ευρωπαϊκός Εκτελεστικός Οργανισμός για το Κλίμα, τις Υποδομές και το Περιβάλλον](#)
- [Ευρωπαϊκός Εκτελεστικός Οργανισμός Εκπαίδευσης και Πολιτισμού](#)
- [Ευρωπαϊκός Εκτελεστικός Οργανισμός Έρευνας](#)
- [Ευρωπαϊκός Οργανισμός Άμυνας](#)
- [Ευρωπαϊκός Οργανισμός για την Ασφάλεια και την Υγεία στην Εργασία](#)
- [Ευρωπαϊκός Οργανισμός για την Ασφάλεια της Ναυσιπλοΐας](#)
- [Ευρωπαϊκός Οργανισμός Περιβάλλοντος](#)

- [Ευρωπαϊκός Οργανισμός Συνοριοφυλακής και Ακτοφυλακής](#)
- [Ευρωπαϊκός Οργανισμός Φαρμάκων](#)
- [Ευρωπαϊκός Οργανισμός Χημικών Προϊόντων](#)
- [Ευρωπαϊός Διαμεσολαβητής](#)
- [Ευρωπαϊός Επόπτης Προστασίας Δεδομένων](#)
- [Ινστιτούτο Μελετών της Ευρωπαϊκής Ένωσης για Θέματα Ασφάλειας](#)
- [κοινή επιχείρηση για την ευρωπαϊκή υπολογιστική υψηλών επιδόσεων](#)
- [κοινή επιχείρηση «Έξυπνα δίκτυα και υπηρεσίες»](#)
- [κοινή επιχείρηση «Ερευνητικό πρόγραμμα ATM του Ενιαίου Ευρωπαϊκού Ουρανού 3»](#)
- [κοινή επιχείρηση «Ευρωπαϊκοί σιδηρόδρομοι»](#)
- [κοινή επιχείρηση «Καθαρές αερομεταφορές»](#)
- [κοινή επιχείρηση «Καθαρό υδρογόνο»](#)
- [κοινή επιχείρηση «Μια Ευρώπη που βασίζεται στην κυκλική βιοοικονομία»](#)
- [κοινή επιχείρηση «Μικροκυκλώματα»](#)
- [κοινή επιχείρηση «Παγκόσμιο πρόγραμμα για την υγεία EDCTP3»](#)
- [κοινή επιχείρηση «Πρωτοβουλία για την καινοτομία στην υγεία»](#)
- [Κοινοτικό Γραφείο Φυτικών Ποικιλιών](#)
- [Μεταφραστικό Κέντρο των Οργάνων της Ευρωπαϊκής Ένωσης](#)
- [Οργανισμός για την Υποστήριξη του BEREC](#)
- [Οργανισμός Εφοδιασμού Ευρατόμ](#)
- [Οργανισμός Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης](#)
- [Οργανισμός Σιδηροδρόμων της Ευρωπαϊκής Ένωσης](#)
- [Οργανισμός της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τα Ναρκωτικά](#)
- [Οργανισμός της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τη Λειτουργική Διαχείριση Συστημάτων ΤΠ Μεγάλης Κλίμακας στον Χώρο Ελευθερίας, Ασφάλειας και Δικαιοσύνης](#)
- [Οργανισμός της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τη Συνεργασία στον Τομέα της Επιβολής του Νόμου](#)
- [Οργανισμός της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τη Συνεργασία στον Τομέα της Ποινικής Δικαιοσύνης](#)
- [Οργανισμός της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τη Συνεργασία των Ρυθμιστικών Αρχών Ενέργειας](#)
- [Οργανισμός της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την Ασφάλεια της Αεροπορίας](#)
- [Οργανισμός της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την Κατάρτιση στον Τομέα της Επιβολής του Νόμου](#)
- [Οργανισμός της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την Κυβερνοασφάλεια](#)
- [Οργανισμός της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το Άσυλο](#)
- [Οργανισμός της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το Διαστημικό Πρόγραμμα](#)
- [Πρόεδρος του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου](#)
- [Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης](#)
- [Ύπατος Εκπρόσωπος της Ένωσης για θέματα εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφαλείας](#)
- [Υπηρεσία Εκδόσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης](#)
- [Υπηρεσία Κυβερνοασφάλειας για τα Θεσμικά και Λοιπά Όργανα και Οργανισμούς της Ένωσης](#)

β) Πολύγλωσσος κατάλογος

Αρχή για τα Ευρωπαϊκά Πολιτικά Κόμματα και τα Ευρωπαϊκά Πολιτικά Ιδρύματα

- bg** Орган за европейските политически партии и европейските политически фондации (Брюксел)
- es** Autoridad para los Partidos Políticos Europeos y las Fundaciones Políticas Europeas (Bruselas)
- cs** Úřad pro evropské politické strany a evropské politické nadace (Brusel)
- da** Myndigheden for Europæiske Politiske Partier og Europæiske Politiske Fonde (Bruxelles)
- de** Behörde für europäische politische Parteien und europäische politische Stiftungen (Brüssel)
- et** Euroopa Tasandi Erakondade ja Euroopa Tasandi Poliitiliste Sihtasutuste Amet (Brüssel)
- el** Αρχή για τα Ευρωπαϊκά Πολιτικά Κόμματα και τα Ευρωπαϊκά Πολιτικά Ιδρύματα (Βρυξέλλες)
- en** Authority for European Political Parties and European Political Foundations (Brussels)
- fr** Autorité pour les partis politiques européens et les fondations politiques européennes (Bruxelles)
- ga** an tÚdarás um Páirtithe Polaitiúla Eorpacha agus um Fhondúireachtaí Polaitiúla Eorpacha (an Bhruiséil)
- hr** Tijelo za europske političke stranke i europske političke zaklade (Bruxelles)
- it** Autorità per i partiti politici europei e le fondazioni politiche europee (Bruxelles)
- lv** Eiropas politisko partiju un Eiropas politisko fondu iestāde (Brisele)
- lt** Europos politinių partijų ir Europos politinių fondų institucija (Briuselis)
- hu** Európai Politikai Pártok és Európai Politikai Alapítványok Hatósága (Brüsszel)
- mt** l-Awtorità għall-Partiti Politiċi Ewropej u l-Fondazzjonijiet Politiċi Ewropej (Brussell)
- nl** Autoriteit voor Europese politieke partijen en Europese politieke stichtingen (Brussel)
- pl** Urząd ds. Europejskich Partii Politycznych i Europejskich Fundacji Politycznych (Bruksela)
- pt** Autoridade para os Partidos Políticos Europeus e as Fundações Políticas Europeias (Bruxelas)
- ro** Autoritatea pentru Partidele Politice Europene și Fundațiile Politice Europene (Bruxelles)
- sk** Úrad pre európske politické strany a európske politické nadácie (Brusel)
- sl** Organ za evropske politične stranke in evropske politične fundacije (Bruselj)
- fi** Euroopan tason poliittisista puolueista ja Euroopan tason poliittisista säätiöistä vastaava viranomainen (Bryssel)
- sv** Myndigheten för europeiska politiska partier och europeiska politiska stiftelser (Bryssel)

Αρχή για την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας

- bg** Орган за борба с изпирането на пари и финансирането на тероризма (ОБИП, Франкфурт на Майн)
- es** Autoridad de Lucha contra el Blanqueo de Capitales y la Financiación del Terrorismo (ALBC, Fráncfort del Meno)
- cs** Orgán pro boj proti praní peněz a financování terorismu (AMLA, Frankfurt nad Mohanem)
- da** Myndigheden for Bekæmpelse af Hvidvask af Penge og Finansiering af Terrorisme (AMLA, Frankfurt am Main)
- de** Behörde zur Bekämpfung von Geldwäsche und Terrorismusfinanzierung (AMLA, Frankfurt am Main)
- et** Rahapesu ja Terrorismi Rahastamise Tõkestamise Amet (AMLA, Frankfurt Maini ääres)
- el** Αρχή για την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας (ΑΚΝΕΠΑΔ, Φρανκφούρτη επί του Μάιν)
- en** Authority for Anti-Money Laundering and Countering the Financing of Terrorism (AMLA, Frankfurt am Main)
- fr** Autorité de lutte contre le blanchiment de capitaux et le financement du terrorisme (ALBC, Francfort-sur-le-Main)
- ga** an tÚdarás um Fhrithsciúradh Airgid agus um Chomhrac Mhaoiniú na Sceimhlitheoireachta (ÚCSA, Frankfurt am Main)
- hr** Tijelo za sprečavanje pranja novca i borbu protiv financiranja terorizma (AMLA, Frankfurt na Majni)
- it** Autorità per la lotta al riciclaggio e al finanziamento del terrorismo (AMLA, Francoforte sul Meno)
- lv** Iestāde nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanas un terorisma finansēšanas novēršanai (AMLA, Frankfurte pie Mainas)
- lt** Kovos su pinigų plovimu ir teroristų finansavimu institucija (AMLA, Frankfortas prie Maino)
- hu** Pénzmosás és Terrorizmusfinanszírozás Elleni Hatóság (AMLA, Frankfurt am Main)
- mt** L-Awtorità għall-Ġlieda Kontra l-Hasil tal-Flus u l-Finanzjament tat-Terroriżmu (AMLA, Frankfurt am Main)
- nl** Autoriteit voor de bestrijding van witwassen en terrorismefinanciering (AMLA, Frankfurt am Main)
- pl** Urząd ds. Przeciwdziałania Praniu Pieniędzy i Finansowaniu Terroryzmu (AMLA, Frankfurt nad Menem)
- pt** Autoridade para o Combate ao Branqueamento de Capitais e ao Financiamento do Terrorismo (ACBC, Frankfurt am Main)
- ro** Autoritatea pentru Combaterea Spălării Banilor și a Finanțării Terorismului (ACSB, Frankfurt pe Main)
- sk** Úrad pre boj proti praniu špinavých peňazí a financovaniu terorizmu (AMLA, Frankfurte nad Mohanom)
- sl** Organ za preprečevanje pranja denarja in financiranja terorizma (AMLA, Frankfurt na Majni)
- fi** rahanpesun ja terrorismin rahoituksen torjuntaviranomainen (AMLA, Frankfurt am Main)
- sv** Myndigheten för bekämpning av penningtvätt och finansiering av terrorism (Amla, Frankfurt am Main)

Γενικό Δικαστήριο

- bg** Общ съд (Люксембург)
- es** Tribunal General (Luxemburgo)
- cs** Tribunál (Lucemburk)
- da** Retten (Luxembourg)
- de** Gericht (Luxemburg)
- et** Üldkohus (Luxembourg)
- el** Γενικό Δικαστήριο (Λουξεμβούργο)
- en** General Court (Luxembourg)
- fr** Tribunal (Luxembourg)
- ga** an Chúirt Ghinearálta (Lucsamburg)
- hr** Opći sud (Luxembourg)
- it** Tribunale (Lussemburgo)
- lv** Vispārējā tiesa (Luksemburga)
- lt** Bendrasis Teismas (Liuksemburgas)
- hu** Törvényszék (Luxembourg)
- mt** il-Qorti Ġenerali (il-Lussemburgu)
- nl** Gerecht (Luxemburg)
- pl** Sąd (Luksemburg)
- pt** Tribunal Geral (Luxemburgo)
- ro** Tribunalul (Luxemburg)
- sk** Všeobecný súd (Luxemburg)
- sl** Splošno sodišče (Luxembourg)
- fi** unionin yleinen tuomioistuin (Luxemburg)
- sv** tribunalen (Luxemburg)

Γραφείο Διανοητικής Ιδιοκτησίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης

- bg** Служба на Европейския съюз за интелектуална собственост (EUIPO, Аликанте)
- es** Oficina de Propiedad Intelectual de la Unión Europea (OPIUE, Alicante)
- cs** Úřad Evropské unie pro duševní vlastnictví (EUIPO, Alicante)
- da** Den Europæiske Unions Kontor for Intellektuel Ejendomsret (EUIPO, Alicante)
- de** Amt der Europäischen Union für geistiges Eigentum (EUIPO, Alicante)
- et** Euroopa Liidu Intellektuaalomandi Amet (EUIPO, Alicante)
- el** Γραφείο Διανοητικής Ιδιοκτησίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης (EUIPO, Αλικάντε)
- en** European Union Intellectual Property Office (EUIPO, Alicante)
- fr** Office de l'Union européenne pour la propriété intellectuelle (OUEPI (EUIPO (?)), Alicante)
- ga** Oifig Maoine Intleachtúla an Aontais Eorpaigh (EUIPO, Alicante)
- hr** Ured Europske unije za intelektualno vlasništvo (EUIPO, Alicante)
- it** Ufficio dell'Unione europea per la proprietà intellettuale (EUIPO, Alicante)
- lv** Eiropas Savienības Intelektuālā īpašuma birojs (EUIPO, Alicante)
- lt** Europos Sąjungos intelektinės nuosavybės tarnyba (EUIPO, Alicante)
- hu** Az Európai Unió Szellemi Tulajdoni Hivatala (EUIPO, Alicante)
- mt** l-Uffiċju tal-Proprietà Intellettuali tal-Unjoni Ewropea (EUIPO, Alicante)
- nl** Bureau voor intellectuele eigendom van de Europese Unie (EUIPO, Alicante)
- pl** Urząd Unii Europejskiej ds. Własności Intelektualnej (EUIPO, Alicante)
- pt** Instituto da Propriedade Intelectual da União Europeia (IPIUE, Alicante)
- ro** Oficiul Uniunii Europene pentru Proprietate Intelectuală (EUIPO, Alicante)
- sk** Úrad Európskej únie pre duševné vlastníctvo (EUIPO, Alicante)
- sl** Urad Evropske unije za intelektualno lastnino (EUIPO, Alicante)
- fi** Euroopan unionin teollisoikeuksien virasto (EUIPO, Alicante)
- sv** Europeiska unionens immaterialrättsmyndighet (EUIPO, Alicante)

Δικαστήριο Δημόσιας Διοίκησης

- bg** Съд на публичната служба (Люксембург)
- es** Tribunal de la Función Pública (Luxemburgo)
- cs** Soud pro veřejnou službu (Lucemburk)
- da** Personaleretten (Luxembourg)
- de** Gericht für den öffentlichen Dienst (Luxemburg)
- et** Avaliku Teenistuse Kohus (Luxembourg)
- el** Δικαστήριο Δημόσιας Διοίκησης (Λουξεμβούργο)
- en** Civil Service Tribunal (Luxembourg)
- fr** Tribunal de la fonction publique (Luxembourg)
- ga** Binse na Seirbhíse Sibhialta (Lucsamburg)
- hr** Službenički sud (Luxembourg)
- it** Tribunale della funzione pubblica (Lussemburgo)
- lv** Civildienesta tiesa (Luksemburga)
- lt** Tarnautojų teismas (Liuksemburgas)
- hu** Köszolgálati Törvényszék (Luxembourg)
- mt** it-Tribunal għas-Servizz Pubbliku (il-Lussemburgu)
- nl** Gerecht voor ambtenarenzaken (Luxemburg)
- pl** Sąd do spraw Służby Publicznej (Luksemburg)
- pt** Tribunal da Função Pública (Luxemburgo)
- ro** Tribunalul Funcției Publice (Luxemburg)
- sk** Súd pre verejnú službu (Luxemburg)
- sl** Sodišče za uslužbence (Luxembourg)
- fi** Euroopan unionin virkamiestuoimioistuin (Luxemburg)
- sv** personaldomstolen (Luxemburg)

Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης

- bg** Съд на Европейския съюз (Люксембург) / Съд
- es** Tribunal de Justicia de la Unión Europea (TJUE, Luxemburgo) / Tribunal de Justicia
- cs** Soudní dvůr Evropské unie (SD, Lucemburk) / Soudní dvůr
- da** Den Europæiske Unions Domstol (Luxembourg) / Domstolen
- de** Gerichtshof der Europäischen Union (EuGH, Luxemburg) / Gerichtshof
- et** Euroopa Liidu Kohus / Euroopa Kohus (Luxembourg)
- el** Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΔΕΕ, Λουξεμβούργο) / Δικαστήριο
- en** Court of Justice of the European Union (CJEU, Luxembourg) / Court of Justice
- fr** Cour de justice de l'Union européenne (CJUE, Luxembourg) / Cour de justice
- ga** Cúirt Bhreithiúnais an Aontais Eorpaigh (CBAE, Lucsamburg) / an Chúirt Bhreithiúnais
- hr** Sud Europske unije (SEU, Luxembourg) / Sud
- it** Corte di giustizia dell'Unione europea (CGUE, Lussemburgo) / Corte di giustizia
- lv** Eiropas Savienības Tiesa (EST, Luksemburga) / Tiesa
- lt** Europos Sąjungos Teisingumo Teismas (ESTT, Liuksemburgas) / Teisingumo Teismas
- hu** Az Európai Unió Bírósága (Luxembourg) / Bíróság
- mt** il-Qorti tal-Ġustizzja tal-Unjoni Ewropea (QĠUE, il-Lussemburgu) / il-Qorti tal-Ġustizzja
- nl** Hof van Justitie van de Europese Unie (HvJ/HvJ-EU, Luxemburg) / Hof van Justitie
- pl** Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej (TSUE, Luksemburg) / Trybunał Sprawiedliwości
- pt** Tribunal de Justiça da União Europeia (TJUE, Luxemburgo) / Tribunal de Justiça
- ro** Curtea de Justiție a Uniunii Europene (CJUE, Luxemburg) / Curtea de Justiție
- sk** Súdny dvor Európskej únie (SD, Luxemburg) / Súdny dvor
- sl** Sodišče Evropske unije (SEU, Luxembourg) / Sodišče
- fi** Euroopan unionin tuomioistuin (Luxemburg) / unionin tuomioistuin
- sv** Europeiska unionens domstol (Luxemburg) / domstolen

Δορυφορικό Κέντρο της Ευρωπαϊκής Ένωσης

- bg** Сателитен център на Европейския съюз (Satcen, Торехон де Ардос)
- es** Centro de Satélites de la Unión Europea (Satcen, Torrejón de Ardoz)
- cs** Satelitní středisko Evropské unie (Satcen, Torrejón de Ardoz)
- da** EU-Satellitcentret (Satcen, Torrejón de Ardoz)
- de** Satellitenzentrum der Europäischen Union (Satcen, Torrejón de Ardoz)
- et** Euroopa Liidu Satelliidikeskus (Satcen, Torrejón de Ardoz)
- el** Δορυφορικό Κέντρο της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Satcen, Τορεχόν ντε Αρντόθ)
- en** European Union Satellite Centre (Satcen, Torrejón de Ardoz)
- fr** Centre satellitaire de l'Union européenne (CSUE, Torrejón de Ardoz)
- ga** Lárionad Satailítí an Aontais Eorpaigh (Satcen, Torrejón de Ardoz)
- hr** Satelitski centar Europske unije (Satcen, Torrejón de Ardoz)
- it** Centro satellitare dell'Unione europea (Satcen, Torrejón de Ardoz)
- lv** Eiropas Savienības Satelītkentrs (Satcen, Torehona de Ardosā)
- lt** Europos Sąjungos palydovų centras (SATCEN, Torechon de Ardosas)
- hu** Az Európai Unió Műholdközpontja (Satcen, Torrejón de Ardoz)
- mt** iċ-Ċentru Satellitari tal-Unjoni Ewropea (Satcen, Torrejón de Ardoz)
- nl** Satellietcentrum van de Europese Unie (Satcen, Torrejón de Ardoz)
- pl** Centrum Satelitarne Unii Europejskiej (Satcen, Torrejón de Ardoz)
- pt** Centro de Satélites da União Europeia (Satcen, Torrejón de Ardoz)
- ro** Centrul Satelitar al Uniunii Europene (Satcen, Torrejón de Ardoz)
- sk** Satelitné stredisko Európskej únie (Satcen, Torrejón de Ardoz)
- sl** Satelitski center Evropske unije (Satcen, Torrejón de Ardoz)
- fi** Euroopan unionin satelliittikeskus (EUSK, Torrejón de Ardoz)
- sv** Europeiska unionens satellitcentrum (Satcen, Torrejón de Ardoz)

Εκτελεστικός Οργανισμός για το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο Καινοτομίας και τις ΜΜΕ

- bg** Изпълнителна агенция за Европейския съвет по иновациите и за МСП (Eisma, Брюксел)
- es** Agencia Ejecutiva para el Consejo Europeo de Innovación y las Pymes (Eisma, Bruselas)
- cs** Výkonná agentura Evropské rady pro inovace a pro malé a střední podniky (Eisma, Brusel)
- da** Forvaltningsorganet for Det Europæiske Innovationsråd og SMV'er (Eisma, Bruxelles)
- de** Europäische Exekutivagentur für den Innovationsrat und für KMU (Eisma, Brüssel)
- et** Euroopa Innovatsiooninõukogu ja VKEd Rakendusamet (Eisma, Brüssel)
- el** Εκτελεστικός Οργανισμός για το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο Καινοτομίας και τις ΜΜΕ (Eisma, Βρυξέλλες)
- en** European Innovation Council and SMEs Executive Agency (Eisma, Brussels)
- fr** Agence exécutive pour le Conseil européen de l'innovation et les PME (Eisma, Bruxelles)
- ga** Gníomhaireacht Feidhmiúcháin na Comhairle Nuálaíochta Eorpaí agus na bhFiontar Beag agus Meánmhéide (Eisma, an Bhruiséil)
- hr** Izvršna agencija za Europsko vijeće za inovacije i MSP-ove (Eisma, Bruxelles)
- it** Agenzia esecutiva del Consiglio europeo per l'innovazione e delle PMI (Eisma, Bruxelles)
- lv** Eiropas Inovācijas padomes un MVU izpildaģentūra (Eisma, Brisele)
- lt** Europos inovacijų tarybos ir MVI reikalų vykdomoji įstaiga (Eisma, Briuselis)
- hu** Európai Innovációs Tanács és Kkv-ügyi Végrehajtó Ügynökség (Eisma, Brüsszel)
- mt** l-Aġenzija Eżekuttiva Ewropea għall-Kunsill Ewropew tal-Innovazzjoni u għall-SMEs (Eisma, Brussell)
- nl** Uitvoerend Agentschap Europese Innovatieraad en het mkb (Eisma, Brussel)
- pl** Agencja Wykonawcza Europejskiej Rady ds. Innowacji i ds. MŚP (Eisma, Bruksela)
- pt** Agência de Execução do Conselho Europeu da Inovação e das PME (Eisma, Bruxelas)
- ro** Agenția Executivă pentru Consiliul European pentru Inovare și IMM-uri (Eisma, Bruxelles)
- sk** Výkonná agentúra pre Európsku radu pre inováciu a MSP (Eisma, Brusel)
- sl** Izvajalska agencija Evropskega sveta za inovacije ter za mala in srednja podjetja (Eisma, Bruselj)
- fi** Euroopan innovaationeuvoston ja pk-yrityksioiden toimeenpanovirasto (Eisma, Bryssel)
- sv** Genomförandeorganet för Europeiska innovationsrådet samt för små och medelstora företag (Eisma, Bryssel)

Εκτελεστικός Οργανισμός του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου Έρευνας

- bg** Изпълнителна агенция на Европейския научноизследователски съвет (ERCEA, Брюксел)
- es** Agencia Ejecutiva del Consejo Europeo de Investigación (ERCEA, Bruselas)
- cs** Výkonná agentura Evropské rady pro výzkum (ERCEA, Brusel)
- da** Forvaltningsorganet for Det Europæiske Forskningsråd (ERCEA, Bruxelles)
- de** Exekutivagentur des Europäischen Forschungsrats (ERCEA, Brüssel)
- et** Euroopa Teadusnõukogu Rakendusamet (ERCEA, Brüssel)
- el** Εκτελεστικός Οργανισμός του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου Έρευνας (ERCEA, Βρυξέλλες)
- en** European Research Council Executive Agency (ERCEA, Brussels)
- fr** Agence exécutive du Conseil européen de la recherche (ERCEA, Bruxelles)
- ga** Gníomhaireacht Feidhmiúcháin na Comhairle Eorpaí um Thaighde (ERCEA, an Bhruiséil)
- hr** Izvršna agencija Europskog istraživačkog vijeća (ERCEA, Bruxelles)
- it** Agenzia esecutiva del Consiglio europeo della ricerca (ERCEA, Bruxelles)
- lv** Eiropas Pētniecības padomes izpildaģentūra (ERCEA, Brisele)
- lt** Europos mokslinių tyrimų tarybos vykdomoji įstaiga (ERCEA, Briuselis)
- hu** Az Európai Kutatási Tanács Végrehajtó Ügynöksége (ERCEA, Brüsszel)
- mt** l-Aġenzija Eżekuttiva Ewropea għall-Kunsill Ewropew tar-Riċerka (ERCEA, Brussell)
- nl** Uitvoerend Agentschap Europese Onderzoeksraad (ERCEA, Brussel)
- pl** Agencja Wykonawcza Europejskiej Rady ds. Badań Naukowych (ERCEA, Bruksela)
- pt** Agência de Execução do Conselho Europeu de Investigação (ERCEA, Bruxelas)
- ro** Agenția Executivă a Consiliului European pentru Cercetare (ERCEA, Bruxelles)
- sk** Výkonná agentúra Európskej rady pre výskum (ERCEA, Brusel)
- sl** Izvajalska agencija Evropskega raziskovalnega sveta (ERCEA, Bruselj)
- fi** Euroopan tutkimusneuvoston toimeenpanovirasto (ERCEA, Bryssel)
- sv** Genomförandeorganet för Europeiska forskningsrådet (Ercea, Bryssel)

Ενιαίο Συμβούλιο Εξυγίανσης

- bg** Единен съвет за преструктуриране (ЕСП, Брюксел)
- es** Junta Única de Resolución (JUR, Bruselas)
- cs** Jednotný výbor pro řešení krizí (SRB, Brusel)
- da** Den Fælles Afviklingsinstans (SRB, Bruxelles)
- de** Einheitlicher Abwicklungsausschuss (SRB, Brüssel)
- et** Ühtne Kriisilahendusnõukogu (SRB, Brüssel)
- el** Ενιαίο Συμβούλιο Εξυγίανσης (SRB, Βρυξέλλες)
- en** Single Resolution Board (SRB, Brussels)
- fr** Conseil de résolution unique (CRU, Bruxelles)
- ga** an Bord Réitigh Aonair (BRA, an Bhruiséil)
- hr** Jedinstveni sanacijski odbor (SRB, Bruxelles)
- it** Comitato di risoluzione unico (SRB, Bruxelles)
- lv** Vienotā noregulējuma valde (VNV, Brisele)
- lt** Bendra pertvarkymo valdyba (BPV, Briuselis)
- hu** Egységes Szanalási Testület (ESZT, Brüsszel)
- mt** il-Bord Uniku ta' Riżoluzzjoni (SRB, Brussell)
- nl** Gemeenschappelijke Afwikkelingsraad (GAR, Brussel)
- pl** Jednolita Rada ds. Restrukturyzacji i Uporządkowanej Likwidacji (SRB, Bruksela)
- pt** Conselho Único de Resolução (CUR, Bruxelas)
- ro** Comitetul unic de rezoluție (SRB, Bruxelles)
- sk** Jednotná rada pre riešenie krízových situácií (SRB, Brusel)
- sl** Enotni odbor za reševanje (SRB, Bruselj)
- fi** yhteinen kriisinratkaisuneuvosto (SRB, Bryssel)
- sv** Gemensamma resolutionsnämnden (SRB, Bryssel)

Ευρωπαϊκή Ακαδημία Ασφάλειας και Άμυνας

- bg** Европейски колеж по сигурност и отбрана (ЕКСО, Брюксел)
- es** Escuela Europea de Seguridad y Defensa (EESD, Bruselas)
- cs** Evropská bezpečnostní a obranná škola (EBOŠ, Brusel)
- da** Det Europæiske Sikkerheds- og Forsvarsakademi (ESDC, Bruxelles)
- de** Europäisches Sicherheits- und Verteidigungskolleg (ESVK, Brüssel)
- et** Euroopa Julgeoleku- ja Kaitsekolledž (ESDC, Brüssel)
- el** Ευρωπαϊκή Ακαδημία Ασφάλειας και Άμυνας (EAAA, Βρυξέλλες)
- en** European Security and Defence College (ESDC, Brussels)
- fr** Collège européen de sécurité et de défense (CESD, Bruxelles)
- ga** Coláiste Eorpach um Shláindáil agus um Chosaint (ESDC, an Bhrúiséal)
- hr** Europska akademija za sigurnost i obranu (EASO, Bruxelles)
- it** Accademia europea per la sicurezza e la difesa (AESD, Bruxelles)
- lv** Eiropas Drošības un aizsardzības koledža (EDAK, Brisele)
- lt** Europos saugumo ir gynybos koledžas (ESGK, Briuselis)
- hu** Európai Biztonsági és Védelmi Főiskola (EBVF, Brüsszel)
- mt** il-Kulleġġ Ewropew ta' Sigurtà u ta' Difiza (KESD, Brussell)
- nl** Europese Veiligheids- en defensieacademie (EVDA, Brussel)
- pl** Europejskie Kolegium Bezpieczeństwa i Obrony (EKBiO, Bruksela)
- pt** Academia Europeia de Segurança e Defesa (AESD, Bruxelas)
- ro** Colegiul European de Securitate și Apărare (CESA, Bruxelles)
- sk** Európska akadémia bezpečnosti a obrany (EABO, Brusel)
- sl** Evropska akademija za varnost in obrambo (EAVO, Bruselj)
- fi** Euroopan turvallisuu- ja puolustusakatemia (ETPA, Bryssel)
- sv** Europeiska säkerhets- och försvarsakademin (Esfa, Bryssel)

Ευρωπαϊκή Αρχή Ασφαλίσεων και Επαγγελματικών Συντάξεων

- bg** Европейски орган за застраховане и професионално пенсионно осигуряване (EIOPA, Франкфурт на Майн)
- es** Autoridad Europea de Seguros y Pensiones de Jubilación (AESPJ, Fráncfort del Meno)
- cs** Evropský orgán pro pojišťovnictví a zaměstnanecké penzijní pojištění (EIOPA, Frankfurt nad Mohanem)
- da** Den Europæiske Tilsynsmyndighed for Forsikrings- og Arbejdsmarkedspensionsordninger (EIOPA, Frankfurt am Main)
- de** Europäische Aufsichtsbehörde für das Versicherungswesen und die betriebliche Altersversorgung (EIOPA, Frankfurt am Main)
- et** Euroopa Kindlustus- ja Tööandjapensionide Järelevalve (EIOPA, Frankfurt Maini ääres)
- el** Ευρωπαϊκή Αρχή Ασφαλίσεων και Επαγγελματικών Συντάξεων (EIOPA, Φρανκφούρτη επί του Μάιν)
- en** European Insurance and Occupational Pensions Authority (EIOPA, Frankfurt am Main)
- fr** Autorité européenne des assurances et des pensions professionnelles (AEAPP, Francfort-sur-le-Main)
- ga** an tÚdarás Eorpach um Árachas agus Pinsin Cheirde (EIOPA, Frankfurt am Main)
- hr** Europsko nadzorno tijelo za osiguranje i strukovno mirovinsko osiguranje (EIOPA, Frankfurt na Majni)
- it** Autorità europea delle assicurazioni e delle pensioni aziendali e professionali (EIOPA, Francoforte sul Meno)
- lv** Eiropas Apdrošināšanas un aroda pensiju iestāde (EAAPI, Frankfurte pie Mainas)
- lt** Europos draudimo ir profesinių pensijų institucija (EIOPA, Frankfortas prie Maino)
- hu** Európai Biztosítás- és Foglalkoztatóinyugdíj-hatóság (EIOPA, Frankfurt am Main)
- mt** l-Awtorità Ewropea tal-Assigurazzjoni u l-Pensjonijiet tax-Xogħol (EIOPA, Frankfurt am Main)
- nl** Europese Autoriteit voor verzekeringen en bedrijfspensioenen (Eiopa, Frankfurt am Main)
- pl** Europejski Urząd Nadzoru Ubezpieczeń i Pracowniczych Programów Emerytalnych (EIOPA, Frankfurt nad Menem)
- pt** Autoridade Europeia dos Seguros e Pensões Complementares de Reforma (EIOPA, Frankfurt am Main)
- ro** Autoritatea Europeană de Asigurări și Pensii Ocupaționale (EIOPA, Frankfurt pe Main)
- sk** Európsky orgán pre poisťovníctvo a dôchodkové poistenie zamestnancov (EIOPA, Frankfurt nad Mohanom)
- sl** Evropski organ za zavarovanja in poklicne pokojnine (EIOPA, Frankfurt na Majni)
- fi** Euroopan vakuutus- ja lisäeläkeviranomainen (EIOPA, Frankfurt am Main)
- sv** Europeiska försäkrings- och tjänstepensionsmyndigheten (Eiopa, Frankfurt am Main)

Ευρωπαϊκή Αρχή για την Ασφάλεια των Τροφίμων

- bg** Европейски орган за безопасност на храните (ЕОБХ, Парма)
- es** Autoridad Europea de Seguridad Alimentaria (EFSA, Parma)
- cs** Evropský úřad pro bezpečnost potravin (EFSA, Parma)
- da** Den Europæiske Fødevaresikkerhedsautoritet (EFSA, Parma)
- de** Europäische Behörde für Lebensmittelsicherheit (EFSA, Parma)
- et** Euroopa Toiduohutusamet (EFSA, Parma)
- el** Ευρωπαϊκή Αρχή για την Ασφάλεια των Τροφίμων (EFSA, Πάρμα)
- en** European Food Safety Authority (EFSA, Parma)
- fr** Autorité européenne de sécurité des aliments (EFSA, Parme)
- ga** an tÚdarás Eorpach um Shábháilteacht Bia (EFSA, Parma)
- hr** Europska agencija za sigurnost hrane (EFSA, Parma)
- it** Autorità europea per la sicurezza alimentare (EFSA, Parma)
- lv** Eiropas Pārtikas nekaitīguma iestāde (EFSA, Parma)
- lt** Europos maisto saugos tarnyba (EFSA, Parma)
- hu** Európai Élelmiszerbiztonsági Hatóság (EFSA, Parma)
- mt** l-Awtorità Ewropea dwar is-Sigurtà fl-Ikel (EFSA, Parma)
- nl** Europese Autoriteit voor voedselveiligheid (EFSA, Parma)
- pl** Europejski Urząd ds. Bezpieczeństwa Żywności (EFSA, Parma)
- pt** Autoridade Europeia para a Segurança dos Alimentos (EFSA, Parma)
- ro** Autoritatea Europeană pentru Siguranța Alimentară (EFSA, Parma)
- sk** Európsky úrad pre bezpečnosť potravín (EFSA, Parma)
- sl** Evropska agencija za varnost hrane (EFSA, Parma)
- fi** Euroopan elintarviketurvallisuusviranomainen (EFSA, Parma)
- sv** Europeiska myndigheten för livsmedelssäkerhet (Efsa, Parma)

Ευρωπαϊκή Αρχή Εργασίας

- bg** Европейски орган по труда (ЕОТ, Братислава)
- es** Autoridad Laboral Europea (ALE, Bratislava)
- cs** Evropský orgán pro pracovní záležitosti (—, Bratislava)
- da** Den Europæiske Arbejdsmarkedsmyndighed (—, Bratislava)
- de** Europäische Arbeitsbehörde (ELA, Bratislava)
- et** Euroopa Tööjõuamet (ELA, Bratislava)
- el** Ευρωπαϊκή Αρχή Εργασίας (—, Μπρατισλάβα)
- en** European Labour Authority (ELA, Bratislava)
- fr** Autorité européenne du travail (AET, Bratislava)
- ga** an tÚdarás Eorpach Saothair (—, an Bhratasláiv)
- hr** Europsko nadzorno tijelo za rad (ELA, Bratislava)
- it** Autorità europea del lavoro (ELA, Bratislava)
- lv** Eiropas Darba iestāde (EDI, Bratislava)
- lt** Europos darbo institucija (—, Bratislava)
- hu** Európai Munkaügyi Hatóság (—, Pozsony)
- mt** l-Awtorità Ewropea tax-Xogħol (—, Bratislava)
- nl** Europese Arbeidsautoriteit (ELA, Bratislava)
- pl** Europejski Urząd ds. Pracy (—, Bratysława)
- pt** Autoridade Europeia do Trabalho (AET, Bratislava)
- ro** Autoritatea Europeană a Muncii (ELA, Bratislava)
- sk** Európsky orgán práce (ELA, Bratislava)
- sl** Evropski organ za delo (ELA, Bratislava)
- fi** Euroopan työviranomainen (ELA, Bratislava)
- sv** Europeiska arbetsmyndigheten (—, Bratislava)

Ευρωπαϊκή Αρχή Κινητών Αξιών και Αγορών

- bg** Европейски орган за ценни книжа и пазари (ESMA, Париж)
- es** Autoridad Europea de Valores y Mercados (AEVM, París)
- cs** Evropský orgán pro cenné papíry a trhy (ESMA, Paříž)
- da** Den Europæiske Værdipapir- og Markedstilsynsmyndighed (ESMA, Paris)
- de** Europäische Wertpapier- und Marktaufsichtsbehörde (ESMA, Paris)
- et** Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve (ESMA, Pariis)
- el** Ευρωπαϊκή Αρχή Κινητών Αξιών και Αγορών (ESMA, Παρίσι)
- en** European Securities and Markets Authority (ESMA, Paris)
- fr** Autorité européenne des marchés financiers (AEMF, Paris)
- ga** an tÚdarás Eorpach um Urrúis agus Margaí (ESMA, Páras)
- hr** Europsko nadzorno tijelo za vrijednosne papire i tržišta kapitala (ESMA, Pariz)
- it** Autorità europea degli strumenti finanziari e dei mercati (ESMA, Parigi)
- lv** Eiropas Vērtspapīru un tirgu iestāde (EVTI, Parīze)
- lt** Europos vertybinių popierių ir rinkų institucija (ESMA, Paryžius)
- hu** Európai Értékpapír-piaci Hatóság (ESMA, Párizs)
- mt** l-Awtorità Ewropea tat-Titoli u s-Swieq (ESMA, Parigi)
- nl** Europese Autoriteit voor effecten en markten (ESMA, Parijs)
- pl** Europejski Urząd Nadzoru Giełd i Papierów Wartościowych (ESMA, Paryż)
- pt** Autoridade Europeia dos Valores Mobiliários e dos Mercados (ESMA, Paris)
- ro** Autoritatea Europeană pentru Valori Mobiliare și Piețe (ESMA, Paris)
- sk** Európsky orgán pre cenné papiere a trhy (ESMA, Paříž)
- sl** Evropski organ za vrednostne papirje in trge (ESMA, Pariz)
- fi** Euroopan arvopaperimarkkinaviranomainen (ESMA, Pariisi)
- sv** Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten (Esma, Paris)

Ευρωπαϊκή Αρχή Τραπεζών

- bg** Европейски банков орган (ЕБО, Париж)
- es** Autoridad Bancaria Europea (ABE, París)
- cs** Evropský orgán pro bankovníctví (EBA, Paříž)
- da** Den Europæiske Banktilsynsmyndighed (EBA, Paris)
- de** Europäische Bankenaufsichtsbehörde (EBA, Paris)
- et** Euroopa Pangandusjärelevalve (EBA, Pariis)
- el** Ευρωπαϊκή Αρχή Τραπεζών (ΕΑΤ, Παρίσι)
- en** European Banking Authority (EBA, Paris)
- fr** Autorité bancaire européenne (ABE, Paris)
- ga** an tÚdarás Baincéireachta Eorpach (ÚBE, Páras)
- hr** Europsko nadzorno tijelo za bankarstvo (EBA, Pariz)
- it** Autorità bancaria europea (ABE, Parigi)
- lv** Eiropas Banku iestāde (EBI, Parīze)
- lt** Europos bankininkystės institucija (EBI, Paryžius)
- hu** Európai Bankhatóság (EBH, Párizs)
- mt** l-Awtorità Bankarja Ewropea (EBA, Parigi)
- nl** Europese Bankautoriteit (EBA, Parijs)
- pl** Europejski Urząd Nadzoru Bankowego (EUNB, Paryż)
- pt** Autoridade Bancária Europeia (EBA, Paris)
- ro** Autoritatea Bancară Europeană (ABE, Paris)
- sk** Európsky orgán pre bankovníctvo (EBA, Paříž)
- sl** Evropski bančni organ (EBA, Pariz)
- fi** Euroopan pankkiviranomainen (EPV, Pariisi)
- sv** Europeiska bankmyndigheten (EBA, Paris)

Ευρωπαϊκή Εισαγγελία

- bg** Европейска прокуратура (Люксембург)
- es** Fiscalía Europea (Luxemburgo)
- cs** Úřad evropského veřejného žalobce (Lucemburk)
- da** Den Europæiske Anklagemyndighed (EPPO, Luxembourg)
- de** Europäische Staatsanwaltschaft (EUStA, Luxemburg)
- et** Euroopa Prokuratuur (Luxembourg)
- el** Ευρωπαϊκή Εισαγγελία (Λουξεμβούργο)
- en** European Public Prosecutor's Office (EPPO, Luxembourg)
- fr** Parquet européen (Luxembourg)
- ga** Oifig an Ionchúisitheora Phoiblí Eorpaigh (OIPE, Lucsamburg)
- hr** Ured europskog javnog tužitelja (EPPO, Luxembourg)
- it** Procura europea (EPPO, Lussemburgo)
- lv** Eiropas Prokuratūra (EPPO, Luksemburga)
- lt** Europos prokuratūra (Liuksemburgas)
- hu** Európai Ügyészség (Luxembourg)
- mt** l-Uffiċċju tal-Prosekutur Pubbliku Ewropew (UPPE, il-Lussemburgu)
- nl** Europees Openbaar Ministerie (EOM, Luxembourg)
- pl** Prokuratura Europejska (Luksemburg)
- pt** Procuradoria Europeia (Luxemburgo)
- ro** Parchetul European (EPPO, Luxemburg)
- sk** Európska prokuratúra (Luxemburg)
- sl** Evropsko javno tožilstvo (EJT, Luxembourg)
- fi** Euroopan syyttäjänvirasto (EPPO, Luxembourg)
- sv** Europeiska åklagarmyndigheten (Eppo, Luxemburg)

Ευρωπαϊκή Ένωση

- bg** Европейски съюз (EC)
- es** Unión Europea (UE)
- cs** Evropská unie (EU)
- da** Den Europæiske Union (EU)
- de** Europäische Union (EU)
- et** Euroopa Liit (EL)
- el** Ευρωπαϊκή Ένωση (EE)
- en** European Union (EU)
- fr** Union européenne (UE)
- ga** an tAontas Eorpach (AE)
- hr** Europska unija (EU)
- it** Unione europea (UE)
- lv** Eiropas Savienība (ES)
- lt** Europos Sąjunga (ES)
- hu** Európai Unió (EU)
- mt** l-Unjoni Ewropea (UE)
- nl** Europese Unie (EU)
- pl** Unia Europejska (UE)
- pt** União Europeia (UE)
- ro** Uniunea Europeană (UE)
- sk** Európska únia (EÚ)
- sl** Evropska unija (EU)
- fi** Euroopan unioni (EU)
- sv** Europeiska unionen (EU)

Ευρωπαϊκή Επιτροπή

- bg** Европейска комисия (Брюксел)
- es** Comisión Europea (Bruselas)
- cs** Evropská komise (Brusel)
- da** Europa-Kommissionen (Bruxelles)
- de** Europäische Kommission (Brüssel)
- et** Euroopa Komisjon (Brüssel)
- el** Ευρωπαϊκή Επιτροπή (Βρυξέλλες)
- en** European Commission (Brussels)
- fr** Commission européenne (Bruxelles)
- ga** an Coimisiún Eorpach (an Bhruiséil)
- hr** Europska komisija (Bruxelles)
- it** Commissione europea (Bruxelles)
- lv** Eiropas Komisija (Brisele)
- lt** Europos Komisija (Briuselis)
- hu** Európai Bizottság (Brüsszel)
- mt** il-Kummissjoni Ewropea (Brussell)
- nl** Europese Commissie (Brussel)
- pl** Komisja Europejska (Bruksela)
- pt** Comissão Europeia (Bruxelas)
- ro** Comisia Europeană (Bruxelles)
- sk** Európska komisia (Brusel)
- sl** Evropska komisija (Bruselj)
- fi** Euroopan komissio (Bryssel)
- sv** Europeiska kommissionen (Bryssel)

Ευρωπαϊκή Επιτροπή των Περιφερειών

- bg** Европейски комитет на регионите (КР, Брюксел)
- es** Comité Europeo de las Regiones (CDR, Bruselas)
- cs** Evropský výbor regionů (VR, Brusel)
- da** Det Europæiske Regionsudvalg (RU, Bruxelles)
- de** Europäischer Ausschuss der Regionen (AdR, Brüssel)
- et** Euroopa Regionide Komitee (RK, Brüssel)
- el** Ευρωπαϊκή Επιτροπή των Περιφερειών (ΕτΠ, Βρυξέλλες)
- en** European Committee of the Regions (CoR, Brussels)
- fr** Comité européen des régions (CdR, Bruxelles)
- ga** Coiste Eorpach na Réigiún (an Bhruiséil)
- hr** Europski odbor regija (OR, Bruxelles)
- it** Comitato europeo delle regioni (CdR, Bruxelles)
- lv** Eiropas Reģionu komiteja (RK, Brisele)
- lt** Europos regionų komitetas (RK, Briuselis)
- hu** Régiók Európai Bizottsága (RB, Brüsszel)
- mt** il-Kumitat Ewropew tar-Regjuni (KtR, Brussell)
- nl** Europees Comité van de Regio's (CvdR, Brussel)
- pl** Europejski Komitet Regionów (KR, Bruksela)
- pt** Comité das Regiões Europeu (CR, Bruxelas)
- ro** Comitetul European al Regiunilor (CoR, Bruxelles)
- sk** Európsky výbor regiónov (VR, Brusel)
- sl** Evropski odbor regij (OR, Bruselj)
- fi** Euroopan alueiden komitea (AK, Bryssel)
- sv** Europeiska regionkommittén (ReK, Bryssel)

Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα

- bg** Европейска централна банка (ЕЦБ, Франкфурт на Майн)
- es** Banco Central Europeo (BCE, Fráncfort del Meno)
- cs** Evropská centrální banka (ECB, Frankfurt nad Mohanem)
- da** Den Europæiske Centralbank (ECB, Frankfurt am Main)
- de** Europäische Zentralbank (EZB, Frankfurt am Main)
- et** Euroopa Keskpang (EKP, Frankfurt Maini ääres)
- el** Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (ΕΚΤ, Φρανκφούρτη επί του Μάιν)
- en** European Central Bank (ECB, Frankfurt am Main)
- fr** Banque centrale européenne (BCE, Francfort-sur-le-Main)
- ga** an Banc Ceannais Eorpach (BCE, Frankfurt am Main)
- hr** Europska središnja banka (ESB, Frankfurt na Majni)
- it** Banca centrale europea (BCE, Francoforte sul Meno)
- lv** Eiropas Centrālā banka (ECB, Frankfurte pie Mainas)
- lt** Europos Centrinis Bankas (ECB, Frankfortas prie Maino)
- hu** Európai Központi Bank (EKB, Frankfurt am Main)
- mt** il-Bank Ċentrali Ewropew (BCE, Frankfurt am Main)
- nl** Europese Centrale Bank (ECB, Frankfurt am Main)
- pl** Europejski Bank Centralny (EBC, Frankfurt nad Menem)
- pt** Banco Central Europeu (BCE, Frankfurt am Main)
- ro** Banca Centrală Europeană (BCE, Frankfurt pe Main)
- sk** Európska centrálna banka (ECB, Frankfurt nad Mohanom)
- sl** Evropska centralna banka (ECB, Frankfurt na Majni)
- fi** Euroopan keskuspankki (EKP, Frankfurt am Main)
- sv** Europeiska centralbanken (ECB, Frankfurt am Main)

Ευρωπαϊκή κοινή επιχείρηση για τον ITER και την ανάπτυξη της ενέργειας από σύντηξη

- bg** Европейско съвместно предприятие за „ITER“ и развитие на термоядрената енергия (F4E, Барселона)
- es** Empresa Común Europea para el ITER y el Desarrollo de la Energía de Fusión (F4E, Barcelona)
- cs** společný evropský podnik pro ITER a rozvoj energie z jaderné syntézy (F4E, Barcelona)
- da** europæisk fællesforetagende for ITER og fusionsenergiudvikling (F4E, Barcelona)
- de** Europäisches gemeinsames Unternehmen für den ITER und die Entwicklung der Fusionsenergie (F4E, Barcelona)
- et** ITERi ja tuumasünteesienergeetika arendamise Euroopa ühisettevõtte (F4E, Barcelona)
- el** Ευρωπαϊκή κοινή επιχείρηση για τον ITER και την ανάπτυξη της ενέργειας από σύντηξη (F4E, Βαρκελώνη)
- en** European Joint Undertaking for ITER and the Development of Fusion Energy (F4E, Barcelona)
- fr** entreprise commune européenne pour ITER et le développement de l'énergie de fusion (F4E, Barcelone)
- ga** an Comhghnóthas Eorpach um ITER agus um Fhuinneamh Comhleá a Fhorbairt (F4E, Barcelona)
- hr** Europsko zajedničko poduzeće za ITER i razvoj energije fuzije (F4E, Barcelona)
- it** Impresa comune europea per ITER e lo sviluppo dell'energia da fusione (F4E, Barcellona)
- lv** Eiropas Kopuzņēmums ITER un kodolsintēzes enerģētikas attīstības vajadzībām (F4E, Barselona)
- lt** Europos ITER įgyvendinimo ir branduolių sintezės energetikos vystymo bendroji įmonė (F4E, Barselona)
- hu** Fúzióenergia-fejlesztési és ITER Európai Közös Vállalkozás (F4E, Barcelona)
- mt** l-Impriza Kongunta Ewropea għall-ITER u għall-Iżvilupp tal-Energija mill-Fużjoni (F4E, Barcellona)
- nl** Europese gemeenschappelijke onderneming voor ITER en de ontwikkeling van fusie-energie (F4E, Barcelona)
- pl** Europejskie Wspólne Przedsięwzięcie na rzecz Realizacji Projektu ITER i Rozwoju Energii Termojądrowej (F4E, Barcelona)
- pt** Empresa Comum Europeia para o ITER e o Desenvolvimento da Energia de Fusão (F4E, Barcelona)
- ro** întreprinderea comună europeană pentru ITER și pentru dezvoltarea energiei de fuziune (F4E, Barcelona)
- sk** Európsky spoločný podnik pre ITER a rozvoj energie jadrovej syntézy (F4E, Barcelona)
- sl** Evropsko skupno podjetje za ITER in razvoj fuzijske energije (F4E, Barcelona)
- fi** eurooppalainen yhteisyritys ITERiä ja fuusioenergiaa kehittämistä varten (F4E, Barcelona)
- sv** det europeiska gemensamma företaget för Iter och utveckling av fusionsenergi (F4E, Barcelona)

Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή

- bg** Европейски икономически и социален комитет (ΕΙСК, Брюксел)
- es** Comité Económico y Social Europeo (CESE, Bruselas)
- cs** Evropský hospodářský a sociální výbor (EHSV, Brusel)
- da** Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg (EØSU, Bruxelles)
- de** Europäischer Wirtschafts- und Sozialausschuss (EWSA, Brüssel)
- et** Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee (EMSK, Brüssel)
- el** Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή (ΕΟΚΕ, Βρυξέλλες)
- en** European Economic and Social Committee (EESC, Brussels)
- fr** Comité économique et social européen (CESE, Bruxelles)
- ga** Coiste Eacnamaíoch agus Sóisialta na hEorpa (CESE, an Bhruiséil)
- hr** Europski gospodarski i socijalni odbor (EGSO, Bruxelles)
- it** Comitato economico e sociale europeo (CESE, Bruxelles)
- lv** Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komiteja (EESK, Brisele)
- lt** Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetas (EESRK, Briuselis)
- hu** Európai Gazdasági és Szociális Bizottság (EGSZB, Brüsszel)
- mt** il-Kumitat Ekonomiku u Soċjali Ewropew (KESE, Brussell)
- nl** Europees Economisch en Sociaal Comité (EESC, Brussel)
- pl** Europejski Komitet Ekonomiczno-Społeczny (EKES, Bruksela)
- pt** Comité Económico e Social Europeu (CESE, Bruxelas)
- ro** Comitetul Economic și Social European (CESE, Bruxelles)
- sk** Európsky hospodársky a sociálny výbor (EHSV, Brusel)
- sl** Evropski ekonomsko-socialni odbor (EESO, Bruselj)
- fi** Euroopan talous- ja sosiaalikomitea (ETSK, Bryssel)
- sv** Europeiska ekonomiska och sociala kommittén (EESK, Bryssel)

Ευρωπαϊκή Σχολή Δημόσιας Διοίκησης

- bg** Европейско училище по администрация (EUSA, Брюксел)
- es** Escuela Europea de Administración (EUSA, Bruselas)
- cs** Evropská správní škola (EUSA, Brusel)
- da** Den Europæiske Forvaltningsskole (EUSA, Bruxelles)
- de** Europäische Verwaltungsakademie (EUSA, Brüssel)
- et** Euroopa Haldusjuhtimise Kool (EUSA, Brüssel)
- el** Ευρωπαϊκή Σχολή Δημόσιας Διοίκησης (EUSA, Βρυξέλλες)
- en** European School of Administration (EUSA, Brussels)
- fr** École européenne d'administration (EUSA, Bruxelles)
- ga** an Scoil Riaracháin Eorpach (EUSA, an Bhruiséil)
- hr** Europska škola za javnu upravu (EUSA, Bruxelles)
- it** Scuola europea di amministrazione (EUSA, Bruxelles)
- lv** Eiropas Administrācijas skola (EUSA, Brisele)
- lt** Europos viešojo administravimo mokykla (EUSA, Briuselis)
- hu** Európai Közigazgatási Iskola (EUSA, Brüsszel)
- mt** l-Iskola Ewropea tal-Amministrazzjoni (EUSA, Brussell)
- nl** Europese Bestuursschool (EUSA, Brussel)
- pl** Europejska Szkoła Administracji (EUSA, Bruksela)
- pt** Escola Europeia de Administração (EUSA, Bruxelas)
- ro** Școala Europeană de Administrație (EUSA, Bruxelles)
- sk** Európska škola verejnej správy (EUSA, Brusel)
- sl** Evropska šola za upravo (EUSA, Bruselj)
- fi** Euroopan unionin henkilöstökoulutuskeskus (EUSA, Bryssel)
- sv** Europeiska förvaltningsskolan (Eusa, Bryssel)

Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων

- bg** Европейска инвестиционна банка (ΕΙΒ, Люксембург)
- es** Banco Europeo de Inversiones (BEI, Luxemburgo)
- cs** Evropská investiční banka (EIB, Lucemburk)
- da** Den Europæiske Investeringsbank (EIB, Luxembourg)
- de** Europäische Investitionsbank (EIB, Luxemburg)
- et** Euroopa Investeeringispank (EIP, Luxembourg)
- el** Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων (ΕΤΕΠ, Λουξεμβούργο)
- en** European Investment Bank (EIB, Luxembourg)
- fr** Banque européenne d'investissement (BEI, Luxembourg)
- ga** an Banc Eorpach Infheistíochta (BEI, Lucsamburg)
- hr** Europska investicijska banka (EIB, Luxembourg)
- it** Banca europea per gli investimenti (BEI, Lussemburgo)
- lv** Eiropas Investīciju banka (EIB, Luksemburga)
- lt** Europos investicijų bankas (EIB, Liuksemburgas)
- hu** Európai Beruházási Bank (EBB, Luxembourg)
- mt** il-Bank Ewropew tal-Investment (BEI, il-Lussemburgu)
- nl** Europese Investeringsbank (EIB, Luxemburg)
- pl** Europejski Bank Inwestycyjny (EBI, Luksemburg)
- pt** Banco Europeu de Investimento (BEI, Luxemburgo)
- ro** Banca Europeană de Investiții (BEI, Luxemburg)
- sk** Európska investičná banka (EIB, Luxemburg)
- sl** Evropska investicijska banka (EIB, Luxembourg)
- fi** Euroopan investointipankki (EIP, Luxemburg)
- sv** Europeiska investeringsbanken (EIB, Luxemburg)

Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Ελέγχου της Αλιείας

- bg** Европейска агенция за контрол на рибарството (EFCA, Виго)
- es** Agencia Europea de Control de la Pesca (AECF, Vigo)
- cs** Evropská agentura pro kontrolu rybolovu (EFCA, Vigo)
- da** Det Europæiske Fiskerikontrolagentur (EFCA, Vigo)
- de** Europäische Fischereiaufsichtsagentur (EFCA, Vigo)
- et** Euroopa Kalanduskontrolli Amet (EFCA, Vigo)
- el** Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Ελέγχου της Αλιείας (EFCA, Βίγκο)
- en** European Fisheries Control Agency (EFCA, Vigo)
- fr** Agence européenne de contrôle des pêches (AECF, Vigo)
- ga** an Ghníomhaireacht Eorpach um Rialú ar Iascach (EFCA, Vigo)
- hr** Europska agencija za kontrolu ribarstva (EFCA, Vigo)
- it** Agenzia europea di controllo della pesca (EFCA, Vigo)
- lv** Eiropas Zivsaimniecības kontroles aģentūra (EFCA, Vigo)
- lt** Europos žuvininkystės kontrolės agentūra (EŽKA, Vigas)
- hu** Európai Halászati Ellenőrző Hivatal (EFCA, Vigo)
- mt** l-Aġenzija Ewropea għall-Kontroll tas-Sajd (EFCA, Vigo)
- nl** Europees Bureau voor visserijcontrole (EFCA, Vigo)
- pl** Europejska Agencja Kontroli Rybołówstwa (EFCA, Vigo)
- pt** Agência Europeia de Controlo das Pescas (AECF, Vigo)
- ro** Agenția Europeană pentru Controlul Pescuitului (EFCA, Vigo)
- sk** Európska agentúra pre kontrolu rybárstva (EFCA, Vigo)
- sl** Evropska agencija za nadzor ribištva (EFCA, Vigo)
- fi** Euroopan kalastuksenvallontavirasto (EFCA, Vigo)
- sv** Europeiska fiskerikontrollbyrån (EFCA, Vigo)

Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Εξωτερικής Δράσης

- bg** Европейска служба за външна дейност (ЕСВД, Брюксел)
- es** Servicio Europeo de Acción Exterior (SEAE, Bruselas)
- cs** Evropská služba pro vnější činnost (ESVČ, Brusel)
- da** Tjenesten for EU's Optræden Udadtil (Bruxelles)
- de** Europäischer Auswärtiger Dienst (EAD, Brüssel)
- et** Euroopa välisteenistus (Brüssel)
- el** Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Εξωτερικής Δράσης (ΕΥΕΔ, Βρυξέλλες)
- en** European External Action Service (EEAS, Brussels)
- fr** Service européen pour l'action extérieure (SEAE, Bruxelles)
- ga** an tSeirbhís Eorpach Gníomhaíochta Seachtraí (SEGS, an Bhruiséil)
- hr** Europska služba za vanjsko djelovanje (ESVD, Bruxelles)
- it** Servizio europeo per l'azione esterna (SEAE, Bruxelles)
- lv** Eiropas Ārējās darbības dienests (EĀDD, Brisele)
- lt** Europos išorės veiksmų tarnyba (EIVT, Briuselis)
- hu** Európai Külügyi Szolgálat (EKSZ, Brüsszel)
- mt** is-Servizz Ewropew għall-Azzjoni Esterna (SEAE, Brussell)
- nl** Europese Dienst voor extern optreden (EDEO, Brussel)
- pl** Europejska Służba Działań Zewnętrznych (ESDZ, Bruksela)
- pt** Serviço Europeu para a Ação Externa (SEAE, Bruxelas)
- ro** Serviciul European de Acțiune Externă (SEAE, Bruxelles)
- sk** Európska služba pre vonkajšiu činnosť (ESVČ, Brusel)
- sl** Evropska služba za zunanje delovanje (ESZD, Bruselj)
- fi** Euroopan ulkosuhdehallinto (EUH, Bryssel)
- sv** Europeiska utrikestjänsten (Bryssel)

Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Επιλογής Προσωπικού

- bg** Европейска служба за подбор на персонал (EPSO, Брюксел)
- es** Oficina Europea de Selección de Personal (EPSO, Bruselas)
- cs** Evropský úřad pro výběr personálu (EPSO, Brusel)
- da** Det Europæiske Personaleudvælgelseskontor (EPSO, Bruxelles)
- de** Europäisches Amt für Personalauswahl (EPSO, Brüssel)
- et** Euroopa Personalivaliku Amet (EPSO, Brüssel)
- el** Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Επιλογής Προσωπικού (EPSO, Βρυξέλλες)
- en** European Personnel Selection Office (EPSO, Brussels)
- fr** Office européen de sélection du personnel (EPSO, Bruxelles)
- ga** an Oifig Eorpach um Roghnú Foirne (EPSO, an Bhruiséil)
- hr** Europski ured za odabir osoblja (EPSO, Bruxelles)
- it** Ufficio europeo di selezione del personale (EPSO, Bruxelles)
- lv** Eiropas Personāla atlases birojs (EPSO, Brisele)
- lt** Europos personalo atrankos tarnyba (EPSO, Briuselis)
- hu** Európai Személyzeti Felvételi Hivatal (EPSO, Brüsszel)
- mt** l-Uffiċċju Ewropew għas-Selezzjoni tal-Persunal (EPSO, Brussell)
- nl** Europees Bureau voor personeelsselectie (EPSO, Brussel)
- pl** Europejski Urząd Doboru Kadr (EPSO, Bruksela)
- pt** Serviço Europeu de Seleção do Pessoal (EPSO, Bruxelas)
- ro** Oficiul European pentru Selecția Personalului (EPSO, Bruxelles)
- sk** Európsky úrad pre výber pracovníkov (EPSO, Brusel)
- sl** Evropski urad za izbor osebja (EPSO, Bruselj)
- fi** Euroopan unionin henkilöstövalintatoimisto (EPSO, Bryssel)
- sv** Europeiska rekryteringsbyrån (Epsa, Bryssel)

Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο

- bg** Европейска сметна палата (Люксембург)
- es** Tribunal de Cuentas Europeo (Luxemburgo)
- cs** Evropský účetní dvůr (EÚD, Lucemburk)
- da** Den Europæiske Revisionsret (Luxembourg)
- de** Europäischer Rechnungshof (Luxemburg)
- et** Euroopa Kontrollikoda (Luxembourg)
- el** Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο (Λουξεμβούργο)
- en** European Court of Auditors (ECA, Luxembourg)
- fr** Cour des comptes européenne (Luxembourg)
- ga** Cúirt Iniúcháirí na hEorpa (Lucsamburg)
- hr** Europski revizorski sud (Luxembourg)
- it** Corte dei conti europea (Lussemburgo)
- lv** Eiropas Revīzijas palāta (Luksemburga)
- lt** Europos Audito Rūmai (Liuksemburgas)
- hu** Európai Számvevőszék (Luxembourg)
- mt** il-Qorti Ewropea tal-Awdituri (QEA, il-Lussemburgu)
- nl** Europese Rekenkamer (ERK, Luxemburg)
- pl** Europejski Trybunał Obrachunkowy (Luksemburg)
- pt** Tribunal de Contas Europeu (TCE, Luxemburgo)
- ro** Curtea de Conturi Europeană (Luxemburg)
- sk** Európsky dvor audítorov (Luxemburg)
- sl** Evropsko računsko sodišče (ERS, Luxembourg)
- fi** Euroopan tilintarkastustuomioistuim (Luxemburg)
- sv** Europeiska revisionsrätten (Luxemburg)

Ευρωπαϊκό Ίδρυμα για τη Βελτίωση των Συνθηκών Διαβίωσης και Εργασίας

- bg** Европейска фондация за подобряване на условията на живот и труд (Eurofound, Дъблин)
- es** Fundación Europea para la Mejora de las Condiciones de Vida y de Trabajo (Eurofound, Dublín)
- cs** Evropská nadace pro zlepšení životních a pracovních podmínek (Eurofound, Dublin)
- da** Det Europæiske Institut til Forbedring af Leve- og Arbejdsvilkårene (Eurofound, Dublin)
- de** Europäische Stiftung zur Verbesserung der Lebens- und Arbeitsbedingungen (Eurofound, Dublin)
- et** Euroopa Elu- ja Töötingimuste Parandamise Sihtasutus (Eurofound, Dublin)
- el** Ευρωπαϊκό Ίδρυμα για τη Βελτίωση των Συνθηκών Διαβίωσης και Εργασίας (Eurofound, Δουβλίνο)
- en** European Foundation for the Improvement of Living and Working Conditions (Eurofound, Dublin)
- fr** Fondation européenne pour l'amélioration des conditions de vie et de travail (Eurofound, Dublin)
- ga** an Foras Eorpach chun Dálaí Maireachtála agus Oibre a Fheabhsú (Eurofound, Baile Átha Cliath)
- hr** Europska zaklada za poboljšanje životnih i radnih uvjeta (Eurofound, Dublin)
- it** Fondazione europea per il miglioramento delle condizioni di vita e di lavoro (Eurofound, Dublino)
- lv** Eiropas Dzīves un darba apstākļu uzlabošanas fonds (Eurofound, Dublina)
- lt** Europos gyvenimo ir darbo sąlygų gerinimo fondas (Eurofound, Dublinas)
- hu** Európai Alapítvány az Élet- és Munkakörülmények Javításáért (Eurofound, Dublin)
- mt** il-Fondazzjoni Ewropea għat-Titjib tal-Kondizzjonijiet tal-Ħajja u tax-Xogħol (Eurofound, Dublin)
- nl** Europese Stichting tot verbetering van de levens- en arbeidsomstandigheden (Eurofound, Dublin)
- pl** Europejska Fundacja na rzecz Poprawy Warunków Życia i Pracy (Eurofound, Dublin)
- pt** Fundação Europeia para a Melhoria das Condições de Vida e de Trabalho (Eurofound, Dublin)
- ro** Fundația Europeană pentru Îmbunătățirea Condițiilor de Viață și de Muncă (Eurofound, Dublin)
- sk** Európska nadácia pre zlepšovanie životných a pracovných podmienok (Eurofound, Dublin)
- sl** Evropska fundacija za izboljšanje življenjskih in delovnih razmer (Eurofound, Dublin)
- fi** Euroopan elin- ja työolojen kehittämissäätiö (Eurofound, Dublin)
- sv** Europeiska fonden för förbättring av levnads- och arbetsvillkor (Eurofound, Dublin)

Ευρωπαϊκό Ίδρυμα Επαγγελματικής Εκπαίδευσης

- bg** Европейска фондация за обучение (ETF, Торино)
- es** Fundación Europea de Formación (ETF, Turín)
- cs** Evropská nadace odborného vzdělávání (ETF, Turín)
- da** Det Europæiske Erhvervsuddannelsesinstitut (ETF, Torino)
- de** Europäische Stiftung für Berufsbildung (ETF, Turin)
- et** Euroopa Koolitusfond (ETF, Torino)
- el** Ευρωπαϊκό Ίδρυμα Επαγγελματικής Εκπαίδευσης (ETF, Τορίνο)
- en** European Training Foundation (ETF, Turin)
- fr** Fondation européenne pour la formation (ETF, Turin)
- ga** an Foras Eorpach Oiliúna (ETF, Torino)
- hr** Europska zaklada za osposobljavanje (ETF, Torino)
- it** Fondazione europea per la formazione (ETF, Torino)
- lv** Eiropas Izglītības fonds (ETF, Turīna)
- lt** Europos mokymo fondas (ETF, Turinas)
- hu** Európai Képzési Alapítvány (ETF, Torino)
- mt** il-Fondazzjoni Ewropea għat-Taħriġ (ETF, Turin)
- nl** Europese Stichting voor opleiding (ETF, Turijn)
- pl** Europejska Fundacja Kształcenia (ETF, Turyn)
- pt** Fundação Europeia para a Formação (ETF, Turim)
- ro** Fundația Europeană de Formare (ETF, Torino)
- sk** Európska nadácia pre odborné vzdelávanie (ETF, Turín)
- sl** Evropska fundacija za usposabljanje (ETF, Torino)
- fi** Euroopan koulutussäätiö (ETF, Torino)
- sv** Europeiska yrkesutbildningsstiftelsen (ETF, Turin)

Ευρωπαϊκό Ινστιτούτο για την Ισότητα των Φύλων

- bg** Европейски институт за равенство между половете (EIGE, Вилнюс)
- es** Instituto Europeo de la Igualdad de Género (EIGE, Vilna)
- cs** Evropský institut pro rovnost žen a mužů (EIGE, Vilnius)
- da** Det Europæiske Institut for Ligestilling mellem Mænd og Kvinder (EIGE, Vilnius)
- de** Europäisches Institut für Gleichstellungsfragen (EIGE, Vilnius)
- et** Euroopa Soolise Võrdõiguslikkuse Instituut (EIGE, Vilnius)
- el** Ευρωπαϊκό Ινστιτούτο για την Ισότητα των Φύλων (EIGE, Βίλνιους)
- en** European Institute for Gender Equality (EIGE, Vilnius)
- fr** Institut européen pour l'égalité entre les hommes et les femmes (EIGE, Vilnius)
- ga** an Institiúid Eorpach um Chomhionannas Inscne (EIGE, Vilnias)
- hr** Europski institut za ravnopravnost spolova (EIGE, Vilnius)
- it** Istituto europeo per l'uguaglianza di genere (EIGE, Vilnius)
- lv** Eiropas Dzimumu līdztiesības institūts (EIGE, Viļņa)
- lt** Europos lyčių lygybės institutas (EIGE, Vilnius)
- hu** A Nemek Közötti Egyenlőség Európai Intézete (EIGE, Vilnius)
- mt** l-Istitut Ewropew għall-Ugwaljanza bejn is-Sessi (EIGE, Vilnius)
- nl** Europees Instituut voor gendergelijkheid (EIGE, Vilnius)
- pl** Europejski Instytut ds. Równości Kobiet i Mężczyzn (EIGE, Wilno)
- pt** Instituto Europeu para a Igualdade de Género (EIGE, Vilnius)
- ro** Institutul European pentru Egalitatea de Șanse între Femei și Bărbați (EIGE, Vilnius)
- sk** Európsky inštitút pre rodovú rovnosť (EIGE, Vilnius)
- sl** Evropski inštitut za enakost spolov (EIGE, Vilna)
- fi** Euroopan tasa-arvoinstituutti (EIGE, Vilna)
- sv** Europeiska jämställdhetsinstitutet (EIGE, Vilnius)

Ευρωπαϊκό Ινστιτούτο Καινοτομίας και Τεχνολογίας

- bg** Европейски институт за иновации и технологии (EIT, Будапеща)
- es** Instituto Europeo de Innovación y Tecnología (EIT, Budapest)
- cs** Evropský inovační a technologický institut (EIT, Budapešť)
- da** Det Europæiske Institut for Innovation og Teknologi (EIT, Budapest)
- de** Europäisches Innovations- und Technologieinstitut (EIT, Budapest)
- et** Euroopa Innovatsiooni- ja Tehnoloogiainstituut (EIT, Budapest)
- el** Ευρωπαϊκό Ινστιτούτο Καινοτομίας και Τεχνολογίας (EIT, Βουδαπέστη)
- en** European Institute of Innovation and Technology (EIT, Budapest)
- fr** Institut européen d'innovation et de technologie (EIT, Budapest)
- ga** an Institiúid Eorpach um Nuálaíocht agus Teicneolaíocht (EIT, Búdapeist)
- hr** Europski institut za inovacije i tehnologiju (EIT, Budimpešta)
- it** Istituto europeo di innovazione e tecnologia (EIT, Budapest)
- lv** Eiropas Inovāciju un tehnoloģiju institūts (EIT, Budapešta)
- lt** Europos inovacijos ir technologijos institutas (EIT, Budapeštas)
- hu** Európai Innovációs és Technológiai Intézet (EIT, Budapest)
- mt** l-Istitut Ewropew tal-Innovazzjoni u t-Teknoloġija (EIT, Budapest)
- nl** Europees Instituut voor innovatie en technologie (EIT, Boedapest)
- pl** Europejski Instytut Innowacji i Technologii (EIT, Budapeszt)
- pt** Instituto Europeu de Inovação e Tecnologia (EIT, Budapeste)
- ro** Institutul European de Inovare și Tehnologie (EIT, Budapesta)
- sk** Európsky inovačný a technologický inštitút (EIT, Budapešť)
- sl** Evropski inštitut za inovacije in tehnologijo (EIT, Budimpešta)
- fi** Euroopan innovaatio- ja teknologiainstituutti (EIT, Budapest)
- sv** Europeiska institutet för innovation och teknik (EIT, Budapest)

Ευρωπαϊκό Κέντρο Αρμοδιότητας για Βιομηχανικά, Τεχνολογικά και Ερευνητικά Θέματα Κυβερνοασφάλειας

- bg** Европейски център за промишлени, технологични и изследователски експертни познания в областта на киберсигурността (Букурещ)
- es** Centro Europeo de Competencia Industrial, Tecnológica y de Investigación en Ciberseguridad (Bucarest)
- cs** Evropské průmyslové, technologické a výzkumné centrum kompetencí pro kybernetickou bezpečnost (Bukurešť)
- da** Det Europæiske Industri-, Teknologi- og Forskningskompetencecenter for Cybersikkerhed (Bukarest)
- de** Europäisches Kompetenzzentrum für Industrie, Technologie und Forschung im Bereich der Cybersicherheit (Bukarest)
- et** Küberturvalisuse Valdkonna Tööstuse, Tehnoloogia ja Teadusuuringute Euroopa Pädevuskeskus (Bukarest)
- el** Ευρωπαϊκό Κέντρο Αρμοδιότητας για Βιομηχανικά, Τεχνολογικά και Ερευνητικά Θέματα Κυβερνοασφάλειας (Βουκουρέστι)
- en** European Cybersecurity Industrial, Technology and Research Competence Centre (Bucharest)
- fr** Centre de compétences européen pour l'industrie, les technologies et la recherche en matière de cybersécurité (Bucarest)
- ga** an Lárionad Eorpach um Inniúlachtaí Tionsclaíochta Cibearshlándála, Teicneolaíochta Cibearshlándála agus Taighde Cibearshlándála (Búcairist)
- hr** Europski stručni centar za industriju, tehnologiju i istraživanja u području kibersigurnosti (Bukurešt)
- it** Centro europeo di competenza per la cibersecurity nell'ambito industriale, tecnologico e della ricerca (Bucarest)
- lv** Eiropas Industriālais, tehnoloģiskais un pētnieciskais kiberdrošības kompetenču centrs (Bukareste)
- lt** Europos kibernetinio saugumo pramonės, technologijų ir mokslinių tyrimų kompetencijos centras (Bukareštas)
- hu** Európai Kiberbiztonsági Ipari, Technológiai és Kutatási Kompetenciaközpont (Bukarest)
- mt** iċ-Ċentru Ewropew ta' Kompetenza Industrijali, Teknoloġika u tar-Riċerka fil-qasam ta' Ċibersigurtà (Bucharest)
- nl** Europees Kenniscentrum voor industrie, technologie en onderzoek op het gebied van cyberbeveiliging (Boekarest)
- pl** Europejskie Centrum Kompetencji Przemysłowych, Technologicznych i Badawczych w dziedzinie Cyberbezpieczeństwa (Bukareszt)
- pt** Centro Europeu de Competências Industriais, Tecnológicas e de Investigação em Cibersegurança (Bucarest)
- ro** Centrul european de competențe în domeniul industrial, tehnologic și de cercetare în materie de securitate cibernetică (București)
- sk** Európske centrum priemyselných, technologických a výskumných kompetencií v oblasti kybernetickej bezpečnosti (Bukurešť)
- sl** Evropski industrijski, tehnološki in raziskovalni kompetenčni center za kibernetiko varnost (Bukarešta)
- fi** Euroopan kyberturvallisuuden teollisuus-, teknologia- ja tutkimusosaamiskeskus (Bukarest)
- sv** Europeiska kompetenscentrumet för cybersäkerhet inom näringsliv, teknik och forskning (Bukarest)

Ευρωπαϊκό Κέντρο για την Ανάπτυξη της Επαγγελματικής Κατάρτισης

- bg** Европейски център за развитие на професионалното обучение (Cedefop, Солун)
- es** Centro Europeo para el Desarrollo de la Formación Profesional (Cedefop, Salónica)
- cs** Evropské středisko pro rozvoj odborného vzdělávání (Cedefop, Soluň)
- da** Det Europæiske Center for Udvikling af Erhvervsuddannelse (Cedefop, Thessaloniki)
- de** Europäisches Zentrum für die Förderung der Berufsbildung (Cedefop, Thessaloniki)
- et** Euroopa Kutseõppe Arenduskeskus (Cedefop, Thessaloníki)
- el** Ευρωπαϊκό Κέντρο για την Ανάπτυξη της Επαγγελματικής Κατάρτισης (Cedefop, Θεσσαλονίκη)
- en** European Centre for the Development of Vocational Training (Cedefop, Thessaloniki)
- fr** Centre européen pour le développement de la formation professionnelle (Cedefop, Thessalonique)
- ga** an Lárionad Eorpach um Fhorbairt na Gairmoiliúna (Cedefop, Thessaloniki)
- hr** Europski centar za razvoj strukovnog osposobljavanja (Cedefop, Solun)
- it** Centro europeo per lo sviluppo della formazione professionale (Cedefop, Salonicco)
- lv** Eiropas Profesionālās izglītības attīstības centrs (Cedefop, Saloniki)
- lt** Europos profesinio mokymo plėtros centras (Cedefop, Salonikai)
- hu** Európai Szakképzésfejlesztési Központ (Cedefop, Thessaloniki)
- mt** iċ-Ċentru Ewropew għall-Iżvilupp ta' Taħriġ Vokazzjonali (Cedefop, Salonka)
- nl** Europees Centrum voor de ontwikkeling van de beroepsopleiding (Cedefop, Thessaloniki)
- pl** Europejskie Centrum Rozwoju Kształcenia Zawodowego (Cedefop, Saloniki)
- pt** Centro Europeu para o Desenvolvimento da Formação Profissional (Cedefop, Salónica)
- ro** Centrul European pentru Dezvoltarea Formării Profesionale (Cedefop, Salonic)
- sk** Európske stredisko pre rozvoj odborného vzdelávania (Cedefop, Solún)
- sl** Evropski center za razvoj poklicnega usposabljanja (Cedefop, Solun)
- fi** Euroopan ammatillisen koulutuksen kehittämiskeskus (Cedefop, Thessaloniki)
- sv** Europeiska centrumet för utveckling av yrkesutbildning (Cedefop, Thessaloniki)

Ευρωπαϊκό Κέντρο Πρόληψης και Ελέγχου Νόσων

- bg** Европейски център за профилактика и контрол върху заболяванията (ECDC, Стокхолм)
- es** Centro Europeo para la Prevención y el Control de las Enfermedades (ECDC, Estocolmo)
- cs** Evropské středisko pro prevenci a kontrolu nemoci (ECDC, Stockholm)
- da** Det Europæiske Center for Forebyggelse af og Kontrol med Sygdomme (ECDC, Stockholm)
- de** Europäisches Zentrum für die Prävention und die Kontrolle von Krankheiten (ECDC, Stockholm)
- et** Haiguste Ennetamise ja Tõrje Euroopa Keskus (ECDC, Stockholm)
- el** Ευρωπαϊκό Κέντρο Πρόληψης και Ελέγχου Νόσων (ECDC, Στοκχόλμη)
- en** European Centre for Disease Prevention and Control (ECDC, Stockholm)
- fr** Centre européen de prévention et de contrôle des maladies (ECDC, Stockholm)
- ga** an Lárionad Eorpach um Ghalair a Chosc agus a Rialú (ECDC, Stócolm)
- hr** Europski centar za sprečavanje i kontrolu bolesti (ECDC, Stockholm)
- it** Centro europeo per la prevenzione e il controllo delle malattie (ECDC, Stoccolma)
- lv** Eiropas Slimību profilakses un kontroles centrs (ECDC, Stokholma)
- lt** Europos ligų prevencijos ir kontrolės centras (ECDC, Stokholmas)
- hu** Európai Betegségmegelőzési és Járványvédelmi Központ (ECDC, Stockholm)
- mt** iċ-Ċentru Ewropew għall-Prevenzjoni u l-Kontroll tal-Mard (ECDC, Stokkolma)
- nl** Europees Centrum voor ziektepreventie en -bestrijding (ECDC, Stockholm)
- pl** Europejskie Centrum ds. Zapobiegania i Kontroli Chorób (ECDC, Sztokholm)
- pt** Centro Europeu de Prevenção e Controlo das Doenças (ECDC, Estocolmo)
- ro** Centrul European de Prevenire și Control al Bolilor (ECDC, Stockholm)
- sk** Európske centrum pre prevenciu a kontrolu chorôb (ECDC, Štokholm)
- sl** Evropski center za preprečevanje in obvladovanje bolezni (ECDC, Stockholm)
- fi** Euroopan tautienehkäisy- ja -valvontakeskus (ECDC, Tukholma)
- sv** Europeiska centrumet för förebyggande och kontroll av sjukdomar (ECDC, Stockholm)

Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο

- bg** Европейски парламент (ΕΠ, Στρασβουργ)
- es** Parlamento Europeo (PE, Estrasburgo)
- cs** Evropský parlament (EP, Štrasburk)
- da** Europa-Parlamentet (Strasbourg)
- de** Europäisches Parlament (EP, Straßburg)
- et** Euroopa Parlament (EP, Strasbourg)
- el** Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο (ΕΚ, Στρασβούργο)
- en** European Parliament (EP, Strasbourg)
- fr** Parlement européen (PE, Strasbourg)
- ga** Parlaimint na hEorpa (PE, Strasbourg)
- hr** Europski parlament (EP, Strasbourg)
- it** Parlamento europeo (PE, Strasburgo)
- lv** Eiropas Parlaments (EP, Stralsbūra)
- lt** Europos Parlamentas (EP, Stralsbūras)
- hu** Európai Parlament (EP, Strasbourg)
- mt** il-Parlament Ewropew (PE, **Strażburgu**)
- nl** Europees Parlement (EP, Straatsburg)
- pl** Parlament Europejski (PE, Stralsburg)
- pt** Parlamento Europeu (PE, Estrasburgo)
- ro** Parlamentul European (PE, Strasbourg)
- sk** Európsky parlament (EP, Štrasburg)
- sl** Evropski parlament (EP, Strasbourg)
- fi** Euroopan parlamentti (EP, Strasbourg)
- sv** Europaparlamentet (EP, Strasbourg)

Ευρωπαϊκό Συμβούλιο

- bg** Съвет на Европейския съюз (Брюксел)
- es** Consejo de la Unión Europea (Bruselas)
- cs** Rada Evropské unie (Brusel)
- da** Rådet for Den Europæiske Union (Bruxelles)
- de** Rat der Europäischen Union (Brüssel)
- et** Euroopa Liidu Nõukogu (Brüssel)
- el** Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Βρυξέλλες)
- en** Council of the European Union (Brussels)
- fr** Conseil de l'Union européenne (Bruxelles)
- ga** Comhairle an Aontais Eorpaigh (an Bhrúiséil)
- hr** Vijeće Europske unije (Bruxelles)
- it** Consiglio dell'Unione europea (Bruxelles)
- lv** Eiropas Savienības Padome (Brisele)
- lt** Europos Sąjungos Taryba (Briuselis)
- hu** Az Európai Unió Tanácsa (Brüsszel)
- mt** il-Kunsill tal-Unjoni Ewropea (Brussell)
- nl** Raad van de Europese Unie (Brussel)
- pl** Rada Unii Europejskiej (Bruksela)
- pt** Conselho da União Europeia (Bruxelas)
- ro** Consiliul Uniunii Europene (Bruxelles)
- sk** Rada Európskej únie (Brusel)
- sl** Svet Evropske unije (Bruselj)
- fi** Euroopan unionin neuvosto (Bryssel)
- sv** Europeiska unionens råd (Bryssel)

Ευρωπαϊκό Συμβούλιο Προστασίας Δεδομένων

- bg** Европейски комитет по защита на данните (Брюксел)
- es** Comité Europeo de Protección de Datos (CEPD, Bruselas)
- cs** Evropský sbor pro ochranu osobních údajů (EDPB, Brusel)
- da** Det Europæiske Databeskyttelsesråd (Bruxelles)
- de** Europäischer Datenschutzausschuss (EDSA, Brüssel)
- et** Euroopa Andmekaitseinspektsioon (Brüssel)
- el** Ευρωπαϊκό Συμβούλιο Προστασίας Δεδομένων (ΕΣΠΔ, Βρυξέλλες)
- en** European Data Protection Board (EDPB, Brussels)
- fr** Comité européen de la protection des données (Bruxelles)
- ga** an Bord Eorpach um Chosaint Sonraí (EDPB, an Bhrúiséal)
- hr** Europski odbor za zaštitu podataka (EDPB, Bruxelles)
- it** Comitato europeo per la protezione dei dati (EDPB, Bruxelles)
- lv** Eiropas Datu aizsardzības kolēģija (EDAK, Brisele)
- lt** Europos duomenų apsaugos valdyba (Briuselis)
- hu** Európai Adatvédelmi Testület (Brüsszel)
- mt** il-Bord Ewropew għall-Protezzjoni tad-Data (EDPB, Brussell)
- nl** Europees Comité voor gegevensbescherming (EDPB, Brussel)
- pl** Europejska Rada Ochrony Danych (EROD, Bruksela)
- pt** Comité Europeu para a Proteção de Dados (CEPD, Bruxelas)
- ro** Comitetul European pentru Protecția Datelor (CEPD, Bruxelles)
- sk** Európsky výbor pre ochranu údajov (EDPB, Brusel)
- sl** Evropski odbor za varstvo podatkov (EOVP, Bruselj)
- fi** Euroopan tietosuojaneuvosto (Bryssel)
- sv** Europeiska dataskyddsstyrelsen (EDPB, Bryssel)

Ευρωπαϊκό Ταμείο Επενδύσεων

- bg** Европейска фондация за обучение (ETF, Турино)
- es** Fundación Europea de Formación (ETF, Turín)
- cs** Evropská nadace odborného vzdělávání (ETF, Turín)
- da** Det Europæiske Erhvervsuddannelsesinstitut (ETF, Torino)
- de** Europäische Stiftung für Berufsbildung (ETF, Turin)
- et** Euroopa Koolitusfond (ETF, Torino)
- el** Ευρωπαϊκό Ίδρυμα Επαγγελματικής Εκπαίδευσης (ETF, Τορίνο)
- en** European Training Foundation (ETF, Turin)
- fr** Fondation européenne pour la formation (ETF, Turin)
- ga** an Foras Eorpach Oiliúna (ETF, Torino)
- hr** Europska zaklada za osposobljavanje (ETF, Torino)
- it** Fondazione europea per la formazione (ETF, Torino)
- lv** Eiropas Izglītības fonds (ETF, Turīna)
- lt** Europos mokymo fondas (ETF, Turinas)
- hu** Európai Képzési Alapítvány (ETF, Torino)
- mt** il-Fondazzjoni Ewropea għat-Taħriġ (ETF, Turin)
- nl** Europese Stichting voor opleiding (ETF, Turiijn)
- pl** Europejska Fundacja Kształcenia (ETF, Turyn)
- pt** Fundação Europeia para a Formação (ETF, Turim)
- ro** Fundația Europeană de Formare (ETF, Torino)
- sk** Európska nadácia pre odborné vzdelávanie (ETF, Turín)
- sl** Evropska fundacija za usposabljanje (ETF, Torino)
- fi** Euroopan koulutussäätiö (ETF, Torino)
- sv** Europeiska yrkesutbildningsstiftelsen (ETF, Turin)

Ευρωπαϊκός Εκτελεστικός Οργανισμός για την Υγεία και τον Ψηφιακό τομέα

- bg** Европейска изпълнителна агенция за здравеопазването и цифровизацията (HADEA, Брюксел)
- es** Agencia Ejecutiva Europea en los ámbitos de la Salud y Digital (HADEA, Bruselas)
- cs** Evropská výkonná agentura pro zdraví a digitální oblast (HADEA, Brusel)
- da** Det Europæiske Forvaltningsorgan for Sundhed og det Digitale Område (HADEA, Bruxelles)
- de** Europäische Exekutivagentur für Gesundheit und Digitales (HADEA, Brüssel)
- et** Euroopa Tervishoiu ja Digitaalvaldkonna Rakendusamet (HADEA, Brüssel)
- el** Ευρωπαϊκός Εκτελεστικός Οργανισμός για την Υγεία και τον Ψηφιακό τομέα (HADEA, Βρυξέλλες)
- en** European Health and Digital Executive Agency (HADEA, Brussels)
- fr** Agence exécutive européenne pour la santé et le numérique (HADEA, Bruxelles)
- ga** an Ghníomhaireacht Feidhmiúcháin Eorpach um an tSláinte agus an Digiú (HADEA, an Bhruiséil)
- hr** Europska izvršna agencija za zdravlje i digitalno gospodarstvo (HADEA, Bruxelles)
- it** Agenzia esecutiva europea per la salute e il digitale (HADEA, Bruxelles)
- lv** Eiropas Veselības un digitālā izpildaģentūra (HADEA, Brisele)
- lt** Europos sveikatos ir skaitmeninės ekonomikos vykdomoji įstaiga (HADEA, Briuselis)
- hu** Európai Egészségügyi és Digitális Végrehajtó Ügynökség (HADEA, Brüsszel)
- mt** l-Aġenzija Eżekuttiva Ewropea għas-Saħħa u għall-Qasam Diġitali (HADEA, Brussell)
- nl** Europees Uitvoerend Agentschap voor gezondheid en digitaal beleid (Hadea, Brussel)
- pl** Europejska Agencja Wykonawcza ds. Zdrowia i Cyfryzacji (HADEA, Bruksela)
- pt** Agência de Execução Europeia da Saúde e do Digital (HADEA, Bruxelas)
- ro** Agenția Executivă Europeană pentru Domeniile Sănătății și Digital (HADEA, Bruxelles)
- sk** Európska výkonná agentúra pre zdravie a digitalizáciu (HADEA, Brusel)
- sl** Evropska izvajalska agencija za zdravje in digitalno tehnologijo (HADEA, Bruselj)
- fi** Euroopan terveys- ja digitaaliasioiden toimeenpanovirasto (HADEA, Bryssel)
- sv** Europeiska genomförandeorganet för hälsofrågor och digitala frågor (Hadea, Bryssel)

Ευρωπαϊκός Εκτελεστικός Οργανισμός για το Κλίμα, τις Υποδομές και το Περιβάλλον

- bg** Европейска изпълнителна агенция за климата, инфраструктурата и околната среда (CINEA, Брюксел)
- es** Agencia Ejecutiva Europea de Clima, Infraestructuras y Medio Ambiente (CINEA, Bruselas)
- cs** Evropská výkonná agentura pro klima, infrastrukturu a životní prostředí (CINEA, Brusel)
- da** Det Europæiske Forvaltningsorgan for Klima, Infrastruktur og Miljø (CINEA, Bruxelles)
- de** Europäische Exekutivagentur für Klima, Infrastruktur und Umwelt (CINEA, Brüssel)
- et** Euroopa Kliima, Taristu ja Keskkonna Rakendusamet (CINEA, Brüssel)
- el** Ευρωπαϊκός Εκτελεστικός Οργανισμός για το Κλίμα, τις Υποδομές και το Περιβάλλον (CINEA, Βρυξέλλες)
- en** European Climate, Infrastructure and Environment Executive Agency (CINEA, Brussels)
- fr** Agence exécutive européenne pour le climat, les infrastructures et l'environnement (CINEA, Bruxelles)
- ga** an Ghníomhaireacht Feidhmiúcháin Eorpach um an Aeráid, onneagar agus Comhshaol (CINEA, an Bhruiséil)
- hr** Europska izvršna agencija za klimu, infrastrukturu i okoliš (CINEA, Bruxelles)
- it** Agenzia esecutiva europea per il clima, l'infrastruttura e l'ambiente (CINEA, Bruxelles)
- lv** Eiropas Klimata, infrastruktūras un vides izpildaģentūra (CINEA, Brisele)
- lt** Europos klimato, infrastruktūros ir aplinkos vykdomoji įstaiga (CINEA, Briuselis)
- hu** Európai Éghajlat-politikai, Környezetvédelmi és Infrastrukturális Végrehajtó Ügynökség (CINEA, Brüsszel)
- mt** l-Aġenzija Eżekuttiva Ewropea għall-Klima, għall-Infrastruttura u għall-Ambjent (CINEA, Brussell)
- nl** Europees Uitvoerend Agentschap klimaat, infrastructuur en milieu (Cinea, Brussel)
- pl** Europejska Agencja Wykonawcza ds. Klimatu, Infrastruktury i Środowiska (CINEA, Bruksela)
- pt** Agência de Execução Europeia do Clima, das Infraestruturas e do Ambiente (CINEA, Bruxelas)
- ro** Agenția Executivă Europeană pentru Climă, Infrastructură și Mediu (CINEA, Bruxelles)
- sk** Európska výkonná agentúra pre klímu, infraštruktúru a životné prostredie (CINEA, Brusel)
- sl** Evropska izvajalska agencija za podnebje, infrastrukturo in okolje (CINEA, Bruselj)
- fi** Euroopan ilmasto-, infrastruktuuri- ja ympäristöasioiden toimeenpanovirasto (CINEA, Bryssel)
- sv** Europeiska genomförandeorganet för klimat, infrastruktur och miljö (Cinea, Bryssel)

Ευρωπαϊκός Εκτελεστικός Οργανισμός Εκπαίδευσης και Πολιτισμού

- bg** Европейска изпълнителна агенция за образование и култура (EACEA, Брюксел)
- es** Agencia Ejecutiva Europea de Educación y Cultura (EACEA, Bruselas)
- cs** Evropská výkonná agentura pro vzdělávání a kulturu (EACEA, Brusel)
- da** Det Europæiske Forvaltningsorgan for Uddannelse og Kultur (EACEA, Bruxelles)
- de** Europäische Exekutivagentur für Bildung und Kultur (EACEA, Brüssel)
- et** Euroopa Hariduse ja Kultuuri Rakendusamet (EACEA, Brüssel)
- el** Ευρωπαϊκός Εκτελεστικός Οργανισμός Εκπαίδευσης και Πολιτισμού (EACEA, Βρυξέλλες)
- en** European Education and Culture Executive Agency (EACEA, Brussels)
- fr** Agence exécutive européenne pour l'éducation et la culture (EACEA, Bruxelles)
- ga** an Ghníomhaireacht Feidhmiúcháin Eorpach um Oideachas agus Cultúr (EACEA, an Bhruiséil)
- hr** Europska izvršna agencija za obrazovanje i kulturu (EACEA, Bruxelles)
- it** Agenzia esecutiva europea per l'istruzione e la cultura (EACEA, Bruxelles)
- lv** Eiropas Izglītības un kultūras izpildaģentūra (EACEA, Brisele)
- lt** Europos švietimo ir kultūros vykdomoji įstaiga (EACEA, Briuselis)
- hu** Európai Oktatási és Kulturális Végrehajtó Ügynökség (EACEA, Brüsszel)
- mt** l-Aġenzija Eżekuttiva Ewropea għall-Edukazzjoni u għall-Kultura (EACEA, Brussell)
- nl** Europees Uitvoerend Agentschap onderwijs en cultuur (EACEA, Brussel)
- pl** Europejska Agencja Wykonawcza ds. Edukacji i Kultury (EACEA, Bruksela)
- pt** Agência de Execução Europeia da Educação e da Cultura (EACEA, Bruxelas)
- ro** Agenția Executivă Europeană pentru Educație și Cultură (EACEA, Bruxelles)
- sk** Európska výkonná agentúra pre vzdelávanie a kultúru (EACEA, Brusel)
- sl** Evropska izvajalska agencija za izobraževanje in kulturo (EACEA, Bruselj)
- fi** Euroopan koulutuksen ja kulttuurin toimeenpanovirasto (EACEA, Bryssel)
- sv** Europeiska genomförandeorganet för utbildning och kultur (Eacea, Bryssel)

Ευρωπαϊκός Εκτελεστικός Οργανισμός Έρευνας

- bg** Европейска изпълнителна агенция за научни изследвания (REA, Брюксел)
- es** Agencia Ejecutiva Europea de Investigación (REA, Bruselas)
- cs** Evropská výkonná agentura pro výzkum (REA, Brusel)
- da** Det Europæiske Forvaltningsorgan for Forskning (REA, Bruxelles)
- de** Europäische Exekutivagentur für die Forschung (REA, Brüssel)
- et** Euroopa Teadusuuringute Rakendusamet (REA, Brüssel)
- el** Ευρωπαϊκός Εκτελεστικός Οργανισμός Έρευνας (REA, Βρυξέλλες)
- en** European Research Executive Agency (REA, Brussels)
- fr** Agence exécutive européenne pour la recherche (REA, Bruxelles)
- ga** an Ghníomhaireacht Feidhmiúcháin Eorpach um Thaighde (REA, an Bhruiséil)
- hr** Europska izvršna agencija za istraživanje (REA, Bruxelles)
- it** Agenzia esecutiva europea per la ricerca (REA, Bruxelles)
- lv** Eiropas Pētniecības izpildaģentūra (REA, Brisele)
- lt** Europos mokslinių tyrimų vykdomoji įstaiga (REA, Briuselis)
- hu** Európai Kutatási Végrehajtó Ügynökség (REA, Brüsszel)
- mt** l-Aġenzija Eżekuttiva Ewropea għar-Riċerka (REA, Brussell)
- nl** Europees Uitvoerend Agentschap onderzoek (REA, Brussel)
- pl** Europejska Agencja Wykonawcza ds. Badań Naukowych (REA, Bruksela)
- pt** Agência de Execução Europeia da Investigação (REA, Bruxelas)
- ro** Agenția Executivă Europeană pentru Cercetare (REA, Bruxelles)
- sk** Európska výkonná agentúra pre výskum (REA, Brusel)
- sl** Evropska izvajalska agencija za raziskave (REA, Bruselj)
- fi** Euroopan tutkimuksen toimeenpanovirasto (REA, Bryssel)
- sv** Europeiska genomförandeorganet för forskning (REA, Bryssel)

Ευρωπαϊκός Οργανισμός Άμυνας

- bg** Европейска агенция по отбрана (EDA, Брюксел)
- es** Agencia Europea de Defensa (AED, Bruselas)
- cs** Evropská obranná agentura (EDA, Brusel)
- da** Det Europæiske Forsvarsagentur (EDA, Bruxelles)
- de** Europäische Verteidigungsagentur (EVA, Brüssel)
- et** Euroopa Kaitseagentuur (EDA, Brüssel)
- el** Ευρωπαϊκός Οργανισμός Άμυνας (EOA, Βρυξέλλες)
- en** European Defence Agency (EDA, Brussels)
- fr** Agence européenne de défense (AED, Bruxelles)
- ga** an Ghníomhaireacht Eorpach um Chosaint (GEC, an Bhruiséil)
- hr** Europska obrambena agencija (EDA, Bruxelles)
- it** Agenzia europea per la difesa (AED, Bruxelles)
- lv** Eiropas Aizsardzības aģentūra (EAA, Brisele)
- lt** Europos gynybos agentūra (EGA, Briuselis)
- hu** Európai Védelmi Ügynökség (EDA, Brüsszel)
- mt** l-Aġenzija Ewropea għad-Difiża (AED, Brussell)
- nl** Europees Defensieagentschap (EDA, Brussel)
- pl** Europejska Agencja Obrony (EDA, Bruksela)
- pt** Agência Europeia de Defesa (AED, Bruxelas)
- ro** Agenția Europeană de Apărare (AEA, Bruxelles)
- sk** Európska obranná agentúra (EDA, Brusel)
- sl** Evropska obrambna agencija (EDA, Bruselj)
- fi** Euroopan puolustusvirasto (Bryssel)
- sv** Europeiska försvarsbyrån (Bryssel)

Ευρωπαϊκός Οργανισμός για την Ασφάλεια και την Υγεία στην Εργασία

- bg** Европейска агенция за безопасност и здраве при работа (EU-OSHA, Билбао)
- es** Agencia Europea para la Seguridad y la Salud en el Trabajo (EU-OSHA, Bilbao)
- cs** Evropská agentura pro bezpečnost a ochranu zdraví při práci (EU-OSHA, Bilbao)
- da** Det Europæiske Arbejds miljøagentur (EU-OSHA, Bilbao)
- de** Europäische Agentur für Sicherheit und Gesundheitsschutz am Arbeitsplatz (EU-OSHA, Bilbao)
- et** Euroopa Tööohutuse ja Töötervishoiu Amet (EU-OSHA, Bilbao)
- el** Ευρωπαϊκός Οργανισμός για την Ασφάλεια και την Υγεία στην Εργασία (EU-OSHA, Μπιλμπάο)
- en** European Agency for Safety and Health at Work (EU-OSHA, Bilbao)
- fr** Agence européenne pour la sécurité et la santé au travail (EU-OSHA, Bilbao)
- ga** an Ghníomhaireacht Eorpach um Shábháilteacht agus Sláinte ag an Obair (EU-OSHA, Bilbao)
- hr** Europska agencija za sigurnost i zdravlje na radu (EU-OSHA, Bilbao)
- it** Agenzia europea per la sicurezza e la salute sul lavoro (EU-OSHA, Bilbao)
- lv** Eiropas Darba drošības un veselības aizsardzības aģentūra (EU-OSHA, Bilbao)
- lt** Europos darbuotojų saugos ir sveikatos agentūra (EU-OSHA, Bilbao)
- hu** Európai Munkahelyi Biztonsági és Egészségvédelmi Ügynökség (EU-OSHA, Bilbao)
- mt** l-Aġenzija Ewropea għas-Sigurtà u s-Saħħa fuq il-Post tax-Xogħol (EU-OSHA, Bilbao)
- nl** Europees Agentschap voor de veiligheid en de gezondheid op het werk (EU-OSHA, Bilbao)
- pl** Europejska Agencja Bezpieczeństwa i Zdrowia w Pracy (EU-OSHA, Bilbao)
- pt** Agência Europeia para a Segurança e a Saúde no Trabalho (EU-OSHA, Bilbao)
- ro** Agenția Europeană pentru Securitate și Sănătate în Muncă (EU-OSHA, Bilbao)
- sk** Európska agentúra pre bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci (EU-OSHA, Bilbao)
- sl** Evropska agencija za varnost in zdravje pri delu (EU-OSHA, Bilbao)
- fi** Euroopan työterveys- ja työturvallisuusvirasto (EU-OSHA, Bilbao)
- sv** Europeiska arbetsmiljöbyrån (EU-OSHA, Bilbao)

Ευρωπαϊκός Οργανισμός για την Ασφάλεια της Ναυσιπλοΐας

- bg** Европейска агенция по морска безопасност (ЕАМБ, Лисабон)
- es** Agencia Europea de Seguridad Marítima (AESM, Lisboa)
- cs** Evropská agentura pro námořní bezpečnost (EMSA, Lisabon)
- da** Det Europæiske Agentur for Søfartssikkerhed (EMSA, Lissabon)
- de** Europäische Agentur für die Sicherheit des Seeverkehrs (EMSA, Lissabon)
- et** Euroopa Meresõiduohutuse Amet (EMSA, Lissabon)
- el** Ευρωπαϊκός Οργανισμός για την Ασφάλεια της Ναυσιπλοΐας (EMSA, Λισαβόνα)
- en** European Maritime Safety Agency (EMSA, Lisbon)
- fr** Agence européenne pour la sécurité maritime (AESM, Lisbonne)
- ga** an Ghníomhaireacht Eorpach um Shábháilteacht Mhuirí (EMSA, Liospóin)
- hr** Europska agencija za pomorsku sigurnost (EMSA, Lisabon)
- it** Agenzia europea per la sicurezza marittima (EMSA, Lisbona)
- lv** Eiropas Jūras drošības aģentūra (EMSA, Lisabona)
- lt** Europos jūrų saugumo agentūra (EMSA, Lisabona)
- hu** Európai Tengerészeti Biztonsági Ügynökség (EMSA, Lisszabon)
- mt** l-Aġenzija Ewropea għas-Sigurtà Marittima (EMSA, Liżbona)
- nl** Europees Agentschap voor maritieme veiligheid (EMSA, Lissabon)
- pl** Europejska Agencja Bezpieczeństwa Morskiego (EMSA, Lizbona)
- pt** Agência Europeia da Segurança Marítima (EMSA, Lisboa)
- ro** Agenția Europeană pentru Siguranță Maritimă (EMSA, Lisabona)
- sk** Európska námorná bezpečnostná agentúra (EMSA, Lisabon)
- sl** Evropska agencija za pomorsko varnost (EMSA, Lizbona)
- fi** Euroopan meriturvallisuusvirasto (EMSA, Lissabon)
- sv** Europeiska sjösäkerhetsbyrån (Emsa, Lissabon)

Ευρωπαϊκός Οργανισμός Περιβάλλοντος

- bg** Европейска агенция за околна среда (ЕАОС, Копенхаген)
- es** Agencia Europea de Medio Ambiente (AEMA, Copenhague)
- cs** Evropská agentura pro životní prostředí (EEA, Kodaň)
- da** Det Europæiske Miljøagentur (EEA, København)
- de** Europäische Umweltagentur (EUA, Copenhagen)
- et** Euroopa Keskkonnaamet (EEA, Kopenhaagen)
- el** Ευρωπαϊκός Οργανισμός Περιβάλλοντος (ΕΟΠ, Κοπεγχάγη)
- en** European Environment Agency (EEA, Copenhagen)
- fr** Agence européenne pour l'environnement (AEE, Copenhague)
- ga** an Ghníomhaireacht Eorpach Comhshaoil (EEA, Cóbhanhávan)
- hr** Europska agencija za okoliš (EEA, Copenhagen)
- it** Agenzia europea dell'ambiente (AEA, Copenaghen)
- lv** Eiropas Vides aģentūra (EVA, Kopenhāgena)
- lt** Europos aplinkos agentūra (EAA, Kopenhaga)
- hu** Európai Környezetvédelmi Ügynökség (EEA, Koppenhága)
- mt** l-Aġenzija Ewropea għall-Ambjent (EEA, Copenhagen)
- nl** Europees Milieuagentschap (EEA, Copenhagen)
- pl** Europejska Agencja Środowiska (EEA, Kopenhaga)
- pt** Agência Europeia do Ambiente (AEA, Copenhaga)
- ro** Agenția Europeană de Mediu (AEM, Copenhaga)
- sk** Európska environmentálna agentúra (EEA, Kodaň)
- sl** Evropska agencija za okolje (EEA, København)
- fi** Euroopan ympäristökeskus (EEA, Kööpenhamina)
- sv** Europeiska miljöbyrån (EEA, Köpenhamn)

Ευρωπαϊκός Οργανισμός Συνοριοφυλακής και Ακτοφυλακής

- bg** Европейска агенция за гранична и брегова охрана (Frontex, Варшава)
- es** Agencia Europea de la Guardia de Fronteras y Costas (Frontex, Varsovia)
- cs** Evropská agentura pro pohraniční a pobřežní stráž (Frontex, Varšava)
- da** Det Europæiske Agentur for Grænse- og Kystbevogtning (Frontex, Warszawa)
- de** Europäische Agentur für die Grenz- und Küstenwache (Frontex, Warschau)
- et** Euroopa Piiri- ja Rannikuvalve Amet (Frontex, Varssavi)
- el** Ευρωπαϊκός Οργανισμός Συνοριοφυλακής και Ακτοφυλακής (Frontex, Βαρσοβία)
- en** European Border and Coast Guard Agency (Frontex, Warsaw)
- fr** Agence européenne de garde-frontières et de garde-côtes (Frontex, Varsovie)
- ga** an Ghníomhaireacht Eorpach um an nGarda Teorann agus Cósta (Frontex, Vársá)
- hr** Agencija za europsku graničnu i obalnu stražu (Frontex, Varšava)
- it** Agenzia europea della guardia di frontiera e costiera (Frontex, Varsavia)
- lv** Eiropas Robežu un krasta apsardzes aģentūra (Frontex, Varšava)
- lt** Europos sienų ir pakrančių apsaugos agentūra (Frontex, Varšuva)
- hu** Európai Határ- és Partvédelmi Ügynökség (Frontex, Varsó)
- mt** l-Aġenzija Ewropea għall-Gwardja tal-Fruntiera u tal-Kosta (Frontex, Varsavja)
- nl** Europees Grens- en kustwachtagentschap (Frontex, Warschau)
- pl** Europejska Agencja Straży Granicznej i Przybrzeżnej (Frontex, Warszawa)
- pt** Agência Europeia da Guarda de Fronteiras e Costeira (Frontex, Varsóvia)
- ro** Agenția Europeană pentru Poliția de Frontieră și Garda de Coastă (Frontex, Varșovia)
- sk** Európska agentúra pre pohraničnú a pobrežnú stráž (Frontex, Varšava)
- sl** Evropska agencija za mejno in obalno stražo (Frontex, Varšava)
- fi** Euroopan raja- ja merivartiostasto (Frontex, Varsova)
- sv** Europeiska gräns- och kustbevakningsbyrån (Frontex, Warszawa)

Ευρωπαϊκός Οργανισμός Φαρμάκων

- bg** Европейска агенция по лекарствата (EMA, Амстердам)
- es** Agencia Europea de Medicamentos (EMA, Ámsterdam)
- cs** Evropská agentura pro léčivé přípravky (EMA, Amsterdam)
- da** Det Europæiske Lægemiddelagentur (EMA, Amsterdam)
- de** Europäische Arzneimittel-Agentur (EMA, Amsterdam)
- et** Euroopa Ravimiamet (EMA, Amsterdam)
- el** Ευρωπαϊκός Οργανισμός Φαρμάκων (EMA, Άμστερνταμ)
- en** European Medicines Agency (EMA, Amsterdam)
- fr** Agence européenne des médicaments (EMA, Amsterdam)
- ga** an Ghníomhaireacht Leigheasra Eorpach (EMA, Amstardam)
- hr** Europska agencija za lijekove (EMA, Amsterdam)
- it** Agenzia europea per i medicinali (EMA, Amsterdam)
- lv** Eiropas Zāļu aģentūra (EMA, Amsterdama)
- lt** Europos vaistų agentūra (EMA, Amsterdamas)
- hu** Európai Gyógyszerügynökség (EMA, Amszterdam)
- mt** l-Aġenzija Ewropea għall-Medicini (EMA, Amsterdam)
- nl** Europees Geneesmiddelenbureau (EMA, Amsterdam)
- pl** Europejska Agencja Leków (EMA, Amsterdam)
- pt** Agência Europeia de Medicamentos (EMA, Amesterdão)
- ro** Agenția Europeană pentru Medicamente (EMA, Amsterdam)
- sk** Európska agentúra pre lieky (EMA, Amsterdam)
- sl** Evropska agencija za zdravila (EMA, Amsterdam)
- fi** Euroopan lääkevirasto (EMA, Amsterdam)
- sv** Europeiska läkemedelsmyndigheten (EMA, Amsterdam)

Ευρωπαϊκός Οργανισμός Χημικών Προϊόντων

- bg** Европейска агенция по химикали (ECHA, Хелзинки)
- es** Agencia Europea de Sustancias y Mezclas Químicas (ECHA, Helsinki)
- cs** Evropská agentura pro chemické látky (ECHA, Helsinky)
- da** Det Europæiske Kemikalieagentur (ECHA, Helsingfors)
- de** Europäische Chemikalienagentur (ECHA, Helsinki)
- et** Euroopa Kemikaaliamet (ECHA, Helsingi)
- el** Ευρωπαϊκός Οργανισμός Χημικών Προϊόντων (ECHA, Ελσίνκι)
- en** European Chemicals Agency (ECHA, Helsinki)
- fr** Agence européenne des produits chimiques (ECHA, Helsinki)
- ga** an Ghníomhaireacht Eorpach Ceimiceán (ECHA, Heilsincí)
- hr** Europska agencija za kemikalije (ECHA, Helsinki)
- it** Agenzia europea per le sostanze chimiche (ECHA, Helsinki)
- lv** Eiropas Ķīmikāliju aģentūra (ECHA, Helsinki)
- lt** Europos cheminių medžiagų agentūra (ECHA, Helsinkis)
- hu** Európai Vegyianyag-ügynökség (ECHA, Helsinki)
- mt** l-Aġenzija Ewropea għas-Sustanzi Kimiċi (ECHA, Helsinki)
- nl** Europees Agentschap voor chemische stoffen (ECHA, Helsinki)
- pl** Europejska Agencja Chemikaliów (ECHA, Helsinki)
- pt** Agência Europeia dos Produtos Químicos (ECHA, Helsínquia)
- ro** Agenția Europeană pentru Produse Chimice (ECHA, Helsinki)
- sk** Európska chemická agentúra (ECHA, Helsinki)
- sl** Evropska agencija za kemikalije (ECHA, Helsinki)
- fi** Euroopan kemikaalivirasto (ECHA, Helsinki)
- sv** Europeiska kemikaliemyndigheten (Echa, Helsingfors)

Ευρωπαίος Διαμεσολαβητής

- bg** Европейски омбудсман (Страсбург)
- es** Defensor del Pueblo Europeo (Estrasburgo)
- cs** Evropský veřejný ochránce práv (Štrasburk)
- da** Den Europæiske Ombudsmand (Strasbourg)
- de** Europäischer Bürgerbeauftragter (Straßburg)
- et** Euroopa Ombudsman (Strasbourg)
- el** Ευρωπαίος Διαμεσολαβητής (Στρασβούργο)
- en** European Ombudsman (Strasbourg)
- fr** Médiateur européen (Strasbourg)
- ga** an tOmbudsman Eorpach (Strasbourg)
- hr** Europski ombudsman (Strasbourg)
- it** Mediatore europeo (Strasburgo)
- lv** Eiropas Ombuds (Strasbūra)
- lt** Europos ombudsmenas (Strasbūras)
- hu** Európai ombudsman (Strasbourg)
- mt** l-Ombudsman Ewropew (**Strażburgu**)
- nl** Europese Ombudsman (Straatsburg)
- pl** Europejski Rzecznik Praw Obywatelskich (Strasburg)
- pt** Provedor de Justiça Europeu (Estrasburgo)
- ro** Ombudsmanul European (Strasbourg)
- sk** Európsky ombudsman (Štrasburg)
- sl** Evropski varuh človekovih pravic (Strasbourg)
- fi** Euroopan oikeusasiamies (Strasbourg)
- sv** Europeiska ombudsmannen (Strasbourg)

Ευρωπαϊός Επόπτης Προστασίας Δεδομένων

- bg** Европейски надзорен орган по защита на данните (ЕНОЗД, Брюксел)
- es** Supervisor Europeo de Protección de Datos (SEPD, Bruselas)
- cs** Evropský inspektor ochrany údajů (EIOÚ, Brusel)
- da** Den Europæiske Tilsynsførende for Databeskyttelse (EDPS, Bruxelles)
- de** Europäischer Datenschutzbeauftragter (EDSB, Brüssel)
- et** Euroopa Andmekaitseinspektor (Brüssel)
- el** Ευρωπαϊός Επόπτης Προστασίας Δεδομένων (ΕΕΠΔ, Βρυξέλλες)
- en** European Data Protection Supervisor (EDPS, Brussels)
- fr** Contrôleur européen de la protection des données (CEPD, Bruxelles)
- ga** an Maoirseoir Eorpach ar Chosaint Sonraí (MECS, an Bhruiséil)
- hr** Europski nadzornik za zaštitu podataka (ENZP, Bruxelles)
- it** Garante europeo della protezione dei dati (GEPD, Bruxelles)
- lv** Eiropas Datu aizsardzības uzraudzītājs (EDAU, Brisele)
- lt** Europos duomenų apsaugos priežiūros pareigūnas (EDAPP, Briuselis)
- hu** Európai adatvédelmi biztos (Brüsszel)
- mt** il-Kontrollur Ewropew għall-Protezzjoni tad-Data (KEPD, Brussell)
- nl** Europese Toezichthouder voor gegevensbescherming (EDPS, Brussel)
- pl** Europejski Inspektor Ochrony Danych (EIOD, Bruksela)
- pt** Autoridade Europeia para a Proteção de Dados (AEPD, Bruxelas)
- ro** Autoritatea Europeană pentru Protecția Datelor (AEPD, Bruxelles)
- sk** Európsky dozorný úradník pre ochranu údajov (EDPS, Brusel)
- sl** Evropski nadzornik za varstvo podatkov (ENVP, Bruselj)
- fi** Euroopan tietosuojavaltuutettu (Bryssel)
- sv** Europeiska datatillsynsmannen (Bryssel)

Ινστιτούτο Μελετών της Ευρωπαϊκής Ένωσης για Θέματα Ασφάλειας

- bg** Институт на Европейския съюз за изследване на сигурността (ИЕСИС, Париж)
- es** Instituto de Estudios de Seguridad de la Unión Europea (IESUE, París)
- cs** Ústav Evropské unie pro studium bezpečnosti (EUISS, Paříž)
- da** Den Europæiske Unions Institut for Sikkerhedsstudier (EUISS, Paris)
- de** Institut der Europäischen Union für Sicherheitsstudien (EUISS, Paris)
- et** Euroopa Liidu Julgeoleku-uuringute Instituut (EUISS, Pariis)
- el** Ινστιτούτο Μελετών της Ευρωπαϊκής Ένωσης για Θέματα Ασφάλειας (ΙΜΕΕΘΑ, Παρίσι)
- en** European Union Institute for Security Studies (EUISS, Paris)
- fr** Institut d'études de sécurité de l'Union européenne (IESUE, Paris)
- ga** Institiúid an Aontais Eorpaigh um Staidéar Slándála (EUISS, Páras)
- hr** Institut Europske unije za sigurnosne studije (EUISS, Pariz)
- it** Istituto dell'Unione europea per gli studi sulla sicurezza (IUESS, Parigi)
- lv** Eiropas Savienības Drošības izpētes institūts (EUISS, Parīze)
- lt** Europos Sąjungos saugumo studijų institutas (ESSSI, Paryžius)
- hu** Az Európai Unió Biztonságpolitikai Kutatóintézete (EUISS, Párizs)
- mt** l-Istitut tal-Unjoni Ewropea għall-Istudji fuq is-Sigurtà (EUISS, Parigi)
- nl** Instituut voor veiligheidsstudies van de Europese Unie (IVSEU, Parijs)
- pl** Instytut Unii Europejskiej Studiów nad Bezpieczeństwem (IUESB, Paryż)
- pt** Instituto de Estudos de Segurança da União Europeia (IESUE, Paris)
- ro** Institutul pentru Studii de Securitate al Uniunii Europene (ISSUE, Paris)
- sk** Inštitút Európskej únie pre bezpečnostné štúdie (EUISS, Paríž)
- sl** Inštitut Evropske unije za varnostne študije (EUISS, Pariz)
- fi** Euroopan unionin turvallisuuksalan tutkimuslaitos (EUTT, Pariisi)
- sv** Europeiska unionens institut för säkerhetsstudier (EUISS, Paris)

Κοινή επιχείρηση για την ευρωπαϊκή υπολογιστική υψηλών επιδόσεων

- bg** Съвместно предприятие за европейски високопроизводителни изчислителни технологии (Съвместно предприятие EuroHPC, Люксембург)
- es** Empresa Común de Informática de Alto Rendimiento Europea (Empresa Común EuroHPC, Luxemburgo)
- cs** Evropský společný podnik pro vysoce výkonnou výpočetní techniku (společný podnik EuroHPC, Lucemburk)
- da** fællesforetagendet for europæisk højtydende databehandling (fællesforetagendet EuroHPC, Luxembourg)
- de** Gemeinsames Unternehmen für europäisches Hochleistungsrechnen (Gemeinsames Unternehmen EuroHPC, Luxemburg)
- et** Euroopa kõrgjõudlusega andmetöötluse ühissetevõte (ühissetevõte EuroHPC, Luxembourg)
- el** κοινή επιχείρηση για την ευρωπαϊκή υπολογιστική υψηλών επιδόσεων (κοινή επιχείρηση EuroHPC, Λουξεμβούργο)
- en** European High-Performance Computing Joint Undertaking (EuroHPC Joint Undertaking, Luxembourg)
- fr** entreprise commune pour le calcul à haute performance européen (entreprise commune EuroHPC, Luxembourg)
- ga** Comhghnóthas Ríomhaireachta Ardfheidhmíochta Eorpach (Comhghnóthas EuroHPC, Lucsamburg)
- hr** Zajedničko poduzeće za europsko računalstvo visokih performansi (Zajedničko poduzeće EuroHPC, Luxembourg)
- it** impresa comune per il calcolo ad alte prestazioni europeo (impresa comune EuroHPC, Lussemburgo)
- lv** Eiropas Augstas veiktspējas datošanas kopuzņēmums (kopuzņēmums *EuroHPC*, Luksemburga)
- lt** Europos našiosios kompiuterijos bendroji įmonė (bendroji įmonė „EuroHPC“, Liuksemburgas)
- hu** európai nagy teljesítményű számítástechnika közös vállalkozás (EuroHPC közös vállalkozás, Luxembourg)
- mt** I-Impriża Kongunta għall-Computing ta' Prestazzjoni Għolja Ewropew (I-Impriża Kongunta EuroHPC, il-Lussemburgu)
- nl** Gemeenschappelijke Onderneming Europese high-performance computing (Gemeenschappelijke Onderneming EuroHPC, Luxemburg)
- pl** Wspólne Przedsięwzięcie w dziedzinie Europejskich Obliczeń Wielkiej Skali (Wspólne Przedsięwzięcie EuroHPC, Luksemburg)
- pt** Empresa Comum para a Computação Europeia de Alto Desempenho (Empresa Comum EuroHPC, Luxemburgo)
- ro** întreprinderea comună pentru calculul european de înaltă performanță (întreprinderea comună EuroHPC, Luxemburg)
- sk** spoločný podnik pre európsku vysokovýkonnú výpočtovú techniku (spoločný podnik EuroHPC, Luxemburg)
- sl** Skupno podjetje za evropsko visokozmogljivostno računalništvo (Skupno podjetje EuroHPC, Luxembourg)
- fi** Euroopan suurteholaskennan yhteisyritys (EuroHPC-yhteisyritys, Luxemburg)
- sv** det gemensamma företaget för ett europeiskt högpresterande datorsystem (det gemensamma företaget EuroHPC, Luxemburg)

Κοινή επιχείρηση «Έξυπνα δίκτυα και υπηρεσίες»

- bg** Съвместно предприятие „Интелигентни мрежи и услуги“ (Брюксел)
- es** Empresa Común para las Redes y los Servicios Inteligentes (Bruselas)
- cs** společný podnik pro inteligentní sítě a služby (Brusel)
- da** fællesforetagendet for intelligente net og tjenester (Bruxelles)
- de** Gemeinsames Unternehmen für intelligente Netze und Dienste (Brüssel)
- et** nutivõrkude ja -teenuste ühisettevõtte (Brüssel)
- el** κοινή επιχείρηση «Έξυπνα δίκτυα και υπηρεσίες» (Βρυξέλλες)
- en** Smart Networks and Services Joint Undertaking (Brussels)
- fr** entreprise commune «Réseaux et services intelligents» (Bruxelles)
- ga** an Comhghnóthas um Líonraí agus Seirbhísí Cliste (an Bhruiséil)
- hr** Zajedničko poduzeće za pametne mreže i usluge (Bruxelles)
- it** impresa comune «Reti e servizi intelligenti» (Bruxelles)
- lv** kopuzņēmums “Viedie tīkli un pakalpojumi” (Brisele)
- lt** Pažangiųjų tinklų ir paslaugų bendroji įmonė (Briuselis)
- hu** Intelligens Hálózatok és Szolgáltatások Közös Vállalkozás (Brüsszel)
- mt** l-Impriza Kongunta Networks u Servizzi Intelligenti (Brussell)
- nl** Gemeenschappelijke Onderneming “Slimme netwerken en diensten” (Brussel)
- pl** Wspólne Przedsięwzięcie na rzecz Inteligentnych Sieci i Usług (Bruksela)
- pt** Empresa Comum de Redes e Serviços Inteligentes (Bruxelas)
- ro** întreprinderea comună „Rețele și servicii inteligente” (Bruxelles)
- sk** spoločný podnik pre inteligentné siete a služby (Brusel)
- sl** Skupno podjetje za pametna omrežja in storitve (Bruselj)
- fi** älykkäät verkot ja palvelut -yhteisyritys (Bryssel)
- sv** det gemensamma företaget för smarta nät och tjänster (Bryssel)

Κοινή επιχείρηση «Ερευνητικό πρόγραμμα ATM του Ενιαίου Ευρωπαϊκού Ουρανού 3»

- bg** Съвместно предприятие „Изследване на УВД в единното европейско небе 3“ (Брюксел)
- es** Empresa Común para la Investigación sobre ATM en el Cielo Único Europeo 3 (Bruselas)
- cs** společný podnik pro výzkum ATM jednotného evropského nebe 3 (Brusel)
- da** fællesforetagendet for forskning i lufttrafikstyring i det fælles europæiske luftrum 3 (Bruxelles)
- de** Gemeinsames Unternehmen SESAR3 (Brüssel)
- et** Euroopa lennuliikluse uue põlvkonna juhtimissüsteemi arendav kolmas ühisettevõtte (Brüssel)
- el** κοινή επιχείρηση «Ερευνητικό πρόγραμμα ATM του Ενιαίου Ευρωπαϊκού Ουρανού 3» (Βρυξέλλες)
- en** Single European Sky ATM Research 3 Joint Undertaking (Brussels)
- fr** entreprise commune «Recherche sur la gestion du trafic aérien dans le ciel unique européen 3» (Bruxelles)
- ga** Comhghnóthas Taighde BAT 3 an Aerspáis Eorpaigh Aonair (an Bhruiséil)
- hr** Zajedničko poduzeće za istraživanja o upravljanju zračnim prometom na jedinstvenom europskom nebu 3 (Bruxelles)
- it** impresa comune «Ricerca ATM nel cielo unico europeo 3» (Bruxelles)
- lv** kopuzņēmums “Eiropas vienotās gaisa telpas ATM pētniecība 3” (Brisele)
- lt** Trečiosios bendro Europos dangaus oro eismo valdymo mokslinių tyrimų programos bendroji įmonė (Briuselis)
- hu** 3. „Egységes Európai Égbolt” Légiforgalmi Szolgáltatási Kutatás Közös Vállalkozás (Brüsszel)
- mt** l-Impriża Kongunta Riċerka dwar il-Ġestjoni tat-Traffiku tal-Ajru Uniku Ewropew 3 (Brussell)
- nl** Gemeenschappelijke Onderneming “Derde ATM-onderzoek in het kader van het gemeenschappelijk Europees luchtruim” (Brussel)
- pl** Wspólne Przedsięwzięcie w celu Badań z zakresu Zarządzania Ruchem Lotniczym w Jednolitej Europejskiej Przestrzeni Powietrznej 3 (Bruksela)
- pt** Empresa Comum de Investigação sobre a Gestão do Tráfego Aéreo no Céu Único Europeu 3 (Bruxelas)
- ro** întreprinderea comună „Proiectul de cercetare privind ATM în contextul Cerului unic european” 3 (Bruxelles)
- sk** spoločný podnik pre výskum manažmentu letovej prevádzky jednotného európskeho neba 3 (Brusel)
- sl** Skupno podjetje za raziskave o upravljanju zračnega prometa enotnega evropskega neba 3 (Bruselj)
- fi** yhtenäisen eurooppalaisen ilmatilan ilmaliikenteen hallinnan kolmannen tutkimushankkeen yhteisyritys (Bryssel)
- sv** det gemensamma företaget Sesar 3 (Bryssel)

Κοινή επιχείρηση «Ευρωπαϊκοί σιδηρόδρομοι»

- bg** Съвместно предприятие „Европейски железопътен транспорт“ (Брюксел)
- es** Empresa Común para el Ferrocarril Europeo (Bruselas)
- cs** společný podnik pro evropské železnice (Brusel)
- da** fællesforetagendet for Europas jernbaner (Bruxelles)
- de** Gemeinsames Unternehmen für Europas Eisenbahnen (Brüssel)
- et** Euroopa raudtee ühisettevõtte (Brüssel)
- el** κοινή επιχείρηση «Ευρωπαϊκοί σιδηρόδρομοι» (Βρυξέλλες)
- en** Europe's Rail Joint Undertaking (Brussels)
- fr** entreprise commune «Système ferroviaire européen» (Bruxelles)
- ga** Comhghnóthas um Iarnród na hEorpa (an Bhruiséil)
- hr** Zajedničko poduzeće za europsku željeznicu (Bruxelles)
- it** impresa comune «Ferrovie europee» (Bruxelles)
- lv** kopuzņēmums “Eiropas dzelzceļš” (Brisele)
- lt** Europos geležinkelių bendroji įmonė (Briuselis)
- hu** Európai Vasút Közös Vállalkozás (Brüsszel)
- mt** I-Impriża Kongunta Sistema Ferrovjarja Ewropea (Brussell)
- nl** Gemeenschappelijke Onderneming “Europese spoorwegen” (Brussel)
- pl** Wspólne Europejskie Przedsięwzięcie Kolejowe (Bruksela)
- pt** Empresa Comum do Setor Ferroviário Europeu (Bruxelas)
- ro** întreprinderea comună pentru căile ferate ale Europei (Bruxelles)
- sk** spoločný podnik pre európske železnice (Brusel)
- sl** Skupno podjetje za evropske železnice (Bruselj)
- fi** Euroopan rautatiet -yhteisyritys (Bryssel)
- sv** det gemensamma företaget för Europas järnvägar (Bryssel)

Κοινή επιχείρηση «Καθαρές αερομεταφορές»

- bg** Съвместно предприятие „Чисто въздухоплаване“ (Брюксел)
- es** Empresa Común para una Aviación Limpia (Bruselas)
- cs** společný podnik pro čisté letectví (Brusel)
- da** fællesforetagendet for ren luftfart (Bruxelles)
- de** Gemeinsames Unternehmen für saubere Luftfahrt (Brüssel)
- et** keskkonnahoidliku lennunduse ühisettevõtte (Brüssel)
- el** κοινή επιχείρηση «Καθαρές αερομεταφορές» (Βρυξέλλες)
- en** Clean Aviation Joint Undertaking (Brussels)
- fr** entreprise commune «Aviation propre» (Bruxelles)
- ga** an Comhghnóthas um Eitlíocht Ghlan (an Bhruiséil)
- hr** Zajedničko poduzeće za čisto zrakoplovstvo (Bruxelles)
- it** impresa comune «Aviazione pulita» (Bruxelles)
- lv** kopuzņēmums “Tīra aviācija” (Brisele)
- lt** Netaršios aviacijos bendroji įmonė (Briuselis)
- hu** Tiszta Légi Közlekedés Közös Vállalkozás (Brüsszel)
- mt** I-Impriża Kongunta Avjazzjoni Nadifa (Brussell)
- nl** Gemeenschappelijke Onderneming “Schone luchtvaart” (Brussel)
- pl** Wspólne Przedsięwzięcie na rzecz Ekologicznego Lotnictwa (Bruksela)
- pt** Empresa Comum de Aviação Limpa (Bruxelas)
- ro** întreprinderea comună pentru o aviație curată (Bruxelles)
- sk** spoločný podnik pre čisté letectvo (Brusel)
- sl** Skupno podjetje za čisto letalstvo (Bruselj)
- fi** puhtaan ilmailun yhteisyritys (Bryssel)
- sv** det gemensamma företaget för ren luftfart (Bryssel)

Κοινή επιχείρηση «Καθαρό υδρογόνο»

- bg** Съвместно предприятие „Чист водород“ (Брюксел)
- es** Empresa Común para un Hidrógeno Limpio (Bruselas)
- cs** společný podnik pro čistý vodík (Brusel)
- da** fællesforetagendet for ren brint (Bruxelles)
- de** Gemeinsames Unternehmen für sauberen Wasserstoff (Brüssel)
- et** saastevaba vesiniku ühisettevõte (Brüssel)
- el** κοινή επιχείρηση «Καθαρό υδρογόνο» (Βρυξέλλες)
- en** Clean Hydrogen Joint Undertaking (Brussels)
- fr** entreprise commune «Hydrogène propre» (Bruxelles)
- ga** an Comhghnóthas um Hidrigín Ghlan (an Bhruiséil)
- hr** Zajedničko poduzeće za čisti vodik (Bruxelles)
- it** impresa comune «Idrogeno pulito» (Bruxelles)
- lv** kopuzņēmums “Tīrs ūdeņradis” (Brisele)
- lt** Švariojo vandenilio bendroji įmonė (Briuselis)
- hu** Tiszta Hidrogén Közös Vállalkozás (Brüsszel)
- mt** l-Impriża Kongunta Idroġenu Nadif (Brussell)
- nl** Gemeenschappelijke Onderneming “Schone waterstof” (Brussel)
- pl** Wspólne Przedsięwzięcie na rzecz Czystego Wodoru (Bruksela)
- pt** Empresa Comum do Hidrogénio Limpo (Bruxelas)
- ro** întreprinderea comună pentru un hidrogen curat (Bruxelles)
- sk** spoločný podnik pre čistý vodík (Brusel)
- sl** Skupno podjetje za čisti vodik (Bruselj)
- fi** puhtaan vedyn yhteisyritys (Bryssel)
- sv** det gemensamma företaget för förnybar vätgas (Bryssel)

Κοινή επιχείρηση «Μικροκυκλώματα»

- bg** Съвместно предприятие „Интегрални схеми“ (Брюксел)
- es** Empresa Común para los Chips (Bruselas)
- cs** společný podnik pro čipy (Brusel)
- da** fællesforetagendet for mikrochips (Bruxelles)
- de** Gemeinsames Unternehmen für Chips (Brüssel)
- et** kiipide ühisettevõtte (Brüssel)
- el** κοινή επιχείρηση «Μικροκυκλώματα» (Βρυξέλλες)
- en** Chips Joint Undertaking (Brussels)
- fr** entreprise commune «Semi-conducteurs» (Bruxelles)
- ga** an Comhghnóthas um Shliseanna (an Bhruiséil)
- hr** Zajedničko poduzeće za čipove (Bruxelles)
- it** impresa comune «Chip» (Bruxelles)
- lv** kopuzņēmums “Mikroshēmas” (Brisele)
- lt** Lustų bendroji įmonė (Briuselis)
- hu** Csipekkel Foglalkozó Közös Vállalkozás (Brüsszel)
- mt** I-Impriza Kongunta taċ-Ċipep (Brussell)
- nl** Gemeenschappelijke Onderneming “Chips” (Brussel)
- pl** Wspólne Przedsięwzięcie na rzecz Czipów (Bruksela)
- pt** Empresa Comum dos Circuitos Integrados (Bruxelas)
- ro** întreprinderea comună pentru cipuri (Bruxelles)
- sk** spoločný podnik pre čipy (Brusel)
- sl** Skupno podjetje za čipe (Bruselj)
- fi** siruyhteisyritys (Bryssel)
- sv** det gemensamma företaget för halvledare (Bryssel)

Κοινή επιχείρηση «Μια Ευρώπη που βασιζεται στην κυκλική βιοοικονομία»

- bg** Съвместно предприятие „Кръгова биотехнологична Европа“ (Брюксел)
- es** Empresa Común para una Europa Circular de Base Biológica (Bruselas)
- cs** společný podnik pro evropské oběhové biohospodářství (Brusel)
- da** fællesforetagendet for et cirkulært biobaseret Europa (Bruxelles)
- de** Gemeinsames Unternehmen für ein kreislauforientiertes biobasiertes Europa (Brüssel)
- et** bioressursipõhise ringmajandusega Euroopa ühisettevõtte (Brüssel)
- el** κοινή επιχείρηση «Μια Ευρώπη που βασιζεται στην κυκλική βιοοικονομία» (Βρυξέλλες)
- en** Circular Bio-based Europe Joint Undertaking (CBE JU, Brussels)
- fr** entreprise commune «Une Europe fondée sur la bioéconomie circulaire» (Bruxelles)
- ga** an Comhghnóthas um Eoraip Bhithbhunaithe Chiorclach (an Bhruiséil)
- hr** Zajedničko poduzeće za Europu kao kružno biogospodarstvo (Bruxelles)
- it** impresa comune «Europa biocircolare» (Bruxelles)
- lv** kopuzņēmums “Apritīga biobāzēta Eiropa” (Brisele)
- lt** Europos žiedinės biožaliavinės ekonomikos bendroji įmonė (Briuselis)
- hu** Körforgásos és Bioalapú Európai Gazdaság Közös Vállalkozás (Brüsszel)
- mt** I-Impriza Kongunta Ewropa Ċirkolari b’Baži Bijoloġika (Brussell)
- nl** Gemeenschappelijke Onderneming “Een circulair biogebaseerd Europa” (Brussel)
- pl** Wspólne Przedsięwzięcie na rzecz Biotechnologicznej Europy Opartej na Obiegu Zamkniętym (Bruksela)
- pt** Empresa Comum para uma Europa Circular de Base Biológica (Bruxelas)
- ro** întreprinderea comună pentru bioeconomia circulară în Europa (Bruxelles)
- sk** spoločný podnik pre európske obehové hospodárstvo využívajúce biologické materiály (Brusel)
- sl** Skupno podjetje za krožno Evropo na biološki osnovi (Bruselj)
- fi** Euroopan kiertotaloutta ja biopohjaisia ratkaisuja edistävä yhteisyritys (Bryssel)
- sv** det gemensamma företaget för ett cirkulärt, biobaserat Europa (Bryssel)

Κοινή επιχείρηση «Παγκόσμιο πρόγραμμα για την υγεία EDCTP3»

- bg** Съвместно предприятие „Глобално здравеопазване EDCTP3“ (Брюксел)
- es** Empresa Común para la Salud Mundial EDCTP 3 (Bruselas)
- cs** společný podnik pro partnerství evropských a rozvojových zemí při klinických hodnoceních (EDCTP3) v oblasti globálního zdraví (Brusel)
- da** fællesforetagendet Global Health EDCTP3 (Bruxelles)
- de** Gemeinsames Unternehmen „Global Health EDCTP3“ (Brüssel)
- et** ülemailmse tervisealgatuse EDCTP3 ühisettevõtte (Brüssel)
- el** κοινή επιχείρηση «Παγκόσμιο πρόγραμμα για την υγεία EDCTP3» (Βρυξέλλες)
- en** Global Health EDCTP3 Joint Undertaking (Brussels)
- fr** entreprise commune «EDCTP3 pour la santé mondiale» (Bruxelles)
- ga** Comhghnóthas Shláinte Dhomhanda EDCTP3 (an Bhruiséil)
- hr** Zajedničko poduzeće za globalno zdravlje EDCTP3 (Bruxelles)
- it** impresa comune «Salute globale EDCTP3» (Bruxelles)
- lv** kopuzņēmums “Global Health EDCTP3” (Brisele)
- lt** Visuotinės sveikatos EDCTP3 bendroji įmonė (Briuselis)
- hu** Globális Egészségügyi EDCTP3 Közös Vállalkozás (Brüsszel)
- mt** l-Impriza Kongunta Saħħa Globali EDCTP3 (Brussell)
- nl** Gemeenschappelijke Onderneming “Mondiale gezondheid EDCTP3” (Brussel)
- pl** Wspólne Przedsięwzięcie na rzecz Programu EDCTP3 w dziedzinie Globalnego Zdrowia (Bruksela)
- pt** Empresa Comum da Saúde Mundial EDCTP3 (Bruxelas)
- ro** întreprinderea comună EDCTP3 „Sănătatea la nivel mondial” (Bruxelles)
- sk** spoločný podnik Globálne zdravie EDCTP3 (Brusel)
- sl** Skupno podjetje za svetovno zdravje EDCTP3 (Bruselj)
- fi** globaalin terveyden EDCTP3-yhteisyritys (Bryssel)
- sv** det gemensamma företaget för global hälsa EDCTP3 (Bryssel)

Κοινή επιχείρηση «Πρωτοβουλία για την καινοτομία στην υγεία»

- bg** Съвместно предприятие „Инициатива за иновативно здравеопазване“ (Брюксел)
- es** Empresa Común para la Iniciativa de Salud Innovadora (Bruselas)
- cs** společný podnik iniciativy pro inovativní zdravotnictví (Brusel)
- da** fællesforetagendet for initiativet om innovativ sundhed (Bruxelles)
- de** Gemeinsames Unternehmen „Initiative zu Innovation im Gesundheitswesen“ (Brüssel)
- et** innovatiivse tervishoiu algatuse ühisettevõtte (Brüssel)
- el** κοινή επιχείρηση «Πρωτοβουλία για την καινοτομία στην υγεία» (Βρυξέλλες)
- en** Innovative Health Initiative Joint Undertaking (IHI JUBrussels)
- fr** entreprise commune «Initiative en matière de santé innovante» (Bruxelles)
- ga** Comhghnóthas an Tionscnaimh um Shláinte Nuálach (an Bhruiséil)
- hr** Zajedničko poduzeće za inicijativu za inovativno zdravlje (Bruxelles)
- it** impresa comune «Iniziativa per l’innovazione nel settore della salute» (Bruxelles)
- lv** kopuzņēmums “Inovātikas veselības aprūpes iniciatīva” (Brisele)
- lt** Novatoriškų sveikatos sprendimų iniciatyvos bendroji įmonė (Briuselis)
- hu** Innovatív Egészségügy Közös Vállalkozás (Brüsszel)
- mt** l-Impriza Kongunta Inizjattiva għal Saħħa Innovattiva (Brussell)
- nl** Gemeenschappelijke Onderneming “Initiatief voor innovatieve gezondheidszorg” (Brussel)
- pl** Wspólne Przedsięwzięcie na rzecz Inicjatywy w dziedzinie Innowacji w Ochronie Zdrowia (Bruksela)
- pt** Empresa Comum da Iniciativa Saúde Inovadora (Bruxelas)
- ro** întreprinderea comună „Inițiativa pentru inovare în domeniul sănătății” (Bruxelles)
- sk** spoločný podnik pre iniciatívu Inovatívne zdravotníctvo (Brusel)
- sl** Skupno podjetje za pobudo za inovativno zdravje (Bruselj)
- fi** innovatiivisen terveydenhuollon aloitteen yhteisyritys (Bryssel)
- sv** det gemensamma företaget för initiativet för innovativ hälsa (Brysselph>)

Κοινοτικό Γραφείο Φυτικών Ποικιλιών

- bg** Служба на Общността за сортовете растения (CPVO, Анжер)
- es** Oficina Comunitaria de Variedades Vegetales (OCVV, Angers)
- cs** Odrůdový úřad Společenství (CPVO, Angers)
- da** EF-Sortsmyndigheden (CPVO, Angers)
- de** Gemeinschaftliches Sortenamt (CPVO, Angers)
- et** Ühenduse Sordiamet (CPVO, Angers)
- el** Κοινοτικό Γραφείο Φυτικών Ποικιλιών (ΚΓΦΠ, Ανζέ)
- en** Community Plant Variety Office (CPVO, Angers)
- fr** Office communautaire des variétés végétales (OCVV, Angers)
- ga** an Oifig Comhphobail um Chineálacha Plandaí (CPVO, Angers)
- hr** Ured Zajednice za biljne sorte (CPVO, Angers)
- it** Ufficio comunitario delle varietà vegetali (UCVV, Angers)
- lv** Kopienas Augu šķirņu birojs (CPVO, Anžē)
- lt** Bendrijos augalų veislių tarnyba (BAVT, Anžeras)
- hu** Közösségi Növényfajta-hivatal (CPVO, Angers)
- mt** L-Uffiċċju Komunitarju tal-Varjetajiet tal-Pjanti (CPVO, Angers)
- nl** Communautair Bureau voor plantenrassen (CPVO, Angers)
- pl** Wspólnotowy Urząd Ochrony Odmian Roślin (CPVO, Angers)
- pt** Instituto Comunitário das Variedades Vegetais (ICVV, Angers)
- ro** Oficiul Comunitar pentru Soiuri de Plante (OCSP, Angers)
- sk** Úrad Spoločenstva pre odrody rastlín (CPVO, Angers)
- sl** Urad Skupnosti za rastlinske sorte (CPVO, Angers)
- fi** yhteisön kasvilajikevirasto (CPVO, Angers)
- sv** Gemenskapens växtsortsmyndighet (CPVO, Angers)

Μεταφραστικό Κέντρο των Οργάνων της Ευρωπαϊκής Ένωσης

- bg** Център за преводи за органите на Европейския съюз (CdT, Люксембург)
- es** Centro de Traducción de los Órganos de la Unión Europea (CdT, Luxemburgo)
- cs** Překladatelské středisko pro instituce Evropské unie (CdT, Lucemburk)
- da** Oversættelsescentret for Den Europæiske Unions Organer (CdT, Luxembourg)
- de** Übersetzungszentrum für die Einrichtungen der Europäischen Union (CdT, Luxemburg)
- et** Euroopa Liidu Asutuste Tõlkeskeskus (CdT, Luxembourg)
- el** Μεταφραστικό Κέντρο των Οργάνων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (CdT, Λουξεμβούργο)
- en** Translation Centre for the Bodies of the European Union (CdT, Luxembourg)
- fr** Centre de traduction des organes de l'Union européenne (CdT, Luxembourg)
- ga** Ionad Aistriúcháin Chomhlachtaí an Aontais Eorpaigh (CdT, Lucsamburg)
- hr** Prevoditeljski centar za tijela Europske unije (CdT, Luxembourg)
- it** Centro di traduzione degli organismi dell'Unione europea (CdT, Lussemburgo)
- lv** Eiropas Savienības iestāžu Tulkošanas centrs (CdT, Luksemburga)
- lt** Europos Sąjungos įstaigų vertimo centras (CdT, Liuksemburgas)
- hu** Az Európai Unió Szerveinek Fordítóközpontja (CdT, Luxembourg)
- mt** iċ-Ċentru tat-Traduzzjoni għall-Korpi tal-Unjoni Ewropea (CdT, il-Lussemburgu)
- nl** Vertaalbureau voor de organen van de Europese Unie (CdT, Luxemburg)
- pl** Centrum Tłumaczeń dla Organów Unii Europejskiej (CdT, Luksemburg)
- pt** Centro de Tradução dos Organismos da União Europeia (CdT, Luxemburgo)
- ro** Centrul de Traduceri pentru Organisme Uniunii Europene (CdT, Luxembourg)
- sk** Prekladateľské stredisko pre orgány Európskej únie (CdT, Luxemburg)
- sl** Prevajalski center za organe Evropske unije (CdT, Luxembourg)
- fi** Euroopan unionin elinten käännöskeskus (CdT, Luxemburg)
- sv** Översättningscentrum för Europeiska unionens organ (CdT, Luxemburg)

Οργανισμός για την Υποστήριξη του BEREC

- bg** Агенция за подкрепа на ОЕРЕС (Служба на ОЕРЕС, Рига)
- es** Agencia de Apoyo al ORECE (Oficina del ORECE, Riga)
- cs** Agentura na podporu BEREC (Úřad BEREC, Riga)
- da** Agenturet for Støtte til BEREC (BEREC-kontoret, Riga)
- de** Agentur zur Unterstützung des GEREK (GEREK-Büro, Riga)
- et** BERECi Tugiamet (BERECi Büro, Riia)
- el** Οργανισμός για την Υποστήριξη του BEREC (Υπηρεσία του BEREC, Ρίγα)
- en** Agency for Support for BEREC (BEREC Office, Riga)
- fr** Agence de soutien à l'ORECE (Office de l'ORECE, Riga)
- ga** Gníomhaireacht Tacaíochta BEREC (Oifig BEREC, Ríge)
- hr** Agencija za potporu BEREC-u (Ured BEREC-a, Riga)
- it** Agenzia di sostegno al BEREC (Ufficio BEREC, Riga)
- lv** BEREC atbalsta aģentūra (BEREC birojs, Rīga)
- lt** BEREC paramos agentūra (BEREC biuras, Ryga)
- hu** A BEREC Működését Segítő Ügynökség (BEREC Hivatal, Riga)
- mt** I-Aġenzija għall-Appoġġ tal-BEREC (l-Uffiċċju tal-BEREC, Riga)
- nl** Bureau voor ondersteuning van Berec (Berec-Bureau, Riga)
- pl** Agencja Wsparcia BEREC (Urząd BEREC, Ryga)
- pt** Agência de Apoio ao ORECE (Gabinete do ORECE, Riga)
- ro** Agenția de Sprijin pentru OAREC (Oficiul OAREC, Riga)
- sk** Agentúra na podporu orgánu BEREC (Úrad BEREC, Riga)
- sl** Agencija za podporo BEREC-u (Urad BEREC, Riga)
- fi** BERECin tukivirasto (BEREC-virasto, Riika)
- sv** Byrån för stöd till Berec (Berecbyrån, Riga)

Οργανισμός Εφοδιασμού Ευρατόμ

- bg** Агенция за снабдяване към Евратом (Люксембург)
- es** Agencia de Abastecimiento de Euratom (AAE, Luxemburgo)
- cs** Zásobovací agentura Euratomu (Lucemburk)
- da** Euratoms Forsyningsagentur (ESA, Luxembourg)
- de** Euratom-Versorgungsagentur (ESA, Luxemburg)
- et** Euratomi Tarneagentuur (Luxembourg)
- el** Οργανισμός Εφοδιασμού Ευρατόμ (Λουξεμβούργο)
- en** Euratom Supply Agency (ESA, Luxembourg)
- fr** Agence d'approvisionnement d'Euratom (AAE, Luxembourg)
- ga** Gníomhaireacht Soláthair Euratom (GSE, Lucsamburg)
- hr** Agencija za opskrbu Euratoma (Luxembourg)
- it** Agenzia di approvvigionamento dell'Euratom (ESA, Lussemburgo)
- lv** Euratom Apgādes aģentūra (Luksemburga)
- lt** Euratomo tiekimo agentūra (Liuksemburgas)
- hu** Euratom Ellátási Ügynökség (Luxembourg)
- mt** I-Aġenzija Fornitriċi tal-Euratom (il-Lussemburgu)
- nl** Voorzieningsagentschap van Euratom (Luxemburg)
- pl** Agencja Dostaw Euratomu (Luksemburg)
- pt** Agência de Aprovisionamento da Euratom (Luxemburgo)
- ro** Agenția de Aprovizionare a Euratom (Luxemburg)
- sk** Agentúra Euratomu pre zásobovanie (ESA, Luxemburg)
- sl** Agencija za oskrbo Euratom (ESA, Luxembourg)
- fi** Euratomin hankintakeskus (Luxemburg)
- sv** Euratoms försörjningsbyrå (Luxemburg)

Οργανισμός Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης

- bg** Агенция на Европейския съюз за основните права (FRA, Виена)
- es** Agencia de los Derechos Fundamentales de la Unión Europea (FRA, Viena)
- cs** Agentura Evropské unie pro základní práva (FRA, Vídeň)
- da** Den Europæiske Unions Agentur for Grundlæggende Rettigheder (FRA, Wien)
- de** Agentur der Europäischen Union für Grundrechte (FRA, Wien)
- et** Euroopa Liidu Põhiõiguste Amet (FRA, Viin)
- el** Οργανισμός Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (FRA, Βιέννη)
- en** European Union Agency for Fundamental Rights (FRA, Vienna)
- fr** Agence des droits fondamentaux de l'Union européenne (FRA, Vienne)
- ga** Gníomhaireacht an Aontais Eorpaigh um Chearta Bunúsacha (FRA, Vín)
- hr** Agencija Europske unije za temeljna prava (FRA, Beč)
- it** Agenzia dell'Unione europea per i diritti fondamentali (FRA, Vienna)
- lv** Eiropas Savienības Pamattiesību aģentūra (FRA, Vīne)
- lt** Europos Sąjungos pagrindinių teisių agentūra (FRA, Viena)
- hu** Az Európai Unió Alapjogi Ügynöksége (FRA, Bécs)
- mt** I-Aġenzija tal-Unjoni Ewropea għad-Drittijiet Fundamentali (FRA, Vjenna)
- nl** Bureau van de Europese Unie voor de grondrechten (FRA, Wenen)
- pl** Agencja Praw Podstawowych Unii Europejskiej (FRA, Wiedeń)
- pt** Agênciã dos Direitos Fundamentais da União Europeia (FRA, Viena)
- ro** Agenția pentru Drepturi Fundamentale a Uniunii Europene (FRA, Viena)
- sk** Agentúra Európskej únie pre základné práva (FRA, Viedeň)
- sl** Agencija Evropske unije za temeljne pravice (FRA, Dunaj)
- fi** Euroopan unionin perusoikeusvirasto (FRA, Wien)
- sv** Europeiska unionens byrå för grundläggande rättigheter (FRA, Wien)

Οργανισμός Σιδηροδρόμων της Ευρωπαϊκής Ένωσης

- bg** Агенция за железопътен транспорт на Европейския съюз (ERA, Лил-Валенсиен)
- es** Agencia Ferroviaria de la Unión Europea (AFE, Lille-Valenciennes)
- cs** Agentura Evropské unie pro železnice (ERA, Lille-Valenciennes)
- da** Den Europæiske Unions Jernbaneagentur (ERA, Lille-Valenciennes)
- de** Eisenbahnagentur der Europäischen Union (ERA, Lille-Valenciennes)
- et** Euroopa Liidu Raudteeamet (ERA, Lille-Valenciennes)
- el** Οργανισμός Σιδηροδρόμων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ERA, Λίλλη-Βαλανσιέν)
- en** European Union Agency for Railways (ERA, Lille-Valenciennes)
- fr** Agence de l'Union européenne pour les chemins de fer (AFE, Lille-Valenciennes)
- ga** Gníomhaireacht Iarnróid an Aontais Eorpaigh (ERA, Lille-Valenciennes)
- hr** Agencija Europske unije za željeznice (ERA, Lille-Valenciennes)
- it** Agenzia dell'Unione europea per le ferrovie (ERA, Lille-Valenciennes)
- lv** Eiropas Savienības Dzelzceļu aģentūra (ERA, Lille-Valansjēna)
- lt** Europos Sąjungos geležinkelių agentūra (ESGA, Lilis ir Valansjenas)
- hu** Az Európai Unió Vasúti Ügynöksége (ERA, Lille/Valenciennes)
- mt** I-Aġenzija tal-Unjoni Ewropea għall-Ferroviji (ERA, Lille-Valenciennes)
- nl** Spoorwegbureau van de Europese Unie (ERA, Lille en Valenciennes)
- pl** Agencja Kolejowa Unii Europejskiej (ERA, Lille, Valenciennes)
- pt** Agênciã Ferroviária da União Europeia (AFE, Lille-Valenciennes)
- ro** Agenția Uniunii Europene pentru Căile Ferate (ERA, Lille-Valenciennes)
- sk** Železničná agentúra Európskej únie (ERA, Lille-Valenciennes)
- sl** Agencija Evropske unije za železnice (ERA, Lille-Valenciennes)
- fi** Euroopan unionin rautatievirasto (ERA, Lille-Valenciennes)
- sv** Europeiska unionens järnvägsbyrå (ERA, Lille-Valenciennes)

Οργανισμός της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τα Ναρκωτικά

- bg** Агенция на Европейския съюз по наркотиците (EUDA, Лисабон)
- es** Agencia de la Unión Europea sobre Drogas (EUDA, Lisboa)
- cs** Agentura Evropské unie pro drogy (EUDA, Lisabon)
- da** Den Europæiske Unions Narkotikaagentur (EUDA, Lissabon)
- de** Drogenagentur der Europäischen Union (EUDA, Lissabon)
- et** Euroopa Liidu Uimastiamet (EUDA, Lissabon)
- el** Οργανισμός της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τα Ναρκωτικά (EUDA, Λισαβόνα)
- en** European Union Drugs Agency (EUDA, Lisbon)
- fr** Agence de l'Union européenne sur les drogues (EUDA, Lisbonne)
- ga** Gníomhaireacht Drugaí an Aontais Eorpaigh (EUDA, Liospóin)
- hr** Agencija Europske unije za droge (EUDA, Lisabon)
- it** Agenzia dell'Unione europea sulle droghe (EUDA, Lisbona)
- lv** Eiropas Savienības Narkotiku aģentūra (EUDA, Lisabona)
- lt** Europos Sąjungos narkotikų agentūra (EUDA, Lisabona)
- hu** Az Európai Unió Kábítószer-ügynöksége (EUDA, Lisszabon)
- mt** I-Aġenzija tal-Unjoni Ewropea dwar id-Drogi (EUDA, Liżbona)
- nl** Drugsagentschap van de Europese Unie (EUDA, Lissabon)
- pl** Agencja Unii Europejskiej ds. Narkotyków (EUDA, Lizbona)
- pt** Agênciã da União Europeia sobre Drogas (EUDA, Lisboa)
- ro** Agenția Uniunii Europene privind Drogurile (EUDA, Lisabona)
- sk** Agentúra Európskej únie pre drogy (EUDA, Lisabon)
- sl** Agencija Evropske unije za droge (EUDA, Lizbona)
- fi** Euroopan unionin huumevirasto (EUDA, Lissabon)
- sv** Europeiska unionens narkotikamyndighet (Euda, Lissabon)

Οργανισμός της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τη Λειτουργική Διαχείριση Συστημάτων ΤΠ Μεγάλης Κλίμακας στον Χώρο Ελευθερίας, Ασφάλειας και Δικαιοσύνης

- bg** Агенция на Европейския съюз за оперативното управление на широкомащабни информационни системи в пространството на свобода, сигурност и правосъдие (eu-LISA, Талин)
- es** Agencia de la Unión Europea para la Gestión Operativa de Sistemas Informáticos de Gran Magnitud en el Espacio de Libertad, Seguridad y Justicia (eu-LISA, Tallin)
- cs** Agentura Evropské unie pro provozní řízení rozsáhlých informačních systémů v prostoru svobody, bezpečnosti a práva (eu-LISA, Tallin)
- da** Den Europæiske Unions Agentur for den Operationelle Forvaltning af Store IT-Systemer inden for Området med Frihed, Sikkerhed og Retfærdighed (eu-LISA, Tallinn)
- de** Agentur der Europäischen Union für das Betriebsmanagement von IT-Großsystemen im Raum der Freiheit, der Sicherheit und des Rechts (eu-LISA, Tallinn)
- et** Vabadusel, Turvalisusel ja Õigusel Rajaneva Ala Suuremahuliste IT-süsteemide Operatiivjuhtimise Euroopa Liidu Amet (eu-LISA, Tallinn)
- el** Οργανισμός της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τη Λειτουργική Διαχείριση Συστημάτων ΤΠ Μεγάλης Κλίμακας στον Χώρο Ελευθερίας, Ασφάλειας και Δικαιοσύνης (eu-LISA, Τάλιν)
- en** European Union Agency for the Operational Management of Large-Scale IT Systems in the Area of Freedom, Security and Justice (eu-LISA, Tallinn)
- fr** Agence de l'Union européenne pour la gestion opérationnelle des systèmes d'information à grande échelle au sein de l'espace de liberté, de sécurité et de justice (eu-LISA, Tallinn)
- ga** Gníomhaireacht an Aontais Eorpaigh chun Bainistiú Oibríochtúil a dhéanamh ar Chórais Mhórsála TF sa Limistéar Saoirse, Slándála agus Ceartais (eu-LISA, Taillinn)
- hr** Agencija Europske unije za operativno upravljanje opsežnim informacijskim sustavima u području slobode, sigurnosti i pravde (eu-LISA, Tallinn)
- it** Agenzia dell'Unione europea per la gestione operativa dei sistemi IT su larga scala nello spazio di libertà, sicurezza e giustizia (eu-LISA, Tallinn)
- lv** Eiropas Savienības Aģentūra lielapjoma IT sistēmu darbības pārvaldībai brīvības, drošības un tiesiskuma telpā (eu-LISA, Tallina)
- lt** Europos Sąjungos didelės apimties IT sistemų laisvės, saugumo ir teisingumo erdvėje operacijų valdymo agentūra (eu-LISA, Talinas)
- hu** A Szabadságon, a Biztonságon és a Jog Érvényesülésén Alapuló Térség Nagyméretű IT-rendszereinek Üzemeltetési Igazgatását Végző Európai Unió Ügynökség (eu-LISA, Tallinn)
- mt** I-Aġenzija tal-Unjoni Ewropea għat-Tmexxija Operattiva ta' Sistemi tal-IT fuq Skala Kbira fl-Ispazju ta' Libertà, Sigurtà u Ġustizzja (eu-LISA, Tallinn)
- nl** Agentschap van de Europese Unie voor het operationeel beheer van grootschalige IT-systemen op het gebied van vrijheid, veiligheid en recht (eu-LISA, Tallinn)
- pl** Agencja Unii Europejskiej ds. Zarządzania Operacyjnego Wielkoskalowymi Systemami Informatycznymi w Przestrzeni Wolności, Bezpieczeństwa i Sprawiedliwości (eu-LISA, Tallinn)
- pt** Agência da União Europeia para a Gestão Operacional de Sistemas Informáticos de Grande Escala no Espaço de Liberdade, Segurança e Justiça (eu-LISA, Taline)
- ro** Agenția Uniunii Europene pentru Gestionarea Operațională a Sistemelor Informatice la Scară Largă în Spațiul de Libertate, Securitate și Justiție (eu-LISA, Tallinn)
- sk** Agentúra Európskej únie na prevádzkové riadenie rozsiahlych informačných systémov v priestore slobody, bezpečnosti a spravodlivosti (eu-LISA, Tallinn)
- sl** Agencija Evropske unije za operativno upravljanje obsežnih informacijskih sistemov s področja svobode, varnosti in pravice (eu-LISA, Talin)
- fi** vapauden, turvallisuden ja oikeuden alueen laaja-alaisen tietojärjestelmien operatiivisesta hallinnoinnista vastaava Euroopan unionin virasto (eu-LISA, Tallinna)
- sv** Europeiska unionens byrå för den operativa förvaltningen av stora it-system inom området frihet, säkerhet och rättvisa (eu-Lisa, Tallinn)

Οργανισμός της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τη Συνεργασία στον Τομέα της Επιβολής του Νόμου

- bg** Агенция на Европейския съюз за сътрудничество в областта на правоприлагането (Европол, Хага)
- es** Agencia de la Unión Europea para la Cooperación Policial (Europol, La Haya)
- cs** Agentura Evropské unie pro spolupráci v oblasti prosazování práva (Europol, Haag)
- da** Den Europæiske Unions Agentur for Retshåndhævelsessamarbejde (Europol, Haag)
- de** Agentur der Europäischen Union für die Zusammenarbeit auf dem Gebiet der Strafverfolgung (Europol, Den Haag)
- et** Euroopa Liidu Õiguskaitsekoostöö Amet (Europol, Haag)
- el** Οργανισμός της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τη Συνεργασία στον Τομέα της Επιβολής του Νόμου (Ευρωπόλ, Χάγη)
- en** European Union Agency for Law Enforcement Cooperation (Europol, The Hague)
- fr** Agence de l'Union européenne pour la coopération des services répressifs (Europol, La Haye)
- ga** Gníomhaireacht an Aontais Eorpaigh i ndáil le Comhar i bhForfheidhmiú an Dlí (Europol, an Háig)
- hr** Agencija Europske unije za suradnju tijela za izvršavanje zakonodavstva (Europol, Den Haag)
- it** Agenzia dell'Unione europea per la cooperazione nell'attività di contrasto (Europol, L'Aia)
- lv** Eiropas Savienības Aģentūra tiesībaizsardzības sadarbībai (Eiropols, Hāga)
- lt** Europos Sąjungos teisėsaugos bendradarbiavimo agentūra (Europol, Haga)
- hu** A Bűnüldözési Együttműködés Európai Unió Ügynöksége (Europol, Hága)
- mt** I-Aġenzija tal-Unjoni Ewropea għall-Kooperazzjoni fl-Infurzar tal-Liġi (Europol, The Hague)
- nl** Agentschap van de Europese Unie voor samenwerking op het gebied van rechtshandhaving (Europol, Den Haag)
- pl** Agencja Unii Europejskiej ds. Współpracy Organów Ścigania (Europol, Haga)
- pt** Agência da União Europeia para a Cooperação Policial (Europol, Haia)
- ro** Agenția Uniunii Europene pentru Cooperare în Materie de Aplicare a Legii (Europol, Haga)
- sk** Agentúra Európskej únie pre spoluprácu v oblasti presadzovania práva (Europol, Haag)
- sl** Agencija Evropske unije za sodelovanje na področju preprečevanja, odkrivanja in preiskovanja kaznivih dejanj (Europol, Haag)
- fi** Euroopan unionin lainvalvontayhteistyövirasto (Europol, Haag)
- sv** Europeiska unionens byrå för samarbete inom brottsbekämpning (Europol, Haag)

Οργανισμός της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τη Συνεργασία στον Τομέα της Ποινικής Δικαιοσύνης

- bg** Агенция на Европейския съюз за сътрудничество в областта на наказателното правосъдие (Евроюст, Хага)
- es** Agencia de la Unión Europea para la Cooperación Judicial Penal (Eurojust, La Haya)
- cs** Agentura Evropské unie pro justiční spolupráci v trestních věcech (Eurojust, Haag)
- da** Den Europæiske Unions Agentur for Strafferetligt Samarbejde (Eurojust, Haag)
- de** Agentur der Europäischen Union für justizielle Zusammenarbeit in Strafsachen (Eurojust, Den Haag)
- et** Euroopa Liidu Kriminaalõigusalase Koostöö Amet (Eurojust, Haag)
- el** Οργανισμός της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τη Συνεργασία στον Τομέα της Ποινικής Δικαιοσύνης (Eurojust, Χάγη)
- en** European Union Agency for Criminal Justice Cooperation (Eurojust, Th Hague)
- fr** Agence de l'Union européenne pour la coopération judiciaire en matière pénale (Eurojust, La Haye)
- ga** Gníomhaireacht an Aontais Eorpaigh um Chomhar Ceartais Choiriúil (Eurojust, an Háig)
- hr** Agencija Europske unije za suradnju u kaznenom pravosuđu (Eurojust, Den Haag)
- it** Agenzia dell'Unione europea per la cooperazione giudiziaria penale (Eurojust, L'Aia)
- lv** Eiropas Savienības Aģentūra tiesu iestāžu sadarbībai krimināllietās (*Eurojust*, Hāga)
- lt** Europos Sąjungos bendradarbiavimo baudžiamosios teisenos srityje agentūra (Eurojustas, Haga)
- hu** Az Európai Unió Büntető Igazságügyi Együttműködési Ügynöksége (Eurojust, Hága)
- mt** I-Aġenzija tal-Unjoni Ewropea għall-Kooperazzjoni fil-Ġustizzja Kriminali (Eurojust, The Hague)
- nl** Agentschap van de Europese Unie voor justitiële samenwerking in strafzaken (Eurojust, Den Haag)
- pl** Agencja Unii Europejskiej ds. Współpracy Wymiarów Sprawiedliwości w Sprawach Karnych (Eurojust, Haga)
- pt** Agênciã da União Europeia para a Cooperação Judiciária Penal (Eurojust, Haia)
- ro** Agenția Uniunii Europene pentru Cooperare în Materie de Justiție Penală (Eurojust, Haga)
- sk** Agentúra Európskej únie pre justičnú spoluprácu v trestných veciach (Eurojust, Haag)
- sl** Agencija Evropske unije za pravosodno sodelovanje v kazenskih zadevah (Eurojust, Haag)
- fi** Euroopan unionin rikosoikeudellisen yhteistyön virasto (Eurojust, Haag)
- sv** Europeiska unionens byrå för straffrättsligt samarbete (Eurojust, Haag)

Οργανισμός της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τη Συνεργασία των Ρυθμιστικών Αρχών Ενέργειας

- bg** Агенция на Европейския съюз за сътрудничество между регулаторите на енергия (ACER, Любляна)
- es** Agencia de la Unión Europea para la Cooperación de los Reguladores de la Energía (ACER, Liubliana)
- cs** Agentura Evropské unie pro spolupráci energetických regulačních orgánů (ACER, Lublaň)
- da** Den Europæiske Unions Agentur for Samarbejde mellem Energireguleringsmyndigheder (ACER, Ljubljana)
- de** Agentur der Europäischen Union für die Zusammenarbeit der Energieregulierungsbehörden (ACER, Ljubljana)
- et** Euroopa Liidu Energeetikasektorit Reguleerivate Asutuste Koostöö Amet (ACER, Ljubljana)
- el** Οργανισμός της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τη Συνεργασία των Ρυθμιστικών Αρχών Ενέργειας (ACER, Λιουμπλιάνα)
- en** European Union Agency for the Cooperation of Energy Regulators (ACER, Ljubljana)
- fr** Agence de l'Union européenne pour la coopération des régulateurs de l'énergie (ACER, Ljubljana)
- ga** Gníomhaireacht an Aontais Eorpaigh um Chomhar idir Rialálaithe Fuinnimh (ACER, Liúibleána)
- hr** Agencija Europske unije za suradnju energetskih regulatora (ACER, Ljubljana)
- it** Agenzia dell'Unione europea per la cooperazione fra i regolatori nazionali dell'energia (ACER, Lubiana)
- lv** Eiropas Savienības Energoregulatoru sadarbības aģentūra (ACER, Lūblāna)
- lt** Europos Sąjungos energetikos reguliavimo institucijų bendradarbiavimo agentūra (ACER, Liubliana)
- hu** Energiaszabályozók Európai Unió Együttműködési Ügynöksége (ACER, Ljubljana)
- mt** I-Aġenzija tal-Unjoni Ewropea għall-Kooperazzjoni tar-Regolaturi tal-Energija (ACER, Ljubljana)
- nl** Agentschap van de Europese Unie voor de samenwerking tussen energieregulators (ACER, Ljubljana)
- pl** Agencja Unii Europejskiej ds. Współpracy Organów Regulacji Energetyki (ACER, Lublana)
- pt** Agência da União Europeia de Cooperação dos Reguladores da Energia (ACER, Liubliana)
- ro** Agenția Uniunii Europene pentru Cooperarea Autorităților de Reglementare din Domeniul Energiei (ACER, Ljubljana)
- sk** Agentúra Európskej únie pre spoluprácu regulačných orgánov v oblasti energetiky (ACER, Lúbl'ana)
- sl** Agencija Evropske unije za sodelovanje energetskih regulatorjev (ACER, Ljubljana)
- fi** Euroopan unionin energia-alan sääntelyviranomaisten yhteistyövirasto (ACER, Ljubljana)
- sv** Europeiska unionens byrå för samarbete mellan energitillsynsmyndigheter (Acer, Ljubljana)

Οργανισμός της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την Ασφάλεια της Αεροπορίας

- bg** Агенция за авиационна безопасност на Европейския съюз (ЕААБ, Кьолн)
- es** Agencia de la Unión Europea para la Seguridad Aérea (AESA, Colonia)
- cs** Agentura Evropské unie pro bezpečnost letectví (EASA, Kolín nad Rýnem)
- da** Den Europæiske Unions Luftfartssikkerhedsagentur (EASA, Köln)
- de** Agentur der Europäischen Union für Flugsicherheit (EASA, Köln)
- et** Euroopa Liidu Lennundusohutusamet (EASA, Köln)
- el** Οργανισμός της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την Ασφάλεια της Αεροπορίας (EASA, Κολωνία)
- en** European Union Aviation Safety Agency (EASA, Cologne)
- fr** Agence de l'Union européenne pour la sécurité aérienne (AESA, Cologne)
- ga** Gníomhaireacht Sábháilteachta Eitlíochta an Aontais Eorpaigh (EASA, Köln)
- hr** Agencija Europske unije za sigurnost zračnog prometa (EASA, Köln)
- it** Agenzia dell'Unione europea per la sicurezza aerea (AESA, Colonia)
- lv** Eiropas Savienības Aviācijas drošības aģentūra (EASA, Ķelne)
- lt** Europos Sąjungos aviacijos saugos agentūra (EASA, Kelnas)
- hu** Az Európai Unió Repülésbiztonsági Ügynöksége (EASA, Köln)
- mt** I-Aġenzija tas-Sikurezza tal-Avjazzjoni tal-Unjoni Ewropea (EASA, Cologne)
- nl** Agentschap van de Europese Unie voor de veiligheid van de luchtvaart (EASA, Keulen)
- pl** Agencja Unii Europejskiej ds. Bezpieczeństwa Lotniczego (EASA, Kolonia)
- pt** Agência da União Europeia para a Segurança da Aviação (AESA, Colónia)
- ro** Agenția Uniunii Europene pentru Siguranța Aviației (AESA, Köln)
- sk** Agentúra Európskej únie pre bezpečnosť letectva (EASA, Kolín)
- sl** Agencija Evropske unije za varnost v letalstvu (EASA, Köln)
- fi** Euroopan unionin lentoturvallisuusvirasto (EASA, Köln)
- sv** Europeiska unionens byrå för luftfartssäkerhet (Easa, Köln)

Οργανισμός της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την Κατάρτιση στον Τομέα της Επιβολής του Νόμου

- bg** Агенция на Европейския съюз за обучение в областта на правоприлагането (CEPOL, Будапеща)
- es** Agencia de la Unión Europea para la Formación Policial (CEPOL, Budapest)
- cs** Agentura Evropské unie pro vzdělávání a výcvik v oblasti prosazování práva (CEPOL, Budapest)
- da** Den Europæiske Unions Agentur for Uddannelse inden for Rets håndhævelse (Cepol, Budapest)
- de** Agentur der Europäischen Union für die Aus- und Fortbildung auf dem Gebiet der Strafverfolgung (EPA, Budapest)
- et** Euroopa Liidu Õiguskaitsekoollituse Amet (CEPOL, Budapest)
- el** Οργανισμός της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την Κατάρτιση στον Τομέα της Επιβολής του Νόμου (ΕΑΑ, Βουδαπέστη)
- en** European Union Agency for Law Enforcement Training (CEPOL, Budapest)
- fr** Agence de l'Union européenne pour la formation des services répressifs (CEPOL, Budapest)
- ga** Gníomhaireacht an Aontais Eorpaigh um Oiliúint i bhForfheidhmiú an Dlí (CEPOL, Búdaipeist)
- hr** Agencija Europske unije za osposobljavanje u području izvršavanja zakonodavstva (CEPOL, Budimpešta)
- it** Agenzia dell'Unione europea per la formazione delle autorità di contrasto (CEPOL, Budapest)
- lv** Eiropas Savienības Tiesībaizsardzības apmācības aģentūra (CEPOL, Budapešta)
- lt** Europos Sąjungos teisėsaugos mokymo agentūra (CEPOL, Budapeštas)
- hu** Az Európai Unió Bűnüldözési Képzési Ügynöksége (CEPOL, Budapest)
- mt** I-Aġenzija tal-Unjoni Ewropea għat-Taħriġ fl-Infurzar tal-Liġi (CEPOL, Budapest)
- nl** Agentschap van de Europese Unie voor opleiding op het gebied van rechtshandhaving (Cepol, Boedapest)
- pl** Agencja Unii Europejskiej ds. Szkolenia w Dziedzinie Ścigania (CEPOL, Budapeszt)
- pt** Agência da União Europeia para a Formação Policial (CEPOL, Budapeste)
- ro** Agenția Uniunii Europene pentru Formare în Materie de Aplicare a Legii (CEPOL, Budapesta)
- sk** Agentúra Európskej únie pre odbornú prípravu v oblasti presadzovania práva (CEPOL, Budapest)
- sl** Agencija Evropske unije za usposabljanje na področju preprečevanja, odkrivanja in preiskovanja kaznivih dejanj (CEPOL, Budimpešta)
- fi** Euroopan unionin lainvalvontakoulutusvirasto (CEPOL, Budapest)
- sv** Europeiska unionens byrå för utbildning av tjänstemän inom brottsbekämpning (Cepol, Budapest)

Οργανισμός της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την Κυβερνοασφάλεια

- bg** Агенция на Европейския съюз за киберсигурност (ENISA, Ираклион)
- es** Agencia de la Unión Europea para la Ciberseguridad (ENISA, Iráklio)
- cs** Agentura Evropské unie pro kybernetickou bezpečnost (ENISA, Heraklion)
- da** Den Europæiske Unions Agentur for Cybersikkerhed (ENISA, Heraklion)
- de** Agentur der Europäischen Union für Cybersicherheit (ENISA, Heraklion)
- et** Euroopa Liidu Küberturvalisuse Amet (ENISA, Iráklio)
- el** Οργανισμός της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την Κυβερνοασφάλεια (ENISA, Ηράκλειο)
- en** European Union Agency for Cybersecurity (ENISA, Heraklion)
- fr** Agence de l'Union européenne pour la cybersécurité (ENISA, Héraklion)
- ga** Gníomhaireacht an Aontais Eorpaigh um Chibearshlándaíl (ENISA, Heraklion)
- hr** Agencija Europske unije za kibersigurnost (ENISA, Heraklion)
- it** Agenzia dell'Unione europea per la ciber sicurezza (ENISA, Eraklion)
- lv** Eiropas Savienības Kiberdrošības aģentūra (ENISA, Hērakleja)
- lt** Europos Sąjungos kibernetinio saugumo agentūra (ENISA, Heraklionas)
- hu** Európai Unió Kiberbiztonsági Ügynökség (ENISA, Iráklio)
- mt** I-Aġenzija tal-Unjoni Ewropea għaċ-Ċibersigurtà (ENISA, Heraklion)
- nl** Agentschap van de Europese Unie voor cyberbeveiliging (Enisa, Heraklion)
- pl** Agencja Unii Europejskiej ds. Cyberbezpieczeństwa (ENISA, Iraklion)
- pt** Agência da União Europeia para a Cibersegurança (ENISA, Heráclio)
- ro** Agenția Uniunii Europene pentru Securitate Cibernetică (ENISA, Heraklion)
- sk** Agentúra Európskej únie pre kybernetickú bezpečnosť (ENISA, Heraklion)
- sl** Agencija Evropske unije za kibernetisko varnost (ENISA, Heraklion)
- fi** Euroopan unionin kyberturvallisuusvirasto (ENISA, Iraklion)
- sv** Europeiska unionens cybersäkerhetsbyrå (Enisa, Heraklion)

Οργανισμός της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το Άσυλο

- bg** Агенция на Европейския съюз в областта на убежището (—, Малта)
- es** Agencia de Asilo de la Unión Europea (AAUE, Malta)
- cs** Agentura Evropské unie pro otázky azylu (EUAA, Malta)
- da** Den Europæiske Unions Asylagentur (EUAA, Malta)
- de** Asylagentur der Europäischen Union (EUAA, Malta)
- et** Euroopa Liidu Varjupaigaamet (EUAA, Malta)
- el** Οργανισμός της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το Άσυλο (EUAA, Μάλτα)
- en** European Union Agency for Asylum (EUAA, Malta)
- fr** Agence de l'Union européenne pour l'asile (AUEA, Malte)
- ga** Gníomhaireacht an Aontais Eorpaigh um Thearmann (—, Málta)
- hr** Agencija Europske unije za azil (EUAA, Malta)
- it** Agenzia dell'Unione europea per l'asilo (EUAA, Malta)
- lv** Eiropas Savienības Patvēruma aģentūra (EUAA, Malta)
- lt** Europos Sąjungos prieglobsčio agentūra (EUAA, Malta)
- hu** Az Európai Unió Menekültügyi Ügynöksége (—, Málta)
- mt** I-Aġenzija tal-Unjoni Ewropea għall-Azil (EUAA, Malta)
- nl** Asielagentschap van de Europese Unie (EUAA, Malta)
- pl** Agencja Unii Europejskiej ds. Azylu (EUAA, Malta)
- pt** Agência da União Europeia para o Asilo (—, Malta)
- ro** Agenția Uniunii Europene pentru Azil (—, Malta)
- sk** Agentúra Európskej únie pre azyl (EUAA, Malta)
- sl** Agencija Evropske unije za azil (EUAA, Malta)
- fi** Euroopan unionin turvapaikkavirasto (—, Malta)
- sv** Europeiska unionens asylbyrå (EUAA, Malta)

Οργανισμός της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το Διαστημικό Πρόγραμμα

- bg** Агенция на Европейския съюз за космическата програма (EUSPA, Прага)
- es** Agencia de la Unión Europea para el Programa Espacial (EUSPA, Praga)
- cs** Agentura Evropské unie pro kosmický program (EUSPA, Praha)
- da** Den Europæiske Unions Agentur for Rumprogrammet (EUSPA, Prag)
- de** Agentur der Europäischen Union für das Weltraumprogramm (EUSPA, Prag)
- et** Euroopa Liidu Kosmoseprogrammi Amet (EUSPA, Praha)
- el** Οργανισμός της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το Διαστημικό Πρόγραμμα (EUSPA, Πράγα)
- en** European Union Agency for the Space Programme (EUSPA, Prague)
- fr** Agence de l'Union européenne pour le programme spatial (EUSPA, Prague)
- ga** Gníomhaireacht an Aontais Eorpaigh um an gClár Spáis (EUSPA, Prág)
- hr** Agencija Europske unije za svemirski program (EUSPA, Prag)
- it** Agenzia dell'Unione europea per il programma spaziale (EUSPA, Praga)
- lv** Eiropas Savienības Kosmosa programmas aģentūra (EUSPA, Prāga)
- lt** Europos Sąjungos kosmoso programos agentūra (EUSPA, Praha)
- hu** Az Európai Unió Űrprogramügynöksége (EUSPA, Prága)
- mt** I-Aġenzija tal-Unjoni Ewropea għall-Programm Spazjali (EUSPA, Praga)
- nl** Agentschap van de Europese Unie voor het ruimtevaartprogramma (Euspa, Praag)
- pl** Agencja Unii Europejskiej ds. Programu Kosmicznego (EUSPA, Praga)
- pt** Agência da União Europeia para o Programa Espacial (EUSPA, Praga)
- ro** Agenția Uniunii Europene pentru Programul Spațial (EUSPA, Praga)
- sk** Agentúra Európskej únie pre vesmírny program (EUSPA, Praha)
- sl** Agencija Evropske unije za vesoljski program (EUSPA, Praga)
- fi** Euroopan unionin avaruushjelmavirasto (EUSPA, Praha)
- sv** Europeiska unionens rymdprogrambyrå (EUSPA, Prag)

Πρόεδρος του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου

- bg** Председател на Европейския съвет (Брюксел)
- es** Presidente del Consejo Europeo (Bruselas)
- cs** předseda Evropské rady (Brusel)
- da** Formanden for Det Europæiske Råd (Bruxelles)
- de** Präsident des Europäischen Rates (Brüssel)
- et** Euroopa Ülemkogu eesistuja (Brüssel)
- el** Πρόεδρος του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου (Βρυξέλλες)
- en** President of the European Council (Brussels)
- fr** président du Conseil européen (Bruxelles)
- ga** Uachtarán na Comhairle Eorpaí (an Bhruiséil)
- hr** Predsjednik Europskog vijeća (Bruxelles)
- it** presidente del Consiglio europeo (Bruxelles)
- lv** Eiropadomes priekšsēdētājs (Brisele)
- lt** Europos Vadovų Tarybos pirmininkas (Briuselis)
- hu** az Európai Tanács elnöke (Brüsszel)
- mt** il-President tal-Kunsill Ewropew (Brussell)
- nl** voorzitter van de Europese Raad (Brussel)
- pl** Przewodniczący Rady Europejskiej (Bruksela)
- pt** Presidente do Conselho Europeu (Bruxelas)
- ro** Președintele Consiliului European (Bruxelles)
- sk** predseda Európskej rady (Brusel)
- sl** predsednik Evropskega sveta (Bruselj)
- fi** Eurooppa-neuvoston puheenjohtaja (Bryssel)
- sv** Europeiska rådets ordförande (Bryssel)

Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης

- bg** Съвет на Европейския съюз (Брюксел)
- es** Consejo de la Unión Europea (Bruselas)
- cs** Rada Evropské unie (Brusel)
- da** Rådet for Den Europæiske Union (Bruxelles)
- de** Rat der Europäischen Union (Brüssel)
- et** Euroopa Liidu Nõukogu (Brüssel)
- el** Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Βρυξέλλες)
- en** Council of the European Union (Brussels)
- fr** Conseil de l'Union européenne (Bruxelles)
- ga** Comhairle an Aontais Eorpaigh (an Bhruiséil)
- hr** Vijeće Europske unije (Bruxelles)
- it** Consiglio dell'Unione europea (Bruxelles)
- lv** Eiropas Savienības Padome (Brisele)
- lt** Europos Sąjungos Taryba (Briuselis)
- hu** Az Európai Unió Tanácsa (Brüsszel)
- mt** il-Kunsill tal-Unjoni Ewropea (Brussell)
- nl** Raad van de Europese Unie (Brussel)
- pl** Rada Unii Europejskiej (Bruksela)
- pt** Conselho da União Europeia (Bruxelas)
- ro** Consiliul Uniunii Europene (Bruxelles)
- sk** Rada Európskej únie (Brusel)
- sl** Svet Evropske unije (Bruselj)
- fi** Euroopan unionin neuvosto (Bryssel)
- sv** Europeiska unionens råd (Bryssel)

Ύπατος Εκπρόσωπος της Ένωσης για θέματα εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφαλείας

- bg** Върховен представител на Съюза по въпросите на външните работи и политиката на сигурност (Брюксел)
- es** Alto Representante de la Unión para Asuntos Exteriores y Política de Seguridad (Bruselas)
- cs** vysoký představitel Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku (Brusel)
- da** Unionens højtstående repræsentant for udenrigsanliggender og sikkerhedspolitik (Bruxelles)
- de** Hoher Vertreter der Union für Außen- und Sicherheitspolitik (Brüssel)
- et** liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja (Brüssel)
- el** Ύπατος Εκπρόσωπος της Ένωσης για θέματα εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφαλείας (Βρυξέλλες)
- en** High Representative of the Union for Foreign Affairs and Security Policy (Brussels)
- fr** haut représentant de l'Union pour les affaires étrangères et la politique de sécurité (Bruxelles)
- ga** Ardionadaí an Aontais do Ghnóthaí Eachtracha agus don Bheartas Slándála (an Bhreisíle)
- hr** Visoki predstavnik Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku (Bruxelles)
- it** alto rappresentante dell'Unione per gli affari esteri e la politica di sicurezza (Bruxelles)
- lv** Savienības Augstais pārstāvis ārlietās un drošības politikas jautājumos (Brisele)
- lt** Sąjungos vyriausybės įgaliojtinis užsienio reikalams ir saugumo politikai (Briuselis)
- hu** az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselője (Brüsszel)
- mt** ir-Rappreżentant Għoli tal-Unjoni għall-Affarijiet Barranin u l-Politika ta' Sigurtà (Brussell)
- nl** hoge vertegenwoordiger van de Unie voor buitenlandse zaken en veiligheidsbeleid (Brussel)
- pl** Wysoki Przedstawiciel Unii do Spraw Zagranicznych i Polityki Bezpieczeństwa (Bruksela)
- pt** Alto Representante da União para os Negócios Estrangeiros e a Política de Segurança (Bruxelas)
- ro** Înaltul Reprezentant al Uniunii pentru afaceri externe și politica de securitate (Bruxelles)
- sk** vysoký predstaviteľ Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku (Brusel)
- sl** visoki predstavnik Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko (Bruselj)
- fi** unionin ulkoasioiden ja turvallisuuspolitiikan korkea edustaja (Bryssel)
- sv** unionens höga representant för utrikes frågor och säkerhetspolitik (Bryssel)

Υπηρεσία Εκδόσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης

- bg** Служба за публикации на Европейския съюз (OP, Люксембург)
- es** Oficina de Publicaciones de la Unión Europea (OP, Luxemburgo)
- cs** Úřad pro publikace Evropské unie (OP, Lucemburk)
- da** Den Europæiske Unions Publikationskontor (OP, Luxembourg)
- de** Amt für Veröffentlichungen der Europäischen Union (OP, Luxemburg)
- et** Euroopa Liidu Väljaannete Talitus (OP, Luxembourg)
- el** Υπηρεσία Εκδόσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (OP, Λουξεμβούργο)
- en** Publications Office of the European Union (OP, Luxembourg)
- fr** Office des publications de l'Union européenne (OP, Luxembourg)
- ga** Oifig Foilseachán an Aontais Eorpaigh (OP, Lucsamburg)
- hr** Ured za publikacije Europske unije (OP, Luxembourg)
- it** Ufficio delle pubblicazioni dell'Unione europea (OP, Lussemburgo)
- lv** Eiropas Savienības Publikāciju birojs (OP, Luksemburga)
- lt** Europos Sąjungos leidinių biuras (OP, Liuksemburgas)
- hu** Az Európai Unió Kiadóhivatala (OP, Luxembourg)
- mt** l-Uffiċċju tal-Pubblikazzjonijiet tal-Unjoni Ewropea (OP, il-Lussemburgu)
- nl** Bureau voor publicaties van de Europese Unie (OP, Luxemburg)
- pl** Urząd Publikacji Unii Europejskiej (OP, Luksemburg)
- pt** Serviço das Publicações da União Europeia (OP, Luxemburgo)
- ro** Oficiul pentru Publicații al Uniunii Europene (OP, Luxemburg)
- sk** Úrad pre vydávanie publikácií Európskej únie (OP, Luxemburg)
- sl** Urad za publikacije Evropske unije (OP, Luxembourg)
- fi** Euroopan unionin julkaisutoimisto (OP, Luxemburg)
- sv** Europeiska unionens publikationsbyrå (OP, Luxemburg)

Υπηρεσία Κυβερνοασφάλειας για τα Θεσμικά και Λοιπά Όργανα και Οργανισμούς της Ένωσης

- bg** Служба за киберсигурност за институциите, органите, службите и агенциите на Съюза (CERT-EU, Брюксел)
- es** Servicio de Ciberseguridad para las Instituciones, los Órganos y los Organismos de la Unión (CERT-EU, Bruselas)
- cs** Služba kybernetické bezpečnosti pro orgány, instituce a jiné subjekty Unie (CERT-EU, Brusel)
- da** cybersikkerhedstjenesten for Unionens institutioner, organer, kontorer og agenturer (CERT-EU, Bruxelles)
- de** Cybersicherheitsdienst für die Organe, Einrichtungen und sonstigen Stellen der Union (CERT-EU, Brüssel)
- et** liidu institutsioonide, organite ja asutuste küberturvalisuse teenistus (CERT-EU, Brüssel)
- el** Υπηρεσία Κυβερνοασφάλειας για τα Θεσμικά και Λοιπά Όργανα και Οργανισμούς της Ένωσης (CERT-EE, Βρυξέλλες)
- en** Cybersecurity Service for the Union Institutions, Bodies, Offices and Agencies (CERT-EU, Brussels)
- fr** service de cybersécurité pour les institutions, organes et organismes de l'Union (CERT-UE, Bruxelles)
- ga** Seirbhís Cibearshlándála d'Institiúidí, Comhlachtaí, oifigí agus Gníomhaireachtaí an Aontais (CERT-EU, an Bhruiséil)
- hr** Služba za kibernetičku sigurnost institucija, tijela, ureda i agencija Unije (CERT-EU, Bruxelles)
- it** servizio per la cibersecurity delle istituzioni, degli organi e degli organismi dell'Unione (CERT-EU, Bruxelles)
- lv** Savienības iestāžu, struktūru, biroju un aģentūru kibernetiskās drošības dienests (CERT-EU, Brisele)
- lt** Sąjungos institucijų, įstaigų, organų ir agentūrų kibernetinio saugumo tarnyba (CERT-EU, Briuselis)
- hu** Az Unió Intézmények, Szervek, Hivatalok és Ügynökségek Kiberbiztonsági Szolgálat (CERT-EU, Brüsszel)
- mt** is-Servizz ta' Ċibersigurtà għall-Istituzzjonijiet, il-Korpi, l-Uffiċċji u l-Aġenziji tal-Unjoni (CERT-UE, Brussell)
- nl** cyberbeveiligingsdienst voor de instellingen, organen en instanties van de Unie (CERT-EU, Brussel)
- pl** Służba ds. Cyberbezpieczeństwa Instytucji, Organów i Jednostek Organizacyjnych Unii (CERT-UE, Bruksela)
- pt** Serviço de Cibersegurança para as Instituições, Órgãos e Organismos da União (CERT-UE, Bruxelas)
- ro** Serviciul de Securitate Cibernetică pentru Instituțiile, Organele, Oficiile și Agențiile Uniunii (CERT-UE, Bruxelles)
- sk** Služba kybernetickej bezpečnosti pre inštitúcie, orgány, úrady a agentúry Únie (CERT-EU, Brusel)
- sl** Služba za kibernetičko varnost za institucije, organe, urade in agencije Unije (CERT-EU, Bruselj)
- fi** unionin toimielinten, elinten, toimistojen ja virastojen kyberturvallisuuspalvelu (CERT-EU, Bryssel)
- sv** cybersäkerhetstjänsten för unionens institutioner, organ och byråer (CERT-EU, Bryssel)

Παράρτημα Α10 Περιφέρειες

Ο παρακάτω κατάλογος περιλαμβάνει τις αποδόσεις στα ελληνικά των περιφερειών των κρατών μελών με βάση τα επίπεδα 1 και 2 της κατηγοριοποίησης NUTS 2021. Βλ. επίσης [κατ' εξουσιοδότηση κανονισμό \(ΕΕ\) 2019/1755 της Επιτροπής](#) ⁽¹⁾ και Eurostat (<https://ec.europa.eu/eurostat/web/nuts/overview>) (de, en, fr). Ωστόσο, ο ίδιος ο τίτλος NUTS των περιφερειών δεν μεταφράζεται, παρά μόνο σε άλλα συγκείμενα.

Οι μεταγραφές των βουλγαρικών ονομάτων έχουν προστεθεί, με πλάγιους χαρακτήρες και εντός παρενθέσεως, έπειτα από κάθε όνομα. Βλ. επίσης τον [Οδηγό για τη σύνταξη, τη μετάφραση και την αναθεώρηση των νομικών πράξεων και λοιπών εγγράφων της Ευρωπαϊκής Ένωσης στα ελληνικά](#).

Κωδικός	Ονομασία NUTS (στην πρωτότυπη γλώσσα)	Ελληνική ονομασία
Βέλγιο		
BE1, BE10	Région de Bruxelles-Capitale/ Brussels Hoofdstedelijk Gewest	Περιφέρεια Βρυξελλών
BE2	Vlaams Gewest	Περιφέρεια Φλάνδρας
BE21	Prov. Antwerpen	Αμβέρσα
BE22	Prov. Limburg (BE)	Λιμβούργο
BE23	Prov. Oost-Vlaanderen	Ανατολική Φλάνδρα
BE24	Prov. Vlaams-Brabant	Φλαμανδική Βραβάνδη
BE25	Prov. West-Vlaanderen	Δυτική Φλάνδρα
BE3	Région wallonne	Περιφέρεια Βαλονίας
BE31	Prov. Brabant wallon	Βαλονική Βραβάνδη
BE32	Prov. Hainaut	Ενό
BE33	Prov. Liège	Λιέγη
BE34	Prov. Luxembourg (BE)	Λουξεμβούργο
BE35	Prov. Namur	Ναμίρ
Βουλγαρία		
BG3	Северна и Югоизточна България (Severna i Yugoiztochna Balgariya)	Βόρεια και Νοτιοανατολική Βουλγαρία
BG31	Северозападен (Severozapaden)	Βορειοδυτική περιφέρεια
BG32	Северен централен (Severen tsentralen)	Βορειοκεντρική περιφέρεια
BG33	Североизточен (Severoiztochen)	Βορειοανατολική περιφέρεια
BG34	Югоизточен (Yugoiztochen)	Νοτιοανατολική περιφέρεια
BG4	Югозападна и Южна централна България (Yugozapadna i Yuzhna tsentralna Balgariya)	Νοτιοδυτική και Νοτιοκεντρική Βουλγαρία
BG41	Югозападен (Yugozapaden)	Νοτιοκεντρική περιφέρεια
BG42	Южен централен (Yuzhen tsentralen)	Νοτιοδυτική περιφέρεια

⁽¹⁾ Κατ' εξουσιοδότηση κανονισμός (ΕΕ) 2019/1755 της Επιτροπής, της 8ης Αυγούστου 2019, για την τροποποίηση των παραρτημάτων του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1059/2003 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τη θέσπιση μιας κοινής ονοματολογίας των εδαφικών στατιστικών μονάδων (NUTS) ([ΕΕ L 270 της 24.10.2019, σ. 1](#)). Εφαρμόζεται για τη διαβίβαση στοιχείων στην Επιτροπή (Eurostat) αρχής γενομένης από την 1η Ιανουαρίου 2021.

(συνέχεια)

Κωδικός	Ονομασία NUTS (στην πρωτότυπη γλώσσα)	Ελληνική ονομασία
Τσεχία		
CZ0	Česko	Τσεχία
CZ01	Praha	Περιφέρεια Πράγας
CZ02	Střední Čechy	Περιφέρεια Κεντρικής Βοημίας
CZ03	Jihozápad	Περιφέρεια Νοτιοδυτικής Τσεχίας
CZ04	Severozápad	Περιφέρεια Βορειοδυτικής Τσεχίας
CZ05	Severovýchod	Περιφέρεια Βορειοανατολικής Τσεχίας
CZ06	Jihovýchod	Περιφέρεια Νοτιοανατολικής Τσεχίας
CZ07	Střední Morava	Περιφέρεια Κεντρικής Μοραβίας
CZ08	Moravskoslezsko	Περιφέρεια Μοραβίας-Σιλεσίας
Δανία		
DK0	Danmark	Δανία
DK01	Hovedstaden	Περιφέρεια πρωτεύουσας
DK02	Sjælland	Περιφέρεια Ζέελαντ
DK03	Syddanmark	Περιφέρεια Νότιας Δανίας
DK04	Midtjylland	Περιφέρεια Κεντρικής Γιουτλάνδης
DK05	Nordjylland	Περιφέρεια Βόρειας Γιουτλάνδης
Γερμανία		
DE1	Baden-Württemberg	Βάδη-Βιρτεμβέργη
DE11	Stuttgart	Στουτγκάρδη
DE12	Karlsruhe	Καρλσρούη
DE13	Freiburg	Φράιμπουργκ
DE14	Tübingen	Τίμπινγκεν
DE2	Bayern	Βαυαρία
DE21	Oberbayern	Άνω Βαυαρία
DE22	Niederbayern	Κάτω Βαυαρία
DE23	Oberpfalz	Άνω Παλατινάτο
DE24	Oberfranken	Άνω Φραγκονία
DE25	Mittelfranken	Μέση Φραγκονία
DE26	Unterfranken	Κάτω Φραγκονία
DE27	Schwaben	Σουηβία
DE3	Berlin	ομόσπονδο κράτος Βερολίνου
DE30	Berlin	Βερολίνο
DE4	Brandenburg	ομόσπονδο κράτος Βραδεμβούργου
DE40	Brandenburg	Βραδεμβούργο
DE5	Bremen	ομόσπονδο κράτος Βρέμης
DE50	Bremen	Βρέμη
DE6	Hamburg	ομόσπονδο κράτος Αμβούργου
DE60	Hamburg	Αμβούργο

(συνέχεια)

Κωδικός	Ονομασία NUTS (στην πρωτότυπη γλώσσα)	Ελληνική ονομασία
DE7	Hessen	Έση
DE71	Darmstadt	Ντάρμστατ
DE72	Gießen	Γκίσεν
DE73	Kassel	Κάσελ
DE8, DE80	Mecklenburg-Vorpommern	Μεκλεμβούργο - Δυτική Πομερανία
DE9	Niedersachsen	Κάτω Σαξονία
DE91	Braunschweig	Μπράουνσβαϊγκ
DE92	Hannover	Ανόβερο
DE93	Lüneburg	Λίνεμπουργκ
DE94	Weser-Ems	Βέζερ-Εμς
DEA	Nordrhein-Westfalen	Βόρεια Ρηνανία - Βεστφαλία
DEA1	Düsseldorf	Ντίσελντορφ
DEA2	Köln	Κολωνία
DEA3	Münster	Μίνστερ
DEA4	Detmold	Ντέτμολντ
DEA5	Arnsberg	Άρνσμπεργκ
DEB	Rheinland-Pfalz	Ρηνανία-Παλατινάτο
DEB1	Koblenz	Κόμπλεντς
DEB2	Trier	Τρίερ
DEB3	Rheinhessen-Pfalz	Ρηνανία-Έση-Παλατινάτο
DEC	Saarland	ομόσπονδο κράτος Ζάαρ
DEC0	Saarland	Ζάαρ
DED	Sachsen	Σαξονία
DED2	Dresden	Δρέσδη
DED4	Chemnitz	Κέμνιτς
DED5	Leipzig	Λειψία
DEE, DEE0	Sachsen-Anhalt	Σαξονία-Άνχαλτ
DEF	Schleswig-Holstein	ομόσπονδο κράτος Σλέσβιχ-Χόλσταϊν
DEF0	Schleswig-Holstein	Σλέσβιχ-Χόλσταϊν
DEG, DEG0	Thüringen	Θουριγγία
Εσθονία		
EE0, EE00	Eesti	Εσθονία
Ιρλανδία		
IE0	Ireland	Ιρλανδία
IE04	Northern and Western	Βόρεια και Δυτική Περιφέρεια
IE05	Southern	Νότια Περιφέρεια
IE06	Eastern and Midland	Ανατολική και Κεντρική Περιφέρεια
Ελλάδα		
EL3, EL30	Αττική	Αττική

(συνέχεια)

Κωδικός	Ονομασία NUTS (στην πρωτότυπη γλώσσα)	Ελληνική ονομασία
EL4	Νησιά Αιγαίου, Κρήτη	Νησιά Αιγαίου, Κρήτη
EL41	Βόρειο Αιγαίο	Βόρειο Αιγαίο
EL42	Νότιο Αιγαίο	Νότιο Αιγαίο
EL43	Κρήτη	Κρήτη
EL5	Βόρεια Ελλάδα	Βόρεια Ελλάδα
EL51	Ανατολική Μακεδονία, Θράκη	Ανατολική Μακεδονία, Θράκη
EL52	Κεντρική Μακεδονία	Κεντρική Μακεδονία
EL53	Δυτική Μακεδονία	Δυτική Μακεδονία
EL54	Ήπειρος	Ήπειρος
EL6	Κεντρική Ελλάδα	Κεντρική Ελλάδα
EL61	Θεσσαλία	Θεσσαλία
EL62	Ιόνια Νησιά	Ιόνια Νησιά
EL63	Δυτική Ελλάδα	Δυτική Ελλάδα
EL64	Στερεά Ελλάδα	Στερεά Ελλάδα
EL65	Πελοπόννησος	Πελοπόννησος
Ισπανία		
ES1	Noroeste	Βορειοδυτική Ισπανία
ES11	Galicia	Γαλικία
ES12	Principado de Asturias	Πριγκιπάτο Αστουριών
ES13	Cantabria	Καντάμπρια
ES2	Noreste	Βορειοανατολική Ισπανία
ES21	País Vasco	Χώρα των Βάσκων
ES22	Comunidad Foral de Navarra	Αυτόνομη Κοινότητα Ναβάρρας
ES23	La Rioja	Λα Ριόχα
ES24	Aragón	Αραγονία
ES3, ES30	Comunidad de Madrid	Κοινότητα Μαδρίτης
ES4	Centro (ES)	Κεντρική Ισπανία
ES41	Castilla y León	Καστίλη και Λεόν
ES42	Castilla-La Mancha	Καστίλη - Λα Μάντσα
ES43	Extremadura	Εστρεμαδούρα
ES5	Este	Ανατολική Ισπανία
ES51	Cataluña	Καταλονία
ES52	Comunitat Valenciana	Αυτόνομη Κοινότητα Βαλένθιας
ES53	Illes Balears	Βαλεαρίδες Νήσοι
ES6	Sur	Νότια Ισπανία
ES61	Andalucía	Ανδαλουσία
ES62	Región de Murcia	Μούρθια
ES63	Ciudad de Ceuta	Πόλη της Θέουτα
ES64	Ciudad de Melilla	Πόλη της Μελίγια
ES7, ES70	Canarias	Κανάριες Νήσοι
Γαλλία		
FR1, FR10	Île-de-France	Ιλ-Ντε-Φρανς

(συνέχεια)

Κωδικός	Ονομασία NUTS (στην πρωτότυπη γλώσσα)	Ελληνική ονομασία
FRB , FRB0	Centre-Val de Loire	Ζαντρ-βαλ ντε Λουάρ
FRC	Bourgogne-Franche-Comté	Βουργουνδία-Φρανς-Κοντέ
FRC1	Bourgogne	Βουργουνδία
FRC2	Franche-Comté	Φρανς Κοντέ
FRD	Normandie	Νορμανδία
FRD1	Basse-Normandie	Κάτω Νορμανδία
FRD2	Haute-Normandie	Άνω Νορμανδία
FRE	Hauts-de-France	Ο-ντε-Φρανς
FRE1	Nord-Pas de Calais	Νορ-Πα ντε Καλέ
FRE2	Picardie	Πικαρδία
FRF	Grand Est	Γκραντ Εστ
FRF1	Alsace	Αλσατία
FRF2	Champagne-Ardenne	Καμπανία-Αρδένες
FRF3	Lorraine	Λορένη
FRG , FRG0	Pays de la Loire	Περιφέρεια Λίγηρα
FRH , FRH0	Bretagne	Βρετάνη
FRI	Nouvelle-Aquitaine	Νέα Ακουιτανία
FRI1	Aquitaine	Ακουιτανία
FRI2	Limousin	Λιμουζέν
FRI3	Poitou-Charentes	Πουατού Σαρέντ
FRJ	Occitanie	Οξιτανία
FRJ1	Languedoc-Roussillon	Λαγκεντόκ-Ρουσιγιόν
FRJ2	Midi-Pyrénées	Νότος-Πυρηναία
FRK	Auvergne-Rhône-Alpes	Οβέρνη-Ροδανός-Άλπεις
FRK1	Auvergne	Οβέρνη
FRK2	Rhône-Alpes	Ροδανός-Άλπεις
FRL , FRL0	Provence-Alpes-Côte d'Azur	Προβηγκία - Άλπεις - Κυανή Ακτή
FRM , FRM0	Corse	Κορσική
FRY	RUP FR - régions ultrapériphériques françaises	Γαλλικές εξόχως απόκεντρες περιφέρειες
FRY1	Guadeloupe	Γουαδελούπη
FRY2	Martinique	Μαρτινίκα
FRY3	Guyane	Γουιάνα
FRY4	La Réunion	Ρεϊνιόν
FRY5	Mayotte	Μαγιότ (το)
Κροατία		
HRO	Hrvatska	Κροατία
HR02	Panonska Hrvatska	
HR03	Jadranska Hrvatska	Αδριατική Κροατία
HR05	Grad Zagreb	
HR06	Sjeverna Hrvatska	

(συνέχεια)

Κωδικός	Ονομασία NUTS (στην πρωτότυπη γλώσσα)	Ελληνική ονομασία
Ιταλία		
ITC	Nord-Ovest	Βορειοδυτική Ιταλία
ITC1	Piemonte	Πεδεμόντιο
ITC2	Valle d'Aosta/Vallée d'Aoste	Κοιλάδα Αόστης
ITC3	Liguria	Λιγυρία
ITC4	Lombardia	Λομβαρδία
ITF	Sud	Νότια Ιταλία
ITF1	Abruzzo	Αμπρούτσο
ITF2	Molise	Μολίζε
ITF3	Campania	Καμπάνια
ITF4	Puglia	Απουλία
ITF5	Basilicata	Βασιλικάτα
ITF6	Calabria	Καλαβρία
ITG	Isole	Νήσοι Νότιας Ιταλίας
ITG1	Sicilia	Σικελία
ITG2	Sardegna	Σαρδηνία
ITH	Nord-Est	Βορειοανατολική Ιταλία
ITH1	Provincia Autonoma di Bolzano/Bozen	Αυτόνομη Επαρχία του Μπολτσάνο
ITH2	Provincia Autonoma di Trento	Αυτόνομη Επαρχία του Τρέντο
ITH3	Veneto	Βένετο
ITH4	Friuli-Venezia Giulia	Φρίουλι - Ιουλιανή Βενετία
ITH5	Emilia-Romagna	Αιμιλία-Ρωμανία
ITI	Centro (IT)	Κεντρική Ιταλία
ITI1	Toscana	Τοσκάνη
ITI2	Umbria	Ουμβρία
ITI3	Marche	Μάρκε
ITI4	Lazio	Λάτιο
Κύπρος		
CY0, CY00	Κύπρος	Κύπρος
Λετονία		
LV0, LV00	Latvija	Λετονία
Λιθουανία		
LT0	Lietuva	Λιθουανία
LT01	Sostinės regionas	Περιφέρεια πρωτεύουσας
LT02	Vidurio ir vakarų Lietuvos regionas	Περιφέρεια της κεντρικής και δυτικής Λιθουανίας
Λουξεμβούργο		
LU0, LU00	Luxembourg	Λουξεμβούργο
Ουγγαρία		
HU1	Közép-Magyarország	Κεντρική Ουγγαρία
HU11	Budapest	Βουδαπέστη
HU12	Pest	Πέστη

(συνέχεια)

Κωδικός	Ονομασία NUTS (στην πρωτότυπη γλώσσα)	Ελληνική ονομασία
HU2	Dunántúl	Υπερδουναβία
HU21	Közép-Dunántúl	Κεντρική Υπερδουναβία
HU22	Nyugat-Dunántúl	Δυτική Υπερδουναβία
HU23	Dél-Dunántúl	Νότια Υπερδουναβία
HU3	Alföld és Észak	Διαμέρισμα Μεγάλης Πεδιάδας και Βορρά
HU31	Észak-Magyarország	Βόρεια Ουγγαρία
HU32	Észak-Alföld	Βόρεια Μεγάλη Πεδιάδα
HU33	Dél-Alföld	Νότια Μεγάλη Πεδιάδα
Μάλτα		
MT0, MT00	Malta	Μάλτα
Κάτω Χώρες		
NL1	Noord-Nederland	Βόρειες Κάτω Χώρες
NL11	Groningen	Χρόνινχεν
NL12	Friesland (NL)	Φρίσλαντ
NL13	Drenthe	Ντρέντε
NL2	Oost-Nederland	Ανατολικές Κάτω Χώρες
NL21	Overijssel	Οβεράισελ
NL22	Gelderland	Χέλντερλαντ
NL23	Flevoland	Φλέβολαντ
NL3	West-Nederland	Δυτικές Κάτω Χώρες
NL31	Utrecht	Ουτρέχτη
NL32	Noord-Holland	Βόρεια Ολλανδία
NL33	Zuid-Holland	Νότια Ολλανδία
NL34	Zeeland	Ζηλανδία
NL4	Zuid-Nederland	Νότιες Κάτω Χώρες
NL41	Noord-Brabant	Βόρεια Βραβάνδη
NL42	Limburg (NL)	Λιμβούργο
Αυστρία		
AT1	Ostösterreich	Ανατολική Αυστρία
AT11	Burgenland	Μπούργκενλαντ
AT12	Niederösterreich	Κάτω Αυστρία
AT13	Wien	Βιέννη
AT2	Südösterreich	Νότια Αυστρία
AT21	Kärnten	Καρινθία
AT22	Steiermark	Στυρία
AT3	Westösterreich	Δυτική Αυστρία
AT31	Oberösterreich	Άνω Αυστρία
AT32	Salzburg	Σάλτσμπουργκ
AT33	Tirol	Τιρόλο
AT34	Vorarlberg	Φοράρλμπεργκ

(συνέχεια)

Κωδικός	Ονομασία NUTS (στην πρωτότυπη γλώσσα)	Ελληνική ονομασία
Πολωνία		
PL2	makroregion południowy	Νότια Πολωνία
PL21	Małopolskie	Μαγοπόλσκιε
PL22	Śląskie	Σιλεσία
PL4	makroregion północno-zachodni	Βορειοδυτική Πολωνία
PL41	Wielkopolskie	Βιελκοπόλσκιε
PL42	Zachodniopomorskie	Δυτική Πομερανία
PL43	Lubuskie	Λουμπούσκιε
PL5	makroregion południowo-zachodni	Νοτιοδυτική Πολωνία
PL51	Dolnośląskie	Κάτω Σιλεσία
PL52	Opolskie	Οπόλσκιε
PL6	makroregion północny	Βόρεια Πολωνία
PL61	Kujawsko-pomorskie	Κουγιαβία-Πομερανία
PL62	Warmińsko-mazurskie	Βαρμιά-Μαζουρία
PL63	Pomorskie	Πομερανία
PL7	makroregion centralny	Κεντρική Πολωνία
PL71	Łódzkie	Γούτζκιε
PL72	Świętokrzyskie	Σβιεντοξίσκιε
PL8	makroregion wschodni	Ανατολική Πολωνία
PL81	Lubelskie	Λουμπένσκιε
PL82	Podkarpackie	Κάτω Καρπάθια
PL84	Podlaskie	Ποντλάσκιε
PL9	makroregion województwo mazowieckie	Βοεβοδάτο της Μασοβίας
PL91	Warszawski stołeczny	Βαρσοβία-πρωτεύουσα
PL92	Mazowiecki regionalny	Περιφέρεια Μασοβίας
Πορτογαλία		
PT1	Continente	Ηπειρωτική Πορτογαλία
PT11	Norte	Βόρεια Πορτογαλία
PT15	Algarve	Αλγκάρβε
PT16	Centro (PT)	Κεντρική Πορτογαλία
PT17	Área Metropolitana de Lisboa	Μητροπολιτική περιφέρεια Λισαβόνας
PT18	Alentejo	Αλεντέζου
PT2, PT20	Região Autónoma dos Açores	Αυτόνομη Περιφέρεια Αζορών
PT3, PT30	Região Autónoma da Madeira	Αυτόνομη Περιφέρεια Μαδέρας
Ρουμανία		
RO1	Macroregiunea Unu	Μακροπεριφέρεια 1
RO11	Nord-Vest	Βορειοδυτική Ρουμανία
RO12	Centru	Κεντρική Ρουμανία
RO2	Macroregiunea Doi	Μακροπεριφέρεια 2
RO21	Nord-Est	Βορειοανατολική Ρουμανία
RO22	Sud-Est	Νοτιοανατολική Ρουμανία

(συνέχεια)

Κωδικός	Ονομασία NUTS (στην πρωτότυπη γλώσσα)	Ελληνική ονομασία
RO3	Macroregiunea Trei	Μακροπεριφέρεια 3
RO31	Sud-Muntenia	Νότια Ρουμανία-Μουντένια
RO32	București-Ilfov	Βουκουρέστι-Ίλφοβ
RO4	Macroregiunea Patru	Μακροπεριφέρεια 4
RO41	Sud-Vest Oltenia	Νοτιοδυτική Ρουμανία - Ολτένια
RO42	Vest	Δυτική Ρουμανία
Σλοβενία		
SI0	Slovenija	Σλοβενία
SI03	Vzhodna Slovenija	Ανατολική Σλοβενία
SI04	Zahodna Slovenija	Δυτική Σλοβενία
Σλοβακία		
SK0	Slovensko	Σλοβακία
SK01	Bratislavský kraj	Περιφέρεια Μπρατισλάβας
SK02	Západné Slovensko	Δυτική Σλοβακία
SK03	Stredné Slovensko	Κεντρική Σλοβακία
SK04	Východné Slovensko	Ανατολική Σλοβακία
Φινλανδία		
FI1	Manner-Suomi	Ηπειρωτική Φινλανδία
FI19	Länsi-Suomi	Δυτική Φινλανδία
FI1B	Helsinki-Uusimaa	Ελσίνκι-Ούουσιμαα
FI1C	Etelä-Suomi	Νότια Φινλανδία
FI1D	Pohjois- ja Itä-Suomi	Βόρεια και Ανατολική Φινλανδία
FI2, FI20	Åland	Νήσοι Όλαντ
Σουηδία		
SE1	Östra Sverige	Ανατολική Σουηδία
SE11	Stockholm	Περιφέρεια Στοκχόλμης
SE12	Östra Mellansverige	Ανατολικοκεντρική Σουηδία
SE2	Södra Sverige	Νότια Σουηδία
SE21	Småland med öarna	Σμόλαντ και νήσοι
SE22	Sydsverige	Νότια Σουηδία
SE23	Västsverige	Δυτική Σουηδία
SE3	Norra Sverige	Βόρεια Σουηδία
SE31	Norra Mellansverige	Βορειοκεντρική Σουηδία
SE32	Mellersta Norrland	Κεντρική Νόρλαντ
SE33	Övre Norrland	Άνω Νόρλαντ

Παράρτημα Γ Διάφορα

Κατωτέρω παρατίθεται κατάλογος περιπτώσεων, σε αλφαβητική σειρά, οι οποίες προκαλούν συχνά δυσκολίες ή αποτελούν αντικείμενο ιδιαίτερης συμφωνίας.

Θέμα	Παρατηρήσεις
CES/CESE	Βλ. «ΟΚΕ/ΕΟΚΕ»
COM	Έγγρ. COM: βλ. «έγγραφα»
έγγραφα	Οι παραπομπές στα έγγραφα της Επιτροπής που φέρουν ημερομηνία 27 Ιανουαρίου 2012 ή μεταγενέστερη ημερομηνία έχουν ως εξής: έγγρ. COM(2012) 558 final της 7ης Νοεμβρίου 2012 έγγρ. JOIN(2012) 558 final της 7ης Νοεμβρίου 2012 έγγρ. SEC(2012) 558 final της 7ης Νοεμβρίου 2012 έγγρ. SWD(2012) 558 final της 7ης Νοεμβρίου 2012 Παραπομπές σε παλαιότερα έγγραφα: — χρησιμοποιείται η λέξη «τελικό», — πριν από το 1998, το έτος αναφοράς αναγράφεται με δύο ψηφία σε παρένθεση, ενώ από το 1998 και μετά με τέσσερα ψηφία: έγγρ. COM(97) 558 τελικό της 7ης Νοεμβρίου 1997 έγγρ. COM(2011) 558 τελικό της 7ης Νοεμβρίου 2011 έγγρ. SEC(97) 558 τελικό της 7ης Νοεμβρίου 1997 έγγρ. SEC(2011) 558 τελικό της 7ης Νοεμβρίου 2011 <i>Σημείωση:</i> Η μνεία «έγγρ.» είναι προαιρετική, ανάλογα με την περίπτωση. Παραπομπές σε έγγραφα της ΕΟΚΕ και της ΕτΠ: CES 1132/99 (πριν από το 2000) CES 871/2002 (από το 2000 έως το 2002) CESE 1394/2003 (από το 2002 και μετά) CdR 267/2008
ΟΚΕ/ΕΟΚΕ	ΕΟΚΕ είναι στο εξής η μόνη προς χρήση σε κείμενο συντομογραφία της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής (αλλαγή ονομασίας, νέος εσωτερικός κανονισμός της ΕΟΚΕ που εγκρίθηκε τον Ιούλιο του 2002). Εξαίρεση: Για τις αναφορές στα έγγραφα, θα χρησιμοποιείται η συντομογραφία CESE από το 2003: έγγρ. CES(97) 197, έγγρ. CES(1998) 210, έγγρ. CESE(2003) 510
προεδρία	Να μη χρησιμοποιείται η έκφραση «προεδρία της Ευρωπαϊκής Ένωσης» (νομικό σφάλμα), αλλά «προεδρία του Συμβουλίου (της Ευρωπαϊκής Ένωσης)» ή «προεδρία του (Ευρωπαϊκού) Συμβουλίου», κατά περίπτωση. <i>Σημείωση:</i> Εντούτοις, εάν ένας ομιλητής χρησιμοποιεί αυτή την έκφραση στην ομιλία του εκουσίως ή μη, εννοείται ότι πρέπει να γίνει σεβαστό το πρωτότυπο κείμενο.
SEC	Έγγρ. SEC: βλ. «έγγραφα»
σχήμα (format)	Τα τυποποιημένα σχήματα (format) που χρησιμοποιούνται συνήθως είναι τα εξής: — A4: 21 × 29,7 cm, — B5: 17,6 × 25 cm, — C5: 16,2 × 22,9 cm, — A5: 14,8 × 21 cm, — A6: 10,5 × 14,8 cm. Ύψος των κεφαλαίων σε χιλιοστά: C 6 = 1,50; C 7 = 1,75; C 8 = 2,00; C 9 = 2,25; C 10 = 2,50; C 11 = 2,75; C 12 = 3,00; C 13 = 3,25; C 14 = 3,50; C 15 = 3,75; C 16 = 4,00; C 17 = 4,25; C 18 = 4,50; C 19 = 4,75; C 20 = 5,00; C 22 = 5,50, C 24 = 6,00; C 26 = 6,50; C 28 = 7,00;

Ευρετήριο

[Α](#) | [Β](#) | [Γ](#) | [Δ](#) | [Ε](#) | [Ζ](#) | [Η](#) | [Θ](#) | [Ι](#) | [Κ](#) | [Λ](#) | [Μ](#) | [Ν](#) | [Ο](#) | [Π](#) | [Ρ](#) | [Σ](#) | [Τ](#) | [Υ](#) | [Φ](#) | [Χ](#) | [Ψ](#) | [Ω](#)
[C](#) | [D](#) | [E](#) | [I](#) | [N](#) | [P](#) | [S](#)

A

αγκύλες [111](#), [173](#)
 αιτιολογική σκέψη [38](#), [43](#), [51](#), [173](#), [202](#)
 αριθμημένη [43](#)
 μη αριθμημένη [39](#), [43](#)
 ακρώνυμα [22](#)
 αναγνωριστικά [78](#)
 ανακεφαλαιωτικοί πίνακες [61](#)
 ανακοινώσεις [19](#), [30](#), [33](#), [61](#)
 αναφορές [48](#), [51](#), [53](#), [56](#), [101](#), [147](#)
 βιβλιογραφικές [106](#)
 σε τροποποιήσεις πράξεων [53](#)
 στην ενωσιακή νομοθεσία [101](#)
 στις Συνθήκες [56](#), [102](#)
 στις υποθέσεις του Δικαστηρίου [104](#)
 ανθρωπινότητα [195](#)
 απαρίθμηση [99](#), [172](#)
 απλή [99](#)
 πράξεων [59](#)
 στίξη [58](#)
 σύνθετη [99](#)
 αποκεντρωμένοι οργανισμοί [150](#), [227](#)
 δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας [90](#), [92](#)
 αποσιωπητικά [111](#), [178](#)
 απόστροφοι [73](#)
 αποφάσεις [20](#), [22](#), [25](#), [36](#), [40](#), [41](#), [48](#), [60](#)
 ΕΟΧ/ΕΖΕΣ [29](#), [57](#)
 μη νομοθετικές [26](#)
 νομοθετικές [25](#)
 άρθρο [40](#), [43](#), [51](#), [52](#), [53](#)
 αριθ. [22](#)
 αρίθμηση
 διπλή [22](#)
 εγγράφων [31](#)
 ειδική [31](#)
 πράξεων [22](#)
 της Επίσημης Εφημερίδας [45](#)
 αριθμοί [98](#), [119](#), [145](#), [202](#)
 αντιστοιχία συστημάτων αρίθμησης [202](#)
 αραβικοί [98](#), [163](#), [170](#), [173](#), [202](#), [216](#)
 λατινικοί [98](#), [202](#)
 τηλεφώνου [145](#)
 αριθμός καταλόγου [82](#)
 αρκτικόλεξα [13](#), [22](#), [25](#), [36](#), [48](#), [59](#), [199](#), [243](#)
 αρκτικόλεξα των Συνθηκών [22](#), [56](#)
 αρχικά [120](#), [259](#), [276](#)
 αφιέρωση [96](#)

B

βιβλιογραφία [97](#), [106](#), [220](#)

Γ

γαελικά/ιρλανδικά [124](#), [127](#)
γενικές διευθύνσεις (Επιτροπή) [155](#)
γλώσσες [124](#), [126](#), [199](#)
γράμματα
αντιστοιχία αριθμών/γραμμάτων [202](#)
κεφαλαία [182](#)
μικρά [182](#)
γραφήματα [113](#)
γραφίστες [69](#)

Δ

ΔΕΥ και ΚΕΠΠΑ [22](#)
οργανισμοί και φορείς της κοινής εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφάλειας [153](#)
δηλώσεις αποποίησης ευθύνης [96](#)
διαγράμματα [113](#)
διαδικασία δημοσίευσης
άλλες εκδόσεις [68](#), [84](#), [116](#)
Επίσημης Εφημερίδα [13](#)
Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης [13](#)
Ελεγκτικό Συνέδριο [13](#)
Επιτροπή [13](#)
Ευρωπαϊκή Επιτροπή των Περιφερειών [13](#)
Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα [13](#)
Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή [13](#)
Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων [13](#)
Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο [13](#)
Ευρωπαϊκό Συμβούλιο [13](#)
Ευρωπαίος Διαμεσολαβητής και Ευρωπαίος Επόπτης Προστασίας Δεδομένων [13](#)
Οργανισμοί της Ευρωπαϊκής Ένωσης [13](#)
Συμβούλιο [13](#)
Υπάτος Εκπρόσωπος της Ένωσης για θέματα εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφάλειας [13](#)
διάρθρωση μιας έκδοσης [84](#)
διάρθρωση της Επίσημης Εφημερίδας [19](#)
διαστήματα [118](#)
διατακτικό [36](#), [40](#), [43](#), [163](#), [170](#), [173](#), [180](#), [202](#), [216](#)
διεθνείς συμφωνίες [60](#)
διεθνής τυποποιημένος αριθμός βιβλίου (ISBN) [78](#)
διεθνής τυποποιημένος αριθμός περιοδικών εκδόσεων (ISSN) [80](#)
διευθύνσεις [136](#), [145](#)
ηλεκτρονική [145](#)
δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας (copyright) [90](#)
διορθώσεις
σύμβολα [116](#)
συντάκτη [69](#)
τυπογραφικών δοκιμών [69](#)
χειρογράφων [69](#), [71](#), [116](#), [116](#)
διορθωτικά [29](#)

Ε

έγγραφα [22](#), [30](#), [31](#), [33](#), [76](#)
COM, JOIN, SEC, SWD, CES/CESE και CdR [349](#)
κατηγοριοποίηση [76](#)
εδάφιο [36](#), [40](#), [43](#), [53](#)
εικονογραφήσεις [113](#)
εισαγωγή [96](#)
εισαγωγικά [53](#), [60](#), [111](#), [174](#)
εισαγωγική φράση [37](#), [43](#), [53](#), [58](#)

ΕΚ/ΕΟΚ/ΕΕ [22, 25, 56](#)
 εκατομμύριο/δισεκατομμύριο (συντμήσεις) [128](#)
 εκδόσεις
 τύποι [76](#)
 έκδοση [87](#)
 ανατύπωση [87](#)
 διαδικτυακή [78](#)
 επανέκδοση [87](#)
 ηλεκτρονική [78](#)
 κατόπιν παραγγελίας [68](#)
 με αφαιρούμενα φύλλα [78](#)
 μονογραφική [78](#)
 περιοδική [77, 77, 78, 84](#)
 εκδότης-διεκπεραιωτής [88](#)
 εκτελεστικοί οργανισμοί [153, 155](#)
 δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας [90, 92](#)
 Ελεγκτικό Συνέδριο
 γνώμες [31](#)
 ειδικές εκθέσεις, ετήσια έκθεση [33](#)
 έμβλημα [223, 227](#)
 ενημερωτικός αριθμός [31](#)
 ενωτικό [175](#)
 εξώφυλλο [84](#)
 αριθμός καταλόγου [82](#)
 Επίσημη Εφημερίδα [12, 13, 19, 98, 127, 147, 147](#)
 αναφορά στην ... [37](#)
 αναφορά στις Συνθήκες [56](#)
 αρίθμηση [45](#)
 αρίθμηση των εγγράφων [31](#)
 αρίθμηση των πράξεων [22](#)
 μη νομοθετικές πράξεις [25](#)
 νομοθετικές πράξεις [26](#)
 γενική διάρθρωση [19](#)
 διαβίβαση κειμένων [13](#)
 διαδικασία δημοσίευσης [13](#)
 θεσμικά και λοιπά όργανα και οργανισμοί [13](#)
 καταληκτική στερεότυπη φράση [41](#)
 κατάταξη των εγγράφων (σειρά C) [30](#)
 κατάταξη των πράξεων (σειρά L) [20](#)
 σειρά δημοσίευσης [57](#)
 σειρές [19](#)
 σειρά C [19, 30](#)
 σειρά C ... E [19](#)
 σειρά C ... A [19](#)
 σειρά L [19, 20](#)
 σειρά S [19](#)
 συστατικά στοιχεία μιας νομικής πράξης [36](#)
 άρθρα (διατακτικό) [40](#)
 παραρτήματα [43](#)
 προοίμιο [37](#)
 αιτιολογικές σκέψεις [38](#)
 σημεία αναφοράς [37](#)
 τελική διατύπωση [41](#)
 τίτλος [36](#)
 μορφές του τίτλου [48](#)
 υποδιαίρέσεις των πράξεων [43, 52](#)
 Επιτροπή
 Γενικές Διευθύνσεις [155](#)
 Εποπτεύουσα Αρχή της ΕΖΕΣ [29, 57](#)

έργα

πολύγλωσσα [114](#)

εσώφυλλο [87](#)

Ευρατόμ

δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας [90](#)

οργανισμοί και λοιπά όργανα Ευρατόμ [153](#)

ευρετήριο [97](#)

ευρώ

ζώνη του [128](#)

κωδικός ISO [129](#)

όνομα, κωδικός ISO ή σύμβολο [128](#)

Ευρωπαϊκή Ένωση [42](#)

Ευρωπαϊκή Ζώνη Ελευθέρων Συναλλαγών (ΕΖΕΣ) [29](#)

Ευρωπαϊκός Οικονομικός Χώρος (ΕΟΧ) [20](#), [29](#)

Z

ζώνη του ευρώ [128](#)

H

ημερομηνίες [36](#), [41](#), [48](#), [50](#), [209](#)

ημιδιάστημα [118](#), [134](#)

Θ

θέσεις [19](#), [31](#), [33](#)

θεσμικά και λοιπά όργανα

πολύγλωσσος κατάλογος [289](#)

θεσμικά και λοιπά όργανα και οργανισμοί

σειρά δημοσίευσης [57](#)

I

ιρλανδικά/γαελικά: [124](#), [127](#)

K

κάθετος [179](#)

κανόνες σύνταξης [45](#)

κανονισμοί [20](#), [22](#), [25](#), [37](#), [41](#), [41](#), [48](#), [59](#)

μη νομοθετικοί [26](#)

νομοθετικοί [25](#)

καταληκτική στερεότυπη φράση στους κανονισμούς [41](#)

κατάλογος [77](#)

κατάταξη

εγγράφων [30](#)

πράξεων [20](#)

ΚΕΠΠΑ και ΔΕΥ [22](#)

οργανισμοί και φορείς της κοινής εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφάλειας [153](#)

κεφαλαία [98](#), [182](#)

κεφάλαιο [43](#)

κοινές θέσεις [31](#)

κόμμα [37](#), [48](#), [52](#), [58](#), [160](#)

κόστος [69](#), [113](#)

κράτη μέλη [120](#), [122](#), [259](#), [276](#)

κρατικές ενισχύσεις [31](#), [33](#)

κωδικοί

γλωσσών [124](#), [288](#)

νομισμάτων [129](#), [280](#)

χωρών [120](#), [276](#)

κωδικός συγγραφέα [78](#)

Λ

LegisWrite [13](#)

λεζάντες [113](#)

λεπτό [128](#)

λογότυπος [84](#)

Μ

μέρος [43](#)

μεταδεδομένα [78](#)

μικρά [182](#)

μονογραφίες [77](#), [77](#), [77](#)

μορφοποίηση [73](#)

μορφότυπος [113](#)

Ν

νομικές πράξεις [20](#)

νομίσματα [128](#), [280](#)

ευρώ [128](#), [129](#)

κωδικοί [129](#), [280](#)

σειρά αναφοράς [129](#)

χώρες υποψήφιος ή υπό ένταξη [129](#), [280](#)

νομοθετική διαδικασία

ειδική [20](#), [25](#), [37](#), [61](#)

συνήθης [20](#), [25](#), [31](#), [37](#), [61](#)

νομοτεχνικά θέματα [216](#)

Ο

οδηγίες [20](#), [22](#), [25](#), [40](#), [41](#), [48](#), [60](#)

μη νομοθετικές [26](#)

νομοθετικές [25](#)

ΟΚΕ/ΕΟΚΕ [349](#)

ονόματα [194](#)

όργανα (θεσμικά) [147](#), [227](#)

Δικαστήριο [147](#)

εθιμοτυπική σειρά [147](#)

Ελεγκτικό Συνέδριο [147](#)

Επιτροπή [147](#)

Ευρωπαϊκή Επιτροπή των Περιφερειών [147](#)

Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή [147](#)

Κοινοβούλιο [147](#)

ονομασία [147](#)

Πρωτοδικείο [147](#)

Συμβούλιο [147](#)

οργανισμοί [147](#)

αποκεντρωμένοι οργανισμοί [150](#)

εκτελεστικοί οργανισμοί [153](#), [155](#)

εμβλήματα [227](#)

λοιποί οργανισμοί [154](#)

οργανισμοί και λοιπά όργανα Ευρατόμ [153](#)

οργανισμοί και φορείς της κοινής εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφάλειας [153](#)

πολύγλωσσος κατάλογος [289](#)

όργανο-συντάκτης [37](#), [48](#), [50](#), [59](#)

ορισμοί [60](#)

οροσημασμένο κείμενο [72](#)

Π

παράγραφος [43](#), [52](#), [53](#)
 παράθεμα [111](#)
 παραπομπές [45](#), [48](#), [98](#), [118](#), [134](#), [216](#)
 σε πράξη [48](#)
 σε αιτιολογική σκέψη [51](#)
 σε άρθρο [51](#)
 σε παράρτημα [51](#)
 σε σημείο αναφοράς [51](#)
 στον τίτλο [50](#)
 σε υποδιαίρεσεις πράξεων [52](#)
 στην Επίσημη Εφημερίδα [45](#)
 παράρτημα [19](#), [43](#), [43](#), [51](#), [52](#), [53](#), [58](#)
 παρένθεση [173](#)
 παρουσίαση [72](#)
 παύλα [58](#), [175](#)
 περιεχόμενο [25](#), [33](#), [61](#)
 περίοδος [159](#), [170](#), [172](#), [216](#)
 περίπτωση [43](#), [53](#)
 Περιφέρειες [340](#)
 πηγή
 ενσωματωμένη [77](#), [78](#)
 μόνιμη συγκεντρωτική [77](#)
 συνεχής [77](#), [78](#), [78](#), [80](#)
 πίνακες [45](#), [97](#), [114](#)
 περιεχομένων [97](#)
 πολύγλωσσοι [114](#)
 πλάγιοι χαρακτήρες [180](#)
 πνευματική ιδιοκτησία [94](#)
 πράξεις
 απαριθμήσεις [59](#)
 αρίθμηση [22](#), [31](#)
 μη νομοθετικές [20](#), [26](#), [37](#)
 νομοθετικές [20](#), [25](#), [37](#)
 προπαρασκευαστικές [30](#), [37](#)
 συστατικά στοιχεία [36](#)
 τόπος και ημερομηνία [41](#)
 υπογραφή [41](#)
 υποδιαίρεσεις [43](#), [52](#)
 προγράμματα [170](#)
 προκηρύξεις διαγωνισμών [31](#), [33](#)
 πρόλογος [96](#)
 προοίμιο [36](#), [37](#), [43](#), [96](#)
 προπαρασκευαστικές πράξεις [30](#), [33](#), [37](#)
 προσάρτημα [43](#)
 προσκλήσεις υποβολής προσφορών [33](#)

Ρ

ραβδοκώδικας [78](#)

Σ

σειρά δημοσίευσης [57](#)
 σειρά μνείας
 γλωσσών [124](#), [126](#)
 Συνθηκών [56](#)
 χωρών [122](#)

σειρές

Επίσημη Εφημερίδα [19](#)σειρά C [19, 30](#)σειρά L [19, 20](#)σειρά S [19](#)

σελίδα

τίτλου [87](#)τίτλου (οπίσθια όψη) [88](#)σελιδαρίθμηση [73, 97](#)σελιδοποίηση [97](#)σημεία αναφοράς [37, 56, 58](#)σημείο [40, 43](#)στίξη [53, 58, 118, 119, 159](#)στοιχείο [43, 52, 53, 58](#)στοιχειοθεσία [98, 122](#)στοίχιση [73](#)συγγραφέας [78](#)συλλογή [77, 80](#)μονογραφική [77](#)συμβάσεις που υπογράφονται μεταξύ κρατών μελών (ΣΚΜ) [22](#)σύμβολα [116, 118](#)διορθωτικά [116](#)συμπλήρωμα στην Επίσημη Εφημερίδα [13, 19](#)σύμφωνες γνώμες (Συμβούλιο) [31](#)συνδημοσίευση [78](#)Συνθήκη [101](#)Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης [37, 56](#)Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση [37, 56](#)συντάκτες [68](#)συντμήσεις [13, 243](#)συντομογραφίες [13, 120, 198, 235](#)συστάσεις [19, 20, 22, 26, 30, 33, 37, 41, 61](#)σχέδια [113](#)σχήματα [349](#)

Τ

τα δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας [89](#)τελεία [37, 135, 159](#)άνω τελεία [37, 58, 170](#)διπλή τελεία [43, 58, 172](#)τελική διατύπωση [41](#)τελικό νι [191](#)τίτλος [69, 72, 73, 87, 88, 101, 114](#)μορφές του τίτλου [48](#)σελίδα τίτλου [87](#)συγκεντρωτικός [77](#)τίτλος έργου [87](#)τίτλος μιας πράξης [36, 48, 50](#)υπότιτλος [87](#)τμήματα (της Επίσημης Εφημερίδας) [19, 20, 25, 30, 33, 57](#)τμήματα (υποδιαίρεσεις) [40, 43](#)τόπος (πράξεις, τελική διατύπωση) [41](#)τοπωνύμια [197](#)τρίτες χώρες [120](#)τροποποιητικές διατάξεις [53](#)

Υ

Υπηρεσία Εκδόσεων

«παραγωγή» [69](#)

«τεχνικές εργασίες» [69](#)

διαδικασία παραγωγής [68](#)

διόρθωση [68](#), [69](#), [76](#), [116](#), [116](#), [116](#)

υπογραφές (πράξεων) [36](#), [41](#), [48](#)

υποδιαίρεσεις του κειμένου [98](#)

υποδιαίρεσεις των πράξεων [40](#), [43](#), [52](#)

υποσημειώσεις [37](#), [45](#), [48](#), [50](#), [53](#), [111](#), [118](#), [134](#)

διάταξη [135](#)

υποψήφιες για ένταξη χώρες [120](#)

Φ

φωτογραφίες [113](#)

Χ

χαρτί

ανακυκλωμένο [89](#)

λευκασμένο χωρίς χλώριο [89](#)

χειρόγραφα [69](#), [71](#), [73](#), [116](#), [116](#)

ηλεκτρονικά [71](#), [116](#)

οδηγίες δακτυλογράφησης [73](#)

χρώματα [86](#), [113](#)

χώρες [120](#), [199](#), [259](#), [276](#)

υποψήφιες χώρες [129](#), [280](#)

Ψ

ψηφιακό αντικείμενο [82](#)

Ω

ώρες [172](#), [209](#)

C

CES/CESE [349](#)

COM [349](#)

copyright [89](#)

copyright (δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας) [90](#), [92](#), [94](#), [96](#)

D

DOI [68](#), [69](#), [78](#), [78](#), [82](#)

E

EAN (ευρωπαϊκή αρίθμηση αντικειμένων) [78](#)

ECLI (ευρωπαϊκός αναγνωριστικός κωδικός νομολογίας) [83](#), [104](#)

Eircode [140](#), [143](#)

I

ISBD [76](#)

ISBN [68](#), [69](#), [76](#), [78](#), [78](#)

ραβδοκώδικας [78](#)

συγκεντρωτικός [78](#)

ISO

γλώσσες [124](#)

νομίσματα [129](#)

ταχυδρομικές διευθύνσεις [136](#)

χώρες [280](#)

ISSN [68](#), [69](#), [77](#), [77](#), [78](#), [80](#)

N

NUTS [340](#)

P

POD [68](#)

S

SEC [349](#)

SWD [349](#)

synoptism (στην Επίσημη Εφημερίδα) [45](#)

Υπηρεσία Εκδόσεων
της Ευρωπαϊκής Ένωσης
Νομοθεσία | Δεδομένα | Εκδόσεις